

IUBIRI ȘI DESTINE

NEFERTITI

Regina Nilului

MICHELLE MORAN

Michelle Moran

Nefertiti
Regina Nilului

Traducere din limba engleză
Laura Berteanu

ALMA
2014

IUBIRI ȘI DESTINE

Nefertiti
Michelle Moran

Alma este marcă înregistrată a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Ne puteți vizita pe
www.litera.ro

Nefertiti
Regina Nilului
Michelle Moran

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactori: Gabi Trășculescu, Mariana Mitroi
Copertă: Florentina Tudor
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

ISBN ePUB: 978-606-33-0484-2
ISBN PDF: 978-606-33-0485-9
ISNN Print: 978-606-686-626-2

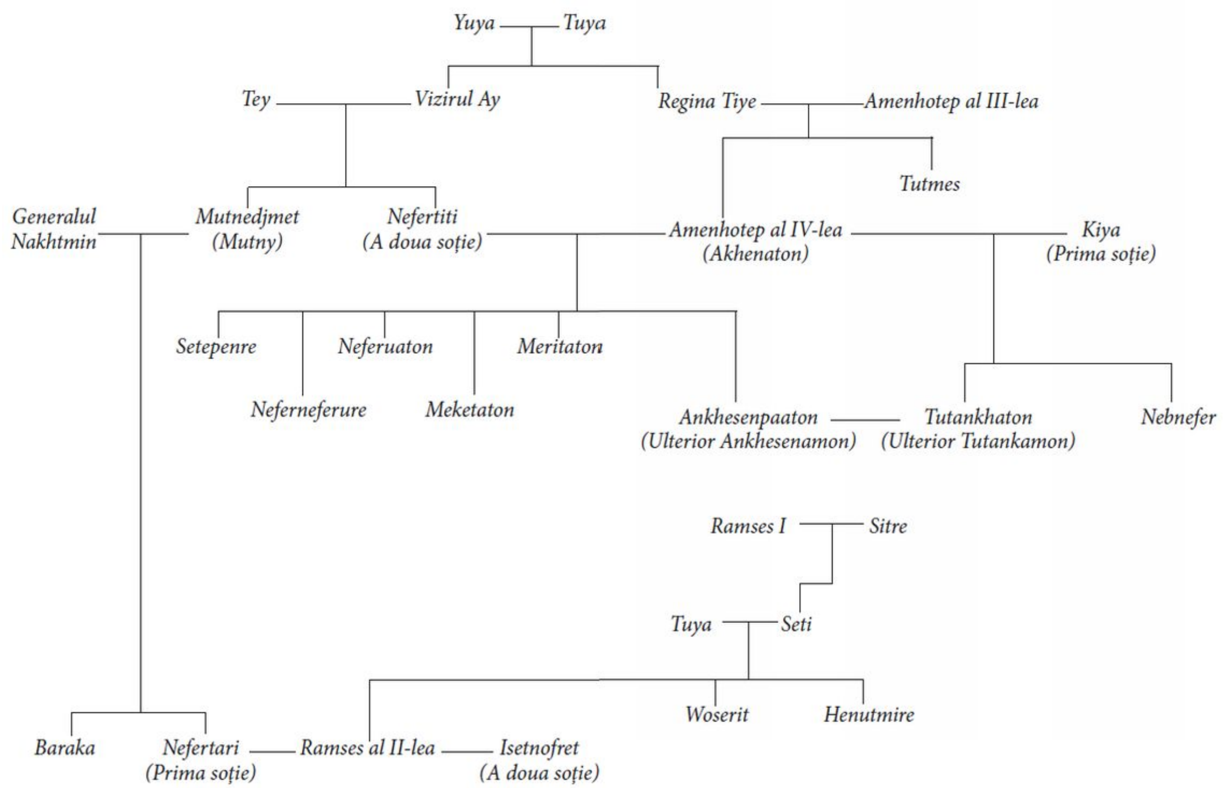

elefant

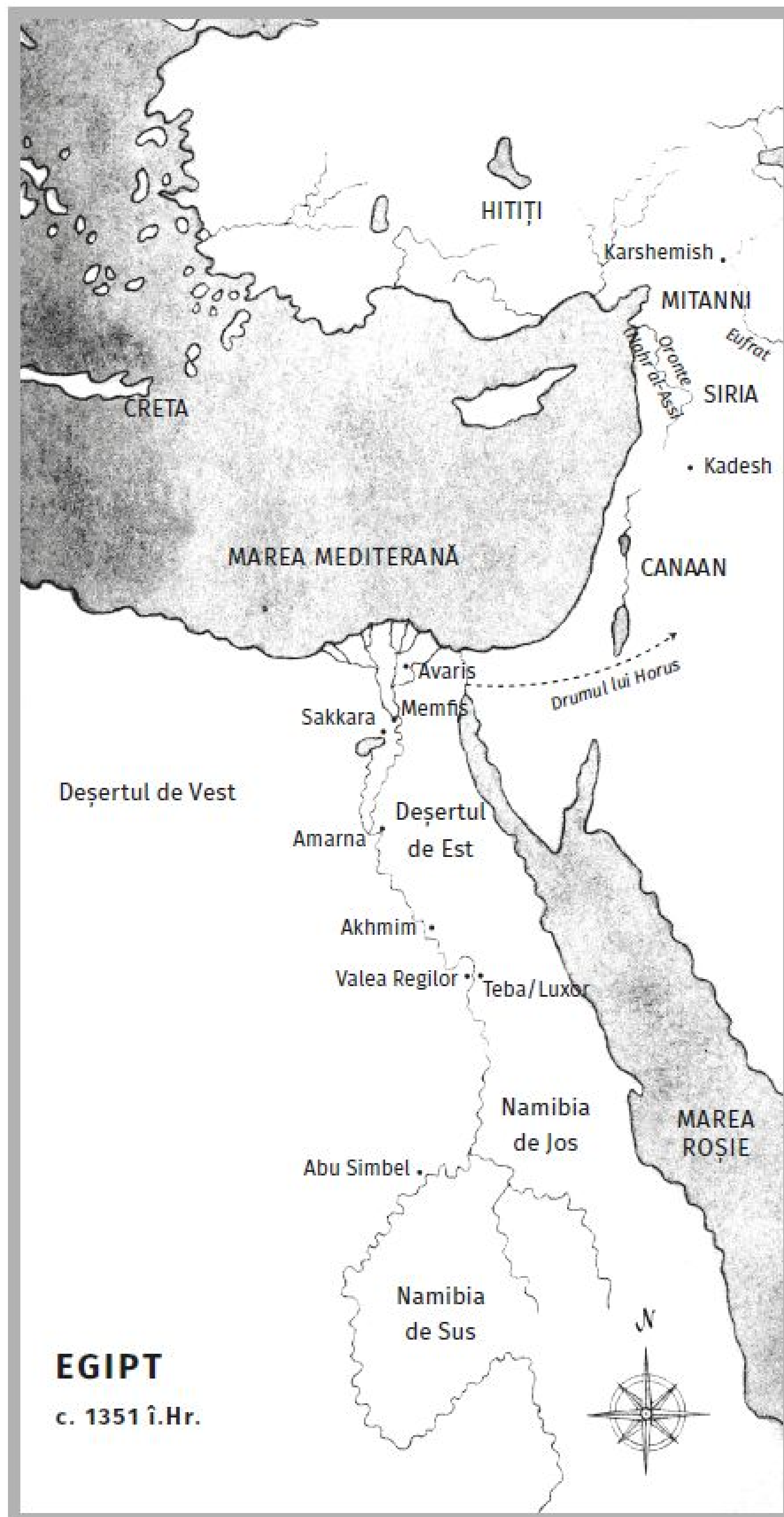
Tatălui meu, Robert Francis Moran, care mi-a dăruit dragostea lui pentru limbă și cărți. Ai plecat atât de devreme și nu ai apucat să o vezi publicată, dar cumva cred că ai știut întotdeauna. Îți mulțumesc pentru încredere și pentru viața ta minunată care m-a inspirat atât de mult.

Când rostești numele morților, îi readuci la viață.

Proverb egiptean

DINASTIA A XVIII-A

HITIȚI
Karshemish
MITANNI
Eufrat
Oronte
Nahr al-Assi
SIRIA
CRETA
Kadesh
MAREA MEDITERANĂ
CANAAN
Avaris
Drumul lui Horus
Sakkara
Memfis
Deșertul de Vest
Deșertul de Est
Amarna
Akhmim
Valea Regilor
Teba/Luxor
Namibia de Jos
MAREA ROȘIE
Abu Simbel
Namibia de Sus
N
EGIPT
c. 1351 î.Hr.

NOTA AUTOAREI

A fost o călătorie lungă pentru mine în antica lume a lui Nefertiti, o călătorie care a început cu o vizită la Neues Museum din Berlin, unde este găzduit celebrul ei bust. Sculptura are o istorie lungă, începând cu crearea sa în orașul Amarna și continuând cu sosirea în Germania, unde a devenit imediat principala atracție a expoziției din 1923.

Chiar și după trei mii de ani de la moartea ei, farmecul lui Nefertiti încă mai atrage zeci de mii de vizitatori în fiecare an. Bustul este protejat de o vitrină de sticlă, iar ceea ce m-a atras pe mine a fost zâmbetul ei misterios și privirea pătrunzătoare, care m-au făcut să mă întreb cine a fost și cum a ajuns o figură atât de importantă în Egiptul antic.

Povestea mea începe în anul 1351 î.Hr. Printre marii faraoni ai Egiptului s-au numărat Khufu, Amosis și Hatșepsut, în vreme ce Ramses și Cleopatra aveau să urmeze. Nefertiti are cincisprezece ani. Sora ei are treisprezece, și întregul Egipt li se întinde la picioare.

PROLOG

Dacă e să dai crezare vizirilor, atunci Amenhotep și-a ucis fratele pentru coroana Egiptului.

În a treia lună a lui Akhet, prințul moștenitor Tutmes stătea întins în camera lui din palatul Malkata. Un vânt cald făcea să fluture perdelele încăperii, aducând cu el miros de deșert, de zatar și smirnă. Fiecare adiere făcea bucățile lungi, din pânză fină, să danseze, să se înfășoare în jurul coloanelor palatului, să mângâie dalele scăldate în lumina soarelui. Dar, în loc să călărească în fruntea carelor de luptă ale faraonului, conducând armata spre victorie, prințul Egiptului, în vârstă de douăzeci de ani, zăcea întins în camera lui, cu piciorul drept ridicat pe perne, umflat și zdrobit. Carul care cedase sub el fusese ars numaidecât, însă răul fusese deja făcut. Avea febră mare și umerii îi zvâcneau. Și, în timp ce zeul morții cu cap de șacal se apropia tiptil, Amenhotep stătea în cealaltă parte a camerei, într-un jilț aurit, fără să tresară măcar atunci când fratele lui scuipa flegma de culoarea vinului, care-i avertiza pe viziri că sfârșitul era aproape.

Când Amenhotep nu mai putu suporta agonia fratelui său, se retrase pe furiș din încăpere și ieși într-un balcon de la care se vedea toată Teba. Își încrucișă brațele peste placa de aur de pe piept și rămase să privească țăranii care coseau grâul, trudind în căldura înăbușitoare. Umbrele lor se mișcau pe

zidurile templelor lui Amon, cea mai mare contribuție adusă de tatăl său acestui ținut. Stătea deasupra orașului, gândindu-se la mesajul care-l chemase din Memfis pentru a fi lângă fratele său și, în timp ce soarele cobora, viziunile a ceea ce se putea întâmpla acum începură să-l năpădească.

Amenhotep cel Mare. Amenhotep Întemeietorul. Amenhotep Magnificul. Își putea imagina totul și abia când luna nouă se ridicase deasupra orizontului, sunetul unor sandale pe dalele de marmură îl făcu să se întoarcă.

— Fratele tău te-a chemat înapoi în camera lui.

— Acum?

— Da.

Regina Tiye îi întoarse spatele fiului ei, iar el îi urmă pașii iuți și apăsați până în camera lui Tutmes. Înăuntru îi găsi adunați pe vizirii Egiptului.

Amenhotep își roti privirea în jurul încăperii. Erau oameni bătrâni, loiali tatălui său, oameni care întotdeauna îl iubiseră pe fratele lui mai mare mai mult decât pe el.

— Puteți pleca, îi anunță el și vizirii se întoarseră spre regină, cu o expresie șocată.

— Puteți pleca, repetă aceasta.

Însă, după ce bătrânii ieșiră din cameră, își avertiză tăios fiul:

— Nu îi vei trata pe înțelepții Egiptului ca pe niște sclavi!

— Dar sunt sclavi! Sclavi ai preoților lui Amon, care au mai mult pământ și mai mult aur decât noi. Dacă Tutmes ar fi trăit cât să apuce să fie încoronat, s-ar fi închinat preoților, la fel ca toți faraonii dinaintea lui…

Ecoul palmei pe care regina Tiye i-o dădu fiului răsună puternic în încăpere.

— Nu vei vorbi așa cât timp fratele tău este încă în viață!

Amenhotep trase adânc aer în piept și își privi mama

ducându-se lângă Tutmes.

Regina mângâie cu mâna obrazul prințului. Fiul ei favorit, cel care avea curaj atât în luptă, cât și în viață. Semănau atât de mult! Aveau chiar și același păr castaniu-roșcat și ochii de culoare deschisă.

— Amenhotep a venit să te vadă, îi șopti ea, atingându-i fața cu codițele perucii.

Tutmes dădu semne că vrea să se ridice în capul oaselor și regina vru să-l ajute, însă fiul ei o îndepărtă.

— Lasă-ne. Vom discuta singuri.

Tiye ezită.

— E-n regulă, îi promise Tutmes.

Cei doi prinți ai Egiptului își priviră mama plecând și numai Anubis, care cântărește inimile morților punându-le în balanță cu pana adevărului, știe cu siguranță ce s-a petrecut după ce regina a părăsit încăperea. Însă sunt mulți viziri care cred că, atunci când va sosi judecata, inima lui Amenhotep va fi mai grea decât pana. Cred că a fost îngreunată de fapte rele și că Ammit, zeul crocodil, i-o va devora, condamnându-l la uitare eternă. Oricare ar fi adevărul, în acea noapte, prințul moștenitor, Tutmes, muri și un nou prinț moștenitor îi luă locul.

CAPITOLUL 1

1351 Î.HR.

Peret, anotimpul revărsării

Când soarele apuse deasupra Tebei, răsfirându-și ultimele raze pe deasupra stâncilor calcaroase, pornirăm pe nisip, într-o procesiune lungă. Într-un șir răsucit care se încolăcea printre dealuri, vizirii Egiptului de Sus și de Jos veneau primii, apoi preoții lui Amon, urmați de sute de bocitori. Nisipul se răcea repede la adăpostul umbrelor. Îl simțeam printre degete, în sandale, și, când vântul bătea pe sub roba mea din pânză subțire, tremuram. Am ieșit din rând ca să pot vedea sarcofagul, tras pe o sanie de o pereche de boi, pentru ca poporul egiptean să știe cât de bogat și de măreț fusese prințul nostru moștenitor. Știam că Nefertiti va fi geloasă că a ratat toate astea.

„O să-i povestesc totul când voi ajunge acasă“, mi-am zis. „Dacă e drăguță cu mine.“

Preoții cu capetele pleșuve veneau în urma familiei noastre, pentru că eram mai importanți chiar și decât reprezentanții zeilor. Vasele rotunde, din aur, în care legănau tămâia, mă trimiteau cu gândul la niște cărăbuși uriași, care îmbâcsesc aerul oriunde se duc. Când cortegiul funerar ajunse la gura văii, zumzetul *sistrelor*[1] se opri și bocitorii amuțiră. Pe fiecare stâncă se adunaseră familii pentru a-l vedea pe prinț și acum îl

urmăreau pe Marele Preot al lui Amon îndeplinind procesiunea de Deschidere a Gurii, care să-i redea lui Tutmes simțurile în viața de apoi. Preotul era mai tânăr decât vizirii Egiptului, dar, chiar și așa, bărbați asemenea tatălui meu se dădură la o parte în semn de respect atunci când atinse cu un ankh de aur gura figurinei de pe sarcofag și spuse cu voce puternică:

— Șoimul regal și-a luat zborul spre ceruri. Amenhotep cel Tânăr se ridică în locul lui.

O rafală de vânt șuieră printre stânci și mi s-a părut că aud fâlfâitul aripilor șoimului în clipa în care spiritul prințului moștenitor se eliberă din trup și se înălță spre cer. Mulțimea începu să se agite, copiii se uitau printre picioarele părinților pentru a-l vedea pe noul prinț. Și eu, la rândul meu, îmi întindeam gâtul.

— Unde este? am întrebat în șoaptă. Unde este Amenhotep cel Tânăr?

— În mormânt, mi-a răspuns tata. Capul lui pleșuv lucea trist în lumina soarelui la apus și, cum stătea cufundat în umbră, chipul îi părea ca de șoim.

— Dar nu-și dorește să-l vadă oamenii? am întrebat.

— Nu, *senit.* (Așa spune el la *fetiță.*) Nu înainte de a primi ceea ce i-a făgăduit fratele său.

M-am încruntat.

— Adică ce?

Tata strânse din dinți.

— Coregența, îmi răspunse.

Când ceremonia luă sfârșit, soldații se împrăștiară ca să-i oprească pe oamenii de rând să ne urmeze în vale, iar micul nostru grup trebui să meargă de acum singur. În urma noastră, cei doi boi pufăiau, trăgând pe nisip povara de aur. În jurul nostru, stâncile se înălțau pe un cer din ce în ce mai întunecat.

— Avem de urcat, ne preveni tata și mama păli ușor.

Eram pisici, eu și ea, temătoare de locurile pe care nu le puteam înțelege, de văi ai căror faraoni adormiți priveau din încăperi secrete. Nefertiti ar fi traversat valea fără să se oprească, plină de o neînfricare de șoim, la fel ca tata.

Pășeam în ritmul straniu al *sistrelor* și îmi priveam sandalele de aur reflectând ultimele raze de lumină. În timp ce urcam stâncile, m-am oprit pentru a privi pământul de sub mine.

— Nu te opri! mă avertiză tata. Mergi mai departe.

Am continuat să ne târâm printre dealuri, în vreme ca animalele urcau stâncile pufăind. Preoții mergeau acum înaintea noastră, cu torțe în mână, pentru a ne lumina drumul în timp ce înaintam. Apoi Marele Preot ezită și m-am întrebat dacă nu cumva își pierduse povara în noapte.

— Dezlegați sarcofagul și eliberați boii, porunci el.

Atunci am văzut, cioplită în stâncă, intrarea în mormânt.

Copiii se foiră sub colierele lor de mărgele și brățările zornăiră la brațele femeilor în timp ce acestea schimbau priviri îngrijorate. Apoi am văzut scara îngustă care cobora sub pământ și le-am înțeles teama.

— Nu-mi place asta, șopti mama.

Preoții despovărară boii și sprijiniră sarcofagul cel greu pe umerii lor. Apoi tata mă strânse de mână ca să îmi dea curaj și l-am urmat cu toții pe prințul nostru mort în camera lui, trecând din soarele muribund în beznă desăvârșită.

Cu băgare de seamă, ca să nu alunecăm pe pietre, am coborât în măruntaiele alunecoase ale pământului, ținându-ne aproape de preoți și de torțele lor de trestie. Înăuntrul mormântului, lumina arunca umbre peste pereții pictați cu scene din cei douăzeci de ani de viață ai lui Tutmes în Egipt. Erau femei care dansau, nobili bogați la vânătoare, regina Tiye servindu-i fiului ei cel mare lotus înmuiat în miere și vin. I-am

strâns mâna mamei ca să mă liniștesc și, când nu a spus nimic, mi-am dat seama că se ruga în tăcere lui Amon.

Sub noi, aerul apăsător deveni umed și mormântul începu să miroasă a pământ săpat. Imagini apăreau și dispăreau în lumina torțelor: femei pictate în galben și bărbați râzând, copii care puneau flori de lotus să plutească pe Nil. Însă cel mai teribil era zeul lumii de dincolo, cu fața albastră, ținând în mână cârligul și biciul Egiptului.

— Osiris, am șoptit, însă nu mă auzi nimeni.

Am mers mai departe, până în cele mai ascunse tainițe ale pământului, apoi am intrat într-o încăpere cu tavanul boltit și nu mi-am putut stăpâni un strigăt. Aici fuseseră adunate toate averile lumești ale prințului: bărci pictate, care de luptă din aur, sandale tivite cu blană de leopard. Am trecut prin această încăpere și am ajuns în camera mortuară, cea mai ascunsă dintre toate. Tata s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit:

— Ține minte ce ți-am spus.

În încăperea goală, faraonul și regina lui stăteau unul lângă celălalt. În lumina torțelor, era imposibil să mai vezi și altceva în afară de siluetele lor umbrite și de sarcofagul cel lung al prințului ce părăsea această lume. Mi-am întins brațele în semn de supunere și mătușa mea mi-a răspuns cu o înclinare solemnă a capului, amintindu-și chipul meu din rarele vizite făcute familiei noastre în Akhmim. Tatăl meu nu ne dusese niciodată pe mine și pe Nefertiti la Teba. Ne ținuse departe de palat, de intrigile și de fastul curții. Acum, în lumina pâlpâitoare a mormântului, constatam că regina nu se schimbase în cei șase ani de când o văzusem ultima oară. Rămăsese la fel de micuță și de palidă. Ochii ei deschiși la culoare mă măsurau cum stăteam așa, cu brațele întinse, și m-am întrebat ce părere avea oare despre pielea mea măslinie și statura mea, neobișnuit de înaltă. Mi-am îndreptat spatele și Marele Preot al lui Amon a deschis

Cartea Morților, intonând cuvintele muritorilor către zei.

— Lasă-mi sufletul să vină la mine de oriunde s-ar afla! Veniți după sufletul meu, oh, voi Paznici ai cerurilor! Fie ca sufletul meu să-mi vadă leșul, să se odihnească pe trupul meu mumificat, ce nu va fi nicicând distrus și nu va pieri niciodată…

M-am uitat prin încăpere după Amenhotep cel Tânăr. Stătea la distanță de sarcofag și de canopele[2] care aveau să-i poarte organele lui Tutmes în viața de apoi. Era mai înalt decât mine, chipeș în ciuda părului cârlionțat deschis la culoare și m-am întrebat dacă ne puteam aștepta la lucruri mărețe din partea lui, având în vedere că fratele lui fusese întotdeauna cel menit să domnească. S-a îndreptat spre o statuie a zeiței Mut și mi-am amintit că Tutmes iubise pisicile în timpul vieții. Împreună cu el avea să plece mult iubita lui Ta-Miw, închisă în propriul ei sarcofag micuț, din aur. I-am atins ușor brațul mamei și ea s-a întors spre mine.

— Au omorât-o? am întrebat-o în șoaptă și mama mi-a urmărit privirea îndreptată spre sicriul micuț, de lângă prinț.

Mama a clătinat din cap și, când preoții au ridicat *sistrele,* mi-a răspuns:

— Au spus că a refuzat să mai mănânce din clipa în care prințul moștenitor a murit.

Marele Preot începu să intoneze Cântecul pentru Suflet, un bocet înălțat către Osiris și zeul șacal, Anubis. Apoi închise dintr-un gest Cartea Morților și anunță:

— Binecuvântarea organelor!

Regina Tiye veni în față. Îngenunche în țărână, sărutând pe rând fiecare canopă. Apoi faraonul făcu același lucru și l-am văzut întorcându-se brusc, uitându-se după fiul său cel mic, în întuneric.

— Vino! îi porunci.

Mezinul său nu se mișcă.

— Vino! strigă faraonul și vocea îi răsună de o sută de ori mai puternică în ecoul încăperii.

Nimeni nu mai respira. M-am uitat la tata și l-am văzut clătinând cu asprime din cap.

— De ce să mă plec lui? întrebă Amenhotep. Ar fi dat Egiptul pe tavă preoților lui Amon, ca toți faraonii de dinaintea lui!

Mi-am dus mâinile la gură și, preț de câteva clipe, am crezut că Bătrânul va străbate camera mortuară ca să-l ucidă. Dar Amenhotep era singurul fiu care-i mai rămăsese, singurul moștenitor legitim al tronului Egiptului și, așa cum se întâmplase cu toți prinții moștenitori de șaptesprezece ani din istoria noastră, oamenii s-ar fi așteptat să-l vadă numit coregent. Bătrânul avea să fie faraonul Egiptului de Sus și al Tebei, iar Amenhotep avea să domnească peste Egiptul de Jos, din Memfis. Dacă-i murea și acest fiu, seminția Bătrânului s-ar fi sfârșit. Regina se duse repede lângă fiul ei cel mai tânăr.

— Vei binecuvânta organele fratelui tău! îi porunci ea.

— De ce?

— Pentru că este un prinț al Egiptului.

— Și eu la fel! spuse sălbatic Amenhotep.

Ochii reginei Tiye se îngustară.

— Fratele tău a servit acest regat alăturându-se armatei Egiptului. Era Mare Preot al lui Amon, dedicat zeilor.

Amenhotep râse.

— Așa că îl iubeai mai mult pentru că putea căsăpi ce binecuvânta?

Regina Tiye trase furioasă aer în piept.

— Du-te la tatăl tău. Roagă-l să te facă soldat. Atunci vom vedea ce fel de faraon vei deveni.

Amenhotep se răsuci pe călcâie, aplecându-se grăbit în fața faraonului în mijlocul înmormântării fratelui său.

— Voi deveni războinic, asemenea fratelui meu! jură el.

Tivul mantiei lui albe se târa în țărână și vizirii clătinară din cap.

— Împreună, noi doi îl putem ridica pe Aton deasupra lui Amon, promise el. Putem domni așa cum a visat cândva tatăl tău.

Faraonul se sprijini în toiagul lui, ca și cum acesta i-ar fi putut susține viața care începea să-l părăsească.

— A fost o greșeală să te creștem în Memfis, spuse el. Ar fi trebuit să crești alături de fratele tău. Aici, în Teba.

Amenhotep se ridică grăbit și-și îndreptă umerii.

— Nu mă mai ai decât pe mine, tată.

Îi întinse mâna bătrânului care cucerise zeci de teritorii.

— Ia-o. Poate că nu sunt eu războinic, însă voi clădi un imperiu care va rămâne în eternitate.

Când fu limpede că faraonul nu avea de gând să-i ia mâna lui Amenhotep, tata făcu un pas în față pentru a-l scoate pe prinț din situația jenantă.

— Lasă-ți fratele să fie îngropat, îi sugeră el, încet.

Privirea pe care Amenhotep i-o aruncă tatălui său i-ar fi dat fiori până și lui Anubis.

Nimeni nu a îndrăznit să vorbească decât abia după ce ne-am întors la bărci și am început să traversăm Nilul, vuietul valurilor ridicându-se deasupra vocilor noastre.

— Este prea tulburat, declară tatăl meu pe drumul de întoarcere spre Akhmim. De trei generații, faraonii Egiptului își aleg soții din familia noastră. Însă nu voi da una din fiicele mele acelui om!

Mi-am înfășurat mantia de lână în jurul umerilor. Nu la mine se referea. Se gândea la sora mea, Nefertiti.

— Dacă Amenhotep va fi numit coregent alături de tatăl său, va avea nevoie de o Mare Soție, spuse mama. Va fi Nefertiti sau Kiya. Și dacă este Kiya…

Lăsă fraza neterminată, însă toți știam ce voia să spună. Dacă era Kiya, vizirul Panahesi ar fi avut mână liberă în Egipt. Ar fi fost ușor și logic să-și facă fiica regină: Kiya era deja căsătorită cu Amenhotep și însărcinată în aproape trei luni cu copilul acestuia. Dar dacă ea ar fi devenit Mare Soție, familia noastră i s-ar fi plecat lui Panahesi, iar așa ceva era de neconceput.

Tata se foi pe perna lui, măcinat de gânduri în timp ce servitorii vâsleau spre nord.

— Lui Nefertiti i s-a spus că va fi soție de rege, adăugă mama. Tu i-ai spus.

— Când trăia Tutmes! Când aveam stabilitate și credeam că Egiptul va fi condus de…

Tata închise ochii.

Am privit luna ridicându-se deasupra bărcii și, după ce trecu destul timp, am îndrăznit să întreb:

— Tată, ce este Aton?

Tata deschise ochii.

— Soarele, răspunse el, privind-o fix pe mama.

Schimbau gânduri între ei, dar nu și cuvinte.

— Dar Amon-Ra este regele soarelui.

— Iar Aton este însuși soarele, spuse el.

Nu înțelegeam.

— Dar de ce vrea Amenhotep să ridice temple unui zeu al soarelui de care nu a auzit nimeni?

— Pentru că, dacă-i ridică temple lui Aton, nu va mai fi nevoie de preoții lui Amon.

Eram șocată.

— Și vrea să se descotorosească de ei?

— Da, spuse tata, încuviințând din cap. Și să se împotrivească tuturor legilor lui Maat.

Am tras aer în piept. Nimeni nu se împotrivea zeiței

adevărului.

— Dar, de ce?

— Pentru că prințul moștenitor este slab, îmi explică tata. Pentru că e slab și superficial și ar trebui să înveți să recunoști bărbații care se tem de alți bărbați puternici, Mutnodjmet.

Mama îi aruncă o privire tăioasă. Ceea ce spusese tata era trădare, însă nu îl putea auzi nimeni de plescăitul vâslelor.

Nefertiti ne aștepta. Își revenea după un episod de febră, dar chiar și așa, stătea în grădină, întinsă lângă iazul cu lotuși, cu luna scăldându-i brațele subțiri în lumina ei. Se ridică de îndată ce ne văzu și simții o oarecare satisfacție la gândul că eu mersesem la înmormântarea prințului, iar ea fusese prea bolnavă ca să participe. Remușcările luară însă locul acestui sentiment, în clipa în care i-am zărit tristețea de pe chip.

— Ei, cum a fost?

Intenționasem să o las să scoată cu cleștele povestea de la mine, dar eu nu puteam fi atât de crudă pe cât putea fi ea.

— Absolut magnific, am explodat. Iar sarcofagul…

— De ce te-ai dat jos din pat? o certă mama.

Nu era mama lui Nefertiti. Doar a mea. Mama lui Nefertiti murise când fiica ei avea doi ani; fusese o prințesă din Mitanni și prima soție a tatălui meu. Ea îi dăduse numele de Nefertiti, care însemna *Frumoasa care vine.* Și, deși eram surori de tată, nu încăpea comparație între noi: Nefertiti era micuță, cu pielea arămie, cu părul negru și ochii căprui închis și cu pomeți pe care îi puteai prinde în podul palmei, în vreme ce eu am pielea închisă și o față îngustă, care nu s-ar remarca niciodată în mulțime. La naștere, mama mea nu mi-a dat un nume pentru frumusețe. Mi-a spus Mutnodjmet, ceea ce înseamnă *Dulce copil al zeiței Mut.*

— Nefertiti ar trebui să fie în pat, spuse tata. Nu se simte bine.

Și, cu toate că sora mea ar fi trebuit să fie cea pe care să o certe, mi se adresa mie.

— O să fiu bine, promise Nefertiti. Vezi? Deja mi-e mai bine.

Îi zâmbi și m-am întors să văd reacția tatălui meu. Ca întotdeauna, avea o privire caldă pentru ea.

— Oricum ar fi, se amestecă mama, mai devreme ardeai, așa că o să te duci înapoi în pat.

Ne-am lăsat amândouă duse înăuntru și, când stăteam întinse pe saltelele de trestie, Nefertiti se întoarse pe spate, cu profilul bine conturat în lumina lunii.

— Ei? Cum a fost?

— Înfricoșător, am mărturisit. Mormântul era uriaș. Și întunecat.

— Și lumea? Câți oameni au fost?

— Oh, câteva sute. Poate chiar mii.

Oftă. Ratase o ocazie de a se face văzută.

— Și noul prinț moștenitor?

Am ezitat.

— El…

Se ridică în șezut, făcându-mi semn să continui.

— Este ciudat, am șoptit.

Ochii negri ai lui Nefertiti străluciră în lumina lunii.

— În ce sens?

— Este obsedat de Aton.

— De ce?

— De o imagine a soarelui, i-am explicat. Cum poți să cinstești o imagine a soarelui, și nu pe Amon-Ra, care conduce soarele?

Nu răspunse.

— Asta e tot?

— Și e înalt.

— Ei, nu poate fi mult mai înalt decât tine.

Nu i-am luat în seamă replica răutăcioasă.

— E mult mai înalt. Cu două capete mai înalt decât tata.

Își cuprinse genunchii cu brațele și răspunse:

— Atunci, ar trebui să fie interesant.

M-am încruntat.

— Poftim?

Nu-mi explică.

— Ce ar trebui să fie interesant? am repetat.

— Căsătoria, spuse ea încet, întinzându-se la loc și trăgându-și cuvertura de pânză peste piept. Având în vedere că încoronarea este atât de aproape, Amenhotep va trebui să aleagă o Mare Soție, și de ce nu pe mine?

De ce nu pe ea? Era frumoasă, educată, fiica unei prințese Mitanni. Am simțit o înțepătură puternică de gelozie, dar și teamă. Nu stătusem niciodată fără Nefertiti.

— Firește, o să vii și tu cu mine, spuse ea, căscând. Până când vei fi suficient de mare pentru măritiș, vei fi Prima mea Doamnă.

— Mama nu mi-ar permite să merg singură la palat.

— Nu ai fi singură. Ar veni și ea.

— La palat? am exclamat.

— Mutny, când ești Mare Soție, familia vine cu tine. Tatăl nostru este cel mai mare vizir din ținut. Mătușa noastră este regină. Cine ar îndrăzni să spună nu?

În mijlocul nopții, o umbră prelungă se ivi în fața camerei noastre, apoi intră o servitoare, care ridică o lampă cu ulei deasupra capului lui Nefertiti. M-am trezit și am văzut chipul surorii mele în lumina aurie, perfect chiar și în somn.

— Domniță? i se adresă servitoarea, dar Nefertiti nici nu clinti. Domniță? spuse ea mai tare.

Se uită la mine și eu o zgâlțâii pe Nefertiti, ca să o trezesc.

— Domniță, vizirul Ay dorește să vă vorbească.

M-am ridicat repede în capul oaselor.

— S-a întâmplat ceva?

Însă Nefertiti nu spuse nici un cuvânt. Își puse halatul și luă o lampă cu ulei de pe perete, acoperind flacăra cu mâna.

— Ce se întâmplă? am întrebat, însă nu îmi răspunse.

Ușa se închise fără zgomot în urma ei. Am rămas să o aștept pe sora mea și, când aceasta veni înapoi, luna era deja un disc galben în înaltul cerului.

— Unde ai fost? am întrebat-o, ridicându-mă repede din așternut.

— Tata a vrut să vorbească cu mine.

— Singuri? am provocat-o. În toiul nopții?

— În ce alt moment mai dorm servitorii curioși?

Atunci, mi-am dat seama pe dată.

— Nu vrea să te măriți cu Amenhotep, am spus.

Nefertiti ridică din umeri, făcând pe sfioasa.

— Nu mi-e frică de Kiya.

— Vizirul Panahesi e cel care îl îngrijorează.

— Vreau să fiu Mare Soție, Mutnodjmet. Vreau să fiu regina Egiptului, așa cum bunica mea a fost regină în Mitanni.

Se așeză pe salteaua ei de paie și am stat amândouă așa, fără ca vreuna să spună ceva, luminate doar de flacăra lămpii pe care o adusese cu ea.

— Și ce a spus tata?

Nefertiti ridică iar din umeri.

— Ți-a spus ce s-a întâmplat la morminte?

— A refuzat să sărute vasele funerare, ei și? zise ea nepăsătoare. Ce mai contează dacă, la final, stau pe tronul lui Horus? Amenhotep va fi faraonul Egiptului, adăugă ea, ca și cum asta ar fi pus punct oricărei discuții. Iar tata a acceptat deja.

— A acceptat?!?

Am aruncat cuvertura la o parte.

— Dar nu avea cum să accepte. A spus că prințul este nestatornic. A jurat că nu va da niciodată pe una din fiicele lui acestui om!

— Și s-a răzgândit.

În lumina pâlpâitoare a candelei, am văzut-o întinzându-se și trăgând cuvertura peste ea.

— Îmi aduci niște suc de la bucătărie? mă rugă.

— E noapte! i-am răspuns, pe o voce deloc plăcută.

— Dar sunt bolnavă, îmi aminti ea. Am febră.

Am ezitat.

— Te rog, Mutny. Te rog!

M-am dus, dar numai pentru că avea febră.

A doua zi dimineața, tutorii au terminat lecțiile mai devreme. Nu se mai vedea nici urmă de boală pe chipul lui Nefertiti.

— Dar nu trebuie să o suprasolicităm, spuse tata.

Mama nu era de aceeași părere.

— Sunt singurele lecții pe care le va primi vreodată, dacă se va căsători în curând. Ar trebui să învețe cât poate mai mult.

Mama mea, care nu fusese crescută printre nobili asemenea primei soții a tatei, cunoștea importanța educației, pentru că în tinerețe trebuise să lupte pentru a ei ca fiică a unui simplu preot de țară. Însă tata ridică palma în sus.

— Ce mai are de învățat? Stăpânește perfect limbile și e mai pricepută la scris decât scribii de la palat.

— Nu știe ierburile tămăduitoare la fel de bine ca Mutny, îi atrase mama atenția.

Mi-am ridicat bărbia, însă tata se mulțumi să răspundă:

— Ăsta e harul lui Mutnodjmet. Nefertiti are alte talente.

Am privit cu toții spre sora mea, devenită centrul atenției în cămașa ei scurtă și albă și bălăngănindu-și picioarele în bazinul

cu lotuși. Ranofer, fiul unui medic din partea locului, îi adusese flori, un buchet de crini albi, legat cu fir împletit. Se presupunea că este tutorele meu și ar fi trebuit să mă învețe secretele leacurilor și ale ierburilor, însă petrecea mai mult timp uitându-se după sora mea.

— Nefertiti farmecă oamenii, spuse tata aprobator, iar cei pe care nu îi farmecă îi întrece cu ușurință prin istețime. La ce-i trebuie ierburi și prafuri când ea vrea să conducă o națiune?

Mama se încruntă.

— Dacă regina va fi de acord.

— Regina este sora mea, spuse simplu tata. Va fi de acord ca Nefertiti să fie Mare Soție.

Însă îi puteam vedea îngrijorarea din privire. Un prinț moștenitor care pângărise camera mortuară a fratelui său, un bărbat care nu-și putea controla emoțiile? Ce fel de faraon avea să fie? Ce fel de soț?

Am rămas uitându-ne la ea, până când Nefertiti ne văzu pe toți trei privind-o. Îmi făcu semn cu degetul să mă apropii. M-am apropiat de iazul lângă care râdeau sora și tutorele meu.

— Bună ziua, Mutnodjmet, îmi spuse Ranofer zâmbindu-mi și, preț de-o clipă, am uitat ce voiam să îi spun.

— Am încercat aloea astăzi, am zis în cele din urmă. A vindecat arsurile servitorului nostru.

— Așa? spuse Ranofer, ridicându-se. Ce altceva?

— Am amestecat-o cu lavandă și rana s-a umflat mai puțin.

Îmi zâmbi și mai larg.

— Ai ajuns să depășești învățăturile mele, domniță.

Am zâmbit larg, mândră de ingeniozitatea mea.

— Acum cred că vreau să încerc…

— Să vorbești despre ceva interesant? oftă Nefertiti și se întinse din nou la soare. Spune-mi, ce zicea tata adineauri?

— Adineauri?

Nu mă pricep deloc să mint.

— Da. În timp ce stăteați acolo și mă spionați.

M-am înroșit.

— A vorbit despre viitorul tău.

S-a ridicat în șezut și capetele șuvițelor negre îi atingeau bărbia.

— Și?

M-am oprit, întrebându-mă dacă era bine să-i spun și restul. Aștepta.

— Și că s-ar putea să vină regina, am zis în cele din urmă.

Zâmbetul lui Ranofer dispăru pe dată.

— Dar dacă vine ea – vocea i se ridică – tu vei pleca din Akhmim.

Nefertiti se încruntă la mine, peste capul lui Ranofer.

— Nu-ți face griji, îi promise ea încet. Nu se va întâmpla nimic.

Urmară câteva momente tensionate între ei, apoi Ranofer îi luă mâna și se ridicară amândoi.

— Unde vă duceți? am strigat, dar Nefertiti nu îmi răspunse, așa că am strigat după tutorele meu. Și lecția noastră?

— Mai târziu!

Îmi zâmbi, dar nu avea cu adevărat ochi decât pentru sora mea.

Sosi vorbă că regina avea să facă o vizită la vila noastră din Akhmim. Pentru asta se rugase în secret Nefertiti în altarul familiei noastre, așezând vase cu cel mai bun vin al nostru îndoit cu miere la picioarele lui Amon și făcând tot soiul de promisiuni, doar să vină regina în vizită în orașul nostru. Acum că Amon părea să-i fi îndeplinit dorința, entuziasmul lui Nefertiti era de nesuportat. În vreme ce sora mea se gătea, mama dădea zor prin casă, răstindu-se la servitori și la sclavi deopotrivă.

— Mutny, ai grijă să fie curate prosoapele. Nefertiti, bolurile, te rog. Vezi ai grijă să le spele servitorii. Pe toate!

Servitorii ștergeau de praf tapiseriile de pe pereți în timp ce mama aranja scaunele cele mai bune în Camera de Audiență, care avea să fie prima încăpere în care intra regina. Regina Tiye era sora tatălui meu. Era o femeie dură și ar fi privit dezaprobator o gospodărie prost întreținută. Dalele din bucătărie fură frecate până începură să lucească, deși regina nu avea nici măcar să se apropie de ele, și bazinul cu lotuși fu umplut cu pești portocalii. Până și Nefertiti făcu ceva, inspectând cu adevărat bolurile, în loc să se prefacă doar. Peste șase zile, Amenhotep cel Tânăr urma să fie încoronat la Karnak și numit coregent, alături de tatăl său. Până și eu știam ce însemna vizita asta. Regina nu mai venise la Akhmim de mai bine de șase ani. Singurul motiv care explica vizita de acum era o căsătorie.

— Munty, du-te și ajut-o pe sora ta să se pregătească, spuse mama.

În camera noastră, Nefertiti stătea în fața oglinzii. Își dădu la o parte părul negru de pe față, imaginându-și cum ar arăta coroana Egiptului pe capul ei.

— Asta este, șopti ea. Voi fi cea mai mare regină pe care a avut-o vreodată Egiptul.

M-am strâmbat.

— Nici o regină nu va fi mai mare ca mătușa noastră.

Se răsuci spre mine.

— A fost Hatșepsut. Și mătușa noastră nu poartă coroana *pschent*[3].

— Doar un faraon poate să o poarte!

— Iar ea, care comandă armate și se întâlnește cu demnitari străini, cu ce se alege? Cu nimic! Soțul ei culege toată gloria. Când voi fi eu regină, numele meu va fi cel care va rămâne în

eternitate.

Știam că nu era cazul să mă cert cu Nefertiti când se purta așa. Am amestecat *kohlul*[4] și i-am întins-o într-un borcan, apoi am privit-o cum o aplică. Și-a conturat ochii și și-a înnegrit sprâncenele, iar vopseaua o făcea să pară mai matură decât cei cincisprezece ani pe care îi avea.

— Chiar crezi că vei fi Mare Soție? am întrebat-o.

— Pe cine ar prefera mătușa noastră să vadă dând naștere unui moștenitor? Pe o fată din popor – își încreți nasul – sau pe nepoata ei?

Eu eram o fată din popor, însă săgeata nu era îndreptată spre mine. Era îndreptată spre fata lui Panahesi, Kiya, care era fiica unei aristocrate, în vreme ce Nefertiti era nepoata unei regine.

— Poți să-mi găsești o rochie de pânză și o centură de aur? spuse ea.

Am făcut ochii mici.

— Doar pentru că ești pe cale să te măriți, nu înseamnă să mă transformi pe mine într-o sclavă.

Îmi zâmbi larg.

— Te rog, Mutny! Știi că nu pot face asta fără tine.

Continuă să se privească în oglindă în timp ce eu îi cotrobăiam prin cufere, căutând rochia pe care o purta doar la ocazii festive. I-am scos centura de aur, dar protestă:

— Cea cu onix, nu cu turcoaze!

— Nu ai servitori pentru asta? am întrebat-o.

Mă ignoră și întinse mâna după centură. Mie personal îmi plăcea mai mult cea cu turcoaze. Se auzi o bătaie în ușă și apăru servitoarea mamei mele, cu fața strălucindu-i de entuziasm.

— Mama ta spune să vă grăbiți! strigă fata. A fost zărită caravana.

Nefertiti se uită la mine.

— Gândește-te, Mutny. Vei fi sora reginei Egiptului.

— Dacă te place, i-am răspuns sec.

— Sigur c-o să mă placă!

Se admiră încă o dată în oglindă, privindu-și umerii mici de culoarea mierii și părul des și negru.

— Voi fi dulce și încântătoare și gândește-te numai câte vom putea face odată ce ne vom muta la palat!

— Facem destul de multe și aici, am protestat eu. Ce nu-ți convine în Akhmim?

Luă peria și-și termină de aranjat părul.

— Nu vrei să vezi Karnakul și Memfisul și să faci parte din palat?

— Tata face parte din palat. Spune că îl obosește, că se vorbește prea mult despre politică.

— Ei, așa e tata. El se duce la palat în fiecare zi. Noi aici ce avem de făcut? se plânse ea. Nimic! Doar să așteptăm să moară un prinț ca să putem să ieșim și să vedem lumea.

Am tras aer în piept.

— Nefertiti!

Nefertiti râse veselă. Apoi mama apăru în pragul ușii, cu răsuflarea tăiată. Își pusese bijuteriile bune și avea niște cercei rotunzi și grei pe care nu îi mai văzusem până atunci.

— Ești gata?

Nefertiti se ridică. Rochia era foarte subțire și am simțit o înțepătură de invidie văzând cum materialul i se strângea în jurul coapselor și îi scotea în evidență subțirimea taliei.

— Stai!

Mama ridică o mână în aer.

— Îți trebuie ceva la gât. Mutny, du-te și adu colierul de aur.

— Colierul tău? am strigat.

— Desigur. Hai, grăbește-te! Paznicul o să te lase să intri în trezorerie.

Eram șocată că mama o lăsa pe Nefertiti să poarte colierul pe care tata i-l dăruise în ziua nunții lor. Însemna că subestimasem cât de importantă era vizita mătușii pentru ea. Pentru noi toți. Am dat fuga la trezoreria din spatele casei și paznicul mă privi cu un zâmbet. Eram mai înaltă cu un cap decât el. Am roșit.

— Mama vrea colierul pentru sora mea.

— Colierul de aur?

— Mai avem și altul?

Bărbatul își dădu capul pe spate.

— Ei, înseamnă că e pentru ceva important. Am auzit că regina sosește azi.

Mi-am pus mâinile în șolduri, ca să-și dea seama că aștept.

— Bine, bine…

Coborî în încăperea subterană și reapăru cu bijuteria mamei mele, care avea să fie a mea, într-o zi.

— Înseamnă că sora ta se mărită, spuse el.

Am întins mâna.

— Colierul!

— Va fi o regină bună.

— Așa spune toată lumea.

Zâmbi ca și cum mi-ar fi știut părerea despre asta, bătrân băgăcios ce era, apoi îmi întinse colierul pe care îl înșfăcai pe dată. Am dat fuga înapoi în camera mea și am ridicat bijuteria grea, din aur masiv, ca pe un trofeu. Nefertiti se uită la mama.

— Ești sigură?

Privi aurul și lumina prețiosului metal se reflectă în ochii ei.

Mama dădu din cap. Îl prinse în jurul gâtului surorii mele, apoi ne dădurăm amândouă înapoi. Aurul se revărsa la gâtul ei în formă de lotus, alunecându-i printre sâni în picături de diverse lungimi. Mă bucuram că era cu doi ani mai mare decât mine. Dacă eu ar fi trebuit să mă mărit prima, nici un bărbat nu

m-ar fi ales pe mine, când ar fi putut-o aștepta pe ea.

— Acum suntem gata, spuse mama.

Ne conduse în Camera de Audiență, unde aștepta regina. O puteam auzi discutând cu tata, cu voce joasă, aspră și poruncitoare.

— Veniți când sunteți chemate, ne spuse mama repede. Pe masă sunt daruri din trezoreria noastră. Aduceți-le când intrați. Cel mare trebuie să îl aducă Nefertiti.

Apoi dispăru înăuntru, iar noi rămaserăm în holul micuț, așteptând să fim chemate.

Nefertiti nu-și găsea locul.

— Și de ce nu m-ar alege pe mine să mă mărit cu fiul ei? Sunt copilul fratelui ei și tatăl nostru deține cea mai înaltă poziție din ținut.

— Sigur că te va alege.

— Dar să fiu Mare Soție? Nu aș accepta altceva, Mutny. Nu voi fi o soție de mai mică importanță, aruncată într-un palat pe care faraonul să îl viziteze doar o dată la două anotimpuri. Mai degrabă mă mărit cu fiul unui vizir.

— O să te vrea pe tine.

— Desigur, totul depinde de fapt de Amenhotep.

Se opri din mers și mi-am dat seama că vorbea singură.

— În cele din urmă, el va fi cel care va alege. El este cel care va trebui să obțină un fiu de la mine, nu de la ea.

Am tresărit la auzul exprimării ei grosolane.

— Dar la el nu am cum să ajung, decât dacă o cuceresc mai întâi pe maică-sa.

— O să te descurci.

Se uită la mine, ca și cum abia atunci ar fi observat că eram de față.

— Crezi?

— Da.

M-am așezat pe scaunul de abanos al tatălui meu și am chemat la mine una dintre pisicile casei.

— Dar de unde știi că o să-l iubești? am întrebat-o.

Nefertiti îmi aruncă o privire tăioasă.

— Pentru că e pe cale să devină faraonul Egiptului, spuse ea. Și m-am plictisit de Akhmim.

M-am gândit la Ranofer cu zâmbetul lui seducător și m-am întrebat dacă se plictisise oare și de el. Apoi servitoarea mamei apăru prin ușile Camerei de Audiență și pisica îmi sări din brațe.

— Trebuie să venim? întrebă Nefertiti, nerăbdătoare.

— Da, domniță.

Nefertiti se uită la mine. Avea obrajii îmbujorați.

— Vino în spatele meu, Mutny. Trebuie să mă vadă prima și să se îndrăgostească de mine.

Am intrat în Camera de Audiență cu darurile din trezoreria noastră, iar încăperea îmi păru mai mare decât îmi aminteam. Pajiștile pictate pe pereți și râurile de pe dalele pardoselii păreau mai strălucitoare. Servitorii făcuseră treabă bună, reușiseră chiar și să scoată pata de pe tapiseria de deasupra capului mamei. Regina arăta la fel cum o văzusem la morminte. Un chip auster încadrat de o perucă nubiană mare. Dacă Nefertiti va deveni vreodată regină, va purta o astfel de perucă. Ne-am apropiat de podiumul unde regina stătea în scaunul cu cele mai largi brațe din casă, pe o pernă mare, de puf. O pisică neagră i se odihnea în brațe. Regina își ținea mâinile pe spatele pisicii și pe zgarda ei din lapislazuli și aur.

Vestitorul reginei făcu un pas în față și își deschise brațele într-un gest larg.

— Maiestate, nepoata voastră, domnița Nefertiti.

Sora mea întinse darul și un servitor luă vasul de aur. Mătușa mea atinse un loc liber la stânga ei, făcându-i semn lui

Nefertiti să se așeze lângă ea. În timp ce sora mea urca pe podium, ochii reginei nu-i părăsiră nici o clipă chipul. Nefertiti avea o frumusețe care le făcea și pe regine să o privească admirativ.

— Maiestate, nepoata voastră, domnița Mutnodjmet.

Am făcut un pas în față și mătușa clipi, surprinsă. Se uită la cutia de turcoaze pe care i-o întindeam și-mi zâmbi, cerându-și parcă scuze că, în prezența lui Nefertiti, uitase de mine.

— Te-ai făcut înaltă, comentă ea.

— Da, dar nu la fel de grațioasă ca Nefertiti, maiestatea voastră.

Mama dădu aprobator din cap. Îndreptasem conversația înspre motivul pentru care regina venise la Akhmim și ne uitarăm cu toții spre sora mea, care încerca să-și ascundă încântarea.

— Este foarte frumoasă, Ay. Seamănă mai mult cu mama ei, cred, decât cu tine.

Tata râse.

— Și e și talentată. Poate să cânte. Și să danseze.

— Dar este isteață?

— Desigur. Și are putere.

Își coborî vocea cu subînțeles.

— Va putea să-i canalizeze pasiunea și să-l controleze.

Mătușa mea se uită din nou la Nefertiti, întrebându-se dacă era adevărat.

— Dar trebuie să fie Mare Soție dacă se va căsători cu el, adăugă tata. Atunci îl va îndepărta de Aton și îl va întoarce către Amon și către o politică mai puțin periculoasă.

Regina se întoarse direct spre sora mea.

— Tu ce ai de spus în legătură cu toate astea? o întrebă ea.

— Voi face ceea ce mi se va cere, maiestatea voastră. Îl voi delecta pe prinț și îi voi dărui copii. Și voi fi o servitoare supusă

a lui Amon.

Privirea ei o întâlni pe a mea și am plecat capul ca să-mi ascund zâmbetul.

— A lui Amon, repetă gânditoare regina. Dacă ar avea și fiul meu atâta minte…

— Este cea mai încăpățânată dintre copiii mei, spuse tata. Dacă cineva îl poate convinge să se schimbe, Nefertiti este aceea.

— Iar Kiya e slabă, conchise regina. Nu poate face asta. A vrut să o facă pe ea Mare Soție, însă nu am fost de acord.

— Odată ce o va vedea pe Nefertiti, o va uita pe Kiya, îi promise tata.

— Tatăl Kiyei este vizir, îi atrase atenția mătușa. Nu va fi mulțumit să o aleg pe fiica ta în fața fiicei lui.

Tata ridică din umeri.

— E de așteptat. Suntem rude.

Urmă un moment de ezitare, apoi regina se ridică.

— Așadar, rămâne stabilit.

Am auzit-o pe Nefertiti înăbușindu-și un strigăt de încântare. Totul se terminase la fel de repede cum începuse. Regina coborî de pe podium, o siluetă micuță, dar îndârjită, și pisica veni după ea, la capătul unei lese de aur.

— Sper să fie așa cum ai promis, Ay, îl preveni cu un aer sumbru. Este în joc viitorul Egiptului.

Timp de trei zile, servitorii zoriră dintr-o cameră într-alta, împachetând țesături și haine și bijuterii mici în coșuri. Oriunde priveai, vedeai cufere pe jumătate pline cu vase de alabastru, sticlă și ceramică, așteptând să fie înfășurate și băgate înăuntru. Tata supraveghea mutarea cu evidentă plăcere. Căsătoria lui Nefertiti însemna că aveam să ne mutăm cu toții în palatul Malkata din Teba, și că astfel va putea să ne vadă mai mult.

— Mutny, nu mai sta degeaba! mă dojeni mama. Găsește-ți ceva de făcut.

— Și Nefertiti stă degeaba, am pârât-o repede.

Sora mea era în celălalt capăt al camerei, probând haine și ridicând în fața ochilor podoabe mici, din sticlă.

— Nefertiti! pufni mama. O să ai destul timp să stai în fața oglinzii în Malkata.

Nefertiti oftă dramatic, apoi înșfăcă un braț de rochii și făcu efortul de a le arunca într-un coș. Mama clătină din cap și sora mea ieși să supravegheze încărcarea celor șaptesprezece cufere ale ei. O auzeam din curte, spunându-i unui sclav să aibă grijă, că lucrurile ei valorau mai mult decât plătisem pentru el. M-am uitat la mama care oftă. Încă nu ne obișnuisem cu ideea că sora mea va fi regină.

Asta avea să schimbe totul.

Puteam lăsa Akhmimul în urmă. Păstram vila, dar cine știe dacă aveam să o mai vedem vreodată.

— Crezi că ne vom mai întoarce? am întrebat.

Mama își îndreptă spatele. Am văzut-o privind bazinele în care eu și sora mea ne jucaserăm în copilărie, apoi uitându-se la altarul lui Amon al familiei noastre.

— Sper că da, îmi răspunse. Am fost o familie aici. E casa noastră.

— Dar acum Teba va fi casa noastră.

Trase adânc aer în piept.

— Da. Asta vrea tatăl tău. Și sora ta.

— Asta vrei și tu? am întrebat-o încet.

Privirea i se întoarse spre camera pe care o împărțea cu tatăl meu. Îi era cumplit de dor de el când pleca. Acum avea să fie lângă el.

— Vreau să fiu cu soțul meu, recunoscu ea, și vreau cât mai multe șanse pentru copiii mei.

Ne uitarăm amândouă la Nefertiti, care le dădea ordine servitorilor din curte.

— Va fi regina Egiptului, spuse mama, parcă nevenindu-i să creadă. Nefertiti a noastră, la doar cincisprezece ani.

— Și eu?

Mama zâmbi și toate cutele feței i se îmbinară.

— Iar tu vei fi sora Marii Soții a regelui. Asta nu e chiar puțin.

— Dar cu cine mă voi căsători?

— Ai doar treisprezece ani! exclamă mama și o umbră îi apăru pe chip.

Eram singurul copil pe care i-l dăduse zeița Tawaret. După ce mă măritam, nu-i mai rămânea nici unul. Numaidecât, mi-a părut rău că spusesem ceva.

— Poate că n-o să mă mărit, am zis repede. Poate că voi fi preoteasă.

Dădu din cap, dar mi-am dat seama că se gândea la clipa în care avea să rămână singură.

---

[1] Sistrum – vechi instrument muzical de percuție egiptean (n.tr.)

[2] Vase funerare în care erau puse măruntaiele morților în Antichitate (n.red.)

[3] Coroana dublă purtată de faraonii Egiptului antic, formată din două coroane distincte, semnificând Egiptul de Sus (*Hedjet*) și Egiptul de Jos (*Decheret*). (n.red.)

[4] Khol sau kohol, pudră minerală de culoare neagră sau gri, folosită în vechime pentru machiaj și îngrijirea ochilor. Era un amestec de galenă sau malachit, sulf și grăsime animală. (n.red.)

CAPITOLUL 2

TEBA

19 Pharmuthi

Barca noastră era pregătită pentru a porni spre Teba la numai patru zile după vizita mătușii mele în Akhmim. În timp ce soarele răsărea deasupra templelor orașului nostru, eu stăteam în fața micuței mele grădini de ierburi și rupeam o frunză de smirnă, ridicând-o în dreptul nasului și închizând ochii. Avea să-mi lipsească atât de mult Akhmimul!

— Mai lasă mutra asta tristă! am auzit în spate vocea surorii mele. O să ai suficiente grădini în Malkata.

— De unde știi?

Am mângâiat cu privirea plantele pe care le îngrijisem cu atâta drag. Albăstrele, mătrăgună, maci, un rodiu micuț pe care îl plantasem împreună cu Ranofer.

— Păi, o să fii sora Marii Soții a regelui. Dacă nu sunt grădini, voi porunci să se construiască!

Am râs și ea la fel. Îmi luă brațul într-al ei.

— Și cine știe? Poate că o să construim un templu întreg și-o să te facem zeița grădinilor.

— Nefertiti! Nu spune asemenea lucruri!

— Peste două zile, voi fi măritată cu un zeu, iar asta mă va face zeiță. Și pe tine, fiind sora mea, la fel. Vei deveni divină

prin legătura ta cu mine.

Glumea, însă eu eram șocată.

Familia noastră era prea apropiată de faraonii Egiptului ca să creadă în divinitatea lor, așa cum credeau oamenii de rând, așa cum erau învățați să creadă, pentru a nu se răzvrăti. Ne explicase tata totul într-o noapte și mă temusem ca nu cumva să ne spună apoi că nici Amon-Ra nu exista cu adevărat, însă nu o făcuse. Erau lucruri pe care le credeai pentru că așa se cuvenea și altele prea sacre pentru a le tăgădui.

În ciuda promisiunilor lui Nefertiti, mi-a părut rău că-mi părăsesc mica mea grădină. Am luat cu mine cât mai multe plante am putut, în ghivece mici, și le-am spus servitorilor să aibă grijă de restul. Mi-au promis că vor avea, dar mă îndoiam că vor acorda prea multă atenție jujubului sau că vor pune suficientă apă mătrăgunei.

Călătoria spre Teba din orașul Akhmim nu era prea lungă. Barca noastră își făcu loc printre trestii și stufăriș, apoi plonjă în apele tulburi ale Nilului, îndreptându-se spre sud, înspre Orașul Faraonilor. Tata îi zâmbea surorii mele de la prora, iar ea îi zâmbea la rândul ei de pe scaunul așezat sub o tendă[5]. Apoi tata îmi făcu semn să mă apropii.

— Ai ochi de pisică în lumina soarelui, îmi spuse. Verzi ca smaraldele.

— La fel ca ai mamei, i-am răspuns.

— Da, aprobă el.

Însă nu mă chemase la el ca să-mi vorbească despre ochii mei.

— Mutnodjmet, sora ta va avea nevoie de tine în zilele care urmează. Sunt vremuri periculoase. Ori de câte ori un nou faraon urcă pe tron, apare nesiguranță, acum mai mult decât oricând. Vei fi Prima Doamnă a surorii tale, însă trebuie să fii foarte atentă la ce faci și ce spui. Știu că ești sinceră.

Zâmbi.

— Atât de sinceră, încât uneori poate deveni un defect. Iar curtea nu este un loc prielnic pentru sinceritate. Trebuie să fii cu băgare de seamă în preajma lui Amenhotep.

Își trecu privirea pe deasupra apei. Plasele pescarilor atârnau pleoștite în soare. La această oră, orice muncă fusese abandonată.

— Și trebuie să o ții în frâu pe Nefertiti.

L-am privit surprinsă.

— Cum?

— Dându-i sfaturi. Tu ai răbdare și te pricepi la oameni.

M-am înroșit. Nu-mi mai spusese niciodată asta.

— Nefertiti se aprinde repede. Și mă tem că…

Clătină din cap, însă nu-mi spuse de ce anume se temea.

— I-ai spus mătușii Tiye că Nefertiti îl va putea controla pe prinț. De ce are nevoie un prinț să fie controlat?

— Pentru că și el se aprinde repede. Și este ambițios.

— Și ăsta nu-i un lucru bun?

— Nu în felul ăsta.

Îmi acoperi mâna cu a lui.

— Vei vedea. Ține-ți ochii deschiși, pisicuțo, și simțurile în alertă. Dacă e vreo problemă, vino la mine înainte să te duci la oricine altcineva.

Tata își dădu seama în ce direcție mi se îndreptau gândurile și zâmbi.

— Nu fi așa de îngrijorată! N-o să fie chiar atât de rău. La urma urmei, este un preț mic pentru coroana Egiptului.

Privi înspre țărm.

— Aproape am ajuns.

Am privit peste prora. Erau mai multe corăbii acum că începeam să ne apropiem de palat, bărci lungi, cu vele triunghiulare, la fel ca a noastră. Femeile dădeau fuga la

parapete ca să zărească barca noastră și să vadă cine era în ea. După steagurile aurii care fluturau pe catarg își dădeau seama că tata era un Mare Vizir al Bătrânului și cu siguranță toată lumea știa că ambarcațiunea o are la bord pe viitoarea regină a Egiptului. Nefertiti dispăruse în cabină și reapăru acum într-o rochie nouă. Bijuteriile rare pe care i le lăsase mătușa noastră îi atârnau la gât și străluceau în lumina soarelui. Veni și se așeză lângă mine, la prora, lăsând stropii fini să-i răcorească pielea.

— Mărite Osiris! am exclamat, arătând cu degetul. Uite!

Pe țărm erau cincizeci de soldați și cel puțin două sute de servitori, toți așteptând sosirea noastră.

Tata coborî primul, urmat de mama, apoi de Nefertiti și de mine. Aceasta era ordinea importanței în familia noastră. M-am întrebat în ce fel se va schimba această ierarhie după încoronarea surorii mele.

— Priviți lecticile! am exclamat.

Erau din aur și lapislazuli, cu suporți pentru cărat confecționați din abanos.

— Trebuie să fie ale Bătrânului, spuse Nefertiti, impresionată.

Am fost ridicați fiecare în lectica noastră cu draperii și am dat perdelele la o parte ca să pot vedea Teba pentru a doua oară, strălucind în soarele după-amiezii. Mă întrebam cum putea răbda Nefertiti să stea relaxată în litiera ei, când nu mai văzuse niciodată Teba. Însă îi vedeam umbra, mândră și dreaptă, stăpânindu-se în timp ce străbăteam orașul în care tatăl nostru nu ne dusese niciodată. Doisprezece flautiști ne însoțeau în timp ce treceam pe lângă casele de la ale căror ferestre ne urmăreau sute de priviri. Aș fi vrut să pot fi în aceeași lectică cu mama, să-i împărtășesc bucuria în timp ce acrobații și muzicienii distrau mulțimea din ce în ce mai mare. Am trecut de templul lui Amenhotep Magnificul și de cei doi

coloși care îl înfățișau ca pe un zeu. Apoi, în mijlocul deșertului, un lac se zări lucind la orizont. Aproape că am răsturnat lectica, atât de entuziasmată eram să îl văd. Era un bazin artificial, săpat în formă de semilună, care înconjura palatul. Bărci cu vele mici pluteau pe apă într-un loc în care nu ar fi trebuit să fie decât nisip și palmieri și mi-am amintit că tata spusese că Amenhotep Magnificul construise lacul ca un semn al iubirii pentru regina Tiye și că nu mai exista altul ca el în tot Egiptul. Strălucea în soare de parcă ar fi fost făcut din lapislazuli lichid și argint, iar mulțimea se dădea la o parte pe măsură ce ne apropiam de porțile palatului.

M-am întins repede pe perne și am lăsat draperiile să cadă la loc. Nu voiam să par o fetișcană de la țară, care nu ieșise în viața ei din Akhmim. Totuși, chiar și cu perdelele coborâte, mi-am dat seama când am intrat în curtea palatului. Drumul devenise umbrit de copaci și puteam întrezări niște mici sanctuare, vilele oficialilor publici, un atelier regal și casele mici și înghesuite ale servitorilor. Bărbații care purtau lectica urcară un șir de trepte și ne așezară în capătul acestora. Când am dat la o parte perdelele, Teba se întindea la picioarele noastre: lacul în semilună, casele din cărămidă, piețele și fermele și, dincolo de ele, Nilul.

Tata își scutură tunica de praf și le spuse servitorilor intențiile sale:

— Dorim să fim duși în camerele noastre ca să ne aranjăm. După ce ne vom spăla și ne vom schimba hainele, îl vom întâlni pe Bătrân.

Servitorii se înclinară adânc în semn de respect și am știut că mama era impresionată de puterea pe care o avea soțul ei în Teba. În Akhmim era doar tatăl nostru, un bărbat căruia îi plăcea să citească lângă havuzurile cu lotuși și să viziteze templul lui Amon ca să privească soarele apunând peste

câmpuri. Dar în palat era vizirul Ay, unul dintre cei mai respectați oameni din regat.

Apăru un servitor, cu codițe laterale, așa cum purtau tinerii. Era zvelt și îmbrăcat într-o tunică tivită cu aur. Doar servitorii faraonului aveau voie să poarte aur.

— Vă voi conduce la încăperile voastre.

Începu să meargă.

— Mult stimatul vizir Ay și soția lui vor fi găzduiți în curtea de la stânga faraonului. La dreapta lui este prințul, alături de care vor sta domnițele Nefertiti și Mutnodjmet.

În spatele nostru, servitorii se îngrămădeau să ne adune zecile de cufere. Palatul era construit în formă de ankh, în centru aflându-se faraonul. Împrăștiați în jurul lui în diverse curți erau vizirii și, în timp ce treceam prin aceste piețe deschise, femeile și copiii se opreau pentru a ne privi. „Așa va fi viața noastră de acum înainte“, mi-am zis. Sub ochii întregii lumi!

Călăuza noastră traversă mai multe curți cu dale viu colorate, cu picturi înfățișând câmpuri de papirus, apoi ne conduse într-o încăpere în care toată lumea se opri.

— Camerele vizirului Ay, anunță el ceremonios.

Dădu de perete ușile și niște statui de granit apărură privindu-ne din fiecare colț al încăperii. Era un spațiu plin de lux și de lumină, cu coșuri de trestie și mese de lemn cu picioare sculptate în fildeș.

— Du-le pe fiicele mele în camerele lor, îi spuse tata, apoi condu-le în Sala Mare la ora cinei.

— Mutny, să te îmbraci cum se cuvine în seara asta, mă preveni mama, făcându-mă de rușine în fața servitorilor. Nefertiti, prințul va fi acolo.

— Cu Kiya? întrebă ea.

— Da, răspunse tata. Am aranjat să ți se aducă în cameră

haine și bijuterii. Ai timp până la apus. Mutny te va ajuta cu orice vei avea nevoie.

Tata se uită la mine și aprobai din cap.

— Am aranjat să aveți și servitoare personale, care să se ocupe de corpul vostru. Sunt cele mai bine pregătite femei din palat.

— Pregătite în ce? am întrebat, cu totală ignoranță.

Nu avusesem niciodată astfel de servitoare în Akhmim. Nefertiti se făcu roșie la față, de parcă i-ar fi venit să intre în pământ.

— În cosmetică și frumusețe, îmi răspunse tata.

În camera noastră era un pat adevărat. Nu o saltea de trestie sau o saltea de paie cum aveam noi în vila de acasă, ci o platformă mare, din abanos sculptat, acoperită până la refuz cu așternuturi pe care aveam să le împart cu Nefertiti. În podeaua cu gresie era săpată o vatră pentru nopțile mai reci, când aveam să sorbim bere caldă și să ne înfășurăm în pături groase lângă foc. Și, într-o cameră separată, folosită doar pentru schimbat, era o toaletă din piatră de var. Am ridicat capacul și Nefertiti se uită peste umăr, oripilată. Ghidul nostru mă privea amuzat. Dedesubt era un vas de ceramică, plin cu apă parfumată cu rozmarin. Nu mai trebuia să folosim niciodată un scaun de toaletă cu vas. Era o cameră demnă de o prințesă a Egiptului. Ghidul nostru ne întrerupse ca să ne explice că aveam să fiu tovarășa de pat a lui Nefertiti până când se va mărita, moment în care putea alege să aibă propriul ei pat.

Pretutindeni erau reprezentări ale naturii și ale vieții eterne. Coloanele de lemn fuseseră sculptate cu flori, apoi pictate în nuanțe de albastru și verde, galben închis și roșu. Egrete și ibiși își luau zborul pe pereți, desenați de un artist talentat. Până și podeaua de sub picioarele noastre prindea viață, mozaicul redând un iaz cu lotuși atât de realist, încât

aveam senzația că, asemenea zeilor, puteam și noi păși pe apă. Călăuza noastră dispăru și Nefertiti mă strigă:

— Vino să vezi!

Atinse o oglindă mai mare decât noi două la un loc și rămaserăm una lângă cealaltă, privindu-ne. Micuța și subțirica Nefertiti și eu. Nefertiti își zâmbi în bronzul lustruit.

— Așa vom arăta în fața posterității, șopti ea. Tinere și frumoase.

„Eh, tinere cel puțin“, mi-am zis.

— În seara asta trebuie să fiu splendidă, spuse Nefertiti, răsucindu-se pe călcâie. Trebuie să o umbresc pe Kiya din toate punctele de vedere. Mare Soție este doar un titlu, Mutnodjmet. Amenhotep m-ar putea trimite în fundul unui harem, dacă nu reușesc să-l farmec.

— Tatăl nostru nu ar permite niciodată așa ceva, am protestat eu. Vei avea întotdeauna o cameră în palatul ăsta.

— Palat sau harem, mă opri ea, întorcându-se la oglindă, ce contează? Dacă nu îl impresionez, voi fi regină doar cu numele. Îmi voi petrece zilele în camera mea, fără să știu vreodată ce înseamnă să conduci un regat.

Mă speria să o aud pe Nefertiti vorbind astfel. Preferam încrederea ei sălbatică în locul temerii, oricât de întemeiate, față de ceea ce se putea întâmpla dacă nu reușea să devină favorita prințului. Apoi am zărit în oglindă ceva mișcându-se în spatele nostru și am înlemnit. Două femei intraseră în cameră. Nefertiti se întoarse brusc și una dintre femei făcu un pas în față. Era îmbrăcată după ultima modă de la curte, cu sandale din mărgele și cercei mici, de aur. Când zâmbi, două gropițe îi apărură în obraji.

— Ni s-a spus să vă ducem la baie, ne comunică ea, întinzându-ne prosoape de pânză și halate moi. Era mai în vârstă decât Nefertiti, dar nu cu mult.

— Eu sunt Ipu.

Ochii ei negri ne cercetau, cântărindu-ne, remarcând părul meu răvășit și silueta suplă a lui Nefertiti. Arătă spre femeia de lângă ea și zâmbi.

— Ea este Merit.

Buzele lui Merit se curbară ușor și mi s-a părut că expresia ei era mai mândră decât a lui Ipu. Totuși, ținea fruntea plecată și, când o ridică, întinse mâna spre ușă, făcând să-i zornăie brățările de la încheietură, arătându-ne curtea.

— Băile sunt pe aici.

Mi-am amintit de căzile reci, de alamă, din Akhmim și am simțit cum mă părăsește entuziasmul. Cu toate astea, Ipu pălăvrăgea veselă în timp ce mergeam.

— Vom fi servitoarele personale ale domniilor voastre, ne informă ea. Înainte să vă îmbrăcați și să părăsiți camera, trebuie să ne asigurăm că totul este în ordine. Prințesa Kiya are propriile ei doamne. Servitoare intime, dar și ajutoare. Toate femeile de la curte se iau după ea. Dacă-și vopsește ochii într-un fel, toate și-i vopsesc aidoma. Așa cum își aranjează ea părul și-l aranjează toate femeile din Teba. Deocamdată, adăugă ea, zâmbind.

Doi paznici dădură ceremonios la o parte ușile duble ale băii și, când aburul mi se risipi din fața ochilor, am scos un strigăt de uimire. Din niște potire uriașe, apa curgea într-un bazin lung, îmbrăcat în faianță, care era înconjurat de bănci de piatră încălzite de soare. Plante luxuriante, care coborau din vasele lor și se înfășurau pe coloane, creșteau înspre lumină.

Nefertiti examină încăperea cu o privire aprobatoare.

— Poți să crezi că tata știa că există toate astea și a ales să ne crească în Akhmim?

Își aruncă la o parte prosopul subțire.

Ne-am așezat pe băncile de piatră și noile noastre servitoare

personale ne rugară să ne întindem.

— Aveți umerii încordați, domniță.

Ipu apăsă ca să-mi elibereze tensiunea din spate.

— Știu femei bătrâne cu umerii mai moi.

Râse și mă surprinse familiaritatea ei. Dar, sub mâinile ei, am simțit cum umerii mi se relaxează.

Mărgelele din peruca lui Ipu se loveau ușor una de cealaltă și puteam simți parfumul rochiei ei de pânză, aroma florilor de lotus. Am închis ochii și, când i-am redeschis, în piscină era o altă femeie. Apoi, aproape numaidecât, Merit o înfășură pe sora mea în halatul ei.

M-am ridicat în capul oaselor.

— Unde...?

— Șșșt! făcu Ipu, apăsându-și mâna pe spatele meu.

Le-am urmărit plecând, uluită.

— Unde se duc?

— Înapoi în camera voastră.

— Dar, de ce?

— Pentru că a venit Kiya, spuse Ipu.

M-am uitat înspre piscina în care o femeie își cufunda în apă părul prins în șuvițe cu mărgele. Avea fața mică și îngustă, nasul ușor coroiat, însă chipul ei avea ceva ce îți tăia respirația.

Ipu plescăi din limbă.

— Am rămas fără lavandă. Rămâneți aici și să nu spuneți nimic. Mă întorc.

În timp ce Ipu se îndepărta, Kiya se apropie de mine. Își înfășură o pânză în jurul taliei. Numaidecât, m-am ridicat și am făcut același lucru.

— Așadar tu ești cea căreia i se spune Ochi de Pisică, zise ea.

Se așeză în fața mea și mă privi fix.

— Presupun că e prima oară când vii la baie?

Se uită în spatele băncii mele și, când i-am urmărit privirea,

am văzut ce făcusem. Îmi lăsasem halatul de baie pe jos și acum apa îi udase marginile.

— La palat, avem dulapuri pentru astfel de lucruri, îmi spuse, zâmbind răutăcios.

M-am uitat unde era atârnat halatul ei și am roșit.

— N-am știut.

Își ridică sprâncenele.

— Aș fi crezut că ți-a spus servitoarea. Ipu e renumită în Teba. Toate femeile de la curte o vor pentru măiestria ei în aplicarea vopselei, însă regina ți-a dat-o ție.

Făcu o pauză, așteptând răspunsul meu. Când văzu că nu avea să mai obțină nimic altceva de la mine, se aplecă în față.

— Ia spune-mi, era sora ta?

Am dat din cap.

— E foarte frumoasă. Cred că a fost floarea tuturor grădinilor din Akhmim.

Mă privi pe sub genele lungi.

— Sunt sigură că a avut mulți admiratori. Cred că i-a fost greu să renunțe la iubitul ei, spuse ea imediat, mai ales dacă era îndrăgostită.

— Nefertiti nu se îndrăgostește, am răspuns. Bărbații se îndrăgostesc de ea.

— Bărbații? Mai mult decât unul?

— Nu, doar tutorele nostru, i-am răspuns repede.

— Tutorele?

Se dădu în spate.

— Nu tutorele ei. Era al meu.

Pașii lui Ipu răsunară în curte și, numaidecât, Kiya se ridică în picioare, cu un zâmbet larg.

— Sunt sigură că o să mai vorbim, surioară.

Ipu ne văzu și o expresie de alarmare îi apăru pe dată pe chip. Apoi Kiya ieși pe ușă, fără nimic altceva pe ea în afară de

pânza udă.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă Ipu, venind spre mine. Ce ți-a spus adineauri prințesa Kiya?

Am ezitat.

— Doar că Nefertiti este frumoasă.

Ipu făcu ochii mici.

— Nimic altceva?

Am dat vehement din cap.

— Nu.

Când m-am întors în camera noastră, Nefertiti era deja înăuntru, îmbrăcată într-o rochie care-i lăsa sânii expuși. Rochia mea era identică, dar, când am îmbrăcat-o, nu s-ar fi putut găsi două surori mai diferite în întreaga lume. Pe mine, pânza era lungă și largă, însă rochia lui Nefertiti i se strângea în jurul taliei înguste, ridicându-se până sub sâni, ca să-i împingă și mai sus.

— Stai! exclamă Nefertiti în clipa în care Merit îi ridică peria deasupra capului. Unde este uleiul de șofran?

Merit se încruntă.

— Domniță?

— Uleiul de șofran, îi explică Nefertiti, uitându-se la mine. Sora mea mi-a spus să îl folosesc. Ca să-mi fac părul mai sănătos.

— Nu folosim ulei de șofran aici, domniță. Doriți să vă găsesc?

— Da.

Nefertiti se lăsă pe spate și o privi pe Merit plecând. Aprobă cu o înclinare a capului rochia mea.

— Vezi? Poți să arăți drăguț atunci când încerci.

— Mulțumesc, i-am răspuns sec.

Soarele apusese deja când am fost în sfârșit gata. Ipu și Merit erau cu adevărat talentate, așa cum ne promisese tata și,

cu mâini sigure, ne-au rujat meticulos buzele și ne-au dat cu kohl la ochi, hena pe sâni și în cele din urmă ne-au așezat peruci nubiene pe cap.

— Peste părul meu? am protestat.

Nefertiti îmi aruncă o privire aspră, însă peruca părea grea și călduroasă, plină de codițe și mărgeluțe.

— Toată lumea face asta?

Ipu își stăpâni râsul.

— Da, domniță Mutnodjmet. Chiar și regina.

— Dar cum o să stea fixă?

— Cu ceară și rășină.

Îmi legă părul lung într-un nod și-mi așeză peruca pe cap cu grijă de expert. Efectul fu uimitor de atrăgător. Codițele îmi încadrau chipul și mărgelele verzi îmi scoteau în evidență culoarea ochilor. Probabil că Ipu alesese intenționat această culoare pentru mine, fiindcă am văzut că mărgelele lui Nefertiti erau argintii. Am stat nemișcată în timp ce servitoarea îmi aplică o cremă pe sâni apoi, cu băgare de seamă, înlătură capacul unui borcan. Turnă o mână de particule strălucitoare în palmă, apoi suflă ușor și, dintr-o dată, eram acoperită în praf de aur. M-am zărit în oglindă și am exclamat. Eram drăguță!

Apoi Nefertiti se ridică în picioare.

Nu trăda nici cea mai mică urmă de oboseală după călătoria cu barca pe care o făcusem din Akhmim. Emoțiile acestei seri o țineau cât se poate de trează și radia de încântare. Peruca i se termina în dreptul umerilor și în spatele urechilor, scoțându-i în evidență pomeții și gâtul subțire. Fiecare șuviță cânta armonios în clipa în care mărgelele se loveau între ele și mi-am spus că nu exista nici un bărbat în tot regatul care ar fi putut-o refuza. Întregul trup îi strălucea, acoperit în aur, chiar și degetele de la picioare.

Cele două servitoare se dădură înapoi.

— Este magnifică.

Făcură schimb de locuri ca să-și examineze reciproc munca și Merit murmură în semn de aprobare când îmi privi chipul.

— Ochi verzi, spuse ea. Nu am mai văzut niciodată ochi atât de verzi.

— I-am conturat cu malahit, răspunse Ipu, mândră de treaba făcută.

— Foarte frumos.

Mi-am îndreptat spatele și sora mea își drese vocea, întrerupându-mi momentul.

— Sandalele mele! ceru ea.

Merit îi aduse niște sandale încrustate cu aur, apoi Nefertiti se întoarse spre mine.

— În această seară îl întâlnesc pe prințul Egiptului, spuse ea.

Își întinse brațele și brățările îi zornăiră melodios la încheieturi.

— Cum arăt?

— Ca Isis, i-am răspuns, sinceră.

Am fost conduse în Sala Mare la apus. Zarva festivității se auzea de la câteva curți distanță. Invitații erau anunțați pe măsură ce soseau și, în timp ce așteptam la rând, Nefertiti mă strânse de braț.

— Tata e înăuntru deja? întrebă ea, gândindu-se că, doar pentru că eram înaltă, puteam să văd peste capetele a zeci de oameni.

— Nu-mi dau seama.

— Ridică-te pe vârfuri, îmi ceru.

Tot nu puteam vedea.

— Nu te teme, toată lumea îți va observa intrarea, am asigurat-o.

Am mai înaintat cu câteva locuri și puteam vedea acum că

Bătrânul și regina Tiye erau amândoi înăuntru. La fel și prințul. Bărbații din rând întorceau întruna capetele pentru a se uita la sora mea și mi-am dat seama că tata alesese bine momentul când ne sfătuise să sosim după toți ceilalți.

Rândul înainta repede și, curând, întreaga sală se întindea în fața noastră. Dintre toate încăperile pe care le văzusem în Malkata aceasta era, de departe, cea mai mare și mai frumoasă. Ușierul își drese glasul și întinse un braț.

— Domnița Nefertiti, anunță el pe un ton impunător. Fiica lui Ay, vizir al Egiptului și supraveghetor al Marilor Lucrări ale regelui.

Nefertiti făcu un pas în față și am observat cum zumzetul Sălii Mari se domolește.

— Domnița Mutnodjmet, sora lui Nefertiti, fiică a lui Ay, vizir al Egiptului și supraveghetor al Marilor Lucrări ale regelui, continuă vestitorul.

Era rândul meu să vin în față și am văzut cum toți oaspeții se întorceau să le vadă pe cele două fiice ale lui Ay, proaspăt venite din orașul Akhmim.

Femeile își țineau privirile ațintite asupra noastră în timp ce străbăteam sala. Tata, așezat la o masă lungă, se ridică să ne întâmpine și furăm conduse la cele trei tronuri egiptene ale lui Horus, unde ne-am înclinat, cu brațele întinse. Bătrânul se aplecă în scaun și am remarcat că sandalele lui erau cioplite din lemn și că pe tălpi erau pictate imaginile dușmanilor lui. Privea fix sânii lui Nefertiti, rotunzi și vopsiți cu hena, deși erau suficiente perechi în Sala Mare cât să-l țină ocupat întreaga seară.

— Ridicați-vă! ne spuse regina.

În timp ce făceam cum ni se poruncise, privirea lui Amenhotep o întâlni pe a surorii mele. Nefertiti îi zâmbi și am observat că, lângă el, Kiya ne urmărea cu mare atenție. Apoi,

pentru că Nefertiti nu era încă regină, furăm conduse la o masă aflată chiar lângă podium, unde mâncau vizirii și unde stătea tata.

Nefertiti șuieră printre buzele curbate într-un zâmbet perfect:

— Este o insultă să fiu nevoită să stau sub ea.

Tata mângâie brațul auriu al surorii mele.

— Peste câteva zile, ea va sta aici, iar tu vei fi regina Egiptului.

Bărbații de la masa noastră vorbeau unul peste celălalt, întrebând-o pe Nefertiti cum fusese călătoria până la Teba, dacă vremea fusese bună, dacă am oprit în vreun oraș de pe drum. Eu îl priveam pe Amenhotep, ai cărui ochi nu părăsiră nici o clipă chipul surorii mele. Probabil că era și ea conștientă de asta, pentru că râdea și flirta, dându-și pe spate gâtul lung atunci când fiul unui alt vizir veni lângă ea ca să o întrebe cum își petrecea timpul în Akhmim. Am văzut-o pe Kiya încercând să vorbească cu prințul, să dezlipească privirea soțului ei de sora mea, însă Amenhotep nu se lăsă perturbat. Mă întrebam cum i se părea oare viitoarea lui soție în timp ce studiam modul în care Nefertiti reușea să subjuge bărbații din jurul ei. Vorbea încet, obligându-i să se aplece ca să o poată auzi și era zgârcită cu zâmbetele astfel încât, atunci când râdea, orice bărbat se simțea scăldat în lumina ei.

Când fu adusă mâncarea și începu ospățul, nu mai știam încotro să mă uit mai întâi. Spre podiumul de unde Bătrânul privea pofticios femeile dezbrăcate ale căror trupuri mlădioase se aplecau pe spate în timpul dansului, sau spre prinț, care părea ager și controlat, cu totul alt om decât cel pe care mi-l aminteam de la morminte. M-am uitat la Panahesi, care stătea de cealaltă parte a mesei. Vizirul purta inelul cu pecetea regelui și era la fel de înalt ca tata. Însă, din toate celelalte privințe,

erau complet diferiți. În timp ce tata avea ochi albaștri, ai lui Panahesi erau negri. În timp ce tata avea pomeții înalți pe care-i moștenise Nefertiti, chipul lui Panahesi era mai lung și mai plin. Inele de aur îi străluceau la fiecare deget, în vreme ce tata își purta foarte rar bijuteriile. L-am studiat pe rivalul familiei noastre până când muzicanții au început să interpreteze o melodie și toată lumea s-a ridicat de la mese ca să danseze, femeile într-un cerc, bărbații în altul. Tata îi luă mâna mamei și o conduse de-a lungul sălii, iar Kiya o urmări cu o privire critică pe Nefertiti, care se ridică și se alătură femeilor.

— Tu nu vii? mă întrebă Nefertiti.

— Sigur că nu!

M-am uitat lung la zecile de fiice frumoase ale curtenilor, toate crescute în Teba, toate bune cunoscătoare ale dansurilor de la curte.

— Nu știu nici o mișcare. Tu cum o să faci?

Ridică din umeri.

— O să mă uit și o să învăț.

Poate că Merit o instruise în particular, pentru că am rămas uimită să-mi văd sora sărind și învârtindu-se în ritm cu celelalte, într-o feerie de lapislazuli și aur. Doar câteva femei mai rămăseseră pe scaune și am remarcat cu o oarecare neliniște că nu eram singură la masa noastră. Panahesi era și el acolo. M-am uitat la el, la felul în care își proptise barba neagră și scurtă în degetele lungi. Era singurul vizir de la curte care-și lăsase părul să-i crească lung. Apoi mă surprinse privindu-l și-mi spuse:

— Trebuie să fie o experiență senzațională pentru tine. O tânără fată din Akhmim care vine la palatul plin de atâta fast și de aur… De ce nu dansezi?

M-am foit în scaun.

— Nu știu dansurile, am mărturisit.

Își ridică sprâncenele.

— Și totuși, sora ta pare să se descurce cu atâta naturalețe! îmi atrase atenția.

Ne-am uitat amândoi la Nefertiti, care dansa ca și cum am fi trăit la curte întreaga viață. Panahesi se uită de la ea la mine și zâmbi.

— Probabil că sunteți surori doar de tată.

Speram ca rujul lui Ipu să-mi ascundă consternarea și mi-am mușcat limba ca să nu-i dau o replică tăioasă.

— Ei, spune-mi, continuă Panahesi. Cu o soră în haremul regelui, tu cu cine o să te măriți?

Am simțit că mă-nfurii.

— Am doar treisprezece ani.

— Sigur, ești încă micuță.

Privirea îi alunecă pe pieptul meu și, dintr-o dată, Nefertiti era lângă mine. Muzica se terminase.

— Da, dar mai bine o femeie abia îmbobocită decât un bărbat veștejit.

Privirea îi coborî cu subînțeles spre tunica lui Panahesi. Apoi apăru și tata și-și ocupă locul la masă.

Panahesi își împinse scaunul.

— Fiicele tale sunt încântătoare, pufni el. Sunt sigur că prințul le va îndrăgi.

Se îndepărtă cu mantia albă fluturându-i în urmă și tata ne întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

— Vizirul… am început eu, însă Nefertiti mă întrerupse.

— Nimic.

Tata o privi lung pe Nefertiti.

— Nimic, repetă aceasta.

— Te-am prevenit să fii atentă. Amenhotep apleacă urechea la vizirul Panahesi.

Nefertiti își încleștă falca și mi-am dat seama că ar fi vrut să-i răspundă: Nu și când voi deveni eu regină!, însă nu spuse nimic. Apoi, privi în jur și deveni agitată.

— Unde e prințul?

— În timp ce tu îl fermecai pe vizir, a părăsit sala.

Nefertiti rămase ca trăsnită.

— Nu-l voi cunoaște în seara asta?

— Doar dacă se întoarce, spuse tata cu o voce adâncă și aspră pe care nu i-o mai auzisem niciodată.

Aici nu eram în Akhmim. Eram la curtea Egiptului, unde nu exista îngăduință pentru greșeli.

— Poate că o să se întoarcă, am sugerat eu încrezătoare, însă atât tata, cât și Nefertiti mă ignorară.

Aroma de mosc a vinului umplu întreaga sală. Kiya rămase înconjurată de femeile ei, doamne de la curte, aranjate toate, așa cum ne spusese Ipu, după moda dictată de ea: părul lung, rochii fără mâneci și picioarele pictate cu hena. Se agitau în jurul ei ca niște molii. Stomacul ei ușor umflat era dovada că ea, și nu sora mea, era viitorul Egiptului.

— E prea cald aici, spuse Nefertiti, luându-mi brațul. Vino cu mine!

— Nu plecați departe! ne avertiză sever tata.

Nefertiti porni cu pași furioși de-a lungul sălii, iar eu o urmai.

— Unde mergem?

— Oriunde în altă parte.

Se plimba fără țintă prin palat.

— A plecat, Mutnodjmet. Chiar a plecat fără să mă întâlnească. Pe mine, viitoarea lui regină. Viitorul Egiptului!

Am ieșit în grădină și ne-am trezit lângă o fântână. Ne-am băgat mâinile sub jet, lăsând apoi apa să ne picure de pe degete pe sâni. Mirosea a caprifoi și iasomie. În clipa în care Nefertiti

își scoase peruca, o voce cunoscută străpunse întunericul.

— Așadar, tu ești cea pe care mama mi-a ales-o drept soție.

Nefertiti ridică privirea. Prințul stătea lângă noi, cu platoșa de aur pe piept. Își alungă orice urmă de surpriză de pe chip și redeveni pe dată Nefertiti cea cochetă și încântătoare.

— De ce? Ești mirat? îl întrebă ea.

— Da.

Însă răspunsul lui Amenhotep nu părea să lase nimic nespus. Se așeză și o studie pe Nefertiti în lumina lunii.

— Să înțeleg că prințul Egiptului s-a plictisit de dans?

Îi reușea perfect – își ascundea emoția în spatele flirtului.

— M-am plictisit să o văd pe mama închinându-se Marilor Preoți ai lui Amon.

Când Nefertiti zâmbi, Amenhotep o săgetă cu privirea.

— Ți se pare amuzant?

— Da. Crezusem că ai venit să-ți curtezi viitoarea soție. Dar, dacă vrei să discutăm politică, te ascult.

Amenhotep făcu ochii mici.

— O să mă asculți așa cum ascultă tatăl meu? Sau poate așa cum ți-ai ascultat tutorele când ți-a declarat iubirea în Akhmim?

Cu tot întunericul, am văzut-o pe sora mea albindu-se la față și mi-am dat seama atunci ce făcuse Kiya.

Credeam că o să mi se facă rău, însă Nefertiti își reveni repede.

— Se spune că ești un mare credincios al lui Aton, zise ea. Că intenționezi să-i ridici temple, odată ce vei ajunge faraon.

Amenhotep se dădu în spate.

— Văd că tatăl tău te informează bine, remarcă el.

— Mă informez singură, răspunse ea.

Era isteață și încântătoare și nici măcar el nu putea rezista sincerității privirii ei în lumina lămpilor cu ulei. Veni mai

aproape de ea.

— Vreau să fiu cunoscut drept Faraonul Oamenilor, recunoscu el. Vreau să clădesc cele mai mari monumente din Egipt, pentru a le arăta oamenilor ce poate face un conducător cu viziune. Preoților lui Amon n-ar fi trebuit să li se îngăduie niciodată să aibă o asemenea putere. Puterea asta a fost menită pentru faraonii Egiptului.

Se auziră pași pe pietriș și toți trei întoarserăm capul la unison.

— Amenhotep!

Kiya păși în lumină.

— Toată lumea se întreabă unde este prințul Egiptului.

Îi zâmbi drăgăstos, ca și cum dispariția lui ar fi fost pe cât de ciudată, pe atât de încântătoare. Îi întinse brațul.

— Ne întoarcem?

Nefertiti dădu din cap.

— Pe mâine atunci, îi promise ea, cu voce joasă și fierbinte, ca și cum ar fi fost un mare secret între ei doi.

Brațul Kiyei se încordă pe al lui Amenhotep.

— L-am simțit pe copilul tău mișcând în seara asta. E băiat, îi promise ea, destul de tare încât Nefertiti să o poată auzi în timp ce îl îndepărta de lângă noi. Deja pot să îl simt.

Îi privirăm îndepărtându-se în întuneric și am observat cât de strâns îl ținea Kiya pe Amenhotep, ca și cum s-ar fi temut că putea să dispară în orice clipă.

Nefertiti fierbea în timp ce sandalele ei loveau gresia pe aleea ce ducea la camera noastră.

— Ce va face peste două zile, când vom fi uniți în fața lui Amon? Și atunci o să o ia după el pe Kiya și o să mă ignore?

Tata se ridică și închise ușa.

— Trebuie să vorbești mai încet. Sunt spioni prin tot palatul.

Nefertiti se prăbuși pe o pernă de piele și-și puse capul pe

umărul mamei.

— Am fost umilită, *mawat.* Mă vede doar ca pe o altă soție.

Mama mângâie părul negru al surorii mele.

— O să-și schimbe părerea

— Când, spuse Nefertiti ridicându-se. Când?

— Mâine, spuse tata cu convingere. Și dacă nu mâine, îl vom face să înțeleagă că ești mai mult decât o soție aleasă de mama lui.

---

[5] Apărătoare de soare sau ploaie făcută din pânză la o luntre (n.red.)

CAPITOLUL 3

20 Pharmuthi

Încoronarea noului faraon al Egiptului și a soției sale trebuia să aibă loc pe 21 Pharmuthi și tata făcu tot ce-i stătu în putință să o aducă pe Nefertiti în fața ochilor lui Amenhotep.

De dimineață, am intrat pe porțile largi, de bronz, în arena cu turnuri pe care Amenhotep al III-lea o construise în cinstea lui Amon.

Nefertiti îmi strânse mâna, pentru că nici una dintre noi nu mai văzuse vreodată ceva atât de înalt și atât de magnific. O pădure de coloane încercuia o groapă cu nisip și zidurile pictate se înălțau înspre cer. Nobilimea se adună pe locurile de pe rândurile de jos, în timp ce servitorii cărau tăvi cu băuturi și prăjituri cu miere. Aici îi plăcea lui Amenhotep să călărească dimineața, așa că eram și noi prezenți, privindu-l pe prinț învârtindu-se prin arenă în carul lui de aur. Dar Kiya era și ea acolo, la fel și vizirul Panahesi, astfel că, o oră mai târziu, după ce prințul se sătură să se joace de-a războinicul, Kiya fu cea pe care o sărută și râse împreună cu ea, în vreme ce Nefertiti trebui să zâmbească și să adopte o mină mulțumită în fața rivalei sale.

La amiază, eram din nou în Sala Mare, așezate sub podium, mâncând și sporovăind veseli, ca și cum totul ar fi decurs întocmai conform planurilor familiei mele. Nefertiti râdea și

flirta și am observat că Amenhotep, cu cât își vedea mai mult viitoarea soție, cu atât îi era mai greu să-și dezlipească privirile de ea. Kiya nu avea nimic din farmecele subtile ale lui Nefertiti. Nu putea întoarce capetele unei întregi încăperi, așa ca Nefertiti. Dar, când masa de după-amiază luă sfârșit, nici un alt cuvânt nu fusese schimbat între prinț și sora mea și, când ne-am întors în camera noastră, Nefertiti se cufundă în tăcere. Ipu și Merit alergau de colo colo în jurul nostru și o priveam pe sora mea cu crescândă neliniște. Amenhotep încă vedea în ea alegerea mamei lui și nu-mi dădeam seama cum avea de gând tata să schimbe asta.

— Ce-o să faci? am întrebat-o în cele din urmă.

— Mai spune-mi o dată ce a zis la morminte.

Merit înlemni în poziția în care era, aplecată pentru a sufla aur peste pieptul lui Nefertiti. Aducea ghinion să vorbești despre ce se întâmplase sub pământ.

Am ezitat.

— A spus că nu se va pleca niciodată în fața fratelui său. Că nu se va pleca niciodată în fața lui Amon.

— Iar lângă fântână a spus că vrea să fie iubit de oameni, își aminti Nefertiti. Că vrea să fie Faraonul Poporului.

Am dat încet din cap.

— Mutnodjmet, du-te și găsește-l pe tata, îmi zise.

— Acum?

Ipu îmi punea kohl pe sprâncene.

— Nu poate să mai aștepte până când…?

— Până când ce? întrebă ea încordată. Până când Kiya îi naște un fiu?

— Și ce ai de gând să-i spui? am întrebat-o.

Nu plecam până nu eram convinsă că era ceva pentru care merita să-l deranjez pe tata.

— O să-i spun cum îl putem face pe prinț să-și schimbe

poziția.

Am oftat, ca să-și dea seama că nu eram deloc încântată, apoi am ieșit pe coridor, dar nu l-am găsit pe tata. Nu era nici în camera lui, nici în Sala de Audiență. Am căutat în grădini, prin labirintul bucătăriilor, apoi am dat fuga în curtea din fața palatului, unde m-a oprit un servitor care m-a întrebat ce doream.

— Îl caut pe vizirul Ay.

Bătrânul îmi zâmbi.

— Este în același loc unde poate fi găsit întotdeauna, domniță.

— Unde anume?

— În Per Medjat.

— Unde?

— În Sala Pergamentelor.

Își dădu seama că nu știam unde se afla această sală, așa că mă întrebă:

— Să vă conduc acolo, domniță?

— Da.

L-am urmat în grabă în palat, am trecut pe lângă Sala Mare, înspre Sala de Audiențe. Se mișca repede pentru un bătrân. Se opri brusc în fața unor uși de lemn și mi-am dat seama că nu avea voie să intre.

— Acolo?

— Da, domniță. Per Medjat.

Așteptă să vadă dacă bat la ușă sau dacă intru. Am deschis ușile și am rămas înmărmurită în fața celei mai uluitoare încăperi din întreg palatul Malkata. Nu mai văzusem niciodată o sală de pergamente. Două scări spiralate din lemn lustruit se răsuceau înspre tavan și pretutindeni erau pergamente legate în piele și strânse cu fir împletit – probabil că în ele era păstrată toată înțelepciunea faraonilor. Tata stătea la o masă din lemn

de cedru. Regina era și ea acolo, la fel și mama, și vorbeau toți trei repede și încordat. Când am intrat, s-au oprit cu toții. Apoi două perechi de ochi de culoare albastru intens se ațintiră asupra mea. Nu remarcasem până atunci cât de puternică era asemănarea dintre tatăl meu și sora lui.

Mi-am dres vocea și m-am adresat direct tatălui meu.

— Nefertiti vrea să-ți vorbească, i-am spus.

Ay se întoarse spre sora lui.

— Discutăm despre asta mai târziu. Poate că ziua de azi va schimba lucrurile.

Se uită apoi la mine.

— Ce vrea?

— Să-ți spună ceva în legătură cu prințul, i-am spus în timp ce ieșeam din Per Medjat și intram în hol. Crede că a găsit o modalitate să-l facă să-și schimbe atitudinea.

În camera noastră, Ipu și Merit terminaseră îmbrăcatul lui Nefertiti. Două brățări late, din aur masiv, îi străluceau la încheieturi și avea cercei în urechi. M-am oprit înmărmurită, apoi am exclamat și am dat fuga să văd ce făcuseră servitoarele. Îi găuriseră lobii urechilor nu o dată, ci de două ori!

— Cine-și dă două găuri?

— Eu, spuse Nefertiti, ridicându-și bărbia.

M-am întors spre tata, care însă o privea aprobator.

— Ai vești în legătură cu prințul? întrebă el.

Nefertiti arătă cu o privire întrebătoare înspre servitoare.

— De acum înainte, servitoarele voastre personale vă sunt cele mai bune prietene. Kiya are femeile ei, acestea sunt ale tale. Atât Merit, cât și Ipu au fost alese cu mare atenție. Sunt loiale.

M-am uitat la Merit, care stătea în celălalt capăt al încăperii. Zâmbea foarte rar și eram bucuroasă că tata o alesese pentru mine pe Ipu, care era mai veselă.

— Ipu, îi spuse tata cu voce joasă, stai lângă ușă și vorbește încet cu Merit.

O trase de-o parte pe Nefertiti și nu am putut auzi decât frânturi din ceea ce-și spuneau. La un moment dat, tata păru extrem de mulțumit. O bătu pe umăr pe Nefertiti și-i spuse:

— Foarte bine. M-am gândit la același lucru.

Apoi se îndreptară spre ușă și i se adresă lui Merit.

— Vino. Am o treabă cu tine.

Și toți trei părăsiră încăperea.

Am rămas uitându-mă la Ipu.

— Ce se întâmplă? Unde s-au dus?

— Să-l îndepărteze pe prinț de lângă Kiya, spuse ea.

Îmi arătă taburetul de piele pe care trebuia să mă așez ca să-mi termine machiajul și am ascultat-o.

— Sper să reușească, îmi mărturisi ea.

Eram curioasă.

— De ce?

Își scoase peria și dădu la o parte capacul unei fiole de sticlă.

— Înainte să se mărite cu prințul, Kiya și Merit erau bune prietene.

Mi-am ridicat sprâncenele și Ipu dădu din cap.

— Au crescut împreună, amândouă erau fiice de scribi. Dar Panahesi a devenit Mare Vizir și a mutat-o pe Kiya la palat. Așa l-a cunoscut pe prinț. Apoi, și tatăl lui Merit a fost numit vizir la palat, deși de o mai mică importanță. Bătrânul a vrut să-i dea o funcție mai importantă. Dar Panahesi i-a spus că nu era demn de încredere.

Am tras aer în piept.

— Câtă răutate!

— Kiya se temea că, dacă Merit venea la palat, prințul și-ar fi pierdut interesul față de ea. Însă Merit a avut întotdeauna un

alt bărbat în inimă. Trebuia să se mărite cu fiul vizirului Kemosiri, cu Heru, de îndată ce tatăl ei primea promovarea. Când asta nu s-a întâmplat, Heru i-a spus tatălui său că era încă îndrăgostit de Merit, fiică de scrib sau nu. Au continuat să-și scrie, sperând ca Bătrânul să-și dea seama în cele din urmă că se înșelase. Apoi, într-o bună zi, scrisorile nu au mai sosit.

M-am ridicat în scaun.

— Ce s-a întâmplat?

— Merit nu a știut. Mai târziu, a aflat că i-l furase Kiya.

Nu înțelegeam.

— I-l furase?

— Îl făcuse să se îndrăgostească de ea. Chiar dacă știa că urma să se mărite cu prințul.

— Câtă cruzime!

Însă mi-o puteam imagina pe Kiya zâmbind dulce, în același fel în care-mi zâmbise și mie la băi. „Cred că toate fetele sunt îndrăgostite de tine.“ Asta trebuie să-i fi spus.

Ipu plescăi ușor din limbă, întinzând pasta de rodii.

— Desigur, odată ce Kiya s-a măritat, ce mai conta dacă Merit venea și ea la palat?

— Și tatăl ei?

— Oh!

Gropițele din obrajii lui Ipu dispărură.

— A rămas tot scrib.

Vocea-i coborî și deveni aspră.

— De-asta Merit încă o urăște pe Kiya.

— Dar cum poate Nefertiti să-i ia locul Kiyei?

Ipu zâmbi.

— Cu ajutorul bârfelor.

CAPITOLUL 4

21 Pharmuthi

În dimineața nunții și încoronării lui Nefertiti, zvonuri începură să se împrăștie prin palat cum că o frumusețe cum nu se mai văzuse niciodată în Egipt venise în Teba și avea să devină regină. Ipu bănuia că zvonurile plecaseră de la tatăl meu și că fuseseră însoțite de cantități considerabile de *debeni*, inele de metal cu valoare, pentru că, până la apus, nu mai exista loc în care Nefertiti să se ducă fără ca servitorii să o privească de la ferestre. Doamne nou sosite la curte pentru încoronare începură să apară dintr-o dată în camera noastră, cu tot felul de pretexte, întrebând dacă Nefertiti avea nevoie de parfum, de pânză, sau de vin cu mirodenii. În cele din urmă, mama ne baricadă în camera ei și trase perdelele pe toate cele patru laturi.

Nefertiti era țâfnoasă; nu dormise toată noaptea. Se foise întruna, furându-mi cuvertura și strigându-mă din când în când în șoaptă, să vadă dacă eram trează.

— Stai potolită că nu pot să-ți prind colierul, am spus.

— Și fii fermecătoare, o sfătui mama. Oamenii aceștia șușotesc în urechea prințului chiar în aceste momente, povestindu-i despre tine.

Nefertiti dădu din cap, în timp ce Merit îi întindea cremă pe față.

— Mutnodjmet, găsește-mi sandalele, cele cu chihlimbar. Și poartă-le și tu pe ale tale. Nu contează că sunt incomode, spuse ea, anticipându-mi reacția. N-ai decât să le arunci după aceea.

— Dar nici măcar n-o să-mi vadă nimeni sandalele! am protestat.

— Ba sigur c-o să le vadă, răspunse Nefertiti. O să-ți vadă sandalele, rochia și peruca strâmbă.

Se încruntă, întrerupând-o pe Merit ca să se aplece și să-mi aranjeze părul.

— Pe toți zeii, Mutny! Ce te-ai face fără mine?

I-am întins sandalele încrustate cu chihlimbare.

— Aș avea grijă de grădina mea și aș trăi liniștită.

Nefertiti râse și m-am trezit zâmbind, chiar dacă era insuportabilă.

— Sper să meargă bine, i-am spus cu sinceritate.

Chipul surorii mele deveni serios.

— Trebuie! Altfel înseamnă că familia noastră a venit la Teba și și-a dat viața peste cap pentru nimic.

Se auzi o bătaie în ușa încăperii și mama se ridică să deschidă. Tata stătea în prag, cu șase gărzi. Bărbații priviră curioși înăuntru și mi-am îndreptat repede peruca, încercând să arăt ca sora Marii Soții a regelui. Nefertiti, pe de altă parte, îi ignoră cu desăvârșire, închizând ochii în timp ce Merit îi aplica ultimele linii de kohl.

— Suntem gata?

Tata intră în cameră în timp ce gărzile rămaseră la ușă, studiind reflexia lui Nefertiti în oglindă. Nici măcar nu observaseră că eram și eu acolo.

— Da, suntem aproape gata, i-am spus eu.

Gărzile se uitară spre mine pentru prima oara și mama mă privi încruntată.

— Hai, nu sta degeaba! mă dojeni tata gesticulând. Ajut-o pe

sora ta.

M-am înroșit.

— Cu ce?

— Cu orice. Scribii așteaptă și, curând, bărcile vor pleca spre Karnak și vom avea cu toții un nou faraon.

M-am întors spre el fiindcă vocea îi era încărcată de o adâncă ironie, însă el îmi făcu semn să mă mișc.

— Grăbește-te!

Apoi Nefertiti fu gata. Se ridică și rochia cu mărgele i se revărsă pe podea în timp ce soarele i se reflecta în aurul colierului și al brățărilor. Se uită spre gărzi, iar eu privii reacția bărbaților. Își îndreptară umerii și-și umflară piepturile. Nefertiti făcu un pas în față, strecurându-și brațul pe după al tatei în timp ce-i spunea cu voce triumfătoare:

— Mă bucur că am venit în Malkata.

— Nu te obișnui prea tare, o avertiză el. Amenhotep va rămâne în Malkata doar până când Tiye va hotărî că este pregătit să plece. Apoi vom merge să conducem din capitala Egiptului de Jos.

— Din Memfis? am strigat. Plecăm la Memfis pentru totdeauna?

— Totdeauna este un cuvânt mare, Mutny, spuse tata.

Am ieșit în holul pavat cu gresie și am trecut printre coloane.

— Poate că nu pentru totdeauna.

— Atunci, pentru cât timp? Și când ne vom întoarce?

Tata se uită la mama și se înțeleseră fără cuvinte să îmi explice ea.

— Mutny, sora ta va fi regina Egiptului, îmi spuse pe tonul cu care te adresezi unor copilași, nu unei fete de treisprezece ani. Când Bătrânul va trece în viața de apoi, Amenhotep se va întoarce în Teba, ca să domnească și peste Egiptul de Sus. Însă

nu ne vom întoarce aici până când nu moare Bătrânul.

— Și asta când o să fie? Faraonul poate să mai trăiască încă douăzeci de ani!

Nimeni nu spuse nimic și mi-am dat seama din expresia mamei că gărzile auziseră probabil ce spusesem.

— Acum că se va împărți curtea, vor începe niște jocuri periculoase, spuse tata cu voce joasă. Cine va rămâne lângă bătrânul rege și cine va miza pe cel tânăr? Panahesi va merge cu Kiya la Memfis, pentru că fiica lui poartă copilul lui Amenhotep. Noi, desigur, vom merge tot acolo. Îndatorirea ta va fi să o previi pe Nefertiti când vor apărea pericole.

Intrarăm în curtea deschisă din fața palatului, unde aștepta procesiunea, și mama o duse pe Nefertiti lângă regina Tiye. I-am strâns mâna tatei înainte să plece și el.

— Dar dacă n-o să vrea să mă asculte? l-am întrebat.

— Te va asculta. Te-a ascultat întotdeauna.

Mă strânse blând de umăr.

— Și te va asculta pentru că ești singura care vei fi sinceră cu ea.

Procesiunea trebuia să înceapă la amiază. Bătrânul și regina Tiye aveau să vină în care. În urma lor, restul curtenilor erau cărați în lectici deschise, umbrite de baldachine subțiri de pânză. Doar Amenhotep și Nefertiti veneau pe jos, așa cum cerea tradiția, străbătând orașul până la barca faraonului, care avea să-i aștepte pe cheiul Tebei. De acolo, barca avea să-i ducă la Karnak, unde mirele și mireasa pășeau pe porțile templului pentru a fi încoronați faraon și regină a Egiptului de Jos.

Pe măsură ce curtea se umplea de nobili, gărzile noastre deveneau din ce în ce mai încordate. Se foiau de pe un picior pe celălalt știind că, dacă s-ar fi întâmplat ceva în timpul procesiunii, viețile lor erau ca și pierdute. Am remarcat îndeosebi un soldat, un general cu părul lung și tunică în pliuri.

Ipu observă direcția în care mă uitam și spuse:

— Generalul Nakhtmin. Doar douăzeci și unu de ani. Aș putea să ți-l prezint…

— Să nu îndrăznești! am șuierat.

Ipu râse.

— O diferență de opt ani nu e așa de mare.

Nefertiti ne auzi râzând și se încruntă.

— Unde este Amenhotep? întrebă ea.

— Nu-ți face griji, spuse tata încercând să pară sigur pe el. N-o să lipsească de la propria lui încoronare.

Când apăru, prințul era însoțit de Kiya de o parte, și de tatăl ei, Panahesi, de cealaltă parte. Amândoi șușoteau în urechea prințului, vorbind repede și, când ajunseră lângă noi, Panahesi îl salută cu răceală pe tata. Apoi o zări pe Nefertiti cu diadema de regină și ai fi zis că a mușcat pe neașteptate din ceva acru. Însă Kiya zâmbi, atingându-i ușor mâna lui Amenhotep, pregătindu-se să-și ia rămas-bun.

— Binecuvântări asupra Alteței Voastre în această norocoasă zi! spuse cu o dulceață care-mi întorcea stomacul pe dos. Aton fie cu tine!

Nefertiti schimbă o privire cu tata. Kiya îl binecuvântase pe Amenhotep cu numele lui Aton. Așadar, așa îl ținea lângă ea.

Ochii tatălui meu se îngustară.

— Stai aproape, mă avertiză el. Când ajungem la Karnak, vom merge pe jos până la templu și vor fi mai mulți egipteni pe străzi decât ai văzut vreodată.

— Au venit pentru încoronare? l-am întrebat, însă nu m-a auzit.

Vocea mi se pierdu în vacarmul creat de cai și care și gărzi.

— Da. Și pentru că străzile vuiesc de zvonuri cum că ar fi apărut reîncarnarea lui Isis.

M-am întors și l-am văzut pe tânărul general zâmbindu-mi.

— O frumusețe care poate vindeca doar printr-o atingere, dacă e să-i crezi pe servitorii de la palat.

Îmi întinse mâna și mă ajută să urc în lectică.

— Și ce servitor ar spune asta?

— Vrei să zici, de ce ar plăti cineva un servitor să spună asta? mă întrebă. Pentru că dacă sora ta reușește să câștige inimile oamenilor, îmi explică el, miza familiei tale va crește considerabil în acest regat.

Lecticile fură ridicate și, în marea de oameni, generalul dispăru.

În vreme ce alaiul înainta prin oraș, oamenii începură să scandeze numele prințului și, în clipa în care intram în câte-o piață, eram copleșiți de entuziasmul a mii de egipteni care se îngrămădeau pe străzi, strigând numele surorii mele, implorând binecuvântarea lui Isis și scandând:

— Trăiască regina! Trăiască Nefertiti!

În timp ce oamenii se izbeau în lecticile noastre, am încercat să-mi imaginez mulțimea de susținători pe care se părea că o mobilizase tata și abia atunci mi-am dat seama cât de puternic era vizirul Ay. Gărzile împingeau întruna oamenii la o parte și, când m-am întors în lectică, l-am văzut pe Amenhotep privind-o uluit pe femeia care era atât de iubită în regatul lui. Am văzut cum Nefertiti îi ridică mâna lui Amenhotep cu a ei, iar răcnetul mulțumii fu de-a dreptul asurzitor. Se întoarse spre el triumfătoare, cu ochii spunând: Sunt mai mult decât alegerea mamei tale.

Când am ajuns la barcă, mulțimea scanda:

— AmEn-HOTEP. NEFER-TITI.

Chipul prințului strălucea, îmbătat de dragostea mulțimii. Nefertiti îi ridică brațul lui Amenhotep pentru a doua oară și strigă suficient de tare cât să o audă și Osiris:

— FARAONUL POPORULUI!

Apoi mulțimea ce sufoca malurile fluviului deveni de nestăpânit. Gărzile ne aduseră cu dificultate până pe chei. Am coborât repede din lectici și am urcat în barcă, însă oamenii de rând înconjuraseră deja corabia. Gărzile erau nevoite să îi împingă jos de pe parâme și de pe parapet. Când barca se îndepărtă de chei, lăsă mii de oameni în urmă. Mulțimea începu numaidecât să vină după noi pe țărm, intonând binecuvântări și aruncând în apă flori de lotus.

Amenhotep o privea pe Nefertiti cu expresia unui bărbat luat prin surprindere.

— Acesta este motivul pentru care vizirul Ay a ales să-și crească fiicele în Akhmim?

Nefertiti era îmbujorată de triumf, dar îi răspunse cu prefăcută sfială:

— Pe de-o parte. Pe de altă parte, vizirul nu a vrut să credem în puterile preoților lui Amon, așa ca sora lui.

Mi-am strâns buzele de teamă. Dar mi-am dat seama ce făcea. Învățase de la Kiya.

Amenhotep clipi surprins.

— Atunci, crezi că am dreptate?

Nefertiti îi atinse brațul și am avut senzația că-i simt căldura palmei în clipa în care am auzit-o șoptindu-i apăsat:

— Faraonii hotărăsc ce e drept și ce nu. Și când această barcă va ajunge în Karnak, tu vei fi faraon, iar eu voi fi regina ta.

Am ajuns repede la Karnak, fiindcă templul lui Amon era la mică distanță de palatul Malkata. Puteam merge pe jos, însă tradiția cerea să venim pe Nil, iar flota noastră de ambarcațiuni cu stegulețe aurii era un spectacol impresionant în soarele amiezii. Când fu coborâtă scândura, mii de egipteni se îmbulziră în jurul bărcii. Strigătele lor răsunau cu putere deasupra apei și se zbăteau să-și facă loc printre gărzi și să vadă

noul cuplu regal al Egiptului. Amenhotep și Nefertiti nu se temeau. Trecură pe lângă soldați, direct în mijlocul mulțimii.

Eu însă am stat de-o parte.

— Pe aici! spuse generalul, apărând lângă mine. Stai aproape de mine.

M-am luat după el și ne-am trezit prinși într-un cortegiu care înainta repede. În față, vedeam cele patru care de aur ale familiei regale. Tatălui și mamei mele li se permisese să meargă cu faraonul și cu regina. Noi, restul, trebuia să ajungem pe jos la templul lui Amon. Pretutindeni în jur strigau femei și copii, întinzându-se să ne atingă robele și perucile, ca să poată deveni și ei nemuritori.

— Ești bine? mă întrebă generalul.

— Da, așa cred.

— Nu te opri!

De parcă aveam de ales. Templul se zărea în fața noastră și puteam vedea frumoasa statuie de calcar, aproape terminată, a lui Senusret I, precum și altarele înalte ale Bătrânului. Soarele scălda curtea în lumina lui și, în clipa în care am pătruns înăuntrul templului, vuietul mulțimii rămase în urmă și furăm dintr-o dată învăluiți de tăcere și răcoare. Câteva gâște se plimbau printre coloane și apărură niște băieți cu capetele rase și robe largi, care țineau în mână tămâie și lumânări. Am ascultat mulțimea de dincolo de zid – încă-i mai striga numele lui Nefertiti. Dincolo de urale, singurele sunete erau susurul apei și zgomotul sandalelor pe piatră.

— Ce se întâmplă acum? am întrebat în șoaptă.

Generalul se dădu în spate și am observat că ochii lui erau de culoarea schimbătoare a nisipului.

— Sora ta va fi dusă pe malul lacului sacru și numită coregentă de către Marele Preot al lui Amon. Apoi ea și prințul vor primi cârja și îmblăciul Egiptului și vor domni împreună.

Apăru tata.

— Mutnodjmet, du-te și stai lângă sora ta, îmi spuse el.

M-am dus lângă Nefertiti. În lumina difuză a templului, pielea îi strălucea asemenea chihlimbarului, iar lămpile îi luminau aurul din jurul gâtului. Se uită la mine și am înțeles amândouă că sosise cel mai important moment din viețile noastre: după această ceremonie, ea avea să fie regina Egiptului de Jos, iar familia noastră dobândea nemurirea odată cu ea. Numele noastre aveau să fie scrise în cartușe și pe clădirile publice din Luxor până la Kush. Aveam să fim imortalizați în piatră și ni se asigura un loc printre zei pentru eternitate.

Amenhotep urcă podiumul cu mâna lui Nefertiti într-a lui. Era mai înalt decât orice alt faraon dinaintea lui, iar pe brațele lui era mai mult aur decât se găsea în toată vistieria părinților mei din Akhmim. Preoții lui Amon înaintau prin mulțime, ocupându-și locurile pe podium, lângă mine, capetele rase strălucindu-le în soare asemenea alamei proaspăt lustruite. L-am recunoscut pe Marele Preot după roba din blană de leopard și în clipa în care veni și se așeză lângă noul rege, sora mea îi adresă lui Amenhotep o privire plină de subînțelesuri.

— Priviți! Amon ne-a chemat laolaltă pentru a-l ridica pe Amenhotep cel Tânăr în fața pământului, anunță Marele Preot. L-a numit pe Amenhotep conducătorul Egiptului de Jos și administrator al legilor poporului său începând de acum și până la sfârșitul vieții lui.

De unde stăteam, îl puteam vedea pe general. O privea pe sora mea și, în mod ciudat, m-am simțit dezamăgită.

— De la Egiptul de Sus la cel de Jos au venit. Faraonul Egiptului a decretat ca fiul lui să fie făcut faraon alături de el. Oamenii s-au adunat pentru a-l slăvi pe noul faraon și pe protectorul său, Amon. De la răsărit la apus, toți se vor bucura. De la miazănoapte la miazăzi va fi sărbătoare. Veniți!

Marele Preot ridică un vas de aur plin cu ulei.

— Amon își revarsă binecuvântarea asupra ta, faraon al Egiptului.

Turnă uleiul pe capul lui Amenhotep.

— Amon își revarsă binecuvântarea asupra ta, regină a Egiptului.

Uleiul alunecă pe peruca cea nouă a lui Nefertiti și se impregnă în rochia ei cea mai bună. Însă sora mea nu tresări. Era regină. O așteptau multe alte rochii.

— Amon vă ia de mână și vă conduce la apele sacre care vă vor spăla și vă vor face ca noi.

Îi conduse în lacul sacru, unde-i culcă pe spate și lăsă uleiul să fie luat de apă. Nobilii cărora li se permisese să intre în templu stăteau nemișcați, fără să scoată nici un cuvânt. Până și copiii știau că asistau la un moment cu care poate că n-aveau să se mai întâlnească niciodată.

— Regele Amenhotep și regina Nefertiti! proclamă Marele Preot. Fie ca Amon să le dea viață lungă și prosperitate.

Soarele era încă sus pe cer când ne-am strâns în bărci, pentru a ne întoarce la Malkata de la Templul lui Amon. Pe drumul de întoarcere dinspre Karnak, Amenhotep o studie pe sora mea cu o fascinație fățișă: felul în care vorbea, felul în care zâmbea, felul în care își dădea capul pe spate și râdea…

— Mutny, vino! mă strigă veselă sora mea. Amenhotep, ea este sora mea, Mutnodjmet.

— Chiar ai ochi de pisică, remarcă el. Sora ta mi-a spus, însă nu am crezut-o.

M-am înclinat, întrebându-mă oare ce altceva mai avusese sora mea timp să-i spună.

— Sunt încântată să vă cunosc, maiestatea voastră.

— Soțul meu mi-a vorbit despre templele pe care le vom construi, spuse Nefertiti.

M-am uitat la noul nostru rege ca să-mi dau seama dacă era adevărat și Amenhotep își îndreptă spatele.

— Într-o bună zi, Mutnodjmet, când voi fi faraon atât peste Egiptul de Jos, cât și peste cel de Sus, îl voi ridica pe Aton deasupra tuturor celorlalți zei. Îi voi construi temple care le vor umbri pe toate cele înălțate vreodată pentru Amon și voi scăpa Egiptul de preoții care-i iau aurul pentru propria lor glorie.

I-am aruncat o privire lui Nefertiti, însă ea îl lăsă să continue.

— Astăzi, un faraon al Egiptului nu poate lua nici o hotărâre fără preoții lui Amon. Nu poate pleca la război, nu poate ridica un templu, nu poate construi un palat fără aprobarea Marelui Preot.

— Vrei să spui fără banii Marelui Preot, îi sugeră Nefertiti.

— Da. Însă asta se va schimba.

Se ridică și privi dincolo de prora.

— Mama crede că venerația mea pentru Aton va trece. Dar se înșeală. Până și tata va vedea, cu timpul, că Aton este zeul care a condus Egiptul spre glorie.

Am plecat de lângă ei și m-am așezat mai aproape de mătușa mea, care-și privea noua noră cu ochi critic. Îmi făcu semn cu degetul să vin lângă ea – era o femeie formidabilă – și îmi zâmbi.

— Ești o fată curajoasă dacă i-ai vorbit generalului Nakhtmin în fața fiului meu, spuse ea, apoi bătu ușor cu mâna un fotoliu de lângă ea și mă așezai.

— Sunt dușmani? am întrebat-o.

— Fiului meu îi displace armata, iar generalul numai pentru asta a trăit și a respirat încă de când era mic.

Aș fi vrut să o întreb mai multe despre generalul Nakhtim, însă regina căuta altceva, ceva ce avea legătură cu Nefertiti.

— Spune-mi, Mutnodjmet, întrebă ea cu prefăcută nepăsare,

ce discută fiul meu cu sora ta?

Știam că trebuie să-mi aleg cu grijă cuvintele.

— Vorbesc despre viitor, maiestatea voastră, și despre planurile lui Amenhotep.

— Sunt curioasă, aceste planuri includ temple pentru Aton?

Mi-am plecat capul și Tiye zise:

— Mă gândeam eu.

Se întoarse către servitorul care era cel mai aproape.

— Găsește-l pe vizirul Ay și adu-l la mine.

Am rămas pe fotoliu și, când sosi tata, i se aduse un alt scaun cu brațe de piele. Toți trei o priveam pe Nefertiti discutând relaxată cu soțul ei, la prora. Era imposibil de crezut că, nu mai târziu de azi dimineață, nu se cunoșteau aproape deloc.

— Vorbește despre Aton, spuse mătușa, furioasă. Se întoarce de la templul lui Amon și îi dă înainte cu prostiile pe care bunicul lui le-a sculptat odinioară pe stâlpii patului și pe scuturile lui!

Nu o văzusem niciodată pe mătușa mea atât de furioasă.

— Va duce la pierzanie țara asta, Ay. Soțul meu nu va trăi la nesfârșit. Fiica ta trebuie să-l controleze înainte să devină faraon și peste Egiptul de Sus.

Tata îmi aruncă o privire.

— Și Nefertiti ce spune?

— Îl ascultă, i-am răspuns.

— Atât?

Mi-am mușcat limba și am dat din cap, ca să nu fiu nevoită să mint.

— Lasă-i timp, spuse Ay, întorcându-se spre sora lui. N-a trecut decât o zi.

— Într-o zi, Ptah a creat lumea, zise ea și cu toții știam ce voia să spună.

Că într-o zi, fiul ei o putea distruge.

*

În palatul Malkata, eu și Nefertiti furăm dezbrăcate și ni se dădură rochii noi pentru ospățul de sărbătorire a încoronării. Ipu și Merit se agitau ca niște pisici, găsind sandale care să se asorteze cu mantiile și vopsindu-ne ochii în negru și verde. Merit luă cu venerație coroana lui Nefertiti și i-o puse pe cap în timp ce toți priveam cu respirația tăiată. Am încercat să-mi imaginez cum e să fii regina Egiptului și să porți o cobra pe frunte.

— Cum te simți? am întrebat.

Nefertiti închise ochii.

— Ca o zeiță.

— O să te duci la el înainte de ospăț?

— Desigur. Voi intra la brațul lui. Doar nu crezi c-o să risc să apară cu Kiya? E și așa destul de rău c-o să se întoarcă în patul ei.

— Așa e obiceiul, Nefertiti. Tata a spus că va fi cu ea o dată la două săptămâni. Nu poți face nimic.

— Ba pot face o mulțime!

Ochii ei aruncau săgeți prin încăpere.

— De acum înainte, nu vom sta în camerele astea.

— Cum?

Îmi aranjasem toate ghivecele pe pervazul ferestrei. Îmi scosesem lucrurile din cufere.

— Dar rămânem în Teba doar până când Tiye va anunța că trebuie să plecăm la Memfis. Va trebui să strâng iar.

— O să-ți strângă Ipu lucrurile. De ce să doarmă faraonul și regina lui separat? Părinții noștri dorm în aceeași cameră, îmi atrase atenția.

— Dar ei nu sunt…

— Putere!

Își ridică degetul în timp ce servitoarele se prefăceau că nu ascultă.

— Ăsta este motivul. Nu vor ca regina să aibă prea multă putere.

— Asta e o prostie! Regina Tiye este faraon din toate punctele de vedere, mai puțin cu numele.

— Da.

Nefertiti începu să-și perie nervos părul, îndepărtându-le cu un gest pe Merit și pe Ipu.

— Mai puțin cu numele. Și ce altceva avem în viață, în afară de nume? Ce își va aminti eternitatea? Rochia pe care am purtat-o sau numele pe care l-am avut?

— Realizările tale. Ele vor rămâne.

— Și oare lumea își va aminti de realizările lui Tiye, sau vor fi considerate ale soțului ei?

— Nefertiti!

Am clătinat din cap. Țintea prea sus.

— Ce?

Își aruncă peria cât colo, știind că Merit avea să o ridice mai târziu.

— Hatșepsut a fost faraon. S-a încoronat singură.

— Ți s-a spus să îl descurajezi, i-am zis. Pe barcă, vorbeați despre Aton!

— Tata mi-a spus să îl controlez.

Zâmbi, plină de sine.

— Nu mi-a spus în ce fel. Vino!

— Unde să vin?

— În camera faraonului.

Ieși în hol și am urmat-o degrabă. În fața camerei faraonului, două gărzi se dădură la o parte. Am pășit în anticamera lui Amenhotep și ne-am trezit în fața intrărilor a

două încăperi separate. Una era, în mod clar, dormitorul lui Amenhotep. Nefertiti privi spre a doua încăpere și dădu din cap.

— Asta va fi a ta, după ospăț.

Am privit-o uluită.

— Și tu unde o să stai?

— Aici.

Dădu la o parte ușile camerei private a faraonului și am auzit strigătul de surpriză a lui Amenhotep. Am zărit niște pereți îmbrăcați în faianță și lămpi de alabastru, apoi ușile se închiseră și m-am trezit singură în anticameră. Urmară câteva clipe de tăcere, apoi, de cealaltă parte a zidului, răsunară râsete. Am așteptat-o pe Nefertiti să iasă, gândindu-mă că, în cele din urmă, râsetele vor înceta, însă soarele cobora din ce în ce mai jos pe cer și cei doi nu dădeau nici un semn că ar fi pe cale să iasă.

M-am așezat și am privit în jur. Pe o masă joasă, niște poeme încropite în grabă fuseseră scrise pe papirus. Am aruncat o privire înspre ușa faraonului, care era bine închisă, apoi am citit în timp ce așteptam. Erau psalmi închinați soarelui. *Cel ce dai suflare animalelor… Razele tale se scaldă în verdele mării.* Teancuri peste teancuri de poezii, fiecare diferită, toate lăudându-l pe Aton. Preț de câteva ore, am citit, în timp ce, înăuntru, Nefertiti vorbea. Vocea lui Amenhotep se auzea prin zid și nu îndrăzneam să-mi imaginez despre ce anume vorbeau cu atâta pasiune. În cele din urmă se lăsă seara și am început să mă întreb dacă o să mai mergem la ospăț. Când cineva bătu în ușă, am ezitat, însă vocea lui Nefertiti se auzi veselă:

— Poate să răspundă Mutny!

Știa că o să aștept.

De cealaltă parte a ușii era generalul Nakhtmin.

Se dădu în spate, șocat să mă găsească în anticamera

faraonului și mi-am dat seama din felul în care privirea lui se îndreptă spre ușă că se întreba dacă nu cumva Amenhotep luase amândouă surorile în patul lui.

— Domniță…

Privirea i se opri asupra camerei cu ușile închise.

— Îmi dau seama că faraonul este… ocupat.

M-am făcut roșie ca focul.

— Da, e ocupat acum.

— Atunci, poate îi transmiți că tatăl și mama lui îi solicită prezența în Sala Mare. Ospățul în cinstea lui a început de câteva ore.

— Nu îi poți da tu mesajul? am spus. Eu… nu aș vrea să îi întrerup.

Își ridică sprâncenele.

— Bine.

Bătu la ușă și auzii vocea surorii mele strigându-i dulce:

— Intră!

Generalul dispăru și reapăru peste câteva momente.

— Au spus că vor veni când vor fi gata.

Am făcut eforturi ca să-mi ascund dezamăgirea, dar generalul îmi întinse brațul.

— Asta nu înseamnă că trebuie să pierzi și tu petrecerea.

Am privit înspre ușa închisă și am ezitat. Dacă plecam, Nefertiti s-ar fi supărat. M-ar fi acuzat că am abandonat-o. Dar examinasem mozaicurile din anticameră preț de ore întregi, iar soarele apusese deja…

I-am luat repede brațul generalului și acesta îmi zâmbi.

Pe un podium din Sala Mare erau acum patru jilțuri de aur. Sub ele fusese aranjată o masă lungă, unde stăteau mama și tatăl meu. I-am văzut vorbind și mâncând cu vizirii de la curtea Bătrânului. Generalul mă conduse la ei și am simțit privirea tăioasă a mătușii urmărindu-ne.

— Vizire Ay, spuse generalul, înclinându-se politicos. A sosit domnița Mutnodjmet.

Am simțit un mic fior de încântare să constat că-mi știa numele. Tata se ridică și, privind încruntat peste umărul meu, întrebă aspru:

— Asta e bine, dar unde e cealaltă fiică a mea?

Eu și generalul schimbarăm o privire.

— Au spus că vor veni când vor fi gata, am răspuns eu.

Îmi simțeam obrajii arzându-mi și cineva de la masă trase aer în piept. Era Kiya.

— Mulțumesc, spuse tata și generalul dispăru.

De cum m-am așezat, vase cu mâncare apărură în fața mea: gâscă friptă în usturoi, bere de hamei și miel uns cu miere. Se cânta și, peste zdrăngănitul vaselor, era greu să-mi dau seama despre ce discutau părinții mei. Însă Kiya se aplecă peste masă și vocea ei se auzi clar:

— E o proastă dacă-și închipuie că o să mă uite. Amenhotep mă adoră. Îmi scrie poezii.

Mi-am amintit de psalmii din anticamera lui Amenhotep și m-am întrebat dacă-i aparțineau.

— Însărcinată încă din primul an și știu deja că va fi băiat, jubilă ea. Amenhotep i-a ales chiar și un nume.

Mi-am mușcat limba ca să nu întreb ce nume, însă nu era nevoie.

— Tutankhamon, zise Kiya. Sau poate Nebnefer. Nebnefer, prințul Egiptului, spuse, imaginându-și cum va fi.

— Și dacă e fată?

Ochii negri ai Kiyei se măriră brusc. Conturați cu kohl, păreau de trei ori mai mari decât erau.

— Fată? De ce ar fi…

Răspunsul ei fu întrerupt de sunetele trompetelor care anunțau sosirea surorii mele. Ne-am întors cu toții și am văzut-

o pe Nefertiti intrând la brațul lui Amenhotep. Numaidecât, doamnele Kiyei începură să șușotească, aruncând priviri în direcția mea, apoi spre Nefertiti.

De pe podium, regina Tiye își întrebă aspru fiul:

— Să dansăm, acum că seara e pe sfârșite?

Amenhotep se uită la Nefertiti.

— Da, să dansăm, spuse sora mea, iar mătușa mea observă respectul pe care fiul ei îl acorda noii sale soții.

Mulți curteni rămaseră în amorțeala beției lor întreaga noapte, până dimineața, când fură luați în lecticile lor, la răsăritul soarelui. Pe holul cu faianță ce ducea spre încăperile regale, stăteam lângă părinții mei și tremuram.

— Tremuri! spuse mama, încruntându-se.

— Sunt doar obosită, am recunoscut. Nu stăteam niciodată până atât de târziu în Akhmim.

Mama zâmbi cu nostalgie:

— Da, multe lucruri vor fi altfel acum.

Îmi cercetă chipul cu privirea.

— Ce s-a întâmplat?

— Amenhotep a fost cu Nefertiti înainte de ospăț. S-a dus la el și Nefertiti mi-a spus că i-a cerut să petreacă noaptea cu el.

Mama îmi cuprinse bărbia în mâna ei, văzându-mă cât sunt de tristă.

— Nu ai de ce să te temi, Mutnodjmet. Sora ta va fi la doar o curte distanță.

— Știu. Doar că nu am mai stat nici o noapte fără ea.

Îmi tremura buza și am încercat să o potolesc mușcând-o.

— Poți să dormi în camera noastră, se oferi mama.

Am clătinat din cap. Aveam treisprezece ani, nu mai eram un copil.

— Nu, va trebui să mă obișnuiesc.

— Așadar i-a luat locul Kiyei, remarcă mama. Panahesi va fi

furios.

— În cazul ăsta, va fi furios multe nopți de aici înainte, am spus în timp ce tata și Nefertiti ni se alăturau.

— Du-o pe Nefertiti în camerele voastre, îmi spuse tata. Merit vă așteaptă.

Îi strânse umărul surorii mele, pentru a-i da curaj.

— Înțelegi ce ai de făcut?

Nefertiti se înroși.

— Desigur.

Mama o îmbrățișă călduros, șoptindu-i la ureche sfaturi înțelepte pe care nu le puteam auzi. Apoi i-am lăsat pe părinții noștri și am pășit pe coridoarele pictate ale palatului. Servitorii dansau la ospăț și pașii noștri răsunau cu ecou pe coridoarele goale din Malkata. În acea seară, copilăria noastră avea să se sfârșească.

— Deci, te duci în patul lui Amenhotep, am spus.

— Și am de gând să stau acolo până dimineața, îmi mărturisi ea, pornind înainte.

— Dar nimeni nu petrece o noapte întreagă cu un faraon! am exclamat, grăbind pasul. Doarme singur.

— Iar la noapte, asta se va schimba.

În camera noastră fuseseră aprinse lămpile cu ulei. Picturile cu câmpurile de papirus se legănau în lumina pâlpâitoare. Merit era acolo, așa cum promisese tata, iar ea și Nefertiti începură să vorbească în șoaptă. Ipu era și ea în camera noastră.

— O vom îmbăia amândouă pe sora ta și o vom pregăti, îmi spuse ea. Nu te voi putea asista în seara asta.

Am înghițit.

— Desigur.

Merit și Ipu o conduseră pe Nefertiti la baie. După ce se întoarseră, o schimbară într-o cămașă simplă. Îi pudrară din

abundență picioarele și-i parfumară părul, asigurându-se că Amenhotep nu va întâlni decât mirosuri dulci.

— Să port perucă?

Nefertiti mă întreba pe mine, deși ar fi trebuit să o întrebe pe Merit, care se pricepea la lucruri de genul ăsta.

— Du-te fără, i-am răspuns. Lasă-l să te vadă așa cum ești în seara asta.

Lângă mine, Ipu dădu din cap și privirăm împreună cum Merit punea cremă pe fața lui Nefertiti și-i stropea părul cu apă cu lavandă. Apoi sora mea se ridică și servitoarele noastre se dădură în spate. Toate trei se întoarseră ca să vadă reacția mea.

— Ești frumoasă, am spus, zâmbind.

Sora mea mă luă în brațe și am tras cu putere aer în piept, ca să fiu eu prima care-i simțea mirosul, și nu Amenhotep. Stăteam una lângă cealaltă în lumina palidă a încăperii.

— Îmi vei lipsi la noapte, am spus, încercând să-mi ascund frica. Sper că ți-ai frecat dinții cu mentă și mir, am adăugat, oferindu-i singurul sfat de care eram în stare.

Nefertiti își dădu ochii peste cap.

— Desigur!

M-am dat înapoi ca să o privesc.

— Dar nu ți-e frică?

Ridică din umeri.

— Nu chiar.

— Și Ranofer? am întrebat încet.

— Nu am făcut nimic cu el.

I-am aruncat o privire cu subînțeles.

— Doar ne-am atins. Niciodată…

Am dat repede din cap.

— Nu că ar conta. Tot ce contează este să-i rămân credincioasă de acum înainte.

Își dădu capul pe spate și părul negru îi căzu pe umeri. Se

privi în bronzul lustruit.

— Sunt pregătită. Sunt pregătită să fiu o regină așa cum a jurat mama că voi fi. S-a măritat cu tata în speranța că într-o zi voi ajunge pe tron, iar acea zi a sosit.

— De unde știi?

Nu mă gândisem niciodată în felul ăsta la prima căsătorie a tatălui meu. Nu-mi imaginasem că o prințesă din Mitanni s-ar fi putut căsători cu fratele unei regine doar pentru șansa de a-și urca fiica pe tron.

Nefertiti îmi întâlni privirea în oglindă.

— Mi-a spus tata.

— Că nu l-a iubit?

— Sigur că l-a iubit. Însă în primul rând și cel mai important era viitorul copilului ei.

Se întoarse spre Merit cu o privire hotărâtă.

— Sunt gata.

CAPITOLUL 5

22 Pharmuthi

Nefertiti veni în patul meu a doua zi dimineața. Mă trezi scuturându-mă dintr-un somn adânc, în care căzusem din cauza epuizării și m-am ridicat repede, temându-mă că ceva mersese prost.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

— Am făcut dragoste cu regele.

M-am frecat la ochi ca să-mi alung somnul. Am privit partea ei de pat. Era neatinsă.

— Și am petrecut toată noaptea cu el.

Am dat cuvertura la o parte.

— Ei? Cum a fost?

Se așeză pe pat și-mi răspunse ridicând unul din umerii ei cafenii.

— Dureros. Dar după aia te obișnuiești.

Mi-am înăbușit un strigăt.

— Dar de câte ori ați făcut-o? am exclamat.

Îmi zâmbi răutăcioasă.

— De mai multe ori.

Apoi privi în jur.

— Trebuie să schimbăm numaidecât camerele. Regina Egiptului nu doarme în pat cu sora ei. Voi dormi cu Amenhotep de acum înainte.

M-am dat jos repede din pat.

— Dar suntem în Teba doar de patru zile. Iar mâine Tiye va anunța curții când vom pleca. Ar putea fi chiar peste o lună.

Nefertiti nu mă luă în seamă.

— Spune-le servitorilor să-ți strângă ierburile. Vor crește la fel de bine în lumina soarelui de la câteva camere depărtare.

Nefertiti nu anunță nimănui mutarea noastră și nu aveam de gând să fiu eu cea care să îl informeze pe tata. Îmi spusese să îl anunț imediat ce se întrezărea un pericol, însă, din punctul meu de vedere, nu era nici un pericol în faptul că ne mutam în curtea alăturată. În plus, întreg palatul avea să afle cât de curând.

— Kiya o să-și iasă din fire, spuse Nefertiti cu un zâmbet răutăcios, dansând prin noile noastre încăperi, arătând înspre tapiseriile pe care le voia înlăturate.

— Ai grijă cu Kiya, i-am spus. Tatăl ei ne poate crea probleme. Și, dacă va naște un băiat, atunci Panahesi va fi bunicul moștenitorului tronului Egiptului.

— Până se termină anotimpul recoltei[6], cu siguranță voi fi și eu însărcinată.

Ne uitarăm amândouă la abdomenul ei. Nefertiti era micuță și subțire. Dar, până în luna Pachons[7], ar fi putut purta în pântece moștenitorul Egiptului.

— Iar fiii mei vor avea întotdeauna întâietate la tron. Dacă-i pot face cinci fii lui Amenhotep, familia noastră va avea cinci șanse.

Și doar dacă toți fiii ei ar fi murit, copiii Kiyei ar fi avut o speranță de a moșteni coroana.

Am privit-o luând o perie și începând să și-o treacă peste părul care-i încadra fața în unduiri mătăsoase de negru intens. Apoi se deschise ușa anticamerei și Amenhotep năvăli înăuntru.

— Regină a Egiptului și a mea…

Se opri când mă văzu în încăpere. Starea lui de spirit se schimbă brusc.

— Despre ce bârfiți voi, surioarelor?

— Despre tine, desigur!

Nefertiti deschise brațele și-i transformă bănuielile într-o glumă, cuprinzându-l în îmbrățișarea ei.

— Ei, spune-mi, zise ea pe ton intim, ce se aude?

Chipul faraonului se lumină.

— Mâine mama va anunța când ne vom muta la Memfis, unde vom construi temple cum nu s-au mai pomenit în lume.

— Ar trebui să începem de îndată, îl aprobă sora mea. Apoi, cu timpul, vei fi cunoscut drept Amenhotep Întemeietorul.

— Amenhotep Întemeietorul!

O expresie visătoare trecu peste ochii lui Amenhotep.

— Îl vor uita pe Tutmes când vor vedea ce voi face eu. Când plecăm la Memfis, spuse Amenhotep hotărât, arhitectul tatălui meu trebuie să vină cu noi.

Se eliberă din îmbrățișarea surorii mele.

— Îi voi scrie lui Maya ca să fiu sigur că înțelege alegerea pe care o are de făcut. Să urmeze viitorul, continuă el, traversând încăperea, ori să se îngroape în trecut.

Ușa se închise în urma lui și m-am uitat la Nefertiti. Își feri privirea. Când răsună o bătaie în ușă, se ridică repede să răspundă.

— Vizire Panahesi! spuse ea încântată. De ce nu intrați?

Panahesi se dădu un pas înapoi, șocat să o găsească pe Nefertiti în anticamera particulară a faraonului. Intră cu băgare de seamă, de parcă s-ar fi așteptat să se trezească dintr-un vis. Vocea surorii mele nu mai era dulce când îl întrebă:

— Ce doriți?

— Am venit să-l văd pe faraon.

— Faraonul e ocupat.

— Nu te pune cu mine, copilă. Îl voi vedea. Eu sunt vizirul Egiptului, iar tu nu ești decât una dintre multele sale soții. Ai face bine să ții minte asta. O fi el încântat de tine acum, dar focul se va stinge până la sfârșitul anotimpului recoltei.

Mi-am ținut respirația, așteptând să văd ce va face Nefertiti. Apoi, ea se răsuci pe călcâie și se duse să-l găsească pe Amenhotep, lăsându-mă singură. Vizirul arătă din cap spre cea de-a doua încăpere.

— E camera ta acum?

— Da.

— Interesant.

Amenhotep reapăru împreună cu sora mea și, numaidecât, Panahesi i se înclină până la pământ.

— V-ați descurcat bine ieri, maiestate.

Se duse repede lângă faraon și adăugă:

— Nu mai rămâne decât să vă duceți la Memfis și să vă ocupați tronul.

— Și să aștept să moară Bătrânul, spuse Amenhotep, cu o sinceritate brutală. El nu vede lăcomia preoților lui Amon.

Panahesi se uită la Nefertiti, apoi la mine.

— Nu credeți că ar fi poate mai bine să discutăm despre asta în altă parte?

Nefertiti spuse repede:

— Soțul meu are încredere în mine, vizire. Orice ai de spus, poate fi spus în prezența tuturor celor de față.

Îi zâmbi dulce lui Amenhotep, însă ochii ei păreau să-l prevină: Pot înceta să te iubesc și atunci adorația oamenilor va dispărea și ea. Îl atinse ușor pe umăr:

— Nu-i așa?

Amenhotep dădu din cap.

— Desigur. Am tot atâta încredere în soția mea pe câtă am în Aton.

Panahesi se înfurie.

— Atunci poate că maiestatea voastră nu își dorește ca anumite informații privilegiate să fie auzite de femei mai tinere, ușor impresionabile.

— Sora mea nu este nici tânără, nici ușor de impresionat, spuse dulce Nefertiti. Poate că te gândești la propria dumitale fiică, atunci când era de vârsta ei?

Amenhotep râse.

— Haide, vizire. Spune ce ai de spus!

Dar Panahesi își pierduse deja din entuziasm.

— Am venit doar să o felicit pe maiestatea voastră.

Se întoarse să plece, apoi, ca și cum i-ar fi venit brusc o idee, adăugă:

— Deși se poate ca mulți să-l fi regretat ieri pe fratele vostru, sunt sigur că veți domni cu mai multă înțelepciune și putere decât el.

— Cine l-a regretat pe fratele meu? Cine și-a dorit ca Tutmes să fie cel de pe tron?

Panahesi găsise o cale să se strecoare pe lângă Nefertiti.

— Sunt anumite persoane, stăpâne, care și l-ar fi dorit pe Tutmes. Cu siguranță le vedeți. Desigur, când vom pleca spre Memfis, vom vedea cine alege să vină cu noi și cine să rămână.

— Arhitectul Maya va veni cu noi? întrebă Amenhotep.

— Posibil.

Panahesi își desfăcu larg brațele.

— Dacă ajungem la el.

— Și armata?

— Se va împărți în două.

Amenhotep tăcu preț de câteva clipe, apoi spuse cu venin în glas:

— Ai grijă ca toți cei de la curte să știe că, odată plecat la Memfis, vor fi sau cu mine sau împotriva mea. Și să facă bine

să-și aducă aminte care dintre faraoni va trăi mai mult!

Panahesi ieși cu plecăciuni din încăpere.

— Voi face cum îmi porunciți, maiestate.

Nefertiti închise ușa în urma lui și Amenhotep se prăbuși într-un scaun de aur și piele.

— De ce nu vine tatăl tău să mă felicite pentru încoronare?

— Tatăl meu nu oferă felicitări atunci când nu sunt necesare. Toată lumea știe că ai fost ales de zei pentru a domni ca faraon.

Amenhotep o privi pe sub genele lungi. Era un copil. Un băiețandru, fără pic de încredere în el.

— Atunci de ce a spus Panahesi…

— Minte! exclamă Nefertiti. Cine ar fi atât de nesăbuit încât să și-l dorească pe fratele tău, când poate sluji un faraon ca tine?

Însă un licăr se aprinse în ochii lui Amenhotep și faraonul întoarse capul.

— Dacă n-ar fi murit fratele meu, ai fi fost soția lui.

— Nu aș fi fost niciodată soția lui Tutmes! spuse repede Nefertiti.

Era periculos felul în care se învârteau gândurile acestui faraon. Amenhotep se întoarse spre mine.

— Se spune că sora lui Nefertiti nu minte niciodată. Tatăl tău a vorbit vreodată despre Tutmes în casa voastră?

Nefertiti se făcu albă ca varul și am dat încet din cap.

— Și avea de gând să o mărite pe sora ta cu el?

Aveam destulă minte cât să-mi dau seama că, dacă nu mințeam acum, Kiya avea să devină favorită în Memfis, iar sora mea doar una dintre multele soții ale regelui. Amenhotep se aplecă spre mine, cu o expresie întunecată pe chip. Nu era nevoie decât de o minciună pentru a schimba eternitatea, pentru a asigura dăinuirea veșnică a numelor noastre pe

glorioasele monumente ale Tebei. M-am uitat la Nefertiti, care aștepta să vadă ce voi face. Apoi am privit în ochii lui Amenhotep și am răspuns așa cum ar fi vrut tata să răspund, așa cum spera Nefertiti că o voi face:

— Vizirul Ay a sperat întotdeauna că tu vei fi cel care va ocupa tronul Egiptului. Ție ți-a fost menită sora mea, încă de pe vremea când erai doar un copil.

Amenhotep mă privi fix.

— Soarta, șopti el, lăsându-se la loc pe spătarul scaunului. A fost soarta! Tatăl tău a știut că eu voi ocupa tronul Egiptului.

— Da, șopti Nefertiti, uitându-se la mine.

Mi-am înghițit nodul din gât. Mințisem pentru ea. Făcusem asta împotriva conștiinței mele, de dragul familiei noastre.

Faraonul de șaptesprezece ani al Egiptului se ridică în picioare.

— Ay va servi ca Mare Vizir peste întreg ținutul! proclamă el. Va fi supraveghetor al relațiilor noastre cu alte regate în Memfis și îl voi ridica deasupra tuturor celorlalți viziri.

Amenhotep se uită iar la mine.

— Poți să pleci, spuse cu nepăsare. Eu și regina avem planuri de făcut.

Nefertiti întinse mâna ca să mă oprească, însă am dat vehement din cap și am trecut pe lângă ea, îndreptându-mă spre ușă. Lacrimile îmi umpluseră ochii și mi le-am șters cu dosul palmei. Îl mințisem pe faraonul Egiptului, trimisul lui Amon pe pământ. Lui Maat i-ar fi rușine de mine, am șoptit destul de tare, însă nu era nimeni pe coridorul cu coloane care să mă audă.

M-am gândit să mă duc să o văd pe mama, însă ea mi-ar fi spus că făcusem ceea ce trebuia să fac. M-am îndreptat spre grădini și m-am așezat pe cea mai îndepărtată bancă de piatră. Zeii aveau să mă pedepsească pentru ce făcusem. Maat va dori

răzbunare.

— Nu se întâmplă adesea ca sora unei regine să vină singură în grădini.

Era generalul Nakhtmin.

Am clipit, ca să-mi ascund lacrimile.

— Dacă faraonul te vede cu mine, nu va fi mulțumit, am spus hotărâtă, încercând să-mi revin.

— Nu contează. Curând, noul faraon va fi în Memfis.

Am ridicat privirea.

— Tu nu vii?

— Nu vor pleca decât cei care aleg să plece. O mare parte din armată va rămâne la Teba.

Generalul se așeză lângă mine, fără să-mi ceară voie.

— Ei, de ce ești aici, singură, printre sălcii?

Lacrimile îmi umplură din nou ochii. Adusesem ocară zeilor.

— Ce? Vreun băiat ți-a frânt inima? mă întrebă el. Vrei să-l izgonesc de la palat?

Am râs, în ciuda situației.

— Nu e nici un băiat interesat de mine, am spus.

Tăcurăm preț de câteva momente.

— Și atunci de ce plângi?

— Pentru că am mințit, am mărturisit în șoaptă.

Generalul mă privi preț de câteva clipe, apoi un zâmbet începu să i se formeze în colțurile gurii.

— Asta e tot?

— Poate că nu e mare lucru pentru tine, însă pentru mine e foarte important. Eu nu am mințit niciodată.

— Niciodată? Nici măcar în legătură cu o farfurie spartă sau cu vreun lănțișor pe care l-ai găsit?

— Nu. Din clipa în care am fost destul de mare cât să înțeleg legile lui Maat.

Generalul nu spuse nimic și mi-am dat seama că în ochii lui eram probabil un copil. El era un soldat care văzuse războaie și vărsare de sânge.

— Nu contează, am mormăit.

— Ba contează, spuse el serios. Prețuiești adevărul. Însă acum ai mințit.

Nu i-am răspuns.

— Nu te teme, nu voi spune nimănui secretul tău.

M-am ridicat, furioasă.

— N-ar fi trebuit să-ți spun.

— Crezi că vei pierde respectul meu din cauza unei minciuni?

Râse blând.

— Curtea Egiptului este clădită pe minciuni. Vei vedea asta în Memfis.

— Atunci, o să închid ochii! am șoptit, copilărește.

— Pe riscul tău. Eu te-aș sfătui să îi ții larg deschiși, domniță. Tatăl tău depinde de asta.

— De unde știi tu de ce anume depinde tata?

— Păi, dacă nu reușești tu să dai dovadă de rațiune, atunci cine? Frumoasa ta soră? Faraonul Amenhotep cel Tânăr? Ei vor fi prea ocupați să construiască morminte și temple, răspunse. Poate chiar, adăugă el, deși însemna trădare, poate chiar vor desființa preoția ca să poată controla aurul pe care îl aduce tagma lor.

Probabil că păream scandalizată, fiindcă generalul mă întrebă:

— Crezi că familia ta e singura care vede asta? Noul faraon i-a pus pe fugă pe toți. Dacă vor cădea preoții lui Amon, multe familii bogate îi vor urma.

— Sora mea nu are nici o legătură cu asta, am spus hotărâtă și am început să mă îndrept înapoi spre palat.

Nu-mi plăcea felul în care îmi implica familia în planurile lui Amenhotep. Însă veni în urma mea, ținând pasul cu mine.

— Te-am supărat, domniță?

— Da, m-ai supărat.

— Îmi pare rău. Voi fi mai atent în viitor. La urma urmei, vei fi una dintre cele mai periculoase femei de la curte.

M-am oprit din mers.

— Vei afla secrete pentru care vizirii și preoții oferă bani grei spionilor.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Informații, domniță Mutnodjmet, spuse el și-și continuă drumul înspre grajduri.

— Și ce crezi că se poate face cu informații? am strigat în urma lui.

— Dacă ajung la cine nu trebuie, îmi răspunse el peste umăr, se poate face cu ele orice.

În acea seară, m-am pregătit de culcare în încăperea de lângă camera personală a faraonului, știind că sora mea era alături, dar fără să pot să o văd sau să mă duc la ea. Am privit spre pervazul ferestrei pe care îmi aranjasem plantele care înduraseră drumul de la Ahmim, apoi fuseseră mutate dintr-o cameră în alta. A doua zi, regina urma să anunța data plecării noastre la Memfis și plantele mele aveau să fie nevoite să supraviețuiască unei noi replantări.

Când apăru să mă dezbrace, Ipu îmi văzu expresia tristă și plescăi din limbă.

— Ce este, domniță?

Am ridicat din umeri, ca și cum ar fi fost ceva lipsit de importanță.

— Ți-e dor de casă? încercă ea să ghicească și am dat din cap.

Îmi scoase cămașa peste cap și îmi puse una curată. M-am

așezat cuminte pe pat, ca să-mi poată împleti părul.

— Ție nu-ți este niciodată dor de casă? am întrebat-o încet.

— Doar când mă gândesc la frații mei, spuse ea zâmbind. Am crescut lângă șapte frați. Ăsta e motivul pentru care mă înțeleg așa de bine cu bărbații.

Am râs.

— Tu te înțelegi bine cu toată lumea. Te-am văzut la ospețe. Nu există persoană în Teba pe care să nu o cunoști.

Ridică nepăsătoare din umeri, însă nu negă.

— Așa suntem noi, cei din Fayyum. Foarte prietenoși.

— Deci, te-ai născut lângă lacul Moeris?

Dădu din cap.

— Într-un sat mic de fermieri, de lângă Nil.

Îmi descrise întinderi vaste de sol argilos, care se ridicau înspre dealuri înverzite. Și culturile de viță-de-vie de lângă apele verzi-albăstrui ale Nilului.

— Nu există în tot Egiptul loc mai bun pentru a crește legume, pentru recolte de grâne sau papirus.

— Și familia ta cu ce se ocupa? am întrebat-o.

— Tata era podgoreanul personal al faraonului.

— Și ai lăsat grădinile lui ca să lucrezi la palat?

— Doar după ce a murit. Aveam doisprezece ani, eram cea mai mică dintre cinci fete și șapte băieți. Mama nu avea nevoie de mine și-i moștenisem talentul de a lucra cu vopselurile.

I-am studiat ochii încărcați de machiaj în oglinda de deasupra capetelor noastre. Erau vopsiți în dungile de malahit care nu se întind niciodată în soare.

— Bătrânul mi-a găsit un loc printre femeile reginei. În cele din urmă, am devenit favorita ei.

Și regina o lăsase să plece ca să fie cu mine. M-am gândit la mătușa mea și la toate gesturile generoase pe care le făcuse și care trecuseră neobservate. Iar cel care-i aprecia cel mai puțin

bunătatea era chiar fiul ei, egoist și preocupat numai de sine.

— Viața la palat este mai bună decât cea la podgorii, continuă ea. Să fii într-un oraș unde femeile își pot cumpăra tot ce le trebuie…

Scoase un oftat recunoscător.

— Kohl, parfum, peruci din păr adevărat, mâncăruri din alte țări… Corăbiile vin pe Nil și se opresc la Teba. În Fayyum nu oprește nici o barcă.

Am oftat în timp ce-mi aducea roba și șosetele. Fără bărci. Fără oameni. Fără politică. Doar grădini. Mi-am pus papucii și m-am așezat lângă foc. Ipu rămăsese în picioare și i-am făcut semn să se așeze pe un taburet.

— Spune-mi, Ipu…

Am coborât vocea, deși Nefertiti nu ar fi putut niciodată să mă audă.

— Ce se vorbește prin palat?

Ipu se însenină la față. Îi plăcea să asculte bârfele.

— Despre tine, domniță?

Am roșit.

— Despre sora mea și despre rege.

Își ridică sprâncenele și spuse cu băgare de seamă.

— Ah… am auzit că noul faraon este îndărătnic.

M-am aplecat în față.

— Și?

Aruncă o privire scurtă către ușa ce dădea în anticameră, dincolo de care era încăperea privată a faraonului.

— Și că noua regină este frumoasă. Ceilalți servitori îi spun Neferet.

Femeia cea frumoasă.

— Și în legătură cu Memfis? am întrebat-o. Li s-a spus servitorilor când să se pregătească de drum?

— Oh! făcu ea și gropițele i se înroșiră. Asta doriți…

Se apropie de mine, cu părul negru căzându-i în cascade pe umeri.

Era o femeie frumoasă, plină de rotunjimi și de mărgele din faianță, cu malahit strălucitor pe pleoape.

— Regina Tiye a comandat astăzi trei lectici noi, iar responsabilul grajdurilor a spus că au fost deja cumpărați șase cai noi.

M-am lăsat pe spate.

— Când vor fi gata?

— Peste șase zile.

A doua zi, am fost chemată devreme în Camera de Audiențe, înainte să se umple cu toți cei ce aveau să vină pentru a afla despre plecarea lui Amenhotep la Memfis. În clipa în care am intrat prin ușile duble, privirea mi-a fost mai întâi atrasă de pădurea de coloane sculptate în formă de papirusuri închise și culminând într-un podium pictat. Pe măsură ce mă apropiam de tronurile de aur, bobocii din vârful coloanelor se deschideau încet, ultimii fiind sculptați și pictați complet înfloriți. Un simbol, am presupus, al faraonului care-și deschidea brațele pentru a îmbrățișa întregul Egipt.

Sub podium, unde stăteau mătușa și tatăl meu, erau înfățișați prizonieri legați, hitiți și nubieni, astfel ca faraonul să-și calce în picioare inamicii ori de câte ori urca pe podium. Noi trei eram singurele persoane din Camera de Audiență și tata stătea lângă sora lui pe o bancă de abanos, cu suluri de papirus împrăștiate în fața lor.

— Maiestatea voastră, am spus, înclinându-mă. Tată…

Regina Tiye nu mă așteptă să mă așez.

— Sora ta s-a mutat în camera privată a fiului meu.

Chipul ei nu trăda nimic, așa că am răspuns cu grijă:

— Da. L-a sedus pe noul rege, maiestate.

— A sedus întregul palat, mă corectă regina. Servitorii doar

despre ea vorbesc.

M-am gândit la Ipu, care o numise pe sora mea *Neferet,* și la ceea ce-mi spusese generalul Nakhtmin.

— Este îndrăzneață, Înălțimea Voastră, dar e foarte loială.

Regina Tiye mă studie cu atenție.

— Loială, da, dar cui?

Tata își drese vocea.

— Vrem să știm ce s-a spus la micul dejun azi dimineață.

Mi-am dat seama ce se întâmpla și am înțeles că mă foloseau drept spion. M-am foit stânjenită și am răspuns:

— Nu au luat micul dejun. Servitorii le-au pregătit tăvi cu mâncare în anticameră și, după ce am mâncat eu, mâncarea a fost trimisă înapoi.

— Atunci, ei ce-au făcut? întrebă regina.

Am șovăit și tata îmi spuse apăsat:

— Este important să știm aceste lucruri, Mutnodjmet. Fie le aflăm noi, fie altcineva.

De pildă Panahesi.

— Au făcut planuri să-i construiască temple lui Aton, le-am spus.

— Desene? întrebă repede Ay.

Am dat din cap.

Se întoarse spre sora lui și se grăbi s-o asigure:

— Amenhotep nu poate face nimic până nu moare Bătrânul. Nu are nici aurul nici resursele necesare pentru a ridica temple. Sunt doar vorbe…

— Vorbe periculoase! se înfurie regina. Vorbe care vor continua până când va ajunge faraon al Egiptului de Sus.

— Până atunci, va înțelege că nu este ușor să conduci fără ajutorul preoților. Nu va putea nici măcar să ridice o armată fără aurul lor. Nici un faraon nu poate domni de unul singur.

— Fiul meu crede că el poate. Crede că îi va sfida pe zei și-l

va ridica pe Aton deasupra tuturor, mai presus chiar decât Osiris. Mai presus chiar decât Ra. Fiica ta trebuia să schimbe asta…!

— Va schimba.

— E prea sălbatică și ambițioasă! strigă regina.

Ieși pe balcon și-și strânse degetele în jurul balustradei.

— Poate că nu am ales fiica potrivită pentru a fi Mare Soție, zise ea.

Tata privi peste umăr, la mine, însă nu i-am putut descifra expresia.

— Trimite-l la Memfis, o încurajă tata. Acolo va vedea că nu este atât de simplu să te pui contra lui Maat.

În Camera de Audiență, la amiază, regina anunță plecarea noastră la Memfis. Urma să plecăm pe 28 Pharmuthi. Aveam cinci zile ca să ne pregătim.

---

[6] *Shemu* („ape mici“) în original, al treilea și ultimul anotimp al calendarului egiptean, corespunzând intervalului dintre începutul lunii mai și începutul lunii septembrie (n.red.)

[7] Pachon sau Pakhon, a noua lună a calendarului nilotic, ultima lună a anotimpului shemu (n.red.)

CAPITOLUL 6

24 Pharmuthi

De această dată, când am mers din nou să-l vedem pe Amenhotep mânându-și carul în arenă, tânărul rege ne chemă la grajduri și o întrebă pe Nefertiti ce cal îi plăcea mai mult. Kiya ar fi fluturat din gene și ar fi răspuns că îi plăcea calul cu cea mai frumoasă coamă. Însă Nefertiti le măsură crupa, forța mușchilor sub piele și focul din ochi, apoi răspunse cu voce hotărâtă:

— Cel maro-roșcat. Acela de culoarea castanei, care mușcă frâul, lângă porți.

Amenhotep dădu din cap.

— Aduceți-mi calul ăla!

Kiya se întoarse spre cele trei doamne care erau întotdeauna cu ea, femei înalte, cu mult mai înalte decât sora mea, și una dintre ele spuse tare, astfel încât familia mea să audă:

— Urmează să o lase să-i aleagă și tunicile!

Chicotiră toate, însă Nefertiti se duse cu pași apăsați la Amenhotep, care stătea între Panahesi și tatăl nostru, și-l privi cum leagă chingile de piele.

— Ai călărit dintotdeauna? îl întrebă ea.

Panahesi pufni:

— Faraonul călărește încă de când era copil, în Memfis.

Nefertiti privi către un grup de bărbați care așteptau, fii de viziri care se antrenau cu regele. Amenhotep văzu direcția privirii ei și adăugă hotărât:

— Bărbații aceștia nu pierd în fața mea în fiecare dimineață pentru că sunt nevoiți să o facă. Pot conduce carul mai repede decât orice soldat din armata tatălui meu.

Nefertiti păși mai aproape.

— Și spui că faci asta de când erai copil?

Amenhotep își puse coiful și răspunse:

— Am condus carul din clipa în care am învățat să merg.

— Și dacă aș vrea și eu să învăț? îl întrebă ea.

Din cealaltă parte a grajdurilor, Kiya i-o întoarse ascuțit:

— Femeile nu călăresc în arenă!

— Am călărit în Akhmim, spuse Nefertiti.

I-am aruncat o privire tatei, a cărui expresie era reținută. Nu spuse nimic și Nefertiti luă un coif de pe un raft din apropiere și îl puse fără pic de rușine pe cap.

— Vreau să mă înveți.

Amenhotep făcu o pauză, pentru a-și da seama dacă vorbea serios.

Nefertiti adăugă, plină de entuziasm:

— Vreau să simt încântarea de a conduce cei mai buni armăsari din Egipt. Și vreau să învăț de la cel mai bun vizitiu din Egipt.

Amenhotep râse.

— Aduceți-l pe mai-marele cailor! strigă el.

Însă Panahesi și Kiya săriră numaidecât:

— O să fie ucisă! strigă Panahesi.

Desigur, adevărata lui supărare era aceea că fiica lui nu fusese îndeajuns de isteață sau îndeajuns de iute încât să sugereze ea acest lucru. Acum, arena avea să fie plină pentru Nefertiti. Nici măcar tatăl nostru nu se gândise la asta, dar era,

într-adevăr, perfect. O mișcare excelentă. Dacă-și putea înfige ghearele în camera lui Amenhotep, în politica lui și acum și în distracțiile lui, unde nu ar mai fi fost împreună?

— Dar, Alteța Voastră… spuse Panahesi.

Amenhotep se întoarse spre el cu o expresie întunecată.

— Nici un alt cuvânt, vizire. Regina mea vrea să mâne carul și o voi învăța.

De pe scaunele de lemn de sub un paravan de pânză, în timp ce-i priveam conducând carul, Kiya îmi șuieră la ureche.

— Ce-și închipuie că face?

M-am uitat la sora mea care râdea și strălucea de încântare, aruncându-și în soare părul negru și lung. Amenhotep râdea împreună cu ea și i-am răspuns:

— Îl distrează pe rege. Ce altceva i-a mai rămas acum, dacă tutorele nu mai este?

*

— Foarte bună mișcare, o lăudă tata.

Nefertiti se așeză în fotoliu, foarte încântată de sine, așteptând ca Merit să-i termine de împletit mărgelele în perucă. O pereche de mănuși roșii pentru ținut hățurile sosiseră în camera ei, un dar de la Amenhotep.

— A fost amuzant, spuse.

— De data asta, o preveni tata.

— De ce? Mi-a plăcut. De ce să nu învăț să conduc carul?

— Pentru că e periculos! am exclamat eu. Nu ți-e frică?

— De ce să-mi fie frică?

— De cai. Sau că s-ar putea răsturna carul. Amintește-ți ce a pățit Tutmes, prințul moștenitor!

Tata și Nefertiti schimbară o privire. Ipu și Merit întoarseră amândouă capetele.

— Tutmes a murit în război, spuse Nefertiti, ca pentru a

pune capăt discuției. Și aici nu e război.

Merit legă ultimele mărgele în peruca lui Nefertiti și, când sora mea se ridică în picioare, mărgelele de sticlă se loviră între ele, scoțând un clinchet înăbușit.

Tata se ridică odată cu ea.

— Voi fi în Per Medjat, compunând scrisori către națiunile străine. Trebuie să știe unde-l pot găsi pe soțul tău și unde-și pot adresa petițiile.

Aruncă o privire în jurul camerei, unde nimic nu se schimbase față de ziua precedentă, când primiserăm vestea.

— Plecăm în cinci zile, ne aminti el încet, și amândouă ar trebui să supravegheați împachetările.

După ce plecă tata, Nefertiti întinse brațul spre mine, fără să-i pese câtuși de puțin de națiunile străine.

— Vino!

M-am încruntat.

— Ai auzit ce-a spus tata. A zis să ne strângem lucrurile.

— Nu acum!

Mă luă de braț și mă trase după ea.

— Oprește-te! am protestat. Unde mergem?

— În locul tău preferat.

— De ce în grădini?

— Pentru că ne vom întâlni cu cineva acolo.

— Cu Amenhotep? am încercat să ghicesc.

— Și cu încă cineva.

Străbăturăm coridoarele și intrarăm în grădinile palatului, cu aleile lor mărginite de copaci și lacurile întinse. Cineva priceput pusese o fântână a lui Horus în iazul cu lotuși, pe care o înconjurase cu papură și iriși indigo. Băncile de piatră erau umbrite de ramuri grele de sicomori și o cărare mărginită cu iasomie ducea către băi. Dincolo de acestea era haremul, unde trăiau femeile de rang inferior ale Bătrânului. În timp ce

mergeam, priveam libelulele țâșnind din iarbă, apoi plonjând la loc, soarele reflectându-se în aripile lor albastre-aurii.

— Primul lucru pe care îl vom face când vom ajunge în Memfis va fi să ridicăm cel mai mare templu construit vreodată în Egipt. Odată ce oamenii vor vedea măreția lui Aton, nu va mai fi nevoie de preoții lui Amon.

— Tata spune că este un echilibru. Puterea faraonului este contrabalansată de puterea preoților. Chiar și tutorii noștri ne-au învățat asta.

— Ne-au învățat oare și că preoții controlează baierele pungii faraonului? Ăsta mai e echilibru?

Ochii lui Nefertiti se înnegriră la umbra unui sicomor.

— Mutny, faraonii Egiptului sunt niște marionete. Dar Amenhotep va schimba asta. Va distrage privirile de la Amon și-l va ridica pe Aton în locul acestuia. Faraonul și regina vor fi mai-marii templelor. Noi vom controla calendarul, vom declara zilele de sărbătoare și vom avea controlul…

— … asupra aurului care curgea cândva liber în templele lui Amon.

Mi-am amintit de general și am închis ochii, dându-mi seama cât de adevărate erau vorbele lui. Când i-am deschis la loc, privirea surorii mele era neînduplecată.

— Da.

— Nefertiti, mă sperii. Nu erai așa în Akhmim.

— În Akhmim nu eram regina Egiptului.

La capătul potecii, m-am oprit ca să o întreb:

— Nu te temi că îi vei mânia pe zei?

Nefertiti se scutură.

— Acesta este visul lui Amenhotep, spuse ea, apărându-se. Cu cât fac mai multe pentru Amenhotep, cu atât mai apropiat va fi de mine și nu de altcineva.

Privi peste iazul cu lotuși și vocea-i deveni o șoaptă:

— Se duce în patul Kiyei mâine seară.

I-am citit îngrijorarea pe chip și am spus, încurajatoare:

— Poate că nu o să…

— Oh, ba sigur că da! Așa e tradiția. Chiar tu ai spus. Însă copiii mei vor fi cei care vor moșteni aceste pământuri.

— Tata crede că ai devenit prea ambițioasă, am avertizat-o.

Nefertiti îmi aruncă o privire aspră:

— Ați avut o întrunire de familie fără mine?

Nu i-am răspuns.

— Despre ce-ați discutat? mă întrebă ea.

— Despre tine, firește.

— Și ce a spus tata?

— Nu prea multe. Mătușa noastră e cea care vorbește mai mult.

— Nu mă place. Pune la îndoială alegerea făcută. Sunt sigură că așa este. Să vadă o altă femeie frumoasă ridicându-se la palat…

— Da, și mai ales modestă!

Mă săgetă cu privirea și pornirăm mai departe.

— Nu-mi spune că nu-mi poartă pică.

— Mai degrabă regretă. Ai fost adusă aici ca să-l ții în frâu, nu să dai jeratic calului.

— Și cum anume se așteaptă să fac asta? întrebă ea furioasă. Nu pot să-i spun că e greșit ceea ce crede. Ar da fuga la Kiya și totul ar fi pierdut.

În cel mai îndepărtat capăt al grădinilor, dădurăm peste un umbrar. I-am auzit vocea lui Amenhotep, joasă și intensă, de cealaltă parte a viței-de-vie. Am avut intenția de a mă retrage, însă Nefertiti îmi aruncă o privire, apoi mă apucă de braț și păși printre copaci, direct în poiană. Pe dată, Amenhotep își îndreptă spatele. Era împreună cu un general și amândoi întoarseră capetele.

— Nefertiti! exclamă Amenhotep cu încântare în glas.

Apoi mă zări pe mine și zâmbetul îi păli.

— Surorile de nedespărțit.

Generalul se înclină. Era tânăr, la fel ca Nakhtmin, însă avea o seriozitate care lui Nakhtmin îi lipsea și o asprime a ochilor.

— Regină Nefertiti, spuse el, ca și cum vorbele nu i-ar fi adus prea multă bucurie. Domniță Mutnodjmet.

— Generalul Horemheb va veni cu noi la Memfis, ne anunță Amenhotep. Vrea să-i împingă înapoi pe hitiți și să revendice teritoriul pe care Egiptul l-a pierdut de când tata s-a retras din armată. I-am promis o campanie în nord, de îndată ce ajungem în Egiptul de Jos. Și i-am spus că toată prada pe care o vor aduna soldații lui poate fi păstrată de el și de armata mea, atâta vreme cât ne recâștigă pământurile.

— Foarte generos, răspunse Nefertiti, urmărindu-l cu atenție pe Amenhotep.

Am văzut că generalul îl privea pe Amenhotep cu aceeași expresie rezervată.

— Alți soldați n-au decât să rămână lângă tata și să-și ia adio de la cariere, însă Horemheb mă va urma către glorie!

I-am aruncat o privire generalului Horemheb, care nu era impresionat de vorbe.

— Și s-a gândit Alteța Voastră de unde vor veni banii pentru aceste campanii? a întrebat el deschis. Recâștigarea unor teritorii pierdute poate fi costisitoare.

— Atunci voi pune taxe pe templele lui Amon, răspunse Amenhotep.

Nefertiti îmi aruncă o privire rapidă, însă generalul nu clipi.

— Templele lui Amon nu au plătit niciodată taxe. Ce vă face să credeți că vor renunța acum la aurul lor?

— Fiindcă vei fi tu acolo, ca să ai grijă că se va face cum spun eu, contraatacă Amenhotep.

Atunci mi-am dat seama ce se întâmpla: încheiau o înțelegere.

Generalul Horemheb își încleștă maxilarul.

— Și de unde știu că, odată ce am strâns taxele de la temple, aurul va fi folosit pentru a finanța o campanie în nord?

— Nu poți ști. Însă fie vei avea încredere în mine, fie îți vei petrece zilele slujind un faraon care este prea bătrân ca să mai lupte. Însă ține minte – vocea lui Amenhotep căpătă acum o notă de avertizare – că în cele din urmă tot eu voi fi faraon și în Egiptul de Sus.

Horemheb se uită la Nefertiti, apoi la mine.

— Atunci, trebuie să vă cred pe cuvânt.

Amenhotep îi întinse mâna generalului.

— Nu-ți voi uita loialitatea, îi promise el.

Horemheb îi luă mâna faraonului, însă ochii lui erau plini de neîncredere.

— Atunci, vă cer permisiunea să plec, Alteța Voastră.

Se înclină și am simțit un fior pe șira spinării gândindu-mă la ce s-ar întâmpla dacă Amenhotep nu și-ar ține făgăduiala. Nu mi-aș fi dorit un dușman ca Horemheb.

Amenhotep îl privi îndepărtându-se și se întoarse spre Nefertiti.

— Nu mă voi mai pleca niciodată în fața preoților lui Amon.

— Vei fi cel mai mare faraon al Egiptului! îi făgădui Nefertiti.

— Cu cea mai minunată regină a Egiptului, adăugă el, și împreună vom aduce pe lume faraoni ce vor ocupa tronul pe vecie.

Își așeză mâna pe stomacul ei mic și tare.

— Chiar acum, s-ar putea ca o micuță regină să crească acolo.

— Vom ști în curând. Sunt sigură că va începe să se vadă

până când vom ajunge la Memfis.

Dar se uită la mine când rosti aceste cuvinte, ca și cum eu aș fi putut influența zeii pentru că mă rugam în fiecare seară și puneam ofrande pe altarul lui Amon în fiecare dimineață.

CAPITOLUL 7

25 Pharmuthi

— Dacă nu sunt însărcinată și Kiya naște un băiat peste șase luni?

Nefertiti pășea agitată dintr-un capăt al anticamerei în celălalt. Soarele apusese, însă Amenhotep nu era cu Nefertiti. Se dusese să o viziteze pe Kiya.

— Și cine știe cât o să stea în camera ei în noaptea asta? Și dacă rămâne până dimineața? adăugă ea, începând să intre în panică.

— Nu spune prostii, am încercat să o liniștesc. Faraonii nu dorm în pat cu nevestele lor.

— Doarme în pat cu mine! strigă ea și se opri din mers. Dar nu vine la mine în seara asta. Crede că poate să treacă de la o nevastă la alta? Că sunt la fel ca una dintre sclavele lui?

Își ridică vocea:

— Așa crede?

Se așeză în fața oglinzii.

— Kiya nu este mai frumoasă decât mine.

Era o întrebare.

— Sigur că nu.

— E mai vicleană?

Nu puteam spune.

Nefertiti se răsuci înspre mine și am văzut sclipirea unei noi

idei în ochii ei.

— Trebuie să te duci să afli ce fac! hotărî ea.

— Ce? Vrei să mă duc să-ți spionez soțul?

Am scuturat vehement din cap.

— Dacă sunt prinsă, gărzile mă vor duce în fața faraonului.

— Trebuie să știu ce fac împreună, Mutnodjmet!

— De ce? Ce contează?

— Pentru că trebuie să fiu mai bună decât ea!

Își ridică bărbia.

— Toți trebuie să fim. Nu doar pentru mine, pentru toată familia noastră. Pentru viitor.

Veni și mă apucă de umeri.

— Te rog! Află cumva ce-i spune.

— E prea periculos! am protestat.

— Îți pot spune cum să ajungi la fereastra lor.

— Cum? Afară? Vrei să mă târăsc prin țărână? Și dacă sunt prinsă?

— Nu sunt gărzi sub ferestrele celei de-a doua soții, pufni Nefertiti. Te rog! Pune-ți o pelerină, mă încurajă ea.

Cu un presentiment sumbru, mi-am pus o cămașă groasă și m-am așezat la oglindă ca să-mi leg părul la spate. Nefertiti mă urmărea din spate.

— E bine că ai pielea închisă la culoare, remarcă ea. Nu te va observa nimeni.

I-am aruncat o privire, însă deja nu se mai uita la mine. Toate gândurile îi erau acum îndreptate către Kiya și privea în lungul holului, ca și cum deja ar fi putut vedea ce face soțul ei. După ce am terminat, m-am ridicat și m-am dus lângă ușă. Tata ar fi vrut să fac asta. Era pentru binele familiei. Iar legile lui Maat nu spuneau că spionarea ar fi rea. Nu furam, doar ascultam.

— Trebuie să știu tot ce îi spune, zise ea.

Își înfășură mantia lungă în jurul umerilor, tremurând ușor.

— Te aștept aici. Și, Mutny…

M-am încruntat.

— Ai grijă.

Mi-am simțit inima urcând în gât în clipa în care am ieșit în curte. Aerul era cald și la ferestrele palatului fluturau încet rogojini de trestie, mișcate de adierea vântului. Nu era nimeni afară. Luna strălucea argintie pe cer și, în mod normal, nu aveam nici un motiv să ies pe ușile palatului în toiul nopții. Am trecut prin mai multe curți, numărându-le pe rând. Mergeam pe lângă ziduri, printre tufișuri și iederă. Când am ajuns în curtea Kiyei, m-am oprit să ascult, dar nu se auzea nimic. M-am furișat până când am ajuns în dreptul celei de-a treia ferestre. Am cercetat curtea cu privirea și, nevăzând pe nimeni, m-am aplecat să ascult. Acum se auzeau voci; m-am lipit de zid, încercând să aud ce spunea faraonul.

*

Când apui în lumina amurgului, pământul se întunecă, murind parcă. Toți leii ies din bârloguri. Toți șerpii mușcă. Întunericul plutește amenințător, pământul tace în timp ce făuritorul lor se odihnește în ținutul lui de lumină.

Recita poezii.

Pământul strălucește când apari în lumina răsăritului. Când radiezi, oh, Aton! în timpul zilei, aruncându-ți razele, cele Două Ținuturi sunt în sărbătoare. Treze, stau în picioare. Tu le-ai ridicat!

— Lasă-mă pe mine să citesc restul.

Era vocea Kiyei. Am auzit foșnet de papirus, apoi a început să citească.

Drumurile se deschid când răsari. Peștii din râuri îți sar ca

săgeata în cale. Razele tale sunt în mijlocul mării. Tu ești cel ce face semințele să crească pentru a da viață, care hrănește fiul în pântecul mamei, care-l alină ca să-i oprească lacrimile. Oh, maică și pântec, oh, tu, cel ce dai viață! Hrănești tot ce creezi.

Așadar, asta era vraja pe care Kiya, cu picioarele ei lungi ca de salcie, o aruncase asupra lui… magia sanctuarului liniștit. Departe de politică și neîncetatele planuri ale lui Nefertiti, Amenhotep și Kiya citeau împreună poezii. De sub salcie, simțeam miros de tămâie arzând. Am așteptat să aud despre ce o să mai vorbească și Amenhotep începu să-i descrie cum va fi viața în Memfis, orașul în care își petrecuse el copilăria.

— Camerele mele vor fi în centrul palatului, spuse el, iar la dreapta mea te voi așeza pe tine și-ți voi da tot ce e mai bun din toate.

Am auzit-o chicotind ca un copil. Nefertiti nu chicotea niciodată; râdea, adânc și puternic, ca o femeie.

— Vino!

Probabil că o prinsese, pentru că i-am auzit căzând cu greutate pe pat și mi-am dus mâna la gură, îngrozită. Cum putea să ia o femeie însărcinată? Îi făcea rău copilului!

— Așteaptă! șopti ea, cu voce aspră. Și tatăl meu?

— Vizirul Panahesi? Sigur că va veni și el cu noi, în Memfis, hotărî el, ca și cum nu ar fi existat niciodată vreo altă opțiune. Și îi voi da cea mai înaltă poziție de la curte.

— Adică?

— Adică orice își dorește, îi promise el. Nu trebuie să-ți faci nici o grijă. Tatăl tău este loial mie și cauzei mele. Nu există vizir în Egipt în care să am mai mare încredere decât în Panahesi.

Am privit în celălalt capăt al curții și acolo, în lumina argintie, l-am văzut pe vizir, ascultând fiecare cuvânt pe care tocmai îl auzisem și eu. Stătea nemișcat și cred că, în acea clipă,

inima mi s-a oprit în piept. Când văzu că l-am recunoscut, îmi zâmbi.

Apoi am luat-o la fugă și nu m-am oprit până în camera lui Nefertiti. Am uitat de poeziile lui Amenhotep și de întrebările Kiyei. Nefertiti veni repede lângă mine, din clipa în care am intrat pe ușă.

— Ce s-a întâmplat? exclamă ea, văzându-mi chipul, dar nu-i puteam răspunde. Mutny, ce s-a întâmplat? Ai fost prinsă?

Respirația îmi reveni în gâfâieli rapide. Gândurile îmi năvăleau în minte și m-am întrebat dacă era cazul să-i spun despre Panahesi. Fusesem amândoi conspiratori prinși în noapte. Eu nu spusesem nimic și nici el.

Mă zgâlțâi de umeri.

— Ai fost prinsă?

— Nu, am spus respirând greu. Citeau poezii.

— Și-atunci, de ce alergai? Ce s-a întâmplat?

— A spus că are încredere în Panahesi mai mult decât în orice alt vizir din Egipt. I-a spus Kiyei că-i va da tatălui ei cea mai înaltă poziție de la curte.

Numaidecât, Nefertiti era la ușă, ordonându-i uneia dintre gărzi să îl aducă pe vizirul Ay. Tata veni de îndată și ne așezarăm toți trei în cerc, în jurul căminului din camera privată a faraonului. Dacă s-ar fi întors, ne-ar fi prins conspirând în legătură cu el.

Sora mea își îndreptă spatele.

— Îi voi spune lui Amenhotep că nu poate avea încredere în Panahesi, hotărî ea.

— Și să riști să-l înfurii?

Tata clătină din cap.

— Nu. Panahesi poate fi evitat, răspunse el. Amenințarea mai mare este copilul care crește în burta Kiyei.

— Atunci, poate c-ar trebui să-l omorâm, spuse sora mea.

— Nefertiti!

Și ea și tatăl meu se uitară deodată la mine.

— Cu un amestec corect de plante strecurat în vin… gândi tata cu voce tare.

Nu voiam să aud. Nu voiam să iau parte la așa ceva.

— Însă va rămâne însărcinată din nou, fu concluzia la care ajunse tata.

— Iar vizirul ar fi suspicios, răspunse Nefertiti. I-ar spune lui Amenhotep, și asta ar însemna sfârșitul pentru noi. Va trebui pur și simplu să fiu mai isteață decât ea.

— Tu fă mai departe ceea ce faci, o aprobă tata. Este vrăjit de tine.

Nefertiti ridică o sprânceană.

— Adică, să-l slăvesc în continuare pe Aton?

Tata avea o expresie aspră.

— Numai așa îl pot păstra, spuse repede Nefertiti.

— Și asta face Kiya, i-am atras și eu atenția.

— Kiya nu face nimic, răspunse Nefertiti, aprigă.

— Îi ascultă poeziile. Pe care nu ți le citește ție!

— Când va ajunge la Memfis, va trebui să aibă grijă cu preoții lui Amon, ne întrerupse tata. Nu se poate băga peste ei. Nefertiti, trebuie să ai grijă de asta.

Mă așteptam ca sora mea să-i povestească despre înțelegerea pe care Amenhotep o încheiase cu Horemheb în grădini, însă ea nu spuse nimic.

— Dacă vrea dintr-o dată prea multă putere, ne-ar putea nimici pe toți. Bătrânul are și alți fii care i-ar putea lua locul, dacă ar fi să moară subit.

Respirația mi se opri în gât.

— Preoții lui Amon ar omorî un rege?

Sora și tatăl meu mă săgetară din nou cu privirea, apoi continuară, fără să-mi ia în seamă izbucnirea.

— Dar dacă ar putea să le ia puterea preoților? întrebă Nefertiti.

— Să nu crezi asta.

— De ce nu? vru ea să știe.

— Pentru că atunci faraonul ar avea controlul total asupra Memfisului, iar soțul tău nu este destul de înțelept pentru a deține o asemenea putere.

— Atunci, ai putea domni tu! Ai putea fi puterea din spatele tronului, îl tentă ea. Ai fi de neatins.

Ei, asta era ceva nou. Un vizir al faraonului putea avea mai multă influență, dacă nu trebuia să-i dea socoteală decât faraonului, nu și preoților și nobililor. L-am văzut pe tata gândindu-se la propunerea ei și sora mea continuă:

— Asta își dorește. El va fi ocupat să-i ridice temple lui Aton. Și cine ar domni mai bine, tu sau Marele Preot al Tebei?

Mi-am dat seama că tata era de părerea ei. Dacă tot avea să se producă o schimbare în balanța puterii, de ce să nu aibă de câștigat din povestea asta? El cunoștea mai bine situațiile interne și externe complicate decât un preot baricadat într-un templu al lui Amon.

— Tiye nu va fi încântată, o avertiză tata. Este riscant, spuse el. Totul s-ar putea întoarce împotriva noastră.

— Cum altfel aș putea rămâne eu favorita?

Nefertiti se ridică cu un gest dramatic.

— Să-i spun că va da greș? Va face cum vrea el cu sau fără susținerea mea.

— Nu-l poți face să-și schimbe poziția în legătură cu Aton?

— Numai la asta se gândește.

Tata se ridică și se duse spre ușă.

— Vom acționa cu băgare de seamă, hotărî el. Sunt oameni la curtea asta pe care nici tu, nici soțul tău nu vreți să vi-i faceți dușmani.

I-am ascultat pașii lovind gresia în timp ce se întorcea în camera lui.

Nefertiti se prăbuși într-un scaun.

— Așadar, în timp ce Amenhotep îi recită poezii târfei ăleia, regina Egiptului își petrece noaptea cu sora ei.

— Nu fi supărată, altfel ți-o va lua în nume de rău, i-am spus.

Mă săgetă cu privirea, însă nu-mi luă în râs sugestia.

— Voi dormi cu tine în noaptea asta, spuse ea.

Nu m-am plâns. Nici eu nu mi-aș fi dorit ca soțul meu să urce în pat, lângă mine, după o noapte petrecută cu o altă femeie.

A doua zi dimineața, m-am trezit la răsăritul soarelui și m-am îmbrăcat repede, ca să mă duc să mă închin la altarul lui Amon. Am făcut cât mai puțin zgomot cu putință, însă chiar și așa Nefertiti se rostogoli pe-o parte, mormăind.

— Doar nu te duci la altar? mă întrebă, nevenindu-i parcă să creadă. Nu trebuie să te închini în fiecare zi! zise ea.

— Îmi place să vorbesc cu Amon, am spus apărându-mă, iar ea îmi răspunse cu un mormăit dezaprobator. Tu când ai fost ultima oară? am întrebat-o, și Nefertiti închise ochii, prefăcându-se că doarme. Știi măcar unde este altarul lui Amon? am provocat-o.

— Sigur că știu. În grădină.

— Ei, nu ți-ar strica să vii. Ești regina Egiptului.

— Iar tu te duci în fiecare zi. Depui tu ofrande în numele meu. Sunt prea obosită.

— Ca să-i mulțumești lui Amon?

— Știe că îi sunt recunoscătoare. Hai, lasă-mă în pace.

Așa că m-am dus singură în grădini, cum făcusem în fiecare dimineață de când sosisem în Teba, și am cules un buchet de flori pe care să le așez la picioarele lui Amon. Am ales numai

cele mai frumoase flori: iriși violeți ca nopțile adânci de vară și hibiscuși cu petalele ca niște stele însângerate. Când am terminat la altar, era încă destul de devreme și doar servitorii erau ieșiți în grădini, udând tamarinzii cu vasele lor grele, de lut. Cu siguranță Nefertiti mai dormea încă, așa că m-am dus în curtea părinților mei. Știam că aveam să o găsesc pe mama trează, așezând ofrande la picioarele lui Hathor.

În timp ce înaintam prin palat, mă bucuram de liniștea din jur. Pisicile se strecurau pe coridoare, cu blană neagră, strălucitoare, și ochi de bronz, însă nu mă băgau în seamă. Vânau rămășițele cinei de seara trecută, o smochină cu miere pe jumătate mâncată, aruncată de vreun servitor, sau o îmbucătură delicioasă de gazelă friptă. Am ajuns la curtea mamei și am găsit-o în grădină, citind un pergament cu un sigiliu cunoscut.

— Vești din Akhmim! mă anunță veselă când mă văzu.

Soarele dimineții făcea să îi strălucească noul colier pe care îl purta.

M-am apropiat nerăbdătoare de banca ei și m-am așezat.

— Și ce spune supraveghetorul? am întrebat-o.

— Grădina ta e bine.

M-am gândit la jujubul meu cu florile lui portocalii-roșcate și la frumoșii hibiscuși pe care îi plantasem în primăvară. Nu aveam să fiu acolo să îi văd înflorind.

— Și altceva?

— Strugurii cresc repede. Supraveghetorul spune că, la recoltă, via ar putea produce șaizeci de butoaie.

— Șaizeci? O să le trimită la Memfis?

— Cu siguranță. Și am cerut să-mi fie trimise și așternuturile de pânză. Am uitat să le împachetez, cu toată graba.

Ne-am zâmbit una alteia în lumina palidă a curții, gândindu-ne amândouă la Akhmim. Dar zâmbetul ei era mai

larg și mai inocent, pentru că pe ea tata o ferea de lucruri pe care nu le putea ascunde de mine și mama nu-și dădea seama că lăsăm în urmă o viață sigură pentru una plină de griji.

— Povestește-mi despre Nefertiti, zise ea. E fericită?

Înfășură pergamentul și îl băgă în mânecă.

— Atât de fericită pe cât poate fi. Faraonul s-a dus la Kiya aseară.

M-am așezat pe banca rece, de piatră, și am oftat.

— Așadar, plecăm la Memfis.

Mama dădu din cap.

— Amenhotep ar deveni nerăbdător aici, așteptând să moară Bătrânul. Poate că nici nu ar vrea să aștepte, adăugă ea, pe un ton sumbru.

I-am aruncat o privire aspră.

— Doar nu crezi că i-ar grăbi moartea Bătrânului!

Mama cercetă curtea cu privirea, dar eram singure.

— Se spune că și pe Tutmes tot el l-a trimis prea devreme în mormânt. Dar sunt doar vorbe, se grăbi să adauge. Bârfe de servitori.

— Doar că servitorii au de obicei dreptate, am șoptit eu.

Am văzut cum chipul îi devine o idee mai palid.

— Da.

În acea seară am luat masa în Sala Mare, însă mulți nobili lipseau, participând la înmormântarea emisarului din Rodos. Și regina Tiye și tata plecaseră, în vreme ce Bătrânul rămăsese la palat cu vinul și cu femeile lui. În acea seară, Bătrânul era într-o dispoziție mai vulgară decât de obicei, cântând și râgâind cu nepăsare. L-am văzut prinzând o servitoare de sâni în clipa în care femeia se aplecă să-i toarne vin și, când Nefertiti se așeză la stânga soțului ei, îi sugeră că ar vrea poate să se așeze lângă el. Sora mea îl refuză fără nici un cuvânt și eu roșii în locul ei, așa că faraonul se întoarse spre mine.

— Atunci, poate că mă voi bucura în această seară de compania surorii cu ochi verzi.

— Ajunge! izbucni Amenhotep, lovind cu pumnul în masă.

Curtenii se întoarseră să vadă ce se întâmplă.

— Sora Marii Soții a faraonului stă foarte bine acolo unde este.

Bătrânul își coborî amenințător pocalul cu vin și se ridică în picioare, lăsând scaunul să se prăbușească cu zgomot sub el.

— Nu-i permit unui fiu cu stomacul sensibil să-mi dea mie ordine! strigă el, întinzând mâna după sabie.

Însă, în clipa în care făcu un pas, picioarele îi cedară sub el. Se prăbuși pe gresie, amețit de vin, și o mulțime de servitori îi săriră în ajutor.

— Nu-i permit fiului meu să-mi dea lecții despre bunele maniere! tună faraonul.

Amenhotep sări în picioare și le porunci servitorilor:

— Luați-l de aici! I s-a făcut rău de la vin.

Servitorii priviră de la Bătrân la fiul lui.

— Luați-l acum! strigă Amenhotep.

Servitorii se grăbiră să facă așa cum li se poruncise. Începură să-l care pe faraon înspre ușă. Însă Bătrânul se eliberă din mâinile lor și se năpusti cu violență înspre podium.

Amenhotep duse mâna la sabia scurtă de la brâu și inima începu să-mi bată nebunește în piept.

— Nefertiti! am strigat.

Gărzile se năpustiră să-l oprească pe faraon și Bătrânul strigă:

— Nu voi lăsa regatul să-mi fie condus de un prinț care scrie poezii în loc să lupte! Ai auzit? Tutmes a fost prințul ales al Egiptului!

Gărzile începură să-l zorească spre ușă, în timp ce Bătrânul striga din toate puterile:

— El a fost cel ales!

Ușile se închiseră și, dintr-o dată, se făcu liniște. Toți cei ce luau masa în Sala Mare se uitară la Amenhotep, care-și băgă sabia în teacă și dădu cu pocalul de gresie. După ce acesta se făcu bucăți, îi întinse mâna lui Nefertiti.

— Vino!

Cina în Sala Mare luase sfârșit.

În anticamera noastră, Amenhotep era într-o dispoziție sumbră.

— E ca un porc! Se îmbuibă cu mâncare și femei. Nu voi fi niciodată ca el! strigă. Îl interesa mai mult servitoarea decât îl interesam eu. Dacă Tutmes ar mai fi fost în viață, ar fi tras de el să-i povestească. Ce ai vânat azi? îl imită el. Un mistreț? Nu! Te-ai luptat cu un crocodil?

Amenhotep era din ce în ce mai agitat. De atâta mers dintr-o parte în alta mai avea puțin și tocea gresia.

— De ce a fost Tutmes cel ales? tună regele. Pentru că eu nu mă duc să omor animale așa ca el?

— Nimănui nu-i pasă dacă vânezi sau nu, spuse Nefertiti.

Îi mângâie obrazul, trecându-și mâna prin cârlionții lui.

— Lasă-l, îi sugeră ea. De mâine începem să ne pregătim plecarea și la Memfis vei fi cu adevărat faraon, fără ca nimeni să te mai poată sfida.

CAPITOLUL 8

27 Pharmuthi

Ziua următoare sosi cu agitație și pregătiri în palat. Părinții mei se ocupau de lectici și de măgari, iar Nefertiti năvălea în camera mea de câte ori voia ceva de la mine. Să-și ia perucile, sau să-și facă altele noi? Ce să poarte pe drumul spre Memfis și o să vină și Ipu și Merit cu noi? Nimeni nu stătea locului în palat. Până și în armată era învălmășeală, fiindcă Bătrânul alegea cine să stea și cine să plece. Generalii erau liberi să hotărască singuri.

M-am dus în grădinile palatului, unde era liniște, și am coborât pe aleea umbrită de sicomori, ale căror coroane strălucitoare se întindeau deasupra drumului pietruit. M-am plimbat fără țintă pe potecă, oprindu-mă să admir tufele înflorite de smirnă, care se îngrămădeau lângă pâlcurile de măslini, ale căror flori albe și bătute puteau fi folosite pentru a trata tusea, respirația urât mirositoare și răcelile. Pretutindeni în jurul palatului creșteau plante care puteau vindeca sau face rău. M-am întrebat dacă grădinarul regal știa că iasomia e bună în cazuri de oboseală extremă și dacă plantase din întâmplare lujerii lângă florile de mușețel, galbene cu petale albe, sau pentru că știuse că mușețelul era folosit și de doctorul curții pentru a domoli bătăile inimii.

Aș fi putut rămâne în grădini întreaga zi și nimeni nu ar fi

observat, până când Nefertiti nu ar fi avut nevoie de ceva. Am luat de jos o pietricică și am aruncat-o în apă și, odată cu pleoscăitul, am auzit un mieunat ascuțit. Mai întâi unul, apoi un al doilea pisoi țâșniră ca săgețile dintr-un tufiș, speriați de zgomotul făcut de piatră. Una dintre pisicile palatului tocmai fătase și pisoii se îngrămădeau pe lângă mama lor, cu blana neagră și lucioasă, mușcându-se unul pe altul de coadă și rostogolindu-se prin iarbă. Am chemat pe unul la mine, o pisicuță cu ochii verzi care semăna cu mama ei, și animalul mi s-a încolăcit în poală mieunând și cerând mâncare.

— Sunt sigură că-ți place aici, în grădină, am spus eu cu nostalgie. Nu e nimeni care să te deranjeze sau să te-ntrebe ce tunică să poarte.

Pisoiul nu mă luă în seamă și mi se urcă pe cămașă, îngropându-și căpșorul în gâtul meu. Am râs și l-am dat de-o parte.

— Vino aici!

Își încordase piciorușele și scosese gheruțele, căutând un loc stabil.

— Uite!

Am îndoit brațul și am așezat pisoiul acolo, unde a rămas privind fascinat libelule.

— Mutny?

Nefertiti mă striga din celălalt capăt al grădinii. Ca întotdeauna, vocea ei era foarte nerăbdătoare.

— Mutny, unde ești?

Apăru printre copaci, ocolind iazul cu lotuși ca să ajungă la mine. Avea lacrimi în ochi, însă nu plângea. Nefertiti nu plângea niciodată.

— Ce s-a întâmplat?

Am sărit ca arsă, abandonând pisoiul.

— Ce este?

Mă luă de braț și mă conduse spre o bancă de piatră.

— Am sângerat, îmi mărturisi ea.

Am privit-o întrebătoare.

— Dar nu ești soția lui decât de…

I-am simțit unghiile înfigându-mi-se în braț.

— Kiya este însărcinată în aproape patru luni! strigă ea. Patru! Trebuie să ai tu ceva ce poți să-mi dai, Mutny. Ai studiat ierburile cu Ranofer.

Am clătinat din cap.

— Nefertiti…

— Te rog! Amintește-ți ce ți-a spus. Tu îl ascultai întotdeauna când vorbea.

Deși Ranofer fusese îndrăgostit de Nefertiti, eu eram cea care îl ascultase răbdătoare înșirând numele plantelor medicinale. Aș fi zâmbit, însă citeam teama în ochii lui Nefertiti și mi-am dat seama cât de gravă ar fi fost situația, dacă Kiya ar fi avut un fiu și Nefertiti nu ar fi fost încă însărcinată. Am încercat să mă gândesc.

— Poți să folosești mătrăgună, am spus.

— Bun.

Își îndreptă spatele și culoarea începu să-i revină în obraji.

— Ce altceva?

— Miere și ulei.

Dădu repede din cap.

— De astea pot face rost. Cu mătrăguna, sigur, o să fie mai greu.

— Încearcă cu miere, i-am sugerat, dându-mi seama că era inutil să-i atrag atenția că trecuse aproape un an până când Kiya rămăsese însărcinată.

Pe douăzeci și opt ale lui Pharmuthi, toate curțile palatului erau înțesate de lectici. Măgari încărcați cu poveri grele răgeau zgomotos în vreme ce sclavi agitați se ciocneau unul de altul,

mormăind tot felul de blestemății. Pentru că Shemu era aproape, apele erau scăzute și călătoria până la Memfis avea să dureze multe zile. I-am cerut lui Ipu să caute prin piețe tratate despre plante vindecătoare, ca să am ce citi pe corabie.

— Pe corabie? Vreți să citiți pe corabie?

Stătea în pragul ușii mele și coborî coșul gol pe care-l ținea în mână. Până după-amiaza avea să fie plin cu tot ce-i cerusem. Era ultima noastră zi în Teba și cine știe ce fel de piețe erau în Memfis? Toată lumea intrase în panică, toți dădeau zor prin oraș ca să cumpere ulei de lotus, kohl și balsam de nucă de cocos.

— Dar cum o să puteți citi pe apă? Nu vi se face rău?

— O să iau ghimbir.

M-am ridicat de pe pat și i-am pus în mână câțiva debeni de aramă. Am ieșit împreună, ca să mă pot alătura surorii mele.

— Tomuri legate în piele sau pergamente bune despre orice în legătură cu plantele, i-am dat eu ultimele instrucțiuni.

Bătrânul venise în curtea noastră pentru a supraveghea împachetarea bunurilor lui Amenhotep și privea scena cu suspiciune. De două ori văzu ceva ce-i plăcu și le porunci servitorilor să descarce.

— Vasul de aur cu turcoaze a fost un tribut din partea nubienilor. Va rămâne în Malkata.

Așa că servitorul se luptă cu vasul uriaș și îl duse înapoi în camera pe care o ocupase Amenhotep. Când Bătrânul văzu o sclavă la care ținea în mod deosebit, o nubiană cu părul lung și sânii mici, ceru să fie și ea adusă înapoi la palat. Regina îl privea cu dispreț.

— Eu nu voi tolera niciodată un soț afemeiat, spuse Nefertiti printre dinți. Stăteam împreună sub un umbrar, privind spectacolul.

— Îi permite pentru că asta-l ține ocupat, i-am spus, dându-

mi seama de adevărul vorbelor mele chiar în timp ce le rosteam. Dacă e în dormitor, nu poate fi în același timp și în Camera de Audiențe.

Mama veni și se așeză lângă noi și privirăm împreună scena haotică din jurul nostru. Evantaiele mânuite de sclavi ne răcoreau în căldura înăbușitoare, care pe Nefertiti nu părea să o deranjeze. Plecă de la locul nostru umbrit pentru a supraveghea încărcarea tuturor lucrurilor care aveau să fie cât de curând ale ei, după ce ajungeam la Memfis, dând ordine aspre în timp ce servitorii priveau năuciți. Încă nu se obișnuiseră cu rara ei frumusețe, cu ochii ei de forma migdalei, cu genele lungi care fluturau mereu. Și îi luau frumusețea drept o dovadă a mulțumirii de sine, nedându-și încă seama că Nefertiti avea o energie nelimitată și o permanentă nevoie de mișcare.

Regina Nefertiti, mi-am spus, *conducătoare a Egiptului de Jos și, într-o bună zi, a Egiptului de Sus de asemenea. Regina Mutnodjmet,* mi-am imaginat, apoi m-am cutremurat, străbătută de un fior. Nu mi-aș fi dorit niciodată asta. O voce joasă mă trezi din visare și mi-am dat seama că Amenhotep stătea lângă umbrarul nostru. Purta o tunică lungă, cu centură de aur și brățări de argint. Machiajul din jurul ochilor era proaspăt. Generalul Horemheb stătea lângă el, la o lungime de braț distanță, însă îmi lăsa impresia că între cei doi se întindea o adevărată prăpastie și, nu cu mare surprindere, mi-am dat seama: Generalul nu îl respectă pe acest nou faraon.

— Șaptezeci de oameni vor veni în urma mea și încă cincizeci vor merge înainte. Nu vreau să risc un asasinat. Dacă vreun țăran se suie pe corabie fără a fi văzut, va fi omorât pe loc.

Se întâmpla uneori ca sclavii fugari să se alăture caravanei unui faraon, ca să poată ajunge la palat, unde să slujească în

lux.

Generalul nu spuse nimic.

— Și vom călători din zori până la amurg, porunci Amenhotep. Până când va fi prea întuneric pentru a vedea curenții. Vom merge direct la Memfis, fără să ne oprim în nici un port.

Prima umbră de emoție apăru pe chipul lui Horemheb.

— Maiestatea voastră, îl întrerupse el ferm, oamenii vor avea nevoie de odihnă.

— Atunci pot face cu schimbul la vâsle.

— În arșița zilei, ar putea să moară. Prețul ar fi prea mare…

— Indiferent cât de mare, prețul va fi plătit! strigă Amenhotep.

Zumzetul din curte încetă. Amenhotep își dădu seama că erau ascultați și sângele îi năvăli în obraji. Făcu un pas înspre Horemheb, care nici nu clinti.

— Îți pui la îndoială faraonul? îl întrebă, pe ton amenințător.

Horemheb îi susținu privirea.

— Niciodată, maiestate.

Amenhotep strânse din ochi.

— Asta e tot?

O clipă, am crezut că Amenhotep nu va răspunde. Apoi zise:

— Asta e tot.

Generalul se îndreptă cu pas apăsat spre oamenii lui, iar Amenhotep o luă în direcția opusă. Nefertiti se uită la mama, apoi la mine.

— Ce s-a întâmplat?

— Amenhotep era supărat pe general, am spus. Vom merge direct la Memfis, fără să ne oprim. Generalul spune că oamenii ar putea muri din cauza căldurii.

— Atunci pot face cu schimbul la vâsle, răspunse ea, iar eu

și mama schimbarăm o privire.

Nu urma să aibă loc nici un ospăț de rămas-bun înainte de plecarea noastră la Memfis. Soarele se ridica tot mai sus pe cer, iar ora plecării noastre se apropia. Panahesi apăru în curte, iar sora mea și cu mine îl văzurăm șoptind ceva în urechea lui Amenhotep. Stăteau împreună la marginea agitației, departe de măgarii care răgeau și de forfota servitorilor. Nefertiti traversă curtea, trăgându-mă după ea, iar Panahesi se înclină și se grăbi să se retragă.

— Ce voia? întrebă Nefertiti.

Amenhotep se foi oarecum fâstâcit.

— O lectică.

Sora mea își dădu seama numaidecât.

— Pentru Kiya?

— Este însărcinată. Va avea nevoie de șase oameni să o care.

Degetele lui Nefertiti se încleștară în brațul meu.

— S-a îngrășat așa de tare că e nevoie de șase bărbați să o care?

Am roșit. Ridica vocea în fața faraonului Egiptului.

— Trebuie să-i creez condiții lui Panahesi…

— Panahesi o să meargă în lectică sau ea? Numai reginele sunt cărate de șase bărbați. Ea e regina acum? Am fost înlocuită?

Îmi dădeam seama că hărmălaia din jur începea din nou să se potolească și cu coada ochiului l-am zărit pe generalul Nakhtmin.

— O să… O să-i spun lui Panahesi că nu poate folosi decât cinci, cedă Amenhotep.

Am scos o exclamație de surprindere, însă Nefertiti dădu din cap și îl privi pe Amenhotep ducându-se să-i spună lui Panahesi că fiica lui însărcinată va trebui să folosească mai puțini oameni.

După ce faraonul plecă, generalul Nakhtmin își făcu loc prin curtea aglomerată.

— Am venit să-mi iau rămas-bun de la regina Egiptului, spuse el, și să-i urez sorei Marii Soții o călătorie fără peripeții. Îți doresc să găsești tot atât de multă bucurie în grădinile din Memfis pe cât ai găsit în cele din Teba, domniță Mutnodjmet.

Nefertiti își ridică sprâncenele. Mi-am dat seama că era intrigată de general. Îi plăcea contrastul pe care ochii lui de culoare deschisă îl făceau pe pielea tuciurie. Nakhtmin se uită la Nefertiti și am simțit o înțepătură bruscă de gelozie.

— Se pare că o cunoști pe sora mea, generale.

Nefertiti îi surâse și generalul îi răspunse cu un zâmbet până la urechi.

— Ne-am întâlnit de câteva ori. Odată chiar în grădină, unde i-am prezis viitorul.

Zâmbetul lui Nefertiti se lărgi.

— Să înțeleg că ești și prezicător, generale?

Am tras brusc aer în piept. Doar preoții lui Amon cunoșteau voința zeilor.

— Nu aș îndrăzni să merg atât de departe, Alteța Voastră. Sunt doar un fin observator.

Nefertiti veni lângă el, și era acum atât de aproape încât, dacă ar fi vrut, i-ar fi putut atinge obrazul cu buzele. Făceau un joc care nu-mi plăcea. Privirea lui îi măsură trupul micuț, dar puternic și se opri în cele din urmă asupra părului ei negru ca cerneala, care îi încadra obrazul. Nefertiti nu ar fi permis oricui să o privească în acest fel. Generalul se dădu înapoi, amețit de parfumul ei. Apoi apăru Amenhotep și jocul lor periculos luă sfârșit. Nefertiti se îndreptă.

— Așadar, vii cu noi la Memfis, generale?

— Din păcate, nu, răspunse el și se uită la mine când spuse asta. În schimb, vă voi aștepta aici, să vă întoarceți. Voi însoți

însă caravana alteţelor voastre până pe chei.

Nefertiti ridică din umeri într-un gest jucăuș.

— În cazul ăsta, ne vedem curând.

Se duse să îl interogheze pe Amenhotep în legătură cu purtătorii de lectică, iar privirea generalului se opri lung asupra mea.

— La revedere, generale, am spus rece, apoi m-am întors la mama, sub umbrar.

Caravana era gata. Animalele se foiau în curtea încinsă și se simțea agitația în aer. Caii nechezau nerăbdători și servitorii le mângâiau boturile ca să-i calmeze. Îmi împachetasem plantele într-un cufăr pregătit cu grijă, așezând pânză între ghivece ca să nu se ciocnească pe scurtul drum de la palat până la chei. Pe corabie, le puteam scoate din cufăr și așeza într-un loc unde să aibă soare. Dar nu mai erau decât douăsprezece. Pe celelalte le lăsasem în palat, luând din ele doar câteva frunze pe care le pusesem într-o cutie de fildeș. Din astea aveam o mulțime și, în niște săculețe de pânză strâns legate la gură, îmi făcusem rezerve din cele mai folositoare plante.

Generalul Horemheb inspectă armata, apoi Amenhotep îngenunche în fața tatălui său, primind binecuvântarea Bătrânului.

— Vei fi mândru de mine, jură Amenhotep. Zeii se bucură astăzi.

L-am văzut pe Bătrân întorcându-se spre Tiye și mi-am dat seama că se gândeau amândoi la Tutmes, care ar fi trebuit să îngenuncheze acolo, în locul lui Amenhotep. Amenhotep remarcă și el acest lucru și se ridică.

— Poate că îl regretați pe Tutmes, șuieră el, însă eu sunt fiul care domnește în Egiptul de Jos. Eu sunt cel ales de zei, nu el.

Regina Tiye își îndreptă umerii.

— Fie ca zeii să te aibă în pază, spuse ea cu răceală.

Faraonul dădu din cap, însă în ochii lui nu se citea nici un pic de dragoste.

Amenhotep își îndreptă stângaci tunica și, când se văzu privit de soldați și de servitori, exclamă violent:

— Plecați!

Servitoarea mea apăru și strigă:

— În lectică!

Am urcat în grabă înăuntru. Caravana se porni la drum. Veneam după Nefertiti și Amenhotep, care mergeau împreună. Am dat perdeaua la o parte și i-am făcut cu mâna mătușii. Mi-a răspuns la fel. Am observat că Bătrânul arăta foarte solemn. Am plecat într-un nor de praf, străbătând scurta distanță până la golful care înconjura palatul. Am văzut luciul apei prin fâșiile de pânză care mă protejau de soare, apoi caravana se opri pe chei, unde era acostată o impresionantă flotă de corăbii egiptene. Lecticile fură coborâte și familia regală fu condusă pe corăbii. Pentru că făceam acum parte din familia regală, mama, tata și cu mine aveam să călătorim pe corabia faraonului, cu fanioane aurii fluturând pe catarg. Panahesi și familia lui aveau corabia lor. Eram bucuroasă de această separare. Nu exista corabie pe care Nefertiti și Kiya să poată călători împreună.

Pe corăbii aveau loc câte cincizeci și doi de soldați care să tragă la vâsle și încă douăzeci de pasageri pe sau sub punte. În mijlocul ambarcațiunilor erau cabine cu câte două camere. Cabinele erau din lemn, cu tapiserie de pânză.

— Ca să ne apere de căldură, spuse tata.

— Și soldații unde vor dormi? l-am întrebat.

— Pe punte. Este destul de cald acum.

Corăbiile arătau foarte frumos pe apă. Vâslele de abanos, încrustate cu argint, străluceau în soare și în aer răsunau strigătele unui ibis care-și căuta perechea. Priveam de pe trepte cum erau încărcate comori din palatul Bătrânului: vase de

alamă, cufere din lemn de cedru, statui de alabastru și un altar de granit încrustat cu perle. Sclavii se încovoiau sub greutatea coșurilor, cărând pe corăbii cele mai frumoase bijuterii ale Egiptului în timp ce gărzile îi supravegheau.

După ce corăbiile porniră la drum, m-am dus să-mi găsesc părinții, în cabina noastră. Mama juca senet[8] cu soția celui mai mare arhitect din Egipt. Așadar, Amenhotep l-a convins în cele din urmă să părăsească Teba, mi-am zis.

— Unde e tata? am întrebat-o.

Mama îmi arătă din cap înspre pupa, însă nu-și luă ochii de la joc. La fel ca Nefertiti, era bună la senet. M-am dus la pupa și i-am auzit vocea tatei, înainte să-l văd.

— De ce nu mi-ai spus mai înainte? întrebă el.

— Fiindcă am știut că o să te superi. Dar Horemheb este de partea noastră. Înțelege ce facem.

M-am uitat pe după ușa cabinei și l-am văzut pe tata scuturând din cap.

— Faci dușmani pentru familia asta mai repede decât apucăm să ne facem aliați! Nisipurile din Memfis o să ne înghită cu totul, și dacă oamenii se răscoală împotriva voastră…

— Dar oamenii o să ne iubească! îi promise Nefertiti. Le vom construi temple mai mari decât au văzut vreodată. Vom ține mai multe sărbători și vom da oamenilor pâine și aur. Ăsta e visul lui Amenhotep.

— Și al tău?

Ezită.

— Tu nu vrei ca lumea să-și amintească de tine?

— Pentru ce? Pentru taxele impuse templelor?

Urmară câteva momente de tăcere între ei.

— Vei fi cel mai puternic om din regat, îi promise ea. Voi avea eu grijă de asta. În timp ce el va construi temple, tu vei conduce. Pe el nu îl interesează politica. Totul va fi lăsat în

seama ta, iar Panahesi va fi bronz, în timp ce tu vei fi aur.

---

[8] „Jocul trecerii“ în egipteană. Joc din Egiptul antic, atestat prin hieroglife încă din jurul anului 3100 î.Hr. (n.red.)

CAPITOLUL 9

Shemu, anotimpul recoltei

Până în cea de-a doua zi, începusem deja să îi recunosc pe marinarii de pe corabia noastră. Mă salutau dând din cap când treceam pe lângă ei, dar erau obosiți și cu umerii plecați, siliți să muncească toată ziua în soare, fără altceva în afară de apă și supă ca să le susțină forțele. Cu toate astea, aveau întotdeauna timp pentru Ipu. Când apărea pe punte cu cerceii ei mari de aur și șoldurile unduitoare, bărbații îi vorbeau așa cum vorbește un frate cu o soră și încet, când nu se uita nimeni, râdeau. Însă mie nu-mi vorbeau niciodată, decât ca să mormăie un politicos: „Domniță…".

În a treia zi a călătoriei noastre, deja mă plictisisem. Am încercat să citesc, să aflu despre copacii care creșteau în regatul Mitanni, la nord de Egipt, un ținut scăldat de apele Khaburului[9] și Eufratului. După șapte zile petrecute pe corabie fără nici o oprire, citisem toate cele șapte tratate pe care Ipu mi le cumpărase din piețele Tebei. Apoi, în cea de a opta seară, oboseala călătoriei neîntrerupte îl ajunse până și pe Amenhotep, și am poposit la țărm, ca să facem focuri și să ne dezmorțim picioarele.

Servitorii au strâns lemne ca să frigă gâștele sălbatice pe care le prinseseră pe fluviu și am mâncat cu toții din cele mai bune vase de faianță ale Bătrânului. Era o schimbare

binevenită față de pesmeții și smochinele pe care le mâncasem pe corabie, iar Ipu veni și se așeză lângă foc, alături de mine, ținând în mână o cupă cu cel mai bun vin al faraonului. În fața noastră, la zeci de alte focuri, soldații se îmbătau și curtenii jucau senet. Ipu privi în cupa ei și zâmbi.

— Unul dintre cele mai bune vinuri pe care le-am gustat, spuse ea.

Am ridicat sprâncenele.

— Mai bun decât vinul tatălui tău?

Dădu din cap și se aplecă spre mine.

— Cred că au deschis butoaiele cele mai vechi.

Am tras aer în piept.

— În seara asta? Și faraonul nu se supără?

Ipu se uită la Amenhotep și i-am urmărit privirea. În timp ce curtenii râdeau și Nefertiti vorbea șoptit cu tatăl nostru, Amenhotep privea în foc. Buzele îi erau trase într-o linie subțire și oasele feței îi erau scoase în evidență de lumina flăcărilor.

— Pe el nu îl interesează decât să ajungem acolo, îmi răspunse Ipu. Cu cât ajunge mai curând la Memfis, cu atât mai repede va putea lua cârja și îmblăciul Egiptului.

Panahesi se apropie de cercul nostru, însoțit de Kiya, a cărei sarcină devenise evidentă. Când ajunseră lângă foc, Nefertiti se întoarse și mă pișcă tare de braț.

— Ce caută ea aici? întrebă.

— Vine cu noi la Memfis, ai uitat? i-am răspuns, frecându-mi brațul.

Însă Nefertiti nu sesiză sarcasmul răspunsului meu.

— E însărcinată. Ar trebui să se întoarcă pe corabie!

„Și să plece de lângă Amenhotep“, ar fi vrut să adauge.

Una dintre însoțitoare întinse o pernă de puf pe nisip și Kiya se așeză în fața lui Amenhotep, punându-și mâna pe abdomenul rotund, vopsit cu hena. Era plăcută și proaspătă și

își purta cu naturalețe sarcina, în vreme ce, de cealaltă parte a focului, Nefertiti strălucea acoperită de malahit și aur.

— Suntem la jumătatea drumului spre Memfis, anunță Panahesi. Curând, vom ajunge și faraonul își va ocupa locul pe tron, în palatul lui.

Micul grup strâns în jurul focului dădu din cap, toți murmurând între ei. Tata îl observă cu atenție pe vizir.

— Planurile pentru construcție merg bine, Alteța Voastră?

Amenhotep se întinse, trezit din apatia lui.

— Planurile sunt magnifice! Regina mea are un talent senzațional pentru arhitectură. Am schițat deja un templu cu trei altare și o curte.

Panahesi zâmbi indulgent.

— Dacă Alteța Voastră are nevoie de ajutor…

Își întinse palmele și Amenhotep îi aprobă loialitatea, dând din cap.

— Am deja planuri pentru tine, zise el.

La focurile din apropiere, curtenii își întrerupseră jocul de senet.

— Când vom ajunge la Memfis, anunță Amenhotep, vreau să te asiguri că generalul Horemheb reușește să strângă taxele de la preoții lui Amon.

Focul trosnea și șuiera și Panahesi își ascunse șocul, aruncându-i repede o privire lui Nefertiti, ca să vadă dacă ea știuse și să-și dea seama cât de multă încredere avea acum faraonul în ea. Apoi toți vizirii începură să vorbească deodată.

— Dar, maiestatea voastră, exclamă unul dintre ei. Este oare prudent?

Panahesi își drese vocea.

— Desigur că e prudent. Templele lui Amon nu au plătit niciodată taxe. Strâng bogățiile Egiptului și le cheltuiesc ca și cum ar fi ale lor.

— Întocmai! exclamă Amenhotep.

Lovi cu pumnul în palmă și mulți dintre soldați se întoarseră ca să audă ce spunea faraonul. M-am uitat la tata, care-și pusese masca impasibilă de curtean, însă știam ce gândește: „Acest rege nu are decât șaptesprezece ani. Ce se va întâmpla peste zece ani de acum, când puterea va sta pe umerii lui ca o mantie ușoară și călduță? Ce munți va mai răsturna atunci?“

Panahesi se aplecă și îi spuse regelui:

— Fiica mea v-a simțit lipsa în aceste opt zile de drum.

Amenhotep se uită repede la Nefertiti.

— Nu mi-am uitat prima soție, spuse el. Voi veni la ea din nou… când vom fi în Memfis.

Se uită dincolo de foc, la Kiya, care se prefăcea că nu auzise ceea ce tocmai spusese tatăl ei. Îi zâmbi drăgăstos regelui. „Ce vicleană e!“ mi-am zis. „Știe foarte bine ce face tatăl ei.“

— Vrei să ne plimbăm pe plajă? spuse brusc Nefertiti, apucându-mi brațul și smucindu-mă de jos.

Mi-am ținut respirația în timp ce ne îndepărtam. Aș fi crezut că sora mea va fi furioasă. Dar, în timp ce pășeam pe malurile umede ale Nilului, urmate de două gărzi, Nefertiti era chiar veselă. Privi cerul plin de stele și trase cu nesaț în piept aerul curat.

— Kiya nu mai este stăpână pe inima lui Amenhotep. Nu o s-o mai viziteze până când ajungem la Memfis.

— Asta nu e atât de mult, i-am atras atenția.

— Dar eu sunt cea care desenează templul împreună cu el. Eu sunt cea care va domni alături de el. Nu ea. Și, curând, eu voi fi cea care-i va purta copilul.

Am privit-o printre gene.

— Ești însărcinată?

Chipul i se întristă.

— Nu, nu încă.
— Ai luat miere?
— Mai bine chiar.
Râse ca și cum ar fi fost beată.
— Servitorii mei au găsit mătrăgună.
— Și au făcut sucul?
Era un proces dificil. Nu îl văzusem pe Ranofer făcându-l decât o singură dată.
— Da. L-am băut aseară. Și acum, se poate întâmpla în orice clipă.
În orice clipă. Sora mea, însărcinată cu moștenitorul Egiptului. Am privit-o lung, în lumina argintie și m-am încruntat.
— Dar nu te temi niciodată de planurile lui?
— Sigur că nu. De ce m-aș teme?
— Pentru că preoții s-ar putea ridica împotriva voastră. Sunt puternici, Nefertiti. Dacă vor încerca să vă asasineze?
— Cum ar putea, fără armată? Armata este de partea noastră. Îl avem pe Horemheb.
— Dar dacă oamenii n-o să vă ierte? Este aurul lor. Este argintul lor.
— Pe care îl vom scoate din buzunarele preoților lui Amon. Vom da înapoi oamenilor ce le-au luat preoții.
— Cum?
Vocea-mi suna sceptică până și mie.
Nefertiti privi de-a lungul apei.
— Prin Aton.
— Un zeu pe care numai voi îl înțelegeți.
— Un zeu pe care întreg Egiptul va ajunge să îl cunoască.
— Pentru că acel zeu este de fapt Amenhotep?
Îmi aruncă o privire străpungătoare, însă nu-mi răspunse.

A doua zi dimineață, marinarii nu se grăbiră să pornească

la drum. Băuseră prea mult vin așa că, din ordinul lui Amenhotep, nimeni nu mai avea de acum înainte voie să meargă la țărm. Mama și tata nu spuseră nimic, dezmorțindu-și picioarele în plimbări pe punte, dar trei nopți mai târziu, pe corăbii se răspândi zvonul că șase dintre oamenii lui Horemheb muriseră. Servitorii șopteau că moartea le fusese provocată de apa stătută și mâncarea stricată.

— Ce se așteaptă faraonul? șuieră un vizir în urechea tatălui meu. Dacă nu ne dă voie să coborâm regulat pe țărm și să găsim apă proaspătă, atunci oamenii vor muri.

Dizenterie, o numi cineva, o boală ce ar fi putut fi vindecată de orice medic, dacă oamenilor li s-ar fi permis numai să coboare la țărm.

Două nopți mai târziu, am primit vești cum că muriseră încă unsprezece oameni. Apoi generalul încălcă ordinul lui Amenhotep. Seara, veni lângă corabia regală aflată în fruntea flotei și urcă la bordul ambarcațiunii noastre, solicitând o audiență urgentă cu faraonul.

Am ridicat privirea de la jocul de senet și tata se ridică pe dată.

— Nu știu dacă te va primi, generale.

Horemheb nu se lăsă întors din drum.

— Mor din ce în ce mai mulți oameni și dizenteria se întinde.

Tata ezită.

— Să văd ce pot face.

Dispăru în cabină. Când se întoarse, clătină posac din cap.

— Nu vrea să vadă pe nimeni.

— Sunt oameni! spuse Horemheb, cu dinții încleștați. Sunt oameni care au nevoie de ajutor! Au nevoie de un doctor! Vrea să sacrifice vieți omenești doar ca să ajungă mai repede la Memfis?

— Da.

Ușa cabinei interioare se deschise și Amenhotep apăru îmbrăcat în tunică și purtând pe cap coroana cu *nemes*.

— Faraonul nu se răzgândește.

Se năpusti înspre general, strigând:

— Ai auzit ce am hotărât!

O fulgerare cu adevărat periculoasă apăru în ochii lui Horemheb. M-am temut că îi va reteza gâtul lui Amenhotep cu o singură lovitură de pumnal. Apoi Horemheb își aminti care-i era locul și se îndreptă spre ușă.

— Stai! am strigat, surprinzându-mă și pe mine.

Generalul se opri.

— Am eu mentă și busuioc. S-ar putea să-i vindece pe oamenii tăi, fără a mai fi nevoie să meargă la țărm după un doctor.

Amenhotep se încordă, însă Nefertiti apăru în ușa cabinei, în spatele lui.

— Las-o să se ducă, îi spuse ea.

— Aș putea folosi o pelerină, am zis repede. Nimeni nu va ști că am plecat.

Am privit spre Amenhotep.

— Atunci oamenii vor crede că porunca ți-a fost ascultată, fără a fi nevoie să sacrifici viețile soldaților.

— A studiat ierburile în Akhmim, îi explică Nefertiti. S-ar putea să reușească să-i vindece. Și dacă se va extinde dizenteria?

Generalul Horemheb se uită la faraon, așteptând hotărârea.

Faraonul își ridică bărbia, cu un prefăcut aer de generozitate.

— Sora Marii Soții se poate duce.

Pe chipul mamei era o expresie de dezaprobare, în ochii tatei nu puteam citi nimic. Dar era vorba de viețile unor

oameni. Să-i las să moară când aș fi putut să-i salvez ar fi fost împotriva legilor lui Maat. Ce-ar zice zeii dacă, în drum spre Memfis, spre începutul unei noi domnii, am lăsa oameni nevinovați să moară? Am dat fuga la salteaua mea de paie și mi-am luat cutia cu ierburi. Apoi mi-am aruncat pe umeri o pelerină și, ascunsă de întuneric, am ieșit pe punte în urma lui Horemheb. Afară, briza Nilului îmi făcea mantia să fluture. Eram speriată. Aș fi vrut să mă pot închina lui Bast, zeul călătoriilor, pentru un drum în siguranță. Dar îl urmam pe general care mergea în fața mea, fără nici un cuvânt. Am urcat pe corabia lui, unde oamenii sufereau și unde duhoarea bolii era copleșitoare. Mi-am tras mantia peste nas.

— Un vindecător pe care-l scârbește boala? întrebă generalul, și am dat la o parte pelerina, într-un gest sfidător.

Mă conduse în cabina lui.

— De ce ai nevoie?

— De apă fierbinte și vase. Putem înmuia menta și busuiocul ca să facem ceai.

Generalul dispăru ca să-mi aducă ceea ce-mi trebuia și, în timp ce-l așteptam, i-am studiat camera. Cabina era mai mică decât cea pe care o împărțeau faraonul și Nefertiti și nu atârna nimic pe pereți, deși pluteam pe fluviu de mai bine de douăzeci de zile. Salteaua era netedă și frumos împăturită și patru scaune fără brațe erau aranjate în jurul unei table de senet. Am privit piesele. Cel care jucase cu negru câștigase ultima partidă. Am bănuit că acesta fusese Horemheb, altfel nu ar fi lăsat piesele pe poziție.

— Apa a fost pusă la fiert, spuse el când se întoarse.

Nu-mi oferi un loc, așa că am rămas în picioare.

— Joci senet, am remarcat.

Dădu din cap

— Ai jucat cu negru.

Mă examină cu o expresie interesată.

— Mi-au spus că tu ești cea înțeleaptă.

Nu adăugă dacă-i credea sau nu, însă îmi arătă cu mâna către un scaun. Se așeză și el pe unul, încrucișându-și brațele la piept în timp ce așteptam să fiarbă apa.

— Câți ani ai?

— Paisprezece, am răspuns.

— La paisprezece ani, eu luptam pentru Bătrân împotriva nubienilor. Asta era acum opt ani, adăugă gânditor.

Așadar, avea douăzeci și doi de ani. Aceeași vârstă ca generalul Nakhtmin.

— Vârsta de paisprezece ani e o vârstă importantă, adăugă el. Este un moment în care se hotărăsc destine.

Mă privi fix, într-un mod care nu mă făcea să mă simt tocmai în largul meu.

— Vei fi cea mai apropiată sfătuitoare a surorii tale, în Memfis.

— Eu nu o sfătuiesc nimic, am zis repede. Nu face decât ce crede ea.

Își ridică sprâncenele și, dintr-o dată, mi-a părut rău că spusesem ceva. Apoi un soldat intră în cameră cu un vas cu apă aburindă. Urmă un al doilea, cu o mulțime de boluri.

— Câți bolnavi sunt? am întrebat surprinsă.

— Douăzeci și patru. Iar mâine vor fi și mai mulți.

— Douăzeci și patru?

Ce permisese Amenhotep să se întâmple? Asta însemna jumătate de corabie. M-am mișcat repede, mărunțind frunzele de mentă și punându-le în fiecare cană. Generalul mă urmărea, cântărindu-mă parcă în timp ce lucram, dar, când am terminat, nu spuse nimic. Luă bolurile cu licoarea fierbinte și mă conduse afară, pe același drum pe care venisem. Credeam că nu se va mai întâmpla nimic altceva între noi, dar, când am ajuns la

corabia regelui, generalul se înclină adânc:

— Mulțumesc, domniță Mutnodjmet.

Apoi se întoarse și dispăru în noapte.

Corăbiile noastre pluteau destul de aproape, astfel că un marinar putea sta în picioare la pupa și vorbi cu un altul aflat la prova navei din față. Așa s-a dus vorba despre ce am făcut pentru oamenii lui Horemheb, iar de fiecare dată când bărcile acostau peste noapte, veneau la mine femei care încercau să-și aline durerile menstruale, răul de mare sau să prevină urmările nedorite ale unei întâlniri accidentale cu vreun marinar.

— Cine să fi știut, zise Nefertiti, lungindu-se în ușa mea, că vorbăria interminabilă a lui Ranofer despre ierburi va fi de folos?

Mi-am aranjat cutia, întinzându-i lui Ipu ghimbirul pentru rău de mare și frunze de zmeur pentru dureri menstruale. Prevenirea sarcinilor nedorite era mult mai problematică. Am încercat combinația de acacia și miere cu Ranofer, dar prepararea ei s-a dovedit mai complicată. Ipu a împachetat cu grijă plantele în fâșii mici de pânză de in și a scris numele femeii cu un condei de trestie și cerneală, urmând să le dea celor care le-au cerut.

Nefertiti a continuat să ne urmărească.

— Ar trebui să iei bani pentru asta. Ierburile nu se cultivă singure.

Ipu se uită dând din cap.

— Și eu i-am sugerat același lucru, domniță.

Am oftat.

— Poate dacă aveam propria mea grădină ...

— Și ce se întâmplă când astea se vor termina? dori să știe Nefertiti.

M-am uitat în cutie. Menta aproape că se terminase, iar într-

o zi sau două nu vor mai fi nici frunze de zmeur.

— Le voi înlocui la Memfis.

Când am ajuns în sfârșit în capitala Egiptului de Jos, femeile dădură fuga pe punte și bărbații se îmbulziră lângă ele, ca să zărească Memfisul pentru prima oară. Era frumos! Un oraș cu piețe aglomerate care străluceau în soarele dimineții. Apele Nilului udau treptele Templului lui Amon și puteam auzi strigătele negustorilor care-și descărcau corăbiile la chei. Templele lui Apis și Ptah se înălțau chiar deasupra celor mai înalte clădiri, acoperișurile lor de aur strălucind în soare. Nefertiti privea cu ochi mari.

— E magnific!

Amenhotep tresări.

— Am crescut aici, zise el. Cu resturile comorilor bunicului meu și soțiile pe care nu le mai dorea.

Servitorii descărcară cuferele de pe corăbii și fură aduse care pentru ca faraonul și curtea lui să poată străbate distanța scurtă până la palat. Mii de egipteni așteptau, se îmbulzeau pe străzi, aruncând petale, fluturând ramuri înfrunzite și scandând numele faraonului și al reginei până când vuietul deveni atât de puternic, încât acoperi zgomotul cailor și al carelor.

Amenhotep era îmbătat de dragostea oamenilor.

— Te adoră, îi spuse Nefertiti la ureche.

— Aduceți-mi două cufere cu aur! strigă Amenhotep, însă vizirii nu-l puteau auzi peste hărmălaia cailor și aclamațiile mulțimii.

Îi făcu semn lui Panahesi și acesta opri carele. Apoi, strigă pentru a doua oară:

— Două cufere cu aur!

Panahesi coborî din carul lui și dădu fuga înapoi la corabie. Se întoarse cu șapte gărzi și două cufere și, când oamenii

înțeleseră ce urma să se întâmple, frenezia de pe străzi deveni de nestăpânit.

— Pentru gloria Egiptului!

Amenhotep luă doi pumni de debeni pe care îi aruncă înspre mulțime. Urmară câteva clipe de tăcere, apoi egiptenii se îmbulziră în jurul lui, strigătele lor devenind acum aproape animalice. Nefertiti își dădu capul pe spate și râse, luând la rândul ei aur din cufere și aruncându-l oamenilor.

Mulțimea începu să alerge în urma carului regal, dar soldații lui Horemheb le blocară calea cu sulițe. Când trecurăm prin porțile palatului, mulțimea devenise de necontrolat. Erau mii de oameni acum, dar cuferele erau goale.

— Mai vor! strigă Nefertiti, văzând femei îngrămădindu-se la poartă.

— Atunci, să le dăm! strigă și Amenhotep.

Fu adus un al treilea cufăr, dar tata își ridică brațul.

— E oare înțelept, alteță?

Se uită direct la Nefertiti.

— Oamenii vor ajunge să se omoare în străzi.

Panahesi făcu un pas în față.

— Eu zic să aducem și un al patrulea cufăr, maiestate. Vă vor iubi.

Amenhotep râse, jubilând.

— Al patrulea cufăr! strigă el.

Un al patrulea cufăr fu adus lângă al treilea, și debenii de aur fură împrăștiați peste porți. Horemheb dădu ordine oamenilor lui, strigându-le să aresteze orice sclav sau cetățean care încerca să escaladeze zidurile.

— Se bat!

Am prins fusta mamei, îngrozită.

— Da, spuse Amenhotep, zâmbind. Dar vor ști că îi iubesc.

Trecu prin grădini și intră în holurile palatului, cu servitorii

pe urmele lui.

— Nu puteți cumpăra dragostea oamenilor, spuse tata furios. Vor ajunge să vă disprețuiască.

Amenhotep se opri brusc și Nefertiti îi puse o mână pe braț, încercând să-l împace.

— Tata are dreptate. Uneori, poate fi prea mult.

Panahesi se strecură lângă faraon.

— Dar oamenii vor vorbi despre Marele Faraon Amenhotep timp de luni de zile.

Amenhotep nu luă în seamă îngrijorarea tatălui meu.

— Du-ne în camerele noastre, porunci el și furăm cu toții conduși în încăperile noastre.

Ca întotdeauna, camera faraonului era în mijlocul palatului. Hainele lui Nefertiti fură duse în încăperea lui și, deși servitorii din Memfis priveau cu vădită uimire, cei veniți din Malkata știau cum stă treaba. Vizirul Panahesi și părinții mei fură așezați într-o curte la stânga faraonului, iar eu la dreapta lui Nefertiti, într-o cameră separată, despărțită doar de un hol micuț. O armată de aproape trei mii de oameni avea să sosească peste zece zile, urmând ca soldații să fie adăpostiți în propriile lor apartamente și camere situate în afara palatului, dar chiar sub zidurile acestuia. Zeci de soldați dintre cei care plecaseră la drum cu noi muriseră pe corăbii.

În noua mea cameră de la curtea regelui, mi-am privit patul aurit, sculptat cu imagini ale lui Bes, zeul pitic, care ține demonii la distanță. Era o cameră mare, cu perne umflate, de puf, în fiecare colț și vase din lut, vesel colorate, așezate pe cufere joase, din cedru. Plafonul era susținut de coloane în forma florilor de lotus și, într-un colț, Ipu începuse deja să îmi aranjeze lucrurile. Văzuse cum îmi așezasem cutia cu ierburi într-un colț răcoros al camerei în Malkata și făcuse acum la fel, ba chiar atârnase frunzele arămii de smirnă așa cum făcusem

eu, ca să îndulcească atmosfera. Cânta în timp ce muncea și Nefertiti apăru în ușă, zâmbind.

— Vino să vezi ceva! spuse ea.

Îmi prinse brațul într-al ei și mă duse în camera regală. Se dădu la o parte, rânjind, și am scos o exclamație de uimire.

Nu aveam să mai văd nicicând o asemenea încăpere. Pardoseala și pictura de pe pereți erau splendide, fiind împodobită cu statui de aur în onoarea celor mai puternici zei egipteni. De la o fereastră mare și boltită se vedeau grădinile palatului, îngrijite până în cele mai mici detalii și o alee străjuită de pomi, ce cobora spre Nil. Era și o cameră pentru peruci, parfumată cu lotus, și o întreagă încăpere unde Merit putea lucra. Am intrat în această a doua încăpere, unde totul aștepta pregătit: bile de tămâie pentru ținut sub braț, bigudiuri, pensete, borcane de parfum și vase cu kohl deja amestecat cu ulei de palmier și curmale. O oglindă de mână fusese ingenios montată în formă de ankh și cuferele de machiaj umpleau fiecare spațiu disponibil. Fiecare lampă era încrustată cu fildeș și obsidian.

Amenhotep stătea într-un colț, privindu-mi expresia.

— Sora Marii Soții a faraonului aprobă? întrebă el, ridicându-se și luându-i brațul lui Nefertiti, ca ea să fie nevoită să-l lase pe al meu.

— Ești prima persoană la care a dat fuga sora ta.

M-am înclinat.

— E foarte frumos, Înălțimea Voastră.

Se așeză și o trase pe Nefertiti pe genunchii lui. Ea râse și-mi făcu semn să mă așez în fața lor.

— Mâine, arhitectul, Maya, va începe templul, spuse ea veselă.

M-am așezat.

— Pentru Aton?

— Firește că pentru Aton, pufni Amenhotep. Pe douăzeci și șase ale lui Pachon, vom începe să strângem taxe de la preoți. Pe întâi Payini[10], construim. Odată terminat templul, nu vom mai avea nevoie de marii preoți. Noi vom deveni mari preoți.

Se întoarse spre sora mea cu un aer triumfător.

— Tu și cu mine… iar zeii vor vorbi prin noi.

M-am cutremurat. Era blasfemie.

Dar Nefertiti nu spuse nimic și-și feri privirea.

Cina în Sala Mare fu de-a dreptul haotică. Deși încăperea era la fel ca cea din Teba, din cauza confuziei totul se desfășura într-o învălmășeală și-o hărmălaie cum nu mai văzusem până atunci decât în piețe. Servitorii se înclinau în fața scribilor și îi priveau de sus pe curteni, pentru că nu apucaseră să învețe chipurile nobililor veniți din Teba. Nu erau prezenți decât puțini viziri ai Egiptului și până și Panahesi lipsea, probabil încă ocupat să-și aranjeze robele și camerele. Veneau la mine femei care-mi mulțumeau pentru ierburile mele, femei pe care nu le văzusem niciodată, și toate voiau să știe dacă voi păstra în continuare acacia, adăugând că erau dispuse să plătească pentru ea, și pentru frunzele de zmeur, dacă mai puteam face rost de ele.

— Așa ar trebui să faci, mă încurajă Ipu. Îți pot face rost de orice fel de ierburi din port. Poate că nu ai grădină, dar, dacă-mi spui mie ce-ți trebuie…

M-am gândit preț de câteva clipe. N-avea să fie doar acacia și frunze de zmeur. Femeile îmi ceruseră și alte ierburi. Ulei de șofrănel pentru dureri musculare și pentru păr sănătos, smochine și salcie pentru dureri de dinți, smirnă pentru vindecarea rănilor. Puteam scoate câte ceva de la florile mele din ghiveci, dar Ipu ar fi trebuit să-mi facă rost de restul.

— Bine, am spus, cu o ușoară ezitare.

— Și o să le ceri bani?

— Ipu! am exclamat.

Dar continua să mă privească fix.

— Femeile din haremul faraonului cer bani pentru țesăturile lor. Iar tatăl tău nu muncește pe gratis doar pentru că este în slujba familiei regale.

M-am foit, stingherită.

— Poate c-o să cer bani.

Îmi zâmbi și-mi trase scaunul.

— Revin cu mâncarea voastră, domniță.

Părinții mei erau prezenți la masa regală. Nefertiti avea să mănânce de acum încolo împreună cu Amenhotep, în vârful podiumului, de unde se vedea întreaga sală. Iar în această seară, pentru că locurile nu fuseseră încă aranjate, arhitectul, Maya, stătea cu noi sub tronurile lui Horus. Soția lui părea croită după același tipar, amândoi erau egipteni înalți, cu ochi vigilenți.

— Faraonul dorește să înceapă construirea unui templu pentru Aton, ne preveni Maya și tata oftă.

— Ți-a spus el lucrul ăsta?

Arhitectul aruncă o privire nervoasă peste umăr. Nefertiti și Amenhotep urmăreau totul fără entuziasm, mai interesați de discuțiile lor despre temple și taxe. Maya își coborî vocea:

— Da. Și peste două zile armata va începe să strângă taxe de la templele lui Amon.

— Preoții nu vor da de bună voie ceva ce le aparține de secole, spuse tata vehement.

— În cazul ăsta, faraonul îi va ucide, răspunse Maya.

— A poruncit asta?

Cel mai mare arhitect al Egiptului dădu solemn din cap.

Tata se ridică, îndepărtându-și scaunul de masă.

— Bătrânul trebuie prevenit.

Ieși ca vijelia din Camera de Audiențe, cu mama pe urmele

lui, și pentru prima oară, perechea regală de pe podium observă și altceva în afară de propriile persoane. Nefertiti îmi făcu semn cu degetul să mă apropii de tronuri.

— Unde s-a dus tata? întrebă ea.

— A auzit că aveți de gând să începeți construcțiile curând, am zis cu băgare de seamă. S-a dus să se organizeze, să pregătească drumul.

Amenhotep se lăsă pe spate în tron.

— Am ales corect în ceea ce-l privește pe tatăl tău, îi spuse el lui Nefertiti. O dată la șapte zile, hotărî el, vom ține curtea în Camera de Audiențe. În restul timpului îl vom lăsa pe Ay să se ocupe de emisarii străini și de jalbe.

Sora mea mă privi aprobator.

---

[9] Afluent al Eufratului (n.red.)

[10] În Egiptul antic, a zecea lună a calendarului nilotic – corespunzând lunilor aprilie-mai – lună a anotimpului Shemon (n.red.)

CAPITOLUL 10

Memfis

25 Pachons

În prima mea dimineață în Memfis, tata și Nefertiti se strecurară în camera mea și închiseră ușa. Ipu, care dormea de cealaltă parte a holului, fiind atât servitoarea, cât și paznicul meu, nici măcar nu se clinti.

M-am ridicat repede de sub cuvertură.

— Ce se întâmplă?

— De acum înainte, aici ne întâlnim, spuse tata.

Nefertiti se așeză pe patul meu și m-am frecat la ochi, ca să-mi alung somnul.

— De ce aici?

— Pentru că Panahesi este în aceeași curte cu tata și dacă încep să mă duc prea des la el în vizită, va începe și el să trimită spioni.

Am privit în jur.

— Unde e mama?

Tata se așeză.

— La băi.

Se pare că nu urma să ia și ea parte la întâlnirile noastre. Cu atât mai bine. Și-ar fi pierdut nopți întregi făcându-și griji.

— Mâine, Amenhotep începe să strângă taxe de la temple,

spuse tata, și avem nevoie de un plan, în caz că lucrurile merg prost.

M-am aplecat în față.

— Ce anume să meargă prost?

— În caz că Horemheb se întoarce împotriva faraonului și preoții se revoltă, spuse scurt sora mea.

Am simțit frica ridicându-mi-se ca un nod în gât.

— Dar de ce s-ar întâmpla asta?

Nefertiti nu-mi răspunse.

— Dacă merge prost mâine, hotărî tata, întreaga noastră familie se va întâlni în spatele templului lui Amon. Luați care din nordul palatului, unde porțile nu sunt păzite, și mergeți cu ele la docuri. Dacă armata se întoarce împotriva noastră, soldații vor ataca palatul dinspre sud. La treptele din apă, va aștepta o corabie, gata să ridice pânzele. Dacă faraonul va fi ucis, ne vom întoarce în Teba.

Nefertiti aruncă o privire spre ușă, ca să se asigure că nu asculta nimeni.

— Și dacă nu e mort? întrebă ea, coborând vocea.

— Atunci urcăm toți pe corabie.

— Și dacă va refuza să vină?

— Atunci va trebui să pleci fără el.

Vocea tatei era neînduplecată.

— Pentru că va fi însemnat și nu va mai apuca să vadă apusul soarelui.

M-am cutremurat și până și Nefertiti părea neliniștită.

— *Dacă* ceva merge prost, repetă ea. Nu avem nici un motiv să credem că se va întâmpla asta.

— Ne vom pregăti în orice caz. Amenhotep nu are decât să ia câte hotărâri pripite dorește, nu-i voi permite să tragă familia noastră după el.

Tata se ridică, însă Nefertiti nu se clinti.

— Înțelegeți amândouă ce aveți de făcut?

Se uită la noi și dădurăm amândouă din cap.

— Mă găsiți în Per Medjat.

Deschise ușa și dispăru în Sala Pergamentelor.

Nefertiti mă privi în lumina soarelui la răsărit.

— Mâine se va hotărî domnia lui Amenhotep, spuse ea. I-a făcut tot felul de promisiuni lui Horemheb. Război cu hitiții. Care de luptă noi, scuturi mai mari.

— Și i le va da?

Nefertiti ridică din umeri.

— Odată ce va fi strâns taxele, ce mai contează?

— Nu mi-aș dori să-l am dușman pe Horemheb.

— Așa e, mă aprobă Nefertiti, dând încet din cap. Și nu sunt într-atât de nesăbuită încât să cred că suntem invincibili. Dar Tutmes nu ar fi avut niciodată curajul să-i provoace pe preoți. Dacă m-aș fi măritat cu Tutmes, am fi în continuare în Teba, așteptând să moară Bătrânul. Amenhotep vede un Egipt nou, mai măreț.

— Dar ce nu-i bine la Egipt, așa cum e acum?

— Privește în jur! Dacă hitiții ne-ar amenința regatul, cine ar avea bani să începem un război?

— Preoții. Dar dacă un faraon are toată puterea, i-am răspuns, cine-i va spune ce războaie merită purtate? Dacă vrea să ducă războaie inutile? Nu vor mai fi preoții care să-l oprească.

— Ce război a fost vreodată inutil? mă întrebă sora mea. Toate au fost purtate pentru gloria Egiptului.

Ne-am întâlnit în Camera de Audiențe, a doua zi la amiază. Kiya era și ea acolo și abdomenul rotund i se contura sub cămașă. O servitoare o ajută să se așeze într-un scaun în fața mea, pe prima treaptă de sub tron, și mi-am dat seama că avea mai puțin de cinci luni de așteptat până la nașterea copilului.

Avea o perucă nouă și-și vopsise cu hena mâinile și sânii grei. Am observat privirea lui Amenhotep ațintită asupra lor și am strâns din ochi, gândindu-mă că nu ar fi trebuit să se uite decât la sora mea.

Panahesi și tatăl meu se așezară pe cel de-al doilea nivel, în vreme ce oficialii de mai mică importanță se aranjară într-un mic cerc în Camera de Audiențe. Maya, arhitectul, era în mijlocul curții. Nu vorbisem cu el, dar auzisem că era deștept. Nu exista nimic ce să nu poate face, spusese tata cândva. Când Bătrânul dorise un lac în mijlocul deșertului, i-l făcuse. Când își dorise statui sculptate după imaginea lui, mai mari decât orice se făcuse până atunci, Maya găsise o soluție. Acum avea să-i construiască un templu lui Aton, un zeu de care nu auzise nimeni, un protector al Egiptului pe care numai Amenhotep îl înțelegea.

— Ești gata? întrebă Amenhotep de pe tron.

Maya arătă spre papirusul și creionul din stuf pe care le ținea în mână.

— Da, Înălțimea Voastră.

— Să-ți notezi totul, spuse Amenhotep, iar arhitectul dădu din cap. Vreau ca intrarea în templu să fie flancată de două șiruri de sfincși cu cap de berbec.

Arhitectul dădu din cap și notă ce spusese faraonul.

— Să fie și o curte în aer liber, încadrată de coloane în formă de lotuși.

— Și iazuri pline de pești, adăugă Nefertiti.

Tata se încruntă, însă Nefertiti nu-l luă în seamă.

— Și o grădină. Cu un lac. Ca cel pe care l-ai făcut pentru regina Tiye.

— Dar să fie mai mare, insistă Amenhotep, iar arhitectul ezită.

— Dacă acest templu va fi construit lângă templul actual al

lui Amon…

Maya făcu o pauză.

— S-ar putea să nu fie loc pentru un lac.

— Atunci vom dărâma templul lui Amon ca să facem loc! jură Amenhotep.

Curtea izbucni într-o frenezie de șoapte. M-am uitat la mama, care se făcuse albă la față ca un cadavru, și am văzut-o aruncându-i o privire lui Nefertiti, care se făcu însă că nu o observă. Cum putea dărâma templul lui Amon? Unde avea să se mai odihnească zeul? Unde să-l mai venereze oamenii?

Maya își drese vocea.

— Demolarea templului ar putea dura câțiva ani, îl preveni el.

— Atunci lacul poate veni ultimul. Dar vreau să fie stâlpi de piatră înalți cât niște turnuri și coloane masive. Și fresce la fiecare intrare.

— Care să redea viața noastră în Memfis, își imagină Nefertiti. Sclavii cu evantaiele și paznicii, vizirii și scribii, purtătorii de sandale, purtătorii de umbrele, servitorii care străbat sălile și noi.

— Pe fiecare coloană, faraonul și regina Egiptului.

Amenhotep se întinse și-i luă mâna lui Nefertiti, uitând de soția însărcinată care stătea dedesubt, și se lăsară amândoi purtați de o viziune întrezărită doar de ei.

Maya lăsă de-o parte creionul de trestie și privi înspre podium.

— Asta e tot, Înălțimea Voastră?

— Deocamdată.

Amenhotep lovi cu sceptrul în podea.

— Aduceți-l pe general!

Ușile se dădură la o parte și generalul Horemheb fu condus în Camera de Audiențe. În timp ce arhitectul ieșea și generalul

intra, am remarcat o încordare punând stăpânire pe vizirii Egiptului. „De ce se tem de el?“ m-am întrebat.

— Totul e pregătit? întrebă Amenhotep.

— Soldații sunt gata, răspunse Horemheb. Așteaptă ordinele voastre.

„Și se așteaptă să fie răsplătiți pe măsură.“ Citeam această completare pe chipul lui Horemheb. Soldații așteptau un război cu hitiții, ca să-i împiedice să ne acapareze teritoriile străine.

— Atunci dă-le ordinele mele și du-te.

Horemheb se îndreptă spre ușă, însă Amenhotep se aplecă în față, oprindu-l înainte să ajungă la uși.

— Nu mă vei dezamăgi, generale.

Toți curtenii își înălțară gâturile și Horemheb se răsuci pe călcâie.

— Eu nu dezamăgesc niciodată, Înălțimea Voastră. Sunt un om de cuvânt. Cum știu că va fi și maiestatea voastră.

Când ușile masive, de metal, se închiseră, Amenhotep se ridică brusc de pe tron, speriindu-i pe viziri.

— Întrunirea a luat sfârșit!

Oficialii din Camera de Audiențe ezitară.

— Afară! strigă faraonul, și toți se grăbiră să se ridice în picioare. Ay și Panahesi să mai rămână, adăugă Amenhotep.

M-am ridicat la rândul meu să plec, însă Nefertiti ridică o mână, oprindu-mă. Camera de Audiențe se goli și m-am așezat la loc. Și Kiya rămase unde era. Sub noi, Amenhotep pășea nervos.

— Nu pot avea încredere în general, hotărî el. Nu îmi este loial.

— Nu l-ați testat încă, îi atrase atenția tata.

— Este loial doar oamenilor din armata lui!

Panahesi dădu din cap.

— Sunt de acord, Înălțimea Voastră.

Și, cu această încurajare, Amenhotep se decise:

— Nu îl voi trimite la război. Nu îl voi trimite în nord să lupte cu hitiții și să se întoarcă apoi cu care pline de arme și de bogății pe care să le poată folosi pentru a porni o răscoală.

— O hotărâre înțeleaptă, spuse pe dată Panahesi.

— Panahesi, te trimit să supraveghezi templele, spuse Amenhotep. Vei merge cu Horemheb ca să te asiguri că nimic nu este furat. Absolut tot ce strânge armata trebuie să ajungă la mine. Pentru gloria lui Aton.

Se întoarse spre tata.

— Ay, tu ocupă-te de ambasadorii străini. Orice chestiune adusă în fața tronului lui Horus va fi soluționată de tine. Am încredere în tine mai mult decât în oricine altcineva.

Ochii lui negri îl străpungeau cu privirea pe tata, care se înclină respectuos.

— Desigur, Înălțimea Voastră.

În a treia noastră seară la Memfis, cina din Sala Mare se desfășura în tăcere. Faraonul era în toane proaste și bănuia pe toată lumea. Nimeni nu îndrăznea să rostească numele generalului Horemheb, iar vizirii șușoteau tainic între ei.

— Ai apucat să vezi grădinile? mă întrebă mama.

Își coborî mâna sub masă ca să dea o bucățică de friptură de rață uneia dintre pisicile palatului, stârnind invidia servitorilor. La masa noastră, numai mama era veselă. Ea vizitase piețele în vreme ce Amenhotep jura să-i întoarcă spatele generalului de îndată ce Horemheb termina razia la templele lui Amon.

Am clătinat din cap.

— Nu. Am avut de despachetat.

Am oftat.

— Atunci, mergem împreună după cină, spuse ea veselă.

După ce Sala Mare se goli, străbăturăm curțile aglomerate, ieșind în cele din urmă în liniștea serii. Din capul scărilor ce

coborau spre grădină, puteam vedea dunele Memfisului, suflate de vânt. Nisipul fremăta în lumina palidă și praful se ridica într-o ceață strălucitoare. Soarele era la apus, dar era cald încă și în acea noapte cerul era senin deasupra noastră. Am întins mâna și am rupt o frunză dintr-un copac.

— Smirnă.

Am frecat frunza între degete, apoi i le-am întins mamei să le miroasă. Își dădu numaidecât capul pe spate.

— Oribil!

— Nu și când ai dureri.

Mă privi în lumina ce începea să se stingă.

— Poate că era mai bine ca noi două să fi rămas în Akhmim, spuse ea dintr-o dată. Ți-e dor de grădina ta. Ai avut întotdeauna un har pentru ierburi.

Am privit-o nedumerită, întrebându-mă ce anume o făcea să spună asta acum.

— Ranofer a fost un profesor bun, am răspuns.

— Ranofer s-a căsătorit, zise mama.

M-am uitat numaidecât la ea.

— Cu cine?

— Cu o fată din partea locului. Sunt sigură că nu e la fel de frumoasă ca Nefertiti, dar îi va fi credincioasă și îl va iubi.

— Crezi că Nefertiti l-a iubit? am întrebat-o.

Privirăm cerul schimbându-se din purpuriu în violet. Mama oftă.

— Sunt mai multe feluri de iubire, Mutnodjmet. Iubirea pe care o simți pentru părinții tăi, iubirea pentru copiii tăi, iubirea care e de fapt dorință.

— Crezi că la Nefertiti a fost dorință?

Mama râse.

— Nu, are prea mult autocontrol pentru așa ceva. Nefertiti este dorită de bărbați. Dar cred că l-a iubit pe Ranofer în felul

ei. Era acolo, era chipeș și se ținea după ea.

— Ca Amenhotep.

Zâmbi ușor.

— Da. Dar Ranofer a știut întotdeauna că Nefertiti îi era hărăzită faraonului. Este fiica unei prințese.

— Și acum s-a căsătorit.

— Da. Presupun că i s-au vindecat rănile.

Am zâmbit amândouă. Mă bucuram pentru Ranofer. Se căsătorise cu o fată de pe la noi. O soție bună, probabil, care să-i ude plantele și să-i aducă masa când se întorcea acasă de la pacienții lui din sat. M-am întrebat dacă viitorul meu soț avea să știe ceva despre plantele medicinale sau despre cum se îngrijește o grădină. Ne-am întors la palat sub lumina stelelor. Mama veni în camera mea, speriind-o pe Ipu, care făcu grăbită o plecăciune în timp ce aprindea lămpile.

— Minunat!

Mama își trecu degetele peste pictura care îi înfățișa pe Isis și pe Osiris. Pe perete era o imagine a patroanei mele.

— Mut, zise mama, privind capul de felină în flacăra lumânărilor.

Se uită la ochii mei verzi, apoi din nou la zeiță.

— Mă întreb dacă numele ne hotărăsc destinul sau destinul ne determină să alegem anumite nume.

Mă întrebasem și eu același lucru. Oare știuse mama că voi avea ochi de felină, înainte să îmi dea numele Mutnodjmet? Și era posibil ca prima soție a tatălui meu să fi știut cât de încântătoare avea să devină Nefertiti, atunci când o numise Cea Frumoasă?

Mama își lăsă mâinile să-i cadă pe lângă corp.

— Mâine va fi o zi grea, spuse ea cu subînțeles. Va fi hotărât viitorul Memfisului.

„De către un om pe care faraonul are intenția să-l trădeze."

M-am întrebat dacă aflase asta de la tata. Nu am spus nimic și mama mi-a zâmbit blând.

— Ar trebui să dormi.

Asemenea unui copil, am ascultat-o și m-am urcat în pat. Apoi m-a sărutat pe frunte, așa cum făcea în Akhmim.

A doua zi dimineața, am fost trezită de razele soarelui care pătrundeau în camera mea prin rogojinile de trestie. Lumea din jur era ciudat de tăcută. M-am ridicat și m-am dus la ușă, dar Ipu nu era acolo. M-am uitat în curte și nu am văzut nici un servitor. M-am îmbrăcat repede, gândindu-mă că sigur se întâmplase ceva rău. Oare ne trădase Horemheb? Fugiseră corăbiile? Am străbătut în goană coridorul. Plecaseră fără mine? Cum de dormisem atât de mult? Am grăbit pasul și, când am văzut un servitor, l-am întrebat:

— Unde e toată lumea?

Servitorul se îndepărtă de mine, îngropat sub un munte de pergamente.

— În Sala Mare, domniță.

— De ce în Sala Mare?

— Pentru că nu a încăput în Camera de Audiențe!

În dreptul Sălii Mari, două gărzi se dădură la o parte ca să mă lase să trec și, în clipa în care am intrat în încăpere, mi-am înăbușit un strigăt de uimire. Ferestrele fuseseră deschise de perete ca să lase să pătrundă lumina dimineții, dar nu faianța strălucitoare și dalele aurite mă uimiseră pe mine. În fața mea se afla o comoară, cufere peste cufere de sceptre de argint și podoabe de aur, așa cum faraonii Egiptului nu mai văzuseră de secole. Erau aruncate la nimereală prin întreaga încăpere: statui străvechi ale lui Ptah și Osiris, scaune de aur, piei lăcuite și cufere pline cu alamă și aur. Nefertiti și Amenhotep stăteau pe podium în vreme ce soldații aduceau bogățiile înăuntru. Familia mea era adunată în jur, supraveghind întreaga scenă.

— Cu siguranță e aici tot aurul din Egipt! am exclamat, și generalul Horemheb, care trecea pe lângă mine, îmi aruncă o privire ascuțită.

Tata se desprinse din mulțimea de dregători și îmi luă brațul.

— A mers bine.

— Și de-asta m-ați trezit și pe mine? am întrebat, simțindu-mă jignită că nimeni nu se gândise să mă includă și pe mine într-un moment de o asemenea importanță.

— Mama ta a dat instrucțiuni clare să nu fii trezită decât în caz că ceva ar fi mers prost.

Mă mângâie pe spate într-un gest părintesc.

— Nu ne gândim decât la ce e mai bine pentru tine, pisicuțo. Nu fi supărată.

Măsurarăm amândoi încăperea cu privirea, și tata adăugă, prevenindu-mă:

— Dacă e să înceapă o luptă, va avea loc înainte de căderea nopții. Nu au ajuns încă la Marele Preot al lui Amon.

— Nu știe că vin?

— A fost prevenit.

Am coborât vocea:

— Și tu crezi că vor fi scene de violență?

— Doar dacă Marele Preot este atât de nesăbuit încât să nu-și dea seama că s-a întors roata.

L-am privit șocată.

— Așadar, tu ești de acord cu povestea asta?

Tata își închise ochii preț de câteva clipe.

— Nu poți schimba deșertul. Nu poți decât să alegi cel mai scurt drum pentru a-l străbate. Doar pentru că ne dorim să se schimbe într-o oază, nu înseamnă că asta o să se și întâmple, Mutnodjmet.

Dintr-o dată, în jurul nostru se lăsă tăcerea și am băgat de

seamă că oamenii lui Horemheb plecaseră. Nefertiti coborî de pe podium și veni lângă mine și lângă tata.

— Soldații au plecat la templul lui Amon, spuse ea entuziasmată.

Am privit comoara care strălucea în soare. Erau atât de multe bogății, încât m-am întrebat dacă soldații se mulțumiseră doar să colecteze taxele sau luaseră tot ce găsiseră în trezoreriile templelor.

— Nu se poate să fie doar taxe aici, am spus cu voce tare. Uitați-vă numai! E mult prea mult.

— Oh, sunt zeci de temple în Memfis, spuse veselă Nefertiti.

Tata o privi lung și Nefertiti adăugă pe un ton defensiv:

— Ordinele soldaților au fost să ia un sfert din ce găseau în vistierii.

— Și respectă aceste ordine? întrebă tata.

— Desigur, răspunse Amenhotep.

Nici unul dintre noi nu-l auzise când se apropiase. Se așeză între mine și sora mea și-i cuprinse cu brațul talia subțire.

— Panahesi e acolo și are grijă ca treaba să fie făcută cum trebuie.

Privi în ochii negri ai lui Nefertiti și ea își sprijini capul de umărul lui.

— Cum se face că, de când ai apărut tu în viața mea, toate planurile mele încep să prindă viață?

Nefertiti ridică din umeri într-un gest provocator, ca și cum ar fi știut răspunsul, dar n-ar fi vrut să-l spună.

„Marele preot al lui Amon nu s-a despărțit încă de comoara lui“, m-am gândit eu, posacă.

Am așteptat în Sala Mare. Preț de câteva ore nu veni nici o veste de la Marele Templu al lui Amon și în aer începu să plutească neliniștea. Amenhotep se fâțâia de colo-colo, în vreme ce Nefertiti juca o partidă de senet cu mama. Când în sfârșit ușa

se dădu de perete și Horemheb năvăli înăuntru, toți cei prezenți în Sala Mare își ținură răsuflarea. Generalul se apropie de podium, îmbrăcat în piele și înarmat, dar cu mâna goală.

— Unde este? strigă Amenhotep. Unde e aurul lui Amon?

— Marele Preot nu este de acord cu taxele cerute templelor, spuse simplu generalul.

Furia creștea treptat în vocea lui Amenhotep.

— Atunci de ce ești aici? Știi cum am hotărât. Dacă refuză să se închine faraonului, va plăti pentru asta!

Un vuiet se porni dintr-o dată pretutindeni în jur, vizirii lui Amenhotep discutând aprins între ei.

— Liniște! strigă faraonul.

Tăcerea se lăsă numaidecât în Sala Mare.

— Trebuie să dăm un exemplu cu Marele Preot, veni sfatul lui Panahesi.

Tata se ridică în picioare.

— Moartea lui ar putea atrage o răzmeriță. Oamenii îl consideră vocea zeilor. Ar fi mai prudent să îl arestăm.

Amenhotep se uită la Nefertiti și fu evident pentru întreaga curte câtă influență dobândise sora mea. Coborî de pe podium.

— Trebuie să faci cum consideri că este bine. Poate că e mai înțelept să-l arestăm, recunoscu ea, dar dacă refuză să vină de bună voie...

Își ridică palma. Îi împăcase pe toți și îl condamnase pe Marele Preot dintr-o singură suflare.

Amenhotep se întoarse spre Horemheb.

— Arestează-l! Dacă refuză să vină de bună voie, curmă-i viața.

Horemheb nu se clinti.

— Oamenii mei nu sunt ucigași, Alteța Voastră.

— Este un trădător al coroanei, șuieră Amenhotep. Un parazit în calea gloriei lui Aton!

— Atunci îl voi aresta și îl voi aduce aici. În liniște.

Îi vedeam dorința lui Amenhotep de a se năpusti la gâtul generalului, dar avea nevoie de Horemheb. Treaba nu era încă terminată. Nefertiti făcu un pas în față și-și lipi gura de urechea lui Horemheb. Am putut citi pe buzele ei ce-i spunea: „Aton veghează acum asupra Egiptului." Se uitară unul la celălalt și zeci de cuvinte erau cuprinse în acea privire. Horemheb se înclină, apoi se răsuci pe călcâie, pregătindu-se să plece.

Amenhotep se uită la Panahesi.

— Du-te după el! îi porunci.

În acea seară avu loc o întâlnire în camera mea.

— L-ai lăsat să-l omoare pe Marele Preot al lui Amon! tună tata.

Se plimba nervos dintr-un capăt al dormitorului în celălalt și mantia i se răsucea în jurul călcâielor.

Nefertiti stătea pe marginea patului meu. Era vizibil zdruncinată.

— A refuzat să plătească taxele, spuse ea. Dacă ar fi venit de bună voie…

— Panahesi nu i-a dat ocazia să vină de bună voie! Fapta aceasta o va supăra pe Maat, ne avertiză tata, iar Nefertiti păli.

— Zeița înțelege…

— Oare? întrebă tata. Ești dispusă să-ți riști *ka*-ul pentru asta?

Ne-am uitat amândoi la Nefertiti.

— Nu se mai poate face nimic acum, zise ea. Preotul e mort și… și Amenhotep mă așteaptă să mă întorc în camera lui.

Vocea păru să i se piardă.

— Va avea loc un ospăț diseară.

Îi aruncă o privire tatei.

— Te așteaptă să vii, zise repede. Și Panahesi va fi acolo.

Tata nu răspunse. Horemheb nu îl trădase pe rege, însă se

petrecuse ceva mult mai rău, cu consecințe mult mai grave. Poveștile despre ceea ce făcuse Amenhotep nu aveau să se audă doar pe pământ, aveau să răsune și printre zei. Tata ieși vijelios din cameră și Nefertiti îmi aruncă o privire pătrunzătoare. Apoi dispăru în urma tatei, lăsându-mă singură în cameră.

Când Merit sosi cu instrucțiunile de a-mi pune cele mai frumoase bijuterii la ospăț, am scuturat furioasă din cap.

— Dar așa a cerut regina, spuse servitoarea.

— Atunci spune-i reginei că va trebui să fie singura fiică a lui Ay care să arate senzațional în această seară. Dacă nu mă înșel, curtea ar trebui să fie în doliu, nu să sărbătorească.

Merit avea o expresie nedumerită.

— Marele Preot a fost ucis!

Se dădu în spate, înțelegând.

— Oh. Da. Fie ca Osiris să-i îmbrățișeze sufletul, mormăi ea. Voi transmite reginei răspunsul vostru, domniță. Dar veți veni măcar? vru ea să se asigure.

— Firește! am pufnit. Dar numai pentru că nu am de ales.

Mă privi într-un mod ciudat, însă nu îmi păsa. Nu îmi păsa cine știa ceea ce credeam: că nu ar fi trebuit să sărbătorim moartea lui Maat. Oricum, îmi dădeam seama că până și tata va fi prezent la ospățul faraonului. Nimeni nu era mai presus de faraon.

M-am dus în mijlocul camerei și am închis ochii.

— Ipu! am strigat.

Nici un răspuns.

— Ipu?

Servitoarea apăru.

— Domniță?

— Trebuie să particip diseară la festivități.

I-am putut vedea expresia șocată, deși, de data asta, se abținu de la comentarii. Marele Preot al lui Amon, cel mai sfânt

dintre sfinți, era mort de doar șapte ore și faraonul dădea un ospăț. Am stat în tăcere în timp ce Ipu îmi aranja părul și unghiile, permițându-i chiar și să-mi dea cu hena tălpile și sânii. Când ușa camerei mele se trânti de perete, am știut că ea era, chiar înainte să apară.

Avea o perucă mai scurtă decât cele pe care le purta de obicei. Părul i se curba pe după urechi, arătându-i cele două rânduri de cercei, apoi cobora în linie dreaptă spre bărbie. Era frumoasă și feroce. Se așeză lângă mine, însă nu i-am adresat nici măcar o privire.

— Sper că nu ești îmbufnată, nu? Am făcut ce trebuia să facem, mă asigură ea.

— Să ucideți? am exclamat. Zeii ne vor pedepsi familia, am avertizat-o.

— Am dat un exemplu!

— Și ce mesaj ați transmis? Că oamenii trebuie să se teamă de faraon?

— Desigur că trebuie să se teamă! spuse Nefertiti, îndreptându-se. Este faraon peste cel mai măreț regat din lume și nu există decât două feluri de domnie: cu teamă sau cu răzvrătire.

Își întinse brațul.

— Construcția templului nostru va începe mâine. Este o noapte de sărbătoare, indiferent ce crezi.

Zâmbi și-mi făcu semn cu bărbia să mă ridic și să vin cu ea.

— Știai că Bătrânul și-a trimis generalul aici, ca să afle ce se întâmplă?

Respirația îmi deveni mai agitată.

— Pe generalul Nakhtmin?

— Da.

Înaintam repede pe holurile palatului.

— Dar ce se așteaptă Bătrânul să facă generalul?

— Nu poate face nimic, spuse Nefertiti veselă. Ai auzit, desigur, că Bătrânul s-a căsătorit din nou. Cu o mică prințesă din Nubia. Are doisprezece ani.

M-am cutremurat.

— Dar ce-mi pasă mie? A răsărit un nou soare, care va pârjoli toate celelalte stele de pe cer. Inclusiv pe Bătrân.

Eram șocată de agresivitatea ei.

— Și mătușa noastră?

— Tiye e puternică. Poate să-și poarte singură de grijă.

Am traversat în pas grăbit holurile pictate, până la vasta încăpere pe care o împărțea cu regele. Amenhotep apăru din camera interioară și înfățișarea lui îmi tăie respirația. Purta o tunică lungă, strânsă pe corp, iar placa de aur de pe piept era una pe care nu o mai văzusem până atunci. Poate că o luase din comorile lui Amon. Se sărutară și am întors capul.

— Ți-am spus că vei reuși, zise încet Nefertiti. Iar acesta este doar începutul.

Sala Mare își deschise ușile în fața noastră și răsunară trompetele.

Ospățul se întrerupse, pentru ca toată lumea să poată vedea intrarea faraonului. Am intrat după sora mea, iar în spatele nostru veneau Ipu și Merit, cu mărgele de lapis și aur în păr. Am cercetat chipurile, însă nu l-am văzut pe general în mulțime. Părinții mei erau la masa lor, sub tronurile duble. Arhitectul era și el acolo, cu Kiya și Panahesi. Am constatat cu dezamăgire că era și Horemheb printre meseni.

Mi-am ocupat locul la masa mea și Amenhotep o conduse pe sora mea la tronul ei. Oamenii îi priviră urcând împreună pe podium, arătând ca doi zei abia coborâți pe pământ. Nu existase nicicând în Egipt o pereche atât de impunătoare, cu mărgelele lor de aur și faianță și cu sceptrele încrustate cu nestemate. Curtenii clătinară din cap și se auziră murmure de uimire. Cina

fu reluată și toată lumea discuta vesel, ca și cum nu ar fi avut loc o crimă cu doar câteva ore mai devreme. Mi-am privit farfuria goală și i-am întins-o lui Ipu, ca să-mi pună de mâncare. Eu și Horemheb eram singurele persoane tăcute de la masă.

— Sunteți tăcut în seara asta, generale.

Kiya stătea lângă el, cu sânii frumoși expuși și cu stomacul conturându-i-se sub ei.

— Nu vă place ospățul?

Horemheb o privi parcă fără a-i veni a crede.

— Am venit pentru că așa am primit ordin. Altfel, m-aș pregăti pentru lupta cu hitiții, care ne atacă provinciile și profită de pământurile noastre.

Kiya râse.

— Hitiții? Ai prefera să te bați cu hitiții în loc să te ospătezi împreună cu faraonul?

Generalul o privi fără să mai adauge vreun cuvânt.

— Chiar e adevărat că hitiții fură pământul Egiptului? l-am întrebat eu.

— În fiecare zi în care îi lăsăm, răspunse Horemheb.

— Crezi că vom avea război? am întrebat încet.

— Dacă faraonul își va ține promisiunea. Ce crede sora Marii Soții?

Kiya scoase un sunet disprețuitor din gât.

— Ce știe o fetiță despre război?

Horemheb o fixă pe Kiya cu privirea.

— Mai mult decât soțiile faraonului, s-ar părea.

Se ridică de la masă și se îndepărtă. Apoi m-am ridicat și eu, fără să o mai aștept pe Ipu să-mi aducă cina, și am anunțat că simțeam nevoia să mă plimb prin grădini.

Afară, luna plină se ridicase deasupra grădinii lui Horus. Făcliile palatului luminau noaptea și susurul unei fântâni

răsuna ca o muzică în depărtare. Dinăuntru, se auzeau râsete și zumzetul oamenilor petrecând fericiți.

— M-am gândit că ai putea fi aici.

Am înlemnit. Un bărbat apăru din umbră și primul meu gând a fost să fug. Fusese o nesăbuință să vin singură în grădini. Dar, când păși în lumină, am văzut cine era. Mi-am amintit ultima noastră conversație și i-am zâmbit rece.

— Bună seara, generale Nakhtmin.

— Nu ești surprinsă să mă vezi? întrebă el.

Purta o tunică lungă și o mantie scurtă, din țesătură grea. L-am privit în lumina palidă a lunii.

— Nu. Ar trebui să fiu?

— Abia am sosit în Memfis. Nici măcar faraonul nu știe că sunt aici.

— Dar Nefertiti a spus…

Ridică din umeri.

— Au fost înștiințați că urmează să vin.

— Atunci, ar trebui să mergi înăuntru, am spus, arătând spre palat. Vor dori să-ți vorbească numaidecât.

Generalul râse.

— Crezi că faraonului îi pasă ce părere are mama sa despre politica lui?

M-am gândit o clipă.

— Nu.

— Atunci, ce contează dacă sunt acolo, prefăcându-mă că mă simt bine, sau aici, cu o frumoasă *miw-sher*, unde mă simt bine cu adevărat?

Am roșit până în vârful urechilor. Tata îmi spunea *miw-sher*. Era un cuvânt cu care să te adresezi unui pisoi, nu unei femei.

— Nefertiti este înăuntru. Așa că vezi, te-ai putea bucura și acolo de compania unei femei frumoase.

— Așadar de-asta ești supărată pe mine. Chiar mă-ntrebam…

— Nu sunt câtuși de puțin supărată pe tine, am sărit eu, apărându-mă.

— Foarte bine. În acest caz, nu ai de ce să-mi refuzi o plimbare prin grădină.

Îmi oferi brațul și l-am luat, ezitând.

— O să-mi creezi mari probleme dacă sora mea ne găsește aici, l-am prevenit, dar îmi plăcea să-i simt brațul sub al meu, așa că nu m-am tras de lângă el.

— N-o să vină ea aici.

Am ridicat privirea spre el.

— Și de unde știi?

— Pentru că, în acest moment, este mai preocupată de ridicarea unui templu pentru Aton.

Era adevărat. Mă îndoiam că cineva de la ospăț avea să-mi simtă lipsa.

— Și cum mai e în Teba? am întrebat posacă.

— La fel ca în Memfis. Multă politică, zise el. Într-o bună zi, voi lăsa totul în urmă și mă voi retrage undeva, într-un sat liniștit.

Mă privi în lumina lunii.

— Și tu? Ce planuri are sora Marii Soții a faraonului?

Aveam paisprezece ani, eram destul de mare ca să mă căsătoresc și să am propria mea familie. Mi-am strâns buzele.

— Ceea ce va hotărî tata pentru mine.

Generalul nu spuse nimic. Cred că îl dezamăgise răspunsul meu.

— Se spune că ești o tămăduitoare, spuse el, schimbând subiectul.

Am scuturat cu putere din cap.

— Am învățat doar să folosesc câteva ierburi în Akhmim.

Zâmbi.

— Atunci, ce-i asta? mă întrebă, aplecându-se și rupând o frunză dintr-o plantă mică și verde.

N-aș fi vrut să-i răspund, dar o ridică și mai sus, așteptând.

— Cimbru. Amestecat cu miere, poate vindeca tusea.

Nu mă puteam abține și Nakhtmin râse. Eram la marginea grădinii. Câțiva pași și ajungeam la palat.

— Nu-i aici locul tău, spuse el, privind prin ușile deschise ale Sălii Mari. Locul tău e printre oameni mai buni.

Vocea mi se ridică, indignată:

— Vrei să spui…

— Nu spun nimic de genul ăsta, *miw-sher*. Dar jocurile astea nu sunt de tine.

Ne-am oprit la marginea curții.

— Plec mâine dimineață, spuse el.

Făcu o pauză, apoi adăugă încet.

— Ai mare grijă, domniță. Lasă istoria să-ți uite numele. Căci, pentru ca faptele tale să rămână în eternitate, ar însemna să ajungi exact ceea ce își dorește familia ta să facă din tine.

— Adică ce? am întrebat.

— O sclavă supusă tronului.

Stăteam în camera lui Nefertiti, pentru că ea mă chemase acolo, și o priveam cum se dezbracă, aruncându-și pe jos cămașa scumpă. Își întinse brațele ca să îi pun halatul și m-am întrebat dacă eram într-adevăr o sclavă supusă tronului. Cu siguranță eram o sclavă pentru Nefertiti.

— Mutny? Mutny, mă asculți?

— Desigur.

— Atunci, de ce nu spui nimic? Tocmai am zis că mâine vom merge să vedem templul și tu…

Trase aer în piept.

— Te gândeai la general! mă acuză ea. Te-am văzut aseară,

când ai intrat în Sala Mare împreună cu el.

Am întors capul, ca să nu mă vadă roșind.

— Ei bine, scoateți-l din minte, răbufni ea. Nu este în grațiile lui Amenhotep și nu vreau să fii văzută cu el.

— Poftim?

M-am ridicat, dintr-o dată furioasă.

— Am paisprezece ani. Ce-ți dă dreptul să-mi spui cu cine să mă văd?

Ne privirăm în ochi și am văzut cute formându-i-se în colțurile gurii.

— Sunt regina Egiptului! Nu mai e ca în Akhmim, unde eram doar niște copile. Sunt conducătoarea celui mai bogat regat din lume și nu vei fi tu cauza prăbușirii mele!

Mi-am luat inima în dinți și am scuturat cu putere din cap.

— Atunci, nu mă amesteca în povestea asta!

M-am îndreptat spre ușă, dar mi se așeză în drum.

— Unde te duci?

— Înapoi în curtea mea.

— Nu-ți dau voie! exclamă ea.

Am râs.

— Și ce? Ai de gând să stai aici toată noaptea?

— Da.

Ne-am privit lung, apoi ochii i se umplură de lacrimi. Am întins mâna, dar mi-o dădu la o parte. Se duse și se aruncă pe pat.

— Vrei să rămân singură? Asta vrei?

M-am dus și m-am așezat lângă ea.

— Nefertiti, îl ai pe Amenhotep. Îl ai pe tata…

— Tata! Tata mă iubește pentru că sunt fiica ambițioasă și vicleană. Dar pe tine te respectă. Cu tine vorbește.

— Vorbește cu mine pentru că eu îl ascult.

— Și eu îl ascult!

— Nu. Tu nu asculți. Aștepți până când cineva spune ce vrei să auzi, și abia atunci ești atentă. Și nu asculți sfaturile tatei. Nu asculți sfaturile nimănui.

— Și de ce-aș face-o? De ce să fiu o oaie?

N-am mai spus nimic.

— Îl ai pe Amenhotep, i-am atras din nou atenția.

— Amenhotep… repetă ea. Amenhotep este un visător ambițios. Iar în seara asta va fi cu Kiya, a cărei viziune nu-i depășește vârful nasului ăla strâmb.

Am râs pentru că era adevărat, iar Nefertiti întinse mâna și-mi atinse genunchiul.

— Rămâi cu mine, Mutny.

— Rămân în seara asta.

— Nu-mi face favoruri!

— Nu. Nu vreau să fii singură, am spus cu sinceritate.

Zâmbi mulțumită și turnă două cupe cu vin. I-am ignorat expresia satisfăcută și m-am așezat alături de ea lângă foc, acoperind cu o pătură atât genunchii mei, cât și pe-ai ei.

— De ce nu-l place Amenhotep pe general? am întrebat-o.

Nefertiti știu pe dată la care general mă refeream.

— A ales să rămână în Teba în loc să vină în Memfis.

Focul îi arunca umbre aurii pe chip. Era frumoasă chiar și fără bijuterii și fără coroană.

— Dar nu puteau veni toți generalii cu noi, am protestat.

— Ei bine, Amenhotep nu are încredere în el.

Amestecă vinul în cupă.

— Și din acest motiv nu poți fi văzută cu el. Cei care i-au fost devotați l-au urmat în Memfis.

— Dar ce se va întâmpla dacă va muri Bătrânul? Armata nu se va reuni la Teba?

Nefertiti clătină din cap.

— Nu cred că ne vom mai întoarce la Teba.

Era să scap cupa din mână.

— Ce vrei să spui? am exclamat. Într-o zi, Bătrânul o să moară… Poate că nu curând, dar într-o zi…

— Și, când va muri, Amenhotep nu se va întoarce.

— A zis el asta? Și lui tata i-ai spus?

— Nu, nu a zis asta. Dar am ajuns să-l cunosc.

Privi în flăcări.

— Își va dori orașul lui. Unul dincolo de Memfis, care să rămână mărturie a domniei noastre.

Nu-și putu stăpâni un zâmbet.

— Dar nu vrei să te întorci la Teba? am întrebat-o. E centrul Egiptului. E centrul lumii!

Zâmbetul lui Nefertiti se întinse.

— Nu, Mutny. Noi suntem centrul lumii. După ce va muri Bătrânul, curtea va veni după noi, oriunde am fi.

— Dar Teba…

— E doar un oraș. Imaginează-ți cum ar fi dacă Amenhotep ar construi o capitală și mai mare.

Ochii i se măriră.

— Ar fi cel mai mare întemeietor din istoria Egiptului. Ne-am putea scrie numele la fiecare intrare. Fiecare templu, fiecare altar, fiecare bibliotecă, fiecare monument ar fi o mărturie a vieții noastre. Și a vieții tale.

Părul negru îi strălucea în lumina focului.

— Ai putea avea propria ta clădire în care să-ți imortalizezi numele, iar zeii nu te-ar uita niciodată.

Cuvintele lui Nakhtmin îmi răsunară în minte, cum că uitarea era cel mai mare dar pe care îl putea oferi istoria. Dar nu putea fi adevărat. Cum ar mai fi știut zeii ce am făcut? Rămaserăm amândouă în tăcere, cufundate în gânduri. Focul din adâncul ochilor lui Nefertiti se stinse și pe chip îi apăru o expresie întristată.

— Noi două suntem atât de diferite! Probabil pentru că eu semăn mai mult cu mama mea și tu cu a ta.

M-am foit, stingherită. Nu-mi plăcea când vorbea despre trecutul nostru diferit.

— Mă întreb cum era oare mama. Imaginează-ți, Mutny, nu am nimic de la ea. Nici o imagine, nici haină, nici măcar un pergament. Doar câteva inele.

— A fost o prințesă din Mitanni. În țara ei, este pictată pe mormântul tatălui său.

— Chiar și așa, nu am nici o imagine a ei în Egipt.

Privirea îi era din ce în ce mai hotărâtă.

— Nu voi lăsa să se întâmple asta cu mine. Îmi voi ciopli chipul în fiecare colț al acestui ținut. Copiii mei își vor aminti de mine până când nisipurile vor dispărea din Egipt și piramidele se vor cufunda în pământ.

Am privit-o pe sora mea în lumina focului și am simțit o adâncă tristețe. Nu știusem niciodată lucrul ăsta despre ea.

Comorile lui Amon fuseseră închise în cufere cu lacăte grele, apoi aranjate cu grijă pe lângă pereții Camerei de Audiențe. Încă mai erau sandale de aur, piei de leopard și coroane cu nestemate de mărimea pumnului meu adunate grămezi prin colțuri sau aruncate pe mese. Unde aveau să ajungă toate? Nu puteau fi păstrate în siguranță în această încăpere publică, nici măcar sub paza a treizeci și șase de gărzi.

— Ar trebui să-l chemăm pe Maya, sugeră Nefertiti, ca să ne facă o vistierie.

Lui Amenhotep îi plăcu ideea numaidecât.

— Regina are dreptate. Vreau o vistierie care să reziste asediului timpului. Panahesi, găsește-l pe Maya.

Panahesi se grăbi să se ridice.

— Desigur, Înălțimea Voastră. Și, dacă faraonul dorește, aș fi încântat să supervizez construcția.

Tata îi aruncă lui Nefertiti o privire cu coada ochiului și sora mea spuse degajat:

— Va fi suficient timp pentru asta, vizire.

Se uită la Amenhotep.

— Mai întâi, să găsim un sculptor care să-ți redea chipul la fiecare colț. Amenhotep Întemeietorul, care păzește comorile și avuția Egiptului.

Panahesi se încruntă.

— Înălțimea Voastră…

Dar Amenhotep era deja purtat de viziunea lui.

— Poate să te înfățișeze și pe tine. Vom fi cei mai puternici cârmuitori ai Egiptului, având la picioare comorile lui cele mai de preț.

Panahesi se albi la față imaginându-și chipul lui Nefertiti în vistieria Egiptului.

— Doriți să chemăm un sculptor? întrebă tata.

— Da, porunci Amenhotep. Și chiar de îndată.

CAPITOLUL 11

1350 Î.HR.

Akhet, anotimpul inundației

Vistieria avu prioritate chiar și în fața templului lui Aton.

Până la începutul lunii Thoth, un pavilion maiestuos, cu două etaje, se înălța în splendoarea lui de granit, lângă palat. Praful nu se așezase încă în curte când Maya dădu la o parte ușile masive, lăsându-ne pe toți uluiți de ceea ce reușise să realizeze într-un timp atât de scurt. Din toate cele patru colțuri ale vistieriei ne priveau Amenhotep și Nefertiti, mai mari decât în viața reală, mai mari decât cele mai impunătoare statui ale Bătrânului din Teba.

— Cine le-a făcut? am întrebat eu, cu gura căscată.

Maya îmi răspunse rânjind:

— Un sculptor pe nume Tutmes.

Era magnific. Statuile erau atât de înalte, atât de impunătoare, încât păream niște bieți lăstari într-o pădure de sicomori. Grupul de viziri și de curteni din spatele nostru amuți. Nici măcar Panahesi nu avea nimic de spus. Nefertiti se apropie de una dintre statui. Capul îi ajungea până la piciorul de piatră. Asemănarea era uimitoare. Nasul subțire, gura mică și ochii mari și negri, sub niște sprâncene foarte arcuite. Își trecu mâna peste fusta de piatră și îmi spuse, mișcând doar din

buze: „Păcat că nu e Kiya aici."

Apoi Amenhotep anunță vesel:

— Acum vom începe construirea templului lui Aton!

Tata îl privea ca și cum ar fi spus ceva de necrezut, însă Maya nu părea surprins.

— Desigur, Înălțimea Voastră.

— Iar vizirul Panahesi va supraveghea lucrările.

Avu loc o altă întâlnire în camera mea. Acum că vistieria fusese construită, nu ne puteam asuma riscul ca Panahesi să fie însărcinat cu administrarea aurului. Construcția templului lui Aton avea să înceapă în Thoth, dar odată ce sarcina de supraveghetor a lui Panahesi lua sfârșit, avea să ceară din nou funcția de vistiernic.

— Va trebui să faci ceva să împiedici asta, spuse tata simplu.

— Putem să-i dăm altă funcție. Ceva care să-l scoată din nou din palat. Ce zici de ambasador? Ar putea călători în Mitanni…

Tata clătină dezaprobator din cap.

— Nu va fi niciodată de acord.

— Cui îi pasă dacă va fi de acord sau nu? șuieră Nefertiti.

Tata ezită.

— L-am putea face Mare Preot al lui Aton, gândi el cu voce tare.

Nefertiti se dădu înapoi.

— În templul meu? strigă ea.

— Ai prefera să-l ai vistiernic, i-o întoarse tata, cu toate bogățiile Egiptului pe mână, când știi că se prea poate să se nască un prinț, care să fie nepotul lui? Nu, îl vom face Mare Preot al lui Aton, hotărî tata, ridicându-se grăbit. Nefertiti, ai avut un vis. Ai avut un vis în care l-ai văzut pe Panahesi ca Mare Preot al lui Aton.

Nefertiti își dădu numaidecât seama ce făcea tata.

— Era îmbrăcat în blănuri de leopard. O lumină aurie îl

înconjura. Cu siguranță, a fost un semn.

Tata zâmbi și Nefertiti râse. Erau ca o pereche de hiene.

În acea după-amiază, Nefertiti așteptă să se umple Camera de Audiențe, ca să anunțe curții că avusese un vis.

— Un vis foarte viu, zise ea.

Panahesi aruncă o privire tăioasă înspre podium. Sora mea continuă:

— Un vis ce părea atât de real încât, atunci când m-am trezit, am crezut că totul se întâmplase aievea.

Amenhotep se aplecă în față, pe tron, intrigat.

— Să chemăm un preot? Avea legătură cu mine?

Sub podium, Kiya și doamnele ei se strânseră laolaltă, șușotind.

Nefertiti făcu pe sfioasa.

— Avea legătură cu întregul Egipt, explică ea.

— Chemați un preot! strigă Amenhotep.

Tata fu la ușă înainte ca Panahesi să aibă vreme să se ridice.

— Doriți un preot anume, maiestatea voastră?

Buza lui Amenhotep se încreți. Până avea să fie construit templul lui Aton, trebuia să-și caute preoți în templul lui Amon.

— Unul care să interpreteze vise.

Când tata dispăru, Panahesi mârâi, simțind că se petrece ceva:

— Înălțimea Voastră, spuse el, n-ar fi mai înțelept să auzim mai întâi visul?

Nefertiti râse, degajată.

— De ce, vizire? Te temi oare că aș putea visa ceva care să-l facă de rușine pe faraon?

Flutură din genele ei lungi în direcția lui Amenhotep și soțul ei îi zâmbi.

— Am încredere în soția mea întru totul, vizire. Chiar și în visele ei.

Dar Kiya, cu burta ei din ce în ce mai mare, nu se lăsa întrecută de Nefertiti.

— Poate că alteța sa ar dori să asculte muzică în timp ce așteptăm?

Dacă Nefertiti îl putea mulțumi pe faraon cu un vis, ea se putea face plăcută prin muzică. Își flutură mâna încărcată cu brățări înspre muzicienii care urmau curtea pretutindeni, și numaidecât începu un cântec. Nimeni nu spunea nimic despre oamenii care așteptau cu plângeri în fața palatului sau despre vizirii care voiau să știe ce să facă cu Horemheb sau cu hitiții care înaintau în teritoriile Egiptului. Visul lui Nefertiti avea întâietate. Visul lui Nefertiti și muzica Kiyei. „Singurele momente în care nu se face nimic“, mi-am zis în sinea mea, „sunt cele în care faraonul se hotărăște să domnească din Camera lui de Audiențe“.

Amenhotep stătea pe tron în timp ce harpiștii cântau, apoi ușile Camerei de Audiențe se dădură la o parte și tata se întoarse. În spatele lui, un preot al lui Amon mătura dalele de marmură cu poalele robei.

— Interpretul de vise, anunță tata.

Bătrânul se aplecă.

— Sunt preotul Menkheperre.

— Am avut un vis, vorbi Nefertiti. Pe care aș vrea să îl interpretezi.

— Vă rog să mi-l povestiți, maiestate, împreună cu toate detaliile pe care vi le amintiți.

Nefertiti se ridică.

— Am visat robe din blană de leopard sub soare, zise ea.

I-am aruncat o privire nervoasă lui Panahesi, care mă surprinse și citi numaidecât în ochii mei că era prins în mijlocul unui complot.

— L-ați visat pe Marele Preot al lui Aton, anunță solemn

Menkheperre, și pretutindeni în jur se auziră șoapte.

— Am visat apoi că un vizir lua de jos aceste robe și, în clipa în care le-a îmbrăcat, soarele a început să strălucească mai tare. Atât de tare, încât lumina a devenit aproape orbitoare.

Toți curtenii erau transfigurați și Menkheperre strigă triumfător:

— Un semn! Cu siguranță, un semn!

Amenhotep se ridică de pe tron.

— Bărbatul din visul tău este acum aici?

Ne uitarăm cu toții la Nefertiti, a cărei privire se opri asupra lui Panahesi, apoi se îndreptă din nou spre preot.

Menkheperre își depărtă mâinile și m-am întrebat oare cât din aurul tatălui meu se afla acum sub robele lui. Apoi preotul anunță:

— Semnificația este limpede, Înălțimea Voastră. Aton a ales.

— Nu!

Panahesi se ridică de pe scaun, împiedicându-se.

— Maiestatea voastră, este doar un vis. Nimic mai mult decât un vis!

Amenhotep coborî de pe podium, punându-și drăgăstos mâinile pe umerii lui Panahesi.

— Aton a ales.

Panahesi se uită mai întâi la mine, apoi la tata, al cărui chip era o mască perfectă.

— Felicitări, sfinția voastră, spuse tata cu o ironie pe care numai Panahesi o înțelese. Zeul a ales.

Odată ieșiți din Camera de Audiențe, Kiya mi se adresă, jubilând:

— Tatăl meu este Mare Preot al lui Aton, zise ea, fără să vadă mâna familiei mele în întreaga poveste. Când se va naște și un prinț, nu va mai exista poziție în Egipt pe care să nu o ocupe familia mea. Și Marele Preot al lui Aton strânge dijmele,

adăugă ea. Sora ta tocmai ne-a ajutat să mai urcăm o treaptă pe podium, înspre tron.

— Nu, tocmai v-a împins mai jos, i-am răspuns. Poate că tatăl tău va strânge taxele, am spus, dar tatăl meu le va număra.

Kiya mă privi, fără să înțeleagă.

— Înaintea acestei întruniri, vizirul Ay a fost numit vistiernic.

CAPITOLUL 12

7 Thoth

Stăteam în vârful unui deal sterp, de unde vedeam Nilul străbătând Memfisul. Un vânt cald trecea prin țesătura subțire a cămășilor, făcându-ne pelerinele să ne fluture în aer.

— Templul va fi înalt de două etaje și se va întinde peste două dealuri.

Maya arătă înspre dunele scăldate de soare. Crestele lor răsăreau una după cealaltă, conuri de nisip alb strălucind în razele arzătoare.

— De unde vor veni materialele? întrebă Nefertiti.

— Oamenii vor folosi pietre din cariera de est.

Amenhotep era nerăbdător.

— Cât o să dureze?

Vântul se înteți, acoperind cuvintele arhitectului. Panahesi și tata veniră mai aproape.

— Șase anotimpuri, dacă oamenii pot munci în fiecare zi.

Chipul lui Amenhotep se întunecă.

— În șase anotimpuri, aș putea fi asasinat! strigă el.

De când îl executase pe Marele Preot al lui Amon, trăia cu această frică. Oriunde se ducea, era însoțit de gărzi de mercenari, din Nubia. Stăteau în fața ușii lui când dormea și planau ca niște corbi în spatele lui atunci când mânca. Erau prezenți și acum, îngrămădiți la poalele dealului, cu sulițele

pregătite să oprească orice dușman al faraonului. Pe holurile palatului, Nefertiti îmi șoptise că Amenhotep se temea că oamenii nu îl iubeau.

— De ce? o întrebasem, iar privirea cu care îmi răspunsese fusese grăitoare.

Din cauza a ceea ce se întâmplase cu Marele Preot al lui Amon. Acum Amenhotep simțea furia oamenilor pe străzi și nici unul din vizirii lui nu avea curajul să-i spună că, într-adevăr, așa era. Însă tata o prevenise pe Nefertiti.

— De unde știi tu? strigase ea în camera mea și tata îi arătase un desen pe care îl găsise în piață: un șarpe care avea capul faraonului înghițea o statuie a măritului zeu Amon.

Acum Amenhotep pășea nervos în vârful dealului și vocea îi era severă.

— Șase anotimpuri nu este acceptabil! tună el.

— Ce-ați vrea să fac, maiestatea voastră? Numărul muncitorilor pricepuți în construirea templelor este limitat.

Amenhotep strânse din dinți.

— Atunci, vom folosi armata.

Nefertiti țâșni în față și spuse plină de entuziasm:

— Dacă ar ajuta și soldații la construirea templului, cât de repede ar putea fi gata?

Maya se încruntă.

— Despre câți soldați vorbim, Înălțimea Voastră?

— Trei mii, răspunse pe dată Amenhotep, fără să se gândească la războiul pe care i-l promisese lui Horemheb sau la granițele Egiptului, care trebuiau apărate.

— Trei mii?

Maya încercă să-și ascundă mirarea.

— S-ar putea să dureze…

Făcu o scurtă pauză ca să calculeze.

— Cu atât de mulți oameni, s-ar putea să dureze doar trei

anotimpuri.

Amenhotep dădu hotărât din cap.

— Atunci, toți soldații care au venit în Memfis vor fi angajați încă din această seară.

— Și granițele Egiptului? întrebă ferm tata. Vor trebui apărate. Și palatul va avea nevoie de pază. Luați o mie, spuse el, deși știam că îl durea sufletul să facă până și acest compromis.

Îi aruncă o privire de avertizare surorii mele, care dădu din cap.

— Da. O mie. Nu vrem ca granițele Egiptului să rămână nepăzite.

Amenhotep se supuse, apoi se uită la Maya.

— Dar îi vei anunța pe soldați în această seară.

— Și Horemheb? îl avertiză tata. Nu va fi mulțumit.

— Atunci, să fie nemulțumit! pufni Amenhotep.

Tata clătină din cap.

— Ar putea întoarce armata împotriva voastră.

Panahesi trecu numaidecât de partea lui Amenhotep.

— Plătiți-le soldaților mai mult decât ar putea obține vreodată ca pradă din războiul cu hitiții, sugeră el. Îmbrăcați-i în aur. Avem suficienți bani din taxele strânse.

— Bine. Bine!

Amenhotep rânji.

— Oamenii n-o să mă părăsească, la cât o să-i plătesc.

— Și generalul? întrebă tata din nou.

Amenhotep miji ochii.

— Care general?

A doua zi, Camera de Audiențe era aglomerată de oameni veniți cu tot felul de jalbe să-l vadă pe faraon. Construcția celui mai mare templu ridicat vreodată începuse deja și soseau mesageri cu pergamente de pe șantier. În vreme ce Kiya se plimba ca o rață pe holurile palatului, mutându-se de pe un

scaun pe altul, servitorii veneau și plecau cu detalii și măsurători trimise de arhitectul Maya. Apoi, ușile Camerei de Audiențe se dădură de perete și Amenhotep se încordă. Gărzile se strânseră în jurul lui și Horemheb râse.

— Am luptat cu nubienii pe când eram doar un băietan, pufni el. Credeți că cincisprezece gărzi mă pot opri?

Avansă înspre tron.

— Mi-ai jurat că vom avea război. Ți-am dat templele lui Amon!

Amenhotep zâmbi.

— Și îți sunt foarte recunoscător.

„Dacă aș fi eu faraon, nu l-aș enerva pe acest general“, mi-am zis.

La baza podiumului, Horemheb înțepeni.

— Cât timp ai de gând să folosești soldații Egiptului pe post de muncitori?

— Trei anotimpuri, răspunse Nefertiti de pe tronul ei.

Privirea lui Horemheb se mută de la Amenhotep la sora mea. Eu m-am cutremurat, însă ea îi susținu neclintită privirea.

— Granițele Egiptului trebuie apărate în întregime. Pentru asta e nevoie de fiecare soldat, ne avertiză Horemheb. Hitiții…

— Nu-mi pasă de hitiți!

Amenhotep coborî de pe podium și se opri în fața lui Horemheb, știindu-se în siguranță într-o încăpere plină de gărzi.

Horemheb trase aer în piept și vesta de piele i se întinse pe pectorali.

— M-ai mințit.

— Le-am dat soldaților tăi o îndeletnicire mai bună și mai puțin periculoasă.

— Să-i construiască templul lui Aton? Îl pângărești pe Amon!

— Nu.

Amenhotep zâmbi periculos.

— Tu l-ai pângărit pe Amon.

Furia îi umflă venele lui Horemheb, pe brațe și pe gât.

— Vom fi atacați, îl preveni el. Hitiții vor veni în Egipt, și când oamenii tăi vor fi mai mult constructori decât soldați, o să-ți pară rău.

Amenhotep se apropie de Horemheb și numai eu, care stăteam pe cea mai joasă treaptă a podiumului, am auzit ce și-au spus.

— Oamenii te urmează în același fel în care îl urmau pe fratele meu. Nu știu de ce. Dar tu îl vei urma pe Aton. Îl vei sluji pe el, îți vei sluji faraonul, sau îți voi lua funcția și te vei trezi fără un singur prieten în tot Egiptul. Horemheb cel fără de prieteni, așa ți se va spune. Și toți cei prinși în compania ta vor fi uciși.

Își îndreptă spatele.

— Înțelegi?

Horemheb nu spuse nimic.

— Înțelegi? strigă Amenhotep și vocea lui îmi bubui în urechi.

Horemheb își încleștă dinții.

— Vă înțeleg prea bine, maiestatea voastră.

— Atunci pleacă!

Întreaga adunare îl privi pe general ieșind din încăpere și mi-am spus în sinea mea: „A făcut un lucru foarte nesăbuit astăzi“.

Amenhotep se uită la agitația stârnită în Camera de Audiențe și spuse cu glas tare:

— Am terminat!

Aruncă o privire tăioasă grupului de viziri adunați la baza podiumului.

— Unde e Panahesi? întrebă el.

— La șantierul noului templu, spuse tata, ascunzându-și satisfacția.

— Foarte bine.

Amenhotep se întoarse spre sora mea și-i zâmbi drăgăstos.

— Vino! Hai să ne plimbăm prin grădini. Tatăl tău se poate ocupa de toate astea.

Arătă cu brațul încărcat de brățări înspre șirul lung de oameni strânși în fața încăperii, veniți cu tot felul de probleme.

Nefertiti se uită la mine și am înțeles fără nici un cuvânt că trebuia să vin și eu cu ei.

Am străbătut curtea până la sicomorii mari, ale căror fructe erau gata de cules.

— Știai că Mutny poate să numească orice plantă din grădină? întrebă Nefertiti.

Amenhotep mă privi suspicios.

— Ești tămăduitoare?

— Am învățat puțin în Akhmim, maiestatea voastră.

Nefertiti râse.

— Nu chiar puțin. Este un mic vraci. Ți-amintești ce s-a întâmplat pe corabie?

Amenhotep se încordă și m-am întrebat de ce-i amintea Nefertiti tocmai această întâmplare.

— Când voi avea un copil, va fi una dintre persoanele care o să mă asiste, zise Nefertiti și ceva din vocea ei ne făcu atât pe mine, cât și pe faraon să ne întoarcem.

— Ești însărcinată? șopti Amenhotep.

Nefertiti zâmbi larg.

— Primul fiu al Egiptului.

Am exclamat și mi-am dus mâna la gură, iar Amenhotep scoase un strigăt de bucurie și o strânse pe Nefertiti la piept.

— O familie! Și nu va exista copil mai adorat ca al nostru, îi

jură el.

Își așeză blând mâna pe stomacul surorii mele. M-am gândit, nevenindu-mi să cred, că la șaptesprezece ani Nefertiti va fi mama unui faraon al Egiptului.

Mă privi, radiind.

— Ei?

Nu știam ce să spun.

— Zeii te-au binecuvântat, am izbucnit.

Dar simțeam și teamă. De-acum înainte urma să aibă o familie, un soț și copii de care să se îngrijească.

— Tatei i-ai spus? am întrebat-o.

— Nu.

Încă zâmbea.

— Dar vreau să-mi binecuvântez copilul în templul lui Aton, spuse ea nerăbdătoare.

Am privit-o șocată.

Expresia lui Amenhotep deveni serioasă.

— Atunci, templul va trebui terminat în nouă luni, zise el. Trebuie să-l termine până în luna Pachons.

În palat, servitorii începuseră deja să șoptească. Nu se găsise sânge pe așternuturile lui Nefertiti și nici o pată pe cămășile ei. Desigur, eu nu știam. Eram la o curte distanță de ea acum, dar Ipu nu părea surprinsă.

— Știai și nu mi-ai spus nimic? am strigat eu.

Ipu îmi ridică peste cap cămașa și-mi puse în schimb o rochie pentru sărbătoarea din acea seară.

— Nu știam dacă vreți să vă împărtășesc bârfele, domniță.

— Sigur că vreau!

Ipu zâmbi larg și i se văzură gropițele.

— Atunci, domnița nu trebuia decât să întrebe.

Pregătirile pentru o sărbătoare în Sala Mare începură după ce Nefertiti îi spuse în mod oficial lui Amenhotep că era

însărcinată cu copilul lui, dar zecile de mese și de lămpi cu ulei păreau că fuseseră aranjate dinainte. Cu siguranță o armată de servitori muncise întreaga după-amiază ca să împodobească sala și toți bucătarii din Memfis se puseseră pe treabă din clipa în care vestea sosise la palat. Podiumul, cu cele trei trepte care urcau spre tronurile lui Horus, era acoperit de flori. Pe fiecare treaptă, servitorii puseseră câte două scaune, cu spătar înalt și cu multe perne, pentru cei mai de seamă membri ai curții regale. Eu aveam să stau pe unul dintre aceste scaune, la fel mama și tata, marele preot Panahesi și, dacă avea să vină, prințesa Kiya. Ultimul scaun era rezervat pentru o persoană de onoare aleasă.

Când va fi sosit momentul mesei, aveam să urcăm la masa regală, în vârful podiumului strălucitor unde, în majoritatea serilor, cuplul regal mânca singur. În această seară însă, stăteam și noi lângă Nefertiti și Amenhotep. Această seară era o sărbătoare a familiei noastre. Familia regală a Egiptului.

Trompetele ne anunțară intrarea și am traversat împreună sala, asigurându-ne că toți vizirii puteau vedea câte brățări de aur purtam și câte inele își pusese tata. Kiya își folosise sarcina pentru a-și scuza absența, însă Panahesi pășea alături de noi înspre podium și, de sub tronurile lui Horus, mama pur și simplu radia de fericire.

— Sora ta poartă în pântec moștenitorul tronului Egiptului, zise ea, minunându-se. Va fi faraon într-o bună zi.

— Dacă este băiat, i-am răspuns.

Tata zâmbi tăios.

— Ar fi cazul să fie. Moașele spun că pruncul Kiyei va fi băiat și familia noastră nu-și poate permite un pretendent la tron.

Sala Mare era plină de oameni care vorbeau și râdeau. Toți nobilii din Memfis erau prezenți. Nefertiti coborî de pe podium

și îmi întinse brațul, invitându-mă să merg prin încăpere împreună cu ea. Strălucea, triumfătoare.

— Nu poți să mergi singură? am întrebat-o.

— Ba sigur că pot. Dar am nevoie de tine.

Nu avea cu adevărat nevoie de mine, dar mi-am ascuns satisfacția și i-am dat brațul. Capetele se întorceau ca să le vadă pe fiicele lui Ay și pentru prima oară am simțit acea veselie copilărească de a fi atât frumoasă, cât și puternică. Bărbații se uitau vrăjiți la Nefertiti, însă privirile lor zăboveau și asupra mea.

— Ce fetiță frumoasă! spuse Nefertiti, prinzând între degete bărbia unui copil gras.

M-am uitat lung la sora mea. Cu siguranță nu putea crede că este un copil frumos. Dar mama fetiței zâmbi mândră și se înclină mai adânc decât orice altă femeie de la curte.

— Mulțumesc, regina mea. Mulțumesc!

— Nefertiti! am protestat eu.

Mă ciupi de braț.

— Zâmbește mai departe! îmi spuse ea.

Apoi am văzut că Amenhotep ne urmărea de pe tron. Nefertiti și sora lui Nefertiti, frumoase și încântătoare, atrăgătoare și dorite. Faraonul coborî. Se săturase să o vadă revărsându-și favorurile asupra tuturor în afară de el.

— Cea mai frumoasă femeie din Egipt! declară el, trăgând-o de lângă mine.

O conduse înapoi la tronul ei de abanos și Nefertiti nu-și mai încăpea în piele de încântare.

Nu se mai vorbea decât despre copil.

La băi, în arenă, în Sala Mare, Nefertiti le amintea tuturor că purta moștenitorul tronului Egiptului. După ceva timp, cred că și mama se săturase de refrenul ăsta.

— Numai despre asta vorbește, i-am spus, aplecându-mă pe

banca de piatră din grădină, privind pisicile care vânau șoareci în iarba înaltă.

— Pentru asta a venit aici, spuse mama. Ca să dea Egiptului un fiu.

— Și să-l controleze pe prinț, i-am atras atenția.

Privirăm amândouă lacul, admirând florile de lotus ce dansau pe suprafața apei, golindu-și în unde petalele ce se strângeau în forma unei cupe.

— Să sperăm doar că va fi băiat, fu tot ce zise mama. Oamenii ne vor ierta orice dacă vor avea un prinț care să moștenească la un moment dat coroana, fără să se ajungă la vărsare de sânge. S-ar putea chiar să uite că, în vreme ce familia regală construiește temple în Memfis, hitiții invadează teritoriile egiptene de la Kadesh.

I-am aruncat o privire surprinsă, însă mama nu mai spuse nimic pe această temă.

— Îmbracă-te, Mutny! Mergem la templu.

Somnoroasă încă, m-am ridicat din așternuturi.

— La templul lui Amon?

Nefertiti pufni disprețuitor.

— La templul lui Aton. Au terminat curtea și vreau să o văd.

— Au terminat în cincisprezece zile?

— Desigur. Muncesc acolo câteva mii de oameni. Grăbește-te!

Am dat fuga să-mi găsesc cămașa, sandalele și o curea.

— Și tata?

— Va rămâne în Camera de Audiențe ca să aplice legile Egiptului. Suntem un trio perfect, adăugă cu mândrie sora mea. Faraonul, regina lui și vizirul competent.

— Și mama? am întrebat, punându-mi tunica.

— Ea vine.

— Dar ce va spune Tiye?

Sora mea ezită. Mi s-a părut că observ un regret sincer în vocea ei când recunoscu:

— Tiye e supărată pe mine.

Rușinea îi colora obrajii. La urma urmei, regina Tiye fusese cea care-i pusese coroana lui Horus pe cap. Dar acum, Nefertiti avea datoria de a-i fi devotată lui Amenhotep, nu lui Tiye. Știam că așa vedea ea lucrurile, însă nu vorbea niciodată cu mine despre prețul acestei alegeri, despre nopțile nedormite, petrecute cu capul în palme, privind luna și întrebându-se care va fi ecoul hotărârii ei în eternitate. Stătea acum pe patul meu și mă privea cum mă îmbrac. Într-o vreme, râdea de picioarele mele lungi și de pielea mea tuciurie. Dar acum nu avea vreme pentru insulte copilărești.

— A mers până acolo încât să trimită mesageri ca să-l amenințe. Dar ce poate face? A fost încoronat. Va fi faraon peste Egiptul de Sus și Egiptul de Jos de îndată ce va muri Bătrânul.

— Ceea ce ar putea să dureze ani buni, i-am atras atenția, sperând că zeii nu auziseră speranța din glasul ei în clipa în care vorbise despre moartea faraonului.

Am urmat-o de-a lungul holului și, când am ieșit în curte, m-am întors mirată spre Nefertiti.

— Cine sunt acești bărbați înarmați?

Amenhotep apăru prin porțile de gresie sculptată și îmi răspunse:

— Trebuie să fiu protejat și sora ta la fel. Nu am încredere în armata tatălui meu.

— Dar oamenii ăștia fac parte din armată, i-am atras eu atenția. Dacă nu te poți încrede în armată…

— Nu mă pot încrede în generali, sări Amenhotep. Soldații, soldații aceștia, vor face ce li se va spune.

Urcă în carul lui poleit cu aur, întinzând mâna ca s-o ajute pe sora mea. Apoi plesni cu biciul în aer și caii o luară din loc.

— Nefertiti! am strigat, apoi m-am întors spre mama. Nu e periculos să meargă așa de repede?

Auzeam râsul lui Nefertiti peste tropotul cailor și am privit-o amândouă dispărând în depărtare.

— Sigur că e periculos. Dar cine să o oprească?

Gărzile înarmate ne-au urcat repede în carul nostru și în scurt timp am ajuns la locul în care se construia noul templu al lui Aton. Când ne-a apărut în fața ochilor, am avut senzația că pășisem în mijlocul unui oraș care tocmai ieșise de sub un asediu. Blocuri de cărămidă erau împrăștiate pretutindeni și soldații își croiau drum printre construcții pe jumătate terminate, mârâind și pufăind și strigând ordine. Panahesi, cu mantia lungă umflată de vânt, stătea cu brațele la piept, dând comenzi aspre oamenilor. Așa cum îmi spusese sora mea, curtea fusese deja ridicată și acum se înălțau coloanele, sculptate după chipurile lui Nefertiti și Amenhotep. Perechea regală coborî din car și Panahesi veni repede lângă faraon, făcând plecăciuni.

— Alteța voastră!

O văzu apoi pe sora mea și încercă să-și ascundă dezamăgirea.

— Maiestate… Ce bună sunteți să veniți tocmai până aici.

— Avem de gând să supraveghem lucrul până când se va termina construcția, spuse cu hotărâre Nefertiti, privind în jur.

Deși pretutindeni părea să domnească haosul, dacă te uitai mai bine, terenul părea împărțit în patru secțiuni diferite: pictorii, sculptorii, cei care mutau obiectele și constructorii.

Amenhotep își dădu la o parte mantia și privi în jur.

— Oamenii nu au remarcat sosirea noastră?

Panahesi ezită.

— Alteță?

— Nu au băgat de seamă că am sosit? strigă faraonul.

Nimeni nu se închină!

Muncitorii din jurul nostru se opriră și Panahesi își drese vocea.

— Credeam că Înălțimea Voastră își dorește ca templul gloriosului Aton să fie terminat cât mai repede cu putință.

— Nimic nu este mai important decât faraonul!

Ecoul vocii îi răsună în curtea aglomerată. L-am văzut pe generalul Horemheb undeva în spate, cu chipul încruntat într-o tăcută amenințare. Apoi ciocanele se opriră și soldații se lăsară pe dată într-un genunchi. Un singur om rămase în picioare. O furie roșie ca focul îi aprinse chipul lui Amenhotep. O porni către cel care îl sfida și mulțimea se dădea la o parte împleticindu-se din calea lui. Nefertiti trase aer în piept și m-am apropiat de ea.

— Ce-o să facă?

— Nu știu.

Amenhotep se apropia cu pași grăbiți de Horemheb. Erau de aceeași înălțime, însă numai unul era iubit de soldați.

— De ce nu îngenunchezi în fața trimisului lui Aton?

— Îi pui pe acești oameni în pericol, Înălțimea Ta. Cei mai buni dintre soldații noștri sunt aici. Oameni antrenați să mâne care în luptă îți sculptează chipul în piatră, când ar trebui să ne apere granițele împotriva hitiților. Nu e un mod înțelept de a folosi oameni bine instruiți.

— Eu hotărăsc ce e înțelept și ce nu! Tu nu ești decât un biet soldat, iar eu sunt faraonul Egiptului!

Amenhotep se încordă.

— Te vei pleca în fața mea!

Horemheb rămase în picioare și mâna lui Amenhotep se îndreptă numaidecât spre pumnalul de la brâu. Făcu un pas amenințător în față.

— Spune-mi, zise el, scoțând cuțitul din teacă, crezi că

oamenii tăi s-ar răscula împotriva mea dacă ar fi să te omor pe loc?

Aruncă o privire neliniștită în jur.

— Eu cred că ar rămâne în genunchi în timp ce sângele tău ar uda nisipul.

Horemheb trase aer în piept.

— Atunci încercați, Alteța Voastră.

Amenhotep ezită. Privi în jur la miile de soldați puternici, dar neînarmați. Apoi își băgă pumnalul la loc și se îndepărtă.

— De ce nu mi te supui? întrebă el.

— Am avut o înțelegere, îi răspunse Horemheb. Am fost supus alteței sale, iar alteța sa a trădat Egiptul.

— Nu am trădat pe nimeni! spuse cu răutate Amenhotep. Tu ești cel care m-ai trădat. Tu și această armată. Crezi că nu știu că ai fost prieten cu Tutmes? Că lui i-ai fost credincios?

Horemheb nu spuse nimic.

— Ai fi îngenuncheat în fața fratelui meu! strigă Amenhotep. Spune-mi că nu ai fi îngenuncheat în fața lui Tutmes.

Horemheb păstră tăcerea și, dintr-o dată, pumnul lui Amenhotep se înfipse în stomacul generalului. Horemheb trase aer în piept, însă picioarele nu i se clintiră. Amenhotep se uită repede la soldații din jur, care așteptau încordați, pregătiți să-și apere generalul. Apoi îl apucă de umăr pe Horemheb și șopti sălbatic:

— Te eliberez din funcție. Întoarce-te la tatăl meu. Dar ai face bine să-ți amintești că, după moartea Bătrânului, tot eu voi fi faraon și în Egiptul de Sus.

Mulțimea se dădu la o parte, lăsându-l pe Horemheb să se ducă la carul lui. Apoi, toți soldații se întoarseră la unison înspre Amenhotep.

— Reluați lucrul! strigă Panahesi. Reluați lucrul!

Deși era dimineața devreme, un foc ardea în vatra din camera mea. Nefertiti stătea într-un scaun aurit, cel mai aproape de foc, lumina flăcărilor reflectându-se în ochiul de lapis dintre sânii ei. Tata se lăsă pe spate, cu degetele sub bărbie. Restul palatului dormea.

— Nu poți face nimic ca să-l mai liniștești?

Focul trosnea și șuiera. Nefertiti oftă.

— Fac tot ce pot. Urăște armata.

— Dar armata îl ține la putere, spuse aspru tata. Horemheb nu va uita ce a făcut.

— Horemheb este în Teba, răspunse Nefertiti.

— Și când va muri Bătrânul?

— Asta ar mai putea dura încă zece ani.

Folosea cuvintele mele, deși știam că nu era ceea ce spera să se întâmple.

— Fără armată, Egiptul este slab. Ai noroc că în Teba mai există încă generali care își pregătesc soldații pentru război.

— Nu vom construi decât trei anotimpuri, se apără Nefertiti.

— Trei?

Tata se ridică furios.

— Înainte erau șase, acum sunt trei? Cum poate o armată să termine un templu într-un an?

— Sunt însărcinată, spuse Nefertiti, apăsându-și mâna pe burtă. Fiul meu va fi sfințit pe altarul lui Aton.

Tata o privi lung.

— Este dorința lui Amenhotep, adăugă ea. Și dacă nu o fac eu, o va face Kiya. Dacă naște un băiat? întrebă ea cu disperare în glas.

— Va sta la pat peste șapte zile, o avertiză tata. Dacă se va naște un prinț, faraonul va sărbători. Vor fi festivități și ospețe.

Nefertiti închise ochii, impunându-și să fie calmă, însă tata clătină din cap.

— Pregătește-te. Următoarele zile îi vor aparține Kiyei.

Puteam vedea înverșunarea de pe chipul surorii mele.

— Mă duc cu el în arenă în dimineața asta, hotărî ea.

Se îndreptă spre dulapul în care își ținea hainele de călărie și o strigă pe Merit.

— Vrei să călărești cu el? am exclamat. Dar nu ai mai călărit de zile întregi!

— Și voi călări acum. A fost o greșeală să cred că mă pot relaxa, bazându-mă pe sarcină.

Își răscoli dulapul până când veni Merit. Chiar și la această oră a dimineții, kohl-ul servitoarei era perfect trasat și pânza rochiei întinsă.

— Mănușile și coiful meu! îi porunci aspru Nefertiti. Repede! Înainte să se trezească Amenhotep și să vrea să călărească.

Tata o întrebă pe Merit:

— Pune în pericol copilul?

Nefertiti o străpunse pe Merit cu privirea din spatele tatălui meu și Merit spuse numaidecât:

— E devreme, vizire. Doar câteva luni.

Nefertiti își strânse centura în jurul taliei.

— Poate că, dacă voi călări, mi se va iuți sângele și voi naște un băiat.

*

Pe douăzeci și opt ale lui Thoth, Ipu veni în fugă în camera mea, unde eu și Nefertiti jucam senet.

— A început! strigă ea. Kiya naște!

Ne-am ridicat amândouă repede, împiedicându-ne în scaune, și am dat fuga în camera părinților noștri. Mama și tata stăteau împreună, vorbind repede, pe ton șoptit.

— O să aibă un băiat, șopti Nefertiti.

Tata se uită la mine, ca și cum eu îi spusesem ceva ce n-ar fi trebuit să spun.

— De ce spui asta?

— Pentru că am visat noaptea trecută. Va da naștere unui prinț al Egiptului.

Mama se ridică și închise ușa. Palatul era plin de mesageri care așteptau să facă un anunț regatului.

Nefertiti intră în panică.

— Nu pot permite așa ceva. Nu voi permite așa ceva.

— Nu poți face nimic, spuse tata.

— Întotdeauna pot face ceva, spuse ea apăsat.

Apoi Nefertiti adăugă, pe un ton calculat.

— Când se întoarce Amenhotep, spuneți-i că nu mă simt bine.

Mama se încruntă, însă tata îi înțelese pe dată jocul.

— Cât e de grav? întrebă el repede.

— Atât de grav…

Nefertiti ezită.

— Atât de grav încât s-ar putea să mor și să pierd copilul.

Tata se uită la mine.

— Trebuie să-i confirmi povestea când te va întreba.

Se răsuci pe călcâie și-i dădu instrucțiuni lui Merit:

— Du-o în camera ei și adu-i fructe. Nu pleca de lângă ea până nu-l vezi pe faraon.

Merit se înclină.

— Desigur, vizire.

Mi s-a părut că văd un zâmbet în colțul buzelor ei. Se înclină apoi în fața lui Nefertiti.

— Să mergem, Alteța Voastră?

Eu rămăsesem la ușă.

— Dar eu ce să fac?

— Ai grijă de sora ta, îmi spuse tata, cu subînțeles. Și fă

precum îți cere.

Ne întoarserăm cu toții în camera lui Nefertiti, încet, astfel încât, dacă ne-ar fi văzut cineva, să știe că ceva era în neregulă cu regina. În camera ei, Nefertiti se întinse în pat, neputincioasă.

— Cuvertura mea, spuse ea. Întinde-o.

Am privit-o lung.

— Peste picioare și de-o parte și cealaltă a patului.

— E îngrozitor ce faci, i-am spus. Deja i-ai luat locul Kiyei în inima lui Amenhotep. Nu e îndeajuns?

— Mă simt rău! protestă ea.

— Îi răpești singurele clipe de fericire pe care le mai are.

Ne privirăm una pe cealaltă, însă nu era nici un pic de rușine în ochii lui Nefertiti.

M-am așezat lângă patul ei în vreme ce Ipu stătea de pază la ușă, cerându-le servitorilor vești din camera de naștere a Kiyei. Am așteptat întreaga seară. Apoi, în cele din urmă, Ipu veni în fugă și, când deschise ușa, chipul îi era grav.

— Ei? Ce este?

Nefertiti se ridică în capul oaselor.

— Ce este?

Ipu își coborî capul.

— Un prinț. Prințul Nebnefer al Egiptului.

Nefertiti se lăsă să cadă pe perne și paloarea care-i acoperi chipul de data asta era reală.

— Trimite vorbă faraonului că Marea lui Soție este bolnavă, spuse ea numaidecât. Spune-i că e posibil să mor. Că risc să pierd copilul.

Am strâns buzele.

— Nu face fața asta! îmi porunci ea.

Amenhotep veni de îndată ce primi vestea.

— Ce este? Ce se-ntâmplă cu ea? strigă el.

Credeam că minciunile o să-mi înțepenească în gât, însă năvăliră numaidecât pe gură, de îndată ce i-am văzut teama.

— Nu știu, Înălțimea Voastră. I s-a făcut rău azi dimineață și de atunci doarme întruna.

Groaza îi întunecă fața și bucuria de a i se fi născut un fiu dispăru.

— Ce ai mâncat? Ceva pregătit de servitoarea ta?

Nefertiti îi răspunse cu voce înceată și slabă.

— Da… Da, sunt sigură că a fost pregătit de ea.

Amenhotep își puse mâna pe obrazul ei, apoi se întoarse spre mine:

— Ce s-a întâmplat? Trebuie să știu. Voi două sunteți nedespărțite. Spune-mi ce s-a întâmplat!

Mi-am dat seama că nu încerca să fie crud. Se temea. Se temea sincer pentru soția lui.

Inima începu să-mi bată repede.

— Se poate să fi fost de la vin, am spus repede. Sau de la frig. E foarte frig afară.

Amenhotep se uită la ferestrele din celălalt capăt al încăperii, apoi la așternuturile de pe pat.

— Dați-mi pături! strigă el și femeile veniră în grabă. Pături și lână. Găsiți-l pe vizirul Ay. Spuneți-i să aducă doctorul.

— Nu! spuse Nefertiti, ridicându-se în șezut. Mutny e tot ce-mi trebuie.

— Sora ta nu este doctor!

Se aplecă peste patul ei și-i luă brațele într-un gest de disperare.

— Nu poți să fii bolnavă. Nu poți să mă părăsești.

Închise ochii și genele ei negre îi fluturară pe obrajii palizi.

— Am auzit că ai un fiu, spuse ea încet și zâmbi, punându-și mâna mică pe stomac.

— Tu ești tot ce contează pentru mine. Vom ridica

monumente în cinstea zeilor împreună, jură el.

— Da. Un templu pentru Aton.

Zâmbi slab. Își juca rolul atât de bine, încât în ochii lui Amenhotep năvăliră lacrimi.

— Nefertiti!

Strigătul lui de durere era atât de sincer, încât mi se făcu milă de el. Se aruncă peste ea în pat și am intrat în panică.

— Opriți-vă! Răniți copilul!

Se auzi o bătaie în ușă și tata apăru cu doctorul lângă el. Nefertiti îi aruncă o privire îngrijorată.

— Nu te teme, zise tata cu subînțeles. O să te ajute.

Se înțeleseră din priviri și Nefertiti îi permise doctorului să-i ia sânge din braț. Bărbatul învârti lichidul într-un vas ca să-i vadă culoarea în timp ce-l urmăream cu toții, așteptând interpretarea. Bătrânul își drese glasul. Îi aruncă o privire tatei și dădu scurt din cap, apoi se uită la faraon.

— Ce este? întrebă Amenhotep.

Doctorul își coborî privirea.

— Mă tem că este foarte bolnavă, Înălțimea Voastră.

Sângele se scurse de pe chipul lui Amenhotep. Tovarășa lui, soția lui, susținătoarea lui cea mai înfocată, bolnavă acum din cauza sarcinii. Amenhotep îi aruncă o privire mult-iubitei sale Nefertiti, al cărei păr se revărsa pe perne asemenea cernelii negre. Arăta frumoasă și eternă, sculptată parcă și lipsită de viață. Faraonul se întoarse înspre medic.

— Vei face tot ce este cu putință! îi porunci el. Vei face tot ce-ți stă în putere ca s-o aduci înapoi.

— Desigur, spuse repede doctorul. Dar trebuie să se odihnească. Nimic nu trebuie să o deranjeze. Nici o veste proastă, nici…

— Fă-o bine!

Medicul dădu repede din cap și-și scoase repede sacul, din

care apărură mai mute sticluțe și o fiolă cu unguent. M-am uitat mai cu atenție, ca să văd dacă-mi puteam da seama ce erau. Dacă erau periculoase? Dacă ar fi îmbolnăvit-o cu adevărat? I-am aruncat o privire tatei, al cărui chip rămânea lipsit de orice expresie și mi-am dat seama ce trebuia să fie. Apă de rozmarin.

Medicul îi administră licoarea și am așteptat cu toții întreaga noapte lângă sora mea, privind-o cum adoarme. Veni și mama, apoi Ipu și Merit ne aduseră sucuri proaspete și pături. Târziu în noapte, mama se întoarse în camera ei încălzită în timp ce Amenhotep, tata și cu mine rămaserăm lângă Nefertiti. Dar, în timp ce o priveam, a început să-mi fie ciudă. Dacă nu ar fi fost atât de egoistă, eu și tata nu am fi fost nevoiți să luăm parte la o asemenea șaradă. N-ar fi trebuit să stăm ca niște străjeri lângă patul ei, încălzindu-ne mâinile lângă foc în timp ce ea se cuibărea frumușel sub cuverturi și Amenhotep îi mângâia obrazul. Când plecă până și tata, se întoarse spre mine și-mi spuse cu subînțeles:

— Ai grijă de ea, Mutnodjmet.

Închise ușa și Amenhotep se duse lângă patul lui Nefertiti.

— Cât de bolnavă este? întrebă faraonul.

Chipul îi era lung și ascuțit în umbrele aruncate de flăcări.

Mi-am înghițit nodul de teamă care mi se pusese în gât:

— Mă tem pentru ea, Înălțimea Voastră.

Nu era o minciună.

Amenhotep își privi regina adormită. Era de o frumusețe perfectă și știam că eu, cât voi trăi, nu aveam să fiu niciodată iubită cu asemenea obsesie.

— Tămăduitorii o vor aduce înapoi, jură faraonul. Poartă copilul nostru. Viitorul Egiptului.

Înainte să mă pot abține, m-am trezit întrebându-l:

— Și Nebnefer, maiestate?

Mă privi ciudat, ca și cum ar fi uitat de moștenitorul Kiyei.

— Kiya e Soția a Doua. Nefertiti e regina mea și îmi este credincioasă. Înțelege viziunea pe care o am pentru un Egipt mai măreț. Un Egipt condus de atotputernicul Aton. Copiii noștri vor îmbrățișa soarele și vor deveni cei mai puternici conducători pe care zeii i-au binecuvântat vreodată.

Vocea mi se opri în gât:

— Și Amon?

— Amon e mort, răspunse el. Dar voi readuce la viață visul bunicului meu de a avea faraoni care să nu se lase conduși de puterea preoților lui Amon. Îi voi cinsti numele și eternitatea își va aminti ce am făcut. Ce am făcut noi, spuse apăsat, uitându-se la Nefertiti, tovarășa lui de luptă, aliatul lui neclintit.

La fiecare sfat pe care îl primea de la Kiya, Nefertiti se grăbea să sugereze o statuie nouă, o altă curte, un nou templu strălucitor.

Amenhotep rămase lângă patul ei întreaga noapte. Îl priveam întrebându-mă ce l-ar fi putut determina pe un om să distrugă zeii poporului său și să aducă în locul lor un protector de care nu auzise nimeni. „Lăcomia“, mi-am zis. „Ura pe care o are față de tot ce ține de tatăl lui și lăcomia de putere. Fără preoții lui Amon, el va controla totul.“ M-am așezat pe un scaun cu multe perne și l-am privit mângâindu-i obrazul surorii mele. Era tandru, abia atingându-i fața, trăgând în piept mirosul de lavandă al părului ei. Când am adormit, el era încă lângă ea, rugându-se lui Aton pentru o minune.

Când m-am trezit, a doua zi dimineață, ochii mă dureau și îi simțeam grei. La ușă era deja un mesager cu vești din Teba, îmbrăcat în lapis și aur. Totuși, Amenhotep nu voia să audă nimic.

— Nimeni nu are voie să o deranjeze pe regină! spuse el apăsat.

Panahesi apăru în spatele mesagerului.

— Înălțimea Voastră, este în legătură cu prințul.

Amenhotep traversă încăperea.

— Ce este? Regina e bolnavă.

Panahesi se încruntă și intră în încăpere.

— Îmi pare rău să aflu că maiestatea sa nu se simte bine.

Privi prin anticameră spre patul surorii mele și ochii i se îngustară.

— Regina Tiye și Bătrânul își trimit binecuvântarea fiului vostru, continuă el. Ospățul pentru naștere, cu permisiunea înălțimii voastre, va fi diseară.

Amenhotep privi spre camera lui Nefertiti. Ușa era deschisă și Panahesi o putea vedea întinsă pe pat, cu Ipu și Merit agitându-se în jurul ei.

— Du-te, îl încurajă sora mea din încăperea alăturată. Este fiul tău.

Amenhotep se întoarse lângă patul ei și își puse mâna pe a lui Nefertiti.

— Nu plec de lângă tine.

— Zeii ți-au dăruit un fiu, spuse ea cu un zâmbet slab. Du-te și mulțumește-le.

Îi zâmbi candid, întruchiparea frumuseții și altruismului, și mi-am dat seama cu câtă măiestrie pusese la cale întreaga scenă: ea era cea care îi dădea voie să plece și nu faraonul cel care o informa că se va duce să sărbătorească.

— Du-te! șopti ea.

— Mă voi gândi la tine întreaga seară, îi promise el.

În anticameră, Panahesi mă privea fix.

— Îmi pare rău să aflu că regina este bolnavă. Când s-a întâmplat?

Mi-am simțit obrajii înfierbântându-se de rușine.

— Noaptea trecută.

— Odată cu nașterea prințului, observă el.

N-am spus nimic. Apoi Amenhotep apăru din camera lui Nefertiti și Panahesi încercă să zâmbească.

— Să mergem la ospăț, Înălțimea Voastră?

— Da, dar să știi că nu am chef de sărbătorit, îl preveni el.

De îndată ce plecară, Nefertiti se ridică în pat.

— Panahesi știe, i-am spus.

— Ce știe? întrebă ea veselă, ridicându-se și periindu-și părul.

— Știe că minți.

Se întoarse atât de repede că tivul halatului i se răsuci în jurul gleznelor.

— Cine zice că mint? Cine zice că nu sunt bolnavă?

N-am mai spus nimic. Putea păcăli întreaga curte din Memfis, dar pe mine niciodată. Am urmărit-o schimbându-se într-o cămașă curată și strigându-i lui Merit să-i aducă fructe.

— Cât o să continui cu povestea asta? am întrebat-o.

Un zâmbet îi apăru în colțul buzelor.

— Până când entuziasmul nașterii unui nou prinț o să pălească.

Ridică nepăsătoare din umeri.

— Și eu voi fi din nou centrul interesului.

Entuziasmul nu dură prea mult – nu când construcția templului lui Aton avea prioritate față de orice altceva. Și, în trei zile, Nefertiti își reveni ca prin minune. Medicul susținu sus și tare că era un miracol. Tata îi aduse *shedeh* din pivnița de vinuri și mama vărsă câteva lacrimi cu această ocazie. Începeam să cred că eram mai degrabă niște măscărici decât familia care guverna Egiptul.

— Și care-i diferența? întrebă Nefertiti când i-am împărtășit acest gând. Pentru ambele e nevoie de măști.

— Dar e o minciună! Ai mințit! Nu-l iubești chiar deloc?

Se opri în mijlocul curții, unde carele așteptau să ne ducă la

locul de construcție al noului templu. Cobra de pe coroana ei, cuibărită în părul ei negru, strălucea în soare.

— Îl iubesc atât cât îl va iubi vreodată o femeie. Tu nu înțelegi. Ai doar paisprezece ani. Însă iubirea presupune să minți.

Amenhotep apăru printre arcade, escortând-o pe mama la braț. Râdeau împreună și am rămas cu gura deschisă.

— Mama ta este o femeie încântătoare, spuse călduros Amenhotep și Nefertiti îi adresă mamei cel mai drăgăstos zâmbet.

Mamei mele.

— Da, aprobă ea. Zeii mi-au binecuvântat familia.

Faraonul o ajută pe mama să urce în car și am văzut-o îmbujorându-se de mândrie. Apoi îi întinse brațul lui Nefertiti și convoiul se puse în mișcare. Un grup de soldați înarmați până în dinți venea alături de noi și vântul rece al lunii Phaophi le umfla tunicile. Am vrut să mă aplec și s-o întreb pe mama ce îi spusese Amenhotep de o făcuse să râdă. Apoi m-am gândit că era poate mai bine să nu știu.

Începurăm să urcăm dealul, ridicându-ne mult deasupra Nilului și a întinderii golașe de pământ. Amenhotep dorea să-și vadă construcția din cel mai bun punct de observație și, când carele se opriră brusc, gărzile ne înconjurară pe dată.

Am coborât și mama a șoptit uluită:

— Mărite Osiris!

Am rămas înlemnită, privind cu uimire peisajul care se întindea în fața noastră, presărat cu stâlpi ce străpungeau cerul.

— Cred că nu se opresc niciodată.

Mii de constructori gemeau sub greutatea apăsătoare a coloanelor, ridicându-le cu frânghii. Curtea cu coloane a templului lui Aton fusese terminată, la fel o capelă și un altar de granit. De data aceasta, fiindcă se muncea atât de intens,

Amenhotep nu mai ceru să i se arate supunere.

Panahesi apăru și se aplecă până la pământ.

— Înălțimea Voastră…

Zâmbi, lingușitor ca întotdeauna. Se întoarse spre sora mea.

— Regina mea, zise el, cu mai puțin entuziasm. Doriți să faceți un tur al templului?

Nefertiti îi aruncă lui Amenhotep o privire triumfătoare, ca și cum acesta ar fi fost darul ei pentru el, și am coborât cu toții dealul micuț, ca să ne plimbăm prin haosul șantierului. Nefertiti voia să se uite la fiecare stâlp, la fiecare mozaic, la fiecare piatră cioplită.

În atelierele artiștilor, Amenhotep se opri.

— Ce este asta? întrebă el, rece.

Un servitor se ridică și-și șterse sudoarea de pe frunte. Arăta ca un soldat care mână carul în luptă, cu brațe groase și pieptul lat.

— Lucrăm la niște statui ale înălțimii voastre, spuse el, cu o plecăciune.

Amenhotep se aplecă pentru a privi mai îndeaproape și văzu trăsăturile dăltuite pe care artizanii le foloseau de secole pentru a-i reprezenta pe faraoni. Maxilarul perfect, barba lungă, ochii încercuiți cu linii groase de kohl. Amenhotep se îndreptă, cu o expresie întunecată.

— Ăsta nu-s eu.

Bărbatul înlemni. Îl înfățișase pe faraon așa cum erau redați toți faraonii de o mie de ani încoace.

— Ăsta nu sunt eu! strigă Amenhotep. Dacă mă reprezintă pe mine, ar trebui să semene cu mine, nu crezi?

Meșterul îl privi cu groază, apoi se lăsă într-un genunchi, plecându-și capul. Pretutindeni în jur, munca încetase.

— Desigur, Înălțimea Voastră.

Amenhotep se răsuci pe călcâie, cu fața la Panahesi.

— Crezi că vreau ca zeii să mă confunde cu tatăl meu? Sau cu Tutmes? șuieră el.

Nefertiti făcu un pas în față.

— Restul sculpturilor vor fi făcute după asemănarea noastră, porunci ea.

Panahesi trase aer în piept.

— Meșterii folosesc șabloane. Va trebui să…

— Atunci așa să faci! spuse Nefertiti.

Își puse brațul peste al lui Amenhotep și faraonul aprobă dând din cap. Apoi Nefertiti îl scoase de acolo și-l conduse printre pietre și praf. Panahesi privea mânios în urma ei. Apoi se uită la bărbatul cu brațele groase:

— Fă cum a zis!

— Dar cum, sfinția voastră?

— Du-te și găsește cei mai buni sculptori din Memfis, strigă el furios. Acum!

Meșterul schimbă o privire cu celălalt bărbat.

— Dar noi suntem considerați cei mai buni, răspunse el.

— Atunci veți fi toți concediați! răcni Panahesi. O să-mi găsești un artist care să-l poată sculpta pe faraon așa cum își dorește, sau nu vei mai lucra niciodată!

Bărbatul intră în panică.

— Există un sculptor în oraș, sfinția voastră. E bine-cunoscut. Este cam extravagant, dar lucrările lui…

— Găsește-l și adu-mi-l! șuieră Panahesi.

Privi imaginea în piatră a faraonului Amenhotep, cu nimic diferită de toți ceilalți faraoni, și o lovi cu piciorul, răsturnând statuia pe jos.

— Să nu-l mai sculptezi niciodată așa pe faraonul nostru! Nimeni nu e ca el. Nici un alt faraon al Egiptului nu se poate compara cu el.

M-am grăbit să-i ajung din urmă pe Nefertiti și Amenhotep.

Oamenii munceau într-o curte exterioară, ridicând coloane în a căror piatră galbenă fusese sculptat zeul soarelui. Câtă muncă și câți oameni care munceau! Am privit curtea – în capătul cel mai îndepărtat era generalul Nakhtmin. Se uita la mine. Apoi Amenhotep o porni înspre el și Nakhtmin își mută privirea. „Ce căuta în Memfis? Locul lui era lângă Bătrân, în Teba.“ Mama, cu privirea ei ageră, nu ratase nimic.

— Generalul se uita la tine? întrebă ea.

Am scuturat repede din cap.

— Nu. Nu știu.

Mă privi în ochi.

— Generalul Nakhtmin nu e plăcut de rege.

— Mi s-a mai spus.

— Nu te gândi să te îndrăgostești de un soldat.

Am plecat repede privirea.

— Dar nu sunt îndrăgostită!

— Bine. Când va veni timpul, te vei căsători cu un nobil care să aibă aprobarea faraonului. Este prețul pe care îl plătim cu toții pentru coroană, spuse ea.

I-am aruncat o privire pătimașă, amintindu-mi cum râsese cu Amenhotep, și aș fi vrut să-i spun: „Chiar toți?“ Dar am strâns din dinți.

A doua zi dimineața, Amenhotep dădu buzna în Camera de Audiențe, speriindu-i pe viziri și pe emisarii din Mitanni, care stăteau așezați în jurul mesei tatălui meu. Panahesi și Nefertiti veneau în urma lui și sora mea îi adresă tatei o privire de avertizare. Tata se ridică numaidecât.

— Înălțimea Voastră, credeam că sunteți la călărit, în arenă.

Amenhotep urcă în salturi podiumul și se așeză pe tron.

— Caii din Babilon nu au sosit încă și m-am plictisit de armăsarii egipteni. În plus, Marele Preot al lui Aton ne-a găsit un sculptor.

Privi de jur împrejur, uitându-se la demnitarii străini, cu bărbile lor crețe.

— Cine sunt aceștia? întrebă el.

Tata se înclină.

— Sunt emisari din Mitanni, Înălțimea Voastră.

— Ce ne pasă nouă de Mitanni? Spune-le să plece!

Bărbații își aruncară unul celuilalt priviri nervoase.

Amenhotep repetă tare:

— Spune-le să plece!

Bărbații se ridicară numaidecât și tata le șopti calm:

— Ne vom reîntâlni.

Amenhotep se așeză confortabil pe tron. Acum că era prezent faraonul, mulțimea se strânsese în Camera de Audiențe: fiice de viziri și trupe de muzicanți. Panahesi, care venise de la locul construcției pentru a i-l prezenta faraonului pe noul sculptor, păși în fața podiumului.

— Să aducem artistul, Înălțimea Voastră?

— Da. Adu-l!

Ușile Camerei de Audiență se dădură de perete și toți curtenii întoarseră capetele. Sculptorul intră. Era îmbrăcat ca un rege, cu o perucă lungă de mărgele de aur și cu mai mult kohl decât era considerat potrivit pentru un bărbat. Veni în fața podiumului și se aplecă până la pământ.

— Prealuminată maiestate!

Era frumos, dar așa cum este frumoasă o femeie care-și poartă cele mai frumoase bijuterii și e pictată cu hena.

— Marele Preot al lui Aton mi-a spus că palatul înălțimilor voastre are nevoie de un sculptor. Numele meu este Tutmes și, cu voia maiestăților voastre, vă voi face chipurile să strălucească în eternitate.

În jur se auziră murmure entuziasmate și Nefertiti își îndreptă spatele, pe tronul ei.

— Vreau să fie niște sculpturi cum nu a mai avut nimeni până acum, îl avertiză Nefertiti.

— Nu vor fi ca ale nimănui altcuiva, promise Tutmes. Căci nici o regină nu a mai fost până acum dăruită cu asemenea frumusețe și nici un faraon nu a dovedit vreodată atâta curaj.

Îmi dădeam seama că Amenhotep era neîncrezător vizavi de acest bărbat, care era mai frumos decât el. Dar Nefertiti era cucerită.

— Vrem să ne sculptezi chiar azi, anunță ea.

Apoi Amenhotep adăugă pe un ton rece ca gheața.

— Și vom vedea dacă ești atât de bun pe cât se spune.

Curtea se ridică și Panahesi se apropie sfios de Amenhotep, în timp ce străbăteam holurile palatului.

— Cred că Înălțimea Voastră va ajunge la concluzia că este cel mai bun sculptor din Egipt, prezise el.

Un atelier improvizat fusese pregătit pentru sosirea lui Tutmes. Panahesi deschise ușile încăperii cu ferestre largi și mese aglomerate cu vopseluri și lut. Toate uneltele de care un artist ar fi putut avea nevoie erau acolo: creioane de trestie și papirus, vase cu pudră albă și lapis zdrobit pentru vopsea. Fusese de asemenea construit un podium minuțios lucrat.

Tutmes îi întinse mâna lui Nefertiti și o escortă până la tron. Vizirii schimbară șoapte în fața acestei familiarități, însă gestul nu avea nimic din dorința de flirtare a unui bărbat.

— Cu ce să începem, Alteța Voastră? Cu o gravură în piatră – pocni din degetele mâinii libere – sau cu o sculptură pictată?

— O sculptură! hotărî Nefertiti și Tutmes își exprimă aprobarea, dând elegant din cap.

Aproape cincizeci de curteni luară loc în atelier, pregătindu-se parcă să privească o trupă de dansatori sau o interpretă la liră.

Artistul se întoarse cu o privire întrebătoare:

— Și cum ar dori înălțimile voastre să fie înfățișate?

Urmă un moment de ezitare, apoi Amenhotep răspunse:

— Ca întruchiparea lui Aton pe Pământ.

Sculptorul ezită.

— Viață și moarte deopotrivă?

— Femeie și totodată bărbat. Început și sfârșit. O putere atât de mare încât nimeni să nu-i poată atinge divinitatea. Și vreau să mi se recunoască chipul.

Tutmes făcu o pauză.

— Așa cum este, Înălțimea Voastră?

— Mai puternic.

Se auziră șoapte. De o mie de ani, orice faraon, fie el gras, scund sau bătrân, fusese înfățișat pe temple și pe morminte tânăr și zvelt, cu kohl-ul perfect desenat, cu părul aranjat impecabil. Acum Amenhotep își dorea să privească veacurile cu propriul său chip, cu ochii lui oblici și oasele înguste, cu buzele pline și părul creț.

Tutmes își înclină capul, gânditor.

— Vă voi face o schiță pe un papirus. După ce termin, puteți hotărî dacă sunteți de acord cu asemănarea. Dacă Alteța Voastră este mulțumită, vă voi sculpta în piatră.

— Și pentru mine? întrebă Nefertiti, nerăbdătoare.

— În cazul domniei voastre voi fi fidel realității, spuse Tutmes zâmbind, căci nici o îmbunătățire nu s-ar putea aduce unei asemenea frumuseți.

Nefertiti se lăsă pe spătarul tronului anume pregătit, cu un aer satisfăcut.

Îl urmărirăm pe sculptor desenând cu tubul de trestie pe papirus, cu zeci de perechi de ochi analizându-i fiecare mișcare pe șevaletul mare, din bronz, din centrul încăperii. În timp ce așteptam ca silueta să apară pe hârtie, Tutmes ne delectă cu povestea vieții lui. Începuse cu o copilărie tristă în Teba, o viață

de trudă. Tatăl lui fusese brutar și, după ce mama lui murise, îi luase locul lângă cuptoarele tatălui său, scoțând pâinile și frământând aluatul. Femeile care veneau îl priveau lung pe băiatul cu părul negru și ochii verzi și îl priveau și bărbații, în special tinerii preoți ai lui Amon. Apoi, într-o zi, un sculptor renumit intră în brutăria tatălui său și, când îl văzu pe Tutmes lângă cuptoare, îl alese drept viitorul model pentru Amon.

— Renumitul sculptor Bek m-a rugat să pozez pentru el. Mă plătea, desigur, așa că tata m-a trimis cu el. Mai avea încă șapte fii. Ce nevoie avea de mine? Și, odată ajuns în atelierul lui, mi-am găsit chemarea. Bek m-a făcut ucenicul lui și m-a învățat meserie, iar peste doi ani aveam propriul meu atelier în Memfis.

Se dădu la o parte din dreptul papirusului și văzurăm cu toții că terminase.

Vizirii din față se aplecară toți deodată, iar eu mi-am înălțat gâtul ca să văd ce desenase. Era o imagine cu chipul lui Amenhotep, cu trăsăturile lui de leu pe jumătate ascunse în umbră. Ochii îi erau mai mari decât în realitate, bărbia mai lungă și mai amenințătoare. Avea ceva acest chip, ceva ce-l făcea să pară atât femeie, cât și bărbat, atât mânios, cât și milostiv, atât gata să hotărască, cât și gata să asculte. Era un chip care să-ți rămână în memorie, puternic și frapant. Chipul unui bărbat fără egal.

Tutmes întoarse șevaletul înspre faraon, care se aplecă în tron. Întreaga curte își ținu răsuflarea în așteptarea verdictului.

— Este magnific, șopti Nefertiti.

Amenhotep se uită de la imaginea de pe șevalet la chipul tânărului sculptor care o schițase.

— Pot începe să umplu imaginea cu vopsea, dacă Înălțimea Voastră dorește.

— Nu! spuse ferm faraonul și întreaga curte își ținu

răsuflarea.

Ne uitarăm cu toții la Amenhotep, care se ridicase de pe tron.

— Nu e nevoie să o pictezi. Sculptează-o în piatră.

Murmurele entuziasmate umplură atelierul și sora mea comandă, jubilând:

— Două busturi. Și le vom așeza în templul lui Aton.

CAPITOLUL 13

Peret, anotimpul revărsării

Oriunde se ducea Nefertiti, Tutmes trebuia să o urmeze. I se spusese să schițeze toate aspectele vieții cuplului regal, iar mamei i se părea șocant că i se permitea chiar și să stea lângă podium, în Camera de Audiență.

— De unde știm că putem avea încredere în el? întrebă tata.

Nefertiti râse.

— Este artist. Nu spion!

Până și faraonul era fermecat de acest tânăr și suplu artist. Întotdeauna cu pergamentele în poală, Tutmes îl studia pe Amenhotep în timp ce regele juca senet sau alerga pe pista arenei din Memfis. Am privit din tunelul arenei cum Tutmes se așază lângă mama mea și ea îi zâmbește când artistul îi complimentează ochii.

— Există vreun loc în care să nu-i fie permis accesul? am întrebat indignată și Nefertiti îmi urmări direcția privirii.

Merit prinse în chingi o pereche de apărătoare de piele pe picioarele surorii mele, deși era acum însărcinată în câteva luni.

— Doar în camera noastră, recunoscu Nefertiti. Dar cred că Amenhotep o să se răzgândească.

— Nefertiti! Doar nu vorbești serios!

Își încreți nasul.

— În camera voastră?

— De ce nu? întrebă ea cu nerușinare. Ce avem de ascuns?

— Atunci, ce mai rămâne intim?

Se gândi preț de câteva clipe, apoi își puse coiful.

— Nimic. Nimic nu e ascuns în timpul domniei noastre și așa își vor aminti oamenii de noi, până în ultimele zile ale Egiptului.

Am urmat-o pe sora mea prin tunelul arenei. Un car la care fuseseră înhămați doi armăsari masivi o aștepta deja. Tutmes întinse brațul ca să mă ajute să urc în lojă. Am ezitat, apoi i-am luat mâna. Era fină, pentru un artist care lucra cu dalta în calcar.

— Sora Marii Soții a faraonului, remarcă el și am crezut că va continua prin a-mi complimenta ochii.

Însă nu spuse nimic, doar rămase privindu-mă. Pentru prima oară, nu era înconjurat de zeci de femei. Amenhotep dorise să călărească devreme în această dimineață, iar restul curtenilor erau cuibăriți în paturile lor, la căldură. Am tremurat și Tutmes dădu din cap.

— Așadar ai venit și tu să o vezi pe Alteța Sa.

Privi cu subînțeles în jur, la lojele goale.

— Ești o soră devotată.

— Sau fără minte, am murmurat eu.

Râse, apoi se aplecă spre mine și-mi mărturisi:

— Până și eu m-am întrebat dacă să mă ridic din pat azi dimineață.

Ne uitarăm amândoi la Amenhotep, în carul lui strălucitor, întrecându-se cu Nefertiti și gărzile lui nubiene. Strigătele lor de bucurie puteau fi auzite peste fornăielile cailor și tropotul copitelor și răsunau cu mult dincolo de zidurile arenei. Respirațiile noastre se ridicau în aburi în aerul rece al dimineții. Un car se opri brusc în fața zidului jos, lângă Tutmes.

Amenhotep strigă vesel:

— În dimineața asta, vreau o schiță cu mine în arenă!

Își scoase coiful. Buclele lui negre erau ude de sudoare și lipite de cap.

— Vom sculpta imaginea acestei dimineți într-un basorelief de calcar.

Tutmes luă o foaie de papirus și se ridică repede:

— Desigur, Înălțimea Voastră.

Arătă spre coloanele semețe ale Arenei.

— Vă voi schița carele aurite de razele soarelui de iarnă. Vedeți cum pătrund printre coloane, formând un ankh[11]?

Ne-am întors cu toții și, pentru prima oară, am remarcat forma unui ankh conturându-se pe pământul prăfuit.

Amenhotep se prinse cu mâinile de marginea carului.

— Viața eternă, șopti el.

— Gravată în nisip. Și carele din electrum[12], își imagină Tutmes. Și, în spatele lor, aruncându-și razele, ankhul vieții.

L-am privit lung pe Tutmes, ale cărui vorbe nu erau doar lingușeli în vânt. M-am uitat din nou la simbolul vieții eterne creat din jocul soarelui cu umbrele și nu-mi puteam da seama cum de nu îl observasem mai devreme.

În Sala Mare în acea seară, Tutmes fu așezat la masa regală, iar Kiya stătea lângă el cu cârdul ei de însoțitoare, toate femei care fuseseră crescute în confortul haremului Bătrânului. Nefertiti și Amenhotep priveau cu satisfacție cum întreaga curte îl ridica în slăvi pe sculptorul lor, care trăia acum la palat doar pentru a-i sluji pe ei doi.

— Putem vedea ce ai desenat azi? îl rugau femeile.

Însă Kiya era într-o dispoziție ursuză.

— De ce nu mi-a spus nimeni că se duc în arenă?

Tutmes încercă să o împace:

— Era prea devreme, doamna mea. V-ar fi fost frig.

— Nu mă deranjează puțină vreme rece! răbufni ea.

— Dar v-ar fi pălit obrajii și ar fi fost păcat. Au o culoare mult prea frumoasă.

Își continuă complimentele pe un ton intim:

— Aveți pielea de culoarea pământului roditor.

Kiya se mai potoli nițel.

— Ei? Și unde sunt schițele?

În timp ce ne așteptam servitorii să ne aducă mâncarea, Tutmes scoase foaia de papirus pe care o văzusem în arenă. Printre desene apăruse acum imaginea faraonului, umbrită pentru a scoate în evidență ankhul vieții de sub el, în timp ce ținea în frâu caii puternici. Tutmes arătă schița tuturor celor de la masă și urmară câteva clipe de tăcere, chiar și din partea vizirilor și a tatălui meu.

Kiya ridică privirea:

— E foarte bună.

— Este excelentă, îl lăudă tata.

Tutmes înclină din cap, și mărgelele din peruca lui scoaseră clinchete de clopoței.

— Maiestățile lor sunt modele ușor de redat.

— Eu cred că lăudabil este talentul tău, spuse tata și o strălucire caldă îi coloră obrajii lui Tutmes.

— Este o plăcere. Și ieri alteța sa mi-a dat permisiunea de a folosi atelierul și pentru alte comenzi.

Urmară pe dată sumedenie de întrebări interesate, iar Kiya spuse cu multă importanță:

— Atunci îți dau și eu o comandă, un bust al meu și al primului fiu al Egiptului.

Urmară câteva momente de tăcere apăsătoare. Tata se uită la mama. Apoi, Tutmes spuse, cu multă diplomație:

— După orice copil al Înălțimii Sale va ieși un bust frumos.

— Și tu? întrebă mama, lângă mine. Să comandăm un

portret pentru tine? Ar putea fi un bust sau chiar un basorelief pentru mormântul tău. Ar trebui să începi să te gândești la felul în care zeii își vor aminti de tine.

Tutmes era copleșit de cereri și toată lumea vorbea deodată, chiar și vizirii. În mijlocul harababurii, Tutmes îmi observă tăcerea și-mi zâmbi.

— Poate mai târziu, i-am răspuns mamei. Poate că, mai târziu, o să-mi doresc o pictură cu o grădină frumoasă.

Femeile de la curte se agitau în jurul lui Tutmes asemenea fluturilor în jurul unei flori. Chiar și după două luni petrecute la palat, Tutmes era ca un oaspete nou, invitat la toate festivitățile și plimbat prin grădini.

— Nu știu de ce își mai dau osteneala, spuse Ipu într-o dimineață, în timp ce-mi împletea părul. Se vede că nu îl interesează femeile.

Am privit-o lung, fără să pricep.

— Ce vrei să spui?

Ipu luă un borcan de tămâie și mă privi cu coada ochiului.

— Îi plac bărbații, domniță.

Am rămas nemișcată pe marginea patului, încercând să înțeleg.

— Atunci, de ce îl plac atât de mult toate femeile?

Ipu îmi aplică uleiul pe față, cu gesturi largi.

— Probabil pentru că este tânăr și frumos și poate modela piatra ca nimeni altul. Mi-a lăudat și mie talentul, adăugă ea, plină de sine. A spus că auzise de mine până și în Memfis.

— Toată lumea a auzit de tine, i-am răspuns.

Chicoti.

— Toate doamnele vor să le facă portretele. Până și Panahesi i-a comandat unul.

În vatră era foc. Vremea se răcise și toți purtam acum tunici și robe lungi. M-am cuibărit în blana caldă a pelerinei mele,

gândindu-mă la această nouă achiziție a curții lui Amenhotep.

— Ei bine, pe Nefertiti o urmează oriunde se duce, i-am răspuns. Îi sugerează locuri în care să-i sculpteze imaginea. Va fi prezent în dimineața asta în arenă, sunt sigur.

— Se duce în fiecare dimineață?

Am oftat.

— Ca noi toți.

Dar în această dimineață nu voiam să merg să-l văd pe faraon călărind. Știam cum va fi în arenă, cu toți vizirii, și Panahesi, și Kiya îmbulzindu-se să-i atragă atenția lui Amenhotep, să-l vadă cum călărește alături de Nefertiti, deși ea era acum însărcinată în cinci luni. Știam că bate vântul rece și că îmi va fi frig, chiar dacă servitorii ne vor aduce *shedeh* fierbinte de băut. Iar mama își va face în tăcere griji pentru Nefertiti, gândindu-se că n-ar fi trebuit să călărească în starea ei, că purta în pântece viitorul Egiptului. Și totuși nimeni nu va spune nimic, nici măcar tata, fiindcă înțelegea că așa reușea Nefertiti să-și țină soțul departe de Kiya.

— Gata!

Ipu își puse de-o parte pensula și kohlul. Dar, când am ieșit pe hol, picioarele nu mi se îndreptară spre curte. Dacă tot era să înghet, am hotărât, preferam să înghet în grădini. Poate că, în toată agitația, aveam să fiu uitată și nimeni nu mi-ar fi observat absența.

M-am așezat sub un salcâm bătrân, apoi am auzit vocea ascuțită a lui Nefertiti, strigându-mă.

— Mutny? Mutny, ești aici?

Mi-am ridicat picioarele pe bancă și n-am spus nimic.

— Mutnodjmet?

Vocea surorii mele era din ce în ce mai neliniștită.

— Mutny?

Înconjură iazul cu lotuși și mă văzu pe bancă.

— Ce faci? Mergem la arenă.

Stătea în picioare, lângă mine, cu părul negru atingându-i obrajii.

— Mă gândeam să rămân aici.

Vocea i se ridică dramatic.

— Și să nu mă vezi călărind?

— Sunt obosită azi. Și e frig.

— Și aici e frig.

— Poate să vină Ipu, am spus. Sau Merit.

Nefertiti ezită, gândindu-se dacă să continue cearta sau să renunțe.

— Tutmes a terminat busturile, spuse în schimb.

Însemna că îmi dădea voie să rămân în grădini.

— Acum le pictează.

Mi-am coborât picioarele.

— Cât timp va mai rămâne la palat?

Nefertiti mă privi ciudat.

— Pentru totdeauna.

— Dar ce va picta toată ziua?

— Pe noi.

— Tot timpul?

— E liber să primească și alte comenzi, de la ceilalți curteni.

Se întoarse.

— Vezi? mă întrebă, răsucindu-se într-o parte ca să-i observ burtica, ridicată deasupra unei centuri de scarabei de aur. Băiețelul deja a început să crească.

Am ezitat.

— Și dacă e fetiță?

— Amenhotep va iubi orice copil de la mine! zise ea, pătimașă.

M-am încruntat, pentru că eu o cunoșteam mai bine:

— Dar tu?

Își strânse buzele, mușcându-le cu dinții de jos, așa cum făceam eu adeseori.

— Dacă e fetiță, Kiya va fi mama celui dintâi prinț al Egiptului.

— Dar e a Doua Soție. Dacă tu îi vei da faraonului un fiu, chiar dacă va fi la anul, tot el va ajunge faraon.

Nefertiti privi în depărtare, peste lacul cu lotuși, de parcă ar fi putut vedea până la Teba.

— Dacă nu am un băiat, Nebnefer va avea mai mult timp să-și adune susținători.

— Are doar patru luni!

— Dar va crește.

Se aplecă spre mine.

— O să mă ajuți, nu-i așa? O să fii lângă mine, când va sosi timpul. Și te vei ruga zeiței să nasc un băiat.

Am început să râd, dar m-am oprit pe dată, după ce i-am văzut expresia.

— De ce crezi că m-ar asculta zeița?

— Pentru că ești sinceră, răspunse Nefertiti. Iar eu sunt… eu nu sunt ca tine.

Nefertiti se plimba prin palat cu mâna pe burtă și nimeni nu îndrăznea să sufle un cuvânt despre prințul de patru luni care sugea la sânul Kiyei în Sala Mare, deși toată lumea îl vedea. Și era un prințișor dulce și drăgălaș, chiar dacă mama lui era acră ca o lămâie. Amenhotep o ajuta pe Nefertiti la fiecare pas, de câte ori urca în car sau chiar pe tron. Se agita întruna pe lângă ea și lăuda copilul care-i creștea în pântec, chiar în timp ce-și ignora fiul deja născut.

În luna lui Mechyr, Amenhotep anunță în pergamente oficiale și pe clădirile publice că Aton era zeul suprem în Memfis. Fu trimisă și o proclamație în care le poruncea egiptenilor să se închine în fața preoților lui Aton așa cum o

făcuseră în fața preoților lui Amon.

Căci Aton îmbrățișează Egiptul. Este atotputernic.
Este cel mai frumos. Atotștiutor și înțelept.

Pergamentul nu se sfârșea cu cuvântul *Amon.* Nu exista pergament oficial în Egipt care să se fi încheiat vreodată altfel decât cu cuvântul *Amon.* De-acum nici un document din Memfis nu avea să se mai sfârșească cu numele zeului.

Tata își coborî pergamentul în poală.

— Asta e blasfemie și Bătrânul va afla cu siguranță. Și nu va fi mulțumit.

Tata se uită lung la sora mea, dar Nefertiti ridică din umeri. Nu se plecă sub greutatea privirii lui, așa cum aș fi făcut eu.

— Doar faraonul hotărăște ce este blasfemie, răspunse ea.

— Iar soțul tău nu este singurul faraon!

Tata se ridică și aruncă pergamentul în vatră.

— Bătrânul este încă în viață. Și ascultă-mă, Nefertiti, și ține minte ce-ți spun. Dacă soțul tău nu este atent, să nu te mire dacă sora mea va trimite oameni care să-l asasineze.

Mi-am dus mâinile la gură și Nefertiti se făcu albă ca varul.

— Amenhotep poartă deja coroana Atef! N-ar îndrăzni!

Tata nu-i spuse nimic.

— Nu ai permite tu așa ceva!

— S-a mers prea departe.

— Dar îi port copilul!

Tata se apropie de ea.

— Ascultă-mă și ascultă-mă bine! Ar putea avea loc un asasinat. Fiți siguri că oamenii pe care i-ați angajat sunt dispuși să moară.

Toată culoarea se scurse de pe chipul lui Nefertiti.

— Trebuie să o oprești! E sora ta! strigă ea.

— Și este totodată regina Egiptului, în vreme ce eu sunt

doar un vizir.

Nefertiti păru că e gata să leșine.

— Dar pe mine o să mă aperi, nu-i așa?

Tata nu-i răspunse.

— Nu-i așa? șopti ea.

Părea atât de mică și de speriată, încât aș fi vrut să traversez încăperea și să o strâng în brațe.

Tata închise ochii.

— Sigur. Pe tine o să te apăr.

— Și pe copilul meu? Și pe Amenhotep?

— Asta nu-ți pot promite. Tu trebuie să-l ții în frâu. Trebuie să găsești o cale. Altfel, protecția mea nu va fi niciodată îndeajuns.

Trăiam ca niște pisici, mirosind mâncarea înainte să o ducem la gură, chiar și după ce fusese gustată de servitori, și dormind cu urechile ciulite întreaga noapte, de teama vreunui intrus. Ipu începu să-și facă griji pentru sănătatea mea.

— Toată noaptea vă perpeliți. Nu vă face bine, domniță.

— Am primit vești, Ipu, care mă îngrijorează.

Servitoarea, care îmi împăturea așternuturile, se opri și se uită la mine.

— Vești rele?

— Da, am recunoscut, punându-mi capul între genunchi. Mi-ai spune dacă s-ar vorbi prin palat, nu-i așa?

Gropițele lui Ipu dispărură:

— Despre ce să se vorbească, domniță?

— Despre asasinat.

Ipu sări ca arsă.

— Nu e chiar atât de șocant, am șoptit. Amenhotep și-a făcut dușmani. Dar mi-ai spune dacă ai auzi ceva, nu-i așa?

— Sigur că da, mă asigură ea și îi puteam citi sinceritatea pe chip.

Nefertiti mă luă de o parte în acea după-amiază, înainte să mergem la locul de construcție al noului templu.

— Cred că am auzit ceva azi noapte, îmi spuse.

Am înlemnit.

— I-ai spus tatei?

— Nu. Nu sunt sigură că am auzit. Chiar în spatele ferestrei.

Un fior mi se ridică pe șira spinării, atât de violent încât m-am cutremurat.

— I-ai spus faraonului?

Clătină din cap, cu mâna pe stomac.

— Nu. Vreau să dormi cu mine la noapte.

Apoi mi-am amintit că era noaptea pe care Amenhotep și-o petrecea cu Kiya și m-am dat în spate, măsurând-o din priviri.

— Ce? izbucni ea violent. Crezi că aș minți?

Am privit-o o clipă, întrebându-mă dacă era posibil.

— Te rog, insistă ea și părea că teama din ochii ei era sinceră. Nu doar pentru mine. Pentru copil.

Copilul de șase luni din pântecul ei.

În acea seară, îmi făcu loc în patul cel mare pe care îl împărțea cu Amenhotep și am ezitat.

— Vino!

— Dar este patul faraonului.

Nefertiti își îngustă privirea.

— Nu în seara asta. În seara asta m-a lăsat singură.

Dar refuzam să mă întind acolo.

— Nu mai pierde timpul și treci în pat! strigă ea.

Sarcina o făcea irascibilă.

— Nu. Vino tu la mine în pat, i-am răspuns.

Îmi aruncă o privire tăioasă, punându-și mâna pe burtă.

— Sunt însărcinată!

— E mai sigur acolo, am încurajat-o.

Făcu o pauză și mi-am dat seama că o câștigasem. Dădu la o

parte cuverturile și îmi întinse mâna. I-am luat-o și am ajutat-o să traverseze încăperea. În camera mea, se așeză cu atenție între perne.

— Patul tău nu e la fel de confortabil ca al meu, se plânse ea.

— Nu, dar este mult mai sigur.

Am zâmbit, mulțumită de triumful meu, iar Nefertiti nu spuse nimic. I-am aranjat pernele la spate.

— Tu crezi că cineva chiar ar putea încerca să mă omoare? șopti ea.

Am râs, destul de forțat.

— Nu și dacă ar trebui să treacă de cei doisprezece nubieni postați la ușă.

Încercam să iau totul în glumă ca să o liniștesc, însă Nefertiti era într-o dispoziție sumbră și insistă.

— Dar de ce să vrea cineva să mă omoare? întrebă ea.

Gândul mă umplu de fiori.

— Pentru că ești măritată cu faraonul și îi porți copilul. Ce cale mai bună de a ajunge la Amenhotep, dacă nu prin tine?

— Dar oamenii mă iubesc!

— Oamenii, i-am răspuns. Nu și preoții. Nu și bărbații care și-au închinat viețile lui Amon și ale căror temple sunteți pe cale să le distrugeți…

— Asta este ideea lui Amenhotep! spuse ascuțit Nefertiti.

Apoi pe coridor răsună sunetul unor pași și amândouă înlemnirăm. Persoana de la ușă se hotărî probabil să se retragă, pentru că sunetul pașilor se îndepărtă numaidecât. Îmi țineam răsuflarea.

— Nu mai suport! exclamă Nefertiti. Mi-e frică de orice.

— Ei bine, așa ți-ai așternut, așa dormi! i-am spus, cu cruzime.

Însă o țineam încă de mână, și în acea noapte am adormit

cu lampa încă arzând. De dimineață ne-am trezit amândouă în zori, încolăcite una în cealaltă ca niște pisici.

---

[11] Hieroglifă egipteană simbolizând viața eternă (n.red.)

[12] Aliaj compus din aur și argint în stare naturală, în diferite proporții, folosit de egipteni în Antichitate atât pentru a-și orna podoabele, obiectele funerare sau statuile, precum și pentru decorarea vârfului obeliscurilor și al piramidelor (n.red.)

CAPITOLUL 14

Shemu, anotimpul recoltei

Copilul lui Nefertiti urma să se nască în luna lui Pachons. Refuză să dea naștere moștenitorului Egiptului în același pavilion pe care îl folosise Kiya, așa că Amenhotep le porunci muncitorilor de la templu să înceapă construcția unui pavilion de naștere lângă lacurile cu lotuși.

— Să fie ferestre în toate cele patru direcții!

Sora mea își depărtă brațele, ca muncitorii să-i poată înțelege viziunea, un palat de lumină și aer.

— Ferestre de la tavan până-n podea, îi instrui ea.

Soldații se înclinară ascultători și sculptorii se puseră pe treabă, încrustând frunze în stâlpii patului și pictând pești pe dalele ce se întindeau albastre și verzi.

Când nu superviza construcția pavilionului ei, Nefertiti se ducea împreună cu Amenhotep la templu ca să-i urmărească progresul, deși lucrările mergeau mai încet acum că forța de lucru fusese împărțită.

— Mutny, găsește-ți pelerina! îmi strigă. Mutny, ne ducem la templu!

L-am văzut pe generalul Nakhtmin pe șantier, dând instrucțiuni constructorilor, și m-am întrebat din nou ce căuta în Memfis când fusese atât de hotărât să rămână la Teba. Îmi zâmbi în clipa în care am trecut pe lângă el și am întors capul,

ca Nefertiti să nu creadă că era ceva între noi, dar Ipu, care mergea în carul meu, îmi șopti încetișor:

— Faraonul a făcut o ofertă pe care soldații să nu o poată refuza. Douăzeci de debeni de argint pentru o lună de construcții în Memfis.

M-am întors spre ea, șocată.

— Generalul Nakhtmin a venit aici pentru argint?

Privi înspre locul în care stătea generalul și îmi zâmbi, scoțându-și la iveală gropițele.

— Sau pentru altceva.

Apoi, într-o dimineață, sora mea se simți prea rău ca să mai meargă la templu și îmi ceru să mă duc eu în locul ei.

— Nu vreau ca Amenhotep să se ducă cu Kiya, spuse ea, cu pizmă. O și văd ducându-se pe șantier și dedicând o poezie noii lui construcții strălucitoare. Pe care Amenhotep să pună apoi să fie inscripționată pe unul din zidurile templului.

Poate că aș fi râs, însă ceea ce îmi cerea mă speria.

— Vrei să mă duc eu la locul de construcție al templului? Singură?

— Firește că nu singură. Ia-o pe Ipu!

— Dar ce să fac acolo?

Își puse mâna pe burtă, agasată de nepriceperea mea.

— O să faci ce-am făcut eu de fiecare dată! pufni ea. Îți vei face apariția la templu, ca să te asiguri că muncitorii nu lenevesc. O să te asiguri că nu fură aur sau alabastru sau calcar.

— Și dacă fură?

— N-o să fure, zise ea sec. N-ar îndrăzni, știind că îi privești.

În timp ce mai marele grajdurilor îmi pregătea carul, Ipu mă întrebă:

— Unde e faraonul? El nu vine?

— Sora mea nu se simte bine și îl vrea lângă ea.

— Deci, mergem singure? Fără pază?

— Fără nici un fel de pază.

Când mai-marele grajdurilor termină, am ieșit prin spatele palatului și ne-am dus la locul de construcție. Soldații spărgeau bolovani și sculptau în piatră. Nici unul nu părea să fure alabastru, însă vreo câțiva îi făcură semne vesele lui Ipu, când trecurăm pe lângă ei. Mi-am ridicat sprâncenele și Ipu zâmbi.

— Am prieteni în cele mai ciudate locuri, domniță. Și pentru că tu nu-ți poți face prieteni printre soldați, îmi fac eu pentru tine.

I-am urmărit privirea către un bărbat din mijlocul drumului, care ne opri carul întinzând brațul. Caii se opriră ca la comandă și Nakhtmin ne zâmbi.

— Generale, l-am salutat, înclinând protocolar din cap.

— Domniță Mutnodjmet, spuse el.

Ipu rânjea.

— Și cum decurge lucrul la templu? l-am întrebat.

M-am prefăcut că mă uit cu mult interes la oamenii lui. Gemeau sub soarele arzător, ridicând o coloană grea, de piatră.

Un zâmbet juca în colțurile gurii generalului.

— După cum vezi, muncesc din greu pentru marea ambiție a Alteței Sale. Dar nu mă întrebi ce caut eu aici?

Soarele dăduse pielii generalului o nuanță adâncă de bronz, mai închisă decât părul lung și ochii de culoare deschisă.

— Știu deja pentru ce ești aici, i-am răspuns. Faraonul a făcut o ofertă căreia nici un soldat nu-i poate rezista. Douăzeci de debeni de argint pe lună.

Generalul Nakhtmin clipi în fața soarelui nemilos.

— Așa crezi? Că m-am vândut pentru o mână de arginți?

L-am privit deschis:

— Altfel, de ce ai fi venit?

Se dădu în spate și expresia îi deveni gânditoare.

— Când eram mic, am economisit aurul pe care îl câștigam

în armată ca să-mi cumpăr o fermă în Teba, iar când a murit tata i-am moștenit pământul. Așa că nu, nu am venit pentru un pumn de debeni.

Simțeam că îl jignisem întrucâtva, dar continuă să se uite fix la mine, până când am fost nevoită să-i pun întrebarea pe care o aștepta:

— Atunci, pentru ce ai venit?

Se uită la Ipu.

— Poate că o să găsești răspunsul până la urmă, domniță. Cât despre mine, trebuie să mă întorc la soldații mei până nu încep să fure calcar.

Îmi zâmbi ștrengărește:

— Sau alabastru.

L-am privit îndepărtându-se, apoi m-am întors spre Ipu.

— De ce-i place să se joace cu mine?

— Pentru că te place. Te place, însă nu este sigur dacă și tu îl placi pe el.

N-am răspuns.

— Doar să nu te vadă sora ta uitându-te așa, mă avertiză Ipu. Altfel o să fie mai multă zarvă la palat decât dacă regina va naște un prinț.

Templul lui Aton fu terminat devreme, înainte ca Nefertiti să nască. Copilul o apăsa acum cu greutate, și sora mea stătea într-un pavilion special, împodobit cu imaginile lui Hathor și Bes, cu picioarele ridicate pe perne de puf, în timp ce muzicanții cântau din harpă în anticameră. Sclavi cu evantaie stăteau în toate cele patru colțuri. Surorii mele i se făceau toate mofturile și ea nu contenea să se răstească la toți cei din preajmă, inclusiv la tatăl nostru.

— De ce nu mi-a spus nimeni că s-a dus Kiya cu el la șantier? Ce, mi-a luat locul acum?

Vocea i se ridică, indignată.

— Spuneți-mi!

— Închide ușa, Mutnodjmet, îmi spuse tata.

Se uită la sora mea.

— Timp de câteva zile, va trebui pur și simplu să accepți situația. Nu poți face nimic.

— Sunt regina Egiptului!

Făcu un efort să se ridice în capul oaselor și servitoarele veniră repede lângă ea.

— Trimiteți după Amenhotep! porunci ea.

Cele două fete se uitară la tata.

— Am spus să trimiteți după faraon! repetă Nefertiti, cu voce ascuțită.

Tata se întoarse spre femeia care era mai aproape de el și dădu din cap. Fata ieși repede.

— Ai face mai bine să te preocupi de soarta acestui imperiu, zise el. Te-ai obosit măcar să afli ce se petrece la Teba?

Nefertiti ridică din umeri.

— De ce-aș face-o?

Chipul tatălui meu se întunecă.

— Pentru că Bătrânul este bolnav.

Servitorii făcură tot posibilul să nu se uite unul la altul, dar aveau să bârfească în acea seară. Nefertiti se ridică între perne.

— Cât de bolnav?

— Se zvonește că Anubis l-ar putea chema în curând la el.

Nefertiti făcu eforturi să se ridice.

— Și eu de ce n-am aflat asta?

— Pentru că nu ai mai vrut să afli nimic, decât dacă avea legătură cu templul lui Aton, îi reproșă tata. Când a fost Amenhotep ultima oară în Camera de Audiențe? Când a corespondat cu prinții națiilor străine? În fiecare zi eu stau sub tronul lui Horus și vorbesc în numele faraonului.

— Nu asta ți-ai dorit? Regatul Egiptului, întins la picioarele

tale?

— Nu când soțul tău se joacă de-a faraonul timp de o zi și trimite aliaților săi statui suflate cu aur, în loc de aur masiv. După care eu sunt cel care trebuie să îndrepte lucrurile. Eu trebuie să îi explic mai-marelui din Qiltu de ce armata nu este pregătită să îi vină în apărare, când armata hitiților îi atacă regatul.

— Mai este o armată în Teba. Să-i ceară ajutorul Bătrânului.

Furia tatălui meu crescu.

— Și cât va mai dura până când Amenhotep va folosi și soldații acelei armate pentru construcțiile lui? Ce urmează? Un palat? Un oraș?

I-am aruncat repede o privire lui Nefertiti.

— Egiptul este împărțit, o avertiză el. Preoții lui Amon se pregătesc de revoltă.

— Nu se vor răscula niciodată! spuse Nefertiti, strângând din dinți – o regină de șaptesprezece ani.

— De ce nu? i-o întoarse tata. Cu Horemheb de partea lor?

— În cazul ăsta, Horemheb ar fi un trădător și Amenhotep ar pune să fie ucis.

— Și dacă armata i s-ar alătura? Atunci ce-ați face?

Nefertiti se dădu în spate, cu mâinile pe burtă, ca și cum ar fi vrut să-și apere copilul de astfel de vorbe. Apoi ușa camerei de naștere a lui Nefertiti se deschise și apăru Amenhotep.

— Cea mai frumoasă regină din Egipt! spuse el.

— Singura regină din Egipt, i-o tăie scurt Nefertiti. Unde ai fost?

— La templu, spuse Amenhotep zâmbind. Altarul este gata.

— Și l-ai sfințit împreună cu Kiya? șuieră ea.

Amenhotep înlemni.

— Spune-mi! strigă ea. Acum că sunt vițica faraonului, pe cale să făt un prinț, nu mai prezint interes?

Amenhotep privi în jur, ezitând, apoi se duse repede lângă ea și își puse mâna peste a ei.

— Nefertiti…

— Imaginea mea îi privește din templu pe egipteni. Eu sunt cea care veghează asupra acestui regat. Nu Kiya!

Amenhotep îngenunche pe dată.

— Îmi pare rău.

— Nu te vei mai duce împreună cu ea. Spune-mi că n-o să te mai duci cu ea.

— Promit…

— O promisiune nu e îndeajuns. Jură-mi. Pe Aton.

Văzu pe chipul ei cât era de serioasă și spuse:

— Îți jur pe Aton.

Eu și tata schimbarăm o privire și sora mea îl ridică pe faraon.

— Știai că tatăl tău este bolnav? întrebă ea, lăsându-se pe perne, creând cu măiestrie iluzia că atunci când ea era fericită, totul se aranja în favoarea lui Amenhotep.

Faraonul se ridică de îndată.

— Bătrânul e bolnav?

Se uită la tata.

— E adevărat?

Tata se înclină.

— Da, Alteța Voastră. Am primit asemenea vești din Teba.

Amenhotep privi în jur și, pentru prima oară, păru să le observe pe femeile din încăpere.

— Plecați! strigă.

Ipu și Merit le scoaseră afară pe femei. Amenhotep se întoarse spre tata.

— Cât mai are până moare?

Tata se încordă.

— Faraonul Egiptului ar mai putea trăi încă un an.

— Ai spus că e bolnav. Ai spus că ai primit vestea.

— Zeii ar putea să-l mai țină o vreme.

— Zeii l-au abandonat! strigă Amenhotep. De mine au ei grijă, nu de un bătrân ramolit.

Amenhotep traversă încăperea din două salturi, apoi deschise ușa și li se adresă gărzilor:

— Găsiți-mi-l pe Maya, arhitectul! porunci el.

Apoi se întoarse spre tata:

— Te vei întoarce în Camera de Audiențe și vei scrie o scrisoare regilor tuturor națiunilor. Avertizează-i că, într-un anotimp, voi fi faraonul Egiptului de Sus.

Culoarea ce invadă obrajii tatei îi trădă starea de spirit.

— S-ar putea să nu moară până atunci, maiestate.

Amenhotep se apropie atât de mult de tata încât, preț de câteva clipe, am crezut că vrea să-l sărute. În schimb, îi șopti în ureche:

— Te înșeli. Domnia Bătrânului s-a sfârșit.

Se duse la ușă și chemă din nou gărzile.

— Găsiți-l pe Panahesi!

Se întoarse spre tata.

— Marele Preot al lui Aton va călători la Teba, anunță el. Du-te acum și scrie o scrisoare regilor națiunilor străine.

Arătă spre ușă, iar eu și tata furăm conduși pe hol. Apoi Amenhotep închise ușa în urma noastră și-i auzirăm vocea, înaltă și entuziasmată. Am urmat pașii furioși ai tatei până în Per Medjat.

— Ce face?

— Se pregătește, șuieră tata.

— Să ce?

— Să grăbească trecerea Bătrânului în viața de apoi.

Am tras aer în piept.

— Atunci, de ce i-ai dat voie lui Nefertiti să-i spună?

Tata nu se opri din mers.

— Fiindcă i-ar fi spus altcineva.

— Naște regina!

O servitoare mă găsi în grădinile palatului și vorbele i se rostogoliră dintr-o suflare pe gură. M-am ridicat de îndată și mi-am făcut loc prin mulțimea adunată în jurul camerei lui Nefertiti. Mesageri și doamne de la curte se îngrămădeau în fața pavilionului ei, acoperiți cu umbrare, vorbind în șoaptă despre ce avea să se întâmple dacă Nefertiti năștea un băiat. Oare Nebnefer ar fi fost trimis să crească într-un alt palat? Și dacă era fată? Cât de repede ar fi putut regina rămâne din nou însărcinată? Am intrat în camera de naștere, închizând ușa bârfelor din spatele meu.

— Unde ai fost? strigă Nefertiti.

— În grădini. Nu știam că a început.

Mama îmi aruncă o privire aspră, ca și cum ar fi trebuit să știu.

— Adu-mi suc, gemu Nefertiti.

Am dat fuga la cea mai apropiată servitoare și i-am spus să aducă.

— Repede!

M-am întors la sora mea.

— Unde sunt moașele?

Nefertiti strânse din dinți.

— Pregătesc scaunul de naștere.

Două moașe își făcură apariția.

— Este gata, Alteța Voastră.

Pe scaunul lui Nefertiti fuseseră pictate cele trei zeițe ale nașterii. Hathor, Nekhbet și Tawaret își întindeau brațele pe tronul de abanos. Trupul surorii mele se lupta să scoată afară greutatea din pântecul ei. Respira din ce în ce mai greu.

Femeile o așezară cu grijă pe scaunul moale cu gaură la

mijloc, prin care copilul să coboare în lume. Mama îi așeză o pernă la spate și Nefertiti întinse mâna după a mea, țipând atât de tare încât l-ar fi trezit și pe Anubis. Zarva din fața pavilionului se opri și nu se mai auzeau acum decât țipetele lui Nefertiti. Mama se uită la mine, în loc să se adreseze moașelor.

— Chiar nu poți să-i mai dai nimic?

— Nu, am spus cu sinceritate și moașele mă aprobară, dând din cap.

Femeia mai în vârstă clătină din buclele cărunte.

— I-am dat deja *kheper-wer*.

Îi dăduse surorii mele licoarea de plantă *kheper-wer,* miere și lapte ca să ajute nașterea. Acum, bătrâna își deschise larg palmele:

— E tot ce putem face.

Nefertiti gemea. Sprâncenele îi erau ridicate și sudoarea îi curgea pe gât, făcându-i părul să i se lipească de față. I-am poruncit uneia dintre femei să i-l tragă pe spate. Ipu și Merit aduseră un vas cu apă fierbinte lângă scaunul de naștere și îl așezară între picioarele surorii mele, pentru ca aburul să ușureze travaliul. Apoi Nefertiti își dădu capul pe spate și strânse cu putere marginile scaunului.

— Vine! strigă mama. Prințul Egiptului!

— Împinge mai tare, o încurajă moașa bătrână.

Merit așeză o cârpă rece pe fruntea lui Nefertiti și moașa trecu numaidecât sub scaun, întinzând mâinile înspre capul copilului, care începea să se vadă. Sora mea se arcui cu un strigăt de agonie, apoi trupul ei micuț se cutremură și copilul ieși într-un val de apă.

— O prințesă! strigă moașa, uitându-se după eventuale diformități. O prințesă sănătoasă.

Nefertiti privea din scaunul ei.

— E fată? șopti ea, încleștându-și degetele pe marginea

scaunului. E fată? repetă întrebarea, într-un șuierat.

— Da.

Moașa ridică ghemotocul, iar eu și mama schimbarăm o privire.

— Cineva să meargă să-i spună vizirului Ay, zise mama, bucuroasă. Și trimiteți-i vorbă faraonului.

Ipu dădu fuga să anunțe în palat că regina supraviețuise. Clopotele aveau să sune de două ori pentru o prințesă a Egiptului. Moașele o înveliră pe Nefertiti și o cuibăriră înapoi în patul ei, iar pântecul îi fu înfășurat în fâșii de pânză, pentru a opri sângerarea.

— O prințesă, repetă ea.

Fusese atât de sigură că va fi un prinț. Fără umbră de îndoială.

— Dar este sănătoasă, i-am răspuns. Și e a ta. Propria ta legătură cu eternitatea.

— Dar, Mutny, spuse ea și privirea i se pierdu în depărtare, este fată!

Moașa veni și i-o întinse surorii mele pe prima prințesă a Egiptului. Nefertiti își luă copilul în brațe. Ochii mamei mele se umeziră. Era bunică acum.

— Seamănă cu tine, îi spuse ea lui Nefertiti. Are aceleași buze și același nas.

— Și la fel de mult păr, am adăugat eu.

Mama mângâie părul moale și pufos. Copilul scoase un țipăt ascuțit și moașa cu părul cărunt veni în grabă.

— Trebuie hrănită, anunță ea. Unde e doica?

O femeie înaltă și dolofană fu adusă în camera de naștere. Moașa examină cu ochii mijiți fața rotundă a tinerei. Nu era cu mult mai în vârstă decât Nefertiti. Șaptesprezece ani, poate optsprezece, și avea un aer sănătos și voinic.

— Tu ești cea aleasă de vizirul Ay?

— Da, răspunse fata.

Se vedea după sânii ei umflați că și ea devenise recent mamă.

— Atunci vino și așează-te lângă regină, o instrui moașa.

Fu aranjat un scaun și doica își scoase un sân. Privirăm cu toții cum micuța prințesă suge cu lăcomie în timp ce Nefertiti își studia copia în miniatură în brațele femeii.

Moașa zâmbi.

— Este la fel de frumoasă ca Maiestatea Voastră. Faraonul va fi mulțumit.

— Dar nu este băiat.

Nefertiti se uită la prințesa căreia îi dăduse naștere: prințesa care ar fi trebuit să fie prinț.

— Ce nume o să-i dai? am întrebat-o.

— Meritaton, spuse numaidecât Nefertiti.

Mama tresări.

— Iubită de Aton?

— Da.

Nefertiti se îndreptă și pe chip îi apăru o expresie hotărâtă.

— Îi va aminti lui Amenhotep ce este important.

Mama se încruntă și Nefertiti îi răspunse pătimaș:

— Devotamentul!

Se auzeau clopotele bătând în depărtare, de câte două ori, pentru ca Memfisul să știe că se născuse o prințesă. Nefertiti strânse marginea cearceafurilor.

— Ce-i asta?

— Clopotele, începu mama, dar Nefertiti o întrerupse.

— De ce bat doar de două ori?

— Pentru că de trei ori se trag pentru un prinț, am spus și Nefertiti izbucni furioasă.

— De ce? Pentru că o fiică e mai puțin importantă decât un fiu? Clopotele au bătut de trei ori pentru Nebnefer și vor bate

tot de trei ori pentru prințesa Meritaton!

Eu și mama ne uitarăm una la cealaltă, și mica prințesă începu să plângă.

Merit rupse tăcerea.

— Să vă ducem la băi, Alteța Voastră?

— Nu! Cineva trebuie să oprească clopotele, porunci Nefertiti. Aduceți-l pe Amenhotep!

— Mai întâi spală-te, apoi poți să-l vezi pe faraon și să-i spui, o încurajă mama.

— Nefertiti, nu poți să primești pe nimeni acum, am rugat-o și eu.

Cămașa de pe ea era pătată și, deși picioarele îi fuseseră șterse și erau curate și părul îi fusese periat pe spate, nu era o regină în aceste momente. Era o femeie care tocmai născuse și care mirosea greu a sânge.

— Spală-te repede, apoi îl vom chema pe faraon și îi vom spune.

Făcu așa cum îi sugerasem și nimeni nu mai spuse nimic în camera de naștere, în timp ce era înfășurată în cearceafuri curate și dusă de acolo.

— A născut un copil frumos, spuse mama în cele din urmă.

Doica o hrănea în continuare pe prințesă în timp ce moașa începuse să scoată din încăpere scaunul de naștere. Avea să mai treacă cel puțin un an până să putem spera din nou la un prinț. Poate chiar mai mult.

— Crezi că o să facă așa cum vrea ea? am întrebat.

Mama strânse din buze.

— Nu s-a mai făcut niciodată.

— Dar nici n-a mai fost vreo altă regină care să locuiască în camera faraonului.

Când Nefertiti se întoarse, îmbăiată și îmbrăcată în alb, mama dădu aprobator din cap.

— Mult mai bine, zise ea, dar Nefertiti nu avea chef de lingușeli.

— Aduceți-l pe Amenhotep.

Merit deschise ușa camerei de naștere și îl strigă pe faraon. Apăru de îndată și Nefertiti sări cu gura pe el imediat ce îl văzu:

— Vreau să bată de trei ori clopotele! comandă ea.

Amenhotep veni repede lângă patul ei și-i puse o mână pe obraz.

— Ești bine? Ești…?

— Clopotele trebuie să bată de trei ori azi!

— Dar nașterea…

Se uită la Meritaton, care adormise.

— Uite ce frumoasă e…

— Eu vorbeam despre clopote! strigă Nefertiti, trezind-o pe prințesă.

Amenhotep șovăi.

— Dar clopotele bat de trei ori doar dacă…

— Prințesa noastră este mai puțin importantă decât un prinț?

Amenhotep privi chipul fiicei lui și lacrimi neprefăcute i se rostogoliră pe obraji. Îi moștenise ochii întunecați și părul creț. Se uită apoi la Nefertiti, al cărei chip era împietrit într-o neclintită hotărâre, și se întoarse spre Merit.

— Spune-le oamenilor să bată clopotele de trei ori. Prințesa…

Se uită la Nefertiti.

— Meritaton s-a născut, spuse Nefertiti și Amenhotep se așeză lângă ea.

— Meritaton, repetă el, privind chipul fiicei sale. Iubită de Aton.

Nefertiti își ridică mândră bărbia.

— Da. După zeul cel mare al Egiptului.

— O prințesă!

Amenhotep luă copila din brațele doicii și o strânse la piept.

Tata intră și-i aruncă mamei o privire grăitoare.

— O fată, spuse el încet.

— Dar, totuși, o moștenitoare, șopti mama.

Tata rămase doar atât cât să-și ia în brațe nepoata, prima prințesă regală a Egiptului, apoi plecă pentru a trimite un mesaj regilor națiunilor străine.

Am privit-o pe Nefertiti, în patul ei. Era trasă la față și palidă, afișând o mină veselă pentru Amenhotep, când ar fi trebuit să doarmă.

— Ți se pare că arată bine? am întrebat-o pe mama.

— Firește că nu. Tocmai a născut.

Apoi Merit apăru lângă Nefertiti, înarmată cu nelipsita cutie de fildeș, cu cosmetice.

Sora mea se ridică ascultătoare, deși, în locul ei, le-aș fi poruncit tuturor să iasă din cameră. M-am uitat la prințesa Meritaton, lipită de sânul surorii mele, și am simțit în inimă o durere care era probabil invidie. Nefertiti avea un soț, un regat, o familie. La cincisprezece ani, eu ce aveam?

Ospățul în cinstea nașterii fu ținut la sfârșitul lunii Pachon. Vase din metale prețioase, frumos confecționate, fuseseră trimise din regatele străine și aranjate pe mesele care se întindeau dintr-un capăt al Sălii Mari în celălalt. Pretutindeni erau statui sculptate în aur și cufere de abanos. Regele din Mitanni trimisese o ceată de ogari, în vreme ce brățări din argint și fildeș sosiseră din partea familiilor nobile din Teba.

În camera lui Amenhotep, Nefertiti mă întrebă ce rochie să poarte la festivități.

— Cea care-mi lasă pieptul gol sau ceva care se închide la gât?

I-am studiat sânii pictați cu hena, mari și foarte frumoși.

Abdomenul îi era atât de micuț încât n-ai fi crezut că născuse cu doar paisprezece zile în urmă.

— Cea cu pieptul liber, i-am spus.

Am privit-o îmbrăcându-și rochia micuță, apoi am urmărit-o fascinată cum își trece câte doi cercei de aur prin găurile duble din urechi. „Eu nu voi fi nicicând atât de frumoasă“, mi-am zis. Apoi ne-am privit în oglindă: Pisica și Frumoasa.

În Sala Mare, nici un bărbat nu-și putea lua ochii de la ea.

— Este strălucitoare, spuse Ipu în timp ce sora mea trecea printre coloane și urca pe podiumul pictat.

Nașterea îi umpluse golurile de sub pomeți și-i adusese culoare în obraji. Sute de lumânări îi pâlpâiau în cale și sala amuți preț de câteva clipe în momentul în care se așeză pe tron.

Părea că toți membrii curții egiptene veniseră să celebreze nașterea prințesei Meritaton. M-am dus afară și m-am apropiat de locul în care tata stătea împreună cu mama, bucurându-se de câteva clipe de liniște înainte să fie adusă mâncarea și să fim nevoiți să ne ocupăm cu toții locurile la masă. M-am uitat din nou la oamenii care umpleau până la refuz curtea, care intrau și ieșeau din Sala Mare ținând în mână cupe cu vin, îmbrăcați cu cele mai bune haine și purtând cele mai frumoase bijuterii. Doar Panahesi lipsea.

— De ce sunt atât de mulți oameni? am întrebat.

Veniseră să sărbătorească până și nobili din Teba, care-și începuseră călătoria pe Nil cu o lună mai devreme, atunci când primiseră veste că se apropia ziua când Nefertiti urma să nască.

— Au venit să-și prezinte omagiile noului faraon, spuse tata.

Nu înțelegeam, așa că tata mi-a explicat.

— Bătrânul este pe moarte.

L-am privit lung.

— Dar ai spus că o să mai trăiască încă un anotimp. Mi-ai spus…

M-am oprit, înțelegând abia acum ce voia să zică tata. M-am aplecat spre el și vocea mi s-a transformat într-o șoaptă:

— Doar nu a fost otrăvit?

Tata nu spuse nimic.

— Nu a fost otrăvit, nu? am insistat eu, dar pe chipul tatălui meu nu se putea citi nimic. Acolo s-a dus Panahesi?

Părinții mei schimbară o privire și tata se ridică.

— Indiferent ce s-a petrecut la Teba, Bătrânul nu va mai apuca sfârșitul lunii.

Un clopot sună în Sala Mare, chemând oaspeții la masă. Tata luă brațul mamei și dispărură amândoi în mulțime, în vreme ce eu am rămas nemișcată, încă șocată de cele aflate.

— După expresia de pe fața ta, s-ar zice că tocmai ai gustat ceva cât se poate de acru.

M-am întors și generalul Nakhtmin îmi întinse o cupă cu vin.

— Mulțumesc, generale. Și mie îmi pare bine să te revăd.

Râse și arătă cu mâna înspre Sala Mare.

— Mergem?

Am intrat împreună pe ușile cu arcade ale Sălii Mari, cu coloanele ei magnifice și plină de sute de invitați. El stătea la masa generalilor, eu cu familia regală. Dar, înainte să ajungem la podium, l-am oprit.

— Spune-mi, generale, ai auzit ceva despre soarta Bătrânului, la Teba?

Nakhtmin mă privi gânditor, apoi mă trase de lângă mese într-o firidă, unde puteam vorbi ceva mai feriți.

— De ce întrebi?

Am ezitat.

— Eu… Mă gândeam că poate tu știi.

Nakhtmin mă privi cu suspiciune.

— Probabil că va ajunge curând în brațele lui Osiris.

— Dar are doar patruzeci de ani! Ar mai putea trăi încă zece ani, am șoptit. Nu a fost otrăvit, nu?

I-am privit atent chipul, ca să-mi dau seama cât este de sincer.

Generalul dădu grav din cap.

— Se vorbește. Și dacă se vorbește până și în familia regelui…

— Nu se vorbește! am spus repede.

Mă privi lung.

— Dar dacă… dacă faraonul moare…

— Da?

— Ei, ce se întâmplă atunci?

— Sora ta va deveni regină a Egiptului, iar regina văduvă se va pleca în fața nurorii ei. Și cine știe, adăugă Nakhtmin pe un ton conspirativ, ar putea ajunge chiar faraon până se termină toată povestea.

— Faraon? am repetat eu, nevenindu-mi să cred.

— Te surprinde atât de mult?

— Nu, asta e o prostie. Doar foarte puține femei au condus vreodată Egiptul.

— Și de ce nu și ea?

Privirăm amândoi prin pădurea de coloane către sora mea, care-și ținea părul strălucitor pe spate, prins într-un inel gros, de aur, făcând astfel ca ochii să-i pară mai mari. De pe tronul ei, putea vedea întreaga sală, însă ea se uita la Amenhotep.

— Are încredere absolută în ea, adăugă Nakhtmin. Împart chiar și aceeași cameră.

— Cine ți-a spus?

— Sunt general. E datoria mea să știu. Dar chiar dacă aș fi doar servitor într-un palat mai mic, tot aș ști un amănunt atât de bine cunoscut.

— Dar ar trebui să fie văduvă ca să poată deveni faraon.

M-am uitat la el și Nakhtmin nu mă contrazise, ca și cum nu l-ar fi mirat dacă și Amenhotep ar fi murit brusc. Am simțit un fior urcându-mi pe șira spinării, înghețându-mi tot spatele, în ciuda nopții calde. Oaspeții își ocupau locurile și râsetele umpleau Sala Mare. Ospățul în cinstea nașterii avea să dureze întreaga noapte, dar era posibil să nu mai am ocazia să vorbesc cu generalul. Am ezitat.

— Credeam că o să rămâi la Teba și o să duci o viață mai liniștită.

— Oh, nu este liniște la Teba. Niciodată nu este liniște în jurul unui palat. Dar într-o zi sper să găsesc pe cineva cu care să împart o viață liniștită. Departe de Teba și de Memfis și de orice oraș prin care să treacă un drum regal.

Privirăm amândoi sala aglomerată și am dat din cap, înțelegându-i pe deplin dorința.

— Dar acum că templul este gata, soldații se întreabă ce va urma. Faraonul se teme de armată. Refuză să ne trimită la luptă, chiar dacă hitiții intră din ce în ce mai mult pe teritoriile noastre cu fiecare anotimp, fără ca Egiptul să se opună în vreun fel. Cu Panahesi slujindu-l pe Aton și Amenhotep ridicând temple pentru gloria zeului, tatăl tău ocupă de fapt tronul Egiptului. Poate că nu are titlul, dar este faraon din toate celelalte puncte de vedere, *miw-sher*. Acum este momentul să hotărăști ce vrei în viață. Numele gravat în calcar pentru eternitate sau fericire?

— Și de unde știi tu că nu sunt fericită aici?

— Pentru că stai într-un colț și vorbești cu mine în timp ce sora ta stă pe tronul lui Horus și tatăl tău îi netezește drumul. Dacă ai fi mulțumită, ai fi acolo.

Arătă înspre masa familiei regale, în capul căreia stăteau mama și tatăl meu, înconjurați de bărbați chei, cu haine fine.

— Spune-mi, ce ești tu în toată povestea asta, pisoiaș?

— Domnișoara de onoare a lui Nefertiti, am spus ascuțit.

— Asta poți s-o schimbi oricând.

Nakhtmin mă privi cu vădit interes și adăugă cu subînțeles:

— Măritându-te cu cineva.

— Mutny, vrei să-mi găsești halatul?

Am ridicat privirea de la jocul de senet, dar am rămas pe scaun.

— Unde e Merit? Nu poate să-ți aducă ea halatul?

Nefertiti mă privi cu ochii ei mari, înrămați cu kohl, de lângă fata care o alăpta pe Meritaton. Stătea lângă doică și mângâia părul pufos al prințesei.

— Nu pot să plec de lângă Meritaton. Nu vrei să-l aduci tu? E în camera cealaltă.

— Du-te, Mutny, zise mama mea. Ea are treabă.

— Mereu are treabă!

Mama îmi aruncă o privire care-mi spuse să fac pur și simplu ce mi se cerea și m-am întors cu halatul surorii mele. M-am oprit o clipă să privesc chipul micuț al lui Meritaton. Avea culorile mamei ei, nuanța deschisă a nisipului, dar ochii îi erau cenușii, ca ai lui Amenhotep. Era imposibil să-ți dai seama dacă va moșteni maxilarul mamei ei sau înălțimea tatălui său. Dar nasul îi era subțire și lung, ca al lui Nefertiti.

— Seamănă cu tine, am spus și sora mea îmi zâmbi.

Umerii mamei mele se încordară.

— Ați auzit? întrebă ea repede, ridicându-și privirea de pe placa de senet.

Am înlemnit toate, chiar și doica tânără, care o ținea pe Meritaton în brațe. Îmi dădeam seama la ce se referă. Se auzeau bocetele unei femei și clopotele bătând în templu.

Nefertiti se ridică.

— Ce este?

Apoi ușa camerei se deschise de perete, iar rânjetul larg al

lui Amenhotep ne spuse tot ce era de spus. Mama își duse mâna la gură.

— S-a dus la Osiris, șopti Nefertiti.

Amenhotep o îmbrățișă.

— Bătrânul e mort. Eu sunt faraonul Egiptului.

Tata intră în încăpere, cu Panahesi pe urmele lui. În bucuria ei, Nefertiti nici nu băgă de seamă că în camera ei de naștere intraseră bărbați.

Tata se înclină.

— Să ne pregătim pentru mutarea la Teba, Înălțimea Voastră?

— Nu ne mutăm la Teba! anunță Amenhotep. Vom începe de îndată construcția orașului Amarna.

Camera de naștere se cufundă brusc în tăcere.

— Vreți să mutați capitala de la Teba? întrebă tata.

— Pentru gloria lui Aton, spuse triumfător Amenhotep.

Tata se uită fix la Nefertiti, care își feri privirea.

CAPITOLUL 15

TEBA, 1349 Î.HR.

Cincisprezece ale lui Thoth

Amenhotep se plimba agitat dintr-o parte în alta.

— Mama mea este în Camera de Audiențe. Poartă coroana de regină a Egiptului. Este a ta acum. Vrei să i-o iau și să ți-o aduc?

Stăteam în cerc în cea mai luxoasă încăpere din Malkata: sora mea, tata, Ipu și eu. Venisem pe Nil la Teba pentru înmormântarea faraonului și acum camera Bătrânului îi aparținea lui Amenhotep IV. O urmăream pe Merit pictându-i ochii lui Nefertiti. Era dincolo de noi acum. Mai puternică decât Tiye. Mai puternică chiar și decât tata. Cât Bătrânul mai fusese încă în viață, existase întotdeauna posibilitatea de a-i cere ajutorul, dacă apăreau probleme. Acum nu mai era decât Nefertiti.

— Las-o să-și păstreze coroana, hotărî sora mea. Eu voi avea o coroană cum n-a mai purtat nici o regină a Egiptului. Ceva creat de mine.

Se uită la Tutmes, care venea pretutindeni după noi.

Dar Amenhotep nu era mulțumit.

— Ar trebui să luăm coroana, insistă el, cu cruzime. Ar putea fi un pericol pentru noi.

Privirea tatălui meu o întâlni pe a lui Nefertiti, care se ridică pe dată.

— Nu este necesar, îi răspunse ea.

— A fost soția tatălui meu! strigă Amenhotep, cu voce amenințătoare.

— Și este sora tatălui meu. Va avea el grijă de ea.

Amenhotep îl privi lung pe tata, apoi ridică din umeri, ca și cum mama lui era o chestiune la care era dispus să renunțe.

— Vreau să plecăm din acest oraș imediat ce vom găsi un loc de construcție.

— Așa vom face, îi promise Nefertiti, ducându-se lângă el și mângâindu-i obrazul. Dar trebuie să punem lucrurile în ordine.

— Da, fu de acord faraonul. Trebuie să ne descotorosim de preoții lui Amon înainte să încerce un asasinat…

— Înălțimea Voastră, îl întrerupse tata.

— Nu permit să-mi tulbure somnul! tună Amenhotep. Îi visez în timpul nopții. Îmi apar în vise! Dar îi voi trimite pe toți la carierele de piatră!

Mi-am ținut răsuflarea și până și Nefertiti înmărmuri la auzul unei asemenea sugestii. Era vorba de niște bărbați care nu trudiseră o zi în viața lor, reprezentanți ai lui Amon, care-și petreceau timpul în rugăciune.

— Poate că ar fi îndeajuns să-i trimitem undeva departe, sugeră ea.

— Ca să poată complota de acolo? întrebă Amenhotep. Nu. Îi voi trimite pe toți la cariere.

— Dar o să moară! am strigat, înainte să mă pot opri.

Amenhotep își întoarse privirea aprinsă spre mine.

— Foarte bine.

— Dar cei care se vor pleca în fața lui Aton? Ei pot fi salvați, îl imploră Nefertiti.

Amenhotep ezită.

— Le vom oferi această șansă. Dar cei ce refuză vor fi închiși și condamnați.

Ieși din încăpere, strigându-le soldaților să păstreze o distanță de șapte pași.

— Bătrânul nu e nici de o lună în mormânt și deja puneți la cale distrugerea Tebei? întrebă tata, furios. Oamenii își vor da seama că acționați împotriva legilor lui Maat. Nu vor uita niciodată.

— Atunci, le vom oferi altceva să-și amintească, promise Nefertiti.

Avea ochii pictați și în jurul gâtului purta simbolul de aur al vieții.

— Aduceți-mi coroana!

Tutmes dispăru. Apoi Nefertiti își scoase peruca și toți cei prezenți scoaseră un strigăt de uimire.

— Ce ai făcut? exclamă mama.

Nefertiti își rasese părul. Cosițele negre și frumoase care-i încadraseră fața nu mai erau.

— A trebuit să îl rad, pentru coroană.

Mama își puse mâna pe inimă.

— Ce fel de coroană este?

— Coroana ce va ajunge să fie asociată Egiptului, spuse Nefertiti.

În timp ce vorbea, mi-am dat seama că rămăsese tot frumoasă, chiar și fără păr. Era amenințătoare, puternică și uluitoare. Se privi în oglindă în timp ce Tutmes apăru în spatele ei. Ridică preț de câteva clipe coroana cu vârful plat, ca s-o putem vedea cu toții, apoi o potrivi cu grijă în jurul capului lui Nefertiti. Nimeni altcineva n-ar fi putut-o purta. Fusese creată pentru ea, înaltă și subțire, cu o cobră pregătită să scuipe venin în ochii dușmanilor. Nefertiti se răsuci pe călcâie și, dacă aș fi fost o țărancă pe câmp, aș fi crezut că privesc chipul unei zeițe.

Camera de Audiențe era plină până la refuz. Scribi, negustori, curteni, diplomați, viziri și preoți stăteau umăr lângă umăr în magnifica încăpere, cu ferestre înalte și presărată cu mozaicuri. Camera de Audiențe din Teba o întrecea cu mult pe cea din Memfis. Se auziră strigăte de uimire în clipa în care intrarăm în încăpere. Nefertiti urcă scările până la tronul ei, iar regina Tiye, așezată pe cea de a doua treaptă a tronului, nu mai era, dintr-o dată, regina conducătoare a Egiptului. De-acum avea să fie Regina Văduvă. Am auzit șoapte în timp ce-mi ocupam locul pe cea de a treia treaptă, lângă tatăl meu, căci nimeni nu știa ce însemna coroana surorii mele. Era Nefertiti regină? O regină-faraon? Coregentă? Cui să-și adreseze oamenii petițiile? Vizirii se uitară de la Amenhotep la Nefertiti, apoi la tata. Eram cea mai puternică familie din Egipt. Din lume.

Generalul Nakhtmin stătea lângă Horemheb, îmbrăcat în uniforma completă de gală. Examinau cu ochi critic gărzile nubiene din spatele tronurilor noastre. Știam ce gândesc: Amenhotep are atât de puțină încredere în propria armată, încât a angajat străini ca să-l apere. Și mai știam ceva ce nici măcar ei nu știau. Că Amenhotep avea să anunțe construirea unui nou oraș capitală, cu numele de Amarna. Nu avea să fie nici un război cu hitiții care ne ocupau teritoriile. În schimb, armata avea să construiască orașe pentru Aton.

Panahesi se ridică de pe scaunul lui și anunță:

— Faraonul Egiptului a hotărât ca Aton să fie slăvit mai presus decât toți ceilalți zei în Egipt!

Se auziră murmure furioase printre preoți.

Panahesi își ridică vocea ca să-i acopere:

— Aton va avea temple în fiecare oraș, iar preoții lui Amon se vor pleca în fața lui; de nu, vor fi luați din Teba și trimiși la carierele de piatră.

Strigăte de indignare răsunară în jur.

— La carierele din Wadi Hammamat, continuă Panahesi.

Murmurele se înteţiră, şi Amenhotep se ridică de pe tron.

— De azi înainte, răsună vocea lui, umplând întreaga sală, voi fi cunoscut drept faraonul Akhenaton. *Iubit de Aton.* Iar faraonul lui Aton nu va domni din Teba. Îi voi construi lui Aton un oraş mai mare, un oraş mai frumos, iar acesta se va numi Amarna.

Acum, un adevărat haos izbucni în Camera de Audienţe. Toţi erau şocaţi că Amenhotep îşi schimba numele şi că intenţiona să construiască o nouă capitală care să înlocuiască cel mai mare oraş de la răsărit. Akhenaton se uită la Panahesi, care ceru linişte. Dar mulţimea devenise violentă. Preoţii strigau, vizirii încercau să-i calmeze pe preoţi, iar negustorii care aprovizionau templele lui Amon cu ierburi scumpe şi aur începuseră tocmeala cu noii preoţi ai lui Aton. M-am uitat la mama, al cărei chip pălise sub perucă.

— Gărzi! strigă nou-intitulatul Akhenaton. Gărzi!

Douăzeci şi patru de nubieni înarmaţi se împrăştiară în mulţime. Akhenaton se ridică şi-i luă mâna lui Nefertiti într-a lui. Se întoarse spre generalii armatei şi strigă, acoperind hărmălaia:

— Veţi goli toate templele şi veţi transforma statuile lui Amon, Isis şi Hathor în aur. Le veţi da preoţilor şi preoteselor o şansă de a i se închina lui Aton.

Akhenaton se uită la Nefertiti, care aprobă din cap.

— Dacă refuză, legaţi-i în lanţuri şi trimiteţi-i la Hammamat.

La cuvântul *lanţuri,* sala amuţi. Gărzile aşteptau postate lângă fiecare fereastră şi fiecare intrare, în caz că s-ar fi iscat vreo agitaţie, doar că acum cei prezenţi înţelegeau. Akhenaton nu voia să-l ridice pe Aton deasupra lui Amon: voia să distrugă până şi ultima statuie a tuturor zeilor şi zeiţelor care protejaseră Egiptul timp de două mii de ani.

Un vizir se ridică de pe scaunul lui de sub tronul lui Horus.

— Dar preoții lui Amon provin din familii nobile. Sunt fundația pe care s-a ridicat Egiptul! strigă el.

Un murmur de aprobare răsună în jur.

— Preoții lui Amon, spuse Akhenaton apăsat, vor primi o șansă. Pot deveni preoți ai lui Aton sau își pot da viața pentru un zeu care nu mai are nici o putere în Egipt. Nu este faraonul vocea zeilor pe pământ?

Bătrânul îl privi înmărmurit, nemaiștiind ce să spună.

— Nu este faraonul vocea zeilor pe pământ? repetă Akhenaton, de data aceasta strigând.

Bătrânul căzu într-un genunchi.

— Desigur, Înălțimea Voastră.

— Atunci, cine cunoaște mai bine voia zeilor? Ei sau eu? Îi voi clădi lui Aton un oraș mai măreț decât orice oraș care a existat vreodată până acum.

Regina Tiye își închise ochii și generalul Horemheb păși în față.

— Hitiții au pus stăpânire pe Qatna, iar guvernatorul din Kadesh ne-a cerut de trei ori să-i venim în ajutor. Scrisorile lui nu au primit răspuns decât din partea vizirului Ay, care nu poate face nimic fără consimțământul faraonului.

Îl străpungea cu privirea pe Akhenaton.

— Dacă nu-i trimitem oameni de data asta, Înălțimea Voastră, vom pierde teritoriile pe care Bătrânul le-a câștigat cu prețul vieții a trei mii de soldați egipteni.

Sângele năvăli în obrajii lui Akhenaton. Privi chipurile celor din sală, ca să vadă cine era de acord cu generalul.

— Spui că dorești să lupți cu hitiții? întrebă el.

Generalul Horemheb sesiză amenințarea din vocea faraonului.

— Dorința mea este să apăr Egiptul de invadatori și să

salvez teritoriile pentru care eu și tatăl meu am luptat din greu.

— Cine dintre cei de față este de acord cu generalul? strigă Akhenaton.

Nimeni nu mișcă în Camera de Audiențe.

— Cine? urlă el.

Cinci soldați din cavalerie ieșiră din rând și priviră în jur. Akhenaton zâmbi larg.

— Prea bine. Iată-ți armata, generale.

Cei din sală începură să se foiască, nereușind să-și dea seama care era jocul lui Akhenaton. Faraonul se întoarse spre tatăl meu.

— Trimite-i pe linia de front din Kadesh, căci aceasta este armata care va salva Egiptul de hitiți! Cine mai vrea să plece în acest război? întrebă el, amenințător.

Mi-am ținut respirația, temându-mă că se va oferi și Nakhtmin.

Akhenaton rânji.

— Atunci, cinci războinici. Să ne ridicăm cu toții în fața eroilor care vor apăra Kadeshul de invazia hitiților.

Începu să aplaude în bătaie de joc și, când nimeni nu i se alătură, aplaudă și mai tare. Camera de Audiențe erupse în aplauze forțate.

— Eroii voștri!

Akhenaton se întoarse spre gărzile lui nubiene.

— Luați-i! Însoțiți-i tot drumul până la frontul de la Kadesh!

Curtenii care umpleau sala priviră cu înmărmurită tăcere cum generalul Horemheb și cei cinci oameni ai săi erau conduși afară din încăpere. Nimeni nu mișcă. Nu cred că cineva mai îndrăznea măcar să respire.

Panahesi își netezi mantia.

— Faraonul îi va primi acum pe cei veniți în audiență.

Panahesi mărșălui în locurile sfinte cu armata lui de

nubieni și măreţele temple ale Tebei fură dezbrăcate de statuile lor. Imagini ale lui Isis fură sparte sau arse. Hathor fu dărâmată de la locul ei de deasupra fluviului, iar chipul lui Amon fu spart. Oamenii se ascundeau în case și preotesele lui Isis plângeau pe străzi. Noua armată de gărzi nubiene a lui Akhenaton sfâșia robele de pe piepturile preoţilor lui Amon, dându-le în schimb robe noi, cu imaginea soarelui. Cei care se împotriveau erau trimiși la moarte sigură.

Și înainte ca Bătrânul să apuce să se răcească în mormânt, Akhenaton și Nefertiti îngenunchează în faţa altarului ce fusese cândva al lui Amon, iar Panahesi îi unse faraon și regină a Egiptului. Eu stăteam în primul rând, îmbrăcată în lapislazuli și aur și, în timp ce coruri de băieţi își înălţau vocile dulci înspre soare, pretutindeni în Teba armata faraonului desfigura chipurile celor mai mari zei ai noștri.

În acea seară, Nefertiti ceru să ne întâlnim. Stăteam în cerc în jurul patului meu, vorbind în șoaptă. Aveam o cameră nouă în Teba. Prinţesa Meritaton îmi ocupase vechea cameră, de lângă faraon. I-am deschis ușa tatei și l-am lăsat să intre, așteptându-mă să-l văd furios, însă vizirul Ay era de un calm de nepătruns.

— Spune ceva! îi porunci Nefertiti.

— Ce anume dorești să spun? întrebă liniștit tata. Tu ai cerut această întâlnire.

— Pentru că vreau sfatul tău.

— Ce nevoie ai de sfatul meu? Oricum nu-l urmezi.

— Și ce-aș putea să fac? întrebă ea.

— Salvează-l pe Amon! sări tata.

Ochii îi aruncau flăcări în lumina focului.

— Salvează ceva! Ce va mai rămâne din Egipt după ce soţul tău va termina cu el?

— Crezi că eu nu știu?

Vocea îi tremura ușor.

— Construiește un oraș și vrea să-l ridice în deșert!

— În deșert?

— Între Memfis și Teba.

— Nimeni nu poate construi acolo. E pustietate…

— Asta i-am spus și eu! Dar Panahesi l-a convins că aceasta e voia lui Aton.

Vocea i se ridică isteric.

— Tu l-ai ridicat în funcția de Mare Preot al lui Aton, și acum Akhenaton crede că Panahesi vorbește cu vocea zeului.

— Mai bine vocea zeului decât vistiernic. În cele din urmă, nu Akhenaton va hotărî cine va fi următorul faraon al Egiptului. Dacă moartea îl va răpi pe soțul tău, oamenii și consilierii vor fi cei care vor alege. Poate că Panahesi controlează templul, însă eu îi controlez aurul, iar aurul va câștiga mai multe inimi decât un zeu pe care nimeni nu-l poate vedea.

— Dar Akhenaton vrea să aleagă locul până la sfârșitul lunii Athyr[13]. Și vrea să o ia pe Kiya!

Tata se uită la ea. Așadar, aceasta era adevărata criză. Nu că orașul avea să fie ridicat în mijlocul deșertului, ci că Akhenaton se ducea cu Kiya ca să aleagă locul.

Panica lui Nefertiti crescu.

— Ce să fac?

— Lasă-l.

— Să-l las pe Akhenaton să meargă cu Kiya ca să aleagă locul nostru?

— Nu poți face nimic.

— Sunt regina Egiptului, îi aminti ea.

— Da, și una dintre cele două sute de alte femei pe care Akhenaton le-a moștenit din haremul tatălui său.

— Akhenaton nu va avea nimic de a face cu ele! Au fost

femeile tatălui său.

— Așadar, tot ce a atins vreodată tatăl lui este acum pătat? Inclusiv acest oraș?

Nefertiti nu răspunse.

— Unde va găsi muncitori ca să construiască Amarna? o întrebă el.

— În armată.

— Și cum ne vom apăra teritoriile străine, când vor fi invadate de hitiți?

— Hitiți! Hitiți! Cui îi pasă de hitiți? Lasă-i să ocupe Rodosul, sau Lakisa, sau Babilonul. Pentru ce avem nevoie de aceste provincii?

— Pentru mărfuri, am întrerupt-o și toată lumea se uită la mine. Primim ceramică și faianță din Rodos, caravane de aur vin din Nubia și, în fiecare an, o mie de coșuri de sticlă sosesc pe corăbiile din Babilon.

Nefertiti se încruntă.

— Și tu de unde știi?

— Ascult.

Se ridică și-și îndreptă cuvintele către tatăl nostru:

— Trimite mesageri în numele lui Akhenaton și amenință-i pe hitiți cu război.

— Și dacă totuși ne invadează teritoriile? întrebă el.

— Atunci, vom cere taxe templelor și le vom trimite aurul ca să ridice o armată! îi răspunse ea. Akhenaton a jurat deja că armata noastră va construi orașul Amarna. Crede că în felul ăsta ne va scrie numele în eternitate. Nu pot face nimic ca să-l împiedic.

— Și tu? întrebă cu viclenie tata. Tu crezi că îți va scrie numele în eternitate?

Se opri deasupra focului. Furia îi dispăruse de pe chip.

— S-ar putea.

— Akhenaton s-a întâlnit cu Maya? întrebă tata.

— Maya spune că va dura șase ani. Vor construi mai întâi un drum principal și un palat. Akhenaton vrea să ne mutăm până în luna Tybi[14].

— Atât de curând? întrebă tata.

— Da. Vom monta corturi ca să putem urmări construcțiile și ca să fim acolo la fiecare etapă.

Ne-am uitat amândoi lung la ea.

— Tu? am întrebat-o cu brutală franchețe. Tu, care adori întreg confortul palatului?

— Și bătrânii? o întrebă tata. Ce vor face ei atunci când se va lăsa frigul, în timpul inundației?

— Ei pot să rămână aici și să vină când va fi terminat palatul.

— Bun. Atunci, așa voi face.

Nefertiti îl privi uluită.

— Tu trebuie să vii! Tu ești vistiernic.

— Și va exista o vistierie? Un loc destul de sigur, încât să poată adăposti tot aurul?

Nefertiti se zbârli.

— Lui Akhenaton nu-i va plăcea dacă vei rămâne la vistierie, în Teba, îl avertiză ea. Și nu numai tu, dar și mama lui.

Tata se ridică.

— Atunci, va trebui pur și simplu să învețe să accepte situația, spuse el și ieși nervos din cameră.

---

[13] De la numele Hathor. A treia lună a anotimpului Akhet, corespunzând intervalului dintre jumătatea lunilor septembrie și octombrie (n.red.)

[14] Ofrandă. Prima lună a anotimpului Peret și a cincea lună a calendarului egiptean antic, care corespunde intervalului dintre jumătatea lunilor noiembrie și decembrie (n.red.)

CAPITOLUL 16

Peret, anotimpul revărsării

Corăbiile regale fură pregătite pentru călătoria spre sud. Panahesi și Kiya primiră propria lor ambarcațiune, *Strălucitorul Aton,* în care să călătorească. Stăteam pe chei și am întrebat-o pe sora mea de unde avea să știe Akhenaton care este locul potrivit pentru construirea orașului.

— Evident, va trebui să fie lângă Nil, pufni ea. Între Memfis și Teba, pe un pământ pe care nu a mai construit nici un alt faraon.

Era supărată pe mine pentru că refuzasem să merg cu ea și tata nu mă obligase.

În timp ce corăbiile ridicau ancora, fanioanele cu imaginea lui Aton fluturau în bătaia vântului. Plecau sute de soldați și de muncitori. Aveau să fie lăsați în deșert, pentru a începe construcția orașului Amarna. I-am făcut cu mâna lui Nefertiti de pe chei și ea mă urmări doar cu privirea, refuzând să-mi răspundă cu același gest. Când corăbiile dispărură dincolo de orizont, m-am dus în grădini, ca să caut semințe. Trebuiau începute grădinile pentru noul oraș…

Un muncitor de la palat mă privea de la umbra unui sicomor.

— Pot să vă ajut, domniță?

Bătrânul veni lângă mine. Avea tunica pătată și murdară.

Unghiile îi erau negre de pământ. Un adevărat grădinar.

— Sunteți sora Marii Soții, zise el. Cea la care vin femeile pentru leacuri.

L-am privit surprinsă.

— De unde…?

— Am văzut plantele pe care le creșteți în ghivece, recunoscu el. Toate sunt tămăduitoare.

Am dat din cap.

— Da. Din când în când, femeile vin să-mi ceară ajutorul.

Zâmbi, ca și cum ar fi știut că nu se întâmpla doar din când în când. Că, uneori, femei diferite veneau de șase, chiar șapte ori pe zi, după plantele pe care mi le aducea Ipu din piețe. Ghivecele mele nu erau suficient de mari ca să încapă în ele toate ierburile pe care mi-aș fi dorit să le plantez, dar Ipu găsea ce-mi lipsea la negustorii de pe chei. Am cuprins cu privirea grădinile regale și am oftat. Nu avea să fie nimic verde în vastul deșert ce se întindea între Teba și Memfis. Și cine știe cât timp avea să treacă până să apară piețele în care să se vândă frunze de rozmarin sau acacia… Am privit florile de solidago și frunzele de moringa. În Amarna, doar buruienile și tamarinzii sălbatici aveau să-mi țină companie.

— Pot să iau niște lăstari cu mine, când o să plec?

— În noul oraș Amarna, domniță?

M-am dat înapoi, ca să-l pot vedea mai bine pe acest servitor.

— Auzi multe în grădinile astea.

Bătrânul ridică din umeri.

— Generalului îi place să se plimbe pe aici din când în când și mai stăm de vorbă.

— Generalului Nakhtmin? am întrebat repede.

— Da. Vine de la barăci, domniță.

Își îndreptă privirea spre sud și, urmărind-o, am zărit niște

construcții joase.

— Îi place să stea aici, sub salcâmi.

— De ce? Ce face?

— Uneori, cred că se uită.

Bătrânul servitor își fixă privirea ageră asupra mea, ca și cum ar fi știut ceva ce nu spunea.

— Dar mai puțin în ultima vreme. Generalul a fost foarte ocupat în ultimul timp.

„Ocupat să închidă templele lui Amon“, mi-am zis în gând, întrebându-mă dacă la asta se referea grădinarul. I-am studiat chipul, dar anii de experiență îl făcuseră de nepătruns.

— Cum te numești? l-am întrebat.

— Ahmose.

— Și știi unde este generalul acum?

Ahmose îmi zâmbi larg.

— Cred că generalul este cu soldații lui, domniță. Sunt în fața palatului, primesc petiționarii.

— Dar faraonul a plecat.

— Petiționarii se adresează marelui vizir Ay. Domnița dorește să o duc să-i vadă?

M-am gândit preț de-o clipă, imaginându-mi reacția lui Nefertiti dacă ar fi știut că m-am dus să-l văd pe general.

— Da. Du-mă la ei.

— Și lăstarii? întrebă el.

— Poți să-i dai lui Ipu, servitoarea mea.

Grădinarul își lăsă de-o parte uneltele și mă conduse la porțile palatului. Ne apropiarăm de o arcadă mare, din capătul grădinii și, când am trecut prin ea, am avut senzația că intru în piața de păsări din Akhmim. Tot felul de oameni veniseră să ceară o favoare noului faraon. Erau femei cu copii, bătrâni călare pe măgari, un băiat care se juca de-a prinselea cu sora lui, intrând și ieșind din rândurile mulțimii.

M-am dat înapoi, surprinsă.

— Așa e întotdeauna?

Grădinarul își scutură pământul de pe tunică.

— De cele mai multe ori. Desigur, adăugă el, sunt mai mulți petiționari acum, de când a murit Bătrânul.

Am traversat curtea aglomerată și am văzut că mulțimea se întindea cât vedeai cu ochii. Erau deopotrivă femei bogate, cu brățări de aur care le zornăiau pe brațe, și femei sărace, în straie simple și ponosite, care se rățoiau la copiii ce alergau în jurul lor. Ahmose mă conduse într-un colț umbrit sub acoperișul palatului, unde băieții năzdrăvani ai nobilelor se luaseră la trântă în țărână. Nu ne acordară nici o atenție. Un băiat se rostogoli peste sandala mea, murdărind-o de praf.

Ahmose strigă, speriat:

— Rochia voastră, domniță!

Am râs.

— Nu mă deranjează.

Grădinarul mă privi lung, însă eu nu eram Nefertiti. M-am scuturat de praf și am privit în jur.

— De ce bogații stau la o coadă și săracii la alta?

— Săracii vor lucruri simple, îmi explică Ahmose. O fântână nouă, un baraj mai bun. Dar cei bogați cer să-și păstreze pozițiile de la curte.

— Din nefericire, faraonul tot îi va alunga pe cei mai mulți dintre ei, îmi spuse cineva la ureche.

M-am întors și l-am văzut pe general în spatele meu.

— Și de ce să-i alunge? am întrebat, cu sinceră nedumerire.

— Pentru că toți acești oameni au lucrat cândva pentru tatăl lui.

— Și nu poate tolera nimic din ce a fost al tatălui său, am spus, înțelegând. Nici măcar capitala lui.

— Prin urmare, construiește Amarna, spuse Nakhtmin,

privindu-mă intens. Vizirii spun că vrea ca noul palat să fie ridicat într-un an.

— Da.

Mi-am mușcat limba ca să nu spun nimic împotriva ambițiilor familiei mele, apoi m-am apropiat de el.

— Și ce se aude de la temple? am întrebat în șoaptă.

— Templele lui Amon din întregul Egipt au fost închise.

Am încercat să-mi imaginez: temple ce dăinuiau încă de pe vremea lui Hatșepsut închise cu scânduri și apele lor sfinte lăsate să sece. Ce avea să se aleagă de statuile lui Amon și de preoții care îl slujiseră cândva? Cum avea să mai știe zeul că încă mai voiam îndrumarea lui? Am închis ochii și am trimis în gând o rugăciune către zeul care veghease asupra noastră vreme de două mii de ani.

— Și templele lui Isis? Și ale lui Hathor? l-am întrebat.

— Distruse.

Mi-am dus mâinile la gură.

— Au fost uciși mulți oameni?

— Nu de mine, spuse el apăsat în timp ce un soldat se apropia de noi.

— Generale, strigă el și, când mă văzu, ochii i se măriră, surprinși.

Execută o plecăciune grăbită.

— Domniță Mutnodjmet, tatăl domniei voastre este în Camera de Audiențe. Dacă îl căutați…

— Nu îl caut.

Soldatul îi adresă lui Nakhtmin o privire curioasă.

— Ce dorești? îl întrebă generalul.

— O femeie pretinde că ar fi verișoara Bătrânului, dar nu poartă nici aur, nici argint, și nu are nici un document cu care să se identifice. Am pus-o în rând cu ceilalți, dar spune că locul ei…

— Că locul ei e printre nobili. Dacă minte, va plăti pentru asta când i se va revoca petiția. Spune-i asta, înainte să o muți.

Soldatul se înclină.

— Mulțumesc, generale. Domniță…

Plecă și abia atunci am observat că dispăruse și Ahmose, grădinarul.

— Să te conduc înapoi la palat? întrebă Nakhtmin. O curte încinsă, murdară și aglomerată nu e un loc potrivit pentru sora Marii Soții.

Am ridicat din sprâncene.

— Atunci, unde e locul meu?

Îmi luă brațul și pornirăm împreună prin umbra grădinilor.

— Lângă mine.

Ne-am oprit sub salcâmi.

— Te-ai săturat să fii servitoarea surorii tale. Altfel, ai fi cu ea acum, ca să alegeți locul unde să ridicați Amarna.

— Nu există nici un viitor pentru noi, generale…

— Nakhtim, mă corectă el, luându-mi mâinile.

Nu l-am oprit.

— Vom pleca în deșert curând, l-am avertizat. Vom trăi în corturi.

Mă trase înspre el.

— Am locuit în corturi și barăci de când aveam doisprezece ani.

— Dar nu vom avea libertatea de care ne bucurăm aici.

— Cum? zise el râzând. Crezi că vreau să mă văd cu tine la întâlniri secrete?

— Atunci, ce vrei?

— Să mă căsătoresc cu tine, spuse el simplu.

Am închis ochii, simțind cu plăcere căldura pielii lui pe a mea. Nu ne vedea nimeni.

— Nu mă va lăsa niciodată să plec, l-am prevenit.

— Sunt unul dintre generalii cu cel mai înalt rang din armata faraonului. Înaintașii mei au fost viziri și, înainte de asta, scribi. Nu sunt un mercenar de rând. Până și faraonii și-au căsătorit fiicele și surorile cu generali de armată, pentru a proteja familia regală.

— Nu și acest faraon, am spus, gândindu-mă la teama pe care Akhenaton o nutrea față de armată. Această familie regală nu seamănă cu nici o alta.

— Atunci, locul tău nu e lângă ei.

Buzele lui le atinseră pe ale mele și, undeva departe în spatele nostru, sutele de petiționari dispărură.

Nu părăsirăm grădinile decât după ce soarele aproape că apusese, colorând cerul în flăcări roșii și violet. Când m-am întors târziu în camera mea, am găsit-o pe Ipu foarte îngrijorată.

— Era să trimit gărzile după tine, domniță!

Am zâmbit prostește, aruncându-mi pe pat pelerina de pânză.

I-am surprins privirea.

— Domniță! Doar nu ai fost cu generalul!?!

Mi-am înăbușit un chicot.

— Ba da.

Apoi, când mi-am dat seama ce însemna asta, întreg entuziasmul îmi pieri.

— Și faraonul? șopti Ipu.

— Nefertiti va trebui să-l convingă, am spus.

Ipu găsi un halat curat într-un coș și mi-l puse pe umeri, privindu-mă îngrijorată.

— La urma urmei, am cincisprezece ani.

Ipu mă privea în continuare. Se așeză pe marginea unui scaun de abanos încrustat cu aur, cu mâinile împreunate în față.

— Nu cred că o iasă bine, domniță.

Am simțit cum mi se scurge sângele din obraji, amintindu-mi de brațele puternice ale lui Nakhtmin în jurul meu.

— Nu pot fi servitoarea ei la nesfârșit! am exclamat. Are un soț și o familie și sute de servitori devotați! Are nenumărate femei nobile care abia o așteaptă să apară ca să dea fuga și să-și facă haine ca ale ei, să-și aranjeze părul la fel ca ea și să-și comande cercei ca ai ei. Ce nevoie are de mine?

— Întotdeauna va avea nevoie de tine.

— Dar eu nu asta vreau! Eu nu am nevoie de toate astea!

Mi-am rotit brațul, cuprinzând cu gestul tapiseriile grele și lămpile strălucitoare, din fildeș.

— Nu! am strigat, scuturând din cap. Va trebui să accepte. Va trebui să-l convingă.

Ipu strânse din buze.

— Ai grijă. Gândește-te la poziția generalului.

— Vom aștepta până se face mutarea. Abia atunci îi voi spune.

— Și dacă îl dă afară din funcție?

Dacă s-ar fi întâmplat asta, aș fi știut cât de mult valoram pentru familia mea.

Când Nefertiti se întoarse la Teba, era furioasă. Se fâțâia agitată prin camera mea, lovind cu piciorul o bucată de cărbune care căzuse din vatră și privind cu plăcere urma neagră pe care o lăsase pe podea. Era seara pe care Akhenaton o petrecea cu Kiya și soțul ei nu se întorsese devreme, cum făcea de obicei.

— Vrea să-i construiască un palat! șuieră Nefertiti.

— Și tu o să-i dai voie, răspunse tata.

O fixă cu ochii lui albaștri și pătrunzători.

— Un palat!

Se întoarse spre noi.

— Un palat întreg?

— Lasă-l să-i construiască un palat, spuse tata. Cine spune că trebuie să fie în oraș?

Ochii lui Nefertiti se lărgiră.

— Ar putea fi în nord. Ar putea fi chiar în afara orașului.

— Dar înăuntrul zidurilor, sublinie tata.

— Bine. Dar zidurile vor fi mari, îl preveni ea.

Se prăbuși în scaun și privi flăcările tot mai mari din vatră.

— Armata va fi trimisă la Amarna, spuse ea, pe un ton nepăsător.

Am simțit cum mi se pune un nod în gât.

— Poftim? Și când pleacă?

Vorbisem cu prea mare grabă și Nefertiti mă privi suspicioasă.

— Mâine, răspunse ea. Și, cum termină servitorii de împachetat, vom porni în urma soldaților. Nu am încredere în Panahesi. Vreau să mă asigur că fiecare ban din trezorerie ajunge la construcție și nu în buzunarul lui.

— Atunci eu și Tiye vom rămâne în Teba, spuse tata. Nu putem asculta petițiile…

— Lasă petițiile! Am nevoie de tine.

— Imposibil. Vrei o națiune îndeajuns de bogată încât să construiască un oraș sau o națiune în pragul foametei?

Nefertiti se ridică. Purta coroana în cameră, chiar și când era cu noi, familia ei.

— Egiptul nu va fi niciodată în pragul foametei. Lasă-i pe petiționari să aștepte. Lasă guvernele străine să ne găsească în Amarna, dacă țin neapărat.

Tata clătină din cap și Nefertiti se prăbuși deloc elegant pe scaun.

— Și eu pe cine o să am? întrebă ea, morocănoasă.

— Îi vei avea pe servitorii tăi. O vei avea pe Mutnodjmet.

Nefertiti se uită la mine.

— Ai văzut planurile pentru vile? Una e pentru tine, spuse ea. Desigur, îți vei petrece cea mai mare parte a timpului în palat. Voi avea nevoie de ajutor. Mai ales acum.

Își privi abdomenul cu candoare.

— Acum că este pe drum un fiu.

Eu și tată ne ridicarăm deodată întrebând:

— Ești însărcinată?

Nefertiti își ridică mândră bărbia.

— În două luni. I-am spus deja mamei. Chiar și Akhenaton știe.

Își încruntă privirea.

— N-are decât să se ducă la Kiya o noapte în fiecare lună, dar eu sunt cea care îi poartă fiul. Doi copii. Iar Kiya nu i-a dat decât unul.

M-am uitat la tata, care nu spuse nimic în legătură cu Kiya, deși eram sigură că-i auzisem pe servitori șușotind și mirându-se cât de ciudat era că, de când familia noastră venise la curte, Kiya nu mai rămăsese însărcinată. Dar chipul tatei nu trăda nimic altceva decât mulțumire.

Table de senet și tronuri grele, mese din cedru cu câte douăsprezece scaune și lămpi – toate au fost încărcate în corăbiile ce pluteau adâncite în apă înspre nord, înspre orașul care nici măcar nu era oraș. Priveam cum palatul Malkata e golit de cele mai de preț comori ale lui și am încercat să-mi imaginez cum se simțea mătușa mea văzând cum încăperile decorate de ea împreună cu soțul ei erau pustiite la toanele unui tânăr faraon. Stătea împreună cu tata în balconul Sălii Pergamentelor, urmărind amândoi haosul în tăcere. Privirea ei fixă și albastră îmi dădea fiori.

— Să înțeleg că nu veniți cu voi, Maiestatea Voastră?

— Nu. Refuz să aștept într-un cort să se ridice un palat din

nisip. Poate să vină tatăl vostru.

Eram surprinsă.

— Așadar, vii cu noi? l-am întrebat pe tata.

— Doar ca să văd ce s-a făcut până acum, îmi răspunse el.

— Dar a trecut doar o lună.

— Și mii de muncitori au început deja lucrul. Cu siguranță au construit deja drumuri și case.

— Când ai întreaga armată la dispoziție, spuse aspru mătușa mea, este uimitor cât de multe poți face.

— Și hitiții? am întrebat, temătoare.

Tiye îi aruncă o privire tatei.

— Va trebui pur și simplu să sperăm că noua noastră regină îl va convinge pe fiul meu că este un lucru înțelept să-ți aperi teritoriile.

Era clar din tonul ei că nu se aștepta ca acest lucru să se întâmple.

„Nefertiti nu a făcut ce trebuia să facă“, mi-am zis. „În loc să-și riște poziția de Mare Soție ca să-l convingă pe faraon să se răzgândească, și-a asigurat-o ținându-i isonul.“ Ne uitarăm toți trei în jos, la Akhenaton, care dădea instrucțiuni gărzilor nubiene, și am auzit-o pe mătușa mea oftând adânc. M-am întrebat în ce măsură exprima regretul că o alesese pe Nefertiti ca Mare Soție în ziua în care venise în vizită în casa noastră din Akhmim. Ar fi putut-o alege pe oricare dintre fetele de la palat. Chiar și pe Kiya. Tata se întoarse spre mine.

— Du-te, îmi spuse el. Strânge-ți lucrurile, Mutnodjmet.

M-am întors în camera mea și m-am așezat pe pat, privind pervazul pe care fuseseră micile mele ghivece cu plante. Mă însoțiseră în atâtea locuri! Mai întâi la Teba, apoi la Memfis, apoi înapoi la Teba. Și curând aveau să mă urmeze în orașul din deșert, Amarna.

Locul pe care Akhenaton îl alesese pentru a-și construi

capitala era înconjurat de dealuri. În partea de nord se ridicau stânci înalte, iar la sud se întindeau dune arămii. Nilul curgea în partea de vest a noului nostru oraș, pe unde puteau fi aduse bunuri din Memfis și Teba. În mijlocul întinderilor nesfârșite de nisip fusese construit un drum, atât de lat încât trei care de luptă puteau încăpea unul lângă altul. Era Drumul Regal, ne spuse Nefertiti, și, când avea să fie terminat, avea să străbată orașul dintr-o parte în cealaltă. Era un drum cum nu mai făcuse nimeni niciodată, o nestemată pe malul de răsărit al Nilului, care avea să scrie numele familiei mele în eternitate.

— Când generațiile viitoare vor vorbi despre Amarna, jură ea, vor vorbi despre Nefertiti și Akhenaton Întemeietorul.

Satul muncitorilor era la est. Așa cum bănuise tata, fuseseră deja construite sute de case pentru muncitori, iar barăcile soldaților fuseseră ridicate la marginea orașului. În partea de sud se construiau vilele pentru nobili, în jurul începuturilor unui palat, și chiar în mijloc, înconjurat de palmieri și de stejari uriași, se înălța templul lui Aton, pe jumătate construit. O alee străjuită de sfincși, pe care sora mea avea să o străbată în fiecare dimineață pentru a-i aduce ofrande lui Aton, conducea spre porțile templului. Chiar și cu ajutorul armatei, nu-mi puteam da seama cum reușiseră să facă atât de mult.

— Cum au putut face asta într-un timp atât de scurt?

— Uită-te la construcții, spuse tata scurt.

M-am uitat chiorâș.

— Ieftine?

— Cărămidă de lut și *talatat*[15] din gresie. Și, în loc să aștepte ca să creeze reliefuri ridicate, au tăiat totul în stâncă.

M-am întors, ținându-mi cu mâna roba, ca să nu mi-o ia vântul.

— Și tu ai permis asta? l-am întrebat.

— Cine-i poate interzice ceva lui Akhenaton? Este orașul lui.

Am privit amândoi orașul în construcție și am spus, gânditoare:

— Nu, este orașul nostru acum. Numele noastre vor fi amintite alături de al lui.

Tata nu îmi răspunse. În acea seară urma să plece înapoi la Teba, de unde avea să se întoarcă numai după ce palatul era terminat. Și cine știa când avea să fie asta? Peste cinci luni? Peste un an?

Convoiul nostru de viziri, urmați de nobili și de mii de servitori, intră între zidurile orașului de corturi. Apoi străbăturăm pe jos drumul denivelat până la pavilioanele frumos colorate ale curții regale. Corturile soldaților erau așezate în afara zidului, în cercuri pe câte trei rânduri, și, în timp ce intram pe poartă, m-am întrebat care era cortul lui Nakhtmin. Ne-am oprit în fața Pavilionului Mare, unde avea să ia masa curtea din Amarna.

— Ei, ce ziceți? întrebă Nefertiti în cele din urmă.

— Soțul tău are aspirații mari, spuse tata și eu eram singura care înțelegea ce voia cu adevărat să zică.

Era un oraș ieftin și ridicat în grabă, o umbră palidă în fața Tebei.

Doi soldați dădură la o parte pânza de la intrarea Marelui Pavilion. Mese proaspăt lustruite se întindeau pe podeaua acoperită de covoare și gresie. Pereții fuseseră acoperiți cu tapiserii. La masa cea mai lungă, Akhenaton își turna vin. Era încrezător și plin de el în clipa în care ridică cupa.

— Ei, cum i se pare marelui vizir noul oraș?

Tata era curteanul perfect.

— Drumurile sunt foarte largi, răspunse el.

— Trei care de luptă pot merge unul lângă celălalt, se lăudă faraonul, așezându-se. Maya spune că, dacă facem eforturi, palatul va fi gata până la începutul lunii Mesore[16].

Tata ezită.

— Veți avea construcții de proastă calitate și monumente neterminate.

— Ce contează, șuieră Akhenaton, atâta vreme cât templul și palatul vor dăinui? Muncitorii pot să-și reconstruiască locuințele. Vreau acest oraș înainte să mor.

— Alteță, îi atrase atenția tata, aveți doar nouăsprezece ani…

Akhenaton lovi cu pumnul în masă în fața lui.

— Și sunt vânat în fiecare clipă! Chiar crezi că sunt în siguranță printre soldați? Crezi că generalul Nakhtmin n-ar încerca să întoarcă oamenii împotriva mea, dacă ar avea ocazia? Și preoții lui Amon? continuă Akhenaton. Câți ar putea să scape din cariere și să vină să mă omoare în somn? În propriul meu pavilion? În sălile propriului meu palat?

Nefertiti râse nervos.

— Spui prostii, Akhenaton! Ai cele mai bune gărzi din tot Egiptul.

— Pentru că sunt gărzi nubiene! Singurii oameni care îmi sunt devotați vin din afara Egiptului!

Ochii lui Akhenaton aruncau fulgere și m-am uitat la tata. Lăsase să-i cadă masca de curtean perfect și-mi puteam da seama ce gândește. Faraonul Egiptului înnebunise.

— În cine pot să am încredere? întrebă Akhenaton. În soția mea. În fiica mea. În Marele Preot al lui Aton și în tine.

Se apropie de tata.

— În cine altcineva?

Tata îi susținu privirea.

— O armată de oameni așteaptă să îi conduceți. Au încredere în Maiestatea Voastră și cred în dorința voastră de a izbândi și de a-i ține la distanță pe hitiți. Vor face orice le cereți.

— Iar eu le cer să construiască cel mai măreț oraș din Egipt.

Nefertiti mi-a spus că te întorci la Teba. Când?

— În seara asta. Până va fi gata palatul, e cel mai înțelept așa, Înălțimea Voastră.

Akhenaton lăsă vinul de-o parte.

— Nu-i mama mea în Teba?

Nefertiti se uită la tata.

— Nu-mi place ideea de a vă ști pe amândoi acolo, recunoscu Akhenaton. În fosta capitală a Egiptului. Singuri.

Nefertiti înconjură în grabă masa.

— Akhenaton, e mai bine așa. Vrei ca ținuturile străine să-și trimită solii să discute cu noi în pavilioane? Ce vor spune ambasadorii? Dacă vin la Amarna înainte să fie gata, imaginează-ți ce le vor povesti regilor lor!

Akhenaton se uită la soția lui, apoi la vizirul de încredere.

— Ai dreptate, spuse el încet. Nici un demnitar nu trebuie să vadă Amarna înainte de a fi gata.

Însă privirea lui întunecată o întâlni pe a tatălui meu.

— Nu o vei lua și pe Mutny.

Tata zâmbi ușor.

— Nu, răspunse el. Mutny rămâne aici.

Akhenaton se temea că tata mă va lua la Teba ca moștenitoare și că apoi se va încorona faraon și va domni alături de Tiye. „Așadar, sunt ostatica lui“, mi-am zis. Nefertiti roși la gândul că tata m-ar fi putut alege pe mine în detrimentul ei. Trecu pe lângă Akhenaton, îl luă de braț pe tata și spuse tăios:

— Vino. Te conduc.

Akhenaton se ridică și veni spre noi, dar Nefertiti îl potoli din priviri.

Stăteam pe chei și ochii mi se umpluseră de lacrimi. Era posibil ca tata să lipsească luni de zile și dintr-o dată m-am trezit dorindu-mi la fel de mult ca și Akhenaton ca palatul să fie

terminat cât mai repede.

— Nu fi tristă, pisicuță, spuse tata, sărutându-mă pe creștet. Ești cu mama și cu sora ta.

— Și tu te vei întoarce, spuse mama, cu voce sugrumată. De îndată ce va fi terminat palatul?

Tata îi prinse bărbia în palmă, dându-i la o parte părul de pe frunte cu degetul mare.

— Promit. Mă duc cu treburi. Dacă n-aș fi nevoit…

Nefertiti veni între ei, întrerupându-le momentul.

— La revedere, tată.

Tata îi adresă o privire de rămas-bun mamei, apoi se întoarse spre Nefertiti. O îmbrățișă.

— Vei fi aproape de soroc când mă voi întoarce.

Nefertiti își puse mâna pe burtă.

— Un moștenitor pentru tronul Egiptului, spuse ea mândră.

Am urmărit corabia îndepărtându-se. Când pânzele dispărură la orizont, Akhenaton veni și se așeză lângă mine.

— Este un vizir devotat.

Mă cuprinse cu brațul pe după umeri și trupul mi se încordă.

— Nu-i așa, Mutnodjmet?

Am dat din cap.

— Să sperăm, șopti el. Pentru că, dacă va încerca cumva să ia coroana, nu soția mea va fi cea care va suporta consecințele.

— Domniță! strigă Ipu. Domniță, stai jos. Tremuri!

M-am așezat pe pat și mi-am pus mâinile sub picioare.

— Îmi faci un ceai?

Ipu aprinse focul în vatră. Când apa începu să fiarbă, o turnă într-o cană și puse niște frunze în ea.

— Nu arăți bine, spuse ea încet, dându-mi ceaiul și invitându-mă să-i spun ce mă supăra.

Am ridicat cana la buze și am băut.

— Nu-i nimic, am spus.

Erau doar amenințări deșarte. Tata nu era trădător.

— A venit cineva în vizită azi? am întrebat-o.

— Cum ar fi generalul?

Privirea îmi zbură către ușă și Ipu coborî vocea.

— Nu. Îmi pare rău. Poate că nu are cum să intre în tabăra regală cu atâtea gărzi.

O umbră apăru în fața pavilionului nostru. Cineva dădu pânza la o parte, apoi Merit intră în cortul meu.

— Domniță, regina dorește să vă vadă, spuse ea. Pe tânăra prințesă o doare urechea și regina nu se simte bine. Faraonul a cerut un doctor, dar spune că nu vă vrea decât pe Alteța Voastră.

— Spune-i că vin, am zis de îndată.

Merit dispăru și am început să cotrobăi prin cutii. Am scos menta pentru Meritaton. Dar pentru Nefertiti?

— Nu văd de ce s-ar simți rău, am bombănit eu.

Era însărcinată în doar două luni. Pe Meritaton o purtase timp de cinci luni înainte să înceapă să se simtă rău.

— Poate că e băiat, spuse Ipu.

Am dat din cap. Da. Poate că era un semn. Am luat frunze de schinduf, îndesând ierburile uscate în mai mulți săculeți.

Gărzile nubiene se dădură la o parte ca să mă lase să intru în Pavilionul Regal, unde dormeau regele și regina. Lângă pat, Akhenaton stătea aplecat deasupra lui Nefertiti, ținându-i capul în timp ce sora mea vomita într-un vas. Era o scenă ciudat de emoționantă – acest bărbat, care nu se gândea de două ori înainte de a condamna oameni la moarte, își ținea în brațe regina căreia îi era rău.

— Mutny, ierburile! gemu Nefertiti.

Akhenaton mă privi cum scoteam frunzele.

— Ce sunt?

— Schinduf, Alteța Voastră.

Pocni de două ori din degete, fără să-și ia privirea de pe chipul meu, și două gărzi intrară în pavilion.

— Gustați-le!

Am privit-o înmărmurită pe Nefertiti, care spuse aspru:

— E sora mea. N-o să mă otrăvească.

— Este o rivală la coroană.

— E sora mea și am încredere în ea!

Tonul lui Nefertiti nu accepta vreo împotrivire.

— Și, după ce termină aici, se va duce în camera copilului și se va ocupa de Meritaton.

Gărzile se dădură la o parte. Akhenaton nu spuse nimic în timp ce fierbeam apa și făceam infuzia de plante pentru ceai. I-am dus licoarea surorii mele, care bău până la ultima picătură. Akhenaton ne privea din celălalt capăt al pavilionului.

— Nu e cazul să stai cu ochii pe noi! pufni Nefertiti. Du-te și găsește-l pe Maya și uită-te la planurile pentru vile.

Akhenaton îmi aruncă o privire încărcată de ură, apoi ieși mânios și pânza cortului coborî în urma lui.

— N-ar trebui să țipi la el când sunt eu aici, i-am spus. Va crede că eu te întorc împotriva lui.

— Obsesia asta a lui că va fi asasinat mă scoate din sărite! Bănuiește pe toată lumea.

— Chiar și pe propria ta soră?

Sesiză tonul critic din vocea mea și spuse, apărându-se:

— E faraonul Egiptului. Se află în pericol mai mult decât oricine altcineva, pentru că și viziunea lui este mai mare decât a oricui.

Am ridicat din sprâncene.

— Și mai costisitoare.

— Ce contează costurile? Clădim un oraș care va dăinui în eternitate. Cu mult mai mult decât tine sau decât mine.

— Clădiți un oraș din materiale ieftine, i-am răspuns. Un oraș la fel de ieftin pe cât de repede se înalță.

— Asta a spus-o tata? mă întrebă ea. Crede că orașul acesta e ieftin?

— Da. Și dacă suntem invadați? De unde vom lua aur ca să ne apărăm?

Se ridică în capul oaselor.

— Nu vreau să aud. Port în pântec viitorul Egiptului, iar cine te-ar auzi pe tine ar crede că totul e sortit pieirii. Ești invidioasă! Ești invidioasă pentru că eu am o fetiță frumoasă și voi avea în curând și un fiu, iar tu ai aproape șaisprezece ani și tata nici măcar nu a hotărât încă cu cine o să te măriți!

M-am dat înapoi, rănită.

— Nu a hotărât cu cine mă voi căsători din cauza ta! Mă vrea aici, lângă tine, ca să te servesc zi și noapte, ca să-ți dau sfaturi. Dacă aș avea un soț, asta n-ar mai fi cu putință, nu crezi?

Privirăm una în ochii celeilalte.

— Pot să plec? am întrebat-o.

— Doar ca să te duci la Meritaton. După care vei lua cina cu noi, răspunse Nefertiti.

Nu era o rugăminte. Era o poruncă.

— Ce cauți, domniță?

— Pelerina. Vreau să ies.

— Dar e aproape noapte. Nu poți ieși acum! strigă Ipu. Ar putea fi periculos.

— Sora mea are suficiente gărzi. Voi lua una din ele.

Mi-am luat coșul în care adunam ierburi și Ipu veni după mine.

— Să vin eu, mai bine?

— Doar dacă ai chef de-o plimbare.

Nu m-am uitat în urmă să văd dacă venea sau nu, dar îi

puteam auzi pașii. Mă ajunse din urmă la porți.

— Nu poți intra în tabăra bărbaților…

— Sunt sora Marii Soții a faraonului, am răspuns. Pot să fac tot ce vreau.

— Domniță!

Vocea lui Ipu era disperată.

— Domniță!

Întinse mâna ca să mă oprească.

— Te rog, lasă-mă să mă duc eu. Să-i transmit un mesaj.

Dincolo de ziduri ardeau focuri care luminau tabăra soldaților. Unul dintre aceste focuri era al generalului. M-am oprit, întrebându-mă ce mesaj aș fi putut să-i trimit.

— Spune-i…

Mi-am mușcat buza, gândindu-mă.

— Spune-i că accept.

— Ce anume accepți? întrebă ea, precaută.

— Spune-i doar că accept și să vină la noapte.

Ochii lui Ipu se lărgiră cât farfuriile.

— În pavilionul tău?

— Da. Poate să spună că vine să-l vadă pe faraon.

— Dar nu vor ști? spuse Ipu, aruncând o privire unui soldat din apropiere.

— Poate. Dar gărzile de la porți sunt oamenii lui și îl disprețuiesc pe Akhenaton. Vor întoarce capul. Asta ți-o garantez.

Probabil că Amon veghea asupra mea în acea noapte, pentru că muzica și dansurile ce acompaniau în mod obișnuit mesele noastre fuseseră oprite. Nefertiti mă ignora în timp ce toată lumea râdea, spunând povești despre Memfis și imaginându-și cum va arăta Amarna, după ce va fi terminată. Cu toate acestea, am condus-o pe Nefertiti până la Pavilionul Regal și, când ne-am oprit în răcoarea nopții, tremura. Patru

gărzi se dădură la o parte și două ridicară pânza de la intrarea în Pavilionul Regal. Am mers cu Nefertiti până la patul ei imens, acoperit de cuverturi.

— Vino să-mi masezi spatele, îmi ceru ea.

Mi-am scos pelerina și am început cu umerii. Erau încordați, chiar și pentru o femeie însărcinată.

— Aș vrea să fie tata aici, se plânse ea. El ar înțelege cât de grea e toată povestea asta. Construcțiile și planurile… el mă înțelege.

— Și eu nu?

— Tu nu știi cum e să fii regină.

— Dar tata știe?

— Tata conduce acest regat. Chiar dacă fără cârjă și îmblăciu, el este faraonul Egiptului.

— Iar eu sunt doar servitoarea surorii mele, am spus tăios.

Se încordă.

— De ce ești atât de pornită?

— Pentru că am șaisprezece ani și nimeni nu se gândește la viitorul meu!

Am încetat să-i mai masez ulei pe spate.

— Viitorul tău este aranjat. Ești regină. Într-o zi, vei fi mama unui faraon. Dar eu ce voi fi?

— Sora Marii Soții a faraonului!

— Dar pe cine voi iubi?

Se ridică în capul oaselor, uluită.

— Pe mine!

Am privit-o lung.

— Și familia mea?

— Eu sunt familia ta.

Se întinse din nou, așteptându-mă să reiau masajul.

— Încălzește uleiul. E rece.

Am închis ochii și am făcut cum îmi ceruse. Nu avea rost să

mă vait, ar fi însemnat doar să rămân și mai mult în pavilionul ei. Am așteptat până când Nefertiti a adormit, apoi mi-am spălat mâinile și am ieșit din cort, în aerul rece al nopții lunii Phamenoth[17]. În pavilionul meu, Ipu aștepta. Se ridică de îndată ce mă văzu.

— Ești sigură? șopti ea. Tot mai vrei să vină?

Niciodată nu fusesem mai sigură de ceva.

— Da.

Ipu începu să dea agitată din mâini.

— Atunci, ar trebui să-ți împletesc părul.

M-am așezat pe pernuța de puf, dar nu puteam sta locului. Îi povestisem deja lui Ipu ce-mi spusese generalul. Acum i-am spus că îmi doream o viață liniștită.

— O viață departe de orice palat, într-un loc unde să pot avea grijă de grădina mea și…

Se auziră pași pe pietriș și amândouă ne întoarserăm deodată. Ipu lăsă codițele din mână.

— A venit!

Am luat oglinda și m-am uitat în ea.

— Cum arăt?

Ipu îmi cercetă chipul.

— Ca o tânără care așteaptă să-și întâlnească iubitul, spuse ea, cu ușoară consternare. Dacă tatăl tu…

— Șșșt! am certat-o. Nu acum!

Am lăsat oglinda din mână.

— Să intre!

Ipu se duse la intrare și vocea generalului se auzi încet de după pânză.

— Ești sigură că a trimis după mine?

— Desigur. Te așteaptă înăuntru.

Nakhtmin intră în cort. Apoi Ipu dispăru, așa cum îi cerusem, și mi-am ținut răsuflarea. Generalul se opri în fața

mea și se înclină.

— Domniță...

Dintr-o dată, m-am simțit copleșită de emoție.

— Nakhtmin...

— Ai cerut să mă vezi?

— M-am gândit la propunerea ta, i-am spus.

Ridică din sprâncene.

— Și ce a hotărât domnița mea? întrebă el.

— Am hotărât că m-am săturat să fiu servitoarea lui Nefertiti.

Mă privi în lumina focului. În strălucirea flăcărilor, părul lui era ca arama.

— I-ai spus tatălui tău?

Obrajii mi se aprinseră.

— Nu încă.

Se gândi la Nefertiti.

— Și bănuiesc că regina va fi furioasă.

— Ca să nu mai vorbim de Akhenaton, am adăugat eu.

Am ridicat privirea spre el și Nakhtmin mă cuprinse în brațele lui, zâmbind larg.

— Dar dacă ne alungă? l-am întrebat.

— Atunci, ne întoarcem la Teba. Voi vinde pământul pe care l-am moștenit de la tata și vom cumpăra o fermă. Una numai a noastră, *miw-sher,* și vom duce o viață liniștită departe de curte și toate complicațiile ei.

— Dar nu vei mai fi general, l-am prevenit.

— Iar tu nu vei mai fi sora Marii Soții.

Stăteam liniștiți, ținându-ne de mână lângă foc.

— Nu m-ar deranja asta.

Mi-am dat seama că nu-mi puteam dezlipi privirea de a lui.

Nakhtmin rămase cu mine până la primele ore ale dimineții. La fel se întâmplă întreaga lună Phamenoth, până la

începutul lui Pharmuthi. Gărzile întorceau capetele și zâmbeau când generalul venea în cortul meu. Uneori, când venea, vorbeam lângă vatră și îl întrebam ce spuneau oamenii despre Akhenaton.

— Rămân cu el pentru că sunt foarte bine plătiți, zise el. Este singurul lucru care îi oprește să se răscoale. Vor să lupte. Dar sunt dispuși să construiască, atâta vreme cât vor primi aur.

— Și Horemheb?

Nakhtmin oftă din greu.

— Presupun că Horemheb e undeva departe, în nord.

— Crezi că a fost ucis?

— Sau luptă. În orice caz, spuse uitându-se în flăcările micuțului nostru foc, Horemheb nu mai este, iar faraonul a obținut ce și-a dorit.

Nu am mai zis nimic, o vreme.

— Și ce spun oamenii despre sora mea?

Mă privi cu coada ochiului, ca să-și dea seama cât de multe voiam să știu.

— Sunt vrăjiți de ea, la fel ca faraonul.

— Pentru că este frumoasă?

Mă privi atent.

— Și captivantă. Se duce în satele muncitorilor și le aruncă în stradă debeni de argint și de aur. Dar ar face mai bine să le arunce pâine, pentru că nu prea au ce cumpăra, chiar și cu tot aurul din Egipt.

— Nu mai avem alimente? l-am întrebat.

Mă privi lung.

— Nu știam.

În tabăra regală erau de toate, din belșug: carne de tot felul, fructe, pâine, vinuri…

— Până când populația Tebei se va muta la nord, vor fi în permanență lipsuri. Sunt puțini brutari și n-am avea unde să-i

punem, chiar dacă ar fi mai mulți.

O umbră apăru în fața cortului și Nakhtmin se ridică. Își duse mâna la sabie.

— Domniță?

Era doar Ipu. Dădu la o parte pânza și se uită la Nakhtmin, roșind, deși generalul era complet îmbrăcat.

— Vă cheamă regina, domniță. Vrea ceaiul.

M-am uitat la Nakhtmin.

— Nu vrea ceai. Vrea doar să se laude că palatul este aproape terminat.

— Ar putea fi un aliat pentru noi, spuse el, cu simț practic. Du-te, îmi sugeră, și ne vedem mâine.

Se ridică și ochii mi se umplură de lacrimi.

Nakhtmin îmi vorbi blând:

— Nu e pentru totdeauna, *miw-sher.* Chiar tu ai spus că palatul este aproape terminat. Înseamnă că peste câteva zile, tatăl tău va fi aici și vom merge la el.

*

Nefertiti trebuia să nască abia în luna Thoth, dar se plimba prin tabără ca și cum copilul ar fi putut veni în orice zi. Toți trebuiau să stea la trei pași distanță când se aflau în prezența ei și orice lucru înceta atunci când apărea ea, pentru ca zgomotul ciocanelor să nu-l deranjeze pe copilul încă nenăscut. Era convinsă că va fi un prinț și Akhenaton îi făcea toate mofturile, comandându-i lână din Sumer și cele mai fine pânze de la țesătoriile din Teba. Apoi Nefertiti își testă puterea, cerându-i să nu o mai viziteze pe Kiya în pavilionul de peste drum, pretextând că suferea prea tare și astfel făcea rău copilului.

— E posibil? mă întrebă Akhenaton, venind lângă mine la fântână.

Deși aveam servitori care aduceau apa, îmi plăcea mirosul

de pământ umed. Am coborât găleata și mi-am umbrit ochii.

— Ce să fie posibil, Maiestate?

Faraonul privi peste lacul cu lotuși ce fusese construit în mijlocul taberei noastre.

— Ar putea pierde copilul dacă aș supăra-o?

— Orice este posibil, maiestate, dacă s-ar supăra îndeajuns de tare.

Ezită.

— Cât de tare?

„Îi este dor de Kiya“, mi-am zis. „Ea îi ascultă poeziile și îl atrage în lumea ei liniștită, în timp ce lumea lui Nefertiti este în continuă mișcare.“

— Presupun că totul depinde de cât este de fragilă.

Privirăm amândoi spre Nefertiti, al cărei trup micuț și puternic se mișca prin tabără, încadrat de șapte gărzi.

Veni lângă noi și Akhenaton zâmbi larg, ca și cum n-ar fi vorbit până atunci despre Kiya.

— Regina mea…

Îi luă mâna și i-o sărută tandru.

— Am vești.

Ochii lui Nefertiti străluciră.

— Ce este?

— Maya mi-a trimis vorbă azi dimineață.

Nefertiti scoase un strigăt scurt.

— Orașul e gata! ghici ea.

Akhenaton dădu din cap.

— Maya mi-a jurat că, în câteva zile, zidurile vor fi pictate și vom lăsa în urmă pavilioanele.

Nefertiti strigă veselă, dar gândul meu se îndreptă numaidecât spre Nakhtmin. Cum aveam să ne mai întâlnim, după ce ne mutam? El avea să rămână la barăci, cu oamenii lui, în timp ce eu eram captivă în palatul lui Akhenaton.

— Să mergem să vedem? întrebă faraonul, nerăbdător. Să arătăm oamenilor orașul nostru?

— Luăm pe toată lumea, hotărî Nefertiti. Pe toți vizirii, pe toți nobilii, pe toți copiii din Amarna.

Se răsuci cu fața spre mine.

— Am primit vreo veste de la tata?

— Nimic, i-am răspuns.

Nefertiti strânse din ochi.

— Nu ți-a scris în secret?

Am privit-o lung.

— Firește că nu.

— Bine. Vreau să afle de la mine că orașul Amarna este gata. Când va vedea palatul – chipul îi strălucea de încântare – își va da seama că Akhenaton a avut dreptate. Am construit cel mai măreț oraș din Egipt.

Anunțul fu făcut la amiază: porțile aveau să fie deschise și orașul Amarna avea să fie în sfârșit dezvăluit oamenilor. Entuziasmul cuprinse întreaga tabără. Din ordinul faraonului, doar nobilii și muncitorii avuseseră acces dincolo de porți în timpul construcțiilor. Acum avea să fie arătat palatul, împreună cu sutele de vile cocoțate pe dealurile înalte din spatele lui. Până la căderea serii, convoiul lung de care străbătea deșertul, ducând viziri și nobili, străini și oameni de rând. Ipu mergea în carul meu. Scoase un strigăt de uimire când porțile orașului Amarna fură date la o parte.

Templul magnific, cu cheiul lui strălucitor și grupurile mici de căsuțe fusese terminat. Sute de vile albe fuseseră construite pentru nobili și se înșirau asemenea unor perle printre dealuri. Pretutindeni în jur încă se construia, peste tot erau muncitori, dar orașul în sine se ridica strălucitor și alb.

Procesiunea se duse mai întâi la templul lui Aton. În curtea înconjurată de coloane, preoții aduceau sacrificii soarelui.

Oamenii se plecară în fața faraonului și a surorii mele, dând la o parte fumul ca să putem vedea cât de frumos fusese realizată curtea. Pe lângă zid creșteau moringa și rodii, însă cele mai frumoase erau florile de șofran, galbene și vesele în lumina palidă a curții deschise. Era clar că arhitectul acordase o importanță deosebită luminii și Akhenaton anunță cu mândrie că el fusese cel care îi sugerase lui Maya cum să construiască lucarnele.

— Ce sunt alea lucarne? am întrebat în șoaptă.

Nefertiti zâmbi ștrengărește.

— Vino să vezi!

Trecurăm din curte în sanctuarul interior, unde lumina serii pătrundea prin tavan, filtrată de ferestre lungi. Nu mai văzusem niciodată așa ceva.

— E un geniu! spuse Ipu cu uimire.

Mi-am strâns buzele, dar nu puteam nega. Așa ceva nu mai fusese nicicând construit.

Vizirii și nobilii intrară în templu, privind uimiți tapiseriile și mozaicurile mari, în timp ce restul procesiunii aștepta în curte.

Nefertiti era triumfătoare.

— Ce crezi că va spune tata? întrebă ea.

„Că este cel mai scump templu care s-a construit vreodată." Dar i-am răspuns:

— Că este magnific.

Zâmbi; spusesem ce voia să audă. Dar nu aveam să-i spun că fusese construit cu aurul lui Amon și sacrificase pentru el siguranța Egiptului și a statelor vasale. Akhenaton veni lângă noi.

— Maya va fi răsplătit regește, anunță el.

Privi coloanele cu caneluri ale templului său și scările largi ce urcau spre balcoane unde sanctuare mai mici erau scăldate

în lumină. Aerul cald se ridica dinspre fluviu, mângâind curtea cu adierea lui.

— Când emisarii se vor întoarce în Asiria și Rodos, vor ști ce fel de faraon conduce acum Egiptul.

— Și când vor vedea podul – Nefertiti deschise o ușă masivă, din lemn – vor ști că cel ce a gândit așa ceva este un vizionar.

Ușa se dădu la o parte, dezvăluind un pod ce se arcuia peste Drumul Regal, legând templul lui Aton de palat. Era mai înalt decât orice pod văzusem vreodată, mai lat și mai complicat. În timp ce pășeam pe el, aveam senzația că mă îndrept spre viitor, că văd viețile nepoților mei și lumea lor, așa cum avea ea să arate după ce eu nu voi mai fi.

În palat, constructorii nu se uitaseră la bani. Ferestrele se întindeau de la podea până în tavan și fântâni parfumate clipoceau melodios în colțuri luminate de soare. Erau scaune de abanos și fildeș și paturi încrustate cu pietre prețioase. Mi s-a arătat camera care urma să fie a mea și încăperea ce urma să fie ocupată de părinții mei, cu dale smălțuite albastre și mozaicuri ce înfățișau scene de vânătoare.

— L-am numit Palatul de pe Mal, îmi spuse Nefertiti, în timp ce mă conducea să văd fiecare colț și fiecare nișă. Palatul Kiyei a fost construit la nord.

— În afara zidurilor? am întrebat, speriată.

Zâmbi.

— Nu, dar departe.

Ne plimbam prin grădina de ape cu fântânile ei din alabastru și eram uimită să văd ce se putuse face. Nu-mi puteam imagina cum reușiseră să construiască totul atât de repede sau la cât se ridicaseră costurile. Nefertiti mergea mai departe, arătându-mi statui pe care ar fi trebuit să le observ și ziduri pictate în culori vii, de pe care ne privea imaginea ei. Curtenii veneau încântați în urma noastră, șoptind și

exclamând între ei.

— Iar aici va fi atelierul regal, spuse sora mea. Tutmes va sculpta fiecare aspect al vieții noastre.

— Peste o mie de ani, oamenii vor ști ce am mâncat și unde am băut, jură Akhenaton. Vor vedea chiar și Garderoba Regală.

Deschise ușa unei camere cu perne roșii, de pluș, și cutii pentru peruci. Erau acolo borcane de kohl, oglinzi de aramă, perii de argint și borcane de parfum aranjate pe polițe din lemn de cedru, așteptând să fie folosite.

— Le vom oferi șansa de a privi în palatul nostru și vor avea senzația că i-au cunoscut dintotdeauna pe conducătorii Egiptului.

Am privit camera bogată, întrebându-mă dacă eu una îi cunoșteam. Nefertiti adusese Egiptul în pragul sărăciei pentru un oraș în deșert. Era nou și era uluitor, dar zidurile fuseseră ridicate și pictate cu sudoarea soldaților, la fel și statuile uriașe ale lui Akhenaton și Nefertiti, înălțate pentru ca poporul să știe că era supravegheat în permanență.

— După ce Tutmes va termina, promise Nefertiti, Egiptul mă va cunoaște mai bine decât pe orice altă regină. Peste cinci sute de ani, voi fi încă vie, Mutnodjmet. Voi trăi pe ziduri, în palat, în toate templele. Voi fi nemuritoare nu numai în viața de apoi, ci și aici, în Egipt. Aș putea construi un altar, unde copiii mei și copiii lor să vină să-și amintească de mine. Dar când ei nu vor mai fi, ce s-ar întâmpla? Asta – Nefertiti ridică privirea, atingând pereții cu picturile colorate – asta va dăinui în eternitate.

Trecurăm prin ușile Camerei de Audiențe și am observat că pe jos nu erau imagini cu nubieni înlănțuiți. În schimb, era desenat soarele, întinzându-și razele înspre Nefertiti și Akhenaton, binecuvântându-i cu sărutarea lui. Akhenaton urcă în vârful podiumului și deschise larg brațele.

— Când vor veni oamenii din Teba, proclamă el, fiecare familie va primi o casă. Poporul își va aminti de noi ca de conducătorii care i-au făcut bogați și vor binecuvânta orașul Amarna.

— Domniță, vă este rău?

Ipu alergă după un vas în timp ce-mi apăsam mâna pe stomac și îl goleam de două, apoi de trei ori. Am gemut, odihnindu-mi obrazul pe pielea moale a scaunului cu brațe. Ipu își puse mâinile în șold.

— Ce ai mâncat?

— Nu am mâncat nimic de când am făcut turul palatului. Doar brânză de capră și nuci.

Ipu se încruntă.

— Și sânii?

Trase de colțul cămășii mele.

— Sunt mai închiși la culoare?

Își apăsă degetele în carnea mea.

— Dor?

Ochii mi se lărgiră și m-am simțit cuprinsă de o spaimă bruscă. Erau simptomele lui Nefertiti. Nu mi se putea întâmpla mie. Nu după tot ajutorul pe care îl dădusem femeilor din tabăra asta. Ipu clătină din cap și mă întrebă în șoaptă:

— Când ai sângerat ultima dată?

— Nu știu. Nu-mi amintesc.

— Și ceaiul de acacia? mă întrebă.

— L-am băut.

— Tot timpul?

— Nu știu. Cred că da. S-au întâmplat atâtea…

Ipu își ținu respirația.

— Tatăl tău va fi furios.

Buzele începură să-mi tremure și mi-am îngropat capul în mâini pentru că, instinctiv, știam că era adevărat. Nu

sângerasem.

— Și sunt singura fiică a mamei mele, am explicat. Va fi atât de supărată, atât de singură dacă…

Am început să plâng și Ipu mă luă în brațe, mângâindu-mi părul lung.

— Poate că nu va fi atât de rău, mă consolă ea. Nimeni nu știe mai bine ca tine că există metode de a scăpa de asta.

I-am aruncat o privire tăioasă.

— Nu!

Mi-am cuprins stomacul cu mâinile. „Să omor copilul lui Nakhtmin?“

— Niciodată!

— Atunci, ce? Dacă naști copilul ăsta, tatăl tău nu-ți va aranja niciodată o căsătorie.

— Cu atât mai bine, am spus, cu sălbăticie. Atunci singurul bărbat care mă va dori va fi generalul.

Dar vocea lui Ipu deveni disperată.

— Dar faraonul?

— Am făcut destule pentru Nefertiti. Acum e rândul ei. Va trebui să-l convingă.

Expresia lui Ipu era tristă, ca și cum nu credea că așa ceva se va întâmpla.

— Trebuie! am spus.

M-am plimbat întreaga după-amiază dintr-o parte în alta a cortului. Două femei au venit să-mi ceară acacia și miere și stomacul mi s-a întors pe dos în timp ce le pregăteam amestecul. Cum putusem să fiu atât de neatentă? Apoi apăru Merit. Regina trimisese după mine.

— Vrea să știe dacă veniți la cină.

— Nu, am spus, prea supărată ca să pot da ochii cu sora mea. Du-te și spune-i că nu mă simt bine.

Merit dispăru și, câteva minute mai târziu, Nefertiti dădea

pânza la o parte, fără să-și anunțe intrarea.

— Mereu ți-e rău în ultima vreme.

Se duse și se așeză pe un scaun, examinându-mă. Îmi sortam ierburile și mâinile au început să-mi tremure când am ajuns la floarea de acacia.

— Mai ales noaptea, adăugă ea, bănuitoare.

— Nu mă simt bine de câteva zile.

Nu mințeam.

Mă privi lung.

— Sper că nu te-ai îndrăgostit de generalul ăla!

Probabil că sângele mi se scurse din obraji, pentru că sora mea adăugă aspru:

— Familia noastră nu poate avea încredere în nici un om din armată!

— Mi-ai mai spus.

Nefertiti mă studie.

— Nu a venit la tine, nu? mă întrebă ea.

Am coborât privirea.

— A venit la tine? strigă ea. În tabără?

— Ce mai contează?

Am trântit capacul cutiei cu ierburi.

— Tu ai o familie, un soț, un copil...

— Doi copii!

— Și eu ce am?

Se dădu în spate, ca și cum aș fi plesnit-o.

— Mă ai pe mine.

Mi-am rotit privirea în jurul pavilionului meu singuratic, ca și cum ea ar fi putut înțelege.

— Și asta e tot?

— Sunt regina Egiptului.

Se ridică repede.

— Iar tu ești sora Marii Soții a faraonului. Servești dinastia

noastră.

— Cine spune?

— Legile lui Maat! exclamă ea.

— Tot din vrerea lui Maat ați dărâmat templele lui Amon?

— Nu spune asta! șuieră ea.

— De ce? Pentru că te temi să nu-i mânii pe zei?

— Nu există zeu mai mare decât Aton! Și ai face bine să accepți asta. Peste o lună, templul lui Aton va fi terminat și oamenii îl vor venera pe Aton la fel cum îl venerau înainte pe Amon.

— Și cine va strânge banii pe care îi vor aduce drept ofrandă?

— Tata, răspunse ea.

— Și el cui îi va da banii?

Privirea lui Nefertiti se întunecă.

— Am construit acest oraș pentru gloria domniei noastre. E dreptul nostru.

— Dar oamenii nu vor să se mute în Amarna. Au case în Teba.

— Au cocioabe în Teba! Aici, vom face ce nu a mai făcut nicicând vreun faraon. Orice familie care se va muta în Amarna va primi o casă…

Am râs răutăcios.

— Și tu ai văzut casele astea?

Nefertiti amuți.

— Ai văzut casele? Ți-ai vizitat palatul tău, dar n-ai văzut că locuințele muncitorilor sunt făcute din lut și talatat. Când va veni inundația, nimic nu va mai rămâne din ele.

— De unde știi?

Nu i-am răspuns. Nu-i puteam spune că așa zisese tata că se va întâmpla sau că Nakhtmin îmi spusese același lucru, când eram în pat împreună.

— Nu știi! concluzionă ea, triumfătoare. Vino. Mergem la masă.

O poruncă. Nu o rugăminte.

Apoi, înainte să iasă, îmi spuse peste umăr:

— Și nu vom mai discuta despre general. Vei rămâne nemăritată și în slujba mea, până când eu sau tata vom alege un soț pentru tine.

Mi-am mușcat limba, ca să nu-i dau o replică usturătoare.

— Și când ai fost ultima oară să o vezi pe prințesă? mă întrebă.

— Ieri.

— Ești mătușa ei, spuse apăsat. Este de la sine înțeles că vrea să te vadă mai des.

„Vrei să spui că tu vrei să mă vezi mai des.“ Nefertiti dispăru și m-am așezat pe scaun, privindu-mi stomacul plat.

— Oh, pe toți zeii, ce va spune tatăl tău când va afla despre tine, micuțule? Și cum îl va convinge Nefertiti pe Akhenaton că nu ești o amenințare pentru acest regat?

Cina din Marele Pavilion părea să nu se mai termine și nu aveam dispoziția să-l ascult pe Tutmes, care vorbea despre hena și despre coafuri și despre bărbile, deloc la modă, pe care le purtau trimișii din Ugarit. Singurul lucru la care mă puteam gândi era că, peste câteva zile, Nakhtmin nu avea să mai poată veni în pavilionul meu. Ar fi fost nevoit să se strecoare în palat, dacă era posibil așa ceva, riscând în orice clipă să fie prins.

M-am uitat la Nefertiti, care stătea în capul mesei. Copilul ei va fi un prinț. Fără consimțământul tatălui meu sau al regelui, al meu avea să fie un copil fără tată, fără nici o moștenire. Un bastard. Priveam servitorii învârtindu-se pe lângă Nefertiti și am simțit o durere adâncă în adâncul meu în clipa în care Akhenaton a cuprins-o de după umeri și a șoptit *„Micul meu prinț“* aplecat peste stomacul ei rotund.

M-am ridicat și am cerut să mi se permită să plec.

— Acum? pufni Nefertiti. Așa devreme? Dacă mă apucă vreo durere? Dacă…

Îmi văzu expresia și schimbă tactica.

— Rămâi măcar la un joc de senet.

— Nu.

— Nici măcar la unul singur? insistă sora mea.

Curtenii din pavilion se întoarseră să se uite la mine.

Am rămas doar pentru un singur joc în pavilionul lui Nefertiti, iar sora mea câștigă și nu pentru că o lăsasem.

— Ar trebui să faci un efort, se plânse ea. Nu e amuzant să câștig de fiecare dată.

— Încerc, am răspuns sec.

Râse, apoi se ridică și-și întinse spatele.

— Doar tata e un adversar pe măsura mea, zise ea, apropiindu-se de foc.

Flăcările îi întindeau umbra pe pereții pavilionului.

— Va veni curând, spuse ea veselă.

— Ai primit vreo veste?

Nefertiti îmi sesiză nerăbdarea din voce și ridică din umeri.

— Va fi aici peste șase zile. Desigur, nu ne va vedea când ne vom muta în palat…

Dar nu o mai ascultam. Peste șase zile, puteam să-i spun că va mai avea un nepot.

— Un copil, pisicuța mea. Copilul nostru!

Nakhtmin era copleșit de bucurie. Mă trase în brațele lui și mă strânse cu putere la piept, dar nu atât de tare cât să facă vreun rău copilului.

— I-ai spus reginei? mă întrebă el și, când îmi văzu expresia abătută, se încruntă. Dar, cu siguranță, se va bucura pentru tine?

— Să se bucure că sunt însărcinată în același timp cu ea și

că vom împărți amândouă atenția tatălui nostru?

Am clătinat din cap.

— Nu o cunoști pe Nefertiti.

— Dar va accepta. Ne vom căsători și, dacă faraonul va mai fi încă furios, vom pleca din oraș și ne vom cumpăra o fermă pe dealuri.

L-am privit neîncrezătoare.

— Nu-ți face griji, *miw-sher*.

Mă strânse mai tare.

— E un copil! Cine poate urî un copil?

A doua zi dimineață, m-am dus la Nefertiti. Știam că se va supăra, dar ar fi fost furioasă de-a dreptul dacă-i spuneam tatei înaintea ei. Era în Pavilionul Regal. Razele dimineții pătrundeau prin deschizăturile din tendă și luminau haosul din jurul ei: servitorii mutau coșuri, bărbații încărcau cufere grele și femeile adunau cutii întregi de cosmetice și țesături.

— Trebuie să vorbesc cu tine, am spus.

— Nu acolo! strigă ea.

Toți cei prezenți încremeniră. Arătă nervoasă înspre un servitor cu brațele încărcate de țesături.

— Acolo!

— Unde e Akhenaton? am întrebat.

— E deja la palat. Ne mutăm în seara asta. Să fii gata și tu, adăugă ea, ceea ce însemna că discuția devenise acum și mai urgentă.

Odată ce ne mutam, Nakhtmin nu mai putea veni în cortul meu. Palatul era păzit. Păzit de soldații nubieni ai lui Akhenaton, care erau invidioși pe armată.

— Nefertiti!

— Ce?

Nu-și lua ochii de la agitația din jurul ei.

— Ce este?

Am privit în jur ca să văd dacă asculta cineva, dar servitorii făceau prea multă hărmălaie ca să ne poată auzi, așa că i-am spus:

— Sunt însărcinată.

Rămase complet nemișcată preț de câteva clipe, în asemenea măsură încât am crezut că nu mă auzise. Apoi își înfipse unghiile în brațul meu și mă trase într-o parte.

— Ce ai zis?

Cobra de pe coroana ei mă privea cu ochii ei roșii.

— Nu e copilul generalului, spuse ea, cu voce amenințătoare. Spune-mi că nu e copilul generalului!

Nu i-am răspuns și Nefertiti mă trase și mai departe, în camera ei, care era separată de anticameră de o pânză atârnată.

— Tata știe despre asta? șopti ea cu sălbăticie.

— Nu, am spus, clătinând din cap. Am venit prima oară la tine.

Ochii i se umplură de venin.

— Faraonul va fi în culmea furiei.

— Nu suntem o amenințare pentru el. Nu vrem decât să fim împreună și să ne căsătorim…

— Ai primit în patul tău un soldat de rând! strigă ea. Ai primit în patul tău un bărbat, fără permisiunea mea? Ai vrut să mă insulți?

Veni amenințător de aproape.

— Tot ce faci afectează această familie și acum ne-ai pus familia în pericol!

— E doar un copil. Copilul meu!

— Care va ajunge să fie o amenințare la tron. Un copil regal. Fiul unui general!

Am privit-o șocată.

— Bunicul nostru a fost general și a păstrat armata mereu pregătită și devotată faraonului. Doar soțul tău poate vedea în

asta o amenințare. Generalii s-au căsătorit întotdeauna cu femei de la curtea regală!

— Nu și în Amarna! șuieră Nefertiti. Akhenaton nu va accepta niciodată!

— Te rog, Nefertiti, trebuie să îl convingi. Copilul ăsta nu e o amenințare…

Tăie aerul cu mâna.

— Nu! Cum ai știut să rămâi însărcinată, așa să știi să scapi de copil. Doar știi mai bine decât oricine ce trebuie făcut.

Am privit-o cu ochii măriți de groază. Mâinile mi se așezară protectoare pe burtă.

— M-ai pune să fac asta? am șoptit.

— Tu singură ți-ai creat probleme, știind foarte bine în ce te bagi când ți-ai desfăcut picioarele, zise cu răutate. Ar fi trebuit să te țin mai aproape.

M-am ridicat cât eram de înaltă.

— Tu ai un soț, o fiică și în curând vei avea un al doilea copil. Și mie îmi interzici unul? Un singur copil?

— Nu ți-am interzis nimic!

Era turbată de furie și acum, în spatele pânzei, hărmălaia împachetatului și mutatului încetase aproape cu desăvârșire.

— M-am măritat cu Akhenaton ca să-ți pot da totul, iar tu renunți la asta pentru un bărbat de rând? Ești cea mai egoistă soră din Egipt!

— Pentru că am îndrăznit să iubesc pe altcineva în afară de tine?

Adevărul era prea mult. Traversă încăperea spre ieșire, apoi îmi spuse peste umăr.

— Vei fi diseară la banchet, în palat.

Mi-am înghițit mândria.

— O să-i spui că vrem să ne căsătorim?

Se opri, forțându-mă să o întreb din nou.

— O să-i spui?

— În această seară, s-ar putea să primești răspunsul, zise ea.

Pânza coborî în urma ei și am rămas singură în camera faraonului.

M-am întors în pavilionul meu, simțindu-mă din ce în ce mai rău. Mă întrebam dacă trebuia oare să-l caut pe Nakhtmin pe șantier și să-l previn.

— Și ce să-i spuneți, domniță? mă întrebă Ipu, întotdeauna practică. Și cum să ajungeți acolo?

Își puse mâna peste a mea.

— Așteptați hotărârea reginei. Vă va chema. Sunteți sora ei și ați slujit-o cu credință.

Ipu îmi întinse haine pentru festivitățile din acea seară.

— Veniți! mă încurajă ea. Voi avea eu grijă ca lucrurile să vă fie trimise la palat.

— Vreau să o văd mai întâi pe mama, i-am spus. Vreau să o aduci aici.

Ipu stătu o clipă să cântărească hotărârea mea, apoi dădu din cap și ieși în liniște.

Mi-am pus tunica lungă și centura de aur, apoi mi-am aranjat la gât un colier din mărgele, repetând în minte ce aveam să-i spun mamei, când va veni. Singura ei fiică. Singurul copil pe care Tawaret găsise de cuviință să i-l dea. M-am studiat în oglindă – o tânără cu părul negru și ochi mari și verzi. Cine era această fată care-și dăduse voie să rămână însărcinată cu generalul? Am suflat încet aerul din plămâni și am observat că-mi tremurau mâinile.

— Mutnodjmet?

Mama privi în jur cu dezaprobare.

— Mutnodjmet, de ce nu ți-ai strâns lucrurile? Ne mutăm în seara asta.

— Ipu a spus că se ocupă ea după ce plecăm.

M-am dat mai încolo pe băncuța din piele, ca să se poată așeza lângă mine.

— Dar mai întâi, vreau să stai aici.

Am ezitat.

— Pentru că… pentru că am ceva să-ți spun și nu suferă amânare.

A știut ce voiam să spun, înainte să rostesc cuvintele. Privirea îi coborî înspre talia mea și-și acoperi gura cu mâinile.

— Ești însărcinată!

Am dat din cap și ochii mi s-au umplut de lacrimi.

— Da, *mawat.*

Mama stătea nemișcată, la fel cum stătuse Nefertiti, și m-am întrebat dacă avea să mă lovească pentru prima oară în viața mea.

— Te-ai culcat cu generalul, spuse ea sec.

Ochii mi se umplură de lacrimi.

— Vrem să ne căsătorim, am spus, dar mama nu mă asculta.

— Îl vedeam în fiecare seară intrând în tabără și credeam că îl chemase Akhenaton. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Când l-a interesat pe faraon armata?

Mama îmi cercetă chipul.

— Și gărzile au închis ochii pentru voi?

Rușinea îmi coloră obrajii.

— S-ar fi întâmplat și fără ajutorul lor. Ne iubim…

— Vă iubiți? Doar oamenii de rând se căsătoresc din dragoste. Și se despart la fel de repede! Tu ești sora Marii Soții a faraonului. Te-am fi căsătorit cu un prinț. Un prinț, Mutnodjmet. Ai fi putut fi o prințesă a Egiptului.

— Dar nu vreau să fiu prințesă.

Lacrimile mi se rostogoliră șuvoi pe obraji.

— Ăsta e visul lui Nefertiti. Sunt însărcinată, *mawat.* Însărcinată cu nepotul tău, iar bărbatul pe care îl iubesc vrea să

mă treacă pragul într-o casă nouă și să mă ia de soție.

Am ridicat privirea spre ea.

— Nu te bucuri nici măcar puțin, în sufletul tău?

Mama strânse din buze. Apoi îndârjirea i se spulberă și mă luă în brațe.

— Oh, Mutnodjmet! Micuța mea Mutnodjmet! O să fii mamă!

Începu să plângă încet.

— Dar ce fel de copil vei avea?

— Un copil iubit.

— Un copil care îl va speria pe faraon și o va înfuria pe sora ta. Nefertiti nu va accepta niciodată.

— Trebuie, am spus cu hotărâre, trăgându-mă din brațele ei. Sunt femeie. Am dreptul de a-mi alege soțul. Suntem încă în Egipt…

— Dar este Egiptul lui Akhenaton! Poate că dacă ai fi fost în Akhmim…

Mama își coborî privirea.

— Dar acesta este orașul regelui. Orice alegere îi aparține.

— Lui și lui Nefertiti, i-am atras atenția. Până va sosi tata, vilele vor fi terminate. Nefertiti îl poate convinge pe Akhenaton să ne lase să locuim acolo.

— Va fi furioasă.

— Va trebui să accepte situația.

Mama îmi luă mâna și mi-o strânse.

— Tatăl tău va fi șocat când va veni. Amândouă fiicele lui, însărcinate!

— Va fi bucuros. Amândouă fiicele lui sunt fertile.

Mama zâmbi amar.

— Ar fi fost mai fericit dacă te-ai fi măritat cu un prinț.

În acea noapte s-a sărbătorit în tot orașul Amarna. Pretutindeni răsunau râsete și, în timp ce o ajutam pe mama să

urce în car, mă gândeam: „Nefertiti a făcut asta într-adins. Mi-a spus că îmi va da un răspuns în seara asta, sperând că nu voi putea ajunge la ea printre atâția oameni.“

Curțile din jurul palatului erau pline de servitori care cărau platouri cu nuci coapte în miere, smochine mari și rodii. Mii de soldați din armată beau în stradă cu o abandonare totală, cântând despre război, sex și iubire. M-am uitat după Nakhtmin când am intrat în palat, căutându-i umerii largi și părul strălucitor în mulțime.

— Nu va fi aici, îmi spuse mama. Va fi cu oamenii lui.

Am roșit când mi-am dat seama cât de transparente îmi erau gândurile. Un servitor ne conduse în Sala Mare, unde mese peste mese erau pline de viziri care se ospătau și de fete ale nobililor bogați care flirtau și o imitau pe sora mea, îmbrăcându-se în țesături dintre cele mai transparente și vopsindu-și cu hena mâinile, picioarele și sânii. Dar cele două tronuri ale lui Horus de pe podium erau goale.

— Unde este regina? am întrebat, mirată.

— În stradă, domniță! îmi strigă un servitor care trecea pe lângă noi. Aruncă aur.

Rânji.

— Tuturor!

— Vino! spuse mama, luându-mă de braț.

Am urmat-o până la masa de onoare din fața podiumului. Panahesi era acolo, lângă Kiya. La fel și sculptorul Tutmes și arhitectul Maya și m-am întrebat când oare deveniseră aceștia doi parte din familie. Un bătrân cu inele de aur pe degete o strigă pe mama din celălalt capăt al sălii, iar ea schimbă direcția pentru a se duce la el. Un servitor îmi trase un scaun cu brațe și doamnele Kiyei mă priviră cu ochi amenințători pe sub bretonul perucilor. După ce m-am așezat, Kiya mi se adresă veselă:

— Vai, domniță Mutnodjmet, ce plăcere să te văd. Credeam că nu vei participa la sărbătoare.

— Și de ce s-ar fi întâmplat asta?

— Am crezut că-ți este rău.

Sângele mi se scurse din obraji și vizirii schimbară priviri întrebătoare.

— Oh, nu e cazul să fii modestă. Trebuie să împărtășești vestea cea bună cu toată lumea.

Apoi Kiya anunță întregii mese:

— Domnița Mutnodjmet poartă copilul generalului.

Parcă timpul s-ar fi oprit în loc. Douăzeci și patru de chipuri se întoarseră înspre mine, iar ochii pictorului Tutmes se căscară cât cepele.

— Este adevărat? întrebă el.

Am zâmbit, ridicându-mi bărbia.

— Da.

Preț de câteva clipe, vizirii nu spuseră nimic, prea șocați ca să mai poată vorbi, apoi începură să șușotească frenetic între ei.

De cealaltă parte a mesei, Kiya zâmbea satisfăcută.

— Două surori însărcinate în același timp. Mă întreb, spuse ea aplecându-se spre mine, ce a zis faraonul despre asta?

Nu i-am răspuns.

— Vrei să spui, exclamă Kiya, că nu știe?

— Sunt sigur că va fi fericit, se amestecă Tutmes.

— Fericit? strigă Kiya, pierzându-și orice urmă de decență. S-a culcat cu un general. Un general! țipă ea.

— Eu cred că faraonul ar trebui să fie mândru, își dădu cu presupusul Tutmes. Are șansa de a-l atrage pe general de partea lui, fiindcă Osiris știe că Nakhtmin nu își dorește cu adevărat să construiască.

— Atunci ce-și dorește? întrebă sec Kiya.

Tutmes se gândi o clipă.

— Să lupte în nord, cu hitiții, presupun.

— Atunci, poate se va duce după Horemheb.

Doamnele Kiyei râseră și Tutmes își puse împăciuitor mâna peste a ei.

— Ei, haide! Nimeni nu-și dorește soarta lui Horemheb.

Expresia Kiyei se înmuie și sculptorul se întoarse spre mine.

— Tawaret să te aibă în pază, spuse el încet. Ai ajutat multe femei la curte, ai dreptul la puțină fericire.

Mama se întoarse și răsunară trompetele, anunțând sosirea surorii mele și al lui Akhenaton. Străbătură strălucitori Sala Mare, zâmbindu-le tuturor, dar când ajunse lângă mine, sora mea întoarse capul și refuză să mă privească. Vocea Kiyei îmi răsună în minte: „Surori, însărcinate în același timp“.

Toată noaptea, dansatoarele se învârtiră prin Sala Mare din Amarna în unduiri de pânză și rochii împletite din mărgele strălucitoare. Aruncătorii de flăcări veniseră să îl distreze pe Akhenaton, dar el nu avea ochi decât pentru sora mea. Cu siguranță că pe Kiya o rodea până în adâncul sufletului să vadă cum femeile se îngrămădiră în jurul lui Nefertiti când aceasta coborî de pe podium, binevoind să discute cu o nobilă sau cu alta. Am văzut-o pe sora mea vorbind cu soția lui Maya.

— Scuzați-ne, am spus, luând-o pe Nefertiti de braț.

— Ce faci? strigă ea, aprinzându-se la față.

— Vreau să știu dacă ai vorbit cu faraonul.

Nefertiti se înfurie.

— Te-am avertizat! Ți-am spus să…

— Ai vorbit cu el?

Vorbisem prea tare. Mama, de la masa de sub podium, se uită la noi. Expresia lui Nefertiti împietri.

— Da. Nakhtmin a fost trimis în nord, să lupte cu hitiții împreună cu Horemheb.

Dacă m-ar fi lovit peste față, nu aș fi fost atât de șocată.

Respirația mi se opri în gât.

— Ce?

Nefertiti se înroși.

— Te-am prevenit, Mutnodjmet. Ți-am spus să nu te apropii de el...

Se întrerupse în clipa în care apăru Akhenaton. Probabil că își dădu seama despre ce vorbeam, pentru că veni lângă mine, cu cel mai luminos zâmbet.

— Mutnodjmet.

M-am întors spre el cu o privire acuzatoare.

— L-ai trimis pe general să lupte cu hitiții?

Zâmbetul îi dispăru.

— Dacă te joci cu focul, te arzi. Sunt sigur că tatăl tău ți-a spus asta, pisicuțo.

Întinse mâna ca să-mi mângâie obrazul și m-am cutremurat. Apoi se aplecă spre mine și-mi șopti:

— Data viitoare, te-aș sfătui să-ți alegi un amant mai devotat. Generalul tău a cerut să plece.

M-am dat înapoi, refuzând să cred.

— Niciodată!

Privirea mi se îndreptă spre Nefertiti.

— Și tu nu ai făcut nimic? am întrebat-o. Nu ai făcut nimic ca să împiedici asta?

— El a cerut, spuse ea încet.

— Nu a cerut nimic! am spus pătimașă.

Sugeram că faraonul mințise, dar nu îmi păsa de pericolul la care mă expuneau cuvintele mele.

— Sunt însărcinată. Port în pântec copilul lui și tu ai permis să fie trimis către moarte sigură! am strigat.

Orice conversație în Sala Mare încetase.

Am ieșit ca o nebună prin ușile mari, în noapte. Dar nu aveam unde să mă duc. Nu știam nici unde anume în palat era

camera mea. Am început să plâng, strângându-mi brațele în jurul stomacului. „Ce mă fac acum?“ Am simțit cum mi se înmoaie genunchii și dintr-o dată mi s-a făcut rău și nu m-am mai putut ține pe picioare.

— Mutny! strigă mama.

Se întoarse spre Ipu. Veniseră amândouă după mine când ieșisem din Sala Mare.

— Găsește-i un doctor! Acum!

Mai multe voci strigau în jurul meu. Eram foarte bolnavă, spunea cineva, și ar fi trebuit să mă mute în templu, unde preotesele se puteau ruga pentru viața mea. Altă voce întrebă dacă să fie templul lui Amon sau al lui Aton. Am alunecat în întuneric și am auzit pe cineva vorbind despre puterile tămăduitoare ale preoților. Am auzit numele *Panahesi* și răspunsul aspru al mamei. Cineva a adus o pânză și am simțit o greutate între picioare. Stomacul mi se încordă. Apoi apă. Apă cu lămâie și lavandă. Cineva spuse că sosise tata. Trecuseră atâtea zile? De câte ori mă trezeam era întuneric, iar Ipu era în permanență lângă mine. Când gemeam, îmi amintesc cum simțeam degetele reci ale mamei pe frunte. Am strigat-o de multe ori. Asta îmi amintesc clar. Dar nu îmi amintesc să o fi strigat vreodată pe sora mea. Am aflat mai târziu că, timp de zile întregi, mă trezeam doar ca să îmi pierd din nou cunoștința. Primul lucru pe care mi-l amintesc cu claritate este cum m-am trezit în miros de floare de lotus.

— Mutnodjmet?

Am clipit, orbită de lumina dimineții, și m-am încruntat.

— Nakhtmin?

— Nu, Mutnodjmet.

Era tata. M-am ridicat într-un cot și am privit în jur. Rogojinile de stuf erau ridicate deasupra ferestrelor, lăsând să pătrundă soarele dimineții, iar gresia de pe podea strălucea în

culori de roșu și albastru. Totul era mare. Taburetele cu picioare încrucișate acoperite cu piei de animale, cuferele cu bijuterii și cutiile cu peruci, felinarele din onix cu turcoaze încrustate în coloane. Dar nu înțelegeam.

— Unde este Nakhtmin?

Mama șovăi. Se așeză pe un colț al patului meu, schimbând o privire cu tata.

— Ai fost foarte bolnavă, spuse ea în cele din urmă. Nu-ți amintești ce s-a întâmplat la ospăț, scumpa mea?

Atunci, totul mă izbi dintr-o dată. Condamnarea lui Nakhtmin, egoismul lui Nefertiti, senzația de rău care mă cuprinsese. Respirația mi se înteți.

— Ce s-a întâmplat? De ce sunt bolnavă?

Tata se așeză lângă mine și-și puse mâna mare peste a mea.

Mama șopti:

— Mutnodjmet, ai pierdut copilul.

Eram prea îngrozită ca să pot vorbi. Pierdusem copilul lui Nakhtmin. Pierdusem singura mea legătură cu el, acea parte din el ce avea să rămână cu mine pentru totdeauna.

Mama îmi dădu la o parte părul de pe față.

— Multe femei pierd prima sarcină, mă consolă ea. Ești tânără. Vei avea alți copii. Să fim recunoscători zeilor că te-au cruțat.

Ochii i se umplură de lacrimi.

— Am crezut că te-am pierdut. Am crezut că o să…

Am scuturat din cap.

— Nu, nu e posibil! am spus, dând la o parte cuverturile. Unde este Nefertiti? am întrebat.

Tata îmi răspunse solemn.

— Se roagă pentru tine.

— În templul lui Aton? am strigat.

— Mutnodjmet, este sora ta, spuse el.

— Este o regină invidioasă și egoistă, nu e soră!

Mama tresări și tata se dădu înapoi.

— L-a izgonit pe general! am strigat.

— Asta a fost hotărârea lui Akhenaton.

Dar nu aveam de gând să-i permit tatei să o apere. Nu și de data asta.

— Și ea i-a permis, am acuzat-o. Un singur cuvânt din partea lui Nefertiti și Akhenaton ar fi fost dispus să treacă cu vederea orice am fi făcut. Am fi putut să ne batem joc de zei în stradă și, dacă așa ar fi vrut Nefertiti, faraonul ne-ar fi lăsat în pace. E singura de care ascultă. E singura care îl poate controla. A văzut și sora ta, ai văzut și tu. Și a permis ca Nakhtmin să fie alungat. A permis! am strigat.

Mama îmi puse mâna pe umăr, ca să mă liniștească, dar m-am scuturat cu furie.

— E mort? am întrebat.

Tata se ridică.

— E mort? am spus din nou.

— Este un soldat puternic, Mutnodjmet. Gărzile aveau ordin să-l ducă în nord, pe frontul cu hitiții, și să-l lase acolo. Va ști el ce să facă.

Am închis ochii, imaginându-mi-l pe Nakhtmin aruncat hitiților ca o halcă de carne unei haite de câini înfometați. Am simțit lacrimile, calde și amare, alunecându-mi pe obraji, apoi brațul împăciuitor al tatei în jurul umerilor.

— Ai suferit o mare pierdere, spuse el încet.

— Nu se va mai întoarce. Și Nefertiti nu a făcut nimic.

Durerea mă copleși și am simțit din nou apăsarea din stomac.

— Nimic! am urlat cu disperare.

Mama mă cuprinse în brațe, legănându-mă ușor.

— Șșșt, nu putea face nimic, îmi garantă ea.

Dar era o minciună.

Tata se duse lângă patul meu și ridică un cufăr foarte frumos, încrustat cu lapislazuli și perle.

— A fost aici în fiecare zi. Ți-a adus asta, pentru ierburile tale.

Am examinat cufărul. Părea, într-adevăr, ceva ales de Nefertiti. Complicat și costisitor.

— Crede că o să mă cumpere cu o cutie?

Se auziră pași în fața camerei mele, apoi un servitor deschise ușa.

— Vine regina!

Dar nu aveam să o iert niciodată.

Intră în camera mea și tot ce am putut vedea fu abdomenul care i se contura rotund sub robă. Când văzu că eram trează, se opri și clipi repede.

— Mutny?

Venise cu un ankh din turcoaze, probabil binecuvântat la templul lui Aton.

— Mutny?

Alergă înspre mine și mă cuprinse în brațele ei micuțe și i-am simțit lacrimile pe obraz. Sora mea, care nu plângea niciodată…

Nu m-am mișcat și s-a dat înapoi ca să-mi vadă fața.

— Mutny, spune ceva! mă rugă ea.

— Blestem ziua în care zeii au hotărât să te facă sora mea.

Mâinile începură să-i tremure.

— Retrage-ți cuvintele.

Am privit-o, fără să spun nimic.

— Retrage-ți cuvintele! strigă ea, dar am întors capul.

Părinții mei se uitară unul la celălalt. Apoi tata spuse blând:

— Du-te, Nefertiti. Las-o un timp.

Gura surorii mele se căscă. Se întoarse spre mama și, când

nici ea nu îi veni în apărare, se răsuci pe călcâie și trânti ușa în urma ei.

M-am uitat la părinții mei.

— Vreau să fiu singură.

Mama șovăi.

— Dar ai fost atât de bolnavă! protestă ea.

— Ipu este aici. Va avea ea grijă de mine. Deocamdată, vreau să fiu singură.

Mama se uită la tata și plecară împreună. M-am întors către Ipu care se agita în jurul meu, neștiind prea bine ce să facă.

— Vrei să-mi aduci cutia cu ierburi? am rugat-o. Cea veche, am spus. Vreau mușețelul.

Îmi aduse cutia și am ridicat capacul greu. Am înghețat.

— Ipu, a umblat cineva în cutia asta? am întrebat repede.

Se încruntă.

— Nu, domniță.

— Ești sigură?

Am verificat din nou pachețelele, dar acacia dispăruse. Semințele de acacia, înfășurate în pânză, nu mai erau!

— Ipu, am spus, chinuindu-mă să mă ridic în capul oaselor. Ipu, cine ar fi putut intra aici?

— Ce vrei să spui?

— Acacia!

Ipu se uită în cutie, apoi își duse mâna la gură. Privirea i se pierdu undeva în depărtare, înțelegând. Am înșfăcat cutia și am dat de perete ușile duble ale camerei. Părul lung îmi flutura sălbatic în urmă și nu îmi strânsesem tunica cu o centură.

— Unde e Nefertiti? am strigat.

Unii dintre servitori se dădură de-o parte. Alții îmi șoptiră:

— În Sala Mare, domniță. Ia cina cu vizirii.

Am strâns și mai tare cutia, cuprinsă de o furie atât de puternică, încât nici măcar nu am mai văzut lumea din sală

când am trântit de perete ușile, speriind mesenii.

— Nefertiti! am strigat.

Zumzetele din încăpere amuțiră. Muzicanții de lângă podium se opriră și gura lui Tutmes se deschise puțin. Doamnele lui Nefertiti își duseră mâinile la gură.

Am ridicat cutia, ca să o poată vedea întreaga sală.

— Cine mi-a furat acacia?

M-am apropiat de podium, uitându-mă fix la sora mea. Panahesi scoase un sunet gutural și tata se ridică.

— Cineva mi-a furat semințele de acacia și m-a otrăvit ca să-mi omoare copilul. Tu ai fost?

Nefertiti devenise albă ca alabastrul. Se uită la Akhenaton cu ochii măriți de groază și îmi îndreptai atenția asupra faraonului.

— Tu? am țipat. Tu mi-ai făcut asta?

Akhenaton se foi, stânjenit.

Tata îmi apucă brațul.

— Mutnodjmet!

— Vreau să știu cine mi-a făcut asta!

Vocea îmi răsuna în întreaga sală și până și Kiya și doamnele ei amuțiseră. Dacă mi se putuse întâmpla mie, i se putea întâmpla oricăreia dintre ele. Cine erau dușmanii lor? Cine erau ai mei?

— Să mergem, spuse tata.

L-am lăsat să mă ia de acolo, dar în ușa Sălii Mari, m-am întors:

— Nu te voi ierta niciodată! am jurat și Nefertiti știa că mă adresam ei. Nu te voi ierta niciodată, cât timp soarele va continua să apună peste Amarna! am urlat.

Sora mea se lăsă pe spătarul tronului, arătând ca și cum cineva tocmai îi furase regatul.

[15] Piatră de construcție din gresie, un bloc având de trei ori lățimea mâinii, tipică perioadei amarnene din timpul lui Akhenaton (n.red.)

[16] Nașterea lui Ra. Ultima lună a anotimpului Shemu din calendarul nilotic, corespunzând intervalului dintre jumătatea lunii iunie și jumătatea lunii iulie (n.red.)

[17] A șaptea lună a calendarului nilotic și a treia a anotimpului Peret, corespunzând intervalului dintre jumătatea lunii ianuarie și jumătatea lunii februarie (n.red.)

CAPITOLUL 17

AMARNA

Douăzeci și opt Payni

— Mă tem că va rămâne aici, cu grădina ei de ierburi, până la sfârșitul vieții. Fără un soț, fără copii…

Auzeam din grădină cuvintele servitoarei mele. Cu trei luni în urmă, în ziua în care descoperisem că cineva mă otrăvise pentru a ucide copilul lui Nakhtmin, găsisem singură această vilă, nou construită și așteptând goală pe terasele aurii de lângă oraș. Nici o familie nu o cumpărase încă de la palat, așa că m-am mutat în camerele ei și am luat-o pentru mine. Nimeni nu ar fi îndrăznit să-mi sugereze să mă mut.

Fusese nevoie de trei luni de însămânțări și de plantări, dar acum puteam să întind mâna și să simt frunzele sicomorilor mei, calde și moi. Vocea servitoarei se auzi mai aproape.

— Este afară, ca întotdeauna, spuse ea cu voce îngrijorată. Își îngrijește ierburile, ca să le poată vinde femeilor.

I-am simțit prezența în spatele meu asemenea unui stâlp de piatră. Nu aveam nevoie să-i aud vocea ca să știu cine era. În plus, îi simțeam mirosul de crin și cardamom.

— Mutnodjmet?

M-am întors și mi-am dus mâna la ochi. Nu mai purtam peruci de când plecasem de la palat. Părul îmi crescuse lung și

sălbatic. În soare, Ipu spunea că ochii mei erau ca smaraldele – duri și neînduplecați.

— Maiestatea Voastră…

M-am aplecat până la pământ.

Regina Tiye clipi, surprinsă.

— Te-ai schimbat.

Am așteptat să îmi spună în ce fel.

— Pari mai înaltă. Și parcă pielea ți-e mai închisă la culoare.

— Da. Petrec mai mult timp sub soare, unde mi-e locul.

Am lăsat săpăliga de-o parte și regina îmi privi curioasă grădina, în timp ce mergeam.

— E impresionant ce ai făcut aici.

Observă curmalii și arbuștii înfloriți de glicină.

Am zâmbit.

— Mulțumesc.

Intrarăm în logie și mătușa mea luă loc. Eu mă schimbasem, dar ea era la fel: micuță și ageră, cu gura țuguiată, cu ochii albaștri și vicleni. M-am așezat în fața ei, pe o pernă micuță, de puf. Sosise în Amarna cu tatăl meu, părăsind Teba la rugămintea lui. Lucrau împreună în Per Medjat până în orele dimineții, studiau pergamente, scriau scrisori, negociau alianțe.

Ipu așeză niște ceai fierbinte între noi și regina luă bolul în mâini.

— Nu am venit ca să încerc să te aduc înapoi, spuse ea.

— Știu. Sunteți mult prea rațională pentru asta. Înțelegeți că nu mai am nici o legătură cu palatul. Cu Nefertiti și cu statuile ei și cu intrigile ei neîncetate.

Regina Tiye zâmbi vag.

— Întotdeauna am crezut că nu am ales sora care ar fi trebuit.

Am clipit, surprinsă că cineva m-ar fi putut prefera pe mine lui Nefertiti. Apoi am clătinat cu hotărâre din cap.

— Nu. Eu nu aș fi vrut niciodată să fiu regină.

— Și tocmai de aceea ai fi fost o regină excelentă.

Își puse bolul jos.

— Dar spune-mi, Mutnodjmet, ce i-ai recomanda unei femei bătrâne, pe care o dor încheieturile?

Am privit-o întrebător.

— Ați venit după ierburile mele?

— Cum ai spus-o și tu, nu am venit ca să te conving să te întorci. Sunt prea rațională pentru asta. În plus, de ce să pleci din această vilă?

Privi în jur, admirând lujerii verzi și coloanele înalte și pictate.

— Este un sanctuar liniștit, departe de oraș și de politica nesăbuită a fiului meu.

Își înclină capul și bijuteriile de la gâtul ei, lapis încrustat în aur, se loviră melodios între ele. Apoi se aplecă numaidecât spre mine.

— Deci, spune-mi, Mutnodjmet, ce să iau?

— Dar medicii de la curte…

— Nu sunt atât de buni cunoscători ai plantelor cum ești tu.

Privi prin ușile deschise către grădina mea, strat peste strat de siminichie și crizanteme, cu frunzele strălucindu-le în soare în nuanțe de verde și galben. Aveam ienupăr pentru dureri de cap, pelin pentru tuse. Pentru femeile care și-o doreau cu disperare, încă mai cultivam acacia. Chiar știind că ierburile mele îmi omorâseră singurul copil, nu le refuzam acest leac.

— Femeile spun că ai devenit o adevărată tămăduitoare. Te numesc Sekem-Miw, spuse ea.

Însemna Pisica cea Puternică. Numaidecât, m-am gândit la Nakhtmin și lacrimile îmi încețoșară privirea. Mătușa mă studie cu o expresie critică, apoi se întinse și mă luă de mână.

— Haide! Arată-mi plantele.

Afară, soarele călduț scălda grădina în lumina lui. Roua de pe frunze avea să se usuce pe măsură ce soarele urca pe cer și am tras cu nesaț în piept mirosul puternic de pământ. M-am aplecat și am cules o bobiță verde, necoaptă, din ienupăr.

— Ienupărul este bun, am spus, întinzându-i bobița. Vă pot prepara un ceai, dar va trebui să-l beți de două ori pe zi.

Strivi bobița între degetul mare și arătător, apoi își duse degetele la nas.

— Miroase ca scrisorile din Mitanni, gândi ea cu voce tare.

Am privit-o în lumină. La patruzeci de ani, încă mai făcea alianțe cu națiunile străine și conspira împreună cu tata pentru a găsi cea mai bună cale de a conduce regatul.

— De ce mai faceți asta? am întrebat-o și își dădu seama pe loc la ce mă refeream.

— Pentru că este vorba despre Egipt.

Soarele se reflecta în ochii ei strălucitori și în aurul de la încheieturi.

— Am fost cândva regina acestui pământ. Și ce s-a schimbat? Da, am un fiu nesăbuit care ocupă tronul. Dar au rămas în continuare zeii mei, oamenii mei. Desigur, dacă Tutmes ar fi fost faraon…

Oftă și am întrebat-o încet:

— El cum era?

Mătușa mea își privi inelele.

— Inteligent. Răbdător. Un vânător neînfricat.

Clătină din cap, cu un regret doar de ea știut.

— Tutmes era soldat și preot al lui Amon.

— Cele două lucruri pe care Akhenaton nu le poate tolera.

— Când sora ta s-a căsătorit cu el, m-am temut ca nu cumva să fie prea fragilă.

Mătușa mea râse strident.

— Cine ar fi crezut că Nefertiti, micuța Nefertiti, va fi atât

de…

Căută cuvântul potrivit și privirea i se opri asupra orașului ce se întindea sub noi, o perlă albă așezată pe nisip.

— Pasională, am răspuns eu.

Mătușa clătină cu amărăciune din cap.

— Nu asta îmi doream.

— Nici eu.

Buza îmi tremură și, când îmi văzu lacrimile, mătușa mă luă de mână.

— Ipu crede că ești singură.

— Am plantele mele. Și mama vine dimineața să-mi aducă pâine. Pâine de susan și *shedeh* bun de la palat.

Regina clătină încet din cap.

— Și tatăl tău?

— Vine și el și îmi spune ce mai e nou.

Își arcui sprâncenele.

— Și ți-a dat cea mai recentă veste?

— Că regatul Qatna ne cere ajutorul pentru a se apăra împotriva hitiților? am întrebat.

Expresia lui Tiye împietri.

— Qatna este vasala noastră de o sută de ani. Să o pierdem acum ar fi ca și cum le-am spune hitiților că nu vrem să luptăm. Este al doilea dintre statele noastre vasale care ne cere ajutorul. Eu scriu scrisori de pace și, în spatele meu, fiul meu cere să i se aducă mai multă sticlă colorată. Ei vor soldați – vocea i se ridică – și el le cere sticlă! Când aliații noștri vor cădea și nimic nu va mai sta între noi și hitiți, ce va urma atunci?

— Egiptul va fi invadat.

Tiye închise ochii.

— Cel puțin avem armata din Kadesh.

Eram îngrozită.

— Sunt doar o sută de oameni!

— Da, însă hitiții nu știu asta. Eu una nu i-aș subestima pe Horemheb și pe Nakhtmin.

*

Refuzam să mă gândesc că Nakhtmin s-ar fi putut întoarce. Stăteam în grădină, sub umbrar și îmi spuneam: „Ca să se întoarcă, ar trebui să iasă învingători la Kadesh, iar asta nu este cu putință“. Am lăsat să cadă o frunză de mușețel în ceaiul meu de dimineață. Chiar și după atâtea luni, nu dormeam niciodată bine și când mă gândeam la Nakhtmin mâinile îmi tremurau necontrolat.

— Domniță…

Ipu apăru pe terasă.

— A sosit un dar de la palat.

— Trimite-l înapoi, ca pe toate celelalte, am spus.

Nu mă lăsam cumpărată. Nu mai eram niște copii. Nu putea să-mi strice jucăria preferată și să-mi dea mai târziu una de-a ei. Tot credea că nu se întâmplase mare lucru, că Nakhtmin era doar un bărbat oarecare și că aveau să urmeze alții. Dar eu nu eram ca ea. Nu îl puteam săruta pe Ranofer într-o zi, doar ca să-l părăsesc ziua următoare.

Dar Ipu se uita în continuare la mine.

— De data asta, s-ar putea să fie ceva ce să doriți să păstrați.

M-am încruntat, dar am lăsat ceaiul de-o parte și am intrat în casă. Pe masă, era un coș.

— Pe marele Osiris, ce-i înăuntru? am exclamat. Se mișcă!

Ipu rânji:

— Uitați-vă!

La îndemnul lui Ipu, am ridicat capacul. Ghemuit înăuntru, micuț și speriat, era un pisoiaș pătat, o rasă pe care doar cei mai înstăriți nobili din Egipt și-o puteau permite.

— O *miw?*

Micuțul animal se uită la mine, plângând după mama lui și, deși știam că nu fac bine, l-am ridicat în brațe. Era atât de mic încât îmi încăpea în palmă și când l-am adus la pieptul meu a început să toarcă.

— Vedeți? spuse Ipu, mândră de ea.

Am lăsat pisicuța jos.

— Nu o păstrăm!

— Este băiat! Și de ce nu?

— Pentru că este un dar de la sora mea, care-și închipuie că un pisoi poate înlocui un copil.

Ipu își ridică palmele.

— Dar sunteți singură!

— Nu sunt singură. În fiecare zi vin femei la mine. Și părinții mei.

Am pus pisoiul înapoi în coș, așezând cu grijă capacul deasupra. Mieunăturile subțirele se auzeau dinăuntru și Ipu mă privi acuzator.

— Nu te uita așa la mine. Doar nu-l omor. Îl trimit doar înapoi.

Nu spuse nimic. Nu se auzeau decât mieunăturile jalnice ale pisoiului.

Mi-am dat ochii peste cap.

— Bine, bine… Dar să ai tu grijă de el!

Când sosi tata, urmat de mama, erau însoțiți de o servitoare care căra un coș plin de tot felul de bunuri scumpe de la palat, de care nu aveam nici o trebuință. Se încruntă când o văzu pe Ipu ghemuită pe divan, legănând o ață și chemând blând pe cineva de dedesubt.

— Ce face? întrebă el.

Servitoarea puse coșul pe masă, și ne întoarserăm toți trei spre Ipu. O lăbuță gri se zări o secundă, apoi Ipu țipă speriată în clipa în care ața dispăru.

— Afurisenia aia mică nu vrea să iasă! strigă Ipu.

— Ce este? întrebă mama, venind mai aproape.

— Nefertiti mi-a trimis un pisoi, am spus pe un ton rece.

Tata îmi studie expresia.

— L-am păstrat doar pentru că l-a vrut Ipu, am zis.

Pisoiul străbătu în grabă coridorul.

Mama zâmbi larg.

— I-ai dat un nume?

— Este băiat. Și îl cheamă Bastet.

— Patronul felinelor, spuse mama, aprobator.

Tata mă privi surprins.

— A fost ideea lui Ipu!

Mama începu să scoată tot felul de pânze din coș, iar eu și tata ieșirăm să ne plimbăm prin grădină.

— Am auzit că sora mea a venit să te viziteze ieri.

— Crede că avem șanse de izbândă în Kadesh, i-am spus, așteptând răspunsul lui.

Își puse mâna pe umărul meu.

— Este posibil, Mutnodjmet. Dar nu e ceva în care mi-aș pune speranțe. S-a dus. Cu toții am avut oameni dragi care au plecat la Osiris.

Am făcut eforturi să nu izbucnesc în lacrimi.

— Dar nu așa.

— Nefertiti nu a știut, mi-a explicat tata. Este devastată. Copilul trebuie să se nască la sfârșitul lunii Thoth și medicii spun că, dacă nu se odihnește și nu începe să mănânce, o să-l piardă.

„Foarte bine. Să-l piardă!“ mi-am zis. „Să vadă și ea cum e să te trezești fără tot ce-ți era drag.“

Numaidecât însă, m-am simțit copleșită de un sentiment de vinovăție.

— Sper să-și găsească liniștea, am spus, plecând capul. Dar,

chiar dacă nu a știut despre ierburi, a permis ca Nakhtmin să fie luat de lângă mine.

Tata nu mai spuse nimic o vreme. Apoi mă avertiză:

— Va dori să o asiști la naștere.

Mi-am mușcat limba. Tata își dădea seama de ironia lucrului pe care mi-l cerea.

— Când va veni momentul, am șoptit.

Regina Tiye mă vizită pentru a doua oară. Urcă treptele vilei urmată de șapte doamne, fiecare dintre ele cărând coșuri mari, de trestie.

— Ipu, găsește-l pe Bastet! am strigat. Nu-l putem lăsa să alerge bezmetic printre picioarele reginei.

Era noul joc al lui Bastet. Găsea o mobilă sub care să se ascundă, apoi sărea și mușca de gleznă pe cei care treceau prin dreptul lui.

— Bastet! strigă Ipu. Vino aici, Bastet!

Le auzeam pe doamnele reginei apropiindu-se.

— Bastet! am strigat pe un ton poruncitor.

Micuțul ghemotoc de blană ieși din ascunzătoare, apropiindu-se tacticos de mine ca și cum m-ar fi întrebat ce doream de la el.

— Ipu, du-l în camera din spate! am spus, arătând cu degetul.

Pisoiul se uită la Ipu și scoase un mieunat jalnic.

— Cum de vine la tine și la mine nu?

M-am uitat la pisoiașul cel mândru. Deși Ipu îi dădea de mâncare, întotdeauna se așeza sub scaunul meu și în poala mea se ghemuia când stăteam lângă vatră. „Pisoi arogant“, mi-am zis.

O bătaie în ușă răsună în întreaga casă și Ipu dădu fuga să deschidă. Afară, doi servitori țineau un umbrar din pene de păun deasupra capului mătușii mele, ca să o apere de soare.

— Regină Tiye, am spus, înclinându-mă. Este o plăcere să vă văd.

Mătușa îmi întinse mâna, ca să o conduc înăuntru. Inelele de pe degetele ei erau uluitoare, bucăți mari de lapis montate în aur. Se așeză pe o pernă de puf în logie, privind tapiseria zgâriată de pe perete. Atinse cu degetul fâșiile.

— Pisoiul de la Nefertiti?

Zâmbi surprinsă.

— S-a vorbit în palat când nu l-ai trimis înapoi.

Am simțit pe dată că mă cuprinde furia.

— Ce s-a vorbit?

— Cineva a sugerat că totul ar fi putut fi iertat.

Mă privea cu atenție în timp ce sângele îmi năvălea în obraji.

— Și cineva nu a spus și că un dar nu poate cumpăra un copil? Că nu poate aduce înapoi viața unui om?

— Cine ar îndrăzni să-i spună așa ceva surorii tale? Nimeni nu o contrazice pe Nefertiti. Nici măcar eu, nici măcar tatăl tău.

— Atunci, face doar ce vrea ea? am întrebat-o.

— Așa cum au făcut toate reginele. Doar că ea are o pasiune mai mare pentru construcții.

Am exclamat:

— Doar nu vor să construiască iar!

— Ba cum să nu. Vor construi și iar vor construi până când armata va găsi un conducător care să o ducă spre revoltă.

— Dar cine ar putea fi destul de puternic încât să se ridice împotriva faraonului?

Ipu ne aduse ceai de mentă. Mătușa își duse cana la buze.

— Horemheb, spuse ea direct.

— Și tocmai de aceea Horemheb a fost trimis la Kadesh.

Mătușa dădu din cap.

— Era mult prea iubit. Ca și Nakhtmin. Fiul meu a văzut un

pericol unde ar fi trebuit să vadă un avantaj. E prea neghiob ca să-și dea seama că, dacă rămânea în patul tău, Nakhtmin nu s-ar fi revoltat niciodată.

— Nakhtmin nu ar fi condus niciodată o revoltă, am spus repede. Cu sau fără mine.

Tiye își ridică sprâncenele subțiri.

— Își dorea o viață liniștită.

— Nu ți-a spus că la Teba, când Akhenaton se pregătea să ia coroana fratelui său, soldații au venit la el și i-au cerut să-i conducă în răscoală? Și că a acceptat?

Am coborât cana.

— Nakhtmin?

— Au fost viziri și soldați care l-au convins că o revoltă era singura cale de a respecta legile lui Maat, după ce prințul Tutmes fusese ucis.

Mi-am privit lung mătușa, încercând să-mi dau seama dacă spunea cu adevărat ce mi se părea mie că spune. Că Tutmes nu murise pentru că ar fi căzut din carul de luptă, ci ucis de mâna propriului său frate. Îmi citi în ochi ce gândeam și înlemni.

— Aud și eu bârfele servitorilor, la fel ca toată lumea.

— Dar a căzut din car…

— Și ar fi putut să moară oricum. Sau poate și-ar fi revenit. Doar fiul care mi-a mai rămas în viață și Osiris știu adevărul.

M-am cutremurat.

— Dar nu a fost nici o revoltă.

— A sosit Nefertiti și curtea a crezut că ea va salva Egiptul de fiul meu.

M-am dat înapoi.

— De ce îmi spuneți toate astea? am întrebat-o.

Mătușa mea își lăsă jos ceaiul.

— Pentru că într-o zi te vei întoarce la palat, și fie te întorci cu ochii larg deschiși, fie vei fi îngropată cu ei închiși.

Douăzeci de zile mai târziu, Tiye stătea pe un scăunel de fildeș între răzoarele din grădina mea, punându-mi întrebări despre plante, dorind să știe la ce mai putea fi întrebuințată rădăcina de lemn dulce, în afară de îndulcirea ceaiului. I-am spus că, dacă era folosită în loc de miere, putea preveni cariile și că același lucru se întâmpla dacă mâncai ceapă în loc de usturoi. Tata apăru lângă noi, printre plantele înfrunzite și verzi. Nici măcar nu o auzisem pe Ipu întâmpinându-l la ușă.

Tata se uită mai întâi la sora lui, apoi la mine.

— Ce faceți?

Mătușa se ridică.

— Nepoata mea îmi arată magia ierburilor. Ai o fată foarte isteață.

Își duse mâna la ochi, pentru a-i umbri de soare. Nu-mi puteam da seama dacă expresia de pe chipul tatălui meu era una de mândrie sau de dezaprobare.

— Și ce anume te aduce aici?

— Am venit după tine.

Vocea tatălui meu era gravă, însă mătușa trecuse prin multe momente de cumpănă și nu era impresionată.

— Sunt probleme la palat, ghici ea.

— Akhenaton vrea să-și construiască mormântul la răsărit.

Tiye îl străpunse cu privirea.

— Nici un faraon nu a fost vreodată îngropat la răsărit.

— Vrea să fie îngropat acolo unde soarele se ridică deasupra dealurilor și vrea ca toți curtenii din Amarna să renunțe la orice morminte și-au pregătit deja la apus.

Vocea mătușii mele se îngroșă de furie:

— Să renunțăm la mormintele pe care ni le-am construit deja la Teba? Să mutăm mormintele de la locul lor dintotdeauna, de la picioarele soarelui la apus, ca să fim îngropați la răsărit?

Nu o văzusem nicicând atât de furioasă.

— Nu va face niciodată asta!

Tata își desfăcu palmele.

— Nu îl putem opri. Dar putem construi un al doilea mormânt și să ni le păstrăm și pe cele pe care ni le-am făcut în Vale…

— Firește că o să le păstrăm! Nu voi fi îngropată în orașul Amarna! jură ea.

— Nici eu, spuse tata, tot cu voce joasă.

Amândoi se întoarseră spre mine.

— Tu vei fi custodele acestei hotărâri, mă instrui Tiye. Dacă murim, trebuie să te asiguri că vom fi îngropați la Teba.

— Dar cum? Cum să mă opun voinței lui Akhenaton?

— Îți vei folosi viclenia, spuse tata repede.

Când am văzut că vorbește serios, am simțit că mi se înmoaie picioarele de frică.

— Dar eu nu sunt vicleană, am spus, îngrijorată. Nefertiti este. Ea vă poate ajuta.

— Dar n-o să vrea. Sora ta își construiește mormântul lângă Akhenaton. I-au abandonat pe străbunii noștri pentru a risca o înmormântare la est.

Tata mă privea cu cea mai mare seriozitate.

— Tu va trebui să ai grijă să se facă precum am hotărât.

Vocea mi se ridică, cuprinsă de teamă:

— Dar cum?

— Cu mită, îmi răspunse mătușa. Îmbălsămătorii sunt la fel de ușor de mituit ca oricine.

Când văzu că nu înțelegeam, privi adânc în ochii mei, ca și cum nu ar mai fi întâlnit nicicând o fată atât de grea de cap.

— Nu ai auzit niciodată de femei care-și dau copiii soțiilor infertile ale nobililor? Le spun soților că pruncul a murit, iar îmbălsămătorii iau o maimuță și o înfășoară ca pe un copil.

M-am cutremurat de groază, dar Tiye ridică din umeri, ca și cum era un lucru bine cunoscut.

— Oh, da! Se fac adevărate minuni în Orașul Morților. Pentru un preț.

— Dacă se va ajunge la asta, spuse tata, îi vei mitui pe îmbălsămători să îngroape un leș fals în orașul Amarna.

Mâinile începură să-mi tremure.

— Și pe voi să vă duc la Teba?

Nu mi se părea real. Nu mi se părea posibil. Tata și regina n-aveau să moară niciodată. Dar tata mă bătu pe umăr ca și cum aș fi fost un copil.

— Când va veni vremea…

— Dacă va veni, am spus eu apăsat.

— Dacă va veni.

Îmi zâmbi drăgăstos.

— Atunci vei ști ce să faci.

Se uită la Tiye.

— Ne vedem aici și mâine?

— În grădina mea? am exclamat.

— Amarna s-a transformat într-o curte în care colcăie spionii, Mutnodjmet, îmi răspunse tata. Dacă dorim să vorbim, va trebui să o facem aici. Akhenaton nu are încredere în nimeni, iar femeile lui Panahesi sunt peste tot, trag cu urechea prin tot palatul și-i raportează tot ce aud. Are câteva chiar și printre doamnele lui Nefertiti.

Mi-am imaginat-o pe Nefertiti singură în palat, înconjurată de prieteni falși și de spioni. Dar refuzam să-mi pară rău pentru ea. „Doarme așa cum și-a așternut.“

Mi s-a poruncit să mă întorc la palat la sfârșitul lunii Epiphi[18]. Un emisar îmi aduse o scrisoare ce purta sigiliul greu al tatei, pe care mi-o îndesă cu grabă în mână.

— Regina, domniță! Nașterea deja a început.

Am deschis scrisoarea și am văzut că era adevărat. Nefertiti era pe cale să nască. Mi-am strâns buzele și am împăturit pergamentul. Nu puteam suporta această veste. Emisarul continua să mă privească.

— Ei, ce dorești? am pufnit.

Băiatul nu se clinti.

— Doresc să știu dacă veți veni, domniță. Regina v-a chemat special.

Mă chemase. Mă chemase, știind prea bine că ea năștea al doilea copil, în timp ce al meu fusese ucis! Am mototolit papirusul în mână în timp ce emisarul mă privea cu ochii măriți.

— Vă așteaptă un car…

Vocea băiatului era imploratoare.

L-am privit mai cu atenție. Avea doisprezece, poate treisprezece ani. Dacă venea fără mine, ar fi putut însemna sfârșitul carierei lui. Mă privea cu ochi mari, plini de speranță.

— Așteaptă, mă duc să-mi iau lucrurile, i-am spus.

Ipu dădu buzna în bucătărie.

— Are doctori! Nu sunteți obligată să mergeți!

— Ba sigur că sunt.

— Dar, de ce?

Bastet își frecă spinarea arcuită de piciorul meu, vrând parcă să mă mângâie.

— Pentru că e vorba de Nefertiti și, dacă moare, n-o să mi-o iert niciodată.

Ipu veni după mine în cameră, urmată de Bastet.

— Vreți să vin și eu? se oferi ea.

— Nu. Mă întorc până diseară.

Mi-am luat cutia cu ierburi, dar, când mă pregăteam să plec, Ipu îmi strânse mâna:

— Nu uitați, vă duceți acolo pentru copil.

Mi-am înghițit amarul.

— Un copil care ar fi trebuit să fie al meu.

— Spune că nu a avut nici o legătură cu asta, îmi aminti ea.

— Poate că așa e, i-am răspuns. Sau poate că a stat cu mâinile în sân și a lăsat totul să se petreacă.

Emisarul mă duse la carul lui. Pocni din bici și caii cu părul strălucitor, de culoarea castanei, o porniră în galop pe Drumul Regal. Pe fiecare stâlp, la fiecare intersecție, erau statui ale surorii mele. În imagini pictate, își ridica brațele deasupra orașului din deșert pe care ea și soțul ei îl construiseră, îmbrăcată în hainele strălucitoare ale lui Isis, iar acolo unde ar fi trebuit să fie zeii, pe porțile templului, era chipul lui Akhenaton.

— Amon, iartă-le aroganța, am șoptit.

*

La fel ca în Memfis, fusese construit un pavilion de naștere. Vedeam amestecul lui Nefertiti în arhitectura structurii: ferestrele care se ridicau din podea până în tavan, băncuțele moi, vasele din care se revărsau plante, în special crini, preferații ei. Zeci de scaune fuseseră pregătite pentru doamnele de la curte și aproape toate erau ocupate.

— Domnița Mutnodjmet, anunță emisarul, iar zarva și râsetele care umpluseră până atunci încăperea încetară pe dată.

— Mutny!

Nefertiti le goni pe femeile de lângă ea, iar fiicele vizirilor care se buluceau în jurul patului se dădură la o parte, cu ochii măriți de invidie.

M-am oprit lângă ea. Era sănătoasă și frumoasă, ridicată pe o grămadă de perne, fără vreun semn de durere. Sângele îmi năvăli în obraji.

— Credeam că au început durerile!

— Doctorii spun că se va întâmpla astăzi sau mâine.

O furtună îmi întunecă privirea.

— Mesagerul tău a spus că este urgent.

Se întoarse spre doamnele ei, care îmi priveau părul, unghiile, fața.

— Lăsați-ne! le porunci ea.

Le-am văzut îndepărtându-se ca niște molii. Erau fete pe care nici nu le cunoșteam.

— Este urgent. Am nevoie de tine.

— Ai zeci de femei care să-ți țină companie. De ce ai nevoie de mine?

— Pentru că tu ești sora mea, spuse ea tăios. Este firesc să fim împreună. Să avem grijă una de cealaltă.

Am râs cu răutate.

— Nu eu ți-am luat copilul! strigă.

— Dar știi cine a făcut-o.

Nu spuse nimic.

— Știi cine m-a otrăvit. Știi cine se temea prea mult că voi naște un băiat, fiul unui general…

Își acoperi urechile.

— Nu vreau să mai aud!

N-am mai spus nimic și am rămas privind-o.

— Mutny! mă imploră ea.

Mă privi cu ochii ei negri și rugători, crezând că farmecul o va ajuta să obțină ce-și dorea de la mine.

— Fii lângă mine când voi naște acest copil!

— De ce? Pari destul de fericită.

— Și ai vrea să merg pretutindeni cu teama morții pe chip, ca să-l sperii pe Akhenaton și să nu vrea să mai aibă copii cu mine? Ca doamnele de la curtea mea să dea fuga la Panahesi și să-i spună că regina nu mai este puternică? Ce moment mai bun

pentru Kiya să se ridice, dacă nu atunci când eu sunt la pământ? Cum altfel să arăt, dacă nu fericită?

M-am minunat că se putea gândi la toate astea când era pe cale să nască.

— Stai cu mine, Mutny. Doar în tine am încredere. Poți să verifici ce-mi dau moașele.

Am tresărit.

— Doar nu crezi că ar încerca să te otrăvească…

Mă privi cu o expresie obosită.

— Doctorii ar descoperi că ai fost otrăvită, i-am atras atenția.

— Dar voi fi deja moartă! La ce-mi mai folosește?

— Panahesi și-ar risca viața dacă ar încerca așa ceva.

— Și cine ar putea dovedi ceva? Pe cine oare ar crede Akhenaton? Pe o moașă care nu știe ce vorbește sau pe Marele Preot al lui Aton? Și mai sunt și preoții lui Amon, spuse ea, temătoare, care și-ar da viața ca să se asigure că Akhenaton nu are un moștenitor.

M-am gândit că cineva ar fi putut-o otrăvi așa cum fusesem otrăvită eu. Mi-am imaginat-o chircită de durere, țipând în timp ce Anubis se apropia tiptil, doar pentru că eu refuzasem să fiu lângă ea când născuse copilul.

— Voi rămâne. Dar numai pentru naștere.

Îmi zâmbi și mă așezai lângă ea, îmbufnată.

— Și ce nume o să-i dai?

— Smenkhare, spuse ea.

— Și dacă e fată?

Îmi aruncă o privire aspră de sub genele lungi.

— Nu va fi fată.

— Și dacă este?

Ridică din umeri.

— Atunci, Meketaton.

Deși Nefertiti era micuță, probabil că Nekhbet îi binecuvântase pântecul, pentru că toți copiii ei păreau să iasă fără dificultate. Moașa prinse în brațe ghemotocul de om, plin de sânge și plângând, și celelalte moașe din încăpere se îngrămădiră să îi vadă sexul. Nefertiti se aplecă în față.

— Ce este? strigă ea.

Moașa privi în jos. Mama își împreună bucuroasă mâinile, dar, în timp ce servitoarele o ajutau pe Nefertiti să se întoarcă în pat, am văzut cum sângele i se scurge din obraji. Privirea ei o întâlni pe a mea din cealaltă parte a încăperii. „Tot o prințesă.“ Am respirat apăsat și mi-am spus, cu ciudă: „Mă bucur că nu este băiat!“ Mi-am luat coșul și m-am îndreptat spre ușă.

Mama mă prinse de braț.

— Trebuie să rămâi la binecuvântare.

Încăperea se aglomeră. Sosi un emisar, urmat de Tutmes, în timp ce servitoarele se agitau pe lângă Nefertiti, ca să o spele și să-i aranjeze coroana. Mama mă luă de cot și mă conduse la fereastră. Băteau clopotele, anunțând nașterea noii prințese. Băteau de trei ori pentru o prințesă a Egiptului, la fel ca pentru un prinț.

— Așteaptă măcar să-i dea numele, mă rugă mama.

Nefertiti se uită și ne văzu împreună.

— Propria mea soră nu vine să îmi ureze viață lungă și sănătate?

Întreaga încăpere se întoarse. Simțeam mâna mamei pe spate, împingându-mă înainte. Dacă tata ar fi avut voie să fie prezent în camera de naștere, ar fi strâns cu asprime din dinți în fața lipsei mele de respect. Am șovăit, apoi m-am apropiat de ea.

— Fie ca Aton să îți zâmbească.

Toată lumea se dădu la o parte în clipa în care Nefertiti își deschise brațele ca să mă îmbrățișeze. Doica era într-un colț al

pavilionului, dându-i deja să sugă micuței prințese.

— Vino și bucură-te pentru mine, Mutny.

Toată lumea zâmbea. Toată lumea era încântată. Nu era un băiat, dar era un copil sănătos pe care îl născuse cu bine. Am ridicat coșul.

— Pentru tine, am spus.

Se uită nerăbdătoare în el și ochii îi scânteiară. Se uită la mine, apoi din nou în coș.

— Mătrăgună?

— Nu au crescut decât puține sezonul ăsta. Următorul ar trebui să fie mai bun.

Nefertiti se uită la mine.

— Următorul? Cum adică? Doar nu te întorci acolo!

Nu i-am răspuns.

— Trebuie să rămâi la palat. Familia ta e aici.

— Nu, Nefertiti. Familia mea a fost ucisă. Copilul în pântec și soțul în Kadesh.

M-am întors cu spatele, înainte să apuce să mă dojenească.

— Vei fi aici la binecuvântare! țipă ea.

Nu era o rugăminte.

— Dacă așa dorești.

Am ieșit din camera de naștere, lăsând ușile să se închidă în urma mea.

În fața palatului, locuitorii din toată Amarna sărbătoreau. Nașterea unui moștenitor regal însemna o zi de odihnă, chiar și pentru constructorii de morminte din vale. Am ieșit în curtea exterioară, unde așteptau carele regale, gata să-i scoată pe demnitari din oraș și să-i aducă înapoi.

— Du-mă la templul lui Hathor, am spus și, înainte ca vizitiul să-mi spună că nu cunoștea un asemenea templu interzis, i-am pus în mână un deben de aramă. Dădu repede din cap.

Odată ajunși, am privit amândoi curtea cu coloane săpată sub un deal.

— Sigur doriți să fiți lăsată aici, domniță? E abandonat.

— Mai sunt câteva femei care se îngrijesc de altarul lui Hathor, am spus. Nu voi păți nimic.

Dar vizitiul regal era tânăr și îngrijorat.

— Pot să vă aștept, se oferi el.

— Nu.

Mi-am luat coșul și am coborât.

— Nu are rost. Pot ajunge pe jos acasă, la nevoie.

— Dar sunteți sora Marii Soții a faraonului!

— Și, ca majoritatea oamenilor, am și eu două picioare.

Tânărul chicoti și dispăru.

Pe dealul înconjurat de stânci și de pietre sculptate era liniște. Cele câteva femei care se îngrijeau de altarul ascuns al lui Hathor petreceau cu siguranță în satele de jos, închinându-se noului zeu al Egiptului în semn de mulțumire pentru că adusese pe lume noua prințesă.

— Însă nu toți te-am uitat.

Am îngenuncheat în fața micuței statui a lui Hathor de pe deal, lăsându-i la picioare o ofrandă de cimbru. Deși altarele lui Amon erau interzise în Amarna, pe la marginea orașului femeile ridicaseră în secret temple micuțe ca acesta. Iar în case precum a mea, statuile ei erau adesea ascunse în crăpături secrete unde se putea pune pâine și ulei, ca zeița să-și amintească de strămoșii noștri și de copiii ce nu apucaseră să trăiască.

M-am înclinat, în semn de supunere.

— Îți mulțumesc că ai ajutat-o pe Nefertiti să nască cu bine. Deși ea nu îți aduce nici vin, nici tămâie, aduc eu ofranda în numele ei. Ferește-o întotdeauna de brațele morții. Este recunoscătoare pentru darul noii vieți pe care i l-ai adus și se

roagă pentru o refacere sănătoasă după naștere.

Aranjam ierburile în jurul unei carafe cu ulei adusă de o altă femeie, când am auzit în spate zgomot de pași. Cineva vorbi:

— Te rogi vreodată pentru tine?

Nu m-am întors.

— Nu, am răspuns. Zeița știe ce vreau eu.

— Nu poți face asta la nesfârșit, spuse mătușa mea.

Un vânt fierbinte îi ridică în spate marginea fustei.

— La un moment dat, va trebui să lași *ka*-ul copilului să se odihnească. Nu se mai întoarce.

— La fel ca Nakhtmin.

Privirea mătușii mele era solemnă. Îmi luă mâna într-a ei și am rămas așa pe cea mai înaltă treaptă a templului, privind peste deșert până la stuful de pe Nil. Fermieri cu tunici albe treierau câmpurile și boii trăgeau după ei căruțe grele, încărcate cu grâu. Un șoim, întruparea sufletului, dădea târcoale deasupra noastră și Regina Văduvă oftă.

— Lasă-i pe amândoi să se odihnească.

---

[18] A unsprezecea lună a calendarului egiptean antic și a treia din anotimpul Shemou, corespunzând intervalului dintre jumătatea lui mai și jumătatea lui iunie (n.red.)

CAPITOLUL 18

1348 Î.HR.

Shemu, anotimpul recoltei

Zi după zi, femeile din sat trimiteau după ierburile mele și uneori le duceam personal. În orașul care se întindea sub stâlpii albi ai palatului, îmi croiam drum printre străzile întortocheate și înguste și mă găseam adesea în case în care câte o femeie abia născuse, iar mama nu mai avea nici o șansă de supraviețuire. Mă aplecam deasupra lor și le examinam pântecul și le făceam un ceai special, din ulei de urzică. Iar femeile își atingeau amuletele interzise ce o reprezentau pe zeița Hathor și-i înălțau în șoaptă rugi zeiței maternității. Prima oară când am văzut aceste amulete interzise, am fost surprinsă, apoi o servitoare a casei îmi explicase repede:

— A protejat Egiptul timp de o mie de ani.

— Și Aton? am întrebat curioasă.

Servitoarea se încordă.

— Aton este soarele. Nu poți atinge soarele. Dar Hathor poate fi ținută în palme și ei poți să i te închini.

Așa că, la vârsta de șaptesprezece ani, mi se spunea Sekem-Miw și ajunsesem să îi cunosc pe toți locuitorii din Amarna mai bine chiar decât faraonul.

— Unde mergem astăzi, domniță?

Era soldatul care mâna carul de la palat. Nu era în timpul serviciului și ajunsesem în capătul drumului lung către vila mea. Îmi zâmbi și am încercat să nu mă gândesc la Nakhtmin.

— Să adunăm semințe, i-am răspuns grăbind pasul, neținând seama de bătăile iuți ale inimii.

— Coșul pare greu. Nu preferați să mergeți cu carul?

Încetini și am rămas câteva clipe să mă gândesc. Nu aveam gărzi. Insistasem să nu mi se dea nici una când părăsisem palatul lui Nefertiti. Dar fără gărzi nu aveam nici car și drumul era lung până pe chei. Bărbatul îmi observă șovăiala.

— Urcați!

Îmi întinse mâna și urcai în carul lui.

— Eu sunt Djedefhor, spuse el, înclinându-se.

Djedefhor începu să-și facă apariția în fiecare dimineață.

— Mă aștepți aici în fiecare zi? l-am întrebat.

Djedefhor zâmbi cu gura până la urechi.

— Nu, nu în fiecare zi.

— N-ar trebui, i-am spus, cu toată sinceritatea.

— De ce nu?

Îmi dădu brațul și coborârăm pe chei, unde, o dată la câteva zile, căutam ierburi noi la neguțătorii străini.

— Pentru că sunt sora Marii Soții a faraonului. E periculos pentru tine să fii văzut în compania mea. Nu mă număr printre favoriții faraonului.

— Dar sunteți printre favoriții reginei.

„Când vrea ceva de la mine“, mi-am zis și buzele mi se subțiară.

— Dacă ții la locul pe care îl ocupi în palatul faraonului, i-am spus cu hotărâre, ai grijă să nu fii văzut cu mine. Nu îți pot fi de nici un folos.

— E bine atunci, pentru că nu am de gând să mă folosesc de Domnia-Voastră. Vreau doar să vă însoțesc până la piață și

înapoi.

Am roșit.

— Ar trebui să știi că bărbatul pe care îl iubesc este în Kadesh.

Era prima oară când vorbeam despre Nakhtmin cu cineva care nu făcea parte din familie.

Djedefhor își înclină capul.

— Cum am spus, nu vreau nimic de la Înălțimea Voastră. Doar plăcerea de a vă escorta de acasă la piață și înapoi.

Prima oară când mă văzu cu Djedefhor, Ipu căscă ochii mari. Se ținu după mine prin toată casa, mai rău ca Bastet, încercând să mă facă să vorbesc despre el.

— Unde v-ați cunoscut? Te conduce în fiecare zi? E căsătorit?

— Ipu, nu este Nakhtmin!

Zâmbetul lui Ipu pieri.

— Dar e frumos…

— Da, este un soldat frumos și plăcut. Atât.

Ipu își lăsă capul pe-o parte.

— Ești prea tânără ca să fii singură, șopti ea.

— Dar așa dorește sora mea, am răspuns.

— Hitiții înaintează în nord. Conducătorul din Lakisa ne-a cerut ajutorul azi dimineață.

Tata scoase un papirus de la cingătoare, iar Tiye întinse mâna după el, ca să-l citească.

Casa mea se transformase în loc de întâlnire. Tiye și tata mă lăsau să ascult în timp ce dezbăteau cum era mai bine să cârmuiască Egiptul. Și, în vreme ce regele hitit, Suppiluliumas, cotropea Palestina, apropiindu-se încetul cu încetul de Egipt, Akhenaton și Nefertiti își făceau statui și se plimbau pe străzi îmbrăcați ca niște zei, aruncând bani mulțimii din carele lor.

Mătușa lăsă pergamentul în poală.

— Încă un teritoriu al Egiptului este în pericol.

Știam că se gândea că Bătrânul și-ar fi abandonat *ka*-ul lui Ammit înainte să permită ca picior de hitit să atingă pământ egiptean.

— La fel ca și Qatna.

Tiye se uită la tatăl meu.

— Dar nu le putem trimite întăriri.

— Nu, spuse tata și luă înapoi pergamentul. La un moment dat, Akhenaton va descoperi că din vistierie pleacă aur pentru a ajuta Kadeshul și atunci…

— Se trimit bani din vistierie pentru apărarea Kadeshului? l-am întrerupt eu.

— Să scoatem și mai mult pentru a apăra Lakisa ar fi periculos, îl aprobă Tiye, ignorându-mi izbucnirea.

Tata dădu din cap și m-am întrebat ce s-ar fi întâmplat dacă Akhenaton ar fi descoperit că cel mai mare vizir al Egiptului sustrage aur pentru a apăra cea mai importantă fortăreață a regatului nostru împotriva hitiților. Tata își asuma un risc, conducea Egiptul așa cum credea că și-ar fi dorit Bătrânul să fie condus cel mai puternic regat din lume, dar era coroana lui Akhenaton, nu a lui, nici măcar a lui Nefertiti. Când Bătrânul își construise armata, Egiptul se întinsese de la Eufrat până în Nubia. Acum pământurile îi erau devorate treptat, fără ca Akhenaton să facă ceva pentru a împiedica acest lucru. Fără ca sora mea să facă ceva. Și, dacă nu ar fi fost Nefertiti, dacă ar fi fost Kiya sau oricare altă soție din harem, Tiye și Ay ar fi nimicit-o – o crimă, otravă, un accident nefericit. Dar Nefertiti era fiica lui Ay. Era nepoata lui Tiye și era singura mea soră și pentru asta trebuia să îi iertăm orice.

Tiye își aranjă rochia.

— Și ce facem cu Kadeshul? întrebă ea.

— Să sperăm că zeii sunt alături de Horemheb și că el va

ieși victorios, spuse tata. Dacă va cădea Kadeshul, toate celelalte orașe vor cădea în urma lui. Și nimic nu îi va mai opri pe hitiți să mărșăluiască spre sud.

A doua zi dimineața când m-am dus la piață, Djedefhor insistă să vină cu mine printre tarabele aglomerate de pe chei.

— E periculos ca sora Marii Soții să fie singură, spuse el.

— Serios? i-am răspuns, cu un zâmbet viclean. Și totuși fac asta în fiecare zi din luna Mesore.

Credeam că vrea să mă flateze, dar Djedefhor făcu un pas în față și îmi spuse cât se poate de serios:

— Nu. Nu e bine să fiți singură în momentul ăsta.

Am privit în jurul meu piața încărcată de marfa străină care se cocea în soare. Nimic nu părea altfel decât de obicei. Copiii erau singurii care îmi acordau atenție, uitându-se lung la sandalele mele și la brățările de aur de la mâini. Am dat să râd, însă expresia de pe chipul lui mă opri. Îmi luă brațul și mă conduse prin mulțime.

— Faraonul a făcut astăzi un lucru nesăbuit, îmi explică el.

L-am privit printre gene.

— Familia mea este în pericol?

Mă trase la umbra unui pavilion ridicat de doi negustori de vase din lut.

— A răspuns cererii de ajutor venită din partea Lakisei cu maimuțe îmbrăcate în soldați.

I-am cercetat chipul, sperând că glumește.

— Nu vorbești serios!

— Foarte serios, domniță.

Am clătinat din cap.

— Nu! Nu. Tatăl meu nu ar fi permis niciodată așa ceva.

— Nu cred că tatăl tău a aflat încă. Dar va afla, când soldații furioși din Lakisa vor începe marșul înspre palat.

Am privit în jur și abia acum am observat că nici unul

dintre neguțătorii cu pielea neagră din Lakisa nu era la taraba lui. Brusc, căldura deveni insuportabilă.

— Domniță!

Djedefhor întinse mâna ca să mă susțină, apoi și-o trase repede.

— Du-mă la vila mea, am spus repede și, în timp ce străbăteam orașul Amarna, mi-am dat seama cât de mulți constructori erau pe străzi, în jurul templelor pe jumătate terminate ale lui Aton… și toți erau soldați. Toți erau bărbați care, pe vremea Bătrânului, apăraseră statele noastre vasale, ținându-i pe hitiți la distanță, în Qatna, Lakisa și Kadesh. De îndată ce am ajuns la porțile vilei mele, Ipu veni în fugă și inima mi se opri în gât.

— Vizirul Ay tocmai a plecat! strigă ea.

Am sărit din car.

— Ce a spus?

— Va fi mare agitație azi. A trimis soldați în piață, să te găsească.

M-am uitat la Djedefhor, simțind cum mă cuprinde panica.

— Îi găsesc eu, îmi promise, apoi se răsuci pe călcâie. Nu vă temeți, domniță. Nu-i vor face nici un rău surorii voastre. Soldații îi vor opri la porți.

Nu mai călcasem în palat de la nașterea prințesei Meketaton, care fusese cu unsprezece luni în urmă. Acum, sunetul sandalelor mele pe piatra palatului făcea servitorii să iasă și să privească uimiți. Avea să se bârfească în toate bucătăriile în seara asta. Până și copiii se uitau la mine de după coloane. Mama mă strânse mai tare de braț, de parcă s-ar fi temut să nu o iau la fugă.

— Sora ta a luat hotărâri foarte nesăbuite. Dar suntem legați de Nefertiti. În viață sau moarte, faptele ei vorbesc în numele nostru, al tuturor.

Două gărzi nubiene deschiseră ușile camerelor tatălui meu și am văzut că Nefertiti era deja înăuntru, plimbându-se agitată, strângând sceptrul în mână. Când mă văzu, gărzile se grăbiră să închidă ușile în spatele nostru. Se întoarse spre tata cu o privire acuzatoare.

— Întreab-o pe Mutnodjmet ce spun oamenii, îi porunci el.

Nefertiti mă privi fix și am remarcat cu surprindere cât de mult o schimbase nașterea lui Meketaton. Trăsăturile ascuțite ale feței i se înmuiaseră, însă ochii îi păstrau aceeași hotărâre neînduplecată.

— Ei, zise ea, spune-ne tuturor ce zic oamenii.

Nu mă mai temeam de dezaprobarea ei.

— Zic că Aton este un zeu prea îndepărtat pentru a-l putea venera. Vor zei pe care să-i poată vedea, pe care să-i atingă și să-i simtă.

— Nu pot simți soarele?

— Nu-l pot atinge.

— Zeii nici nu trebuie atinși, mi-o întoarse ea.

Tata se grăbi să adauge:

— Oamenii sunt de altă părere.

— Se tem de hitiți, am adăugat, făcând eforturi să nu mă gândesc la Nakhtmin. Primesc vești de la negustori care le spun că hitiții devastează nordul, unde iau femeile în sclavie și măcelăresc bărbații, și se întreabă cât va mai dura până când același lucru se va întâmpla aici.

— În Egipt? strigă ea, și se întoarse spre tata, să vadă dacă și el era de aceeași părere. Oamenii din Amarna cred că vom fi invadați de hitiți?

Când nu întâlni decât o expresie dură pe chipul lui, se uită la mine:

— Nu avem de ce să ne temem de hitiți, spuse ea cu îngâmfare. Akhenaton a încheiat un tratat cu ei.

Tata scăpă din mână pergamentele pe care le ținea și Nefertiti se foi, apărându-se:

— Cred că e o hotărâre înțeleaptă.

— Un tratat cu hitiții? răcni tata.

— De ce nu? Ce ne pasă nouă de Lakisa sau de Kadesh? De ce să plătim pentru apărarea lor când am putea cheltui…

— Pentru că teritoriile astea au fost cumpărate cu sângele egiptenilor!

Tata tremura de furie.

— Este cel mai nesăbuit lucru pe care l-ai făcut vreodată! Dintre toate deciziile nefericite pe care l-ai lăsat pe soțul tău să le ia, asta…

— Am luat hotărârea împreună.

Își îndreptă spatele, sfidându-l cu privirea ei mândră.

— Am făcut cum am crezut că e mai bine pentru Egipt.

Întinse mâna.

— Credeam că tu, mai mult decât oricine, vei înțelege asta.

Tata mă privi, ca să-mi vadă reacția.

— Nu te uita la Mutnodjmet! țipă Nefertiti.

Tata clătină din cap.

— Sora ta n-ar fi fost niciodată atât de nesăbuită încât să cadă la înțelegere cu hitiții. Să le dea Kadeshul pe tavă!

Ochii tatălui meu aruncau flăcări.

— Și ce urmează, după ce vor ocupa Kadeshul? Ugaritul, Gazruul, regatul Mitanni?

Sora mea șovăi puțin.

— Nu ar îndrăzni.

— Odată ce cade Kadeshul, de ce nu? Regatul Mitanni li se va întinde în față, gata să fie luat. Și după ce vor devasta ținuturile din Mitanni, după ce vor pângări femeile și vor înrobi oamenii, cine-i va opri să pornească spre sud, înspre Egipt? Kadesh este ultima fortăreață care mai apără regatul Mitanni.

Când acesta va cădea – vocea tatei se ridică și m-am întrebat câți servitori îl puteau auzi de după ușă – va cădea și Egiptul!

Nefertiti se duse la fereastră și privi peste Amarna, care i se întindea la picioare, un oraș de soare și lumină. Cât avea să reziste? Cât mai dura până când hitiții aveau să apară la granițele Egiptului și să înceapă să se gândească la posibilitatea de a ataca cel mai puternic regat din lume?

— Pregătiți armata, o avertiză tata.

— Nu pot. Pentru asta, ar trebui să oprim construcțiile în Amarna. Și Amarna e casa noastră. Între aceste ziduri vom dobândi nemurirea.

— Vom fi îngropați între aceste ziduri dacă nu-i oprim pe hitiți!

Nefertiti deschise fereastra înaltă și ieși pe balcon. O adiere fierbinte îi lipi de corp rochia subțire.

— Am semnat un tratat, spuse ea cu hotărâre.

A doua zi dimineața, piețele erau calme, însă am simțit o oarecare tensiune în timp ce mă plimbam printre tarabe, ca ochii tăioși ai unui crocodil care privește chiar de sub oglinda liniștită a apelor.

— Nimeni nu mai vorbește decât despre tratatul cu hitiții, îmi spuse Ipu.

„Și despre burta lui Nefertiti“, am adăugat înciudată în gând. La doar unsprezece luni de la venirea pe lume a lui Meketaton, Nefertiti era însărcinată pentru a treia oară.

Ipu se opri și cercetă piața cu privirea.

— Djedefhor nu e aici, remarcă ea.

M-am uitat în jur. Djedefhor se plimba de obicei pe chei, însă astăzi nu recunoșteam pe nici unul dintre soldații prezenți. Vânzătorul de carne o văzu pe Ipu și o strigă:

— Bună dimineața, domniță! Sora Marii Soții a faraonului a venit să cumpere gazelă?

Ne-am croit drum până la taraba lui aglomerată, unde ucenicii fluturau frunze de palmier ca să țină muștele la distanță.

— Nu vrem gazelă azi.

Dar Ipu zâmbi și se aplecă peste tejghea, invitându-l pe bărbat la bârfă.

— E liniște în piață.

Neguțătorul de carne își ridică sprâncenele groase și dădu din cap, în timp ce-și curăța cuțitul.

— Sunt zvonuri, zise el. Zvonuri despre…

Fu întrerupt de țipetele unor copii. Strigătele lor umplură strada. Femeile dădură navală de la tarabe, strigându-și soții, și vânzătorul de carne scăpă din mână cuțitul, uluit.

— Ce se întâmplă? am exclamat.

Însă neguțătorul trăsese rogojinile și începuse să închidă taraba, uitându-se după ucenicul său. Când îl găsi pe băiat, îi strigă entuziasmat:

— Ai grijă de tot! Eu mă duc să văd.

— Ce să vezi? strigă Ipu.

Dar vânzătorul de carne se făcu nevăzut. Sute de oameni treceau grăbiți pe lângă noi. Ipu scăpă coșul din mână și mă apucă de braț, dar furăm luate pe sus de valul mulțimii. Nu mai văzusem niciodată ceva atât de haotic și de sălbatic. Vânzătorii își abandonau tarabele, lăsându-și fiicele să aibă grijă de ele. Femeile începură să rupă ramuri din palmierii pitici și să fugă în stradă, strigând laude cât le ținea gura, de parcă zeii înșiși coborâseră în Amarna.

— Ce se petrece? am strigat, încercând să acopăr hărmălaia din jur.

O femeie de lângă mine arătă cu mâna înspre mare.

— Vin Horemheb și oamenii lui! I-au învins pe hitiți la Kadesh!

Ipu se uită la mine și mi-am simțit ochii mărindu-se cât cepele. Mă apucă de mână și mă împinse în față, în mulțime. Așa cum spusese femeia, Horemheb și oamenii lui străbăteau străzile în care de aur, îmbrăcați încă în armură.

— E acolo? am strigat.

Ipu mă împinse și mai în față, atât de aproape încât, dacă întindeam mâna, puteam atinge caii soldaților. Apoi, l-am văzut amândouă.

— Este aici, domniță! strigă Ipu. E aici!

Convoiul trecu pe lângă noi și i-am strigat numele, dar oamenii aclamau prea tare ca să mă poată auzi. Fiii li se întorceau acasă. Soldații Egiptului ieșiseră învingători. Erau eroi. Apoi m-am gândit la Akhenaton.

— Ipu! Trebuie să plec. Trebuie să ajungem la palat!

Dar mulțimea se mișca. Se umfla și se legăna. Copiii alergau după cai și femeile aruncau flori la picioarele lui Horemheb, venind în urma soldaților pe Drumul Regal.

— Trebuie să plecăm! Akhenaton o să-i omoare!

Am reușit să ieșim din mulțime și, la marginea ei, cercetând înnebunit cu privirea, era Djedefhor.

— Domniță! strigă el.

— Djedefhor!

Aproape că plângeam de ușurare.

— Cum au reușit? Cum i-au învins?

— Generalul Nakhtmin este un strateg fantastic. Și, cu experiența lui Horemheb, hitiții au fost măcelăriți. Horemheb a adus capul generalului hitit.

Am dat înapoi, șocată.

— Capul?

Djedefhor dădu din cap.

— Ca să-l așeze la picioarele faraonului.

Mi-l imaginam pe Horemheb intrând triumfător în palat, cu

soldații în urma lui, năvălind în Camera de Audiențe și aruncând capul generalului lângă sandalele lui Akhenaton. Îmi puteam imagina expresia îngrozită de pe chipul lui Akhenaton și privirea lungă și întunecată a lui Nefertiti, care nici nu s-ar fi cutremurat, nici n-ar fi întors capul. Apoi mi-am imaginat furia lui Akhenaton umplând sălile, l-am văzut poruncind moartea tuturor celor ce se întorseseră de pe frontul din Kadesh. Vocea mi se ridică, cuprinsă de frică.

— Djedefhor, poți să mă duci la palat?

Îmi luă brațul și ne conduse prin mulțime. Apoi mi-am ridicat fustele și am fugit ca niște hoți pe aleile dosnice ale Amarnei, până când am ajuns la porțile palatului, păzite de douăzeci și patru dintre gărzile nubiene ale lui Akhenaton. Convoiul de soldați era doar la mică distanță în urma noastră, iar hărmălaia se auzea acum chiar și din curtea lui Akhenaton, decorată cu șiruri de arbuști minuțios îngrijiți.

— Deschideți porțile! am strigat, vârând sub nasul gărzilor inelul cu însemnele lui Nefertiti.

— Veniți! le-am strigat lui Djedefhor și lui Ipu, dar un nubian înalt păși în fața mea.

— Ei rămân afară.

M-am uitat la Djedefhor, iar acesta făcu semn din cap către Ipu.

— Ea ar trebui să se ducă la vilă, iar eu voi aștepta aici, în curte, zise el.

— Mă voi întoarce, i-am promis.

Dar cu ce fel de vești, nu știam.

*

I-am auzit vocea tatei în Camera de Audiențe, chiar înainte ca gărzile să deschidă ușile masive. Înăuntru, Nefertiti era cu prințesele Meritaton și Meketaton. Akhenaton stătea în fața

tronurilor lui Horus. Era îmbrăcat în armură de aur și înarmat cu o suliță. Dădu de perete ușile către balcon și aclamațiile mulțimii răsunară de dedesubt.

— HOR-EM-HEB! HOR-EM-HEB!

Vântul aducea scandările până în Camera de Audiențe, și venele de pe gâtul lui Akhenaton se îngroșară.

— Arestați-i! porunci el.

Mantia albă îi se învolbură în jurul gleznelor.

— Arestați-i și aveți grijă ca nici unul dintre ei să nu mai vadă vreodată lumina zilei!

Ieși din balcon, cu ochii întunecați precum cărbunele. Nu cred că m-a văzut când a trecut. Nu cred că mai vedea pe nimeni.

— Oamenii vor eroi? șuieră Akhenaton. Ay! strigă el. Adu un cufăr cu aur din vistierie.

— Înălțimea Voastră…

— Acum!

Tata se înclină și plecă să facă precum îi ceruse faraonul.

Akhenaton se întoarse spre sora mea. Ochii îi sclipeau, reci ca ai unei vipere, și o prinse pe Nefertiti de umeri cu atâta putere, încât am lăsat să-mi scape un strigăt.

— Când se întoarce tatăl tău, vom ieși la Fereastra Aparițiilor! Oamenii își vor aminti cine îi iubește. Își vor aminti cine a ridicat un oraș din nisip, pentru gloria lui Aton.

Zarva de afară se înteți și am văzut că, sub balcon, Horemheb se urcase pe un bloc de granit. Era înconjurat de gărzi nubiene, care așteptau să vadă ce o să facă. Apoi oamenii începură să aclame și Horemheb ridică deasupra lor capul însângerat al generalului hitit pe care îl omorâse. Am tras aer în piept și Nefertiti se apropie de balcon.

— A adus capul, spuse ea, într-o șoaptă îngrozită. A adus capul generalului!

Akhenaton năvăli pe balcon. În curtea de dedesubt, Horemheb ținea ridicat capul retezat, în uralele mulțimii. Generalul se întoarse și-l recunoscu pe Akhenaton. Aruncă trofeul însângerat pe balcon și acesta se rostogoli lângă sandalele lui Akhenaton. Acesta se dădu îngrozit înapoi. Nu participase niciodată la o luptă și nu văzuse nicicând o moarte atât de hidoasă. Mi-am acoperit gura în clipa în care sângele îi împroșcă picioarele lui Akhenaton. Panahesi dădu fuga să-l tragă în spate pe faraon în timp ce ușile Camerei de Audiențe se deschiseră de perete. Tata se întorsese cu șapte oameni, dintre care șase cărau un cufăr plin cu aur.

Akhenaton îi înșfăcă brațul lui Nefertiti.

— La Fereastra Aparițiilor!

Străbătu în goană palatul, cu întreaga curte pe urmele lui. Tata privi sângele de pe picioarele lui Akhenaton și-mi zise:

— Stai aproape și nu spune nimic.

Am străbătut sălile până când am ajuns la podul ce unea palatul cu templul lui Aton. De acolo, Fereastra Aparițiilor dădea în aceeași curte în care Horemheb aștepta cu oamenii lui. Dar, spre deosebire de balconul de la Camera de Audiențe, Fereastra Aparițiilor era oficială. Când se deschidea, întregul Egipt se oprea să asculte. Intrarăm în încăpere și Panahesi se grăbi să deschidă fereastra. Scandările din curte se opriră numaidecât. Akhenaton se uită la Nefertiti, așteptând sfatul ei. Sora mea păși în față și ridică brațele.

O mie de egipteni căzură în genunchi.

— Oameni ai Egiptului! strigă ea. Astăzi este o zi de sărbătoare. Căci astăzi, Aton i-a dăruit măritului faraon victoria împotriva hitiților!

Mulțimea explodă în urale și Nefertiti continuă:

— Aton privește spre faraon cu mândrie și ne dă tuturor binecuvântarea lui!

Akhenaton își afundă adânc mâinile în cufărul de lemn și aruncă pumni de monede înspre mulțime. Femeile începură să țipe și copiii să strige de bucurie; bărbații săreau cât mai sus. Nimeni nu remarcă gărzile care-i înconjurau pe soldați, împingându-i spre temnițele din Amarna.

Am țâșnit în față, dar tata mă ținu cu putere.

— Nu poți face nimic pentru Nakhtmin, șopti el.

Mi-am smuls brațul din strânsoarea lui. Dintr-o dată, Tiye fu lângă mine, vorbindu-mi încet, dar apăsat:

— Nu fi nesăbuită. Nu e momentul.

— Dar ce se va întâmpla cu el?

— Fie oamenii se vor răscula, prezise ea cu brutală sinceritate, fie toți soldații vor fi executați, până la unul.

Stăteam de-o parte și îl priveam pe Akhenaton aruncând aur de pe balcon. Oamenii uitaseră de soldați și se călcau acum în picioare ca să apuce aurul. Gărzile le comandară soldaților să lase armele, să se îndepărteze de mulțime și să-i urmeze în palat. Nici unul dintre ei nu se împotrivi.

Nici măcar Horemheb. Nici măcar Nakhtmin.

— De ce nu rezistă? am strigat, apropiindu-mă de Fereastra Aparițiilor.

— Ei sunt o sută, contra a cinci sute de gărzi nubiene, îmi spuse Tiye.

Tata se întoarse către mine:

— Du-te acum, spuse el încet. Du-te în camera lui Nefertiti și așteapt-o acolo.

Lumina pâlpâitoare strălucea din douăzeci și patru de lămpi cu ulei, reflectându-se în picturile de pe pereții lui Nefertiti. Un artist îi pictase pe Nefertiti și pe Akhenaton înălțând brațele ca să-l cuprindă pe Aton, iar razele soarelui se sfârșeau în mâini micuțe, ale căror degete îi mângâiau chipul surorii mele. Împreună, cei doi arătau ca niște zei, în vreme ce

Aton era de nerecunoscut, de neatins, un disc de foc ce dispărea în fiecare noapte și reapărea în zori. Am privit în jur, însă nici unul din zeii care aduseseră măreția Egiptului nu fusese înfățișat. Nici măcar zeița Sekhmet, care adusese Egiptului victoria în Kadesh.

Am luat în mână una dintre figurinele lui Nefertiti și am auzit pe cineva ținându-și răsuflarea în spatele meu. Expresia mea nu îngăduia nici un comentariu, dar gărzile continuau să mă privească, întrebându-se ce căutam în apartamentele faraonului. Am privit sculptura în miniatură din mâna mea și am ridicat-o în dreptul lămpii cu ulei. Când lumina dezvălui chipul de felină, am exclamat. Nici un alt zeu în afară de Aton nu fusese primit în aceste încăperi, dar eu țineam în mână zeița-pisică, doamna cerurilor, consoarta lui Amon, mărita mamă Mut. Mi-am strâns buzele. „Am fost crudă cu Nefertiti. Am acuzat-o, fără să fiu sigură cu adevărat că știuse de planurile lui Akhenaton.“

Ușa se deschise și o siluetă înaltă apăru în lumina coridorului. Akhenaton? Inima îmi tresări și gărzile întinseră brațele, în semn de supunere.

— Înălțimea Voastră!

Numaidecât, respirația mi se calmă. Coroana o făcuse să pară mai înaltă în lumina serii.

— Mutnodjmet?

Mă văzu și se apropie, șovăind. Am pus statueta pe un cufăr în clipa în care Nefertiti păși în cameră.

— Ce se întâmplă cu Nakhtmin?

Privirea îi căzu pe figurina din abanos. Arătă spre zeița Mut:

— Înlocuitorul meu.

— Pentru ce?

Nu îmi plăcea cum schimba subiectul.

— Pentru tine.

Nefertiti se întoarse înspre gărzi și le porunci aspru:

— Plecați!

Bărbații ieșiră și, când ușa fu închisă, Nefertiti se întoarse din nou spre mine.

— Sunt însărcinată pentru a treia oară și nici unul dintre copiii mei nu își cunoaște mătușa. Și acum încep să mă întreb dacă o vor cunoaște vreodată.

Ochii mi se umplură de lacrimi. Era însărcinată din nou, dar refuzam să mă las ademenită în capcană.

— Nefertiti, unde este Nakhtmin?

Luă statuia lui Mut și o așeză la loc, pe masă.

— Îți amintești când eram mici, zise ea, și spuneam, râzând, că într-o zi ne vom crește copiii împreună, iar tu vei fi mama categorică, iar eu cea care le va face toate poftele?

Își roti privirea prin încăpere, zăbovind asupra picturilor de pe pereți.

— Mi-e dor de acele zile…

Am repetat:

— Unde este Nakhtmin, Nefertiti?

Sora mea își feri privirea.

— În temniță.

I-am luat mâinile. Erau reci.

— Trebuie să îl scoți de acolo. Trebuie!

Mă privi cu tristețe.

— Am aranjat deja eliberarea lui. Ceilalți vor fi executați. Doar Nakhtmin va fi cruțat.

Am clipit, șocată.

— Cum?

— Cum? repetă ea. I-am spus lui Akhenaton să-i dea drumul. Nu îmi refuză nimic, Mutnodjmet. Nimic! Sigur, a dat fuga în iatacul Kiyei. Dar ce contează? Eu sunt cea care-i poartă

copilul. Eu sunt regina Egiptului. Nu ea.

Părea o fetiță care-și cântă singură în întuneric, ca să se convingă că nu e speriată. Am îmbrățișat-o cu putere și am rămas amândouă așa, în lumina lămpilor, sprijinindu-ne una de cealaltă.

— O să-mi lipsești, îmi șopti ea. Am vrut să fiu eu singura pe care să o iubești.

Se dădu înapoi și mă privi în ochi:

— Dar niciodată nu ți-aș fi otrăvit copilul, șopti ea. Niciodată…

I-am strâns mâna, uitându-mă la micuța zeiță cu trup de felină.

— Știu, am spus.

M-am aplecat pe umărul ei și am strâns-o din nou în brațe.

Nefertiti dădu din cap.

— Du-te! Pleacă în seara asta.

— Djedefhor, nu există altă cale?

— E singurul drum până sus pe deal, domniță.

Străzile erau înțesate de oameni. Carele împărțeau drumul cu căruțele și zeci de soldați mărșăluiau pretutindeni.

— Ce fac oamenii? l-am întrebat.

— Vorbesc, mi-a răspuns el. Au aflat că generalul Nakhtmin a evadat.

— Evadat? Dar nu! Sora mea…

Djedefhor își ridică mâna și coborî vocea.

— Oamenii vor o evadare. Și nu va trece mult până când soldații se vor duce la el, ca să-i ceară să conducă armata împotriva faraonului și să ia tronul lui Horus.

— Nu ar face asta niciodată, am spus cu convingere.

Djedefhor nu spuse nimic și carul își continuă drumul înspre vila mea de pe deal.

— Nu ar face asta niciodată, am repetat.

— Poate că nu. Dar faraonul va trimite oameni în seara asta.

Asasini. De-asta spusese Nefertiti că niciodată copiii ei nu aveau să-și cunoască mătușa. De-asta mă împinsese afară din camera ei și îmi spusese să mă grăbesc.

— Chiar crezi că vor veni în seara asta?

M-am aplecat, pentru ca Djedefhor să mă audă, peste vuietul vântului.

Dădu din cap.

— Sunt sigur, domniță.

Mi-am ținut respirația în timp ce carul înainta către vila pe care o transformasem în casa mea. Ne oprirăm în curtea pe care o văzusem de atâtea ori scăldată în soare, dar care, în lumina palidă a serii, îmi părea dintr-o dată întunecată și amenințătoare. Djedefhor îmi luă mâna și ne apropiarăm împreună de intrare. Dar, când deschise ușa vilei mele, m-am dat înapoi. Zeci de soldați îmi ocupaseră logia. Și Nakhtmin era acolo. Se întoarse spre mine și întreaga încăpere amuți.

— Mutnodjmet!

Ochii i se umplură de lacrimi în clipa în care mă luă în brațe. Într-o cameră plină de străini, stăteam lipiți unul de celălalt. Mirosea a căldură, a praf și a luptă. M-am dat în spate, ca să-i privesc chipul. Era ars de soare și pe obraz avea o cicatrice care nu i se vindecase încă. M-am gândit la sabia care îl tăiase și lacrimi noi îmi podidiră ochii.

— Nu e nici un copil, am spus, plângând.

Îmi privi chipul, ștergându-mi lacrimile.

— Știu.

Akhenaton ne furase copilul și pe el îl trimisese în temniță.

Se uită la Djedefhor cu o privire amenințătoare.

— Ce? am spus, intrând în panică. Ce vrei să faci?

— Nimic.

— Sora mea e regină. Nu te revolți împotriva ei, nu-i așa?

— Sigur că nu. Nici eu, nici altcineva, adăugă cu glas tare și soldații se foiră nemulțumiți. Zeii au găsit de cuviință să-l pună pe Akhenaton pe tronul lui Horus și acolo va rămâne.

— Până când? strigă unul dintre soldați. Până când hitiții vor cuceri Egiptul?

— Până când faraonul va vedea că acțiunile lui sunt greșite.

Tata apăru de undeva din umbră, atingând cu mantia dalele pardoselii.

— Fiica mea…

Îmi luă mâna.

Am privit în jur și mi-am dat seama că oamenii erau îmbrăcați de luptă.

— Ce caută toți acești oameni aici? În casa mea?

— Au venit să-l convingă pe Nakhtmin să ia tronul lui Horus, spuse tata. L-am adus pe Nakhtmin aici, pentru a fi în siguranță, și acești oameni au venit după el. Dacă ei au știut unde să-l găsească, va ști și faraonul.

Tata veni spre mine.

— A sosit timpul să alegi, Mutnodjmet.

Mama apăru lângă tata și, dintr-o dată, am simțit un nod în gât. O vedeam pe Ipu în pragul bucătăriei și pe Bastet supraveghind întreaga scenă cocoțat pe un stâlp. M-am întors spre Nakhtmin.

— Va trebui să plec din Amarna, mă preveni el. Și, până când faraonul nu îmi va garanta siguranța, nu mă voi mai întoarce.

— Dar Nefertiti te-a eliberat. Ți-ar putea-o garanta ea.

Tata clătină din cap.

— Sora ta a făcut tot ce putea în această seară. Dacă alegi această viață, dacă alegi să te măriți cu Nakhtmin, va trebui să părăsești Amarna.

M-am uitat mai întâi la Ipu, apoi la Bastet, apoi la frumoasa

mea grădină.

— Tiye va avea grijă de ea până când te vei putea întoarce, îmi promise tata.

Am simțit panica apăsându-mi pieptul în clipa în care mi-am imaginat viața fără părinții mei.

— Dar când va fi asta?

Ochii tatălui meu străluceau ca două pietre șlefuite de lapis, imaginându-și un moment în care fiica lui avea să fie faraonul Egiptului din toate punctele de vedere, mai puțin cu numele. Poate chiar și cu numele. Ultima treaptă pe care familia noastră o mai avea de urcat.

— Când Nefertiti va fi suficient de puternică încât să-ți poruncească să te întorci, cu sau fără aprobarea soțului ei.

— Dar asta s-ar putea să nu se întâmple niciodată, mă preveni Nakhtmin.

M-am uitat la părinții mei, apoi la Nakhtmin. Apoi mi-am strecurat mâna într-a lui. L-am simțit relaxându-se și m-am întors spre mama.

— Vei veni să mă vezi? am întrebat-o în șoaptă.

Mama dădu repede din cap, dar lacrimile tot îi năpădiră ochii.

— Desigur.

— Și Nakhtmin va fi în siguranță?

— Akhenaton va uita de el, prezise tata. Nu va risca să o supere pe Nefertiti urmărindu-l dintr-un oraș într-altul. Nefertiti e cea pe care o urmează oamenii, spuse el. Iar Akhenaton nu va risca să o înfurie.

Ipu îndesa în coșuri brațe întregi de țesături și servitorii zoreau pe lângă ea. Soldații plecaseră, iar mama și tata îl luaseră de-o parte pe Nakhtmin ca să vorbească în șoaptă despre Teba. Teama și entuziasmul îmi frematau în stomac. Tiye privea din grădină cum bunurile mele erau încărcate pe

măgari, apoi veni și îmi întinse o floare de lotus.

— Sora care ar fi trebuit să fie regină, spuse ea.

— Nu, eu n-aș fi putut face niciodată ce a făcut Nefertiti.

— Să semneze un tratat cu hitiții, să nască două fete la rând și să-și ridice statuia la fiecare răscruce?

Mătușa mea se întoarse spre Nakhtmin. Pe tunica lui se mai vedeau încă semnele luptei, sângele dușmanilor pe care îi ucisese.

— Soarta ta a fost norocoasă, spuse Tiye.

Apoi se uită la mine și adăugă:

— Poate că tu ești sora norocoasă. Cea care va avea o viață liniștită.

În orașul de sub noi, tensiunea plana asemenea unui nor. Când răcoarea serii coborî peste case, femeile deschiseră obloanele și bărbații ieșiră pe Drumul Regal.

— Oamenii ies în stradă! am strigat, cuprinsă de panică, privind de la balcon.

— Au aflat de planul fiului meu de a-i executa pe Horemheb și pe oamenii lui. Firește că ies în stradă.

— Atunci, de ce s-a întors Horemheb? Cu siguranță, a știut că faraonul îl va întemnița.

Tiye se uită la Nakhtmin și-și dădu cu presupusul:

— Poate că spera la o revoltă.

— Nu știu, recunoscu Nakhtmin, cu vocea mai blândă. Poate că din mândrie. Horemheb e plin de ambiții îndrăznețe. Eu știu doar pentru ce m-am întors eu.

Am simțit căldura aprinzându-mi obrajii. De la balcon, vedeam mulțimea din stradă, din ce în ce mai mare. Mătușa observă direcția privirii mele și își arcui sprâncenele.

— Așadar, începe.

M-am uitat la ea.

— Nu te temi?

Tiye își dădu capul pe spate, un gest pe care îl văzusem de sute de ori la Nefertiti, și, dintr-o dată, m-am simțit copleșită de un regret fără margini la gândul că fugeam astfel în noapte, părăsindu-mi sora pentru totdeauna.

— Ăsta e prețul puterii, Mutnodjmet. Într-o zi, poate vei ajunge să înțelegi.

— Nu. Eu nu mi-aș dori niciodată să fiu regină.

După ce soarele coborî, eu și Nakhtmin urcarăm pe cai. Djedefhor urma să vină cu o barcă plină cu servitori, în urma noastră.

— Vom veni să te vedem când vom putea, îmi promise mama, din pragul vilei.

Veni și Ipu. Cu ochii roșii, îi îmbrățișă pe toți cei din gospodăria noastră: pe bucătar, pe grădinar, pe băiatul care curăța piscina cu lotuși. Apoi se apropie de Djedefhor, pentru că urma să vină cu el, cu barca.

— Nu ești obligată să vii cu noi, i-am spus încă o dată lui Ipu. Poți să rămâi aici și să-l păstrezi pe Bastet.

— Nu, domniță. Viața mea este lângă tine.

Nakhtmin își prinse arcul la spate.

— Trebuie să plecăm, spuse el încordat. Va fi periculos la noapte.

Tata îmi strânse mâna într-a lui.

— Dacă iau cu asalt palatul? l-am întrebat.

— Atunci, soldații îi vor trimite înapoi.

— Dar soldații nu sunt de partea lui Akhenaton.

— Sunt de partea oricui le dă mai mult aur și argint, spuse el și am înțeles dintr-o dată de ce nu se opusese tata căsătoriei mele cu Nakhtmin.

Cu generalul de partea noastră, soldații nu mai aveau pe cine să urmeze. Câtă vreme Horemheb rămânea în închisoare, tronul Egiptului era sigur pentru familia mea.

Am plecat la adăpostul întunericului și, în timp ce străbăteam străzile în goană, puteam vedea începutul revoltei. Bărbați înarmați cu bețe și pietre mărșăluiau în stradă, cerând eliberarea soldaților care îl opriseră din drum pe regele Suppiluliumas și îi înfrânseseră pe hitiți. Scandările erau din ce în ce mai puternice pe măsură ce străbăteam orașul, apoi am auzit zgomotul armelor în luptă. Un foc izbucni pe dealul pe care era vila mea, cu grădina ei de ierburi, și m-am întors pe cal, privind în noapte.

— Focul nu va ajunge până acolo, îmi promise Nakhtmin.

Încetini la trap în clipa în care ajunserăm în dreptul porților care ne deschideau drumul ce ne ducea departe de Amarna.

— Nu spune nimic, îmi zise el.

Întinse pergamentul pe care i-l dăduse tatăl meu. Puteam vedea sigiliul vizirului Ay în lumina torței, negru ca sângele uscat, cu un sfinx și cu ochiul lui Horus. Soldatul se uită la noi și apoi făcu semn din cap să ne fie deschise porțile.

Și, dintr-o dată, eram liberi.

CAPITOLUL 19

TEBA

11 Payni

Noua noastră casă se ridica pe malul Nilului, cocoțată pe o stâncă ca un bâtlan care-și clocește ouăle. Clădirea părea rece și goală în mijlocul nopții și proprietarul ne privi curios în clipa în care apărurăm la ușa lui spunându-i că am dori să-i cumpărăm casa de pe malul fluviului.

— A fost construită pentru fata mai-marelui, explică el, dar a spus că e prea mică pentru gusturile Înălțimii Sale.

Îmi măsură din priviri bijuteriile și croiala hainelor, întrebându-se dacă nu cumva va fi prea mică și pentru mine. Apoi zise:

— Ciudat moment să vă cumpărați o casă, așa, în mijlocul nopții.

— Cu toate astea, o luăm, îi răspunse Nakhtmin.

Proprietarul își ridică sprâncenele.

— De unde ați știut că este de vânzare?

Nakhtmin scoase un pergament și proprietarul îl ridică în lumina lămpii. După aceea, se uită la noi cu o expresie total diferită.

— Fiica vizirului?

Se uită din nou la hârtia pe care o ținea în mână.

— Ești sora Marii Soții a faraonului?

Mi-am îndreptat umerii.

— Sunt.

Bărbatul ridică lumânarea, ca să mă vadă mai bine.

— Chiar ai ochi de pisică.

Nakhtmin se încruntă și celălalt bărbat râse.

— Nu știai că am fost la aceeași școală cu Ay?

Rulă pergamentul și i-l înapoie lui Nakhtmin.

— Am crescut amândoi la palat, în Teba.

— Nu știam asta, am zis.

— Udjai? spuse el. Fiul lui Shalam?

Am clipit. Numele nu îmi spunea nimic.

— Cum? Nu ți-a povestit despre aventurile din copilăria noastră? Le făceam farse servitorilor Bătrânului, alergam dezbrăcați prin grădinile cu lotuși, înotam în piscinele sacre ale lui Isis…

Îmi observă expresia scandalizată și zise:

— Înțeleg că Ay s-a schimbat.

— Nu mi-l pot imagina pe vizirul Ay alergând fără haine prin grădinile cu lotuși, recunoscu Nakhtmin, privindu-l cu suspiciune pe bătrân.

— Ah!

Udjai se bătu pe burtă și râse.

— Dar astea au fost zilele tinereții noastre, când aveam mai puțin păr pe burtă și mai mult pe cap.

Nakhtmin zâmbi larg.

— E bine de știut că ne ești prieten, Udjai.

— Pentru fiica lui Ay? Întotdeauna.

Părea că ar fi vrut să spună mai multe, dar se întoarse și ne făcu semn cu mâna. Intrarăm după el într-un coridor, unde un câine își ciuli o ureche, dar nu catadicsi să se miște.

— Presupun că este nevoie de discreție, zise el. În toiul

nopții, fără coșuri sau servitori… Nu poate însemna decât că l-ați înfuriat pe faraon.

Se uită la tunica lui Nakhtmin, brodată cu leul de aur.

— Care general ești?

— Generalul Nakhtmin.

Udjai se opri brusc și se întoarse spre noi.

— Generalul Nakhtmin care a luptat cu hitiții la Kadesh?

Nakhtmin zâmbi obosit.

— Veștile circulă repede.

Udjai făcu un pas în față și, când vorbi, în vocea lui se simțea cel mai adânc respect.

— Numai despre voi vorbesc oamenii. Dar ați fost luați prizonieri…

Am împietrit.

— Sora mea l-a eliberat.

Dintr-o dată, Udjai înțelegea: de ce eram acolo în toiul nopții, de ce venisem fără coșuri, fără haine, chiar și fără mâncare măcar pentru o zi.

— Atunci, este adevărat, șopti el, că faraonul îl va executa pe generalul Horemheb?

Nakhtmin se încordă.

— Da. Eu sunt liber doar prin bunăvoința domniței Mutnodjmet. Horemheb nu a avut un astfel de noroc.

— Doar dacă zeii sunt de partea lui, răspunse Udjai, ridicând privirea spre o pictură murală ce-l înfățișa pe Amon.

Îmi văzu expresia și se foi.

— Oamenii nu l-au uitat pe zeul care le-a dat viață și a adus măreția Egiptului.

Își drese vocea cu subînțeles, ca și cum ar fi spus deja prea multe în fața fiicei lui Ay.

— Așadar, vreți să vă ascundeți de faraon?

— Nimeni nu se poate ascunde de faraon, spuse Nakhtmin.

Am venit să întemeiem o familie și să ne trăim viața departe de curte. Până mâine, vor ști că am plecat. Dar faraonul nu va trimite oameni după noi. Se teme prea mult de o răscoală.

Și de Nefertiti, am adăugat în gând.

Udjai scoase o cheie dintr-o cutie aurie.

— Plata se face la fiecare întâi ale lunii. Sau puteți plăti dinainte.

— Vom plăti totul odată, spuse Nakhtmin pe loc.

Udjai se înclină.

— Este o onoare să fac afaceri cu un general de care Bătrânul ar fi fost mândru.

Pășeam pe cărarea de piatră și tremuram în răcoarea ce coborâse deasupra deșertului. Dar mâna lui Nakhtmin era caldă și nu îi dădeam drumul. Odată ce am intrat în casa pustie, a aprins focul în vatră și umbrele au început să danseze pe tavan.

Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Trecusem împreună pragul unei case goale și în orice familie din Egipt asta însemna același lucru. Am clipit, ca să-mi alung lacrimile.

— Suntem căsătoriți, am spus. Acum câteva zile, credeam că ești mort și acum, dintr-o dată, în întunericul nopții, suntem împreună, soț și soție.

Nakhtmin mă strânse în brațe, mângâindu-mi părul.

— Zeii ne-au apărat, Mutnodjmet. A fost destinul nostru să fim împreună. Rugăciunile mele către Amon au fost ascultate.

Mă sărută și m-am întrebat dacă fusese între timp cu vreo altă femeie. Ar fi putut alege orice femeie din Kadesh. Dar l-am privit în ochi și dorința lui îmi spuse că mă înșelam. Îmi ridică rochia și am făcut dragoste lângă căldura focului nostru micuț, iar și iar…

Către dimineață, Nakhtmin se rostogoli pe o parte și se uită la mine.

— De ce plângi?

— Pentru că sunt fericită, am spus, râzând.

Dar simțeam și tristețe și amărăciune.

— Credeai că n-o să mă mai întorc? mă întrebă el grav.

Rochia îmi zăcea aruncată lângă vatră, așa că mă înveli cu mantia lui. Mi-am culcat obrazul pe pieptul lui cald și am dat din cap.

— Toți mi-au spus să te uit, am șoptit.

Un nod mi se ridică în gât în clipa în care m-am gândit la noaptea în care pierdusem copilul nostru.

— Și otrava…

Soțul meu strânse din dinți, ca și cum ar fi vrut să spună ceva violent. Apoi însă, îmi spuse cu blândețe:

— Vor fi alți copii, îmi promise el, punându-mi o mână pe stomac. Și nici o armată de hitiți, oricât de mare și de puternică, nu m-ar fi putut ține departe de tine.

— Dar cum i-ai învins?

Îmi povesti despre noaptea în care gărzile nubiene ale lui Akhenaton îl urcaseră într-o barcă împreună cu alți șapte bărbați ce fuseseră trimiși pe frontul din Kadesh.

— Sunt convins că faraonul a crezut că ne trimite la moarte sigură, dar a supraestimat forțele hitiților. Sunt împrăștiați prin toată partea de nord și nu au fost destui cât să poată trece de o apărare coordonată. Aleseseră orașul mizând pe faptul că Akhenaton nu va trimite soldați să îl apere. Dar s-au înșelat.

— Doar pentru că și-a închipuit că soldații pe care-i trimisese acolo mergeau la moarte sigură!

— Dar hitiții nu știau asta. Mai-marele Kadeshului nu știa asta. Am salvat Egiptul de invazia hitiților, spuse Nakhtmin, dar vor încerca din nou.

— Și data viitoare nu va mai fi nimeni ca să salveze Kadeshul și atunci marșul lor către Mitanni, apoi către Egipt, nu va mai putea fi oprit.

— Am putea lupta, spuse Nakhtmin sigur pe el, amintindu-și teama pe care armata egipteană o trezea în dușmani pe vremea Bătrânului. I-am putea opri acum.

— Dar Akhenaton nu va face asta!

Mi l-am imaginat pe Akhenaton, cu sandalele lui din piele albă și cu mantia imaculată ce nu aveau să vadă vreodată o luptă.

— Akhenaton Întemeietorul! am spus cu dispreț. În timp ce hitiții mărșăluiesc spre sud, soldații Egiptului vor fi ocupați să cioplească piatră pentru orașul lui etern, ridicat în cinstea lui Aton.

Nakhtmin tăcu preț de câteva clipe, gândindu-se ce să spună mai departe.

— Când am intrat în oraș, soldații au fost șocați să vadă imaginea surorii tale pe fiecare templu, îmi spuse el. Chipul ei e pretutindeni.

— Le amintește oamenilor cine conduce Egiptul, am spus, luându-i apărarea.

Nakhtmin mă privi cu o expresie reținută.

— Sunt oameni care spun că s-a ridicat chiar deasupra lui Amon.

Am tăcut și, când văzu că nu aveam de gând să o vorbesc de rău, oftă.

— În orice caz, copiii noștri vor ști ce înseamnă să întoarcă brazda, să pescuiască în Nil și să meargă pe stradă fără ca lumea să se plece în fața lor, ca în fața unor zei, și asta mă bucură. Vor fi modești.

— Dacă voi avea un băiat – mi-am măsurat cuvintele – Nefertiti nu mă va ierta niciodată.

Nakhtmin clătină din cap.

— S-a terminat acum.

— Nu se termină niciodată. Cât timp Nefertiti va fi în viață

și vom fi surori, nu se va termina niciodată.

A doua zi dimineața, soarele urcase sus pe cer când în sfârșit ne-am rostogolit de pe salteaua noastră și am privit în jur. Se auzea zarvă de afară.

— Soldați? am întrebat, încordându-mă.

Auzul lui Nakhtmin era mai ascuțit.

— Djedefhor. Și, dacă-i recunosc vocea, Ipu.

Acum și eu puteam auzi pălăvrăgeala necontenită a servitoarei mele. Ne-am îmbrăcat în grabă și am deschis ușa.

— Ipu! am exclamat.

— Domniță!

Lăsă jos un coș.

— Ce loc! strigă ea. Cât e de mare! Nu la fel de frumos ca o grădină, dar priviți ce priveliște!

Coșul se rostogoli într-o parte și Bastet ieși supărat, cu un aer profund jignit. Când mă văzu, îmi sări în brațe.

— Oh, Bastet! Chiar așa de groaznică a fost călătoria pe Nil?

L-am mângâiat sub bărbie.

— Zău dacă știu de ce se plânge. Djedefhor a prins doi pești și i-a dat lui pe amândoi.

M-am întors spre Djedefhor, care se înclină.

— Domniță…

Nakhtmin îl îmbrățișă călduros.

— Nu am avut ocazia să-ți mulțumesc, spuse soțul meu.

M-am uitat la Nakhtmin.

— L-am rugat pe Djedefhor să aibă grijă de tine în lipsa mea, îmi explică.

Am dus mâna la gură și Ipu chicoti înfundat.

Djedefhor ridică din umeri.

— Nu a fost greu. Câteva drumuri în sat.

— Câteva? Ai venit în fiecare zi!

M-am uitat din nou la Nakhtmin și inima mi se umplu de un

sentiment copleșitor de iubire. Chiar în timp ce era trimis pe front de propria mea familie, se gândise să găsească pe cineva care să vegheze asupra mea. M-am dus la Djedefhor și i-am luat mâinile.

— Mulțumesc, am zis.

Djedefhor roși.

— Cu plăcere, domniță.

Privi casa și spuse cu admirație:

— Ați găsit un loc frumos aici.

Își trecu mâna peste pereții netezi.

— O construcție adevărată. Nu cărămidă de lut și *talatat,* adăugă el.

— Da, am spus. Un oraș adevărat, de calcar și granit.

Descărcarăm coșurile care veniseră cu barca și ne petrecurăm după-amiaza întinzând covorașe și spălând țesăturile. Vecinii veneau și priveau prin ferestrele noastre, curioși să vadă cine se mutase în casa ce fusese construită inițial pentru fiica mai-marelui.

Ipu își dădu ochii peste cap.

— E a treia persoană care vine să-și caute vaca pierdută! Toți țăranii din Teba își pierd astăzi vitele?

Am râs, în timp ce întindeam pernuțe în logie. Când sosi timpul ca Djedefhor să plece, l-am condus până în prag, de unde i-am făcut semne de rămas-bun. Mi-am pus brațul pe după talia lui Nakhtmin și l-am întrebat dacă credea că-l vom mai vedea vreodată.

— Pe Djedefhor? făcu el. Desigur.

Am ezitat.

— Nu mai faci parte din armata faraonului, Nakhtmin.

— Dar vânturile vor sufla și nisipurile se vor mișca. Akhenaton nu va fi faraon la nesfârșit.

M-am încordat în brațele lui.

— Nu vreau să o vorbesc de rău pe sora ta, *miw-sher,* dar nimeni nu este nemuritor.

— Familia mea a fost întotdeauna pe tronul Egiptului.

Nakhtmin își strânse buzele.

— Da. Și asta mă îngrijorează.

Am intrat înapoi în casă și l-am urmat în logie.

— Ce vrei să spui?

— Doar că, dacă alteţele lor ar fi să moară, ce legătură ar mai rămâne la tron? Akhenaton nu are alţi fraţi legitimi.

Se uită la mine.

— Doar tu rămâi, *miw-sher.*

Doar eu. Mi-am dat seama că era adevărat și m-am înfiorat. Dacă se întâmpla ceva cu Nefertiti, dacă Akhenaton murea, noul faraon ar fi avut nevoie de o legătură cu tronul pentru a-și legitima pretenţia. I-ar fi trebuit o soţie potrivită. Și ce femeie din familia regală era la vârsta măritișului, dacă ceva s-ar fi întâmplat acum? Nu fetiţele lui Nefertiti. Doar eu.

— Nu te-ai gândit niciodată? mă întrebă el.

— Sigur că m-am gândit. Dar nu…

Am șovăit.

— Nu serios.

— Dacă Akhenaton moare fără a avea un fiu, unul dintre generalii lui este cel mai îndreptăţit să preia frâiele Egiptului, îmi explică Nakhtmin. Chiar în această clipă, oamenii ar putea să spună că te-am luat de soţie doar pentru a putea revendica tronul Egiptului.

L-am privit cu atenţie.

— Așa este?

Mă cuprinse în braţele lui.

— Tu ce crezi?

Sărutul lui îmi coborî pe gât și am închis ochii.

— Cred că ai făcut-o din dragoste.

I-am oprit mâinile care continuau să coboare și ne-am retras în camera noastră.

Ipu știa că nu era cazul să ne deranjeze.

*

În prima noastră lună în Teba nu am făcut altceva decât să ne bucurăm de liniștea vieții lângă apă. Ascultam pescărușii căutând mâncare pe nisip și dangătul talăngilor de alamă pe care fermierii le legau la gâtul vacilor ce pășteau pe malurile Nilului. Ne duceam la piață și luam coșuri întregi cu cele trebuincioase pentru noua noastră casă, bucurându-ne de faptul că nimeni nu știa cine suntem. Deși purtam haine din pânză fină și aur, nu mă deosebeam de fiicele preoților și scribilor pe ale căror brațe zdrăngăneau brățări din aur și sticlă.

De două ori, bărbați în uniforma soldaților din Amarna au venit la Nakhtmin și au discutat cu el în șoaptă. De fiecare dată s-au plecat foarte adânc, deși Nakhtmin nu mai era general.

— Acesta este locotenentul Nebut, spuse Nakhtmin a doua oară când bărbatul veni să ne vorbească.

Locotenentul își umbri ochii cu mâna și zâmbi.

— Știai că numai despre soțul tău se vorbește în Amarna?

— Sper atunci că nu se vorbește prea tare, i-am spus, altfel ne-ar pune în pericol viețile amândurora.

Locotenentul dădu din cap.

— Desigur, domniță. Nici unul dintre ai noștri nu a uitat ce s-a întâmplat cu Horemheb.

Își coborî vocea.

— Dar se zvonește că faraonul nu îl va executa până la urmă.

I-am aruncat o privire lui Nakhtmin.

— Ce vor face atunci?

— Îi vor ține în închisoare, răspunse soțul meu.

— Da. Până când oamenii vor uita. Dar scandează în fața porților palatului de o lună. Gărzile faraonului îi trimit înapoi, dar mulțimea vine întruna. Propriul lui oraș s-a întors împotriva lui.

Coborî vocea și continuă, aproape în șoaptă:

— În noaptea în care am plecat eu, a declarat că orice om va scanda împotriva lui va fi considerat trădător. Deja au condamnat doisprezece oameni.

Nakhtmin clătina din cap.

— Acum oamenii stau la porți, adunați într-o gloată tăcută.

Mi-am imaginat furia lui Akhenaton privind mulțimea de la Fereastra Înființărilor, cu Panahesi lângă el, șoptindu-i nimicuri în ureche.

— Va trebui să rezolve problema curând, spuse Nakhtmin.

— Oh, o va face, l-am asigurat eu. Faraonul va organiza un festival în cinstea lui Aton. Va arunca aur din care și oamenii vor uita.

Un festival în cinstea lui Aton fu anunțat chiar a doua zi.

Am simțit o strângere de inimă, știind că oameni precum Nebut credeau cu siguranță că eram la fel ca ceilalți din familia mea, vicleană și ambițioasă, și că de aceea le putusem ghici planurile. Știam de asemenea că în sălile eternității numele meu va răsuna alături de al lui Nefertiti și că dacă zeii aveau să-i șteargă numele din pergamentele vieții, îl vor șterge și pe al meu.

Întreaga Tebă ieșise în stradă și ne-am plimbat prin oraș ca să vedem festivitățile. Dansatorii și acrobații înțesau cheiul, alături de negustori care vindeau somn și fazan copt. Am văzut oamenii închinându-se imaginii soarelui pe un stâlp.

— Mă întreb doar ce părere au zeii, spuse Nakhtmin, citindu-mi parcă gândurile în timp ce le privea pe femeile ce

aduceau ofrande soarelui.

Festivitățile ținură până noaptea târziu și, din vila noastră cocoțată deasupra Nilului, auzeam zumzet de cântece și clopote de petrecere. Am adormit în strigătele chefliilor chercheliți și mi-am spus: „Așa faci un popor să uite. Dându-i vin, dându-i pâine, o zi fără muncă și uite-așa, numele lui Horemheb este îngropat în nisip."

A doua zi, sosi un sol din Amarna.

— De la vizirul Ay, spuse băiatul, rămânând în așteptare.

Am citit pergamentul, apoi m-am dus în grădină să i-l citesc cu voce tare lui Nakhtmin.

— Vești din Amarna, am spus.

Am desfăcut papirusul și i-am citit:

Sper ca această scrisoare să te găsească bine, Mutnodjmet și sper că ai avut înțelepciunea să-ți aperi noul soț de bârfele satului și de femeile de la fântâni. Nu e cazul să-ți spun cât de mult îți simte lipsa mama ta. Dar în orașul nostru este revoltă, o revoltă tăcută care îl macină pe faraon și doar regina Neferneferuaton-Nefertiti îl mai poate liniști.

— Regina Neferneferuaton-Nefertiti? întrebă Nakhtmin

— Perfecte sunt frumusețile lui Aton, am spus, nevenindu-mi să cred.

Dacă hitiții pornesc invazia, nici tu nici Nakhtmin nu veți fi în siguranță. Akhenaton nu e prost. La primul semn real de revoltă îl va executa pe Horemheb și va trimite oameni la Teba. Să nu credeți că sunteți în siguranță doar pentru că trăiți departe de curte. Dacă va porni răscoala, Udjai vă va da de veste și veți fugi în Akhmim. Nu ne scrie nimic și nu trimite nimic în orașul faraonului până când apele nu se vor liniști în Amarna. Sunt doar măsuri de siguranță, pisicuța mea, dar, chiar dacă inima ta îi aparține soțului tău, datoria ta este față de familie, în cazul în

care Akhenaton va cădea vreodată.

Nakhtmin ridică privirea la aceste cuvinte.

— Tatăl tău nu vorbește pe ocolite.

Am lăsat pergamentul pe genunchi.

— Este doar sincer.

CAPITOLUL 20

1347 Î.HR.

Întâi Mechyr

Nu avu loc nici o răscoală în Amarna, deși o așteptam cu fiecare mesaj ce venea de la tata. Horemheb fusese uitat, iar oamenii suportau taxele grele pentru gloria lui Aton așa cum făceau și în restul regatului. Mâncau mai puțin, munceau mai mult și din ce în ce mai multe femei căutau acacia și miere. Mai puține guri de hrănit însemna mai puțină carne de cumpărat. Dar, în timp ce priveau clădirile lui Akhenaton ridicându-se stâlp după stâlp, se întâlneau în secret ca să se roage lui Amon. În Teba, ne-am făcut propriul nostru altar, ascuns în spatele unui tufiș de iasomie. Și așa trecură zilele de vară târzie și întreaga toamnă. Știam că sarcina surorii mele înaintează. Apoi, într-o zi, în timp ce stăteam lângă Ipu și-i explicam cum se întrebuințează ierburile străine, sosi mesajul ce știam că avea să vină.

Mă așteptasem să văd sigiliul tatălui meu pe pergament, cei doi sfincși ridicați pe picioarele din spate, cu simbolul vieții veșnice în ghearele lor. Dar mesajul fusese scris de mama.

A sosit luna Mechyr și sora ta te cheamă în Amarna. Totuși, nu poate garanta siguranța lui Nakhtmin. Horemheb este încă în temniță și dorința cea mai mare a faraonului este să moară

acolo. Tatăl tău i-a spus că, dacă ridică mâna pentru a-l lovi pe Horemheb, vom avea război civil. Dar toate acestea nu mai au nici o importanță dacă Nefertiti va naște un prinț. Tatăl tău te roagă și el să vii. Va trimite o barcă regală după tine.

— Trebuie să te duci, spuse simplu Nakhtmin. E sora ta. Dacă moare la naștere?

M-am tras înapoi. Nefertiti era puternică, neînfricată. Nu putea să moară.

— Dar tu nu poți să vii! am protestat. Dacă oamenii te văd și se revoltă, faraonul va pune să fii ucis.

— Atunci rămân aici și aștept să te întorci. Ia-o pe Ipu. Eu voi fi bine, îmi promise el. În plus, trebuie să rezolv problema mormântului nostru.

Da, eram căsătoriți acum și trebuia să începem să ne construim mormântul. Mi-am amintit de mormântul lui Tutmes, de întunericul umed și apăsător, și m-am cutremurat. Nu voiam să aleg locul unde voi fi îngropată! Era mai bine să-l las pe el să găsească un loc de odihnă pentru noi pe dealurile Tebei, fără mine. Putea alege un loc stâncos lângă faraonii adormiți ai Egiptului, în vale lângă strămoșii mei și ai lui. M-am uitat la soțul meu în lumina schimbătoare și m-am simțit copleșită de o nespusă tandrețe. Aștepta să-i răspund, așa că am dat din cap.

— O să mă duc.

Am plecat pe barca regală împreună cu Ipu, suficient de devreme cât să scap de privirile curioase ale vecinilor care ar fi vrut să știe ce căuta barca acolo, cine pleca cu ea și unde se ducea. Am călătorit în aval și m-am gândit câte se schimbaseră în cele opt luni de când părăsisem orașul din deșert al faraonului. Eram femeie măritată acum, cu o casă și propriul meu pământ. Aveam oi și găini și nu mai eram nevoită să stau în umbra lui Nefertiti. Nu trebuia să-i aduc hainele și să-i

pregătesc sucul ca să știu că mă iubește. Eram surori și, în timp ce priveam în lungul fluviului, mi-am dat seama că ar fi trebuit să fie îndeajuns.

Mama și tata ne întâmpinară în Sala Mare și, când mă văzu, mama scoase un strigăt ascuțit și mă cuprinse în brațele ei, sărutându-mi obrajii, părul, fața.

— Mutnodjmet!

Tata zâmbi și mă sărută călduros pe obraji.

— Arăți bine.

Se întoarse spre Ipu.

— Și tu la fel.

— Povestește-ne totul, exclamă mama.

Voia să știe o sută de lucruri deodată. Cum trăiam, cum era vila mea și dacă Nilul era umflat în acest anotimp al revărsării.

Tutmes, auzind că am sosit, veni și mi se înclină până la pământ.

— Domnița despre care vorbește toată Amarna!

Zâmbi.

— Și Ipu, cea mai talentată în arta înfrumusețării din Teba. Toată lumea va dori să vă vadă, îmi făgădui el.

Ipu chicoti.

— De ce? Nu le-au mai rămas alte subiecte de bârfă?

— Doar arena faraonului.

I-am aruncat o privire pătrunzătoare tatei, care spuse cu amărăciune:

— Noul lui dar pentru popor.

Am rămas nemișcată în Sala Mare din Amarna.

— Dar nu mai sunt constructori, am protestat.

Tata își ridică sprâncenele.

— Și din acest motiv a angajat nubieni.

— Străini care lucrează alături de soldați? am întrebat șocată. Dar ar putea fi spioni!

— Categoric că ar putea, spuse tata, în timp ce ne îndreptam spre Camera de Audiențe. Dar Panahesi l-a convins pe Akhenaton că poate construi arena repede și ieftin dacă angajează nubieni.

— Și tu ai permis așa ceva? Tiye nu a putut să-l oprească?

Mama și Tutmes schimbară o privire amară.

— Tiye a fost alungată de la palat, spuse tata. Stă în vila ta.

— Ca o prizonieră?

Vocea îmi răsună puternic în sală și m-am controlat.

— Ca o prizonieră în orașul fiului ei?

Tata dădu din cap.

— Panahesi l-a convins pe Akhenaton că mama lui este un pericol. Că, dacă i se va ivi ocazia, va lua înapoi tronul.

— Și Nefertiti?

— Ce poate face Nefertiti? întrebă tata.

Când am ajuns în dreptul Camerei de Audiențe, se întoarse să mă prevină:

— Când intri, să nu fii surprinsă.

Gărzile dădură la o parte ușile, înclinându-se adânc în fața noastră, și ușierul ne anunță curtenilor.

Servitorii purtau pieptare de aur, iar încheieturile mâinilor le erau acoperite cu brățări de lapis și aur. Femeile care stăteau ca niște statui în jurul tronului lui Nefertiti erau îmbrăcate în șiraguri de mărgele și nimic altceva. Cântau la harpă, scriau poezii și râdeau. Amarna, orașul faraonului, strălucea aproape terminată asemenea unei nestemate șlefuite și eram șocată. Am intrat în încăpere și m-am simțit ca o străină într-un ținut ce nu era al meu.

— Mutny!

Nefertiti fu ajutată să se ridice și, când coborî de pe podium, toți cei prezenți se dădură la o parte în fața noastră. Am tras în piept mirosul binecunoscut al părului ei, dându-mi seama

dintr-o dată ce dor îmi fusese de ea. Deasupra noastră, Akhenaton își drese vocea.

— Soră! mă întâmpină el. Ce plăcere să te vedem.

— Întotdeauna este o plăcere să mă aflu în orașul faraonului, i-am răspuns sec.

— De-asta ai fugit atât de repede la Teba?

Curtea amuți.

— Nu, Înălțimea Voastră.

I-am adresat cel mai dulce și mai prefăcut zâmbet.

— Am fugit pentru că am crezut că sunt în pericol. Dar, desigur, acum că sunt aici, în brațele surorii mele, asemenea sentimente au dispărut.

Furia îmbujoră chipul lui Akhenaton, dar sub privirea pe care i-o aruncă Nefertiti, soțul ei se făcu mic pe tron. Nu mai eram fata care fugise la Teba. Eram femeie măritată acum.

Tăcerea ce se lăsase în Camera de Audiențe se transformă pe dată în zumzete agitate. Nefertiti mă îmbrățișă.

— Știi că nu ai de ce să te temi, îmi făgădui ea. Aici e casa mea. Casa noastră, se corectă ea.

Îmi luă brațul într-al ei și întreaga curte ne privi îndreptându-ne spre ușile duble ale Camerei de Audiențe. Sora mea își lipi obrazul de umărul meu și puteam simți privirea lui Akhenaton ațintită pe spatele nostru.

— Știam că o să vii. Știam! zise ea.

Curtea străbătu sala aurită în urma noastră, vorbind și râzând în timp ce tata discuta cu faraonul.

— Am primit veste că hitiții au intrat în Mitanni, maiestate.

Dar Akhenaton nu voia să audă nici o veste.

— Totul e rezolvat, răbufni el.

Nefertiti se întoarse și expresia faraonului se îmblânzi. Akhenaton râse nervos.

— Tatăl tău crede că am subestimat puterea hitiților.

Intrarăm în Sala Mare și Nefertiti spuse aspru:

— Tatăl meu te iubește. Încearcă să ne apere coroana.

— Atunci de ce crede că sunt mai puțin puternic decât regele Suppiluliumas? scânci Akhenaton.

— Pentru că regele Suppiluliumas este lacom în timp ce tu te mulțumești cu o viață în care să-ți slujești poporul și să-l preamărești pe Aton.

Perechea regală urcă pe podium, iar eu îmi ocupai fostul loc de la masa regală, lângă tata și mama.

— S-a întors oaia rătăcitoare, comentă Kiya și privi apoi spre talia mea. Nu ești gravidă?

— Nu, dar după cum se vede nici tu.

Am coborât vocea:

— Am auzit că faraonul nu mai vine acum în camera ta decât de două ori pe *renpet*[19]. Așa este?

Una din doamnele Kiyei zise repede:

— Nu o asculta! Vino!

Se duseră repede să-i salute pe oaspeții din cealaltă parte a sălii.

— Povestește-ne despre Teba, insistă mama, veselă.

— Și despre Udjai, adăugă tata.

I-am spus că Udjai era mult mai gras acum decât băiatul pe care și-l amintea el.

— Nu, întotdeauna a fost masiv, zise tata. Iar acum e moșier.

Dădu aprobator din cap.

— Și-a aranjat o viață frumoasă. Dar nu are copii?

— Trei, i-am răspuns. Și o soție din Mitanni. Gătește biban cu chimen și Bastet strănută ori de câte ori vine din grădina lor.

Mama râse și mi-am dat seama că uitasem cât de frumos suna râsul ei.

— Și casa ta?

— E a mea, am spus, zâmbind cu satisfacție. A mea și numai

a mea. Am sădit o grădină și ne așteptăm să avem recoltă în luna Pachons. Ipu mi-a aranjat o cameră întreagă în care să pot lucra și Nakhtmin mi-a promis că o să aibă grijă de grădină până mă voi întoarce.

Mama se întinse peste masă ca să-mi strângă mâna în timp ce acorduri vesele începură să răsune în jurul nostru.

— Ai primit binecuvântarea zeilor, spuse ea. De câte ori plâng, tatăl tău îmi amintește că ai ceea ce ți-ai dorit întotdeauna.

— Așa e, *mawat.* Singurul meu regret e că suntem atât de departe.

*

I-am masat tălpile lui Nefertiti cu ulei de cocos, frecându-i cu mișcări blânde călcâiele mici și aspre în timp ce stătea întinsă în baie.

— Ce faci, mergi desculță toată ziua? am întrebat-o.

— Atunci când pot, recunoscu ea, întinzându-și spatele.

O cadă mare, de alamă, fusese construită în încăperile regale și apa din ea era parfumată cu lavandă.

— Tu nu știi cum este să fii însărcinată, se plânse ea.

Privirea mea o întâlni pe a ei și Nefertiti se ridică repede în șezut.

— N-am vrut să spun asta! se grăbi ea să adauge.

I-am masat uleiul în piele.

— Încerc de opt luni, i-am spus.

Privirea ei coborî spre talia mea.

— Nimic. Nu cred că voi avea vreodată copii.

— Nu ai de unde să știi asta, spuse Nefertiti, aprinzându-se. Depinde de Aton.

Am strâns din dinți și Nefertiti se lăsă din nou pe spate și oftă.

— Ce-ar fi să-mi povestești despre Teba? Ce faci acolo toată ziua?

I-aș fi răspuns, dar furăm întrerupte de strigăte de copii și de respirația îngreunată a unei femei adulte care alerga după ei.

— Meritaton, Meketaton! strigă râzând sora mea.

Cele două fete se năpustiră în brațele lui Nefertiti și povestea mea fu uitată. Doica însă nu râdea, deși făcu o plecăciune scurtă în clipa în care intră în camera faraonului.

Fetița mai mică plângea, ținându-se cu mâna de ciuful din frunte.

— Meri m-a tras de păr, spuse ea printre sughițuri.

— Nu m-am atins de părul ei. N-o crede!

I-am lăsat piciorul lui Nefertiti și amândouă fetițele se opriră pe dată și se uitară la mine cu ochii măriți de curiozitate. Fata mai mare veni lângă mine și mă privi direct în ochi, cu aceeași încredere pe care o avusese și Nefertiti în copilărie.

— Tu ești mătușa Mutnodjmet? întrebă ea.

I-am zâmbit lui Nefertiti.

— Da, eu sunt.

— Ai ochii verzi.

Mă scrută cu privirea, încercând să se hotărască dacă mă plăcea sau nu. Apoi Meketaton începu din nou să plângă.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat-o pe micuța prințesă întinzând brațele spre ea, dar fetița stătea lipită de mâna mamei ei.

— Meri m-a tras de păr, suspină ea.

M-am uitat la Meri.

— N-ai face tu una ca asta, nu-i așa?

Fetița clipi din ochii negri.

— Sigur că nu!

Îi aruncă o privire tristă mamei ei.

— Altfel, *mawat* nu ne mai lasă să călărim.

M-am uitat lung la Nefertiti.

— În care de luptă, îmi răspunse ea.

— La doi și trei ani? Dar Meketaton este prea mică…

Mi s-a părut că zăresc o expresie satisfăcută pe chipul doicii, care rămăsese în ușă și se uita la cei doi copii pe care-i avea în grijă.

— Da de unde! spuse Nefertiti în timp ce o servitoare o ajuta să iasă din baie și-i aducea halatul. Călăresc la fel de bine ca orice băiat de vârsta lor. De ce să nu se bucure și copiii mei de asta, doar pentru că sunt fete?

Am privit-o uluită.

— Pentru că e periculos!

Nefertiti se aplecă spre Meritaton. „Așadar, Meri e preferata“, mi-am zis.

— Îți este frică în arenă? o întrebă și parfumul de lavandă al săpunului ei învălui încăperea.

— Nu.

Prințesa mai mare își dădu părul pe spate și vârful codiței în care era împletit se opri într-o buclă sub bărbie. Era un copil frumos.

— Vezi? spuse Nefertiti, îndreptându-se. Ubastet, du-le pe fete la lecții!

— Nu, *mawat!* strigă Meritaton și umerii i se pleoștiră. Chiar trebuie?

Nefertiti își puse mâinile în șolduri.

— Vrei să fii prințesă sau o țărancă fără educație?

Meri chicoti.

— Țărancă, spuse ea, obraznică.

— Serios? întrebă Nefertiti. Fără cai, fără vopseluri și fără bijuterii frumoase pe care să le porți?

Meritaton o porni spre ieșire însă ezită la ușă, dorindu-și o

consolare înainte de a pleca.

— Mergem în arenă diseară? o rugă ea pe mama ei.

— Doar dacă vrea tatăl vostru.

În Garderoba Regală, Nefertiti își ridică brațele. Servitoarea se grăbi să o îmbrace, dar îi spuse:

— Nu tu. Mutny!

Am luat rochia de pânză și i-am tras-o pe cap, geloasă pe felul în care i se așeza pe corp, chiar și acum când era însărcinată.

— Le dai voie să călărească în arenă diseară? Există ceva ce să le interzici?

— Când eram copii, aș fi dat jumătate din Akhmim ca să duc viața pe care o au fiicele mele.

— Când eram copii, noi înțelegeam ce înseamnă modestia, am spus.

Ridică din umeri și se așeză în fața oglinzii. Îi crescuse părul. Îmi întinse peria.

— Tu faci asta mult mai bine decât Merit.

M-am încruntat.

— Ai putea să-mi scrii din când în când, i-am spus, luând peria și trăgându-i-o ușor prin păr. Mama îmi scrie.

— A fost alegerea ta să fugi cu un soldat. Nu a mea.

Degetele mi se strânseră în jurul periei și Nefertiti deschise larg ochii.

— Mutny, m-a durut!

— Îmi pare rău.

Se așeză mai bine pe scaunul de abanos.

— Diseară mergem în arenă, hotărî ea. Nu ai văzut nestemata cea mai de preț a orașului nostru.

— Credeam că aceea ești tu.

Îmi ignoră înțepătura.

— Cred că am reușit, spuse ea. Cred că am construit ceva ce

va dăinui până la sfârșitul veacurilor.

M-am oprit din pieptănat.

— Nimic nu e veșnic, i-am atras atenția. Nimic nu durează o eternitate.

Nefertiti își studie imaginea în oglindă și rânji cu neobrăzare.

— De ce? Crezi că zeii mă vor pedepsi fiindcă am îndrăznit prea mult?

— Nu știu, i-am răspuns.

Într-un alai gălăgios de gărzi și care încrustate cu nestemate, am coborât pe Drumul Regal înspre arena ce se ridica deasupra orașului. Era prima oară când vedeam Drumul Regal terminat. Era incredibil de lat și se încolăcea prin oraș asemenea unei panglici lungi. Tutmes, care devenise la fel de important ca orice vizir de la curte, mergea în carul meu, și l-am surprins privindu-mă în lumina serii.

— Semeni mai mult cu sora ta decât îmi aminteam, spuse el. Aveți aceeași pomeți, aceleași buze…

Artistul din el ezită.

— Dar nu și aceeași ochi.

Se apropie de mine și mă privi cu atenție.

— S-au schimbat.

— Au ajuns să semene mai mult cu ai tatei. Prudenți și vicleni.

Am privit în fața mea.

— Și Nefertiti? am întrebat. S-a schimbat de când ai venit prima oară la curtea din Memfis?

Ne-am uitat amândoi la Nefertiti care mergea în carul din fața noastră. Coroana îi strălucea în lumina palidă a serii și mantia lungă și argintie îi flutura în vânt. Tutmes spuse cu mândrie:

— Nu, regina este exact la fel.

„A rămas tot un copil răsfățat“, mi-am zis. Dar oamenii o iubeau. În timp ce înaintam spre arenă, se îngrămădeau în stradă, scandându-i numele și aruncându-i flori de lotus la picioare. Pe măsură ce se răspândea vestea cum că regina coborâse în oraș, scandările deveneau din ce în ce mai înflăcărate. Gărzile nubiene o încercuiau în carele lor strălucitoare, ținând la distanță cu scuturile mulțimea entuziastă.

— Înapoi! strigau ei. Înapoi!

Dar egiptenii se călcau în picioare pe Drumul Regal, implorând-o pe sora mea să-l roage pe Aton să le aducă fericire.

— Vă rugăm! strigau oamenii. Vă rugăm, maiestate!

M-am uitat la Tutmes.

— Așa e întotdeauna?

— Întotdeauna, domniță. S-ar duce de bună voie în carierele din Aswan pentru ea. Se adună la porțile palatului doar ca să o vadă trecând prin dreptul ferestrei de la camera ei. Fiecare statuie din Amarna este altarul ei.

— Așadar, e zeiță?

— Pentru oameni, da.

— Și faraonul?

Îmi era greu să-l văd. Era înconjurat de un zid gros de gărzi nubiene.

Tutmes se plecă la urechea mea și-mi spuse:

— Aș fi crezut că o să fie invidios. Dar Nefertiti dirijează dragostea oamenilor către el și ei îl laudă pentru că-l laudă ea.

Caii cotiră brusc la intrarea în arenă și strigătele oamenilor rămaseră în urma noastră. Am scos un strigăt de uimire. Era mai mare decât orice văzusem vreodată. Tutmes îmi oferi brațul, ca să mă ajute să cobor din car.

— Privește coroana!

Îmi făcu semn spre partea de sus a arenei deschise, unde, cu

mare efort, fuseseră sculptate imaginile lui Nefertiti și Akhenaton, cu brațele îndreptate înspre razele lui Aton.

— Tu ai făcut asta? am exclamat, neputând să cred.

— Sub îndrumarea lui Maya. Și în doar șapte luni.

Fiecare statuie din gresie fusese pictată și aurită. Mâinile lor împreunate formau o arcadă deasupra arenei. Era o priveliște magnifică. O construcție ce rivaliza cu templele din Teba. Am pătruns înăuntru și nemișcarea nopții apăsa pe colonadele goale. Vocile noastre tulburară liniștea și lungul nostru convoi umplu arena.

— Ce părere ai? mă întrebă Nefertiti, cercetându-mi chipul.

— E magnific, i-am spus. Tutmes este cu adevărat talentat.

Pe zidurile arenei, erau portrete ale tuturor curtenilor, mânând carele, dând lovituri hitiților, însă i-am căutat în zadar pe Kiya și pe prințul Nebnefer. Sora mea îi ștersese deja din Amarna. Știa că rostirea numelui morților însemna readucerea lor la viață, dar și că, într-o zi, când zeii aveau să se întoarcă în Egipt, nu vor găsi nici o urmă a existenței Kiyei.

— Să o ducem să-i arătăm caii cei noi? întrebă Meri, nerăbdătoare. Sunt asirieni!

Akhenaton porni primul spre grajduri în timp ce Nefertiti îmi urmărea cu satisfacție uimirea care mă copleșea în fața a tot ceea ce era în jurul meu. Mi-am imaginat câte scrisori fusese nevoit tata să scrie pentru a face rost de atâția cai de rasă pură.

— Aceea este perechea din Asiria, îmi arătă Nefertiti. Akhenaton a cumpărat doi pentru Meri și Meketaton. Și acum, cine știe? Curând, poate vom avea nevoie de încă unul, pentru un băiețel. Este cea mai măreață arenă din Egipt, nu-i așa?

— Cred că a fost nevoie de foarte multă muncă.

— Trei sute de nubieni, răspunse Nefertiti.

— Aș fi crezut că te temi să nu vă spioneze, i-am spus cu băgare de seamă.

— Nubienii sunt mai loiali decât cei mai mulți dintre egipteni, pufni Akhenaton. Îmi sunt devotați nu doar mie, ci și gloriei lui Aton. Există un singur zeu în Egipt.

Se uită la Nefertiti.

— Zeul care ne-a pus pe tronurile lui Horus.

Nefertiti îl avea acum pe deplin în puterea ei. Ne avea pe toți.

Își sprijini capul pe brațul lui și-și puse mâna pe burtă.

Fu o naștere ușoară, la fel ca prima și cea de a doua, și m-am întrebat la câte oare urma să mai fiu prezentă înainte de a trece pragul propriului meu pavilion de naștere. Mi-am spus că aveam să plec de îndată ce venea copilul, dar nu am putut fi invidioasă pe fericirea surorii mele când am văzut copilașul lipit de sânul ei.

O a treia prințesă. Trei fete la rând.

Vestitorul anunță numele copilei.

Ankhesenpaaton, însemnând *Cea care trăiește pentru gloria lui Aton,* și când am văzut lacrimile de bucurie din ochii lui Akhenaton nu am putut să-mi stăpânesc întrebarea amară care-mi străbătea gândurile: de ce el merita un copil și Nakhtmin nu.

— La ce te gândești? mă întrebă încet mama.

Am privit-o pe Nefertiti înconjurată de familia ei. Akhenaton, Meritaton, Meketaton și acum prințesa nou-născută, Ankhesenpaaton. Toți numiți după zeul soarelui, un zeu pe care nimeni în afară de ei nu îl înțelegea.

— Cred că știi, i-am răspuns, strângându-mi buzele.

— O să-ți macine sufletul.

Tata și Tiye veniră în spatele nostru și mă îmbrățișară compătimitor.

— Nu sunt eu cea care tocmai a născut? exclamă Nefertiti. Ea ce-a făcut, în afară că a stat să se uite?

Tiye îmi aruncă o privire, apoi se duse să o vadă pe noua

prințesă a Egiptului.

— Mărite Osiris!

Mătușa se uită la mine.

— Are culoarea lui Mutnodjmet. Și aceeași formă a ochilor.

Mama și tata se duseră repede lângă pat să vadă dacă într-adevăr așa era, dar eu am rămas nemișcată, prea supărată ca să vreau să văd ceva.

— Așa este! exclamă mama.

Nefertiti radia de mândrie.

— Vino. Arată exact ca tine, zise ea.

Faraonul își încleștă maxilarul în clipa în care m-am aplecat deasupra celui de-al treilea copil al său și i-am privit chipul. Apoi i-am zâmbit lui Akhenaton.

— Da! Exact cum ar fi arătat probabil fiica mea. Dacă nu ar fi fost ucisă.

— Este furios pe tine!

Mânia de pe chipul ei le făcu pe gărzi să împietrească. Dar refuzam să-mi pese.

— N-are decât să fie.

Nefertiti se ridică în capul oaselor și șuieră:

— Nu trebuia să spui asta! Nimeni din Amarna nu crede așa ceva.

— Pentru că nimeni în Amarna nu e atât de nesăbuit încât să-ți spună adevărul. Dar eu refuz să mint! Mă duc acasă.

— La Teba? strigă ea, dându-se jos din patul din pavilionul de naștere.

N-ar fi trebuit s-o las. Se prinse de brațul meu, trăgându-mă înapoi.

— Nu pleca. Te rog, nu pleca, Mutnodjmet. Nu mă poți lăsa așa!

— Așa cum? am întrebat-o.

Preț de câteva clipe, am crezut că nu-mi va răspunde.

Apoi spuse:

— Atât de vulnerabilă. Akhenaton nu se duce niciodată la Kiya când sunt însărcinată. Se va duce la ea acum.

Nu mai puteam face asta. Nu mai puteam să fiu spionul ei, să-i fac jocul, să-mi doresc ce-și dorea ea. Am vrut din nou să plec.

— Mutnodjmet, te rog!

Se târî după mine și picioarele i se încurcară în așternuturi.

— Nu pot face asta fără tine.

— Ce anume nu poți face? am întrebat, cu dispreț. Nu lucrezi pământul, nu pescuiești în Nil, nu lupți să-i ții pe hitiți la distanță așa cum făcea Tiye, atunci când Egiptul era cu adevărat un imperiu.

— Nu! Joc rolul de zeiță pentru acești oameni, strigă ea. Sunt salvatoarea regatului atunci când masele de soldați egipteni vor să se revolte și se opresc doar atunci când îi pot convinge că Aton a vorbit prin mine și m-a asigurat că va fi prosperitate. Eu sunt cea care trebuie să tragă sforile păpușilor în teatrul ăsta și numai tata – buza de jos începu să-i tremure – numai tata știe cât e de greu și de obositor.

Închise ochii. Lacrimile îi atârnau la capătul genelor.

— Te rog. Rămâi cu mine. Doar o vreme.

— Nu pentru totdeauna, am prevenit-o.

— Doar o vreme.

De îndată ce Nefertiti se convinse că voi rămâne, făcu tot ce-i stătea în putință să se asigure că mă gândesc cât mai puțin la soțul meu din Teba care lucra la mormântul nostru, sculptând chipurile noastre în piatră pentru ca zeii să ne recunoască atunci când aveau să se întoarcă. Avu grijă să fie mereu veselă și plină de laude și să mă copleșească cu daruri: pandantive cu smaralde care să-mi scoată în evidență ochii, brățări late din aur pentru glezne, chiar și mărgele de turcoaz pentru părul

meu, care era des și lucios – singura mea trăsătură pe care Nefertiti o invidiase vreodată. În fiecare dimineață mergeam la templul lui Aton, unde Nefertiti se pleca în fața soarelui și Akhenaton scutura sistrul către cel mai sfânt dintre sfinți.

— Nu poți sta fără să faci nimic în timp ce noi îl venerăm, mă dojeni Nefertiti.

Dar faraonul nu comentă când am refuzat, pentru că eu eram cea care reușise să o tempereze pe Nefertiti, jucând senet cu ea, citindu-i mituri, săltând-o pe scumpa ei Meritaton pe genunchi în cele trei nopți în care el se dusese la Kiya. Așa că rămâneam în umbrele reci ale coloanelor și priveam. Refuzam să mă închin unui disc de pe cer. Ascunse în cuferele mele, îmi adusesem statuete cu Hathor și Amon și aceștia erau zeii cărora mă închinam în fiecare dimineață.

— Cum? răsună o voce în sala mare și goală. Sora Marii Soții a faraonului nu-l venerează pe Aton?

Panahesi ieși din umbră.

— Aton este zeul Egiptului, mă preveni el.

Dar nu mă mai temeam de vizirul Panahesi. Nu era nimic mai mult decât tatăl celei de-a doua favorite a faraonului.

— Tu crezi într-un zeu fără chip? l-am întrebat.

— Eu sunt Marele Preot al lui Aton.

Privirea îmi alunecă spre bijuteriile lui. Înțelese unde băteam și veni mai aproape de mine.

— Știi că faraonul a venit să o viziteze pe Kiya timp de trei nopți, șuieră el. A venit la ea de îndată ce s-a născut prințesa. Credeam că te-ar putea interesa să știi, surioară, că fiica mea e sigură că este însărcinată. Și de această dată, ca și data trecută, va fi băiat.

Am studiat chipul viclean al lui Panahesi și l-am provocat:

— De unde știi că este însărcinată? O femeie nu-și dă seama decât după două luni, uneori chiar trei.

Panahesi își întoarse privirea spre curtea în care erau îngenunchiați Nefertiti și Akhenaton. Rânji:

— Am primit un semn.

Nu i-am împărtășit lui Nefertiti ce-mi spusese Panahesi, dar m-am dus la tata care mă sfătui să nu spun nimic.

— E încă slăbită după naștere. Nu o supăra pentru niște bârfe. Avem destule probleme cu hitiții atât de aproape de un război în Mitanni.

— Dar Akhenaton a fost la palatul ei timp de trei nopți, m-am plâns.

Tata mă privi lung, ca și cum nu înțelegea problema.

— Trei nopți!

— Are nevoie de fii. Chiar și în sminteala lui, Akhenaton știe asta. Dacă Nefertiti nu-i poate dărui un băiat, se va îndrepta către altcineva.

M-am uitat la tata, îngrozită.

— Nu e lipsă de loialitate, îmi citi el gândurile. Așa merg lucrurile în lumea zeilor.

Îmi puse o mână pe umăr ca să mă împace și am observat atunci câte pergamente erau desfăcute pe masa lui, așteptând un răspuns. Multe dintre ele aveau sigiliul regatului Mitanni.

— Chiar va fi război în Mitanni? l-am întrebat, privind pergamentele.

— Înainte de sfârșitul lunii.

— Și apoi?

— Apoi, dacă Egiptul nu trimite soldați în ajutor, Mitanni va cădea, iar noi vom fi următorii.

Ne-am uitat unul la celălalt, înțelegând amândoi ce însemna asta pentru Egipt. Armata noastră nu era pregătită; cei mai buni generali ai noștri fuseseră fie întemnițați, fie alungați. Eram un regat bogat, cu o istorie măreață, dar ca forță militară eram la pământ și am fi fost zdrobiți.

Ne-am întors la Nefertiti, în micuțul atelier pe care Akhenaton îl construise pentru prințese. Faraonul era acolo și se certau. De îndată ce auzi ușa deschizându-se, Nefertiti făcu semn furioasă spre mine:

— Întreab-o! îi ceru ea.

Akhenaton îmi aruncă o privire încărcată de ură.

— Întreab-o! îi ceru din nou Nefertiti, mai tare de această dată.

Akhenaton îi răspunse că nu avea nevoie să mă întrebe pe mine câte nopți fusese să o vadă pe Kiya în Palatul de Nord. Nefertiti trecu vijelioasă pe lângă mine, îndreptându-se spre ușă, și Akhenaton veni în fugă după ea.

— Stai! Voi fi cu tine în seara asta, îi promise el.

— Sper și eu c-o să fii! șuieră Nefertiti. Sau poate ai uitat că ești și tatăl lor?

Arătă cu bărbia înspre Meritaton și Meketaton, care se jucau cu vopselurile, dar se opriseră, ca să se uite la părinții lor.

— Nu mă mai întorc în palatul ei, se scuză Akhenaton.

Nefertiti șovăi în ușă.

— Ieșim cu carele diseară? îl întrebă ea, cunoscând deja răspunsul.

— Da. Și îl putem lua pe Tutmes cu noi, zise el.

— Bine.

Privirea i se mai îmblânzi.

— Și venim și noi? întrebă Meritaton.

Mi-am ținut răsuflarea, așteptând să văd cum va reacționa faraonul luat la întrebări de un copil, dar Akhenaton o ridică pe Meri în brațele lui.

— Sigur că vii și tu, prințesa mea. Ești fiica faraonului. Faraonul nu se duce nicăieri fără cei dragi lui.

Venea întreaga familie. Nefertiti insistă să îi însoțesc în incursiunea prin oraș, dar am refuzat-o.

— Sunt obosită.

— Mereu ești obosită, se plânse ea. Ai crede că tu ești regină, la felul în care te târăști de colo până colo.

I-am aruncat o privire tăioasă și Nefertiti râse, cuprinzându-mă cu brațul pe după talie.

— Glumeam doar.

— Cine-ți masează tălpile, cine-ți face sucul, cine-ți perie părul?

Își dădu ochii peste cap.

— Ai doar optsprezece ani. Cum o să fii la patruzeci?

— Moartă, probabil, am spus pe un ton acru.

Ochii ei negri se îngustară.

— Nu spune astfel de lucruri! Vrei să te audă Anubis?

— Credeam că nu e decât Aton.

Cincisprezece zile mai târziu, sora mea țipa:

— Un festival pentru ce?

Ușile Camerei de Audiențe fuseseră închise pentru toată lumea. Doar familia noastră era prezentă.

— Un festival în onoarea celui de-al doilea copil al Kiyei, mormăi Akhenaton.

Nefertiti își aruncă sceptrul la picioarele podiumului, ascultându-l cum se rostogolește cu zgomot pe dalele pardoselii. Explodă de furie:

— Asta înseamnă că o să și mănânci, nu doar să dormi, în Palatul de Nord în seara asta?

Akhenaton își plecă privirea.

— Este o sărbătoare în cinstea ei și nu pot refuza. Dar tu ești regina Egiptului.

Întinse mâna spre ea.

— Ești binevenită, desigur.

Preț de câteva clipe, am crezut că va spune că se va duce. Apoi se ridică violent și trecu pe lângă el. Ușile duble se dădură

în lături și, după ce-mi aruncă o privire poruncitoare, dispăru. Când ușile se închiseră cu zgomot, m-am uitat la mama.

— Du-te! îmi spuse ea numaidecât.

Am fugit după Nefertiti și am găsit-o în anticamera ce conducea spre Fereastra Aparițiilor. Privea peste acoperișurile orașului Amarna. Templele lui Aton se zăreau în depărtare, ca niște santinele întunecate cocoțate pe coloanele lor. Nu știam dacă să o deranjez, dar îmi auzise deja pașii.

— Eu sunt cea pe care o vor, zise ea.

M-am apropiat ca să văd despre cine vorbea. Dedesubt, străini bogați cu turbane împodobite cu nestemate stăteau cu privirile ațintite înspre palat, ca și cum i-ar fi putut zări silueta la fereastră. Dar întunericul nopții o ascundea vederii.

— Îl iubesc doar datorită mie, zise ea.

— Trebuie să se ducă la Kiya, i-am răspuns. Îi trebuie fii.

Se răsuci pe călcâie.

— Și crezi că eu nu-i pot da unul?

M-am dus lângă ea și acum priveam amândouă orașul.

— Altfel, crezi că nu te-ar mai iubi?

— Mă adoră! spuse ea pătimașă. Cui îi pasă că e însărcinată Kiya? Se duce în seara asta doar pentru că l-a chemat Panahesi. Crede că Panahesi îi este devotat.

Se încordă.

— Așa că, în timp ce tata trudește pe brânci, făcând rost de corăbii și evitând războiul, Panahesi îi șoptește la ureche și Akhenaton se poartă de parcă i-ar fi vorbit Aton însuși. Iar influența lui este din ce în ce mai mare.

— Dar nu mai mare decât a tatei.

— Niciodată mai mare decât a tatei. Am avut eu grijă de asta.

Privi în jos, la oamenii care nu o puteau vedea. Străbăteau orașul cărând coșuri cu grâne pe drumuri care se răsuceau

asemenea unor panglici albe.

— Doar Hatșepsut a mai avut vreodată influența pe care o am eu. Și Kiya nu e regină. Poate avea cinci fii, regină nu va fi niciodată.

Furia reveni în ochii lui Nefertiti.

— Ar trebui să mă duc, spuse ea cu răutate. Ar trebui să mă duc la ospăț și să stric totul.

Vedeam din expresia ei că vorbea serios.

Se auzi un zgomot în spatele nostru și tata intră în anticameră.

— Vino, Nefertiti!

O trase pe sora mea de la Fereastra Aparițiilor și începură să discute cu voce joasă. În timp ce vorbeau, mi-am trecut degetele peste picturile care împodobeau pereții palatului. M-am întrebat ce-ar fi zis oare Nakhtmin dacă ar fi văzut aurul din temple privindu-l de pe pereți cu chipurile celor din familia mea, eu figurând printre ei – Tutmes pictase totul din memorie.

Am studiat una dintre gravuri – îl înfățișa pe tata primind coliere de aur din partea faraonului. Era simbolic, desigur, având în vedere că tata nu primise niciodată astfel de daruri și nu ar fi fost nevoie decât să ridice o mână pentru a și le comanda. Dar, în scena de pe perete, Nefertiti își ținea un braț pe după talia lui, pe celălalt odihnindu-și-l pe umerii lui Akhenaton. Cele două prințese erau acolo și cineva începuse să picteze un al treilea copil, în brațele unei doici. Eu și Tiye eram undeva în depărtare. Brațele noastre nu erau ridicate spre Aton, așa ca ale tuturor celorlalți. Eram îmbrăcate în tunici deschise și sculptorul, Tutmes, scosese în evidență culoarea verde a ochilor mei. Familia mea era peste tot și doar absența lui Panahesi și a Kiyei era izbitoare în Amarna. Dacă Palatul de Nord s-ar fi prăbușit vreodată, mormintele ar fi fost singura dovadă a existenței lor.

— Vii? mă întrebă Nefertiti.

Am privit în jur.

— Unde e tata?

Nefertiti ridică din umeri, într-un gest viclean.

— Cu treabă.

Tăcerea ei satisfăcută îmi atrase atenția:

— Ce se petrece? am întrebat-o. Ce se întâmplă?

— Mergem la ospăț, spuse ea simplu.

— Nefertiti…

— De ce nu? exclamă ea.

— Pentru că este o cruzime.

— Puterea înseamnă cruzime, îmi răspunse ea. Și puterea va fi ori a mea, ori a ei.

Sora mea se privi în oglindă.

— În seara asta, vreau să fiu la fel de frumoasă ca Isis. Nepământean de frumoasă.

Se ridică. Rochia împletită pe care o purta i se ridica într-un arc deasupra sânilor și îi cădea pe spate. Argintul de pe genele și de pe coapsele ei strălucea în lumina torțelor. Își înlocuise coroana cu mărgele de argint pe care și le împletise în păr și care se mișcau odată cu ea. Aproape că-mi părea rău pentru Kiya. Dar Kiya era la fel de vicleană ca și sora mea și, dacă Nefertiti nu îi dădea lui Akhenaton un prinț, familia mea avea să se închine Kiyei, atunci când fiul ei ar fi urcat pe tron. Gândul acesta fu cel care mă făcu să rămân așezată și să îndur procedura dureroasă de smulgere a părului de pe lângă sprâncene și să aștept apoi nemișcată să mi se picteze cu migală obrajii și buzele. Gândul că familia mea ar putea primi porunci din partea unui om ca Panahesi… am clătinat din cap, făcând mărgelele să zornăie. Așa ceva nu putea să se întâmple.

În curtea deschisă, doamnele lui Nefertiti așteptau, vorbind și chicotind ca niște fetișcane. Am pășit în mijlocul lor și aveam

sentimentul că eram niște picături de argint într-un câmp de flori de lotus. Însoțitoarele lui Nefertiti se dădură la o parte, și mi-am dat seama că toate erau fete pe care nu le cunoșteam. Fiice de scribi sau de preoți ai lui Aton, a căror singură treabă era să o amuze pe sora mea. Dinspre grajduri apăru un escadron de gărzi. Un locotenent îi luă mâna lui Nefertiti și o ajută să urce în car. Sora mea îi luă biciul din mână.

— Mâni tu caii? am exclamat.

— Desigur. Către Palatul de Nord! strigă ea.

Nefertiti plesni din bici și carul țâșni în față înspre lumina albă ce strălucea îndepărtat în noapte. Gărzile zoriră în urma ei. Îi auzeam râsul sălbatic și pe femeile care veneau în goană în carele lor, în urma ei.

— Nu atât de repede! am strigat, îngrozită la gândul că ne-am putea răsturna, însă vocea mi se pierdu în vânt și carul continuă să gonească spre nord. O să murim, Nefertiti!

Sora mea se întoarse spre mine cu privirea triumfătoare.

— Ce-ai zis?

Când carul ajunse la porțile palatului, trase de frâie și caii se opriră brusc. Eram uluită să văd cât de maiestuos era palatul Kiyei. Conturul său delicat se unduia în oglinda Nilului, o fortăreață albă construită din dragoste și devotament. Fiecare coloană fusese sculptată în forma unei flori de lotus ce urca înspre cer, ca pentru a-l îmbrățișa pe Aton. Prin deschiderea largă, cu stâlpi, de la intrarea palatului, puteam vedea curțile interioare și grădinile luminate de torțe. Gărzile Kiyei se adunară într-o panică nebună în clipa în care văzură cine eram, îmbrâncindu-se ca să ni se închine și să ne conducă.

— Maiestate, nu știam că veniți.

— Anunță-ne sosirea, porunci Nefertiti.

Servitorii în tunici aurite se năpustiră înspre sală în timp ce grupul nostru înainta încet și hotărât printre lămpile cu ulei ce

luminau scările de calcar. Oaspeții se aplecau în fața noastră, șoptind între ei. Când ajunserăm la Sala Mare, trompetiștii se adunară.

— Regina Nefertiti și domnița Mutnodjmet! anunță ușierul.

Pătrunserăm înăuntru și hărmălaia explodă pe dată în Sala Mare. Doamnele lui Nefertiti ne urmau îndeaproape. Se împrăștiară pentru a găsi mâncare și locuri demne de o regină. Argintul colierelor și brățărilor noastre strălucea în lumină și știam că eram mai frumoase decât oricare dintre femeile prezente, mai frumoase chiar decât fiicele drăguțe și mândre ale vizirilor și scribilor de la palat. Kiya se întoarse brusc și începu să vorbească repede cu soțul ei, pentru a-i distrage atenția, însă privirea lui Akhenaton era ațintită asupra surorii mele, care strălucea asemenea unui pește de argint într-un iaz scăldat de lumina lunii.

— Duceți-mă la masa de onoare, spuse Nefertiti.

Am fost conduse în capătul sălii, la masa unde stăteau Akhenaton și Kiya, cea însărcinată. Nefertiti se așeză în capul opus. Între noi erau cele mai apropiate doamne ale Kiyei. Știam că eu nu aș fi avut niciodată curajul să fac ceea ce tocmai făcuse Nefertiti: să intru în bârlogul leului ca și cum aș fi fost capul familiei.

Panahesi, la dreapta lui Akhenaton, se înroși de furie. La petrecerea Kiyei, Nefertiti ceru muzică și toată lumea râse, cântă și bău. Kiya nu putea face nimic. În orice alt moment, toate doamnele ei ar fi criticat-o pe sora mea. Dar acum, în Palatul de Nord, nici una dintre ele nu îndrăznea să o vorbească de rău pe Nefertiti în prezența lui Akhenaton, așa că se gudurau pe lângă ea, povestindu-i diverse întâmplări, bârfind cu ea și, pe măsură ce râsetele amețite de vin creșteau în intensitate, la fel creștea și furia Kiyei.

— Ce este? întrebă Akhenaton, îngrijorat.

Kiya îl privi lung, pe sub gene.

— Este sărbătoarea mea, nu a ei!

Akhenaton privi în jur, ca să fie sigur că Nefertiti nu era lângă el, și îi promise:

— O să mă revanșez față de tine.

— Cum? țipă ea.

Akhenaton își dezlipi cu greu privirea de sora mea, care-și dăduse capul pe spate și râdea la o glumă de-a lui Tutmes.

— Îi voi porunci lui Tutmes să te sculpteze, l-am auzit spunând.

— Și, dacă voi naște un fiu, își forță Kiya norocul, îl vei numi în sfârșit pe Nebnefer moștenitorul tău?

M-am aplecat mai mult, ca să-i aud răspunsul.

— Asta depinde de Aton.

„Pentru Aton și familia noastră!“ mi-am spus, triumfătoare.

Când ospățul luă sfârșit, am văzut în ochii lui Nefertiti efortul pe care îl făcuse în acea noapte. Când am ajuns în camera ei, îmi spuse pe un ton ce nu lăsa loc la comentarii:

— Rămâi cu mine până se întoarce!

M-am urcat lângă ea în pat și i-am mângâiat părul, pentru a-i alina supărarea.

— Hitiții sunt la granițele cu Mitanni și eu trebuie să mă joc de-a seducătoarea cu propriul meu soț, șuieră ea.

Apoi cedă și spuse, cu vocea tremurându-i:

— Nu poate să nască încă un băiat!

— Poate că nu. Poate că va fi o prințesă.

— Dar eu de ce nu pot avea un fiu? strigă ea. Ce am făcut de l-am mâniat pe Aton?

„Ce ai făcut de l-ai mâniat pe Amon?“ mi-am spus, dar nu am zis nimic.

— Ai luat miere?

— Și mătrăgună.

— Și te-ai dus la temple?

— Ale lui Aton? Desigur.

N-am răspuns, însă tăcerea mea era grăitoare.

— Crezi că ar trebui să merg să mă rog lui Tawaret? întrebă ea încet.

— N-are ce să strice.

Șovăi.

— Vii cu mine? Akhenaton nu trebuie să afle.

— Putem merge mâine, i-am promis și Nefertiti îmi strânse drăgăstos mâna.

Se întoarse cu spatele și-și strânse la piept cearceafurile. După ce adormi, eu rămăsei trează, gândindu-mă unde oare în Amarna puteam găsi un altar ridicat zeiței-hipopotam protectoare a nașterii.

Devreme a doua zi dimineața, înainte ca soarele să urce pe cer, Merit avea un răspuns pentru mine. Îmi spuse că unele dintre femeile din sat aveau statuete cu Tawaret pe care le păstrau pentru atunci când fiicele lor aveau să rămână însărcinate. I-am cerut să ne ducă la casa în care era cel mai mare altar și, înainte ca Akhenaton să se trezească, lectica noastră cu perdelele trase urca dealul, printre vilele bogate ce răsăreau ca ciupercile.

Soarele care urca pe cer era cald. Sub noi, orașul se trezea în străluciri de cardamon și aur. Am dat perdeaua la o parte și am tras în piept mirosul de pâine de curmal proaspătă și de vin fiert.

— Închide perdeaua! sări Nefertiti. Trebuie să terminăm repede.

— Tu ai vrut să vii, i-am spus apăsat.

— Tu te-ai rugat vreodată lui Tawaret? mă întrebă ea.

Știam ce mă întreba de fapt.

— Da.

În vârful dealului, purtătorii coborâră lectica și o servitoare veni să ne întâmpine:

— Maiestate, spuse fata, cu o plecăciune adâncă. Doamna mea vă așteaptă în logie.

Am urcat treptele în grabă: Nefertiti, Merit și eu. Purtătorii lecticii rămaseră în curte, fără să cunoască motivul vizitei noastre, și o femeie înveșmântată în țesături fine veni să ne întâmpine:

— Vă mulțumesc că ați venit în umila mea casă. Eu sunt doamna Akana.

Dar Nefertiti nu o asculta. Privea în jur, căutând statuia lui Tawaret.

— Zeița este pe aici, șopti doamna Akana. Ascunsă de ochi iscoditori.

Se uită neliniștită de la Nefertiti la mine.

Ajunserăm în dreptul unei încăperi din fundul vilei, cu ferestrele acoperite de rogojini de trestie. Pereții albi fuseseră pictați cu imagini îndrăznețe ale zeiței-hipopotam. Doamna Akana simți nevoia să explice:

— Mulți oameni păstrează astfel de imagini, maiestate. Doar altarele publice au fost interzise. Mulți oameni își țin altarele particulare ascunse.

„Nu atât de ascunse încât să nu le găsească Merit“, mi-am zis și Nefertiti dădu în tăcere din cap.

— Vă las atunci, spuse doamna Akana, retrăgându-se. Dacă aveți nevoie de ceva, trebuie doar să mă chemați.

Nefertiti, trezită parcă dintr-un vis, se întoarse spre ea.

— Mulțumesc.

— Vrei să plec și eu? am întrebat-o.

— Nu, vreau să te rogi cu mine. Merit, lasă ofrandele și închide ușa.

Merit lăsă tămâia și florile de lotus pe un scaun, apoi ieși tot

pe unde plecase și doamna Akana. Rămăseserăm singure în încăpere. Zeița hipopotam ne zâmbea, cu burta mare din abanos lustruit strălucind în nuanțe albăstrui în razele ce pătrundeau prin rogojinile de trestie.

— Tu prima, mă îmboldi Nefertiti. Pe tine te cunoaște, explică ea.

M-am dus și am îngenuncheat în fața zeiței, cu o mână de flori de lotus.

— Tawaret, am murmurat, am venit în fața ta ca să te rog să mă binecuvântezi cu un copil.

— Am venit pentru mine! spuse aspru Nefertiti.

I-am aruncat o privire încruntată peste umăr.

— Vin și în numele reginei Egiptului.

Am lăsat florile de lotus la picioarele lui Tawaret.

— Am venit să te rog să îi mai dai un copil.

— Un fiu! clarifică Nefertiti.

— Nu poți să faci asta singură? am întrebat-o.

— Nu! Pe mine s-ar putea să nu mă asculte.

Am înclinat din nou capul.

— Te rog, Tawaret. Regina Egiptului are nevoie de un fiu. A fost binecuvântată cu trei prințese, însă acum te roagă să îi trimiți un prinț.

— Și nu Kiyei! sări Nefertiti. Te rog, fă astfel încât Kiya să nu aibă un băiat.

— Nefertiti! am strigat.

Mă privi nedumerită:

— Ce?

Am clătinat din cap.

— Aprinde tămâia și gata…

Făcu ce îi spusesem și rămase uitându-se la zeița-hipopotam, învăluită în fum. Părea să ne zâmbească binevoitor, chiar dacă Nefertiti îi ceruse un lucru foarte răutăcios. M-am

ridicat și Nefertiti se ridică odată cu mine.

— Așa te rogi întotdeauna? am întrebat-o.

— Ce vrei să spui?

— Nu contează. Să mergem!

A doua zi dimineața, un mesager sosi în Camera de Audiențe.

— Kiya, a doua soție, este bolnavă.

Numaidecât, m-am gândit la rugăciunea lui Nefertiti și m-am albit la față. Tata îmi aruncă o privire și am început să-i spun:

— Ieri…

Dar tata ridică o mână, oprindu-mă.

— Du-te și cheamă-i pe sora ta și pe faraon. Sunt în arenă.

I-am adus pe Akhenaton și pe Nefertiti și, deși Nefertiti mă întreba întruna ce se întâmplase, nu i-am putut șopti decât:

— Rugăciunile ți-au fost ascultate.

Am intrat grăbiți în Camera de Audiențe. Servitorii și cei cu petiții fuseseră scoși afară. Tata se ridică numaidecât.

— Acest mesager a sosit cu vești pentru faraon, zise el.

Mesagerul se înclină adânc.

— Am vești din Palatul de Nord, raportă el. A doua soție este bolnavă.

Akhenaton înmărmuri.

— Bolnavă? Ce vrei să spui? Cât de bolnavă?

Privirea mesagerului coborî în pământ.

— Sângerează, Înălțimea Voastră.

Akhenaton rămase nemișcat și tata se apropie de el.

— Ar trebui să vă duceți la ea, îi sugeră el.

Akhenaton se întoarse spre Nefertiti care dădu din cap.

— Du-te! Du-te și ai grijă ca soția ta să se facă bine.

Akhenaton ezită în fața acestei neobișnuite dovezi de bunătate și Nefertiti îi zâmbi dulce.

— Și ea te-ar trimite la mine, dacă aș fi eu în locul ei, spuse ea.

Am mijit ochii înțelegând cât era de vicleană și, după ce Akhenaton plecă, am întrebat cu asprime:

— Ce se întâmplă?

Nefertiti își dădu jos mantia de pe umeri.

— Tawaret mi-a ascultat rugăciunea, așa cum ai spus.

Tata se încruntă.

— Nu s-a rezolvat încă nimic.

— E bolnavă, spuse repede Nefertiti. Și va pierde cu siguranță copilul.

Am privit-o îngrozită, apoi Nefertiti zâmbi:

— Vrei să-mi aduci un suc, Mutnodjmet?

Am înlemnit.

— Poftim?

— Adu-i un suc, spuse tata și mi-am dat seama ce se întâmpla.

Voiau să plec, ca să poată discuta în liniște.

— De rodii! strigă Nefertiti în urma mea, dar ieșisem deja pe ușile Camerei de Audiențe.

— Domniță, ce s-a întâmplat? mă întrebă Ipu, ridicându-se repede. De ce au dat pe toată lumea afară?

— Du-mă la vechea mea vilă, i-am răspuns. Găsește-mi un car care să mă ducă la Tiye.

Făcurăm tot drumul în tăcere. Când am ajuns, casa arăta la fel ca în seara în care o părăsisem. Logia largă și coloanele rotunde străluceau albe în soare și albăstrelele creșteau vesele la picioarele lor.

— A plantat mai mult cimbru, remarcă încet Ipu.

Se duse la ușă și o servitoare îi deschise. Furăm apoi conduse în casa ce fusese cândva a mea. Pe hol erau mai multe tapiserii și o pictură murală recentă descria o vânătoare. „O

întreagă viață pe tron și iată cu ce a rămas Regina Văduvă a Egiptului.“ Am intrat în logie și regina sosi să mă îmbrățișeze. Auzise că veneam.

— Mutnodjmet!

Brățările grele îi zornăiau melodios pe brațe și colierul lat de aur era încrustat cu perle. Mă îndepărtă cu brațul și îmi cercetă chipul.

— Ești mai slabă, remarcă ea. Dar mai fericită, adăugă, privind în ochii mei.

M-am gândit la Nakhtmin și am simțit o adâncă mulțumire.

— Da, sunt mult mai fericită acum.

O servitoare ne aduse ceai în logie și ne-am așezat pe niște perne groase de puf. Îi dădu voie și lui Ipu să rămână. Făcea parte din familie acum. Însă ea nu spunea nimic.

— Povestește-mi totul despre tine, spuse veselă mătușa mea.

Voia să-i povestesc despre Teba, despre grădina și despre vila mea. Dar eu i-am vorbit despre nașterea lui Nefertiti și sarcina Kiyei. I-am povestit apoi despre ospăț și despre boala celei de-a doua soții.

— Se spune că va pierde copilul.

Tiye îmi aruncă o privire calculată.

— Sunt sigură că tata n-ar omorî niciodată un copil, am spus eu repede.

— Pentru coroana Egiptului? întrebă Tiye, lăsându-se pe spate. Pentru coroana Egiptului s-au comis fapte mult mai grave. Întreabă-l pe fiul meu.

— Dar e împotriva lui Amon, am protestat. Împotriva legilor lui Maat.

— Și crezi că s-a gândit cineva la asta atunci când ai fost tu otrăvită?

Am tresărit. Nimeni nu mai vorbea despre asta.

— Dar există Nebnefer, i-am atras atenția.

— Care-și vede tatăl doar o dată la câteva luni, când Nefertiti îl scapă din mână pe Akhenaton. Și chiar crezi că Akhenaton și-ar lăsa un fiu să domnească? El, care cunoaște mai bine decât oricine trădarea de care este capabil un fiu?

Am fost întrerupte de ușierul mătușii mele. Se înclină adânc.

— O scrisoare de la generalul Nakhtmin. Pentru domnița Mutnodjmet.

M-am uitat lung la Tiye. Servitorii ei încă îl mai numeau pe Nakhtmin general. Mi-am ascuns satisfacția și am răspuns:

— Dar cum de a ajuns aici?

— Mesagerul a auzit unde sunteți și a venit să vă caute.

Făcu din nou o plecăciune și ieși, iar mătușa îmi studie chipul tot timpul cât citii scrisoarea.

— Mormintele noastre sunt gata. Muncitorii le-au sculptat și au început deja să le picteze.

Mătușa dădu din cap, încurajându-mă să spun mai multe.

— Și grădina?

Am zâmbit. Ajunsese să iubească foarte mult grădinile. Mi-am coborât din nou privirea asupra papirusului, căutând vești despre plantele mele.

— E bine. Iasomia a înflorit și via a făcut struguri. Deja. Și nu suntem nici măcar în Phamenoth[20].

Am ridicat privirea și am văzut dorul de pe chipul lui Tiye, dorul de a avea o casă a ei. Apoi, mi-a venit o idee.

— Ar trebui să plecați din Amarna și să veniți să o vedeți! am spus. Să plecați din Amarna și să vă întoarceți la Teba.

Dintr-o dată, mătușa mea rămase nemișcată.

— Nu cred că voi mai pleca vreodată din Amarna, spuse ea. Nu mă voi mai întoarce la Teba decât în sicriu.

Am privit-o uluită.

Se aplecă spre mine și îmi mărturisi:

— Doar pentru că nu mai locuiesc la palat, nu înseamnă că nu mai am putere acolo. Eu și tatăl tău facem mari eforturi ca să nu ni se observe influența.

Zâmbi cu viclenie:

— Panahesi a reușit să îl întoarcă pe Akhenaton împotriva mea. Dar de tatăl tău nu va reuși niciodată să scape. Nu atâta timp cât Nefertiti va fi regină.

Am privit-o pe Tiye, scăldată în lumina razelor ce pătrundeau pe fereastră. De unde avea puterea să facă toate astea? Să rămână în Amarna și să fie praful din spatele tronului în timp ce pe podium stătea fiul ei răsfățat și arogant?

— Nu e chiar atât de greu pe cât pare, răspunse ea întrebării mele nerostite. Într-o zi, poate vei înțelege și tu.

— Unde ai fost?

Nefertiti traversă încăperea din câțiva pași.

— La vila mea.

— Nu ai nici o vilă, mă provocă ea.

— Am fost să o văd pe Tiye.

Sora mea se dădu înapoi, ca și cum aș fi lovit-o.

— În timp ce eu așteptam vești, tu ai fost să o vezi pe Tiye? În timp ce Kiya este bolnavă – vocea i se ridică de furie – m-ai părăsit?

Am râs.

— Ce? Atât de tare te-a afectat vestea că este bolnavă Kiya? Că ar putea pierde copilul?

Rămase nemișcată. Nu îi vorbisem niciodată în felul ăsta.

— Ce e aia?

Se uita la pergamentul din mâna mea.

— O scrisoare.

Mi-o smulse din mână și începu să o citească.

— E o scrisoare de la soțul meu.

Am întins mâna și am luat-o înapoi.

Chipul lui Nefertiti se întunecă.

— Cine a adus-o aici?

— De unde să știu eu?

— Când a venit?

— În timp ce vorbeai cu tata.

Apoi mi-am dat seama ce spunea și vocea mi se ridică de indignare.

— De ce? am exclamat. Au fost și altele?

Nu-mi răspunse.

— Au fost și altele? am strigat. Le-ai ascuns de mine? Nakhtmin este soțul meu!

— Și eu sunt sora ta!

Priveam fix una în ochii celeilalte.

— Voi veni la cină. După aceea, i-am jurat, plec la Teba.

Păși în fața mea.

— Nici măcar nu știi ce s-a întâmplat cu Kiya.

— Firește că știu ce s-a întâmplat cu Kiya. Exact cum ai spus. A pierdut copilul.

— Panahesi va avea bănuieli…

— Fără îndoială că va avea. Dar va trebui să te ferești singură de el.

— Nu mă poți părăsi! strigă.

M-am întors cu fața spre ea.

— De ce? Pentru că nimeni altcineva nu poate? Pentru că toți ceilalți sunt prea vrăjiți de frumusețea ta? Ai încă cincizeci de femei la curte dispuse să te urmeze ca niște cățelușe. Pune pe una din ele să vegheze asupra ta.

M-am dus la cină, așa cum îi promisesem, și Nefertiti dori să-mi pună la încercare loialitatea, poruncindu-mi să-i aduc un fruct special despre care știa bine că se păstra doar în locul cel mai îndepărtat al bucătăriilor. M-am ridicat și i-am spus servitoarei care era cel mai aproape să-i aducă surorii mele un

platou de iuiuba.

— Poate fi otrăvită! strigă ea. Vreau să te duci tu.

Am privit-o lung, apoi am traversat furioasă Sala Mare. Când m-am întors, sora mea era înconjurată de o mulțime de fete tinere de la curte. Își dădu părul pe spate și zâmbi când văzu platoul de fructe din mâinile mele.

— Mutny, l-ai adus!

De parcă s-ar fi îndoit vreo clipă că-l voi aduce.

Femeile se dădură la o parte, ca să îi pot da fructele.

— Ești cea mai bună soră din Egipt, îmi spuse Nefertiti. Unde sunt muzicanții?

Bătu din palme.

— Vreau muzică!

În timp ce fetele își ocupau locurile, m-am așezat lângă mama la baza podiumului și servitorii ne-au adus gazelă friptă și miel copt în miere.

— Așa îți arată ea că te iubește, încercă mama să-i ia apărarea.

— Cum? Tratându-mă ca pe o servitoare?

Începu muzica și Nefertiti bătu din palme în clipa în care apărură dansatoarele, îmbrăcate în rochii strălucitoare și purtând brățări cu clopoței. O mulțime de femei priveau felul în care bea Nefertiti, ținând cupa la fel ca ea, între degetul mare și arătător.

— Cât timp trebuie să stau? am întrebat.

Mama se încruntă.

— Până se termină dansul.

— Am auzit că ai fost să o vezi pe Tiye, zise tata.

— I-am spus ce i s-a întâmplat Kiyei, am răspuns.

Tata dădu din cap.

— Desigur.

— Și nu a fost mirată.

Mă privi într-un mod ciudat și, preț de câteva clipe, m-am întrebat dacă fusese oare într-adevăr vorba de otravă sau doar jocul sorții. Nefertiti se uită la noi și sprâncenele ascuțite îi coborâră. Arătă spre mine, cu degetul îndoit.

Tata îmi făcu semn din barbă.

— Te cheamă.

M-am ridicat și Nefertiti bătu ușor cu mâna un scaun gol de pe podium, unde invitații aveau voie să se așeze și să stea de vorbă cu ea.

— Sper că nu discutai cu tata despre Kiya, mă avertiză ea.

— Sigur că nu.

— E un subiect mort.

— La fel și copilul ei.

Ochii lui Nefertiti se măriră.

— Să nu cumva să te audă Akhenaton! mă avertiză ea.

Akhenaton se întoarse, ca să vadă despre ce vorbea. Nefertiti îi zâmbi, iar eu îl privii fără nici o expresie. Sora mea se întoarse spre mine.

— Uite ce ospăț a trebuit să aranjez doar ca să-i iau gândul de la ea!

— Ce frumos din partea ta, am răspuns.

Furia îi ieși la suprafață.

— De ce ești așa de supărată pe mine?

— Pentru că-ți pui în pericol *ka*-ul nemuritor și tot ce faci este împotriva legilor lui Maat! i-am răspuns. Și pentru ce?

— Pentru coroana Egiptului, îmi zise ea.

— Crezi că va exista vizir care să nu creadă că a doua soție a fost otrăvită?

— Atunci o să se înșele, spuse ea categoric, pentru că eu nu am otrăvit-o.

— Dar a acționat altcineva, în numele tău.

Urmă o pauză între melodii și conversația noastră se opri.

Nefertiti zâmbi larg, ca Akhenaton să-și închipuie că vorbeam despre nimicuri femeiești, ca între surori. Când muzica începu din nou, se aplecă spre mine și-mi spuse tăios:

— Am nevoie să afli ce spun doamnele Kiyei.

— Nu, am zis și răspunsul meu era categoric. Mă întorc la Teba. Ți-am spus că o să plec. Ți-am spus asta, chiar înainte să se nască Ankhesenpaaton.

Muzicienii cântau mai departe în celălalt capăt al sălii, dar curtenii din primul rând de lângă tron puteau auzi ce spuneam. Am coborât podiumul și Nefertiti se aplecă pe tronul ei.

— Dacă mă părăsești, nu te mai poți întoarce niciodată! mă amenință ea.

Întreaga curte se întoarse și se uită la mine și Nefertiti își dădu seama că era auzită.

Se înroși la față.

— Alege! strigă.

Am văzut expresia aprobatoare care-i lumină chipul lui Akhenaton. Apoi m-am întors și m-am uitat la tata, care stătea la masa regală. Chipul îi era o mască perfectă, refuzând să-i trădeze părerea despre faptul că cele două fiice ale lui se certau în public, ca niște pisici.

Am tras adânc aer în piept.

— Am ales atunci când m-am măritat cu Nakhtmin, am răspuns.

Nefertiti se lăsă pe tron.

— Pleacă, șopti ea. Pleacă și să nu te mai întorci! țipă.

Am văzut hotărârea de pe chipul ei, amărăciunea care pusese stăpânire pe ea și am lăsat ușile Sălii Mari să mi se închidă în urmă.

În camera mea, Ipu auzise deja ce se întâmplase.

— Plecăm, domniță. Plecăm cu prima barcă, în seara asta. Am strâns deja.

Cuferele mele erau pregătite și așteptau pe pat și am fost șocată de rapiditatea cu care se desfășura totul.

Fusesem alungată.

Apoi, dintr-o dată, mama era acolo.

— Mutnodjmet, răzgândește-te! mă imploră ea.

Tata stătea ca o santinelă în ușă.

— Ay, te rog! Spune-i ceva fiicei tale! strigă mama.

Dar tata n-avea să încerce să mă convingă să rămân.

M-am dus lângă mama și i-am luat fața în mâinile mele.

— Nu mor, *mawat.* Mă întorc doar la soțul meu, la casa mea, la viața mea din Teba.

— Dar ai o viață aici!

Se uită la tata, care o luă de mână.

— Este alegerea ei. O fiică s-a întins după soare, cealaltă se mulțumește să-i simtă razele din grădina ei. Sunt diferite, atâta tot.

— Dar nu se mai poate întoarce! spuse mama, plângând.

— Nefertiti o să se răzgândească, îi promise el. Ai fost bună că ai venit chiar și așa, pisicuțo.

L-am îmbrățișat pe tata, apoi am ținut-o strâns pe mama, în timp ce servitorii mutau cuferele, cărându-le aranjate unul peste celălalt.

— Vom veni de două ori pe *renpet,* îmi făgădui tata. Și voi aranja o întrevedere cu regele din Mitanni, cu ocazia asta.

— Dacă te lasă Akhenaton.

Tata nu răspunse și știam că avea intenția să facă asta, cu sau fără aprobarea faraonului. Apoi am auzit zgomot și, când m-am întors, am văzut două fetițe care trăgeau cu ochiul de după coloane. Le-am făcut semn cu degetul să se apropie.

— Pleci? mă întrebă cea mare.

— Da, Meri. Mă conduci pe chei ca să-ți iei rămas-bun?

Dădu din cap, apoi începu să plângă.

— Dar eu vreau să rămâi aici.

Eram mișcată. Nu mă cunoștea decât de o lună.

— Nici măcar nu mi-ai văzut încă toți caii. Voiam să ți-i arăt pe toți.

Am clipit în fața acestui răspuns egoist, apoi m-am aplecat și am sărutat-o pe frunte.

— Într-o zi mă voi întoarce și o să-i văd atunci, i-am promis.

— Chiar și templul meu? reuși Meri să îngaime printre suspine.

— Chiar și templul tău, am spus, mușcându-mi buza.

Propriul ei templu? Ce fel de regină va fi această fetiță, dacă i se îngăduie orice lux? De unde va învăța moderația și răbdarea?

Am mers cu mama până pe chei și nu mi-am putut stăpâni lacrimile când barca fu gata de drum. Cine știe ce avea să urmeze, după ce ne luam rămas-bun? Aș fi putut muri la naștere sau mama se putea stinge într-una din molimele ce apăreau atât de des pe malurile Nilului. Ne țineam de mână și am simțit o puternică strângere de inimă dându-mi seama cât de mult o dezamăgisem. Îi adusesem numai tristețe, când o fiică trebuia să aducă bucurie mamei ei.

— Îmi pare rău, i-am spus. Dacă aș fi fost o fiică mai bună, m-aș fi căsătorit cu un bărbat care să fie acceptat de faraon și aș fi rămas lângă tine. Ți-aș fi dat nepoți pe care să-i salți pe genunchi și pentru care să fii recunoscătoare. În schimb, nu ți-am adus decât amărăciune.

— Ai trăit viața pe care ți-a hărăzit-o Amon. Nu ai ce regreta.

Se aplecă și îmi șopti la ureche, ca tata să nu audă:

— Și în fiecare seară mă consolez cu gândul că, dintre cele două fiice ale mele, tu ești cea căreia îi va zâmbi eternitatea. Chiar și fără aur, fără copii sau coroană.

Mă sărută pe creștet și până și tata păru mișcat când mă

văzu îndepărtându-mă de Amarna, nestemata pe care familia mea o clădise din nisip. Era doar o rivală ieftină a Tebei, plină de praful strălucitor al noului, și totuși, în timp ce mă îndepărtam, am încercat un sentiment de pierdere: era moștenirea familiei mele și o părăseam pentru totdeauna.

---

[19] În mitologia egipteană veche desemna o zeiță a eternității, fiind totodată și termenul folosit pentru „an“. (n.red.)

[20] Luna lui Amenhotep. A șaptea lună a calendarului egiptean antic, și a treia din anotimpul Peret, corespunzând intervalului cuprins între mijlocul lunii ianuarie și mijlocul lunii februarie (n.red.)

CAPITOLUL 21

TEBA

Paisprezece Phamenoth

Soțul meu sosi pe chei în clipa în care ambarcațiunea intră în port. Mă duse în casă și mă întinse pe patul nostru. Am privit pereții care fuseseră albi și opaci la sosirea noastră. Acum străluceau, animați de scene ce redau peisaje de lângă râu în plăci de faianță colorată.

— Cine a făcut toate astea? l-am întrebat.

— Am angajat un pictor din oraș. A făcut totul în trei zile.

Am lăudat munca pictorului. Era frumos. Nu la fel de grandios precum cele ieșite din mâna lui Tutmes, dar totuși frumos. Culorile pe care le alesese pentru râu erau profunde și variate.

— Ei, spune-mi! zise el.

Am oftat și i-am povestit despre nașterea lui Ankhesenpaaton, apoi despre Kiya și despre cum fusesem alungată din Amarna. Mă cuprinse în brațe și mă strânse lângă el.

— Ce ai tu, *miw-sher*, de le stârnești oamenilor atâta pasiune? M-am gândit la tine în fiecare zi, întrebându-mă dacă sora ta ar fi fost în stare să trimită asasini, ca apoi să te mărite cu altcineva, odată ce eram mort.

— Nakhtmin! am exclamat.

— Ești totul pentru ea, spuse el cu seriozitate.

— Și tu ești totul pentru mine. Nefertiti înțelege asta. Și dacă ar auzi măcar o șoaptă împotriva ta, i-ar opri mâna faraonului…

— A devenit atât de puternică?

— Ar trebui să-i vezi pe oameni, în arenă și pe străzi… Ar face orice pentru ea.

— Și pentru el?

— Nu știu.

Îmi mângâie obrazul.

— Hai să ne gândim la altceva acum.

Am făcut dragoste toată după-amiaza. Mai târziu, Ipu ne aduse masa, smochine și migdale cu felii de pește și pâine proaspătă de orz. Am mâncat și am vorbit, iar Nakhtmin mi-a povestit despre mormântul nostru din dealurile Tebei, cât de solid fusese construit și cât de frumos îl făcuseră deja muncitorii.

— I-am găsit pe cei pe care i-a concediat faraonul înainte să se mute în Amarna. Își oferă acum serviciile oricărui nobil dispus să plătească. Faraonul a greșit că nu i-a luat.

— Faraonul greșește în multe, am spus.

Ușa se deschise cu un scârțâit și mâna lui Nakhtmin zbură pe dată spre cuțit. Am privit în jos și am râs.

— E doar Bastet! Vino încoace, *miw* grăsan ce ești!

Nakhtmin se încruntă.

— Și uite-l ce mare s-a făcut.

L-am ridicat pe Bastet în poală și motanul începu să toarcă, mulțumit de atenția pe care i-o acordam.

— Mă mir că nu e supărat pe mine că am plecat.

Nakhtmin își ridică sprâncenele.

— Oh, n-ai grijă. A stat destul timp botos în lipsa ta.

M-am uitat la Bastet.

— Ai fost un *miw* cuminte?

— Întreabă-ți cuvertura preferată.

Am făcut o pauză.

— Cea…

Nakhtmin dădu din cap.

— Mi-ai rupt cuvertura cea bună? am strigat și urechile lui Bastet i se lipiră de cap, ca și cum ar fi știut exact despre ce vorbeam.

— Nu cred că te înțelege, spuse Nakhtmin.

— Sigur că mă înțelege! Mi-a distrus cuvertura preferată.

— Poate așa te-nveți să nu mai pleci de-acasă, adăugă Nakhtmin, jucăuș.

Ne-am înfășurat în cearceafurile subțiri și Bastet se ghemui la picioarele patului nostru. Apoi Nakhtmin mă ascultă în timp ce-i descriam orașul Amarna, Palatul de Nord și arena pentru a căror construcție fusese nevoie de mii de oameni. În cele din urmă, când se lăsă seara, am deschis ușile și am ieșit pe balcon, privind luna ridicându-se deasupra fluviului. De cealaltă parte a apei, case mari străluceau luminate de sute de felinare pâlpâitoare.

— Cum crede că Amarna se va putea vreodată compara cu asta? am întrebat, peste măsură de recunoscătoare lui Amon că eram în viață și că stăteam în brațele bărbatului pe care îl iubeam, într-un balcon din care vedeam cel mai frumos oraș al Egiptului.

A doua zi dimineața, când m-am întors în grădina mea, mi-am lăudat soțul pentru felul în care reușise să ude mătrăguna și să îngrijească hibiscușii. Până și Ipu era impresionată de ceea ce făcuse în lipsa noastră.

— Eram sigură că vom găsi doar pământ uscat și buruieni, îmi mărturisi ea.

Am râs amândouă și Nakhtmin vru să știe ce anume ne amuza atât de tare.

— Vitejia ta în grădină, i-am spus.

Nu mi-a fost greu să mă întorc la viața mea din Teba. Nilul se învolbura, păsările cântau, bâtlanii se împerecheau și Bastet se plimba prin casă de parcă ar fi fost stăpânul Egiptului.

Am mers cu Ipu la piață să cumpărăm pește pentru Bastet și mi-am amintit din nou ce oraș încântător era Teba. Dealurile roșiatice și stâncile de un auriu întunecat străluceau proaspete în lumina dimineții. Între tarabe, bătrânele își aranjau marfa, mestecând nuci de betel și făcând schimb de bârfe. Soarele de iarnă își arunca strălucirile aurii deasupra fluviului, unde bărbați cu plase grele descărcau bunurile de pe corăbiile negustorilor. În timp ce treceam prin mulțime, bărbații se uitau mai întâi la mine, atrași de brățările mele masive din aur și argint, însă privirile le zăboveau mai mult asupra lui Ipu, care se legăna printre tarabe, zâmbind la toate glumele bărbaților.

Paser, tâmplarul, voia să știe dacă faraonul era mulțumit de cutia pe care i-o făcuse cu șaptesprezece ani în urmă.

— Este încă în camera lui, așezată în locul din care se vede cel mai bine, îi spuse Ipu.

Bătrânul vânzător se dădu înapoi, împreunându-și palmele.

— Ați auzit? Cutia lui Paser, tâmplarul, este în Palatul de lângă râu.

M-am uitat la Ipu, care zâmbea, mulțumită de minciuna ei. Paser se aplecă în față.

— Aș fi putut lucra la morminte. Sunt sigur că m-ar fi luat, dacă m-aș fi dus la Amarna. Aș fi putut face *ushabti*[21] pentru călătoria faraonului în viața de apoi.

— Dar ce ar fi făcut fiica ta fără tine? întrebă Ipu.

— Putea să vină și ea, spuse bătrânul lăsându-se luat de val, apoi oftă adânc. Ah, dar astea sunt doar visele unui bătrân.

— Nu ești așa de bătrân, îl lingușí Ipu și tâmplarul rânji.

Am pornit mai departe și i-am amintit lui Ipu de peștele pentru Bastet.

— Mergem la taraba lui Rensi, îmi spuse ea. El are peștele cel mai bun.

— E pentru Bastet. Mă îndoiesc că va observa diferența.

Ipu se uită la mine.

— Știe tot, *miw*-ul ăsta.

Se duse hotărâtă până la ultima tarabă din piață, apoi se opri brusc în clipa în care văzu un tânăr în locul lui Rensi. Era înalt și bine făcut, cu mâini ce nu păreau să aparțină unui vânzător de pește.

— Ce vă pot da, doamnele mele?

— Unde e Rensi? întrebă Ipu.

— Tata are treburi în Memfis următoarele două luni. Mă ocup eu de tarabă până atunci.

Ipu își puse mâinile în șold.

— Rensi nu mi-a spus niciodată că are un fiu.

— Nici mie nu mi-a spus tata că are clienți atât de fermecători.

Se uită la amândouă, dar îmi dădeam seama că îi adresase complimentul lui Ipu.

— În cazul ăsta, vrem biban. Biban proaspăt! Nu ceva ce ai prins acum două zile și ai frecat cu cimbru.

Fiul părea profund jignit.

— Chiar crezi că aș vinde pește vechi de două zile?

— Nu știu. Se ridică oare reputația fiului lui Rensi la cea a tatălui său?

Îi întinse un vas de lemn, cu biban proaspăt.

— Ia asta acasă și să-mi spui dacă nu e cel mai bun pește din Teba.

— Mă tem că nu-ți va putea spune nimic, am zis eu sec. E

pentru un *miw.*

Fiul se uită la Ipu de parcă ar fi fost nebună.

— Biban pentru o pisică?

Întinse mâna să ia peștele înapoi.

— L-ai vândut! exclamă Ipu. Prea târziu!

— E cel mai bun pește din Teba!

Se uită la mine, încercând să găsească puțină susținere.

— Și i-l voi da celui mai frumos *miw* din Teba, promise Ipu.

— Nu poți da biban unui *miw!*

— Cum te cheamă? îl întrebă ea.

Vânzătorul de pește se încruntă.

— Djedi.

— Ei bine, Djedi, când se va întoarce tatăl tău – puse bine sub braț bibanul împachetat – poți fi sigur că doamna mea, aici de față, te va lăuda.

Bărbatul rămase privind cu gura căscată în timp ce eu și Ipu ne îndepărtam, apoi mi se adresă mie.

— Am mai văzut-o prin piață. Întotdeauna e așa de obraznică?

Am zâmbit.

— Întotdeauna.

În căldura neobișnuită pentru luna Pachon, am început să adun frunze uscate și să strivesc coji de ouă ca să îmbogățesc solul grădinii. Casa noastră fu năpădită de crini strălucitori și de hibiscuși înfloriți cu câteva luni mai devreme, dar când m-am aplecat să culeg florile de lotus, mi-am amintit de Nefertiti și m-am simțit copleșită de tristețe. În furia mea, refuzasem să-mi cer scuze și acum mi-o imaginam pe mama stând singură în camera ei în timp ce tata se închidea în Per Medjat, de unde trimitea spioni și scria scrisori pentru a-și da seama cât de mult înaintaseră hitiții în regatul Mitanni. Cum stăteam așa pe balcon, Ipu veni lângă mine și-mi spuse.

— Tu ai vrut să fie așa, domniță.

Am dat cu tristețe din cap.

— Știu.

— Nu e prima oară când îi părăsești, spuse Ipu, neînțelegându-mi zbuciumul.

— Dar niciodată așa. Acum suntem despărțiți pentru că Nefertiti e furioasă și mama își va face griji, iar tata va avea nevoie de mine dacă sora mea va deveni dificilă, numai că eu nu voi fi acolo.

Am privit peste balcon. „Dacă aș avea copii, ar fi altceva", mi-am zis. Aș avea grijă de un fiu sau mi-aș învăța o fiică tainele pământului. Nu aș căuta niciodată o doică pentru copilul meu. Ar fi numai al meu. Ar fi totul pentru mine. Și nu aș avea o fiică preferată. Dar nu eu fusesem cea binecuvântată de Tawaret. Zeița alesese să-i zâmbească lui Nefertiti.

— Hai, spuse Ipu, încercând să mă scoată din melancolie. Mergem la piață să vedem înghițitorii de flăcări.

— Pe soarele ăsta?

— Putem lua un umbrar, sugeră ea.

Am mers la piață pentru a doua oară în șapte zile și ne-am pierdut în agitația din jur. Nu aveam nimic de cumpărat, însă negustorul de pește al lui Ipu reuși să ajungă la noi. Ne întinse două pachete învelite în papirus, suflându-și părul de pe ochi.

— Pentru cele mai frumoase doamne din Egipt, spuse el.

— Ești foarte drăguț, spuse Ipu, uitându-se la pește, dar știi că sora Marii Soții a faraonului nu poate accepta mâncare din partea unui străin.

Îi dădu înapoi peștele și tânărul se prefăcu că se simte adânc jignit.

— Și cine spune că sunt un străin, domniță? Te-am văzut aici de două ori. Și, înainte să plecați din Teba, te-am mai văzut o dată. Poate că tu nu ai observat un bărbat simplu și neînsurat

așa ca mine, dar eu te-am remarcat.

Ipu îl privi lung.

Am râs.

— S-ar părea că ai lăsat-o pe Ipu fără cuvinte, l-am felicitat. Cred că este o premieră.

— Ipu… negustorul de pește îi repetă numele gânditor. Fata prietenoasă.

Puse peștele înapoi în mâinile ei.

— Ia-l. Nu e otrăvit.

— Dacă este, mă întorc din viața de dincolo după tine!

Djedi râse.

— Nu va fi nevoie. Mănânc și eu diseară pește din aceeași captură. Poate vii și mâine să-mi spui cum a fost?

Ipu își aruncă părul peste umăr într-un gest cochet și mărgelele se loviră, răsunând melodios.

— Poate.

După ce ieșirăm din piață, m-am întors spre Ipu la cotitura drumului.

— E interesat! am exclamat.

— Este doar un negustor de pește, zise ea, respingând ideea.

— Nu e doar atât. Ai văzut cât aur are pe degete?

— Atunci, poate că e pescar.

— Cu asemenea inele?

Am clătinat din cap.

— N-ai spus tu că-ți dorești un soț cu ceva avere? Dacă el este acela?

Ne-am oprit pe cărarea ce urca înspre grădina mea și Ipu deveni serioasă.

— Te rog să nu spui nimănui despre asta, zise ea.

M-am încruntat.

— Cui, de pildă?

— De pildă vreuneia dintre femeile care vin să cumpere

ierburi.

M-am dat în spate, jignită.

— Eu nu bârfesc!

— Vreau doar să fii cu băgare de seamă, domniță. Ar putea fi însurat.

— A zis…

— Bărbații zic multe.

Însă i-am zărit o sclipire în ochi.

— Vreau doar să fiu atentă.

Nu m-am dus la piață cu Ipu a doua zi, dar am văzut-o plecând și i-am șoptit lui Nakhtmin că purta o rochie mai frumoasă decât de obicei.

— Crezi că se duce să-l vadă? mă întrebă, strângându-mă la pieptul lui.

— Desigur! Avem carne destulă și pește nu ne trebuie. De ce s-ar duce?

Am zâmbit, gândindu-mă la Ipu în sfârșit îndrăgostită.

Acum că se aflase de întoarcerea mea la Teba, femeile începură să apară din nou la ușa mea. Cel mai mult vindeam acacia și miere, un amestec pe care femeile din vilele din Teba se temeau să-l ceară medicilor lor. Așa că servitoarele se strecurau pe cărarea mea la primele raze ale dimineții, având întotdeauna grijă să ascundă numele doamnei care le trimisese, sosind cu săculeți plin cu debeni pentru a se asigura că întâlnirile cu iubiții secreți sau căsătoriile nefericite nu se sfârșeau cu apariția unui copil. Încercam să nu văd ironia situației mele – le dădeam femeilor leacuri ca să nu rămână însărcinate, când eu numai pentru asta mă rugam.

Uneori, femeile veneau și pentru altceva, după plante care să vindece negi sau răni căpătate în împrejurări pe care nu mi le împărtășeau și despre care nu le întrebam. O astfel de femeie mi-a arătat vânătăile și m-a întrebat în șoaptă:

— Există ceva ce ar putea ascunde asta?

Am tresărit în clipa în care am atins vânătaia umflată de pe brațul micuț al femeii. Am traversat camera pe care Nakhtmin mi-o umpluse cu rafturi de lemn, unde să-mi țin borcanele și fiolele. Mi-am luat cartea despre boli și leacuri și am răsfoit paginile.

— Ai venit acum șase luni după acacia și miere. Acum te-ai întors după ceva care să-ți ascundă vânătăile?

Femeia dădu din cap.

N-am spus nimic; m-am dus doar la raftul din lemn de cedru lustruit, unde-mi țineam uleiurile.

— Dacă aștepți, îți amestec niște ulei de rozmarin cu pigment galben. Trebuie să îl aplici cu o pensulă, în mai multe straturi.

Se așeză lângă masa mea și mă privi folosind pistilul ca să fac pudra. Vedeam după culoarea pielii ei că avea nevoie de galben arămiu și am încercat un sentiment de mândrie în clipa în care întinse brațul și vânătaia dispăru chiar sub ochii mei. Îmi plăti cu un deben de aramă și, văzându-i aurul pe care îl purta la gât, am întrebat-o dacă averea lui merita un asemenea preț.

— Uneori, îmi răspunse ea.

Veniră servitoare întreaga după-amiază – pe unele le cunoșteam, altele-mi erau străine. Când se potoli agitația, am ieșit să îl privesc pe Nakhtmin în curtea deschisă a vilei noastre de unde apele fluviului se vedeau unduind albastre și argintii printre coloane. Își scosese cămașa și, în căldura soarelui, spatele auriu îi strălucea, acoperit de sudoare. Se întoarse și, când mă văzu privindu-l, îmi zâmbi.

— Ți-au plecat toți clienții? îmi strigă el.

— Da, dar n-am văzut-o pe Ipu de azi dimineață, i-am spus, îngrijorată.

— Poate că au început s-o intereseze dintr-o dată peștii.

Mă gândeam cât de ciudat era ca eu să o ajut pe Ipu să se îmbrace pentru cina cu Djedi – care deținea nu doar o corabie de mărfuri, ci trei. I-am pus pe cap cea mai bună perucă a mea și fiecare codiță fusese împletită cu fir de aur și parfumată cu lotus. Purta o tunică strânsă pe corp și o mantie tivită cu blană. Sandalele din papirus împletit erau ale mele și, când am privit-o în oglindă, mi-am amintit de Nefertiti și de nenumăratele ocazii în care o ajutasem pe sora mea să se îmbrace pentru cină. Am îmbrățișat-o pe Ipu și i-am șoptit vorbe de încurajare și, când a plecat, mi-am zis cu părere de rău: „Dacă se mărită, n-o să mai am pe nimeni, în afară de Nakhtmin." În fiecare noapte așezam ulei la picioarele micuțului meu altar pentru Tawaret și, în fiecare lună, sângerarea venea. Aveam douăzeci de ani și nu aveam nici un copil. Era posibil să nu am niciodată unul. „Și acum, n-o s-o mai am nici pe Ipu."

Am roșit pe dată, îngrozită de faptul că puteam gândi la fel ca Nefertiti. „Poate că suntem mai asemănătoare decât credeam."

Am intrat în bucătărie și am găsit pâinea și brânza de capră pe care mi le lăsase Ipu.

— Ipu ia cina cu negustorul de pește în seara asta, i-am spus lui Nakhtmin.

Dar el privea încordat un pergament, în logie. Nu se uită la mine.

— Ce este? am întrebat, aducându-i mâncarea.

— O petiție de la oamenii din oraș, spuse el grav.

Îmi întinse pergamentul. Era de la oamenii din Teba. Am recunoscut printre cei trecuți pe listă numele unor bărbați care deținuseră funcții importante înainte să moară Bătrânul. Vechi prieteni ai tatălui meu și foști preoți ai lui Amon.

Mi-am înăbușit un strigăt.

— Vor să preiei puterea în Amarna!

Nakhtmin nu-mi răspunse, privind peste balcon, către Nil.

— Trebuie să-i arătăm numaidecât tatei…

— Tatăl tău știe deja.

M-am așezat, privindu-l lung în lumina ce pătrundea prin rogojinile de trestie, coborâte.

— Cum ar putea să știe deja?

— Știe totul, urmărește totul. Dacă nu a venit încă cineva aici ca să-mi taie gâtul, este pentru că el a dat ordin ca nimeni să nu se atingă de mine. Are încredere că nu voi conduce o armată în Amarna pentru că știe că tu însemni pentru mine mai mult decât orice coroană.

— Dar de ce nu-i arestează tata pe acești oameni? Sunt trădători!

— Doar dacă se răscoală sub conducerea mea. Până atunci, sunt prieteni și dacă Amarna va fi să cadă vreodată și Aton va întoarce spatele Egiptului, la cine va găsi tatăl tău ajutor?

L-am privit tăcut, înțelegând.

— La tine. Vei avea susținerea oamenilor Bătrânului.

Nakhtmin dădu din cap și, dintr-o dată, eram absolut uluită de tatăl meu.

— Își face planuri pentru cazul în care Akhenaton moare. În caz că oamenii se răscoală. Ăsta e motivul pentru care m-a lăsat să mă mărit cu tine…

Nakhtmin zâmbi.

— Sper că nu doar pentru atât. Nu e nevoie să îi trimitem scrisoarea asta.

Luă pergamentul și îl mototoli în mână.

— Nu voi conduce revolta oamenilor și el știe asta.

— Dar Akhenaton nu știe.

— Pe Akhenaton nu îl interesează nimic în afară de Amarna. S-ar putea prăbuși tot Egiptul, dar, dacă Amarna ar

rămâne în picioare, el ar fi mulțumit.

Am simțit căldura urcându-mi în obraji.

— Sora mea nu ar…

— Mutnodjmet, mă întrerupse el. Sora ta este fiica unei prințese din Mitanni. Știai că regatul Mitanni a fost atacat acum douăsprezece nopți?

Respirația mi se opri în gât.

— Hitiții au invadat?

— Și Egiptul nu a făcut nimic, spuse el posac. Dar istoria își va aminti că am stat de o parte și am privit. Dacă Mitanni va cădea, noi suntem următorii. Dacă supraviețuiește, va fi un regat care nu ne va ierta niciodată, cu sau fără prințesa Mitanni de pe tron.

— Nefertiti nu și-a cunoscut mama. N-o pot învinovăți…

— Nimeni nu învinovățește.

Expresia îi era sumbră în lumina lunii.

— Dar războaiele în fața cărora închidem azi ochii ne-ar putea orbi în eternitate.

O adiere făcu perdelele să se miște și Nakhtmin se ridică.

— Vrei să mergem la o plimbare?

— Nu, am spus încet, cu inima strânsă. Du-te tu.

Îmi cuprinse bărbia între degete.

— Amon veghează asupra noastră. Ne vom avea mereu unul pe celălalt, indiferent ce se va întâmpla în Mitanni sau în Amarna.

Plecă. M-am dus în camera mea, dar nu puteam dormi. Era cald și tot ce puteam face era să ies pe balcon, să stau și să mă gândesc. Când se întoarse Ipu, m-am ridicat, dornică să aflu cum fusese seara ei. La douăzeci și patru de ani, arăta tânără și radia de fericire. Grijile mă făceau uneori să uit că eram amândouă încă tinere.

— Uite! strigă ea.

Întinse brațul și-mi arătă o brățară.

— A cumpărat-o pentru mine. Parcă ne-am cunoaște de o viață întreagă, domniță. Am crescut amândoi lângă același oraș, lângă aceleași temple ale lui Isis. Bunica lui a fost preoteasă, la fel și a mea!

I-am făcut semn să se așeze lângă mine în logie și am vorbit întreaga noapte.

---

[21] *Ushabti* sau *shabti*, „cei care răspund“, în egipteană; figurine funerare, în Egiptul antic, cu aspect mumiform, reprezentând slujitori care să-l înlocuiască pe defunct în muncile agricole în lumea de dincolo. (n.red.)

CAPITOLUL 22

Paisprezece Pachon

— Te așteaptă o surpriză pe chei, îmi șopti Nakhtmin a doua zi dimineața, când am deschis ochii.

M-am ridicat pe dată în capul oaselor, clipind ca să mă obișnuiesc cu lumina.

— Ce este?

— Ridică-te și ai să vezi, mă tachină soțul meu.

L-am împins pe Bastet jos din pat și m-am dus la fereastră, apoi am scos un țipăt în clipa în care am recunoscut flamurile albastru-aurii ale ambarcațiunii părinților mei.

— Ipu! am strigat, îmbrăcând repede rochia cea bună. Au sosit vizirul Ay și mama. Pregătește casa și adu vinul cel bun!

Ipu apăru în ușa camerei mele.

— Ce faci? Găsește vinul! am exclamat.

Schimbă o privire încărcată de subînțelesuri cu Nakhtmin.

— E deja pregătit.

M-am uitat la soțul meu, care rânjea de parcă ar fi fost Bastet. Atunci am înțeles:

— Tu știai despre asta?

— Sigur că știa! răspunse entuziasmată Ipu. Ține ascunsă surpriza de mai bine de zece zile.

Îmi prindeam un lanț de aur la gât, însă m-am oprit și ochii mi s-au umplut de lacrimi.

— Du-te! mă îndemnă el. Te așteaptă.

Am fugit să-mi întâlnesc părinții așa cum aleargă un copil să se întâlnească cu prietenii în piață. Când mă văzu, chipul mamei mele se lumină:

— Mutnodjmet! strigă ea, aruncându-și brațele în jurul meu. Arăți bine.

Mă dădu mai în spate, ca să mă poată vedea mai bine.

— Nu mai ești chiar atât de slabă. Și casa ta!

— Este o vilă frumoasă, o lăudă tata, studiind dalele de faianță și dealurile ce o înconjurau.

Imaginea vilei se reflecta în apele Nilului și soarele la răsărit scălda totul în nuanțe aurii. Locuitori ai Tebei de pe ambele maluri ale fluviului priveau deja curioși de la ferestre, recunoscând în flamurile de pe barcă culorile regale și întrebându-se cine venise să viziteze orașul.

— Ipu! Găsește o coală de papirus și scrie că nu primesc clienți azi! am strigat. Atârn-o la ușă!

Servitorii rămaseră în spate, pe barcă, în timp ce eu îi conduceam pe mama și pe tata prin grădini. Tata îl salută solemn pe Nakhtmin.

— Spune-mi ce se întâmplă în Teba, zise el.

Nu am ascultat ce discutau. Știam deja. Și în timp ce ei vorbeau în logie, lângă o gâscă friptă și vin cu mirodenii, eu și mama ne-am așezat în grădină. Mama privi în josul dealului, înspre fluviu, comparând în mintea ei această imagine cu Amarna.

— Cumva, parcă e mai multă bogăție aici, spuse ea.

— Teba e mai veche. Are mai puțină strălucire și e mai puțin grăbită.

— Da. Totul se face în grabă în Amarna, mă aprobă ea.

— Și Nefertiti? am întrebat, ridicând cana.

Mama trase aer în piept.

— E încă puternică.

„Ambițioasă, vrea să spună.“

— Și nepoatele mele?

— N-ar putea fi mai răsfățate nici dacă ar fi fiicele lui Isis. Nici un cal nu e destul de bun, nici un car prea strălucitor.

Mama plescăi din limbă.

— Le dă o educație proastă.

— Îi spun asta mereu lui Nefertiti, dar nu mă ascultă.

Mama își coborî vocea, deși în grădină nu era nimeni care să o audă, în afară de mine.

— Ai auzit ce se întâmplă în Mitanni?

— Da, i-am răspuns, închizând ochii. Și noi nu le-am trimis soldați în ajutor, am presupus.

— Nici măcar unul, șopti mama. Acesta este motivul pentru care a venit tatăl tău aici, Mutnodjmet.

M-am dat înapoi.

— Nu ca să mă vadă?

— Firește, și ca să te vadă, spuse ea repede. Dar și ca să discute cu Nakhtmin. Este un erou pentru oamenii de rând și un aliat prețios pentru noi. Ți-ai ales cu înțelepciune soțul.

— Pentru că acum ne poate ajuta? am întrebat cu amărăciune.

Am regretat numaidecât tonul pe care rostisem aceste cuvinte. Mama mea, care nu era cu nimic mai vicleană sau mai arogantă decât aș fi putut fi eu vreodată, se dădu înapoi, șocată.

— Egiptul va avea nevoie de el dacă tronul lui Akhenaton se va prăbuși.

— Și, când spui Egiptul, te referi la familia noastră.

Lăsă cana jos și întinse brațul peste masă, luându-mi mâna.

— Este destinul tău, Mutnodjmet. Calea spre tronul lui Horus a fost așternută cu mult înainte de a te naște tu, înainte de a se naște Nefertiti. A fost destinul bunicii tale, și al mamei ei

și al mamei mamei ei. Poți să-l accepți sau să încerci să fugi, dar te va urmări până când vei obosi și te vei prăbuși.

M-am gândit la tata care complota cu Nakhtmin în logie, atrăgându-l într-o plasă care avea să ne prindă în mrejele ei și să ne aducă înapoi în Amarna.

— Nefertiti va fi întotdeauna regină, continuă mama. Dar are nevoie de un fiu. Are nevoie de un moștenitor, ca să fie sigură că Nebnefer nu va conduce niciodată Egiptul.

— Dar a născut doar fete.

— Încă mai sperăm, spuse ea și ceva din vocea ei mă făcu să mă aplec în față.

— Doar nu e…

Mama dădu din cap.

— La doar trei luni după Ankhesenpaaton?

Buzele îmi tremurau. Atunci, fără doar și poate, de data asta era băiat, iar Nebnefer avea să fie dat uitării și familia mea era în siguranță. Așadar, Nefertiti era însărcinată cu al patrulea copil. Al patrulea!

— Oh, Mutnodjmet, nu plânge!

Mama mă luă în brațe.

— Nu plâng, am răspuns, dar lacrimile îmi năvăliră pe obraji și mi-am îngropat fața la pieptul ei.

— Dar nu ești dezamăgită, *mawat?* Nu ești dezamăgită că nu vei avea niciodată un nepot?

— Șșt, spuse ea, mângâindu-mi părul. Nu-mi pasă dacă ai un copil sau zece.

— Dar nu am nici unul! am strigat. Și nu merită și Nakhtmin un copil?

— Asta ține de zei, spuse mama cu resemnare. Nu e vorba de cine merită și cine nu.

Mi-am șters lacrimile.

Nakhtmin și tata veniră în grădină, amândoi cu expresii

grave.

— Mă voi întâlni cu foștii preoți ai lui Amon mâine seară, spuse tata.

— În casa mea? am exclamat.

— Mitanni a fost nimicit, Mutnodjmet, spuse Nakhtmin.

M-am uitat la tata, îngrozită.

— Atunci, n-ar trebui să fii în Amarna? Regele din Mitanni vă va cere soldați. Cu siguranță, acum…

— Nu. E mai bine să fiu aici. Să mă gândesc la un moment când s-ar putea ca Amarna să nu mai existe.

Am încremenit.

— Nefertiti știe ce faci?

— Ea știe doar ce vrea să știe, răspunse tata.

Noaptea următoare, când luna era un disc subțire și argintiu în înaltul cerului, servitorii părinților mei mutară masa lungă din bucătărie în mijlocul logiei deschise. Ipu o acoperi cu pânză fină și puse pe ea cel mai bun vin al nostru, făcu focul în vatră și aruncă bețișoare de scorțișoară între cărbuni. Mi-am pus cea mai bună perucă și cei mai frumoși cercei și Nakhtmin plecă să stea de pază la poalele dealului. Apoi bărbați ale căror nume le auzisem rostite cu cel mai adânc respect în copilărie începură să sosească, înveșmântați în mantii cu glugi și încălțați cu sandale aurite. Capetele lor pleșuve străluceau în lumina lămpilor cu ulei. Intrară tăcuți pe ușă și o salutară pe Ipu cu binecuvântarea lui Amon.

— Câți bărbați vin? am întrebat.

— Aproape cincizeci, răspunse tata.

— Și femei?

— Opt sau nouă. Cei mai mulți dintre oaspeții din această seară au fost preoți ai lui Amon. Sunt oameni puternici – glasul îi era încărcat de subînțelesuri – și încă se mai roagă zeului lor în altare secrete.

Nu avu loc nici o primire oficială. Când tata hotărî că sosiseră toți cei chemați, ieși în noapte ca să-l găsească pe Nakhtmin, apoi se întoarse. Se așeză pe o pernă cu picioarele încrucișate și începu:

— Toți cei de față știu că sunt vizirul Ay. Îl cunoașteți și pe fostul general Nakhtmin.

Soțul meu își înclină capul.

— Soția mea…

Mama zâmbi ușor.

— Și fiica mea, domnița Mutnodjmet.

Șaizeci de chipuri tăcute se întoarseră spre mine, căutându-mi ochii în lumina pâlpâitoare. Mi-am plecat capul – pe care mi-l simțeam greu, stând parcă să se sfărâme sub apăsarea perucii – știind că mă comparau cu Nefertiti: pielea mea tuciurie pe lângă a ei, ca de alabastru, trăsăturile mele comune pe lângă ale ei, ieșite parcă din mâna unui artist.

— Știm cu toții că regatul Mitanni a fost invadat, continuă tata. Hitiții au traversat Eufratul și au cucerit orașele Halab, Mukish, Niya, Arahati, Apina și Qatna. Nici unul dintre noi, aici de față, nu crede că Egiptul va trimite soldați regelui din Mitanni, Tushratta. Aceste orașe nu mai sunt.

Oamenii prezenți în logie se foiră.

— Dar faraonul Akhenaton consideră că este în siguranță, bazându-se pe tratatul semnat cu regele hitiților.

Se auziră voci ridicându-se în jur.

— Ați vorbit despre revoltă, li se adresă Nakhtmin bărbaților care se uitau la tatăl meu cu expresii alarmate. Vizirul Ay este de partea noastră. Vrea să lupte cu hitiții, vrea să îl elibereze pe generalul Horemheb din închisoare, vrea să se întoarcă la preamăritul zeu Amon – însă acum nu este momentul pentru o revoltă.

Glasuri dezaprobatoare răsunară pretutindeni în jur și zeci

de capete rase se ridicară înfuriate.

— Eu nu-mi doresc să fiu faraon și soția mea nu-și dorește să fie regină.

— Atunci, să-l punem pe tron pe vizirul Ay! spuse tare unul dintre bărbați.

Tata se ridică în picioare.

— Fiica mea este regina Egiptului, zise el. Oamenii din Amarna susțin cârja din mâna ei. Și o susțin și eu.

— Dar pe faraon cine îl susține? strigă cineva.

— Trebuie să îl sprijinim cu toții. Prin el va primi Egiptul un moștenitor. Regina, anunță el, este din nou însărcinată.

— Trebuie să sperăm că va fi un băiat, adăugă încet Nakhtmin.

— Speranța nu ne-a adus nimic, se amestecă unul dintre bărbați.

Doi cercei de aur îi străpungeau ambele urechi. Când se ridică, am văzut că veșmintele lui erau dintre cele mai fine.

— Pe vremea Bătrânului, am fost Mare Preot în Memfis. Când Bătrânul s-a dus la Osiris, am sperat să mă întorc la templul meu. Am sperat să nu fie nevoie să-mi vând serviciile ca scrib ca să pot pune pâine pe masă, dar speranța nu mi-a folosit la mai nimic. Am noroc că am economisit și că am fost un om care s-a mulțumit cu puțin. Dar nu toți acești oameni pot spune același lucru.

Făcu un gest larg cu brațul pe care îi zornăiau brățările.

— Cine ar fi putut bănui ce avea să se întâmple după moartea Bătrânului? O nouă religie, o nouă capitală. Cei mai mulți dintre oamenii prezenți acum aici au pierdut totul. Și, vizire, nu suntem niște oameni de ici de colo, îl preveni el. Avem fii în armată. Avem fiice în haremul pe care faraonul îl ignoră. Am sperat că fiica ta va aduce Egiptul pe calea normală, dar ne-am săturat să sperăm. Ne-am săturat să așteptăm.

Se așeză și tata i se adresă direct:

— Dar va trebui să așteptați, spuse el simplu. Întâlnirea noastră de aici înseamnă trădare – vocea îi coborî – iar faptul că sugerăm înlăturarea faraonului de pe tron este chiar și mai periculos. Să-l dăm jos pe faraon de pe tron ar însemna să riscăm un precedent îngrozitor. Regina Egiptului are grijă de poporul ei.

— Da, în Amarna! Dar în Teba? întrebă fostul preot.

— Va veni și vremea Tebei, promise tata.

— Când? întrebă o femeie în vârstă, ridicându-se. După ce mă va chema și pe mine Osiris? Atunci va fi prea târziu!

Se sprijini în bastonul de abanos și privi chipurile din jur.

— Știți cine sunt?

Tata dădu cu respect din cap.

— Am fost doica prințului Tutmes. L-am îngrijit chiar și pe patul de moarte. Și nu este nimeni aici care să nu știe povestea celor pe care le-am văzut în acea noapte.

Oamenii se foiră, tulburați.

— Un prinț înconjurat de cearceafuri răsucite, continuă femeia, o pernă în care rămăseseră urme de dinți!

I-am aruncat o privire îngrozită tatălui meu, care-i permitea femeii să vorbească mai departe despre fratricid.

— Akhenaton m-a izgonit din palatul Malkata de îndată ce fratele său a fost îngropat. Probabil că m-ar fi omorât, dar a considerat că sunt bătrână și neputincioasă. Și acum, ce familie mă mai angajează, strigă ea, pe mine, doica unui prinț mort?

Se așeză și logia se cufundă într-o tăcere șocată. Îmi țineam respirația. Bătrâna tocmai îl acuzase pe faraon de crimă.

— Cu toții am făcut fapte ce vor atârna în balanța lui Osiris, unele mai greu decât altele, răspunse Nakhtmin. Tuturor ni s-a făcut un rău. Cu toții o ducem greu de la moartea Bătrânului și cu toții am fost chemați aici ca să ne amintim că destinele sunt

hotărâte de zei, nu de foștii preoți ai lui Amon. Trebuie să așteptăm ca regina să nască un fiu și vizirul Ay îl va crește ca pe un soldat vrednic de moștenirea Egiptului.

— Asta va mai dura încă cincisprezece ani! răsunară câteva glasuri.

— Poate, recunoscu tata. Dar acum știți că eu sunt de partea voastră și că fiica mea, regina Neferneferuaton-Nefertiti este și ea cu voi. Amon nu va fi îndepărtat de Egipt pentru totdeauna.

Se ridică și era clar că întrevederea luase sfârșit.

Oaspeții noștri ascunși sub mantii se înclinară respectuos în fața familiei mele.

După ce plecară, i-am șoptit lui Nakhtmin:

— Nu văd cum o să potolească întâlnirea asta o revoltă.

— Oamenii nu se vor mai grăbi să pornească un război împotriva faraonului, acum că știu că Amon nu este mort în inima celui mai apropiat sfătuitor al lui Akhenaton, îmi răspunse el. Până la urmă, egiptenii sunt un popor răbdător. Ce era mai rău a trecut. Acum trebuie doar să aștepte schimbarea.

Nakhtmin îmi strânse umărul.

— Nu te teme, *miw-sher*. Tatăl tău știe ce face. A vrut să îi liniștească, să îi asigure că viitorul nu este chiar atât de sumbru pe cât pare, atâta vreme cât el este acolo ca să îl plămădească. Și te-au văzut și pe tine, cealaltă fiică a lui, soția unui fost general, dornică să lupți împotriva hitiților. Asta trimite un mesaj puternic.

— Ce mesaj?

— Că nu toți egiptenii au căzut sub vraja Amarnei. Există speranță chiar în familia regală.

Părinții mei au rămas până la sfârșitul lunii Pachons și, când a sosit timpul să plece, mi-am mușcat buza și am jurat că nu voi plânge, chiar dacă știam că nu se vor întoarce prea curând.

CAPITOLUL 23

1346 Î.HR.

Peret, anotimpul revărsării

Vestea despre apropierea nașterii lui Nefertiti sosi în prima lună a lui Peret, doar că de această dată nu mi se mai poruncea să fiu prezentă. Dacă sora mea murea, nu aș fi putut să-mi iau rămas-bun.

Am intrat în prăvălia mea și Nakhtmin veni după mine. Se așeză pe pernele portocalii destinate clienților și mă privi dând jos o cutie de scorțișoară, care ținea la distanță păduchii de cap și parfuma casa. Era pentru o femeie care venea o dată la zece zile, fiica unui scrib foarte respectat care își permitea asemenea lucruri costisitoare aduse tocmai din Punt.

Nakhtmin continua să mă privească și m-am întors spre el.

— Te văd foarte rar când lucrezi, îmi explică el. Eu sunt mereu afară.

Pielea i se bronzase pentru că se antrena foarte mult cu soldații din Teba și contrastul pe care îl făcea cu părul și cu ochii lui era amețitor. Nu credeam că există un bărbat mai frumos. Se ridică și mă cuprinse în brațe.

— Mă bucur că nu te duci la Amarna, îmi mărturisi el, sărutându-mi gâtul. Îmi lipsești când ești plecată.

În timp ce așteptam să aflăm ce se întâmplase în Amarna,

alte vești ne găsiră într-o seară, în timp ce mă plimbam cu Nakhtmin pe malul Nilului. Vorbeam despre vitejia soldaților din Mitanni, care continuau să lupte cu hitiții, deși jumătate dintre orașele lor erau pierdute. Soarele la amurg strălucea deasupra apei și, din când în când, sunetul peștilor întrerupea liniștea serii. Apoi Ipu veni în fugă pe malul fluviului, îmbrăcată în hainele ei cele mai bune. Cu degetul ridicat, ne strigă:

— Mă mărit!

Ne-am oprit toți trei. Nakhtmin o felicită primul, îmbrățișând-o și promițându-i că-i vom organiza cea mai grandioasă petrecere din Teba.

M-am uitat la mâna ei ca să îi văd inelul. O verigă groasă, de aur. Probabil că îl costase pe viitorul mire câștigurile pe trei luni.

— Când s-a întâmplat asta?

— Azi după-amiază, spuse Ipu, cu obrajii îmbujorați. M-am dus la taraba lui și mi-a dat o bărcuță, pe care o cioplise chiar el. Mi-a spus că într-o zi vom pleca într-una la fel. Apoi mi-a spus să mă uit în cabina mititică, și acolo era inelul!

— Oh, Ipu! Va trebui să începem numaidecât să pregătim petrecerea. Când te muți?

— La sfârșitul lui Tybi[22].

— Atât de curând? am exclamat.

Ipu zâmbi.

— Știu. Dar nu vă părăsesc.

— Nu asta am vrut…

— Dar n-o voi face. Casa lui nu este prea departe. Voi veni în fiecare dimineață și o să plec seara, când se întoarce de la taraba de pește, îmi promise ea.

Ospățul pentru nunta lui Ipu avu loc pe zece ale lui Tybi, o zi aducătoare de noroc. În acea seară, am îmbrăcat-o în cele

mai fine țesături din Teba, i-am pictat ochii și i-am împrumutat unul dintre colierele mele late, încrustat cu turcoaze. La urechi îi atârnau cercei din faianță albastră, iar părul îi era dat pe spate și prins cu o floare de lotus albastru de Nil. Veniră femei care-i pictară cu hena mâinile și sânii și, când apăru în ușa încăperii noastre, Nakhtmin scoase un fluierat prelung.

— O mireasă care i-ar putea sta alături lui Isis, o complimentă el.

Ipu se privi în oglinda de bronz lustruit.

— Aș vrea să mă fi putut vedea mama, șopti ea, lăsând oglinda și întinzând brațul, pentru ca bijuteriile să lucească în lumina serii.

— Ar fi fost foarte mândră, i-am spus eu, luându-i mâna. Și cu siguranță *ka*-ul ei veghează asupra ta.

Ipu își înghiți lacrimile.

— Da, cu siguranță.

— Haide, acum! Te așteaptă Djedi.

Bărcile alunecau pe Nil, în lumina torțelor. Trei sute de oameni priveau ambarcațiunile din curtea noastră, cu pânzele triunghiulare, ca niște molii albe, și m-am minunat să constat că Ipu îi cunoștea pe toți invitații, bărbați și femei, bunici și copii deopotrivă. Cărarea ce cobora în grădină era luminată de lampioane și o sumedenie de oameni s-au perindat pe acolo întreaga noapte, aducând daruri de aur și mirodenii pentru noua pereche, sărutându-i fruntea lui Ipu și atingându-i pântecul pentru a i-l binecuvânta. În timp ce priveam întreaga procesiune, mă simțeam precum balanța lui Anubis, fericirea mea înclinând când într-o parte, când în cealaltă.

— Îți dorești să fi avut și tu o nuntă? mă întrebă Nakhtmin, în mijlocul sărbătorii.

Eram înconjurați de mese încărcate cu mâncare, gâscă friptă în usturoi, flori de lotus îmbibate în miere și bere de orz.

Vinul cursese întreaga noapte și femeile dansau în corul fluierelor.

Am zâmbit și m-am întins peste masă ca să-i iau mâna. Era aspră, nu ca mâna tatălui meu, dar era puternică.

— Nu te-aș da pentru toate darurile din Teba.

Apărură Ipu și Djedi, cu flori în păr și cu fețele luminate de acea încântătoare mulțumire a celor abia căsătoriți.

— Pentru gazdele acestui ospăț, strigă Djedi și sute de oaspeți își ridicară cupele înspre noi, apoi muzicanții începură o melodie veselă.

— Veniți să dansați! strigă Ipu.

I-am întins mâna lui Nakhtmin, apoi am traversat curtea, până în locul în care bărbații și femeile băteau din palme, scuturau sistrele și le priveau pe tinerele dansatoare din Nubia, cu pielea strălucindu-le ca abanosul lustruit în lumina torțelor, aplecându-se pe spate și sărind la unison în strigătele bărbaților.

Un străin care ar fi privit de pe cealaltă parte a Nilului ar fi văzut sute de torțe aurii pâlpâind asemenea unor stele pe fundalul indigo, ridicându-se în trepte și scăldând în lumina lor vila ce-i aparținea surorii Marii Soții a faraonului. Sărbătoarea se sfârși la primele ore ale dimineții, când sosiră lecticile care să-i ducă pe oaspeții mai importanți înapoi la vilele lor de pe malul apei. Când curtea se goli în sfârșit, mi-am petrecut prima noapte fără Ipu, care fusese cu mine încă din vremea copilăriei.

*

A doua zi dimineața sosi un servitor din Amarna. Îmi întinse un pergament pe care nu aveam răbdare să îl citesc.

— Ce zice? am întrebat ținându-mi răsuflarea și chipul tânărului se întunecă.

— Regina a dat naștere prințesei Neferuaton. Amândouă au

supraviețuit.

A patra prințesă.

---

[22] „Ofrandă“. A cincea lună a calendarului egiptean antic și prima a anotimpului Peret; corespunde intervalului dintre jumătatea lui noiembrie și jumătatea lui decembrie. (n.red.)

CAPITOLUL 24

1345 Î.HR.

Șapte ale lui Thoth

Timp de opt luni nesfârșite după nașterea celei de-a patra fiice a lui Nefertiti, în Egipt a fost secetă. Un vânt fierbinte sufla deasupra pământului arid, pârjolind recoltele și sugând viața din fluviul Nil. A început în anotimpul Peret. La început a fost doar o briză călduță în timpul nopții, când ar fi trebuit să sosească răcoarea deșertului. Apoi zăpușeala invadă umbra, strecurându-se în locuri care ar fi trebuit să fie răcoroase și bătrânii începură să coboare la fluviu ca să stea cu picioarele în apă și să-și ude fețele sub soarele arzător.

La fântâni, femeile începură să bârfească și în fața templelor bărbații șopteau că faraonul îi întorsese spatele lui Amon-Ra și acum marele zeu al vieții își dezlănțuise furia sub forma unei secete ce doborâse jumătate dintre vitele vecinilor noștri și-i trimisese pe copiii pescarilor să cerșească în stradă. Doar Djedi părea imun în fața foametei și îi spunea lui Ipu că acum era momentul să ridice ancora și să plece în susul fluviului, spre Punt, de unde să aducă comori mult mai prețioase decât orice pește: abanos, scorțișoară și aur verde.

— Dar Ipu nu e marinar! am strigat eu. O să moară în Punt!

Nakhtmin râse de mine.

— Djedi este un bărbat priceput. Va angaja marinari și negustorii vor investi în afacerea lui.

— Dar Ipu își dorește copii, m-am plâns eu.

Nakhtmin ridică din umeri.

— Atunci, îi va avea la Punt.

Groaza pe care mi-o trezi acest gând mă lăsă fără cuvinte.

— A fost alegerea ei, îmi aminti Nakhtmin, iar eu unul mi-aș lua la revedere de la ea în seara asta.

M-am dus la casa lui Ipu cu inima grea. Îmi pierdeam cea mai bună prietenă. Ipu îmi fusese alături din prima zi în care intrasem în palatul Malkata și acum pleca într-un loc străin, de unde era posibil să nu se mai întoarcă. Tăceam și îmi priveam servitoarea care ajunsese să-mi fie cea mai bună prietenă îndesând pânze și țesături în coșuri și înfășurând cosmeticele în papirus.

— Nu mă duc la capătul lumii! mă dojeni Ipu.

— Știi măcar cum se poartă cu femeile cei din Punt? De unde știi că nu e ca în Babilon?

— Pentru că egiptenii au mai fost acolo.

— Femei egiptene?

— Da. Pe vremea faraonului Hatșepsut, Punt era condus de o femeie.

— Dar asta era pe vremea lui Hatșepsut! În plus, tu n-ai fost niciodată cu adevărat pe o corabie. De unde știi că n-o să-ți fie rău?

— O să iau ghimbir.

Îmi luă mâna.

— Și voi fi atentă. Când mă voi întoarce, îți voi aduce ierburi pe care nimeni din Teba nu le-a mai văzut vreodată. Voi căuta prin piețe, când voi ajunge acolo.

Am dat din cap, încercând să mă împac cu ceea ce nu puteam schimba.

— Ai grijă de tine, am pus-o să-mi promită din nou. Și să nu îndrăznești să naști un copil pe pământuri străine, fără mine!

Ipu râse.

— O să-i spun copilului că trebuie să-și aștepte nașa.

Ipu și Djedi și corabia lor plină de marinari și negustori plecară a doua zi dimineața către un ținut pe care egiptenii și-l imaginau la fel de îndepărtat ca și soarele.

— Nu e chiar atât de departe precum crezi, îmi spuse soțul meu a doua zi dimineață, în timp ce-și ascuțea săgețile în curte. Se va întoarce până în luna Akhet, spuse el.

— Peste un *renpet*? am strigat. Dar eu ce-o să fac fără ea?

M-am așezat pe ciotul unui palmier prăbușit, plângându-mi de milă.

Nakhtmin se uită la mine și un zâmbet i se întinse pe față.

— Oh, mă pot gândi eu la câteva lucruri pe care le putem face în lipsa lui Ipu.

Aveam senzația că se bucura că scăpase o vreme de pălăvrăgeala neîncetată a lui Ipu.

Dar, în fiecare lună, sângeram din nou.

Creșteam mătrăgună, puneam miere în ceai, mă duceam în fiecare dimineață la altarul lui Tawaret din oraș, aducându-i drept ofrandă cele mai frumoase plante din grădina mea. Începeam să accept gândul că nu-i voi dărui niciodată lui Nakhtmin copiii pe care și-i dorea. Nu voi mai fi niciodată fertilă. Și, în loc să mă dea la o parte, așa cum ar fi făcut foarte mulți soți, Nakhtmin spuse doar:

— Înseamnă că zeii au vrut în schimb ca tu să faci pământul să rodească.

Îmi mângâie obrazul.

— Eu te iubesc la fel, cu cinci copii sau nici unul.

Dar vedeam un foc mocnind în ochii lui și mă temeam. Doar pentru mine, doar pentru familia mea refuza să scape Egiptul

de un bărbat care n-ar fi trebuit niciodată să fie faraon. Totuși, nu spunea nici un cuvânt despre scrisorile care soseau de la soldații din armata lui Akhenaton. Mă lua doar în brațe și mă strângea la pieptul lui și mă întreba dacă voiam să ne plimbăm pe malul fluviului.

— Înainte să dispară, glumea el amar.

— Le-am auzit pe preotesele de la templu discutând între ele, i-am spus. Cred că seceta este o pedeapsă pentru faptele faraonului.

Nakhtmin nu mă contrazise. Deschise poarta grădinii ca să putem ieși și apoi să mergem pe jos până pe malul fluviului.

— I-a neglijat pe Amon și pe toți ceilalți zei.

Ne uitarăm amândoi înspre apă. Pe malurile goale, copiii se jucau dezbrăcați, aruncând o minge și râzând în timp ce părinții lor îi priveau de la adăpostul umbrarelor. Trei femei își înclinară respectuos capul în clipa în care trecurăm pe lângă ele și Nakhtmin zise:

— Este uimitor cât de multe pot tolera egiptenii înainte să se răscoale.

Se întoarse spre mine, în lumina soarelui la amurg.

— Îți spun asta pentru că te iubesc, Mutnodjmet, și pentru că tatăl tău este un om mare, silit să slujească unui faraon fals. Oamenii nu se vor înclina la nesfârșit și vreau să știu că nu te vei prăbuși. Vei fi gata.

Cuvintele lui mă făceau să mă tem.

— Promite-mi că nu vei lua decizii nesăbuite, insistă el. Când va sosi clipa, promite-mi că vei hotărî pentru noi doi, nu doar pentru familia ta.

— Nakhtmin, nu înțeleg ce spui…

— Vei înțelege. Și atunci, vreau să-ți amintești această clipă.

Am privit Nilul care curgea în spatele lui, cu razele soarelui reflectându-se în oglinda apei. M-am uitat la Nakhtmin care

aștepta răspunsul meu.

— Îți promit, i-am spus.

CAPITOLUL 25

1344 Î.HR.

Akhet, anotimpul inundației

Soțul meu nu mai vorbi niciodată despre promisiunea pe care mă pusese să i-o fac pe malul Nilului și, fără să-mi dau seama, trecură anotimpurile Peret și Shemu și sosi vestea că ambarcațiunea lui Djedi intrase în port. Mi-am pus peruca și cea mai strălucitoare centură.

Nakhtmin ridică din sprâncene.

— Ai crede că a sosit regina!

Am coborât în port unde am găsit corabia, la fel de mare și de impresionantă pe cât mi-o aminteam. Mirosul de chimen prăjit plutea apăsător în aer și ne-am făcut loc printre oamenii care se îngrămădiseră pe chei. Mulți dintre ei veniseră să-i vadă sosind pe cei dragi. Peste cincizeci de marinari plecaseră cu Djedi în acea zi din luna Thoth și acum nevestele lor se împingeau una în alta, purtând flori de lotus în păr. Când am văzut-o pe Ipu, am scos un strigăt de surpriză. Era însărcinată!

— Domniță! strigă Ipu, făcându-și loc prin mulțime. Domniță!

Își aruncă brațele pe după gâtul meu, iar eu abia dacă puteam să o cuprind cu ale mele.

— Uite! spuse ea zâmbind și arătând spre abdomenul

rotund. Te-a așteptat.

— Câte luni? am exclamat.

— Aproape nouă.

— Nouă, am repetat.

Îmi era imposibil să cred. Ipu. Ipu a mea. Însărcinată.

Se întoarse înspre Nakhtmin.

— M-am gândit la tine când am fost plecată, recunoscu ea. Pe țărmurile din Punt, soldații au altfel de arme decât în Egipt. Soțul meu ți-a adus câteva exemplare. De toate felurile. Din lemn de abanos și de cedru. Chiar și una dintr-un metal căruia i se spune fier.

Își puse mâna pe stomacul rotund. Arăta mai sănătoasă decât o văzusem vreodată.

— Ce-ar fi să mergeți voi două acasă? spuse blând Nakhtmin. Eu rămân să îl ajut pe Djedi și voi puteți sta de vorbă. Nu e un loc potrivit pentru o femeie însărcinată în nouă luni.

Am dus-o pe Ipu la casa pe care nu o mai văzuse de aproape un an. În timp ce mergeam, îmi povesti despre un ținut în care oamenii erau mai închiși la culoare decât egiptenii, dar mai deschiși decât nubienii.

— Și poartă niște podoabe ciudate în păr. Din bronz și fildeș. Cu cât e mai bogată o femeie, cu atât are mai multe podoabe în păr.

— Și ierburi? am întrebat-o.

— Oh, domniță, ierburi cum nu ai mai văzut! Djedi ți-a pregătit un cufăr întreg.

Am bătut din palme.

— Le-ai întrebat pe femeile de acolo la ce se folosesc?

— Mi-am notat aproape totul, răspunse ea, dar ajunsesem aproape de casa ei și pașii îi încetiniră.

Ridică privirea spre clădirea cu două niveluri, cu chenar

maro în jurul ferestrelor și ușilor, minunându-se.

— Uitasem cât de bine e să fii acasă, spuse ea, punându-și mâna pe abdomen.

Fără să vreau, m-am simțit copleșită de un sentiment ciudat de invidie.

O nemișcare apăsătoare ne întâmpină în clipa în care am deschis ușa, o liniște pe care mi-o aminteam de la mormintele din Teba. Ipu privi în jur la statuile lui Amon, toate așteptând în același loc în care le lăsase. Cu excepția unui strat subțire de praf, nimic nu se schimbase. Numai ea.

Eu am vorbit prima:

— Ar trebui să ridicăm rogojinile și să lăsăm să intre lumina.

Am început să ridic rogojinile de trestie în timp ce Ipu mă privea. Apoi, m-am întors spre ea:

— Ce este? am întrebat-o.

Se prăbuși pe o bancă, punându-și mâinile pe burtă.

— Îmi pare așa de rău că eu sunt cea care urmează să nască. Îmi doream atât de mult să ai tu un copil!

— Oh, Ipu! am spus drăgăstos, făcând-o să se dea mai încolo și îmbrățișând-o. Asta e voia zeilor. Totul se întâmplă cu un motiv.

— Dar care e motivul? întrebă ea cu amărăciune. Ce ar putea fi? M-am rugat pentru tine când am fost acolo, recunoscu ea. Unei zeițe de-a lor.

Am tras aer în piept.

— Ipu!

— N-are ce să strice, spuse ea repede și vocea ei avea o seriozitate pe care o auzisem doar arareori.

Ne-am privit în lumina blândă ce pătrundea prin rogojinile lăsate și am spus:

— Ești o prietenă bună, Ipu.

— La fel și tu, domniță.

Vorbeam și dereticam în același timp, ștergând praful de pe tapiseriile de pe pereți și frecând dalele. Îmi povesti despre aventurile ei de-a lungul Nilului. Începuseră călătoria în amonte, îndreptându-se spre Coptos, apoi, după ce lăsaseră corabia în grija unui marinar, călătoriseră spre răsărit, cu caravana, prin Wadi Hammamat. Când ajunseseră la mare, Djedi cumpărase trei corăbii pentru toate bunurile pe care aveau de gând să le aducă de acolo, după care angajaseră și mai mulți marinari și se îmbarcaseră într-o călătorie spre sud. Își aminti cum unul dintre bărbați fusese aproape ucis de un crocodil când se dusese să înoate și cum mugetul hipopotamilor o ținea trează toată noaptea.

— Nu ți-a fost frică niciodată?

— Djedi era cu mine, la fel și cincizeci de marinari înarmați. Nu era nici un pericol pe apă în afară de animale și, pe măsură ce coboram spre sud, întâlneam animale cum nu ai mai văzut.

Am lăsat cârpa cu care ștergeam praful.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi șerpi lungi cât camera asta și pisici mari cât...

Ipu privi în jur.

— Mari cât masa asta!

Ochii mi se măriră.

— Mai mari decât statuile noastre din templul lui Amon?

— Mult mai mari.

Apoi începu să-mi descrie ierburile magnifice pe care le găsise și coaja de scorțișoară din care îmi adusese un cufăr întreg.

— Peste tot mergeam pe jos, domniță. Nu existau lectici pentru femei, se putea merge doar pe măgari. Și, odată ce mi-a crescut burta, îmi era mai ușor să merg pe jos decât să călăresc.

Djedi îi dăduse voie să meargă în piețele străine, unde

femeile vindeau păstăi închise la culoare, cu miros de lămâie și ghimbir, folosite pentru a aroma prăjiturile cu miere și pâinea. Ipu văzuse bărbați în toată firea de mărimea unor copii și animale înalte, cu pete, care mâncau frunze din vârful copacilor. Femeile vindeau condimente uscate și ceaiuri aromate, iar culorile din piețe erau galben strălucitor de șofran, verde busuioc și roșu aprins.

— Ca și hainele lor.

— Toți oamenii poartă roșu?

— Doar cei bogați. Nu e ca în Egipt, îmi explică ea, unde toate clasele poartă alb.

Când Djedi se întoarse de pe chei cu Nakhtmin, în urma lor venea un șir de servitori, cărând cufere pline. Mirosul de cedru învălui casa și ne-am așezat cu toții în logie ca să vedem minunățiile exotice și să ascultăm povestea fiecăreia dintre ele. Câteva cufere erau daruri pentru noi. Era o cutie de fildeș plină cu ierburi pe care Ipu le adunase personal și o ladă de lemn cu arme pentru Nakhtmin. Ipu îmi adusese și o rochie de culoarea indigoului deschis. Restul erau bunuri pentru casă și podoabe pentru copilul ce urma să vină. Aceasta avea să fie moștenirea lui: fildeș și aur din Punt.

Am mâncat bine în acea seară și am rămas până dimineața ascultând râsul sănătos al lui Djedi când ne povesti despre un marinar care mâncase un preparat din partea locului și nu putuse părăsi gaura din pământ timp de o zi întreagă, pentru că în Punt, spre deosebire de Egipt, nu existau toalete. Doar Djedi putea egala râsul copios al lui Ipu și, când ne-am luat rămas-bun, luând cu noi cutia de ierburi și armele cele noi ale lui Nakhtmin, aveam senzația că nu fuseseră plecați nici o clipă.

În Egipt există o vorbă: când norocul privește asupra noastră, o face întreit, cu fiecare parte din ochiul lui Horus – pleoapa de sus, pleoapa de jos și ochiul în sine. În dimineața în

care Ipu sosi însărcinată în nouă luni, seceta luă sfârșit. Ploile începură să cadă torențial, pleoscăind în Nil și făcând bălți de noroi în câmpurile noastre. În acea seară, în timp ce Nakhtmin lua cina lângă vatră și eu pălăvrăgeam cu Ipu, sosi un mesager din Amarna, care aducea un pergament cu sigiliul familiei mele. Djedi care deschisese ușa casei noastre, mi-l întinse cu ochii măriți de curiozitate. Nu cred că văzuse vreodată sigiliul unui vizir – ceară grea, aurie, pe cel mai fin papirus care creștea în deltă. L-am deschis de îndată și am citit cu voce tare:

O nouă sarcină o apasă cu putere pe sora ta și preotesele lui Aton speră că vor fi gemeni sau că poate e un semn că va fi un prinț. Dar se simte adesea rău și te cheamă aici. Nakhtmin este binevenit.

Ipu exclamă:

— Al cincilea copil?

Știam ce ar fi vrut să mai spună. Că numai o regină binecuvântată de zei putea fi atât de fertilă. În fiecare an, Nefertiti năștea un copil, fie că erau ploi sau secetă. Și dintr-o dată, fără nici un avertisment, ochii mi se umplură de lacrimi.

Nakhtmin își coborî potirul.

— Oh, *miw-sher,* spuse el tandru.

Mi-am șters lacrimile de pe obraji, rușinată.

— Poți să vii, am spus. Tata nu ar lăsa-o pe mama să trimită o astfel de scrisoare dacă ar crede că ești în pericol. O să vii? l-am întrebat.

Șovăi, dar când văzu speranța din ochii mei, răspunse:

— Sigur că vin. Plecăm imediat ce Ipu intră în pavilionul de nașteri.

Am răspuns pe loc, scriindu-i mamei că vom ridica ancora de îndată ce Ipu năștea. „Asta va mai dura cel puțin cincisprezece zile“, i-am spus, iar scrisoarea ce veni în grabă,

cinci zile mai târziu, era scrisă chiar de mâna lui Nefertiti.

Vrei să aștepți nașterea finului tău când nepoții tăi, viitorii prinți ai Egiptului, sunt pe cale să vină pe lume? Îmi este rău în fiecare dimineață și nu pot dormi nopțile, dar tu vrei să rămâi în Teba când aș putea fi moartă până în luna Aythyr?

Îi simțeam tonul acuzator. Dacă murea și eu nu eram acolo să o binecuvântez, *ka*-ul meu nu și-ar fi găsit nicicând odihna. Am terminat de citit scrisoarea.

Știu că nu m-ai abandona niciodată, nu când Anubis este atât de aproape de ușa mea, așa că ți-am trimis o corabie. Când va sosi, te va aduce în cea mai mare grabă în Amarna. Și, pentru că știu că nu vei vrea să vii fără Nakhtmin, este și el binevenit. Puteți sta amândoi în camerele de oaspeți, lângă Camera de Audiențe.

Am mototolit pergamentul în mână.

— Și uite cum o luăm de la început. A trimis o corabie. Dar nu plec, am jurat, înainte să-mi binecuvântez finul.

Ipu clătină din cap.

— De data asta, sora ta are dreptate, domniță. Când va sosi corabia, trebuie să pleci. Dacă are gemeni…

Își depărtă brațele, într-un gest de compasiune.

Nakhtmin dădu din cap.

— Nu e nevoie să-ți amintesc cum a murit mama mea, spuse el încet. Și nici unul dintre frații mei nu a supraviețuit.

Nu aveam de ales, trebuia să mă întorc la Amarna, în orașul din care fusesem izgonită.

— Dar dacă nașterea lui Ipu se termină prost? am întrebat în șoaptă.

Nakhtmin se întoarse spre mine, în întuneric. Statuetele înfățișând-o pe Tawaret, care fuseseră cioplite în stâlpii patului, ne priveau binevoitoare, scăldate în lumina lunii.

— Știi ce spun medicii, Mutnodjmet.

Își puse degetul mare pe fruntea mea, ca să-mi alunge grijile.

— Cred că Ipu va naște în următoarele șapte zile. Dar s-ar putea înșela.

Mi-am mușcat buza, gândindu-mă la corabia lui Nefertiti care se apropia de Teba.

— Dacă sosește corabia și Ipu nu este gata?

Am rămas trează, gândindu-mă la modalități prin care aș fi putut întârzia corabia. Sorocul lui Nefertiti era abia peste câteva luni. Putea aștepta. Dacă Ipu nu năștea în următoarele zile…

Dar îmi făceam griji degeaba. A doua zi dimineața, Ipu se duse în pavilionul de naștere pe care Djedi i-l construise lipit de casa lor. Toată dimineața a împins și a țipat. De cealaltă parte a ușii sculptate, Nakhtmin îl liniștea pe Djedi în timp ce Ipu mă strângea de mână și mă punea să-i promit că voi avea grijă de băiatul sau de fata ei, orice ar fi fost, în cazul în care ea nu supraviețuia.

— Nu spune prostii! i-am zis, dându-i la o parte părul des de pe frunte.

Dar mă puse să-i jur. Așa că i-am promis, dar nu era cazul. Până la căderea serii, calvarul ei se terminase și Djedi era tatăl unui băiețel voinic.

— Uite cât e de greu! l-am lăudat eu, întinzându-i lui Ipu pruncul înfășat.

Strigătele lui puternice umpleau încăperea.

— Ce nume îi dai?

Ipu privi cearceafurile însângerate din jurul ei. Afară, îi puteam auzi pe Djedi și pe Nakhtmin sărbătorind.

— Kamoses, spuse ea.

Mi-am petrecut zilele așteptând corabia lui Nefertiti

împreună cu Ipu, privind-o cum are grijă de Kamoses și invidiind-o pentru că îl putea îmbăia, îl putea legăna și îi putea privi pieptul ridicându-se și coborând în timp ce dormea. Și, chiar dacă era mofturos, simțeam un gol în stomac când îl vedeam hrănindu-se la sânul lui Ipu, cu fețișoara întinsă într-o expresie de totală mulțumire.

Serile, veneam acasă la Nakhtmin și ne prăbușeam în pat împreună, petrecându-ne nopțile încercând să concepem propriul nostru fiu. În ultima noastră noapte la Teba, Nakhtmin îmi dădu la o parte părul și îmi spuse:

— Dacă nu vom avea niciodată un copil, eu voi fi împăcat. Dar tu nu, *miw-sher*. Văd asta.

Am clipit ca să-mi alung lacrimile.

— Nu-ți dorești un fiu?

— Sau o fiică. Dar e un dar din partea zeilor.

— Un dar pe care l-am trimis înapoi.

— Un dar care ne-a fost furat, mă corectă el, cu vocea îndurerată.

— Uneori, visez că vom avea un copil, am spus.

M-am întors cu fața spre el și Nakhtmin îmi șterse lacrimile.

— Tu crezi că înseamnă ceva?

— Zeii ne trimit visele cu un motiv.

Corabia sosi a doua zi, dar de data acesta îmi era cu mult mai greu să părăsesc Teba. Ipu și Djedi ne-au condus până pe chei, trecându-și-l pe Kamoses de la unul la celălalt, cu mândria proaspeților părinți. Ne promiseseră să aibă grijă de casă în lipsa noastră, să se ocupe de grădină și să-l hrănească pe Bastet. Ipu avea să le servească pe femeile care veneau după miere și acacia. Mă privise amestecând ierburile timp de nouă ani și îi promisesem o plată frumoasă.

— Nu este nevoie, domniță.

— Așa e cinstit, am răspuns. S-ar putea să treacă luni întregi

până să ne întoarcem.

Stăteam la prora corăbiei, clipind în lumina puternică a soarelui, fără să știu cât de mult voi lipsi sau în ce circumstanțe mă voi întoarce.

Am sosit în Amarna când soarele călduț de toamnă apunea. Stăteam pe puntea corăbiei și am fost șocată să constat cât de mult crescuse orașul și cât de frumos părea. Fuseseră trimise lectici după noi și am fost purtați prin oraș până la Palatul de pe Mal, adăpostiți de soarele în amurg de niște fâșii de pânză. Am dat la o parte perdelele și am văzut că pe fiecare templu sau altar nou era imaginea lui Nefertiti: pe uși, pe ziduri, pe chipurile sfincșilor ghemuiți. Statuia ei fusese înălțată în orice spațiu public și chipul ei cioplit acolo unde ar fi trebuit să fie chipurile lui Isis și Hathor. Iar de pe coloanele masive ce susțineau palatul, în locul lui Amon, era profilul lui Akhenaton. Când purtătorii de lectici ne coborâră în fața porților fortificate, Nakhtmin privi mai întâi stâlpii înalți, apoi orașul ce se întindea la picioarele noastre.

— Se consideră zei!

Mi-am dus degetul la gură în clipa în care apăru tata.

— Mutnodjmet. Nakhtmin.

Îl îmbrățișă călduros pe soțul meu. Când veni lângă mine, îmi șopti cu sinceritate:

— A trecut prea mult.

— Mai bine de doi ani de când ai fost la Teba.

Îmi zâmbi.

— Mama ta așteaptă în pavilionul de nașteri.

— Nefertiti s-a mutat deja în pavilion?

— E bolnavă, spuse tata încet. Sarcina este foarte grea de data asta.

— La patru luni?

— Sunt doctori care spun că ar putea fi șase.

Furăm conduși în palatul care arăta exact ca atunci când îl părăsisem. Coloanele albe, din calcar, se înălțau spre ceruri și, în fiecare curte, grădinile scăldate în soare erau înflorite. Cineva plantase smirnă și iasomie și iasomia începuse să se întindă în grădinile de ape, înmuindu-și în piscine lujerii fragili. Trecurăm pe lângă Sala Mare și tata spuse:

— Camerele voastre vor fi aici.

Ne arătă camerele de oaspeți pentru diplomații și mesagerii străini. Am simțit o împunsătură ascuțită, însă Nakhtmin dădu din cap, recunoscător.

— Veniți, spuse tata. Vă duc pe amândoi în pavilion.

M-am uitat la Nakhtmin.

— Dar cum…?

— Suntem în Amarna, spuse tata, cu amărăciune. Nefertiti primește pe toată lumea. Bărbați, femei…

Intrarăm în pavilionul de nașteri și un cor de voci se ridică de îndată. Am privit spre patul pe care era întinsă Nefertiti și Akhenaton se încordă când ne văzu, aruncându-i lui Nakhtmin o privire suspicioasă. Apoi furăm înconjurați de niște copii veseli, care săreau și râdeau și doreau să o vadă pe mătușa Mutnodjmet și să-l cunoască pe unchiul Nakhtmin. Am numărat în gând și mi-am dat seama că Meritaton avea deja cinci ani. Zâmbetul ei precoce îmi amintea de Nefertiti.

— Mama a zis c-o să ne aduci daruri, spuse ea, întinzând mâna.

M-am uitat la Nakhtmin, care-și înălță sprâncenele și deschise sacul. Fiecare dar era învelit în papirus; Ipu scrisese numele pe ele, înainte să plecăm.

— Unde e Meritaton? strigă Nakhtmin.

— Eu sunt! spuse prințesa cea mai mare.

După ce-și puse bine cadoul sub braț, i le prezentă lui Nakhtmin pe surorile ei.

— Ea e Meketaton.

Arătă spre o fetiță dolofană, cu părul creț.

— E doar cu un an mai mică decât mine. Și Ankhesenpaaton.

Meritaton arătă spre o fetiță frumoasă, care stătea în spatele surorilor ei, așteptându-și răbdătoare cadoul.

— Ea are doi ani. Iar ea este surioara noastră cea mai mică, Neferuaton.

Bebelușul veni în patru labe până la noi, apoi fiecare fetiță își primi cadoul. Începură de îndată să le desfacă, pline de entuziasm, în timp ce mama veni lângă mine, mă îmbrățișă și-mi sărută ambii obraji. Apoi răsună vocea lui Meritaton.

— Nu am mai văzut niciodată așa ceva! anunță ea pe un ton ce o făcea să pară cu zece ani mai mare decât era. *Mawat!*

Se duse lângă Nefertiti.

— Tu ai mai văzut vreodată așa ceva?

Nefertiti privi paleta de fildeș pe care Nakhtmin o sculptase cu ajutorul unui meșter ce lucrase la mormintele noastre. Numele prințeselor erau gravate cu hieroglife și ambele palete aveau pensule și un bol pentru cerneală. Sora mea își trecu degetul peste muchiile netede și peste pensulele subțiri și chipul ei avea o altă expresie în clipa în care-și ridică privirea pentru a-i mulțumi lui Nakhtmin.

— Sunt frumoase. Nu avem așa ceva la palat, recunoscu ea. De unde sunt?

— Vreau să le văd! porunci Akhenaton.

Fetele se duseră cu tabletele de scris la tatăl lor. Faraonul le cercetă cu indiferență.

— Meșterii noștri pot face o treabă mai bună.

Nakhtmin își plecă respectuos capul.

— Le-am făcut eu, împreună cu un meșter din Teba.

— Sunt desăvârșite, îl lăudă Nefertiti.

Akhenaton se ridică și chipul îi era roșu de furie.

— Meritaton, Meketaton! Mergem să călărim în arenă.

— Vine și generalul? întrebă Meritaton.

Akhenaton se opri în ușă și toți ceilalți încremeniră. Se întoarse, apoi se uită la Meritaton.

— Cine a spus că omul acesta este general?

— Nimeni.

Probabil că Meritaton simțise pericolul din vocea lui, pentru că își dădu seama că nu era bine să-i spună adevărul tatălui ei, și anume că vizirul Ay încă îl mai numea pe Nakhtmin „general".

— I-am văzut mușchii și mi-am închipuit că are o meserie care îl ține afară.

Akhenaton miji ochii.

— Și de ce n-ar fi putut fi pescar sau pictor?

Nu voi uita niciodată răspunsul pe care îl dădu Meritaton, căci îi demonstra șiretenia, chiar și la cinci ani.

— Pentru că mătușa noastră nu s-ar fi măritat niciodată cu un pescar.

Urmară câteva clipe încărcate, apoi Akhenaton râse și o ridică pe Meritaton în brațele lui.

— Hai să mergem în arenă și o să-ți arăt cum călărește un adevărat războinic. Cu scut!

— Și eu? strigă Ankhesenpaaton.

— Tu ai doar doi ani! spuse tăios Meritaton.

— O să vii și tu, hotărî Akhenaton.

După ce plecară toți patru, tata se întoarse spre Nakhtmin:

— Să te conduc în camera ta?

— Cred că ar fi cel mai bine, răspunse soțul meu.

— Și o să vă găsim niște servitori personali cât timp stați aici.

Mama se ridică pentru a se duce cu ei, dar Nefertiti strigă cu

disperare:

— Dar vă întoarceți până la cină?

— Desigur, spuse tata, ca și cum altfel nici că s-ar fi putut.

Mi-am tras un scăunel lângă patul lui Nefertiti.

— Soțul tău este un bărbat chipeș, recunoscu sora mea. Nu mă mir că preferi să fii cu el și nu cu mine.

— Nefertiti… am protestat, dar ea își ridică mâna.

— Surorile nu pot fi apropiate întotdeauna. M-am împrietenit cu Merit. L-am făcut pe tatăl ei vizir anul ăsta. Își irosea talentul în funcția de scrib.

Am privit în jur.

— Îmi aduce un suc. Face un suc de curmal chinezesc excelent. Și nu-și dorește să se mărite, adăugă ea apăsat.

Am oftat.

— Și? Cum te simți?

Sora mea ridică din umeri.

— Pe cât de bine se poate. Mi-au spus că bebelușul este suficient de greu cât să fie băiat.

Ochii ei negri străluciră.

— Dar alții spun că ar putea fi gemeni. Ai auzit de vreo femeie care să fi trăit, după ce a născut gemeni?

Mi-am mușcat buzele, ca să nu fiu nevoită să mint.

— Niciodată? șopti ea, temătoare.

— Gemenii sunt rari. Trebuie să existe femei care au supraviețuit.

Nefertiti își privi stomacul.

— Patru prințese, Mutnodjmet. Cred că Nekhbet m-a abandonat.

Vorbea greu și m-am întrebat dacă era pentru prima oară când îi împărtășea cuiva temerile ei, de când plecasem eu din Amarna. În cine mai putea avea încredere? În mama, care ar fi asigurat-o că totul avea să fie bine? Sau în tata, care i-ar fi spus

să se gândească la regat? În Merit, care nu știa nimic despre naștere și durerile ei? Îmi luă mâna și dintr-o dată am simțit cât de mult îmi lipsise la Teba, m-am simțit cumplit de vinovată pentru că o lăsasem singură cu temerile și cu ambițiile ei, deși ea fusese cea care mă izgonise.

— Mutnodjmet, dacă mor de data asta, promite-mi că o vei face pe Meritaton regină. Promite-mi că nu va ajunge Kiya Mare Soție.

— Nefertiti, nu vorbi așa…

Degetele ei îmi strânseră mâna.

— Trebuie să supraviețuiesc acestei nașteri.

Tremura.

— Trebuie să trăiesc și să-mi văd fiul pe tron.

Se uită plină de speranță în ochii mei, însă nu-i puteam promite că va fi așa. Numai Nekhbet știa. Doar Tawaret putea spune.

În schimb, am întrebat-o:

— Câte luni au mai rămas?

Își privi stomacul umflat, mic și frumos conturat, ca și în celelalte dăți, dar de data asta mai rotund și parcă mai greu.

— Trei. Trei luni până se termină totul.

Nu fusese niciodată așa cu ceilalți. Atât de nerăbdătoare să se termine totul.

— Dar o să mă ajuți, nu-i așa?

— Desigur.

Dădu încet din cap, ca să se liniștească.

— Pentru că am crezut – ochii i se umplură de lacrimi – am crezut că m-ai abandonat.

Uitase cu desăvârșire că ea mă alungase, închisese această amintire într-un colț al minții ei de unde nu o putea bântui, ca să se poată convinge că ea fusese victima.

— Nu te-am abandonat, Nefertiti. Poți iubi doi oameni

deodată, așa cum îi iubești tu și pe Meritaton și pe tata.

Privirea pe care mi-o adresă era încărcată de neîncredere.

— Voi rămâne aici până vei naște băieții, i-am promis.

CAPITOLUL 26

Peret, anotimpul revărsării

Câteva luni mai târziu, durerile începură în zori. Fu cel mai lung travaliu prin care trecuse vreodată sora mea și, într-un colț, moașele schimbau priviri îngrijorate, discutând despre rubarbă și virnanț.

— Ce spun? strigă Nefertiti.

— Că nu ai mai trecut niciodată prin asemenea dureri, i-am răspuns, cu sinceritate.

— Mi-ai spune dacă ar fi ceva în neregulă! exclamă ea. Dacă ar ști ceva…

— Nu e nimic, am întrerupt-o, punându-i mâna pe frunte ca să o liniștesc.

Își strânse degetele pe brațele scaunului de nașteri.

— *Mawat!* strigă ea. Unde e tata? Mă doare atât de rău!

— Împinge! strigară moașele la unison.

Nefertiti se încordă, împingându-se în spătarul scaunului, țipând de l-ar fi trezit până și pe Anubis, apoi sosiră.

Nu un copil, ci doi.

Moașele strigară:

— Gemeni!

— Ce sunt? întrebă Nefertiti, încordându-și gâtul ca să vadă. Ce sunt?

Moașele schimbară priviri îngrijorate. Apoi una din ele păși

în față și răspunse:

— Fete, Înălțimea Voastră.

Strigătele puternice ale nou-născuților străpunseră aerul. Nefertiti se prăbuși în scaunul de naștere. Încercase de cinci ori. De cinci ori și născuse șase fete. Strigăte de bucurie răsunară în pavilion. Mama ridică în brațe pe una dintre prințese.

— Duceți-mă înapoi în pat, șopti Nefertiti.

De îndată ce fu aranjată și așezată între așternuturi, Akhenaton năvăli în camera de nașteri.

— Nefertiti!

Se uită după soția lui și, văzând că supraviețuise, își căută copiii.

— Gemeni, spuseră moașele cu prefăcută bucurie.

Expresia de pe chipul lui Akhenaton era triumfătoare. Apoi deveni îngrijorată.

— Băieți? întrebă el repede.

— Nu. Două fiice frumoase, spuse moașa cea mai în vârstă și mi se păru ciudat să văd chipul lui Akhenaton luminându-se de o nesfârșită bucurie.

Akhenaton se duse pe dată lângă Nefertiti.

— Ce nume să le dăm?

Nefertiti îi zâmbi, deși dezamăgirea era adâncă.

— Setepenre, răspunse ea. Și…

— Neferneferuaton.

— Nu. Neferneferure.

M-am uitat la Nefertiti și îndârjirea din privirea ei îmi spuse că refuza să-și numească fiicele după un zeu care îi dăduse șase prințese. M-am întrebat dacă Amon i-ar fi dăruit oare un prinț.

Akhenaton îi luă mâna surorii mele și o apăsă pe pieptul lui.

— Neferneferure, acceptă el. După cea mai frumoasă mamă din lume.

Când primi vestea, tatăl meu se așeză în fața pavilionului de

nașteri și ceru să i se aducă ceva de băut.

— Șase fete, spuse el stins, ca și cum nu ar fi putut crede. Îi dă Kiyei un fiu, iar sora ta are șase fete.

— Dar le iubește. Le adoră pur și simplu.

Tata se uită la mine.

— El poate să le iubească mai mult decât îl iubește pe Aton, dar contează ce crede poporul.

În timp ce vestea se răspândea în Amarna, m-am dus în grădină, după soțul meu.

— Ai auzit? l-am întrebat, înfășurându-mi mantia în jurul umerilor.

— Gemeni.

— Nu doar gemeni, am spus încet și aburii respirației mele se ridicară în aerul rece al grădinii. Fete.

— Cum a primit vestea? întrebă Nakhtmin.

M-am așezat alături de el pe banca de lângă iazul cu lotuși, întrebându-mă cum mai puteau peștii înota într-o apă care era de acum atât de rece.

— Akhenaton sau tatăl meu?

— Tatăl tău. Îmi pot imagina ce simte faraonul. Nu va avea un fiu cu care să concureze pentru afecțiunea lui Nefertiti. Nu va exista un prinț de care să se teamă când va fi bătrân și obosit de ani. Poate că Panahesi își imaginează că deține acum toate atuurile. Nu-și dă seama cât de mult se teme faraonul de Nebnefer.

— Dar Nebnefer are doar șapte ani...

— Și când va avea paisprezece sau cincisprezece? întrebă soțul meu.

Am privit peștii ieșind la suprafața apei, căutând mâncare cu gurile lor rotunde.

— Tu ai fi gelos pe fiul tău?

— Gelos?

Râse.

— Nu mi-aș putea imagina o mai mare binecuvântare, spuse el cu sinceritate. Desigur, adăugă, dacă nu va fi să fie…

I-am luat mâna și i-am strâns-o încet.

— Și dacă ar fi?

Mă privi întrebător și am zâmbit. Nakhtmin sări de pe bancă.

— Ești…?

Am dat din cap, zâmbindu-i din toată inima.

Mă ridică de pe bancă și mă strânse în brațele lui.

— De cât timp știi? Ești sigură? Nu este…?

— Sunt deja în trei luni, i-am spus, râzând ca o nebună. Nu am spus nimănui. Nici măcar lui Ipu. Am așteptat să fiu sigură că nu e o alarmă falsă.

Bucuria de pe chipul lui era adâncă și copleșitoare.

— *Miw-sher!*

Mă strânse la pieptul lui și-mi mângâie părul.

— Un *copil, miw-sher*!

Am dat din cap, râzând.

— Se va naște în luna Mesore.

— Un copil al recoltei, spuse el gânditor.

Nu exista nimic de mai bun augur decât un copil născut în timpul recoltei.

Am rămas ținându-ne de mână, privind apa, și aerul nu mi se mai părea atât de rece.

— Îi vei spune surorii tale?

— Îi voi spune mamei mai întâi.

— Ar trebui să-i spunem înainte să plecăm la Teba. Va dori să aranjeze lucrurile ca să poată fi lângă tine atunci.

— Dacă nu-mi poruncește sora mea să nasc aici, am spus.

Ar fi fost tipic pentru Nefertiti să facă așa ceva. Nakhtmin mă privi lung.

— O să o refuz, desigur. Dar ar trebui să mai rămânem câteva luni. Asta o s-o mai împace pe Nefertiti, mai ales dacă o să fie băiat.

— Trebuie să facem totul ca s-o împăcăm pe Nefertiti? întrebă el.

Am privit înspre peștii înfometați și i-am spus adevărul. Așa fusese întotdeauna în familia mea.

— Da.

Nakhtmin veni cu mine să-i dau vestea mamei. Era cu tata în Per Medjat, încălzindu-se lângă foc în timp ce el redacta o proclamație către regii națiunilor străine, prin care îi anunța că faraonul Egiptului fusese binecuvântat cu încă doi moștenitori.

Gărzile deschiseră ușile masive și, când văzu expresia de pe chipul lui Nakhtmin, mama știu de îndată.

— Ay, spuse ea cu voce tremurată, ridicându-se.

Tata lăsă din mâna creionul de trestie, alarmat.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

— Știam eu!

Mama bătu cu putere din palme și veni să mă îmbrățișeze.

— Știam eu că o să se întâmple!

Nakhtmin îi zâmbea tatei cu gura până la urechi.

— Va fi un moștenitor și în familia noastră.

Tata se uită la mine.

— Ești însărcinată?

— În trei luni.

Tata râse, un sunet atât de rar și de prețios, apoi se ridică și veni să mă îmbrățișeze și el.

— Fiica mea cea mică, spuse el, luându-mi bărbia în palmă. Va fi mămică. Înseamnă că voi fi bunic de șapte ori!

Preț de câteva momente nespus de prețioase, eu am fost fiica importantă care realizase ceva de seamă. Urma să aduc un copil pe lume. O moștenire cu sânge din sângele lor și o parte

din noi ce avea să dăinuiască până când s-ar fi scurs nisipurile. Stăteam împreună, ca o familie fericită, râzând, apoi ușile se dădură la o parte și Meritaton apăru în prag, privindu-ne cu atenție.

— Ce se întâmplă?

— Vei avea un verișor, i-am spus.

Cu o inteligență ce îi depășea cu mult vârsta, copila mă întrebă:

— Tu ești însărcinată?

Am zâmbit larg.

— Da, Meritaton.

— Dar nu ești prea bătrână?

Toată lumea râse și Meritaton roși.

— Are doar douăzeci de ani, îi spuse mama blând. Mama ta are douăzeci și doi.

— Dar la ea a fost a cincea sarcină, explică Meritaton, de parcă am fi fost cu toții grei de cap și nu înțelegeam.

— Pentru unii, durează ceva mai mult până să aibă un copil.

— Din cauză că Nakhtmin a fost plecat? ne întrebă ea.

O tăcere încărcată se lăsă în Sala Pergamentelor.

— Da, spuse tata în cele din urmă. Din cauză că Nakhtmin a fost plecat.

Meritaton își dădu seama că spusese ceva ce nu ar fi trebuit și veni să mă îmbrățișeze.

— La douăzeci de ani nu ești atât de bătrână, spuse ea cu seriozitate, dându-mi permisiunea ei. O să-i spui acum și mamei mele?

Am tras adânc aer în piept.

— Da, cred că-i voi spune acum.

Nefertiti era încă în pavilionul de nașteri. Eram pregătită să-i înfrunt furia, sau lacrimile, sau să fac față cine știe cărei scene. Un copil avea să mă ia de lângă ea. Nu mă așteptam la bucuria

ei.

— Acum va trebui să rămâi în Amarna! strigă ea fericită.

Dar era o fericire calculată. Doamnele din pavilionul de nașteri mă priviră cu vădit interes. Peste muzica liniștită a harpei, puteau auzi ce discutam.

— Nefertiti, i-am spus apăsat. Până la urmă, mă voi duce acasă pentru a naște copilul.

Sora mea se întoarse spre mine cu o expresie de adâncă trădare, perfect jucată pentru a mă face pe mine să simt că îmi doream un lucru lipsit de rațiune.

— Asta e casa ta.

Am privit-o lung.

— Și dacă voi avea un fiu, crezi că va fi în siguranță în Amarna?

Nefertiti se ridică în pat.

— Firește că va fi în siguranță. Dacă va fi băiat.

— Voi mai sta încă două luni, i-am promis.

— Și apoi? O să pleci și-o s-o iei pe mama cu tine?

— Nu-ți face griji, mama nu o să te lase singură, am cedat. Nici măcar ca să mă vadă născând primul copil.

Râse, rușinată că adevărul fusese rostit în fața atâtor femei.

— Mutny! Nu asta am vrut să spun.

Se ridică pe pernele ce se aranjau mari și grele în jurul ei.

— Vino. Stai jos.

„Vrea să se revanșeze acum“, mi-am zis.

— Știai că va avea loc un banchet mâine? mă întrebă. Timp de trei nopți. Iar Tutmes va sculpta un nou portret de familie pe care o să-l pună în templu. Ca să-i amintească lui Panahesi.

Avea să-l vadă ori de câte ori trecea prin fața altarului lui Aton. Nefertiti, cu vipera și coroana ei. Nefertiti cu cei șase copii frumoși.

Își coborî vocea.

— Panahesi crede că nu mai am nici o șansă să am un băiat acum, după ce am născut încă două fete. Crede că Nebnefer va fi cel care va primi coroana Egiptului. Dar voi schimba asta, jură ea.

Am privit în spatele meu.

— Cum?

— Nu știu, recunoscu ea. Dar voi găsi o cale.

În a treia zi de sărbătoare, Nefertiti trânti ușa camerei ei, orbită de o furie incontrolabilă. Înainte să o pot calma, își aruncă peria în perete și plăcuțele de faianță se sfărâmară.

— Eu îi nasc două fete și el se duce la Kiya?

Tata îi porunci unei servitoare să strângă de pe jos și adăugă aspru:

— Mătură, apoi închide ușile în urma ta!

Așteptarăm ca fata să facă așa cum i se ceruse în timp ce Nefertiti spumega.

După ce servitoarea închise ușile, tata se ridică.

— Controlează-te! îi ceru el.

— Tocmai am născut doi copii. Nu e de ajuns?

— I-ai născut șase fete!

— Trebuie să mergem din nou la ea…

— În nici un caz, spuse tata. E prea periculos acum.

— De data asta, se poate duce Mutny!

Tata o țintui cu privirea.

— Nu o vei implica pe sora ta în povestea asta.

Am încercat să mă conving că ceea ce spuneau nu avea nici o legătură cu pierderea celui de-al doilea copil al Kiyei.

— Lăsăm în voia zeilor, spuse tata.

— Dar va rămâne însărcinată într-o lună, șopti sora mea. Și dacă va fi un alt moștenitor la coroană?

Panica îi creștea.

— Un fiu poate să moară, dar doi?

— Atunci va trebui să găsim alt mod de a păstra tronul. Cu cele șase fete.

Șapte zile mai târziu, pe întâi ale lui Phamenoth, în Camera de Audiențe sosiră doi preoți care anunțară curții:

— Maiestate, preoții noștri au avut o mare viziune.

Tata și Nefertiti schimbară o privire. Nu era soluția pe care o gândiseră împreună.

Akhenaton se aplecă în față.

— O viziune, întrebă el. Ce fel de viziune?

— O viziune despre viitorul Egiptului, șopti misterios bătrânul preot.

Și, când Panahesi se ridică nerăbdător din scaunul lui, ne-am dat seama pe dată că era mâna lui. Așteptase acest moment încă din clipa în care Nefertiti folosise vicleșugul cu visul pentru a-l convinge pe Akhenaton că Panahesi trebuia să fie Mare Preot și nu vistiernic. Acum, strigă cu mult dramatism:

— Cum de nu mi s-a spus despre această viziune?

Bătrânul preot făcu o reverență însoțită de o mișcare complicată din mână.

— A venit abia în această dimineață, Sfinția Voastră. Doi preoți au fost binecuvântați cu o viziune din partea lui Aton.

M-am uitat la Panahesi și la cel de-al doilea preot, care avea o față rotundă și blajină. „Nu doar un preot, ci doi." Panahesi își alesese cu măiestrie jucătorii.

— Temeți-vă de falșii profeți, avertiză Nefertiti de pe tronul ei.

Curtea se umplu de murmure nerăbdătoare.

— Ce vi s-a arătat? continuă Akhenaton.

Preotul mai tânăr păși în față.

— Înălțimea Voastră, astăzi, în templul lui Aton, am avut o revelație.

— Unde, mai exact? întrebă Nefertiti și Akhenaton se

încruntă auzindu-i asprimea din glas.

— În curte, sub razele soarelui, maiestate.

„Din ce în ce mai bine.“

— Îl onoram pe Aton cu tămâie când o lumină strălucitoare a coborât peste noi și am văzut…

Bătrânul preot îl întrerupse:

— Am avut viziunea.

Akhenaton era prins:

— Ce viziune?

— L-am văzut pe Nebnefer purtând coroana pschent.

Panahesi veni numaidecât în față.

— Pe Nebnefer? Vreți să spuneți, pe fiul Înălțimii Sale?

— Da, spuse bătrânul preot, dând din cap.

Întreaga curte rămase nemișcată, așteptând reacția lui Akhenaton.

— O viziune foarte interesantă, spuse tata. Nebnefer – își arcui cu subînțeles sprâncenele – purtând coroana Egiptului.

— Viziunile trimise de Aton nu sunt niciodată greșite, spuse tăios Panahesi.

— Nu, fu de acord tata. Aton nu minte. Și, desigur, au fost doi. Doi preoți, cu aceeași viziune.

Panahesi se foi sub robele din blană de leopard. Nu-i plăcea că tata îl aproba.

— Un fiu care să conducă de pe tronul Egiptului, continuă tata. Și care să poarte coroana ce a stat cândva pe capul tatălui său. Nu a avut și Bătrânul o astfel de viziune?

Curtenii își dădură seama ce făcea și Akhenaton păli.

Însă tata se grăbi să adauge.

— Dar Nebnefer este loial. Sunt convins că este un fiu care o va sluji bine pe Maiestatea Sa.

Era o interpretare la care Panahesi nu se așteptase.

— Firește că Nebnefer este loial, spuse el, bâlbâindu-se.

Desigur că este.

Akhenaton se uită la tata, care ridică din umeri cu șiretenie.

— Este un pericol la care sunt expuși toți faraonii care au băieți.

„Și cine știa asta mai bine ca Akhenaton?“ M-am simțit străbătută de un fior victorios, senzația de triumf pe care o resimțea probabil tata ori de câte ori întrecea în istețime un adversar.

Kiya se înroși de furie.

— Nimeni nu poate dovedi că prințul nu e loial! țipă ea.

Akhenaton se uită la cei doi preoți.

— Povestiți-mi și restul viziunii, porunci el.

— Da! spuse Nefertiti, ridicându-se în picioare, udând sămânța plantată de tatăl nostru. Ați văzut vărsare de sânge?

Întreaga curte privi înspre preoți și cel tânăr răspunse.

— Nu, Înălțimea Voastră. Nu era sânge. Nu era trădare. Doar o lumină aurie, strălucitoare.

Akhenaton se uită la preotul mai în vârstă, pentru a primi confirmarea.

— Da, spuse degrabă bătrânul. Nu era nici un semn de violență.

Panahesi se înclină până la pământ.

— Înălțimea Voastră, îl pot aduce pe prințul Nebnefer acum. Îi puteți testa loialitatea.

— Nu!

Akhenaton se uită la prințesele lui, așezate în șir, pe tronurile lor micuțe.

— Vino aici, Meritaton.

Meritaton se ridică și se așeză pe genunchii tatălui ei. Curtea privea, așteptând să vadă ce o să urmeze.

— Tu îi vei fi întotdeauna credincioasă tatălui tău, nu-i așa?

Meritaton dădu din cap.

— Și îți înveți surorile să-i fie credincioase tatălui tău? întrebă el.

Meritaton dădu din nou din cap și Akhenaton zâmbi, ca un tată îndrăgostit nebunește de copilul său.

— Ați auzit cu toții? întrebă el, cu glas tare.

Se ridică în picioare, dând-o jos pe Meritaton.

— Prințesele Egiptului îmi sunt loiale, spuse el. Nici una dintre fiicele mele nu râvnește să-mi ia coroana.

Kiya se uită la Panahesi cu disperare.

— Înălțimea Voastră, începu Panahesi, prințul Nebnefer niciodată nu ar…

— Foarte bine, anunță Nefertiti, întrerupându-l pe vizir. Am auzit viziunea trimisă de Aton și nu avem nevoie de mai mult.

Le făcu semn preoților să plece și curtea se ridică, urmându-i.

Kiya se duse repede lângă Akhenaton.

— Preoții au avut doar o simplă viziune, spuse ea, grăbită. O strălucire și coroana pe capul lui Nebnefer. L-am învățat pe fiul nostru să-ți fie credincios. Așa cum sunt și eu, credincioasă ție și lui Aton.

Privirea lui Akhenaton era neiertătoare.

— Firește că îmi ești credincioasă. Orice altceva ar fi o nebunie.

CAPITOLUL 27

AMARNA

Nouă Pachons

În ciuda victoriei tatălui nostru în fața lui Panahesi, până la începutul recoltei, Kiya era însărcinată. Chiar și după dezastrul din Camera de Audiențe, Panahesi se plimba cu mare importanță prin holuri, dând comenzi pe un ton poruncitor, ca și cum ar fi putut simți deja coroana grea a Egiptului în mâinile lui.

Un fiu putea fi trecut cu vederea, dar o națiune nu putea ignora doi prinți, doi moștenitori ai tronului. Dacă fiica lui reușea să nască un al doilea băiat, ridicarea familiei lui Panahesi la tron era asigurată.

Akhenaton o găsi pe Merit în Sala Mare și o însărcină să-i dea vestea lui Nefertiti. Era prea laș ca să-i spună personal.

— Ai grijă să-i spui că nici un copil nu-i va lua vreodată locul lui Meritaton în inima mea. Ea este copilul nostru de aur, copilul lui Aton.

L-am privit plecând cu fetele lui. Cu prințesele lui care îl adorau. Fiicele despre care credea că nu se vor întoarce niciodată împotriva lui, așa cum ar fi putut-o face un fiu, așa cum se întorsese el împotriva fratelui și tatălui său. „Nu înțelege fetele dacă-și închipuie că ele nu pot fi viclene“, mi-am zis.

Merit mă privi cu o expresie disperată.

— Cum să-i spun?

Am ajuns la ușile Camerei de Audiențe.

— Spune-i pur și simplu. Singură a spus că așa o să se întâmple. N-ar trebui să fie surprinsă.

Înăuntru, Nakhtmin juca senet cu mama mea. Pe podium, capul tatălui meu era înclinat spre Nefertiti. Și, de data asta, sora mea nu era înconjurată de doamnele ei. Se duseseră toate să-l vadă pe Akhenaton călărind.

— Nu ești afară? am întrebat-o.

— Nu am timp să mă duc în Arenă, sări ea. El poate să meargă să călărească ori de câte ori are chef, dar eu trebuie să supervizez planurile pentru ziduri. În cazul unei invazii, vom fi lipsiți de apărare în fața hitiților, dar pe Akhenaton nu îl interesează…

Se întrerupse și se uită cu o privire scrutătoare mai întâi la mine, apoi la Merit.

— Ce vreți?

Am arătat cu capul spre Merit și tata își puse pergamentele cu planurile arhitecturale în poală.

— Înălțimea Voastră, începu Merit, am vești care nu vă vor bucura.

Adăugă apoi cât putu de repede, ca să scape odată:

— Am primit veste că este însărcinată Kiya.

Nefertiti rămase nemișcată. Când tăcerea se prelungi, Merit continuă, nesigură.

— Este doar al doilea copil al Kiyei, Alteța Voastră. Aveți șase copii și Akhenaton mi-a spus să vă transmit…

Nefertiti se ridică dintr-o dată și sulurile de papirus se rostogoliră pe pardoseală.

— Soțul meu te-a trimis pe tine să-mi dai vestea? șuieră ascuțit.

Tata se ridică repede și veni lângă ea.

— Trebuie să acționăm acum, sugeră el. Să-l facem să arate întregului Egipt că Meritaton este cea căreia intenționează să-i lase tronul, înaintea lui Nebnefer.

Schimbară o privire încărcată de vorbe nerostite și am întrebat:

— Dar cum?

Nimeni nu răspunse întrebării mele.

— Cum puteți face asta?

O sclipire stranie licărea în ochii lui Nefertiti.

— În singurul mod în care nu s-a făcut niciodată, spuse ea.

Akhenaton proclamă un Durbar în onoarea lui Nefertiti. Era un festival pentru a sărbători domnia lor împreună, iar transformarea din soție geloasă în regină victorioasă fu imediată.

Nefertiti nu mai spuse nimic despre Kiya, iar Nakhtmin se întreba cât de adânc vor fi golite lăzile din vistieria Amarnei pentru a finanța cel mai mare Durbar din istorie.

— Mutny, vino! mă strigă veselă sora mea.

Am intrat în camera cu haine, cu zecile de cufere pline de țesături strălucitoare. Brice cu mânere de bronz erau împrăștiate peste tot și borcane cu kohl erau răsturnate cu neglijență.

— Ce perucă să port?

Era înconjurată de podoabe pentru cap.

— Cea care costă cel mai puțin, am spus numaidecât.

Continuă să aștepte un răspuns care să o mulțumească.

— Cea scurtă, am răspuns.

Aruncă celelalte peruci într-o grămadă pe care Merit să o strângă mai târziu.

— Tata a trimis invitații tuturor regilor de la răsărit, se lăudă ea. Când prinții celor mai mari națiuni vor fi adunați aici,

va fi făcut un anunț ce va înscrie numele familiei noastre în eternitate.

Am privit-o cu coada ochiului.

— Ce vrei să spui?

Nefertiti își pierdu privirea deasupra orașului.

— E o surpriză.

CAPITOLUL 28

Peret, anotimpul revărsării

Fu nevoie să se aștepte până în luna Tybi pentru a termina pregătirile legate de sosirea reprezentanților a douăsprezece națiuni, prințese și curteni, regine de mai mică importanță însoțite de suita lor și mii de nobili din Mitanni și Rodos. Soldații munceau din zori și până-n noapte să îmbrace arena în pânză de aur și să termine imaginile lui Aton de pe fiecare altar. Trebuiau organizate șapte nopți de festivități, pregătite camere pentru o mie de demnitari și trebuia adus vinul. Palatul nu stătu locului timp de o lună întreagă și, deși toată lumea credea că primul Durbar din ultimii douăzeci de ani era o sărbătoare a domniei lui Nefertiti și Akhenaton, doar familia mea știa adevărul.

Tata stătea în pragul ușii lui Nefertiti, privind-o alegându-și sandalele.

— Este adevărat? întrebă el.

Auzisem și eu zvonul. Akhenaton scrisese personal o scrisoare pe care i-o trimisese regelui Suppiluliumas al hitiților, invitându-l pe dușmanul nostru să vadă măreția Amarnei.

Tata intră în încăpere.

— Este adevărat că soțul tău îi primește pe hitiți? șuieră el. În mijlocul acestui oraș?

Nefertiti se ridică și-și înălță spatele.

— Da, spuse ea. Ca să vadă ce am construit.

— Și să-i lăsăm să ne aducă și ciuma? strigă tata. Moartea neagră! îi explică mai clar. Să permitem și asta?

Îi aruncă în față rolele de papirus pe care le adusese. Nefertiti le deschise netemătoare, citindu-le pe fugă.

— Ciumă în nord, îi spuse tata.

— Akhenaton știe deja.

Împinse scrisorile la o parte.

— Înseamnă că e cu atât mai nesăbuit!

Se priviră adânc în ochi.

— Știi ce vreau să fac, spuse Nefertiti.

— Da. Vrei să aduci moartea în acest oraș.

— Toată lumea trebuie să vadă ce o să se întâmple. Trebuie să înțeleagă toți. Fiecare regat de la răsărit!

Îmi dădeam seama ce voia să spună tata. Că mândria, mândria întregii familii regale, avea să fie pierzania noastră.

În schimb, îi răspunse:

— Atunci invită-l pe regele Nubiei, dar nu risca să-i aduci pe hitiți. Nu risca să aduci molima în oraș.

— Când a fost ultima oară ciumă în Egipt?

— Când Bătrânul era faraon. Când soldații au adus-o din nord, spuse tata sumbru, pe un ton prevestitor de rău.

Sora mea șovăi.

— Ei bine, n-am cum să-l fac pe Akhenaton să se răzgândească.

Tata o privi lung.

— Nu ai văzut niciodată moartea neagră, o preveni el. Nu ai văzut cum se înnegresc mâinile și picioarele unui om, cum pielea începe să se umfle până când ajunge să fie acoperită cu bube mari și negre.

Sora mea se dădu înapoi și tata se apropie.

— Nu știm ce pot aduce cu ei din nord. Sunt boli care apar

în câteva zile. Trebuie opriți!

— E prea târziu.

— Niciodată nu e prea târziu! zise tata.

— N-o să se răzgândească! strigă Nefertiti. Hitiții vor veni și vor dispărea când se va sfârși Durbarul.

— Și ce vor lăsa în urmă?

Nefertiti rânji, plină de ea:

— Aurul lor.

Tata se duse la Akhenaton, dar acesta nu putea fi convins să se răzgândească, exact cum spusese Nefertiti.

— De ce ar îngădui Aton ca ciuma să atingă acest oraș? întrebă el. E cel mai frumos oraș din Egipt.

Tata se duse la sora lui, care sugeră să se facă o ultimă încercare. Dar Panahesi râse.

— Nimeni nu a văzut ciumă de cincisprezece ani, pufni el.

— Dar au văzut-o în nord, spuse tata cu seriozitate. Lângă Kadesh au murit sute de marinari.

— Ce se întâmplă, vizire? Te temi că hitiții vor intra mărșăluind și vor vedea cât de lipsit de apărare este orașul? Că vor vedea că faraonul are nevoie de un fiu puternic pentru a-i conduce armata, dacă speră să-l poată apăra vreodată? Nici una dintre fetele tale nu ar putea conduce bărbații în luptă. E doar o chestiune de timp până când Nebnefer va fi numit moștenitor.

— Înseamnă că nu-l cunoști pe Akhenaton, spuse tata.

M-am întrebat atunci dacă acesta era marele secret al lui Nefertiti. Dacă Meritaton avea să fie declarată moștenitoarea tronului la începerea Durbarului.

— Și, dacă ăsta este motivul pentru care îngădui hitiților să pătrundă în Amarna, ești mai nesăbuită decât credeam.

Sosiră din toate colțurile lumii: nubieni, asirieni, babilonieni, greci. Femeile care veneau din adâncurile îndepărtate ale deșerturilor aveau chipurile acoperite de văluri

în vreme ce noi umblam aproape dezbrăcate, cu sânii și gleznele pictate cu hena și cu părul ascuns sub peruci cu mărgele ce cântau melodios atunci când vântul cald sufla dinspre apus.

Servitoarele se agitau ca fluturii în jurul surorii mele, netezind și pictând și aranjându-i coroana. Tutmes o schiță pe un papirus așa cum stătea în timp ce Merit se ocupa de ea, obișnuit cu toată vânzoleala și tot răsfățul.

— Nu vrei să-mi spui care este surpriza? am întrebat-o. Doar nu ești iar însărcinată!

— Sigur că nu. E ceva mai important decât un fiu pentru Egipt. Este Egiptul însuși, spuse ea veselă.

Tutmes îi adresă un zâmbet intim și m-am răsucit cu fața spre sculptor.

— Tu știi?

M-am uitat din nou la Nefertiti.

— I-ai spus lui Tutmes, dar nu-i spui surorii tale?

— Tutmes trebuie să știe, spuse ea, ridicându-și bărbia. Ca să poată surprinde momentul în întregime.

Răsunară trompetele și Merit se dădu la o parte. Nefertiti strălucea împodobită cu cele mai de preț nestemate din Egipt. Nici măcar fiica ei, care avea să-i păstreze și să-i poarte frumusețea în posteritate, nu putea rivaliza cu ea. Meritaton păși în față.

— Care este surpriza, *mawat?*

— Va fi moștenirea ta și a mea totodată, îi promise ea, luându-și fiica de braț, apoi strigând după mine.

În urma noastră veneau Meketaton și Ankhesenpaaton, în vârstă de trei ani.

— Unde e faraonul?

— La Fereastra Aparițiilor, îmi răspunse ea.

Auzeam aclamațiile chiar din curtea interioară a palatului

și, când am ajuns la fereastra în dreptul căreia părinții mei vorbeau precipitat cu Akhenaton, mi-am ținut respirația. Sub noi, două sute de altare fuseseră ridicate și împodobite cu smirnă. Mii de preoți erau adunați în fața lor și, pe fiecare lespede, era sacrificat un bou și oferit lui Aton. Două sute de sacrificii pentru a arăta bogăția și gloria palatului din Amarna. Nu se făcuse nici o economie pentru Durbarul ce avea să rămână în istorie. Pretutindeni în jur erau sclipiri de cornalină, de lapis lazuli și feldspat, la gâturile nobilelor și la gleznele scribilor. Oamenii de rând stăteau sub umbrare și paravane, beau, sărbătoreau și priveau în sus, așteptându-l pe zeul-pe-pământ care le dăruise acest spectacol. Preoții erau înveșmântați în aur, de la glezne până la pieptarele strălucitoare și, în fața lor, pe cel mai înalt altar, era Panahesi.

— Ești impresionată? mă întrebă Akhenaton venind lângă mine și mi se părea ciudat că îl interesa părerea mea.

Am privit din nou în jos, ascultând amestecul de râsete și acorduri cristaline de harpă în timp ce bărbații îi înălțau imnuri măritului zeu Aton, zeul care le dădea atât de mult aur și vin. Mirosul de bou fript și de smirnă se ridica în aer până la palat și adierea vântului aducea cu ea și mirosul amețitor de bere.

— Eternitatea își va aminti de acest Durbar, i-am răspuns.

— Da, eternitatea.

Apoi Akhenaton îi luă mâna lui Nefertiti într-a lui și se arătă la Fereastra Aparițiilor.

— Un Durbar pentru cei mai mari faraoni din Egipt, declară el și mulțimea izbucni în urale. Faraonul Akhenaton și faraonul Neferneferuaton-Nefertiti!

Am scos un strigăt.

— Ce înseamnă asta? întrebă Meritaton.

Nefertiti și Akhenaton rămaseră la fereastră, împreună, iar

mulțimea izbucni într-un strigăt care i-ar fi asurzit chiar și pe zei.

— Ce înseamnă asta? repetă Meritaton întrebarea și soțul meu fu cel care îi răspunse, pentru că eu eram prea șocată.

— Înseamnă că mama ta va face ce n-a făcut nici o altă regină înaintea ei. Va deveni faraon și coregent al Egiptului.

Era de neimaginat. O regină care să devină rege. Să fie coregentă împreună cu soțul ei. Nici măcar mătușa mea nu se făcuse faraon. Expresia tatălui meu era indescifrabilă, dar îmi dădeam seama ce gândește. Familia noastră nu ajunsese niciodată atât de sus.

— Unde e Tiye? am întrebat, privind în jur.

— Cu emisarii din Mitanni, spuse tata.

— Și Panahesi? întrebă soțul meu.

Tata își mișcă bărbia, arătând spre un om care se învinețise de furie. Panahesi privi mai întâi la dreapta, apoi la stânga, încercând să găsească o ieșire din curtea înțesată de preoții care scandau incantații și de miile de demnitari, dar nu avea unde să se ducă. Apoi ridică privirea spre tabloul creat de familia mea, perfect încadrat în Fereastra Aparițiilor oficiale.

M-am dat la o parte. Lângă mine, Nakhtmin clătina din cap, cu ochii sclipindu-i ageri, încercând să-și dea seama ce însemna asta pentru o regină care nu avea nici un fiu. Dar eu știam deja ce avea să însemne. Nimeni, nici Kiya, nici Nebnefer, nici Panahesi nu ne mai putea dărâma acum.

— Mutnodjmet! Meritaton! Veniți, strigă Nefertiti.

Ne apropiarăm.

— Unde este Nakhtmin? întrebă Akhenaton.

Îl văzu pe soțul meu în fundul încăperii.

— Și tu!

Tata se grăbi să vină lângă faraon.

— Ce anume vă trebuie, Înălțimea Voastră?

— Fostul general trebuie să stea alături de mine. Va sta lângă mine și poporul va vedea că până și Nakhtmin se închină în fața faraonilor Egiptului.

Inima începu să-mi bată cu putere în piept, fiindcă știam că Nakhtmin avea să refuze. Am surprins privirea soțului meu, apoi tata se duse lângă el și îi atinse brațul, șoptindu-i ceva la ureche.

În clipa în care îl văzură pe Nakhtmin apărând la Fereastra Aparițiilor, mulțimea de jos, soldați și oameni de rând deopotrivă, explodă în urale atât de entuziasmate încât până și Akhenaton se dădu înapoi, izbit parcă de o lovitură puternică.

— Ia-mi mâna, porunci Akhenaton. Mă vor iubi așa cum te iubesc pe tine, spuse el.

Îi ridică brațul lui Nakhtmin cu al lui și parcă întregul Egipt începu să strige:

– Akhen-Aton!

La brațul lui stâng era Nakhtmin. La cel drept era Nefertiti. Se întoarse spre regina-faraon și strigă:

— Oamenii mei!

Era îmbătat de dragostea poporului, pe care o cumpărase cu pâine și vin.

— Oamenii mei! Faraonul Neferneferuaton!

Uralele deveniră asurzitoare în clipa în care Nefertiti ridică îmblăciul și cârja, însemnele inconfundabile ale puterii în Egipt.

M-am dat înapoi și Nefertiti strigă:

— Vă urăm bun venit la cel mai mare Durbar din istorie!

— Vor crede că îl iubești! i-am șoptit soțului meu în timp ce ne îndreptam spre templu. Toți soldații vor crede că te-ai plecat în fața lui Aton.

— Nu vor crede așa ceva.

Mă strânse lângă el.

— Nu sunt naivi. Știu bine că îi sunt credincios lui Amon și

că nu stau în preajma faraonului decât pentru tine.

Am privit în față convoiul de bărbați îmbrăcați în tunici și centuri militare.

— Vor ști și că, tot din cauza mea, nu mai ești general.

— Horemheb este întemnițat. I-aș împărtăși acum soarta dacă nu aș fi avut iubirea ta.

Am ieșit într-o curte înțesată de care împodobite cu turcoaze și aramă. Apoi apăru Panahesi, pentru a o purta pe Nefertiti spre soarta pe care și-o făurise singură, fără să nască vreun fiu și fără precedent în istorie. Chipul îi era numai zâmbet, ca și cum nu și-ar fi dorit niciodată altceva decât ca Nefertiti să urce pe tronul Egiptului, înaintea nepotului său.

— Acum va trebui să-și lege steaua de a ei sau să uneltească împotriva a doi faraoni, spuse soțul meu.

— Chiar dacă înseamnă să le întoarcă spatele fiicei și nepoților săi? am întrebat.

Nakhtmin își deschise palmele.

— Alege steaua cea mai strălucitoare.

Am fost prinși în mulțimea de care și duși prin Curtea de Festivități până la templul lui Aton, împodobit cu statuile lui Nefertiti și Akhenaton. Trompetele sunară și numaidecât se deschise calea până la porți.

— Arăți de parcă ai fi mușcat din ceva amar, râse melodios Nefertiti, coborând din carul ei. Ce s-a întâmplat, Mutnodjmet? Este cea mai mare zi pe care o vom cunoaște vreodată. Suntem nemuritori.

„Nu. Suntem înconjurați de mincinoși.“ Înainte să fie cărată de preoți în sanctuarul interior al templului pentru a primi coroana Egiptului, i-am strigat:

— Oamenii sunt fericiți acum pentru că li s-a dat pâine și vin. Și sunt hitiți aici. În capitală, Nefertiti. De unde știi că n-au adus ciuma?

Sora mea se uită la Nakhtmin cu o expresie uluită, apoi din nou la mine.

— De ce spui asta în mijlocul celui mai mare triumf al meu?

— Vrei să te mint, așa cum o vor face cu toții odată ce vei fi faraon?

Nefertiti nu răspunse.

— Nu-i atinge, am sfătuit-o. Nu-i lăsa să-ți sărute inelul.

— Pe cine să nu atingă?

Akhenaton apăru în spatele lui Nakhtmin.

— Pe emisarii hitiți, zise Nefertiti. Nu-i lăsa să-ți sărute inelul, îi spuse ea.

Akhenaton pufni:

— Nu! Îmi vor săruta tălpile când vor vedea ce am construit.

Pe durata Durbarului, Akhenaton o copleși pe Nefertiti cu daruri și laude. Era Marea lui Soție, cel mai de încredere sfătuitor al lui, partenera lui în orișice plan, iar de acum era și faraon. Și ca lumea să nu uite niciodată, am mers până la zidurile Amarnei, unde Akhenaton ridicase un stâlp care să marcheze domnia ei. Se așeză în mijlocul demnitarilor de la răsărit și îi porunci lui Maya să citească inscripția pe care o scrisese pentru soția lui, regina-faraon a Egiptului.

Moștenitoare, cea mai în grații, chip fără cusur,
Doamna gingășiei, mare aducătoare de fericire,
Dăruită cu talentul de a asculta,
Voce care aduce bucuria Faraonului.
Marea Soție a lui, doamna celor două ținuturi,
Și acum faraonul Neferneferuaton-Nefertiti,
Fie să trăiască veșnic și pentru totdeauna.

Nici un faraon nu dăduse vreodată cârja și îmblăciul unei femei. Dar când Nefertiti apăru în fața mulțimii pentru a-i da binecuvântarea, oamenii se îmbulziră și se ridicară pe scăunele

doar ca să-i poată zări o clipă chipul.

— Mă adoră, spuse ea, în a doua zi a Durbarului. Mă iubesc mai mult decât atunci când eram regină.

— Pentru că acum ai o putere mai mare asupra lor, am zis.

Însă Nefertiti nu-mi luă în seamă cinismul.

— Vreau ca oamenii să-și amintească acest moment pentru totdeauna, răspunse ea. În lumina difuză a camerei, soarele la amurg îi făcea pielea să-i pară din bronz aurit.

— Mutny, zise ea, găsește-l pe Tutmes. Vreau să fiu sculptată exact așa cum sunt acum.

Am traversat palatul și m-am dus la atelierul artistului. Durbarul avea să dureze șase zile și șapte nopți și deja erau bărbați beți pe străzi în vreme ce soțiile demnitarilor urcau împleticindu-se în lectici, duhnind a ulei parfumat și a vin. Tutmes era în atelierul lui, râzând înconjurat de fete și de băieți tineri și frumoși. Privirea i se însenină când mă văzu.

— O sculptură? întrebă el, cu respirația tăiată. Voi fi gata numaidecât. Când am văzut-o la templu cu îmblăciul și cârja în mână, îmi mărturisi el, cu cobra impunătoare de pe coroană, am știut că o să mă cheme. Nici o altă regină nu a mai purtat această coroană cu atâta grație.

— Nici o altă regină nu a mai purtat-o deloc! am spus eu sec.

Tutmes râse.

— Spune-i maiestății sale să vină, zise el cu importanță, apoi făcu un gest larg cu mâinile. Toată lumea trebuie să plece!

Femeile se îmbufnară și se îndreptară fără entuziasm spre ușă, ținând în mână cupele cu vin și foșnind din rochiile lor cu mărgele.

După ce plecară cu toții, l-am întrebat pe Tutmes:

— De ce te iubesc atât de mult femeile?

Stătu o clipă să se gândească:

— Pentru că le pot face nemuritoare. Când găsesc modelul

potrivit, pot folosi o femeie ca să o sculptez pe Isis și când vânturile timpului îi vor șterge amintirea din casa ei, chipul va continua să-i privească din temple.

M-am gândit la ce spusese Tutmes, când m-am dus să-i vestesc lui Nefertiti că o aștepta. Se schimbase și m-am întrebat dacă așa avea să rămână în istorie. La încheieturile mâinilor, la glezne, de la urechi și până la degetele de la picioare, străluceau podoabe din aur masiv și ceramică. Străbăturăm împreună sălile palatului, cum făcusem cu atâția ani în urmă la Teba, în noaptea în care intrase virgină în camera lui Akhenaton. Puteam auzi mulțimile adunate în curțile palatului, râzând și dansând, dar înăuntrul zidurilor era răcoare și liniște.

În atelierul lui Tutmes fuseseră aranjate perne pe care să se așeze Nefertiti. Era și un scaun cu brațe pentru mine și, în clipa în care intră Nefertiti, Tutmes se aplecă până la pământ.

— Faraonul Neferneferuaton-Nefertiti.

Sora mea zâmbi la auzul noului ei nume.

— Vreau un bust, îi spuse ea. De la piept până la coroană.

— Cu tot cu cobra care scuipă venin, spuse Tutmes, dând aprobator din cap.

Se apropie și studie rubinele care formau ochii strălucitori ai șarpelui. Nefertiti se așeză ceva mai sus pe perne.

— Voi lucra bustul în calcar, anunță artistul.

M-am ridicat, dar Nefertiti strigă:

— Nu poți să pleci! Vreau să vezi!

Ne-am petrecut după-amiaza în atelierul lui Tutmes și, deși amintirile mele despre cel mai mare Durbar din istorie sunt pline de oameni bând și dansând, imaginea care a rămas cel mai bine conturată în mintea mea este cea a lui Nefertiti aplecată în față în marea de perne care o înconjurau, cu ultimele raze ale soarelui reflectându-se în colierul ei lat, încrustat cu coral și turcoaze, cu ochii negri asemenea unor

lacuri adânci de obsidian. Pe fața surorii mele se citea un calm adevărat. În sfârșit, Nefertiti era convinsă că nu va fi părăsită, că însemnele puterii faraonului o vor păstra în eternitate.

CAPITOLUL 29

A șasea zi a Durbarului

Zeul cu cap de șacal coborî asupra Egiptului în timp ce pe străzi încă se mai dansa și în palat mai erau încă mii de demnitari. Mai întâi, se strecură prin alei, în timpul nopții, înhățându-i pe muncitorii de la mormântul faraonului, apoi prinse curaj și intră în cartierul brutarilor, în plină zi. Când panica se răspândi în cele din urmă în palat, nu mai era nimeni în Amarna care să poată nega ce văzuseră cu toții.

Anubis sosise aducând între fălci Moartea Neagră.

Tata intră în Camera de Audiențe în a șasea zi a Durbarului, pentru a-i aduce vestea faraonului. În curțile interioare ce se deschideau către fluviu, încă se mai dansa.

— Înălțimea Voastră, spuse tata, și gravitatea tonului său întrerupse râsul lui Nefertiti.

— Vino, spuse Akhenaton, cu un zâmbet larg. Ce s-a întâmplat, vizire?

Chipul tatălui meu rămânea grav.

— Ni s-a raportat că ciuma a lovit taberele muncitorilor, maiestate.

Akhenaton se uită la Nefertiti.

— Imposibil! șuieră el. Am sacrificat două sute de tauri în cinstea lui Aton.

— Și unsprezece muncitori de la morminte au murit.

Mai mulți demnitari se îndepărtară de podium și Nefertiti șopti:

— Sigur au adus-o hitiții!

— Vă sugerez să vă izolați în Palatul de Nord, Înălțimea Voastră.

— În palatul celei de-a doua soții? strigă Nefertiti.

— Nu, vom rămâne aici, spuse cu hotărâre Akhenaton.

Privi de jur-împrejurul Camerei de Audiențe. Groaza ciumei împietrise întreaga curte. Muzica se auzea în continuare în celelalte încăperi, dar râsetele femeilor amuțiseră.

— Înălțimea Voastră, îl întrerupse tata. Gândiți-vă dacă e înțelept să rămâneți în acest palat. Hitiții, cel puțin, ar trebui ținuți în carantină. Toți cei veniți din nord ar trebui trimiși…

— Nimeni nu va fi trimis nicăieri! tună faraonul. Durbarul nu s-a terminat.

Până și muzicanții se opriră. Akhenaton se întoarse spre ei și le porunci:

— Cântați mai departe!

Începură numaidecât o nouă melodie. Panahesi veni repede la baza podiumului. Nici măcar nu observasem când apăruse.

— Am putea aduce o ofrandă specială în templu, sugeră el.

Akhenaton îi zâmbi, tratându-l cu superioritate pe tata.

— Foarte bine. Și Aton va proteja orașul.

— Dar închideți porțile! îl imploră tata. Nimeni să nu mai intre sau să iasă.

— Trebuie să închidem porțile, fu de acord Nefertiti.

— Și să ne lăsăm oaspeții să creadă că e molimă în oraș?

— Vor afla cât de curând, spuse tata încet. A fost afectat și cartierul brutarilor.

Urmă un moment de tăcere panicată, apoi demnitarii începură să vorbească toți deodată. Un val de curteni năvăli la picioarele podiumului, întrebând ce să facă și unde să se ducă.

Akhenaton se ridică de pe tron și tata ne strânse în jurul lui. Pe mine, pe Tiye, pe mama și pe Nefertiti.

— Trebuie să vă întoarceți cu toții în camerele voastre, le spuse tata curtenilor. Întoarceți-vă în camerele voastre și nu ieșiți din ele!

— Eu sunt faraon și poruncesc ca nimeni să nu se retragă în cameră!

Nefertiti îl contrazise:

— Faceți precum v-a spus vizirul.

Întreaga noastră familie străbătu împreună sala și până și pașii lui Tiye erau iuți. Cotirăm în dreptul apartamentelor regale, dar Akhenaton refuză să meargă mai departe.

— Trebuie să ne pregătim pentru ospățul de diseară.

Nefertiti se înfurie, dar mi-am dat seama că frica era cea care o făcea să tremure.

— În timpul molimei, vrei ca oamenii să se pregătească de ospăț? Cine știe care dintre bucătari ar putea fi bolnav? Poate că ciuma s-a răspândit deja în toată Amarna!

— Și vrem ca dușmanii noștri să ne vadă slabi? o provocă Akhenaton. Să vadă probleme în mijlocul sărbătorii noastre?

Nefertiti nu îi răspunse.

— Atunci mă voi pregăti eu pentru ospăț și nimeni nu va uita de ce se află acolo. Pentru gloria lui Aton. Asta își va aminti istoria.

Nefertiti îl privi dispărând în Sala Mare și mi-am amintit de seara în care, cu mulți ani în urmă, în timp ce ne întorceam pe Nil, tata observase: „Nu e stabil“. Sora mea privi sculpturile care o înfățișau pe ea și pe familia ei și ochii i se umplură de lacrimi.

— Trebuia să fie magnific!

— I-ai invitat pe hitiți, deși știai că vor aduce ciuma, i-am răspuns.

— Și ce puteam face? sări Nefertiti. Puteam să-l opresc?

— Și tu ai vrut.

Clătină din cap. Răspunsul ei ar fi putut însemna și da și nu.

— Oamenii ne vor învinovăți pe noi, spuse ea, când am ajuns în dreptul camerelor ei. Vor da vina pe devotamentul nostru față de Aton.

Închise ochii. Știa deja cum se va desfășura drama pe străzile Amarnei și în tot regatul.

— Și dacă ajunge în palat? întrebă ea. Dacă distruge tot ce am construit?

M-am gândit la Ipu, care-mi spusese cândva că tatăl ei folosea menta ca să alunge șobolanii din pivniță și că nici unul dintre muncitorii lui nu murise de ciumă.

— Folosește mentă, i-am spus. Mentă și virnanț. Leagă-ți-le la gât și atârnă-le la fiecare ușă.

— Tu trebuie să pleci, Mutnodjmet. Ești însărcinată.

Nefertiti își înghiți lacrimile.

— Și ți-ai dorit atât de mult acest copil.

— Nici măcar nu știm dacă e ciumă, am zis, încercând să păstrez speranța.

Tata îmi aruncă o privire lungă înainte să intrăm în camerele regale.

— E ciumă.

Și totuși, ospățul avu loc. În noapte răsunară acorduri de harpă și se ridică parfumul lumânărilor de lotus și o sută de dansatori străluciră în lumina focului, în sclipiri de aur și argint. Se simțea tensiunea printre invitați, dar nimeni nu îndrăznea să aducă vorba despre ciumă sub coloanele Marii Săli din Amarna. Mirosul florilor de portocali se ridica în noapte, printre stâlpi, și oaspeții râdeau tare și nervos în curți. Nakhtmin îmi aduse un platou cu cele mai bune preparate din carne și mâncarăm în timp ce, sub noi, Anubis bântuia străzile. Femeile flirtau și bărbații jucau senet și servitorii umpleau cupă

după cupă cu vin roșu. Până la sfârșitul nopții, până și eu uitasem de frica morții. Abia a doua zi dimineața, când câteva sute de invitați simțiră în aer o duhoare dulceagă și înecăcioasă, se gândi cineva să vadă ce se întâmpla în oraș.

Când se întoarse, mesagerul raportă ce văzuse întregii Camere de Audiențe, care era plină până la refuz.

În timp ce noi petreceam, o mie de sărmani putrezeau în paturile lor.

— Închideți palatul! strigă Akhenaton și gărzile nubiene zoriră să izoleze palatul faraonului de restul orașului.

— Și servitorii trimiși cu treburi? întrebă tata.

— Dacă nu sunt în palat, atunci vor muri pe străzi.

Nakhtmin se întoarse spre mine.

— E ultima noastră șansă, Mutnodjmet. Ne putem întoarce la Teba acum. Putem fugi.

Am strâns brațele scaunului.

— Și să-mi părăsesc familia?

— Este alegerea lor să rămână.

Își fixă privirea în ochii mei, amintindu-mi de seara de pe malul Nilului.

Tata veni și-și puse mâinile pe umerii mei.

— Ești însărcinată. Trebuie să te gândești la copilul tău.

În depărtare începură să se audă lovituri de ciocane. Ușile erau închise cu scânduri, la fel și ferestrele. Dacă boala reușea să intre, avea să se împrăștie în toate încăperile. Mi-am pus mâinile pe burtă, ca și cum mi-aș fi putut apăra copilul de această grozăvie. M-am uitat la tata.

— Și voi?

— Akhenaton refuză să plece, spuse tata pe un ton solemn. Rămânem cu Nefertiti.

— Chiar și mama?

Mama îi luă brațul tatei, ca să găsească putere.

— Rămânem împreună. E puțin probabil ca ciuma să ajungă în palat.

Dar ochii o trădau că nu era atât de sigură pe cât voia să pară. Nimeni nu știa cum venea ciuma, la ce casă ajungea, la ce persoană.

M-am uitat la Nakhtmin. Știa deja ce aveam să aleg, ce aș fi ales întotdeauna. Dădu din cap, înțelegând, și îmi luă mâna.

— Ar putea fi și în Teba.

Ne-am adunat în tăcere în Camera de Audiențe. Toți demnitarii străini, fie ei din Rodos sau din Mitanni, fuseseră întorși în stradă și doar trei sute de oameni găsiseră adăpost sub coloanele masive. Kiya și doamnele ei stăteau adunate într-un colț, în vreme ce Panahesi șușotea în urechea faraonului. Puțini oameni se mișcau. Nimeni nu vorbea. Păream niște prizonieri care așteaptă să fie chemați la execuție.

M-am uitat la servitorii care plângeau. Un scrib pe care îl văzusem de multe ori pe coridoarele din Per Medjat era fără soția lui. M-am întrebat unde oare fusese femeia în clipa în care faraonul poruncise să fie închis palatul, fără nici un avertisment. Poate că se dusese la templu, să ducă ofrande de mulțumire, sau acasă, ca să-și vadă mama bătrână. Acum aveau să aștepte să treacă ciuma fiecare în altă parte, sperând că Anubis va trece pe lângă celălalt. Sau că se vor întâlni în viața de apoi. I-am strâns mâna lui Nakhtmin și el îmi răspunse la fel, privindu-mi cu drag chipul.

— Ți-e frică? l-am întrebat.

— Nu. Palatul este cel mai sigur loc din Amarna. E deasupra orașului și separat de cartierele muncitorilor. Ciuma ar trebui să treacă prin două ziduri ca să ajungă la noi.

— Crezi că ar fi fost mai bine la Teba?

Ezită.

— E posibil ca ciuma să fi ajuns și la Teba.

M-am gândit la Ipu și la Djedi. Poate că erau bolnavi chiar acum, închiși în propria lor casă, fără nimeni care să le aducă mâncare sau apă. Și micuțul Kamoses? Nakhtmin îmi strânse umărul.

— Vom lua ierburile tale și ne vom proteja cum putem mai bine. Și sunt sigur că Ipu și Djedi sunt în siguranță.

— Și Bastet.

— Și Bastet, îmi promise el.

— Chiar ne-au adus hitiții pacostea asta? am șoptit.

Chipul lui Nakhtmin era întunecat.

— Pe aripile mândriei faraonului.

În timp ce mii de oameni mureau în afara palatului, eu am fost dusă mai devreme de soroc în camera de nașteri.

Pavilionul pe care îl folosise sora mea era afară, așa că femeile se grăbiră să umple o cameră cu imagini protectoare ale soarelui și, când începură durerile, Nefertiti îmi strecură în mână o statuetă a lui Tawaret, pe care să o ascund sub perne în timp ce țipam. Moașele cerură *kheper-wer* și busuioc ca să mă ajute să împing și mi-am dat seama mai târziu, când au strigat după cuțit, că acest copil fusese un dar de la Tawaret și că, probabil, nu aveam să mai nasc alții.

— Vine! strigară moașele. Vine!

Mi-am arcuit spatele și am împins pentru ultima oară. Când fiul meu se hotărî în sfârșit să vină pe lume, soarele aproape că apusese. Nimic în legătură cu nașterea lui nu era de bun augur. Era un copil al morții, născut la amurg, venit pe lume în mijlocul haosului în timp ce, afară, petrecăreții Durbarului faraonului se stingeau pe străzi, simțind mai întâi mirosul de miere în respirație, descoperindu-și apoi umflături la subsuoară și în zonele intime, bube care se înnegreau și se umpleau de puroi. În spatele zidurilor, însă, moașele îmi așezară copilul în brațe, strigând:

— Un băiat! Un băiat sănătos, doamna mea!

Țipa suficient de tare cât să-l audă și Osiris și sora mea ieși în fugă din camera de naștere, ca să le spună soțului și tatălui meu că supraviețuisem amândoi.

Am mângâiat puful negru de pe capul fiului meu și mi-am apropiat buzele de el. Era gingaș ca soarele în zori.

— Ce nume îi dai? mă întrebă mama în clipa în care Nakhtmin năvălea în camera de nașteri.

— Baraka. *Binecuvântarea neașteptată.*

Timp de două zile, m-am bucurat doar de fericirea de a fi mamă, fără să-mi pese de nimic altceva. Nakhtmin era în permanență lângă mine, supraveghindu-mă cu grijă în caz că aș fi dat cel mai mic semn de febră sau că micuțul Baraka ar fi început să tușească. Merse până acolo încât le interzise tuturor servitorilor să intre în contact cu noi, de teamă că vreunul ar fi putut fi afectat de ciumă. În cea de a treia zi, când consideră că eram suficient de înzdrăveniți încât să ne putem ridica din pat, porunci să fim mutați înapoi în camera noastră, unde ne putea feri de sosirile și plecărilor celor din palat, care veneau să ne ureze de bine.

Spectrul lui Anubis era pe fiecare chip. Servitorii se mișcau în tăcere pe holurile palatului și doar țipetele lui Baraka străpungeau amorțeala din camerele de oaspeți. Nefertiti poruncise să ni se împodobească încăperea cu mărgele de aur, culoarea pielii fiului meu, strălucitoare ca soarele, iar doamnele de la curte adunaseră mărgelele din perucile lor și le cususeră între ele. Era ceva cu care să-și ocupe timpul, în timp ce eram prizonieri înăuntrul palatului. Meritaton, Meketaton și Ankhesenpaaton pictaseră imagini vesele în partea de jos a pereților. Mărgelele atârnau la fiecare colț și erau întinse pe grinzile din lemn. În toate vetrele din palat fusese împrăștiată smirnă și i-am simțit mirosul greu în clipa în care am intrat în

încăpere. Sora mea se uită la Baraka și mi s-a părut că zăresc o ușoară reținere în ochii ei, dar când mă văzu că o privesc îmi adresă cel mai luminos zâmbet.

— Ți-am găsit deja o doică. O să-l poată alăpta după ce-ți termini cele trei zile.

— Cine este? am întrebat îngrijorată.

Mă gândisem să îl alăptez eu.

— Heqet, soția unui preot al lui Aton.

— Și ești sigură că n-a fost afectată de ciumă?

— Firește că sunt!

— Dar de unde știu că laptele ei este bun?

— Doar nu te gândești să-l alăptezi chiar tu? întrebă Nefertiti. Vrei să-ți atârne sânii până la buric până împlinește el trei ani?

M-am uitat la fiul meu, la buzișoarele lui țuguiate și la expresia de adâncă mulțumire. Era singurul meu copil și probabil că singurul avea să rămână. De ce să nu-l alăptez eu, cel puțin până trecea molima? Cine știe ce putea doica să aibă în ea, cu atâția oameni care mureau în jur? Dar trebuia să mă gândesc și la altceva. Dacă mă consumam dându-i lui lapte, ce s-ar fi întâmplat dacă ciuma ajungea în palat și trupul meu era prea slăbit ca să lupte? Baraka ar fi rămas fără mamă. Nakhtmin ar fi rămas văduv, nevoit să crească singur un copil. Nefertiti se uita la mine.

— Adu-o pe Heqet, am spus. O să încetez să-l mai alăptez pe Baraka în două zile.

I-am mângâiat năsucul cu degetul și am zâmbit.

— Înțeleg de ce ai trecut de cinci ori prin asta, Nefertiti.

Sora mea își încreți fruntea.

— Înseamnă că tu te bucuri mai mult decât m-am bucurat eu.

Am privit-o din pat.

— Dar ai fost întotdeauna fericită, am protestat.

— Pentru că supravieţuisem, spuse sec Nefertiti. Şi pentru că puteam încerca încă o dată să nasc un fiu.

Privirea i se opri asupra lui Baraka.

— Dar acum nu mai este nevoie. Acum sunt faraon şi Meri va fi faraon după mine.

M-am ridicat pe perne, făcându-l pe Baraka să ţipe ascuţit.

— Tata ştie?

— Desigur. Pe cine altcineva să-şi dorească pe tron? Pe Nebnefer?

M-am gândit la Kiya şi la Nebnefer, în cealaltă parte a palatului. Toată curtea din Amarna – sculptori, preoţi, dansatori, croitori – se strânsese la palat, căutând adăpost. Stăteau acum toţi înghesuiţi în încăperile de lângă Camera de Audienţe. Li se permisese să rămână tuturor celor care aveau influenţă sau vreo slujbă la palat, dar mâncarea nu era nesfârşită.

— Ce ne vom face dacă molima durează mai mult decât proviziile noastre? am întrebat încet.

— Cerem să ni se mai aducă, spuse veselă Nefertiti.

— Nu trebuie să mă minţi ca să mă protejezi. Ştiu că nu sunt prea mulţi servitori dornici să părăsească palatul. Nakhtmin mi-a spus că un mesager a venit aseară la fereastră ca să raporteze moartea a trei sute de muncitori. Trei sute! am repetat. Înseamnă două mii de morţi de la începerea Durbarului.

Nefertiti se foi, stânjenită.

— N-ar trebui să te gândeşti la asta, Mutnodjmet. Ai un copil…

— Şi nu-l voi putea proteja dacă nu ştiu adevărul!

M-am ridicat pe perne.

— Ce se întâmplă, Nefertiti?

Se așeză pe un scaun, lângă mine. Obrajii ei își pierdură culoarea.

— Oamenii se revoltă în stradă.

Am tras aer în piept și mi-am strâns atât de tare copilul în brațe, încât Baraka începu să plângă.

— Și nu îi putem împiedica să atace închisoarea și să-l elibereze pe Horemheb, spuse ea. Armata este în carantină. Sunt doar câțiva soldați…

— Ciuma a ajuns și în temnițe. Dacă e ciumă la morminte…

— Dar l-ar putea elibera dacă nu a murit. Și Horemheb ar conduce o revoltă împotriva familiei noastre. Am fi pierduți cu toții.

Ezită.

— Mai puțin tu. Pe tine te-ar salva Nakhtmin.

— Niciodată, Nefertiti. Zeii sunt de partea ta. Așa ceva nu o să se întâmple.

Îmi zâmbi cu tristețe și am știut că se gândea la molima ce venise atât de repede după Durbar și după urcarea ei pe cel mai râvnit tron din lume. Dacă zeii erau de partea ei, de ce trimiseseră ciuma?

— Și atunci, ce facem?

M-am uitat la Baraka. Această viață micuță și nevinovată se putea sfârși înainte să înceapă cu adevărat. Dar de ce ar fi făcut zeii asta? Să-mi dea un copil după atâta timp, doar ca să mi-l ia atât de repede?

— Tata ce crede că ar trebui să facem?

— Crede că ar trebui să trimitem mesaje la Memfis și Teba. Ca să-i avertizăm.

— Nu i-ați avertizat? am strigat.

— Am închis porturile, mi-o întoarse ea. Nimeni nu poate să plece. Și porțile sunt închise. Dacă trimitem mesageri la Teba, ce vor spune oamenii, atât de repede după Durbar?

M-am uitat înspre ferestrele sigilate cu scânduri.

— Este împotriva legilor lui Maat să nu-i prevenim, am spus.

— Akhenaton nu o va face.

— Atunci trebuie s-o faci tu, i-am spus. Ești faraon acum.

Șase bărbați din palat fură plătiți în aur ca să ducă mesajele la Memfis și Teba, pentru a preveni orașele de ciuma din Amarna: hitiții aduseseră ciuma la Durbarul faraonului, iar molima făcuse deja două mii de victime.

Nu fuseseră încă săpate suficiente morminte pentru a încăpea toți morții; până și bogații erau aruncați în morminte comune, sortiți să rămână anonimi în eternitate. Unii riscau moartea pentru a așeza amulete cu cei dragi pe pământ, pentru ca Osiris să-i poată identifica. Aveam noaptea coșmaruri în legătură cu aceste morminte și, când mă trezeam plângând, Nakhtmin mă întreba ce anume îmi bântuia visele.

— Am visat că Osiris nu mă putea găsi, că rămăsesem pierdută pentru eternitate, că nimănui nu îi păsase îndeajuns încât să-mi scrie numele pe mormânt.

Soțul meu îmi mângâie părul și îmi jură că așa ceva nu se va întâmpla, că ar fi riscat orice ca să-mi pună în mână o amuletă, înainte de a fi îngropată.

— Jură-mi că nu vei face asta, l-am implorat. Jură-mi că, dacă voi muri de ciumă, îi vei lăsa să-mi ia trupul, cu sau fără amuletă.

Brațele lui se strânseră protector în jurul meu.

— Fii sigură că nu te-ar lua fără o dovadă care să le arate zeilor cine ai fost. Nu aș permite niciodată așa ceva.

— Dar ar trebui să mă lași să plec. Pentru că, dacă eu aș muri și tu te-ai îmbolnăvi, cine ar mai rămâne să aibă grijă de Baraka?

— Nu vorbi așa!

— Toată Amarna moare, Nakhtmin. De ce să credem că palatul va scăpa?

— Pentru că aici suntem protejați. De ierburile tale, de poziția noastră din vârful dealului. Suntem deasupra molimei, încercă el să mă convingă.

— Și dacă mulțimea ar intra cu forța în palat și ar aduce boala cu ea?

Păru surprins de lipsa mea de încredere.

— Atunci soldații ar împrăștia mulțimea, pentru că știu că aici sunt hrăniți și protejați.

Țipetele lui Baraka străpunseră liniștea dimineții și Nakhtmin se ridică să-l aducă. Își privi tandru fiul și îl așeză cu grijă la sânul meu. Din ziua următoare, fiul nostru avea să fie hrănit de o doică.

— Nefertiti a trimis veste la Memfis și Teba că aici este ciumă, i-am spus.

Nakhtmin mă privi cu atenție.

— Akhenaton va afla, după ce va trece molima.

— De unde știi că va trece?

— Pentru că trece întotdeauna. E vorba doar de câte vieți ia Anubis cu el, înainte să plece.

M-am cutremurat.

— Nefertiti mi-a spus că oamenii se revoltă în stradă.

Nakhtmin se uită scrutător la mine.

— De ce ți-a spus asta?

— Pentru că am vrut să știu. Pentru că eu nu am mințit-o niciodată și știe că aștept același lucru de la ea. Ar fi trebuit să-mi spui tu.

— La ce bun? protestă el.

— Imaginează-ți cât de șocată aș fi fost dacă ar fi intrat în palat. Nu aș fi știut ce se întâmplă. Poate nici nu mi-aș fi dat seama că trebuie să-l ascund pe fiul nostru.

— Nu vor intra în palat, spuse cu hotărâre Nakhtmin. Armata faraonului este la porți. Soldații mănâncă aceeași mâncare și folosesc aceleași ierburi. Oricât de nesăbuit este Akhenaton, până și el știe că nu trebuie să riște să-și piardă armata sau gărzile nubiene. Suntem în siguranță, îmi garantă el. Și, chiar dacă ar veni, v-aș apăra eu.

— Și dacă ar veni cu Horemheb? l-am întrebat și, din expresia lui, mi-am dat seama că se gândise și el la asta.

— Atunci Horemheb le-ar porunci să nu se atingă de voi.

— Pentru că este prietenul tău?

Nakhtmin strânse din dinți. Nu-i plăceau întrebările mele.

— Da.

— Și Nefertiti? l-am întrebat.

Nu-mi răspunse.

— Și nepoatele mele? am întrebat, cu voce sugrumată.

Nici de această dată nu-mi răspunse. În schimb, un mesager bătu în ușă și ne solicită prezența în Camera de Audiențe.

— Iar jucăm senet, presupuse Nakhtmin.

Dar nu și de data asta. Tata ne chemase ca să ne comunice că muriseră trei mii de egipteni.

— Din acest moment, începeți să faceți provizii de pâine în camerele voastre, le spuse el celor adunați în încăpere. Și strângeți apă în vase. Molima va dura mai mult decât proviziile noastre.

Tata privi apoi spre tronurile neocupate și spre mesele de abanos. Peste o oră, în încăpere aveau să răsune acordurile harpelor și să se danseze și Akhenaton le va porunci emisarilor să joace senet.

— O păstaie seacă! spuse el încet. I-au sărutat sandalele, așa cum a vrut, și acum oamenii îi vor muri la picioare.

Am știut că Moartea Neagră pătrunsese în Palatul de pe Mal când bucătarul dădu buzna țipând în Camera de Audiențe, cu

sudoarea curgându-i pe față.

— Două ajutoare sunt bolnave, strigă el. Moartea a ajuns în bucătărie. Cinci șobolani și soția brutarului sunt morți.

Jocurile de senet se opriră și degetele harpiștilor încremeniră pe corzi la auzul veștilor pe care bărbatul cel gras le dădea printre gâfâituri.

Ar fi putut la fel de bine să-l asmută pe Anubis în palat.

Nakhtmin mă înșfăcă de umeri.

— Du-te în camera noastră! Adu-i pe Heqet și pe copilul ei, apoi închide ușa și nu lăsa pe nimeni să intre până când nu îmi auzi vocea. Mă duc după apă proaspătă.

Femeile alergau și bărbații zoreau să se dea la o parte din drum. Nefertiti îmi întâlni privirea și îi simțeam groaza la gândul că scăpa din mâini hățurile Amarnei. Dacă ciuma ajunsese în palat, însemna condamnarea la moarte pentru toți cei dinăuntru. Akhenaton se ridică de pe tronul lui și-și chemă gărzile, urlând cât putea de tare că nimeni nu avea voie să-l părăsească. Dar nimeni nu mai putea controla panica ce lua proporții. Se întoarse spre Maya, care stătea la baza podiumului.

— Tu vei rămâne! îi porunci el.

Chipul arhitectului se făcu negru ca pământul. Orașul lui, orașul lor, cândva un tribut adus vieții, era acum un monument al morții. În mijlocul panicii, cineva strigă ca toți copiii să fie duși în camera de joacă. Fiecare copil cu vârsta mai mică de șaisprezece ani trebuia să fie protejat în cea mai izolată încăpere din palat.

— Cine va avea grijă de ei? Cineva trebuie să stea cu ei! strigă tata.

Dar vacarmul era asurzitor. Nici un soldat nu păși în față. Apoi apăru Tiye, cu chipul împietrit, dar calmă.

— Voi avea eu grijă de copii.

Tata dădu din cap.

— Poruncește gărzilor să resigileze ferestrele, îi spuse el lui Nefertiti. Ucide pe oricine încearcă să iasă. Ne-ar pune în pericol viețile tuturor.

— Ce mai contează? țipă o femeie. Ciuma a intrat deja în palat.

— În bucătării! strigă tata. Poate fi ținută sub control.

Dar nimeni nu îl credea.

— Tu! strigă Akhenaton, arătând înspre o nobilă care își împinsese copilul printr-o fereastră deschisă și se pregătea să fugă la rândul ei.

Luă un arc din mâna unui soldat.

— Încă un pas și vei muri!

Femeia se uită la copilul ei. Apoi se aplecă să-și aducă înapoi copilul și o săgeată străpunse aerul șuierând. Toată lumea strigă la unison, apoi tăcerea puse stăpânire pe Camera de Audiențe în clipa în care femeia se prăbuși pe fereastră și copilul începu să țipe. Akhenaton își coborî arcul.

— Nimeni nu părăsește palatul! strigă el.

Akhenaton scoase o a doua săgeată și o îndreptă spre mijlocul mulțimii, amuțite dintr-o dată. Nefertiti veni lângă el și-i puse mâna pe braț, coborându-i arma.

— Nu mai pleacă nimeni, îi promise ea.

Oamenii o priveau cu ochii măriți de groază.

Akhenaton se opri în fața unuia dintre preoți, care se prăbuși la pământ în semn de supunere.

— Oricine va deschide vreo fereastră sau va strecura vreun mesaj pe sub ușă va fi trimis să moară la bucătării. Gărzi! porunci el. Ucideți toți bucătarii și ajutoarele lor. Nimeni de la bucătărie să nu rămână în viață. Nici măcar pisicile.

Se uită după bărbatul care adusese vestea că ciuma ajunsese în palat și-l arătă cu degetul.

— Începeți cu el!

Gărzile acționară rapid. Omul fu scos țipând din Camera de Audiențe, înainte să apuce măcar să implore îndurare. Întreaga noastră familie privi spre Nefertiti.

— Toată lumea să se întoarcă în camere, zise ea. Oricine descoperă semnele de ciumă trebuie să ia un cărbune din vatră și să deseneze ochiul lui Horus pe ușă. Veți primi mâncare o dată pe zi.

Îl văzu pe tata dând aprobator din cap și continuă, cu vocea mai puternică și mai încrezătoare.

— Servitorii vor lua mâncarea din pivnițe, nu din bucătărie. Și nimeni nu are voie să iasă din camere până nu trec două săptămâni de când dispare ciuma din palat.

Panahesi făcu un pas în față, nerăbdător să se plaseze în mijlocul problemei.

— Ar trebui să facem un sacrificiu, anunță el.

Akhenaton era de acord.

— O tipsie cu carne și un vas cu cel mai bun vin din Amarna în fața fiecărei uși, declară el.

— Nu! am strigat, venind repede în fața podiumului. Trebuie să atârnăm ghirlande de mentă și virnanț în fața fiecărei uși, dar numai atât.

Akhenaton se întoarse spre mine.

— Sora faraonului crede că știe mai multe decât Marele Preot al lui Aton?

Privirea lui Nefertiti era aprigă.

— Cunoaște puterea ierburilor și sugerează să punem virnanț, nu carne care să putrezească.

Vocea lui Akhenaton deveni suspicioasă:

— Și de unde știi că nu încearcă să scape de o soră și de un cumnat? Poate-și dorește tronul pentru ea și pentru fiul ei.

— Fiecare ușă va avea o ghirlandă de mentă și virnanț!

porunci Nefertiti.

— Și sacrificiul? insistă Panahesi în fața celor doi faraoni ai Egiptului.

Akhenaton își îndreptă spatele.

— Pentru fiecare încăpere care dorește protecția lui Aton, spuse el tare. Cei care doresc să stârnească mânia zeului – privirea i se ațintí asupra mea – n-au decât să renunțe.

Toată lumea ieși într-o tăcere apăsătoare din Camera de Audiențe. Când mulțimea se risipi, Nefertiti îmi atinse mâna.

— Ce vei face?

— Mă întorc la Baraka, apoi închid ușa și nu las pe nimeni să intre.

— Pentru că nu putem fi toți împreună, nu-i așa? întrebă ea. Să punem întreaga noastră familie într-o singură încăpere ar însemna să riscăm totul.

Îi auzeam frica din voce și mi-am dat seama că era pentru prima oară când avea să fie doar cu Akhenaton și cu nimeni altcineva. Părinții noștri mergeau în camerele lor în vreme ce Tiye rămânea cu copiii.

M-am întins și i-am luat mâna.

— S-ar putea să supraviețuim cu toții, fiecare în parte.

— Dar de unde știi? Ai putea să mori de ciumă și eu n-aș ști până când un servitor n-ar veni să-mi raporteze că a văzut ochiul lui Horus pe ușa ta. Și fetele mele…

Trupul ei subțirel păru să se facă și mai mic.

— Voi rămâne singură.

Era cea mai mare teamă a ei. I-am luat mâna și am pus-o pe inima mea.

— Vom scăpa cu toții, i-am promis, și ne vom vedea peste două săptămâni.

Era prima oară când o mințeam.

În vreme ce Moartea Neagră se strecura în palat, Panahesi

așeza ofrande de carne sărată la ușile celor ce-și doreau binecuvântarea lui Aton. În robele lui din blană de leopard și purtând cele mai grele inele de aur, străbătea sălile urmat de preoți tineri care-i înălțau imnuri lui Aton cu vocile lor înalte și dulci. În vreme ce băieții cântau, Anubis făcea ravagii.

Când Panahesi ajunse la ușa noastră, Heqet îi porunci să plece.

— Stai!

Am deschis ușa ca să îl pot privi în față. Atât Nakhtmin, cât și doica strigară speriați.

— Voi ține o ramură de virnanț în față, le-am promis, apoi m-am întors spre Panahesi.

— Lași ofrande și la camera copiilor? l-am întrebat.

Mă privi cu un aer de bunăvoință.

— Sigur că da.

— Nu face asta. Nu lăsa ofrande acolo. Îți dau tot ce vrei! am spus cu disperare.

Panahesi mă măsură arogant cu privirea.

— Și ce aș putea să vreau eu de la sora Marii Soții a faraonului?

— De la sora *faraonului,* i-am răspuns.

Buzele i se încrețiră.

— Nepotul meu doarme în camera aia. Crezi că aș otrăvi speranța la tron a Egiptului doar ca să omor șase fete lipsite de importanță? Înseamnă că ești așa de neghioabă pe cât te credeam.

— Închideți ușa! strigă Heqet în spatele meu. Închideți ușa, mă imploră, ținându-l pe fiul meu în brațe, alături de al ei.

L-am urmărit pe Panahesi dispărând de-a lungul coridorului cu vasele lui pline de carne, apoi am închis bine ușa, îndesând crenguțe de virnanț și mentă pe sub ea, până când nu mai rămase nici cea mai mică crăpătură.

Trecură două zile, fără ca semnele Morții Negre să apară pe holurile palatului. Nici un ochi de cărbune nu se vedea pe nici o ușă. Apoi, în a treia noapte, tocmai când începusem să sper că palatul va fi protejat, Anubis trecu să mănânce din fiecare încăpere care îi aducea ofrandă lui Aton.

Strigătele unei servitoare străpunseră holurile tăcute în zori. Trecu în fugă pe lângă încăperile regale, strigând despre ochiul lui Horus.

— Un băiat de lângă bucătărie, țipa ea, îngrozită. Și mai-marele cailor. Toți cei care i-au adus ofrandă lui Aton! Doi ambasadori din Abydos. Și unul din Rodos. Simțim mirosul din camerele lor.

— Acum ce facem? am șoptit, din spatele ușii noastre închise.

— Acum nu putem decât să așteptăm să vedem ce va urma, răspunse Nakhtmin, și să sperăm că moartea nu îi va vizita decât pe cei care i-au adus jertfă lui Aton.

Dar când oamenii din Amarna au văzut carele morții urcând înspre palat, furia a pus stăpânire pe oraș. Dacă zeul faraonului nu apăra palatul Amarnei, de ce i-ar fi protejat pe oamenii simpli? În ciuda riscului, egiptenii au ieșit în stradă, scandând numele lui Amon și distrugând imaginile lui Aton. Se împingeau în porțile palatului și cereau să li se spună dacă faraonul mai era încă în viață. M-am apropiat de fereastra noastră închisă cu scânduri și am auzit strigătele.

— Auziți cum îi spun? am șoptit.

Ochii lui Heqet erau măriți de groază.

— Faraonul necredincios, răspunse ea.

— Și auziți ce scandează?

Am ascultat zgomotul de ciocane zdrobind piatra. Spărgeau chipul statuilor lui Akhenaton și cereau să fie distrusă însăși Amarna.

— DAȚI-I FOC! DAȚI-I FOC!

L-am luat în brațe pe Baraka și l-am strâns la piept.

Când sosi mâncarea, la amiază, Nakhtmin deschise ușa, dar se dădu înapoi, șocat. O altă servitoare ne aducea mâncarea, tremurând și plângând.

— Ce este? o întrebă Nakhtmin.

— Camera copiilor, spuse fata, cu vocea sugrumată.

I l-am întins pe fiul meu lui Heqet și am alergat la ușă.

— Ce e cu ea?

— Toți au fost atinși, spuse ea printre hohote, întinzându-ne un coș. Toți copiii au fost atinși!

— Cine? Cine a fost atins? am strigat.

— Copiii. Prințesele gemene s-au stins. Prințesa Meketaton e bolnavă. Și Nebnefer, domniță…

Își acoperi gura, ca și cum vorbele ce voiau să iasă trebuiau ținute înăuntru.

Nakhtmin îi strânse brațul fetei.

— E mort?

Genunchii servitoarei începură să tremure.

— Nu. Dar e atins de ciumă.

— Dă-ne mâncarea și închide ușa, spuse el repede.

— Stai! l-am rugat. Nefertiti și părinții mei. Ei au ochiul lui Horus?

— Nu, șopti fata. Dar regina noastră faraon își va dori să fi murit când va afla că din șase prințese nu i-au mai rămas decât trei.

M-am dat înapoi, îngrozită.

— Nu i s-a spus?

Fata își strânse buzele. Începu să plângă și mai tare și clătină din cap.

— Numai Domniei Voastre i s-a spus, domniță. Servitorii se tem de el.

„De Akhenaton.“ M-am sprijinit de ușă: trei prințese și, în curând, prințul Egiptului. Și dacă ciuma intrase în camera copiilor, ce se întâmplase cu Tiye? Cu Meritaton și Ankhesenpaaton? Nakhtmin zăvorî ușa și Heqet fu numaidecât în picioare.

— N-ar trebui să atingem mâncarea.

— Nu se transmite prin mâncare. Dacă ar fi fost așa, am fi acum morți cu toții.

— Cineva trebuie să-i salveze pe cei care au supraviețuit, am spus.

Nakhtmin privea fix în încăperea în care era fiul nostru.

— Cineva trebuie să le salveze pe regină și pe Meritaton, am repetat eu. Ankhesenpaaton…

— E pierdută.

Privirea soțului meu era întunecată.

— Dar trăiește încă! am protestat.

— Și nu putem face nimic pentru ea. Pentru nici unul din ei. Dacă trei prințese au murit deja, camera copiilor trebuie ținută în carantină.

— Dar îi putem separa pe cei sănătoși de cei bolnavi. Îi putem pune în camere diferite, ca să le dăm o șansă.

Nakhtmin clătina din cap.

— Faraonul nu le-a dat nici o șansă în clipa în care i-a invitat pe hitiți și l-a ascultat pe Panahesi.

Am știut cu toții când a sosit vestea că prințesele gemene plecaseră dintre cei vii și că Neferuaton, în vârstă de doi ani și Meketaton, de cinci ani, se stinseră și ele.

Clopotele răsunară în curți și palatul se umplu de țipete. Femeile plângeau și-l implorau pe Aton să ridice blestemul ce căzuse asupra palatului din Amarna. A venit o servitoare care ne-a spus că gărzile nubiene fuseseră trimise să salveze prințesele care mai erau încă în viață și pe regină, dar că fusese

prea târziu pentru Nebnefer. Am închis ușa și am rămas ascultând strigătele de sub zidurile palatului. Nu fuseseră niciodată atât de puternice.

— Știu că ciuma a intrat în palat, spuse Nakhtmin. Și cred că, dacă au fost luați până și copiii faraonului, înseamnă că tot ce se întâmplă trebuie să fie din vina lui.

Strigătele mulțimii nu se opriră timp de trei zile. Auzeam egipteni furioși implorând milă în numele lui Amon și blestemându-l pe faraonul necredincios care atrăsese molima asupra lor. Stăteam la fereastră, cu fața lipită de lemn, cu ochii închiși, ascultând scandările ritmice.

— Nu va fi niciodată Akhenaton Întemeietorul. I se va spune Faraonul Eretic în eternitate.

M-am gândit la Nefertiti, singură în camera ei, primind vestea că patru dintre copiii ei erau morți și, ori de câte ori mă uitam la fiul meu, la sânul lui Heqet, ochii mi se umpleau de lacrimi usturătoare. Era atât de mic. Mult prea mic ca să poată lupta cu ceva atât de mare. Îl țineam strâns la pieptul meu în timpul nopții, încercând să fiu recunoscătoare pentru timpul ce-mi era dat cu el.

În timpul zilei, ascultam carele morții trecând pe lângă zidurile palatului. Ne întrerupeam jocul de senet când auzeam căruțele, întrebându-ne al cui trup urma să fie dezbrăcat și îngropat pentru eternitate, fără nici un însemn care să-i spună lui Osiris cine fusese, atunci când zeul avea să se întoarcă pe pământ. Îi imploram pe servitorii care ne aduceau mâncarea să ne mai aducă virnanț, dar toți spuneau că nu se mai găsea în palat.

— Ai căutat în pivnițe? am întrebat-o pe servitoare. S-ar putea să fie pusă laolaltă cu vinul. Uită-te la butoaie și spune-mi ce scrie pe ele.

— Îmi pare rău, dar nu știu să citesc, domniță.

Am luat un condei de trestie și cerneală din cutia mea și am scris numele plantei pe o coală din cartea mea de amestecuri tămăduitoare. Am șovăit înainte să o rup, apoi am dus fâșia femeii care aștepta în hol și i-am îndesat-o în mână.

— Asta e planta. Caută numele ăsta printre butoaie. Dacă o găsești, ia o parte și puneți-o sub ușă. Du cât poți de mult surorii și părinților mei. Restul adu-ni-l nouă. Dacă găsești un al doilea butoi, împarte-l celor care mai sunt în viață.

Dădu din cap, dar, înainte să plece, am întrebat-o:

— Ce îți dau ca să te plimbi prin aceste săli ale morții?

— Aur. În fiecare zi, sunt plătită în aur și păstrez inelele în camera mea. Dacă supraviețuiesc, i le voi da fiului meu ca să învețe și să ajungă scrib. Dacă iau Boala Neagră, va face cu aurul ce va dori.

M-am gândit la Baraka și am simțit cum mi se ridică un nod în gât.

— Și unde e fiul tău?

Cutele adânci din jurul ochilor femeii părură să se destindă o idee.

— La Teba. Are doar șapte ani. L-am trimis acolo, când am aflat că se împrăștie moartea.

Am șovăit.

— Mulți servitori și-au trimis copiii la Teba?

— Da, domniță. Am crezut cu toții că și Înălțimea Voastră a procedat la fel, și regina…

Dar se opri când văzu expresia de pe chipul meu, întrebându-se dacă nu cumva spusese prea multe.

— Mulțumesc, i-am șoptit. Dacă găsești virnanțul, adu-l de îndată.

Veni a doua zi, cu un coș plin cu ierburi.

— Domniță?

Bătu repede la ușă și Nakhtmin îi deschise doar atât cât să-i

poată vedea chipul.

— Spuneți-i doamnei că am găsit ierburile și că am făcut exact așa cum mi-a spus. Am pus o parte sub ușa mea și am dus un coș întreg vizirului Ay.

Nakhtmin îmi făcu semn să vin și i-am luat locul la ușa pe care o țineam doar ușor crăpată.

— Și reginei?

Femeia șovăi.

— Faraonului Neferneferuaton-Nefertiti?

— Da. L-a primit?

Femeia își lăsă privirea în jos și am știut de îndată.

— Ți-a răspuns faraonul Akhenaton. Vreau să te întorci și să pui iarba deasupra ușii lor.

Femeia scoase un strigăt.

— Dar dacă mă vede cineva?

— Dacă te întreabă cineva, spune-i că-l pui acolo din ordinul surorii mele. Faraonul va fi închis înăuntru. Nu va ști.

Femeia se dădu înapoi și îi atinsei brațul.

— Nimeni nu te va contrazice, i-am promis. Și dacă faraonul o va întreba pe regină, ea va ști că eu te-am trimis și va spune că a fost porunca ei.

Dar femeia încă șovăia și mi-am dat seama ce aștepta.

M-am încruntat, supărată.

— Nu am nimic să-ți dau.

Se uită la brățara de la mâna mea. Nu era din aur, dar era făcută din turcoaze. Fusese un dar de la Nefertiti. Mi-am scos-o și i-am îndesat-o în mână.

— O vei atârna pretutindeni, am pus-o să-mi promită. Și o vei împleti în ghirlande.

Puse brățara în coș.

— Desigur, domniță.

Nu am mai văzut-o pe servitoare timp de șapte zile. Trebuia

să cred că făcuse ceea ce o plătisem să facă, în timp ce strigătele de pe holurile palatului deveneau tot mai dese. Auzeam femei în sandale alergând pe dalele de gresie. Unele băteau la uși încuiate, cuprinse de delir, și îmi puteam imagina groaza lor. Dar ușa noastră a rămas zăvorâtă și nu ne-am părăsit încăperile. În a opta zi după ce venise servitoarea, o femeie al cărei copil murise bătu înnebunită la ușa noastră, rugându-ne cu disperare să îi deschidem.

— Nu vrea să moară singură, am înțeles și am început să-l strâng și mai puternic pe Baraka la pieptul meu, știind că timpul nostru împreună avea să fie scurt.

— Nu-l mai strângeți așa de tare, mă certă Heqet. O să-l striviți!

Dar mă cuprinsese panica.

— N-o să ne ajungă mâncarea. O să murim de foame dacă nu ne atinge ciuma. Și mormântul nostru nu este terminat. Nici măcar nu avem un sarcofag pentru Baraka.

Ochii lui Heqet se măriră.

— Sau fiul meu, șopti ea. Dacă murim, vom muri cu toții aici, neștiuți de nimeni.

Nakhtmin scutură furios din cap.

— Nu voi lăsa să se întâmple asta. Nu voi lăsa să vi se întâmple vouă. Nici uneia dintre voi.

M-am uitat la fiul nostru.

— Ar trebui să ne rugăm lui Amon.

Heqet își duse mâna la gură.

— În palatul faraonului?

Am închis ochii.

— Da. În palatul faraonului.

Când soarele se ridică a doua zi dimineața, nu se găsiră semne noi de ciumă. Nici un ochi nou al lui Horus. Am așteptat încă o zi, apoi două și, încet, după ce trecuseră șapte zile și nu

mai aveam de mâncat decât pâine învechită, curtenii începură să iasă din camerele lor.

Am văzut-o pe servitoarea care își riscase viața pentru aur. Supraviețuise Morții Negre. Avea să-și trimită fiul la școală, ca să devină scrib. Însă mulți alții nu fuseseră așa de norocoși. Mame îndurerate ieșiră împleticindu-se din camerele lor și tați care își pierduseră singurii lor fii. L-am văzut pe Maya, mai gârbovit și mai plăpând decât fusese vreodată. Lumina i se stinsese din ochi. Când am ieșit, am auzit șoptindu-se că faraonul Egiptului era bolnav.

— De ciumă?

— Nu, domniță, spuse încet femeia care pusese virnanț deasupra ușii surorii mele. I s-a îmbolnăvit mintea.

Clopotele răsunară în palat, chemând vizirii și curtenii și toți servitorii care mai rămăseseră în Camera de Audiențe. Acum, în încăperea în care stătuseră cândva câteva sute, mai erau doar o mână de oameni. Am privit numaidecât în jur, căutându-mi părinții.

— *Mawat!*

Am alergat în brațele mamei mele care începu să plângă când îl văzu pe Baraka și îl strânse la pieptul ei până când copilul începu să scâncească. Nefertiti ne privea de sus, de pe tronul ei. Nu-i puteam citi expresia de pe chip, dar îi ținea mâna lui Akhenaton într-a ei. Mai jos stăteau Meritaton și Ankhesenpaaton. Familia lor de opt fusese redusă la patru și până și micuța Ankhesenpaaton stătea cuminte și tăcută, amuțită probabil de ceea ce văzuse în camera copiilor, unde muriseră surorile ei.

— Ar trebui să plecăm din Amarna, șopti mama. Ar trebui să părăsim acest palat și să ne mutăm în cel din Teba. Aici s-au petrecut lucruri cumplite.

Am crezut că se referea la blestemul ciumei, dar, când tata

își încleștă maxilarul, mi-am dat seama că se gândeau amândoi la mai mult decât atâta.

M-am uitat de la unul la celălalt.

— Ce vrei să spui?

Ne-am îndepărtat de podium ca să nu fim auziți.

— În cea de a șaptea zi de carantină, faraonul l-a insultat pe regele Asiriei.

— Pe rege? repetă Nakhtmin.

— Da. Regele Asiriei a trimis un mesager care să-i ceară trei tronuri de abanos. Când a sosit, mesagerul a văzut că în oraș e ciumă și a ezitat. Dar avea un ordin de la rege, așa că a intrat în oraș și a străbătut tot drumul până la palat.

— Apoi gărzile s-au dus la faraon în loc să vină la tatăl tău și acesta l-a trimis înapoi, spuse repede mama. Cu un dar.

Nakhtmin auzi tonul întunecat din vocea mamei mele și se uită la tata.

— Ce fel de dar?

Tata închise ochii.

— Un braț, mâncat de ciumă. Din camera copiilor.

Am făcut un pas în spate. Chipul lui Nakhtmin se întunecă.

— Asirieni au mii de soldați, ne preveni el sumbru.

Tata dădu din cap.

— Se vor ridica împotriva Egiptului, spuse el, cu siguranță în glas.

— E prea periculos să rămânem aici, spuse Nakhtmin și, din tonul lui, mi-am dat seama că nu mai era decizia mea.

Supraviețuisem Morții Negre. Amon nu avea să fie la fel de îngăduitor când asirienii vor ataca Egiptul. Se uită la mine:

— Nu mai putem face nimic.

— Așteptați până la înmormântare. Te rog! mă imploră Nefertiti.

— Plecăm în seara asta. Asirienii vor bate la ușa Egiptului și

armata voastră nu e pregătită să le facă față.

— Dar înmormântarea este în seara asta, spuse ea cu disperare. Rămâi cu mine, șopti. Sunt copiii mei. Nepoatele tale.

Am șovăit când am văzut tristețea din ochii ei.

— Ce au făcut cu trupurile lor? am întrebat încet.

Nefertiti tremură.

— Le-au pregătit pentru incinerare.

Mi-am dus mâna la gură.

— Nu le îngroapă?

— Au fost victime ale ciumei, spuse ea cu sălbăticie, dar furia ei nu era îndreptată spre mine.

M-am gândit la Meketaton și la micuța Neferuaton, cu flăcările ridicându-se în jurul lor în timp ce ardeau pe rug. Prințesele Egiptului.

— Dar plecăm spre Teba imediat după aceea, am spus cu hotărâre. Și, dacă sunt înțelepți, părinții noștri o vor lua pe Tiye și vor veni cu noi.

Mătușa noastră era încă bolnavă, dar nu de ciumă. Suferea de inimă grea. Ea avea grijă de copii în clipa în care lovise Anubis. Își văzuse nepoții îmbolnăvindu-se și murind. Pe Meketaton, pe Neferuaton, pe Nebnefer. Și fuseseră și alții: fii și fiice de scribi și negustori bogați. Când mă dusesem să o văd, lacrimile îmi ardeau ochii.

— Rămâi cu noi, am implorat-o. Nu vrei să rămâi și să-ți îngrijești grădina?

Clătinase din cap și mă luase de mână.

— În curând, voi îngriji grădinile veșniciei.

Nefertiti clătina acum din cap în fața mea.

— Tata nu pleacă nicăieri, zise ea. El nu m-ar abandona.

— Oamenii sunt furioși, am prevenit-o. I-a lovit ciuma și dau vina pe cei doi faraoni. Cred că Aton le-a întors spatele.

— Nu pot să aud asta, zise ea. Nu pot să aud asta acum.

— Atunci vei auzi când va fi prea târziu.

— Pot să repar lucrurile.

— Cum? Când regele Asiriei își va vedea darul, ce vei face atunci? Crezi că regatele de la răsărit nu au aflat de nesăbuința lui Akhenaton? De ce crezi că-i scriu tatei și nu lui?

— Are viziuni… Viziuni mărețe, Mutnodjmet. Vrea să fie iubit… atât de mult.

— Așa cum vrei și tu.

— Nu e la fel.

— Nu, pentru că el ar face orice pentru asta. Iar tu ești rațională. Ești fiica tatălui tău și tocmai de aceea te iubește pe tine mai mult.

Dădu să mă contrazică, dar am continuat:

— De aceea va rămâne aici, cu tine, chiar dacă s-ar prăbuși întreg orașul în jurul lui. Chiar dacă ar fi să murim cu toții. Dar oare merită? am întrebat-o. Merită nemurirea un asemenea preț?

Nu-mi răspunse. Am clătinat cu tristețe din cap și m-am îndepărtat. L-am găsit pe Nakhtmin cu Baraka, pe coridorul ce ducea spre camera noastră.

— Heqet va veni cu noi, spuse el. Nici o corabie nu poate părăsi Amarna. Vom pleca pe cai, apoi vom găsi o barcă în afara orașului. Nu ne vom apropia de casele muncitorilor. Vom merge direct la porți și soldații ne vor lăsa să trecem, spuse el încrezător.

— Dar nu putem pleca până la noapte, i-am spus. Va avea loc o înmormântare. Știu ce vrei să spui, dar nu poate trece prin asta singură. Nu poate.

— Va fi o incinerare, atunci? întrebă el.

Am dat din cap.

— Micuța Neferuaton…

Buzele începură să-mi tremure în clipa în care m-am uitat la

Baraka, în brațele puternice alte tatălui său.

— Nu știu cum poate suporta.

— Suportă pentru că este puternică și nu poate face altceva. Sora ta nu e proastă, cu toate că îl susține pe Akhenaton. Și nu este slabă.

— Eu n-aș suporta, am spus și Nakhtmin îmi cuprinse bărbia, ridicându-mi privirea spre a lui.

— Nici nu va fi nevoie. Te iau de aici, fie că vrei, fie că nu.

— După înmormântare.

Clopotele începură să bată după ce soarele apuse și preoții lui Aton care supraviețuiseră molimei se adunară în curtea palatului din Amarna. Toți purtam ghirlande de virnanț. Un rug fusese ridicat de servitorii temători – ciuma putea pândi de sub orice piatră – dar ne adunarăm cu toții laolaltă, cu fețele acoperite de văluri. Femeile plângeau. Mama se sprijinea de umărul meu în timp ce tata stătea alături de Nefertiti, amândoi ca niște turnuri puternice și sfidătoare. Vaietele Kiyei erau cumplite. Era însărcinată aproape de soroc și mă mira că, în starea ei fragilă, supraviețuise molimei.

Pe de altă parte și micuțul Baraka supraviețuise.

Am privit-o plângând din străfundul sufletului ei și m-am gândit cât de crud era că nu avea pe nimeni lângă ea, în afară de câteva femei care îi mai rămăseseră. Panahesi stătea lângă rug în robele lui de leopard în vreme ce Nefertiti îi strângea mâna lui Akhenaton, temându-se să-i dea drumul.

— Crezi că sunt cu Aton? întrebă Ankhesenpaaton.

Era alt copil acum. Era tristă și retrasă.

— Cred că sunt cu Aton, am spus, mușcându-mi buzele. Da.

Își întoarse ochii de la flăcările care începuseră să prindă viață în capul cel mai îndepărtat al rugului. Trupurile fuseseră înfășurate în pânză peste care fusese presărat virnanț. Flăcările țâșniră spre cer, cuprinzându-le pe prințese. Carnea crăpa și

sfârâia într-un miros înțepător. Apoi hainele prințului Nebnefer luară foc și giulgiul care-i înfășura trupul se dezintegră, lăsând să i se vadă chipul. Un țipăt disperat sfâșie curtea și Panahesi o cuprinse pe Kiya. Akhenaton se uită la soțiile lui îndurerate și ceva cedă înăuntrul lui.

— Este numai vina celor care îl preamăresc pe Amon! strigă el. Am fost trădați. Aceasta este pedeapsa lui Aton, strigă el, începând să-și piardă mințile. Găsiți-mi un car!

Gărzile nubiene se dădură înapoi.

— Un car! strigă el. Mă voi duce în fiecare casă și voi dărâma ușile și voi căuta zeii falși. Sunt oameni care îl preamăresc pe Amon în orașul meu. În orașul lui Aton!

Era nebun. Furia îi schimonosea fața.

Nefertiti îi prinse brațul.

— Încetează! strigă ea.

— Voi distruge familiile în ale căror case voi găsi zei falși, jură el.

Își smulse brațul din strânsoarea ei, își aruncă mantia pe spate și sări în carul care îi fusese adus. Cei doi cai nechezară nervoși și Akhenaton ridică biciul.

— Gărzi! porunci el, însă soldații se dădură în lături, temându-se.

În oraș încă mai era ciumă și nimeni nu voia să-și riște viața. Când văzu că nimeni nu voia să vină cu el, Akhenaton porunci ca porțile să fie deschise oricum.

— Vor rămâne închise! tună vocea lui Nefertiti.

Gărzile se uitară de la un faraon la celălalt, întrebându-se pe care să îl asculte. Apoi Akhenaton o porni în galop spre porțile masive și Nefertiti țipă, înainte să se izbească de lemnul tare:

— Deschideți! Deschideți porțile!

Akhenaton nu se opri. Porțile se deschiseră la timp ca să

lase să iasă carul și vizitiul acestuia. Apoi faraonul Egiptului dispăru în noapte în timp ce flăcările se ridicau tot mai sus în întuneric, mistuindu-i pe copiii lui.

Nefertiti păși în lumină. Ținea cârja și îmblăciul în mâna dreaptă. Strânse pumnul stâng.

— Aduceți-mi-l înapoi!

Gărzile șovăiră.

— Sunt faraonul Egiptului. Aduceți-l înapoi – vocea i se ridică – înainte ca Amarna să fie distrusă!

O servitoare ieși plângând din palat și întreaga curte păru să se întoarcă deodată.

Fata se prăbuși la picioarele lui Nefertiti.

— Înălțimea Voastră, regina văduvă a murit.

Agitația din curte începea să se transforme în isterie și tata veni alături de Nefertiti, vorbindu-i repede:

— Dacă se întoarce, ar putea aduce cu el ciuma. Trebuie să le dăm drumul celor din palat. Găsește bărci și du-i afară din oraș. Servitorii vor rămâne. Copiii tăi…

— Trebuie să plece, spuse Nefertiti, fără nici cea mai mică urmă de egoism. Mutnodjmet o să le ia cu ea.

Eram șocată.

— Nu! strigă Meritaton. Nu te părăsesc, *mawat.* Nu plec din Amarna fără tine.

Tata o măsură pe Meritaton, încercând să-și dea seama cât era de hotărâtă.

— Nu părăsesc palatul, jură Meritaton.

Tata dădu din cap.

— Trimite-o atunci pe Ankhesenpaaton cu Mutnodjmet. Pot rămâne la Teba până când Akhenaton își recapătă controlul.

Tata privi înspre palat. Închise o clipă ochii, singura pauză pe care și-o permitea.

— Acum trebuie să mă duc la sora mea, spuse el.

Vedeam prețul pe care familia mea îl plătise pentru putere. Ochii tatei păreau afundați și Nefertiti părea micșorată de greutatea unei pierderi atât de mari. Și acum, femeia care ne ridicase la putere nu mai era. Nu aveam să-i mai văd nicicând privirea ageră, nici n-o s-o mai aud vreodată râzând în grădina mea. Nu mă va mai privi cu acea putere de a-mi vedea gândurile ca și cum ar fi fost așternute ca niște cuvinte pe un papirus din care să citească. Femeia care domnise alături de Bătrân, Amenhotep Magnificul, și care-i luase locul atunci când acesta obosise și nu-și mai dorise să domnească, trecuse în viața de apoi.

— Fie ca Osiris să-ți binecuvânteze trecerea, Tiye, am șoptit.

Femeile țipau și copiii alergau, călcându-se în picioare, pe holuri, îndreptându-se spre Camera de Audiențe.

— Faraonul a fugit! Faraonul a fugit! strigă un servitor și vestea se răspândi printre servitori și pe coridoare.

Am văzut femei ieșind prin ferestrele deschise, strigându-și una alteia, cărând brațe întregi de haine și bijuterii.

— Zeii au abandonat Amarna! strigă cineva. Până și faraonul a plecat.

Femeile își împingeau copiii prin focul înțepător din curte, ca să poată ajunge pe chei. Cărau cufere pline cu haine în timp ce bărbații aduceau ce le mai rămăsese din bunurile de familie. Servitorii fugeau alături de curteni și de emisari. Era o nebunie.

Familia mea intră degrabă în palat, însă Nakhtmin mă opri, înainte să ajungem la Camera de Audiențe.

— Nu îi putem lăsa așa, zise el. Faraonul nu mai este. Când cei de afară vor afla că a dispărut, familia ta va fi în pericol.

— Dar vom fi în pericol și dacă se întoarce, am spus cu disperare. Ar putea aduce ciuma!

— Atunci, îl vom ține în carantină.

— Pe faraonul Egiptului?

— Fără acordul tatălui tău, nu te-aș fi avut, îmi explică el. Îi datorăm acest lucru. Rămâi cu Baraka și cu Heqet și fiți pregătiți să plecăm când vă voi spune. Luați-o și pe Ankhesenpaaton. Mă duc să o găsesc pe sora ta. Trebuie să fie pregătită să-l pună în carantină dacă se întoarce.

Când gărzile intrară împleticindu-se, cărându-l între ele pe faraonul pe jumătate inconștient, însângerat și ars de flăcările pe care le pusese la ușile propriilor săi supuși, curtenii care mai rămăseseră săriră să ajute.

— Duceți-l în camera cea mai îndepărtată și închideți ușa! Dați-i mâncare pentru șapte zile și nu lăsați pe nimeni să intre. Sub pedeapsa cu moartea, nimeni nu are voie să-l lase să iasă.

Tata supraveghea carantina în timp ce, lângă el, vizirul Panahesi nu spunea nimic.

— Să nu te duci la el! îl preveni tata.

— Sigur că nu! pufni Panahesi.

Când Akhenaton își dădu seama ce i se întâmpla, ușile fuseseră deja închise și sigilate. Strigătele lui se auzeau în tot palatul, cerând să fie eliberat, strigând-o pe Nefertiti și în cele din urmă plângând după Kiya.

— O supraveghează cineva pe Kiya? întrebă sora mea.

Trimise gărzi să o păzească pe Kiya, care începu să plângă când află că Akhenaton fusese închis în camerele lui, asemenea unui prizonier. A doua zi, ea fu cea care anunță întregului palat, cu țipetele ei îngrozite, că Akhenaton tușea cu sânge și că mirosurile pe care gărzile le simțeau venind pe sub ușa regelui erau dulcege, ca mierea și zahărul. Până în cea de a treia zi, tusea se mai potolise. Din a patra zi, fu tăcere.

Trecură șase zile până când cineva putu confirma ceea ce se știa deja.

Faraonul eretic fusese chemat în fața lui Anubis.

Când primi vestea, Nefertiti se duse să plângă în brațele mamei noastre. Apoi veni la mine. Fusese un faraon egoist, un prost conducător, dar fusese soțul ei și partenerul ei în toate. Și era tatăl copiilor ei.

— Trebuie să abandonăm acest oraș, spuse tata, intrând în încăpere urmat de Nakhtmin.

Nefertiti îl privi și durerea din ochii ei era nesfârșită.

— Este sfârșitul Amarnei, îmi șopti ea. Când vom fi morți, doar acest oraș va vorbi pentru noi, Mutny, și se dărâmă.

Visul ei de nemurire și măreție avea să fie îngropat în nisip și lăsat să piară în deșert. Închise ochii și mă întrebai ce vedea în mintea ei. Orașul? Pe soțul ei răpus de ciumă? Auzise rapoartele despre ce se întâmpla în oraș – oamenii își ardeau propriile case în semn de protest față de Akhenaton. Statuile lui erau dărâmate și picturile care-l înfățișau în temple erau distruse. La primul semn de ciumă, Nefertiti îi poruncise lui Tutmes să-și închidă atelierul și să fugă. Era singurul gest dezinteresat pe care îl făcuse. Dar nu mai era nimic de construit în Amarna. Orașul fusese ridicat și acum era distrus.

Tata ne avertiză pe un ton aspru:

— Își dau foc la case și palatul va fi următorul, dacă armata ne părăsește. Trebuie să îl îngropăm pe Akhenaton.

Nefertiti plângea.

— Dar Panahesi i-a dus trupul lui Akhenaton la templu, am spus eu. Îl îngroapă chiar acum.

Nakhtmin înlemni.

— Ce face?

M-am uitat de la soțul meu la tatăl meu.

— A dus trupul la templu, am repetat.

Nakhtmin se uită la tata.

— Găsiți-l pe Panahesi! strigă tata unui grup de soldați din hol. Nu-l lăsați să părăsească palatul.

— Ce se întâmplă? am întrebat.

— Vistieria este lângă templu. Panahesi nu s-a dus să îl îngroape pe Akhenaton, zise Nakhtmin. S-a dus să ia aurul și să atace coroana surorii tale.

Soțul meu se întoarse spre Nefertiti.

— Trebuie să îl eliberezi pe Horemheb. Eliberează-l pe general și oamenii îl vor urma, sau riști ca Panahesi să-și atragă armata de partea lui, cu aurul lui Aton. Iar dacă Kiya va naște un băiat, Egiptul este pierdut.

Nefertiti privea în gol, de parcă nu ar mai fi văzut nimic. Lacrimile i se prelinseră pe obraji și închise ochii.

— Nu-mi pasă ce se întâmplă, zise ea. Nu-mi pasă.

Dar Nakhtmin se duse repede la ea și o apucă de umeri.

— Alteța Voastră, faraon Neferneferuaton-Nefertiti, țara voastră este sub asediu și coroana vă este amenințată. Dacă rămâneți aici, veți muri!

Ochii îi erau deschiși, dar lipsiți de viață.

— O vor ucide pe Meritaton sau o vor mărita cu Panahesi, iar viața lui Ankhesenpaaton va fi ca și pierdută, spuse Nakhtmin.

Chipul lui Nefertiti se lumină, aproape imperceptibil. Apoi privirea i se înflăcără.

— Eliberați-l din închisoare!

Nakhtmin dădu din cap, apoi o apucă pe coridor și dispăru în întuneric.

Tata se întoarse spre mine.

— Ai încredere în soțul tău?

M-am uitat la el. Nakhtmin îl putea elibera pe Horemheb pentru a lua împreună coroana.

— Nu ar face niciodată asta, i-am garantat.

Revolta începu să cuprindă străzile. Egiptenii se înarmau cu furci și coase sau cu orice le pica în mână. Din oră în oră, un

servitor venea în fugă în Camera de Audiențe ca să ne aducă vești: atacaseră templul lui Aton de pe dealuri. Mărșăluiau către palat, cerând întoarcerea la vechii lor zei, întoarcerea la Teba și arderea din temelii a Amarnei.

Kiya stătea într-un scaun, la baza podiumului, cu chipul împietrit ca o mască a agoniei. Am încercat să-mi imaginez ce simțea. Era soția a doua a unui rege mort. Copilul ei avea să se nască fără tată. Și odată venit pe lume, dacă era băiat, ar fi reprezentat o amenințare pentru coroana lui Nefertiti.

Doar Panahesi o mai putea salva.

Ușile Camerei de Audiențe se deschiseră și Nakhtmin intră urmat de Horemheb. Temnița își pusese amprenta asupra generalului. Părul îi crescuse până sub umeri și o barbă întunecată îi acoperea maxilarul. Dar ochii îi erau pătimași, arzând cu o hotărâre nebunească pe care nu o mai văzusem niciodată la un om. Tata se ridică.

Horemheb înaintă.

— Ce se aude?

— Mulțimea a luat cu asalt templul lui Aton. Trupul faraonului a fost ars, înainte de a putea fi salvat.

Tatăl meu se uită la Nakhtmin, care adăugă:

— Oamenii au luat cu asalt și vistieria. Aurul este în siguranță, dar șase gărzi au fost ucise. La fel și vizirul Panahesi.

Un țipăt sfâșietor străpunse încăperea, trimițându-mi un fior pe șira spinării. Kiya se ridică de pe scaunul ei, cu coapsele înroșite de sânge. Însă Horemheb înainta înspre tron.

— Am fost întemnițat la ordinul soțului vostru, Maiestate.

— Iar eu te readuc în funcție, generale, spuse repede Nefertiti, ignorând țipetele Kiyei. Vei prelua controlul armatei, alături de generalul Nakhtmin.

Îi reda funcția și soțului meu. Dar sângele Kiyei începuse să curgă șuvoaie.

— Cutia mea! am strigat. Aduceți-mi coada șoricelului!

— Și cum știu că nu mă vei trăda? o întrebă Horemheb pe sora mea.

— De unde știu eu că nu mă vei trăda tu? întrebă Nefertiti.

Le-am strigat servitorilor să aducă apă și pânză.

— Domnia lui Aton s-a sfârșit, adăugă Nefertiti. Te voi recompensa pentru ce ai pierdut. Du-mă la poporul meu, ca să le pot spune oamenilor că începe o nouă domnie.

— Și hitiții? întrebă Horemheb.

— Vom lupta, îi promise regina-faraon, strângând în mână cârja și îmblăciul. Îi vom șterge de pe fața pământului!

Am sfâșiat repede o robă ca să fac din ea o pernă pentru Kiya.

— Respiră, i-am spus.

Când am privit în jur în Camera de Audiențe, am văzut că fuseserăm abandonate. Mai rămăseseră doar șapte servitori, cei loiali și puținî care nu fugiseră la Teba.

— Trebuie să o ducem în altă cameră! am strigat și servitorii mă ajutară s-o car.

— Te rog, nu o lăsa să-mi omoare copilul, șopti Kiya.

Îmi strânse atât de tare mâna, încât mă forță să mă uit în ochii ei.

— *Te rog!*

Mi-am dat seama despre cine vorbea.

— Niciodată nu ar…

Cuvintele îmi muriră pe buze.

Servitorii o mutară într-o cameră de oaspeți și o întinseră pe pat, aranjându-i perne la spate.

— Nu avem scaun de naștere, am spus. Și eu nu…

Kiya țipa, înfigându-și unghiile în brațul meu.

— Crește-mi tu copilul! mă imploră ea.

— Nu! Nu ai să mori, i-am promis. O să te faci bine.

Dar, chiar în timp ce o liniștam, știam că nu era adevărat. Era prea palidă, copilul venea prea devreme. Broboane de sudoare îi apăruseră pe frunte.

— Jură-mi că o să-l crești tu, mă imploră. Numai tu poți să-l aperi de ea. Te rog!

Și, într-o cascadă de apă, copilul veni pe lume țipând. Un prinț. Un prinț al Egiptului. Kiya își privi copilul ale cărui țipete răsunau într-o încăpere goală, în care nu era nici o imagine a lui Tawaret, și ochii i se umplură de lacrimi. Cineva aduse un cuțit și tăie cordonul. Kiya se prăbuși între perne.

— Numește-l Tutankhaton, spuse ea, strângându-mi mâna ca și cum nu am fi fost niciodată dușmance.

Apoi închise ochii și chipul i se liniști într-o expresie împăcată. Scoase un oftat și trupul îi înțepeni.

O servitoare spălă copilul și îl înfășură în pânză, punând ghemotocul de om în brațele mele. M-am uitat la băiețelul ce avea să devină fiul meu, copilul celei mai mari rivale a surorii mele. L-am așezat la pieptul mamei lui, ca să-i cunoască atingerea și să știe că l-a iubit. Apoi lacrimile îmi umplură ochii și am plâns. Am plâns pentru Kiya, pentru Nefertiti și pentru copiii ei, pentru Tiye și pentru micuțul Tutankhaton, care nu avea să cunoască niciodată sărutul mamei lui. Apoi am plâns pentru Egipt, pentru că, în inima mea, știam că ne abandonaserăm zeii și singuri aduseserăm moartea asupra noastră.

Palatul arăta de parcă ar fi fost devastat de o furtună.

În doar câteva zile, ornamentele fură smulse de pe pereți, dulapurile golite, cămările pustiite. Tot ce nu încăpea în caravana noastră plutitoare avea să rămână în Amarna, pentru a fi luat mai târziu de servitori sau îngropat sub nisipurile timpului. Butoaie de bere rămaseră în adâncul pivnițelor, la fel și lăzi întregi din vinul preferat al lui Akhenaton. Am luat

câteva sticle din vinul roșu cel mai vechi pentru Ipu și le-am ascuns printre ierburile mele. Restul aveau să rămână acolo, până când cineva ar fi prădat palatul și pivnițele lui sau până când gărzile rămase în urmă aveau să ajungă atât de disperate încât să atenteze la pivnița faraonului. La urma urmei, cine să-i verifice? Și cine știa dacă ne vom mai întoarce vreodată?

Nu ne-am luat rămas-bun cum ar fi trebuit în clipa în care ne strânserăm pe chei. Tot ce-l interesa pe tatăl meu era să ne mișcăm cât mai repede. Cârja și îmblăciul din mâna lui Nefertiti puteau fi smulse de un uzurpator ridicat din armată sau de un Mare Preot al lui Aton sau de un adept înfuriat al lui Amon. Orice se putea întâmpla și totul depindea de susținerea oamenilor. Și oamenii nu mai credeau în Amarna. Voiau să se întoarcă la vechii zei, iar tata și Nefertiti aveau să le îndeplinească dorința. În timp ce ne îndreptam spre Teba, nimeni nu se gândea la ce lăsam în urmă.

De la prora, Nefertiti privea înspre Teba, așa cum făcuse și altădată, pe când era doar o copilă.

— Va trebui să existe o ceremonie, spuse tata, venind lângă ea.

Aerul era răcoros. Vântul se ridica rece deasupra apei.

— O ceremonie? întrebă Nefertiti amorțită.

— O ceremonie de schimbare a numelui, îi explică tata. În numele prințeselor nu trebuie să mai existe *Aton*. Trebuie să le arătăm oamenilor că l-am uitat pe Aton și că ne-am întors la Amon.

— L-am uitat? spuse Nefertiti cu vocea tremurându-i. A fost soțul meu. A fost un vizionar.

Am văzut afecțiunea sinceră pe care i-o purtase în clipa în care închise ochii. El o făcuse faraon al întregului Egipt. El îi dăruise șase copii.

— Eu nu voi uita niciodată.

— Cu toate astea, trebuie să facem așa cum ți-am spus.

CAPITOLUL 30

TEBA, 1343 Î.HR.

Întâi ale lui Pachon

Stăteam în fața coloanelor templului, privind aleea de sfincși cu capete de berbeci ce stăteau ghemuiți în strălucirea amurgului, amintind de tot ce construise Amenhotep Magnificul și ce încercase să distrugă fiul său. Se adunaseră preoții lui Amon, cu capetele lor rase, și întreaga nobilime. Marele Preot al lui Amon își ridică potirul în aer și îmi ținui respirația înainte ca apa să cadă și să spele definitiv numele faraonului care fusese la un pas de a distruge Egiptul.

— Tutankh-aton, în numele lui Aumn, zeul Tebei și părintele nostru, al tuturor, ești de acum Tutankh-amon în ochii lui Osiris.

Nakhtmin îi ținea capul micuțului Tut în timp ce apa trecea peste el – era un copil încă mult prea mic pentru a înțelege semnificația numelui său. Nefertiti stătea lângă fiicele ei.

Ankhesenpaaton îngenunche, plecându-și capul sub apa sacră pentru a deveni Ankhesenamun. Apoi Marele Preot o chemă pe prințesa Meritaton, dar Nefertiti făcu un pas în față și spuse cu hotărâre:

— Nu!

Urmară câteva momente de agitație, în clipa în care cei

adunați își dădură seama ce făcea.

— Nu Meritaton. Ea va domni împreună cu mine. Va fi consoarta mea și cea care ne va aminti de trecutul nostru. Unge-o pe Meritaton regină a Egiptului, pentru ca preoții lui Aton să știe că nu au fost abandonați.

Nefertiti era fie isteață, împăcându-i astfel pe preoții abandonați ai lui Aton, fie nu voia să-l șteargă din istorie pe soțul care o încoronase faraon al Egiptului.

Tata trase cu zgomot aer în piept și Marele Preot se forță să zâmbească aprobator. Luă un al doilea pocal, plin cu ulei, și-l ridică deasupra capului lui Meritaton. Micuța prințesă păși în față, cu o grație ce depășea cei șapte ani ai ei, apoi își coborî capul și primi coroana.

Marele preot șovăi.

— Și cum să-l ung pe faraonul Egiptului? o întrebă el pe Nefertiti.

Mulțimea se întoarse spre sora mea, care se uită la mine.

— Sub numele de Smenkhare, anunță ea.

„Puternic este sufletul lui Ra.“

Nefertiti își luase un nume oficial fără nici o referire la Aton, transmițându-le în mod clar oamenilor că era o domnie nouă, o întoarcere la vremurile când imperiul nostru se întindea de la Eufrat până în Sudan. Acum mai erau doar Egiptul și Nubia. Akhenaton lăsase totul să se piardă: Cnossosul, Rodosul, Valea Iordanului, Micene. M-am întors să-l văd pe Horemheb salutându-l pe noul faraon și mi-am spus: „Nu va fi întotdeauna așa. Într-o zi, Egiptul va fi mare din nou.“

M-am uitat la Nakhtmin.

— Nu te întorci cu Horemheb să lupți cu hitiții? l-am întrebat.

Se uită la fiii noștri, în brațele doicilor.

— Nu, *miw-sher.* Vor fi destule de făcut aici. Soldații care nu

au fost pregătiți așa cum se cuvine sub domnia lui Akhenaton vor trebui instruiți. Pot să fac asta. Horemheb va trebui să își găsească pe altcineva.

— Dar pe cine? am întrebat, îngrijorată.

— Pe Ramses, poate.

Soțul meu arătă înspre un soldat plin de decorații, cu părul roșu ca soarele în flăcări.

— A fost comandantul fortăreței Sile și va fi vizir într-o bună zi. Am luptat împreună cu el în Nubia. Este deștept ca un scrib și un bun soldat. Nimeni nu trage cu arcul mai bine decât el.

— În afară de tine.

Nakhtmin zâmbi și nu mă contrazise.

În acea seară, faraonul Nefertiti le făgădui oamenilor mari victorii. Purtând pe cap o coroană strălucitoare, cu chipul de vultur al zeiței Nekhbet, marea zeiță a războiului, Nefertiti jură că Egiptul va recupera ținuturile pe care Akhenaton fusese atât de nesăbuit încât să le scape din mână.

— Vom recuceri Rodosul, Micene și Cnossosul! Vom intra mărșăluind în deșerturile Palestinei și vom revendica din nou teritoriile pe care Amenhotep Magnificul le-a făcut vasalele Egiptului. Și nu ne vom opri până când hitiții nu vor fi alungați din Mitanni înapoi pe dealurile de unde au venit!

Armata izbucni în urale care i-ar fi asurzit până și pe zei și numai eu înțelegeam prețul pe care Nefertiti îl plătise pentru a deveni faraon. În jurul ochilor ei erau linii pe care nu le mai văzusem până atunci și în ținuta ei observam acum o rigiditate care îmi amintea de Tiye. Sora mea își ridică pumnul în aer:

— Sub protecția lui Amon, Egiptul nu poate da greș. Domnia faraonului necredincios a luat sfârșit.

Bărbații aclamau ca și cum le-ar fi întins victoria pe tavă.

Scuturile din mâinile lor erau noi, făcute din metalul

confiscat din templele lui Aton, iar vârfurile de piatră ale sulițelor fuseseră cândva parte din sutele de statui ce împodobeau Palatul de pe Mal. Și, deși Nefertiti ridica brațul triumfătoare, pe mine nu mă putea păcăli. Mi-am imaginat frumoasele ei vile umplute de nisip și palatul rămas pustiu, cu perdelele fluturând în vânt. Puteam doar să ghicesc cât de greu atârnau cârja și îmblăciul în mâna ei. Dar nu pierduse totul. Puteau distruge Amarna, orașul ei strălucitor de pe malul Nilului, și-i puteau folosi statuile drept iască de foc, dar pe ea nu o puteau șterge. Încă își mai putea grava numele pe monumentele din Teba.

— Nu va mai exista erezie! strigă ea. Amon, marele zeu al Egiptului, s-a întors!

Din spatele coloanelor, tata dădea aprobator din cap. Îi scrisese regelui Asiriei, trimițându-i în dar șapte tronuri de aur – plata pentru un singur braț mâncat de ciumă. Doar timpul avea să spună dacă șapte tronuri erau îndeajuns sau dacă urma să purtăm război și cu Asiria.

Mama veni lângă mine.

— Nu a mai rămas decât Meritaton, murmură ea. Nu va fi niciodată un prinț.

— Mai e și Ankhesenamun, i-am spus eu.

Am privit-o pe prințesa de patru ani strecurându-se înspre Fereastra Aparițiilor. Avea toată frumusețea sălbatică a lui Nefertiti și nimic din seriozitatea surorii ei. Avea să fie o mare năzdrăvană.

Când o armată de zece mii de soldați plecă mărșăluind înspre regatul Mitanni, Nakhtmin îmi atinse cotul. Din cealaltă parte a Camerei de Audiențe, Nefertiti spuse:

— Doar nu plecați, nu?

Am privit-o pe sora mea, cu îmblăciul și cârja în mână, încă temându-se că o să rămână singură.

— Am doi fii care mă așteaptă de cealaltă parte a fluviului.

— Dar te vei întoarce serile, nu? Vei veni în fiecare zi?

— Vom veni în fiecare seară, i-am promis. Îi voi aduce pe Baraka și pe Tut, ca să poată crește împreună cu verișoarele lor.

Nefertiti se încruntă adânc și îi spusei:

— Este fiul meu, Nefertiti. Nu mai este acum cu nimic mai mult prințul Egiptului decât Baraka sau Nakhtmin. Nefertiti își înghiți vorbele pe care ar fi vrut să le spună.

— Dar vei veni, repetă ea.

— Da, i-am răspuns, adăugând în gând: „Cum am venit întotdeauna“.

Heqet le cânta încetișor lui Baraka și micuțului Tutankhamon, la fereastra deschisă ce dădea înspre grădini. Ridică privirea în clipa în care ne auzi pașii, apoi veni repede în logie să ne întâmpine.

— O femeie pe nume Ipu a fost aici să vă vadă, doamna mea. V-a lăsat asta.

Heqet arătă înspre o cutie mică, pe masă.

— Spune că e ceva nou ce a găsit. S-a gândit că poate vreți pentru grădină.

Am deschis capacul de lemn și înăuntru am găsit o floare mică și roz, încă prinsă de rădăcină. Era deschisă și i-am mângâiat cu degetul petalele delicate. Erau lungi și netede, ca o țesătură foarte fin lucrată. I-am studiat culoarea perfectă, nuanța soarelui la apus. Aveam grădina mea, casa mea, familia mea, puteam să pășesc sub razele soarelui și să simt pământul cald în palme și vița crescând sub tălpile mele…

Heqet se opri, îngrijorată.

— Sunteți bine, doamnă?

— Da. Pur și simplu mă bucur că sunt acasă.

Hequet își îndreptă spatele, privind pereții pictați și coșurile cu țesături.

— Și ce veți face acum, fără viața de la curte? mă întrebă ea.

— Îmi voi împlini destinul, i-am spus. În camera copiilor mei și în grădină.

Am bătut la ușa pictată, pe care fusese sculptată imaginea unei corăbii pe mare.

— Domniță!

Strigătul încântat al lui Ipu răsună până în stradă.

Obrajii îi erau mai plini și părul îi crescuse până mai jos de umeri. Un plânset subțirel se auzi în spatele ei și, când m-am uitat, l-am văzut pe Kamoses în brațele tatălui său. Eram uimită cât de mult crescuse.

— Uite ce mare te-ai făcut!

— Are mai mult de un an acum. Și este atât de drăgălaș încât sunt pregătită să o iau de la capăt.

Își puse mâna pe stomac și zâmbi.

Am exclamat:

— Oh, Ipu...

— Uite cine vorbește! strigă ea. Tu ai acum doi băieți!

Se dădu un pas în spate ca să se uite la mine și-mi zâmbi cu lacrimi în ochi:

— Oh, domniță! După atâta timp!

Mă îmbrățișă, apoi mă trase înăuntru.

— Bine ați revenit acasă! spuse Djedi.

Arăta sănătos și mulțumit. Ciuma nu ajunsese în nici un alt oraș în afară de Amarna și am încercat să nu mă gândesc ce ar fi putut însemna contrariul.

— Așadar el e Kamoses, am spus, încercând să mă obișnuiesc cu gândul că era același copilaș de la care îmi luasem rămas-bun pe chei, cu un an în urmă.

— E frumos. Are nasul tău, i-am spus lui Ipu.

— Și ochii lui Djedi. Moașa spune că va fi bogat.

— Și ea de unde știe?

— Pentru că primul lui strigăt a fost *nub.*

Am râs zgomotos.

— *Aur?* Mi-a fost dor de tine, Ipu.

— Și lui Ipu de tine, spuse Djedi, rânjind. Numai despre tine vorbea toată ziua.

— Toată lumea nu vorbea decât despre Amarna, îmi mărturisi ea. Nimeni nu știa ce să creadă. Mai întâi un Durbar, apoi un coregent, apoi ciumă. Este adevărat – vocea îi coborî – că faraonul i-a trimis un braț de om regelui Asiriei?

Am făcut semn că da și Ipu a clătinat din cap.

— Povestește-mi totul. Vreau să știu totul!

Așa că i-am povestit despre Durbar și despre încoronarea surorii mele, apoi despre Moartea Neagră și ofrandele lui Akhenaton. I-am spus despre moartea copiilor lui Nefertiti, a lui Nebnefer și în cele din urmă a lui Tiye. Când am ajuns la partea în care Akhenaton coborâse cu carul în oraș, Djedi îl așeză pe Kamoses în pătuțul lui. Nu-i venea să creadă că plecase fără nici o escortă ca să distrugă altarele interzise ale lui Amon.

— Faraonul era cuprins de furie, i-am spus, dar îmi era peste putință să-i descriu amarul din ochii lui Akhenaton când își văzuse copiii arzând în orașul pe care îl construise pentru Aton.

— Când au interzis corăbiilor să mai plece din Amarna, am crezut că toți cei din oraș vor pieri, îmi mărturisi Ipu și ochii i se umplură de lacrimi. Inclusiv tu și Nakhtmin.

Am cuprins-o în brațe.

— Iar noi nu puteam ști dacă molima se răspândise sau nu. Și noi am fost speriați.

Ceva mi se frecă de picioare și un ghem mare și greu sări în poala mea.

— Bastet! am exclamat.

M-am uitat la Ipu.

— A venit după mine într-o seară și nu s-a mai întors. Poți să-l iei înapoi acum, adăugă ea, dar puteam vedea șovăiala din ochii ei.

— Cum să-l iau?! Trebuie să rămână la tine, am spus cu toată sinceritatea. Ar fi murit împreună cu toate celelalte pisici din palat dacă nu l-ai fi salvat tu.

— Au omorât *miw*-ii?

— Toate animalele din palat au fost ucise.

— Unde au îngropat leșurile? întrebă Djedi.

— Au venit și le-au luat cu căruțele.

— Fără amulete? șopti Djedi.

— Și fără morminte? strigă Ipu.

— Gropi comune. Gropi săpate în pământ și acoperite cu nisip.

Nici unul dintre ei nu mai spuse nimic.

Mai târziu plecarăm spre casa mea, în aerul călduț al serii, iar Ipu îmi ceru pentru a doua oară să-i povestesc cum Kiya, pe patul de moarte, mă rugase să-i iau copilul. I-am spus din nou și până și micuțul Kamoses stătu potolit, ca și cum ar fi fost și el fascinat de poveste.

— Nimic nu s-a întâmplat așa cum mi-am imaginat, spuse Ipu. Egiptul s-a dat cu totul peste cap. Tu îl crești pe prințul moștenitor! se minună ea.

— Nu, nu este un prinț, am spus cu hotărâre. Este doar un băiețel.

*

Rutina se instală repede la Teba și viața noastră intră într-un ritm liniștit. Oamenii veneau din tot orașul să-l vadă pe Nakhtmin, povestindu-i ce se întâmplase la Teba în timp ce Amarna era pustiită de ciumă. Apoi încercau să-l atragă din nou în război, spunându-i că-și irosea talentul pregătind soldații,

când ar fi putut conduce oamenii spre victorie, în Rodos. Soldații stăteau în ușa casei noastre și clătinau din cap, uitându-se acuzator la mine.

— Este cel mai bun general din armata faraonului, spuse Djedefhor. Oamenii nu înțeleg de ce refuză să se întoarcă. M-au implorat să vin aici și să-l întreb. Horemheb e dur. Este mult prea serios și oamenii nu îl iubesc așa cum îl iubesc pe Nakhtmin.

Mi-am amintit de cuvintele tatălui meu: *Ai încredere în el?* M-am uitat înspre Nakhtmin, care îi instruia pe soldații surorii mele. I se vedeau mușchii tari sub tunică, fruntea îi era acoperită de sudoare. Am zâmbit.

— Vor trebui să se mulțumească cu gândul că le transformă băieții în bărbați.

— Dar ce veți face, când nu veți mai fi la curte și el nu va lupta?

Am râs din toată inima la întrebarea lui Djedefhor.

— Vom trăi liniștiți, am spus. Și, într-o zi, Nakhtmin îi va învăța pe fiii noștri să fie soldați sau scribi.

Djedefhor mă privi ciudat.

— Fiii?

— Îl avem și pe Tut, i-am amintit, cu voce răspicată.

Am privit amândoi înspre grădină, unde doi băiețel mergeau de-a bușilea, la umbra unei bătrâne acacia. Heqet era acolo, supraveghindu-i.

— Fiul Kiyei, spuse el. Un posibil moștenitor al tronului.

— Niciodată! am răspuns. Va crește aici, departe de curte. Meritaton va fi următorul faraon, apoi Ankhesenamum.

Știam ce voia să spună. Că Egiptul trebuia să aibă un prinț, că așa fusese întotdeauna și așa avea să fie mereu. În schimb, zise doar:

— Presupun că ați aflat de înțelegerea la care s-a căzut cu

preoții lui Aton?

— Că li se dau două săptămâni să-și schimbe robele cu cele ale lui Amon?

— Da. Și unii au refuzat.

L-am privit șocată.

— Nu pot refuza! Nu vor avea unde să se ducă!

— Vor avea casele credincioșilor lui Aton. Sunt mulți, domniță. Copii care nu l-au cunoscut niciodată pe Amon și adepți care nu au părăsit Amarna decât după ce le-au fost arse casele. S-ar putea să avem probleme din partea lor.

În acea seară, am intrat în Sala Pergamentelor din palat și un tânăr scrib mă conduse la tatăl meu. Era cu spatele întors la mine. Ținea în mână mai multe papirusuri, legate în piele.

— Tată?

— Mutnodjmet!

Se întoarse spre mine.

— Mi s-a părut că te aud.

— Ce faci?

Lăsă din mână papirusurile și oftă.

— Studiez hărțile Asiriei.

— Așadar, șapte tronuri nu au fost îndeajuns?

— Nu. S-au aliat cu hitiții, răspunse tata.

Am oftat.

— Akhenaton a făcut mult rău. De ce i-a permis Nefertiti?

— Sora ta a făcut mai mult decât îți dai seama. L-a ținut ocupat în timp ce eu și mătușa ta ne îngrijeam de afacerile Egiptului. A luat aur de la templul lui Aton ca să putem hrăni armata și să plătim regii străini ca să ne rămână aliați. Loialitatea nu este ieftină.

— Akhenaton nu plătea armata?

— Niciodată.

Tata îmi aruncă o privire plină de semnificații.

— Sora ta a plătit-o.

Am rămas câteva clipe în tăcere.

— Cum a ascuns aurul? l-am întrebat.

— L-a ascuns în spatele unor proiecte pentru preamărirea lui Aton. Și nu e vorba doar de câțiva debeni. Au fost cufere întregi de aur.

— Și ce se va întâmpla acum cu preoții lui Aton? Un soldat mi-a spus că i-ar putea crea probleme lui Nefertiti.

— Dacă va continua să se întâlnească cu ei.

— De una singură?

Vorbisem prea tare. Vocea îmi răsună cu ecou în Per Medjat.

— Și nesocotind sfatul meu.

Dar tata nu mă rugă să încerc să o fac să se răzgândească. Avea douăzeci și șapte de ani. Era o femeie matură și faraon pe deasupra.

— Dar de ce se întâlnește cu ei?

— De ce?

Scoase la rândul lui un oftat adânc.

— De ce? Nu știu. Poate că are sentimentul că le datorează ceva.

— Dar ce-ar putea să le datoreze? Îi ucid pe preoții lui Amon. Poate speră să pună capăt acestei situații, am sugerat.

— Să pună capăt luptei? Lupta nu se va sfârși niciodată. Ei cred că Aton este zeul Egiptului, dar cei mai mulți oameni cred în puterea lui Amon.

M-am sprijinit de zid.

— Așadar, va fi întotdeauna război.

— Întotdeauna. Așa că fii recunoscătoare pentru pacea grădinii tale. Poate că eu și mama ta ne vom refugia acolo, când grijile Tebei vor deveni prea apăsătoare.

— Cum sunt acum?

Îmi zâmbi sumbru.

— Cum sunt acum.

CAPITOLUL 31

1335 Î.HR.

Akhet, anotimpul inundației

Mușchii de pe brațul lui Baraka se încordară, în clipa în care fiul meu prinse în arc o săgeată cu pene, trimițând-o apoi direct în ținta din celălalt capăt al curții, într-o sclipire de roșu și auriu.

— Foarte bine! îl lăudă Nakhtmin.

Baraka dădu din cap, satisfăcut. Semăna cu tatăl lui, avea aceiași umeri lați și același păr negru, tuns până la baza gâtului. Până și mie îmi venea greu să cred că nu avea decât nouă ani. Arăta ca un băiat de unsprezece, chiar doisprezece ani.

— E rândul tău acum, spuse Baraka, dându-se la o parte pentru ca Ankhesenamun să se așeze în fața țintei.

— Pun pariu că nimeresc mai aproape decât Tut, se lăudă ea. În timp ce tu stai cu nasul în papirusuri, eu vin aici și mă antrenez cu Nakhtmin, îl necăji ea pe Tutankhamon.

Își trase brațul micuț și arcul se încordă.

— Ușurel, o sfătui Baraka.

Săgeata zbură, oprindu-se foarte aproape de mijlocul țintei și Ankhesenamun scoase un strigăt de încântare. Baraka își acoperi urechile.

— Foarte bine, spuse aprobator Nakhtmin. Devii un soldat

foarte bun, Ankhesenamun. Curând, mama ta va trebui să te lase să te antrenezi cu elevii mei.

— Mi-ar plăcea să fiu soldat într-o bună zi!

Nakhtmin se uită către umbrarul de sub care îi priveam eu. Prințesa nu semăna câtuși de puțin cu tatăl ei.

— Haideți! strigă ea. Să vâslim până la palat și să-i arătăm mamei ce pot să fac!

— Crezi că reginei îi va plăcea? întrebă cu simț practic Baraka.

Ankhesenamun își dădu la o parte zuluful de pe frunte. Peste doi ani, avea să și-l taie și să devină femeie.

— Cui îi pasă ce crede Meritaton? Ea nu face altceva decât să citească și să recite poezii. Seamănă cu Tutankhamon, spuse ea pe un ton acuzator și Tut se supără.

— Nu semăn cu regina! protestă el. Eu merg la vânătoare în fiecare zi.

— Da, dar reciți și poezii, îl necăji ea.

— Și ce dacă? Tatăl nostru scria poezii.

Baraka înlemni și Ankhesenamun își duse mâinile la gură.

— E-n regulă, se amestecă repede Nakhtmin.

— Dar Tut a spus…

Ankhesenamun nu termină.

— Nu contează ce a spus Tut. Ce-ar fi să mergem la mama ta și să-i arătăm ce poți să faci? Cu siguranță ne așteaptă.

Soarele aproape că apusese. Aveam să fim așteptați curând, în Sala Mare din Malkata. În timp ce doi servitori ne traversau fluviul cu barca, Ankhesenamun se aplecă spre Tutankhamon.

— Nu ar fi trebuit să spui asta despre tatăl tău.

— Lasă-l în pace! spuse Baraka, luându-i apărarea lui Tut. A fost și tatăl tău!

Ankhesenamun strânse din dinți.

— Sunt sigură că Mutnodjmet nu ar fi de acord.

— Cu ce să nu fiu de acord? am întrebat cu un zâmbet neștiutor și toți trei copiii se uitară spre mine.

Ankhesenamun încercă să adopte o expresie de superioritate morală.

— Cu faptul că vorbim despre faraonul eretic. Știu că nu ai fi de acord, zise ea. Mama spune că nu trebuie să vorbim despre el, mai ales în public, și că ăsta este motivul răscoalei din Egiptul de Jos. Dacă nu i-ar fi abandonat pe zei și nu i-ar fi ridicat pe preoții lui Aton, nu am mai avea acum războaie în nord și preoții noștri din Teba ar fi în siguranță pe timp de noapte, fiindcă nu s-ar mai teme că cineva o să-i atace sau o să pornească vreo revoltă.

— Mama ta a spus toate astea? întrebă curios Nakhtmin.

— Da.

Dar Ankhesenamun încă se mai uita fix la mine, așteptând un răspuns, și, în cele din urmă, toți cei din barcă se întoarseră să vadă ce voi spune.

— Poate că e mai bine să nu vorbim despre faraonul Akhenaton în public, am recunoscut, iar Ankhesenamun îi aruncă o privire triumfătoare lui Tutankhamon. Cu toate astea, nu e nimic rău în a ne aminti lucrurile bune pe care le-a făcut un om.

Ankhesenamun se uită lung la mine. Nakhtmin își ridică sprâncenele.

— A scris poezii, am spus, șovăind. Și se pricepea să tragă cu arcul. De la el se poate să fi moștenit și voi doi talentul.

— Mama trăgea foarte bine cu arcul, mă contrazise Ankhesenamun.

— Așa este, dar Akhenaton era deosebit de rapid.

Dintr-o dată, mi-am amintit de femeia din Camera de Audiențe care încercase să-și salveze copilul fugind din fața molimei. Mi-am strâns mantia în jurul trupului și

Ankhesenamun se apleacă spre mine, ca și cum voia să afle răspunsul la o întrebare foarte importantă.

— Tatăl meu chiar a fost eretic?

M-am foit pe pernă, evitând privirea lui Nakhtmin.

— A fost un mare credincios al lui Aton, i-am răspuns cu grijă.

— De-asta se întâlnește mama cu preoții lui Aton, chiar dacă vizirul Ay îi spune că este periculos? Pentru că tata credea în Aton și ei îi pare rău?

I-am întâlnit privirea lui Nakhtmin.

— Nu știu, am răspuns. Nu știu de ce se întâlnește cu ei, deși toată lumea i-a spus că este periculos. Poate că este încă tristă.

— De ce să fie tristă?

— Pentru că a fost înșelată de Aton, când Amon este marele zeu al Egiptului, hotărî Baraka.

Nefertiti se întâlni cu preoții lui Aton în ciuda protestelor vizirilor săi, împotriva oricărei logici și a avertizărilor tatălui meu.

— Voi îndrepta lucrurile, jură ea, plimbându-se pe meterezele noului zid care înconjura Teba.

Cu vârsta, frumusețea ei delicată se înăsprise și trăsăturile îi erau acum parcă sculptate în piatră și sfidătoare. Avea treizeci și unu de ani.

— Și dacă nu pot fi îndreptate? am întrebat-o. Sunt criminali. Vor puterea și sunt dispuși să ucidă pentru a o avea din nou.

Nefertiti scutură cu fermitate din cap.

— Nu voi permite să existe discordie în Egipt.

— Dar întotdeauna va fi discordie. Întotdeauna vor fi păreri diferite.

— Nu și Egiptul meu! Voi discuta cu ei.

Își înclește degetele pe creneluri și privi dincolo de Nil.

Razele soarelui cădeau pe piatra proaspăt tăiată, învăluind-o în căldura lunii Mesore. De aici puteam vedea întregul oraș: vila mea de pe cealaltă parte a fluviului, statuile înalte ale lui Amenhotep Bătrânul, templul lui Amon și sutele de grupuri statuare regale.

— Ce poți rezolva discutând? Oamenii ăștia i-au ucis pe preoții lui Amon, am spus. Ar trebui să-i trimiți în carierele de piatră!

— Sunt Regina Poporului. În ținuturile mele va fi pace, cât timp voi ocupa eu tronul.

— Și cum te va ajuta întâlnirea cu ei să realizezi asta?

— Poate că voi reuși să-i conving să se întoarcă la Amon. Să înceteze lupta.

Nefertiti mă privi cu coada ochiului, ca să vadă dacă ascultam.

— Am atâtea viziuni, Mutnodjmet. Un Egipt care să se întindă din nou de la Eufrat, în est, până la Kush în sud. Un ținut în care Amon și Aton să poată exista deopotrivă. Mâine mă voi întâlni cu doi dintre preoții lui Aton. Mi-au înaintat o petiție pentru un templu…

— Nefertiti! am spus apăsat.

— Nu-i pot lăsa să folosească templele lui Amon. Dar propriul lor templu… de ce nu?

— Pentru că vor dori și mai mult!

Nu spuse nimic și continuă să privească orașul ce se întindea la picioarele noastre.

— Voi face pace cu ei, făgădui ea.

Seara următoare, am dat fuga în Per Medjat și tata ridică privirea spre mine, speriat.

— Ai văzut-o pe Nefertiti? l-am întrebat.

— Este în Camera de Audiențe. Cu Meritaton.

— Nu este! Tutmes a văzut-o cu doi preoți ai lui Aton. A

promis că se întâlnește cu noi în Sala Mare, dar nu e acolo.

Privirea lui o întâlni pe a mea și am luat-o amândoi la fugă. Trecuse deja ora în care se primeau petiționarii. Năvălirăm amândoi pe ușile Sălii Mari și gărzile palatului deveniră nervoase.

— Găsiți-o pe regina-faraon! strigă tata și teama din vocea lui îi făcu pe cei doisprezece soldați să plece în fugă.

Deschideau ușile, strigând numele lui Nefertiti. Din capătul coridorului, auzeam vocile bărbaților:

— Maiestate!

Deschideau uși, dar nu găseau pe nimeni.

Un nod dureros mi se puse în stomac, un sentiment pe care nu îl mai încercasem până atunci.

Nakhtmin ne găsi în Sala Mare.

— Ce s-a întâmplat?

— Nefertiti! Nu o găsește nimeni. Tutmes spune că a văzut-o discutând cu doi preoți ai lui Aton.

Văzu teama din ochii mei și numaidecât străbătu coridorul, strigându-le oamenilor lui să încuie toate ușile exterioare din palat.

— Nimeni să nu iasă! le strigă el.

Ankhesenamun veni însoțită de Tutankhamon.

— Ce se întâmplă? Cine a dispărut?

— Nefertiti și Meritaton. Mergeți în Camera de Audiențe și nu ieșiți de acolo!

M-am gândit la Fereastra Aparițiilor, unde Nefertiti îi ducea uneori pe mesageri ca să le arate orașul. Copiii șovăiau.

— Plecați! le-am cerut.

Am alergat prin palat, cu sudoarea curgându-mi de sub perucă direct în ochi. Am aruncat cât colo peruca, fără să-mi pese unde ateriza sau cine o ridica de jos.

— Nefertiti! am strigat. Meritaton!

Cum se putea să fi dispărut amândouă? Unde să fie?

Am cotit înspre Fereastra Aparițiilor, apoi am deschis ușa.

Sângele se întinsese deja pe dalele de pe jos.

— Nefertiti! am strigat și ecoul vocii mele răsună în tot palatul. NEFERTITI! Nu se poate! Am zgâlțâit-o.

— Nu se poate!

Am strâns la piept trupul surorii mele, dar era deja rece. Tata și Nakhtmin apărură lângă mine.

— Cercetați palatul! strigă Nakhtmin. Vreau să căutați în fiecare încăpere! În fiecare cabinet, în fiecare cufăr, în spatele fiecărei uși care dă înspre pivnițe!

Vedeam cuțitul aruncat pe jos, vedeam cât de adâncă era tăietura sub coasta lui Meritaton.

M-am prăvălit în genunchi lângă nepoata mea.

— Akhenaton! am strigat, ca să mă poată auzi Anubis.

Fuseseră preoții lui, religia lui. Tata încercă să mă despartă de Nefertiti, dar refuzam să-i dau drumul. Se aplecă lângă mine și o ținurăm amândoi pe regină, sora mea, fiica lui, femeia care ne condusese viețile timp de treizeci și unu de ani.

Mama veni în fugă, cu Ankhesenamun și Tutankhamon în spatele ei, în ciuda poruncilor mele.

— În numele lui Amon… șopti mama.

Era prea târziu să le mai spun copiilor să plece. Văzuseră deja ce făcuseră preoții lui Aton.

— Aveți grijă! le-am strigat.

Dar de ce ar mai fi trebuit să se ferească?

Ankhesenamun se aplecă și o atinse pe sora ei. Avea doar cincisprezece ani și firul vieții îi fusese retezat. Se uită la mine și Tutankhamon îi închise ochii lui Meritaton.

Am strâns și mai tare în brațe trupul lui Nefertiti, încercând să-i prind spiritul cu al meu, să îl aduc înapoi.

Dar domnia lui Nefertiti se încheiase. Plecase din Egipt.

— Șșșt! l-am auzit pe Nakhtmin șoptindu-i fiului meu. Mama ta nu se simte bine.

— Să-i aduc niște mușețel? întrebă Baraka.

— Da, spuse Nakhtmin dând din cap.

Soțul meu veni lângă pat, mă privi, apoi își scoase sabia și se așeză lângă mine.

— Mutnodjmet, spuse el blând. *Miw-sher*.

Îmi mângâie obrazul.

— Îmi pare rău, dar trebuie să-ți dau vești proaste. Voiam să afli de la mine, înainte să auzi de la altcineva.

Mi-am înghițit teama. „Pe toți zeii, să nu fie vorba de mama sau de tata!“

— Trupul surorii tale a fost pângărit. Preoții lui Aton au pătruns în camera mortuară și au încercat să o distrugă.

Am aruncat cuvertura la o parte.

— Trebuie să o văd! am strigat.

— Nu!

Mă apucă de braț.

— Tăieturile sunt…

Șovăi.

— … extinse.

Mi-am dus mâna la gură.

— I-au tăiat fața? am întrebat în șoaptă.

Își coborî privirea.

— Și pieptul.

Locurile în care era *ka*-ul ei. Încercaseră să-i nimicească sufletul. Încercaseră să o ucidă și după moarte.

— Dar de ce? am strigat, rostogolindu-mă jos din pat. De ce?

— Îmbălsămătorii o vor face la loc, îmi promise el.

Dar eram înnebunită de furie.

— Cum o pot face la loc? Era frumoasă!

I-am strâns brațul.

— Atât de frumoasă.

— Îmbălsămătorii știu cum. Apoi o vor îngropa în secret, la noapte. Deja a fost făcut un sarcofag nou. Tut îl va putea folosi pe al ei într-o zi. El va fi următorul faraon.

„Tut al nostru? La doar nouă ani?“

— Dar cum îi va recunoaște Osiris chipul? am întrebat printre lacrimi.

— Au statuile din Amarna. Îi vor grava numele pe toți pereții noului mormânt. Osiris o va găsi.

Dar lacrimile îmi curgeau și mai tare. Nu le puteam opri. M-am uitat la Nakhtmin printre suspine, dându-mi seama abia atunci ce spusese.

— Și înmormântarea?

— Diseară. Nu va merge nimeni în afară de tatăl tău și de Marele Preot al lui Amon. E prea periculos. Am risca să o găsească și să o distrugă a doua oară.

Mă luă în brațele lui.

— Îmi pare rău, Mutnodjmet.

Oamenii au plâns-o în stradă. Fusese regina lor, faraonul Egiptului. Le dăduse Teba înapoi și reconstruise templele și altarele lui Amon. Stăteam la fereastra Camerei de Audiențe, privind mulțimea îngrămădindu-se la porți, acoperindu-le cu amulete și flori. Unii plângeau în hohote, alții veneau tăcuți și aveam senzația că inima mi se transformase în piatră, atât de greu îmi apăsa în piept.

Nefertiti nu mai era.

Trimisese armatele noastre să obțină victorii în Rodos și Lakisa, dar nu avea să mai poarte nicicând coroana Nekhbet sau să-și întindă brațele pentru a saluta mulțimea. N-aveam să-i mai aud nicicând râsul sau să-i văd ochii îngustându-i-se de nemulțumire. Am auzit pașii tatei pe coridor. „A venit să mă caute.“ Ușa Camerei de Audiențe se deschise scârțâind și

sunetul ascuțit al sandalelor lui pe gresie deranjă liniștea.

— Mutnodjmet.

Nu m-am întors.

— Mutnodjmet, ne întâlnim în Per Medjat. Ar trebui să vii și tu. Este vorba de Tutankhamon.

Nu i-am răspuns și tata veni lângă umărul meu.

— A fost îngropată cu grijă, îmi spuse el. Cu toate statuile din Amarna și bogățiile din Teba.

Vocea îi trăda o adâncă tristețe și m-am întors spre el. Dragostea pe care i-o purtase îi era întipărită în fiecare cută a feței. Părea mult mai bătrân, dar Egiptul trebuia în continuare condus. Egiptul avea să existe întotdeauna, cu sau fără Nefertiti.

— Nu e drept, am spus, înghițindu-mi un suspin. De ce au omorât-o preoții lui Aton? De ce?

— Pentru că a creat credincioși fanatici, zise el. Credincioși dispuși să facă orice ca să aducă la tăcere pe cineva care se ridica împotriva lor.

— Dar era faraon! am strigat. Ce au rezolvat dacă au omorât-o? Ce au câștigat?

— Teamă. Speră că următorul faraon se va teme atât de mult de ei, încât le va lăsa templele. Nu își dau seama că, dacă următorul faraon nu îi va da lui Amon templele lui Aton, zeul lor este ca și mort.

— Pentru că oamenii se vor răscula, am spus, înțelegând.

Tata dădu din cap.

— Așa că îi vom avea drept dușmani fie pe oameni, fie pe preoții lui Aton.

— Și nici un faraon nu trebuie să se opună voinței poporului său.

Am clipit, ca să-mi alung lacrimile.

— Timpul ar trebui să stea în loc, am spus. N-ar trebui să meargă mai departe.

Tata mă privi în tăcere.

— Întregul Egipt ar fi trebuit să se năruiască înainte să moară ea! Și Meritaton…doar cincisprezece ani!

Groaza și singurătatea gândului că voi trăi într-o lume fără Nefertiti mă copleșiră.

— Ce vom face cu toții? am întrebat, cuprinsă de panică. Ce va face familia noastră?

— Ne vom pregăti pentru o nouă domnie în Egipt, spuse tata. Și ne vom întâlni în Per Medjat, când vei fi gata.

CAPITOLUL 32

Peret, anotimpul Revărsării

Faraonul Tutankhamon urcă podiumul spre tronurile lui Horus alături de prințesa Ankhesenamun și l-am văzut pe tata șoptindu-i în ureche, așa cum îi șoptise de atâtea ori lui Nefertiti.

— Tatăl tău este din nou puterea din spatele tronului, remarcă Nakhtmin.

— Doar că, de data asta, pentru fiul nostru.

O briză ușoară alină căldura verii, încărcată de parfumul florilor de lotus și al smirnei.

— Nu voi scăpa niciodată, nu-i așa?

— De tronurile lui Horus? întrebă Nakhtmin, clătinând din cap. S-ar părea că nu. Dar de această dată va fi diferit, îmi făgădui el. De această dată, Egiptul va prospera și nu vor exista răscoale sub domnia faraonului Tutankhamon.

— De unde știi?

— Pentru că sunt eu aici și pentru că Horemheb îi va distruge pe hitiți și se va întoarce victorios pentru gloria lui Amon. În cincisprezece ani, Aton va fi uitat.

Am simțit un fior gândindu-mă la orașul lui Nefertiti, în mijlocul nisipurilor, distrus încetul cu încetul de vânturile timpului.

Tot ce încercase cu atâta trudă să realizeze se risipise. Dar

mai era Ankhesenamun. Am ridicat privirea spre podium și m-am uitat la fetița care semăna atât de bine cu sora mea și mi s-a părut ciudat că stăteam acolo, în același scaun pe care îl ocupasem când fusese Nefertiti regină. Cât își va aminti această copilă despre mama ei? Își întoarse privirea înspre mine – aceiași ochi negri, același gât subțire – și m-am întrebat ce oare vor scrie ea și fiul meu împreună, pe stâlpii eternității.

POSTFAȚĂ

Povestea lui Nefertiti poate fi pusă cap la cap din sutele de imagini scoase la lumină din Amarna. Devotați artei, ea și Akhenaton au umplut orașul cu sculpturi care-i înfățișau pe ei doi și pe Aton, o zeitate minoră, pe care Akhenaton o ridicase la un statut suprem. Și, pentru ca nimeni să nu îl confunde cu vreun alt faraon, portretele lui Akhenaton și ale familiei sale regale au fost realizate în mod distinct. Gâturile lungi, capetele alungite și șoldurile feminine sunt unice perioadei Amarna. Din multe puncte de vedere, Nefertiti și Akhenaton au revoluționat arta egipteană. Însă istoria și-i amintește mai degrabă pentru modul eretic în care l-au abandonat pe Amon, gest pentru care Horemheb avea să distrugă Amarna bucată cu bucată, înainte de a deveni faraon, cu Mutnodjmet drept regină, așa cum precizează datele istorice.

Din punct de vedere istoric, Horemheb s-a căsătorit cu Mutnodjmet după ce restul familiei ei murise, pentru că ea reprezenta ultima legătură regală cu tronul Egiptului. Există dovezi care sugerează că Mutnodjmet s-ar fi căsătorit cu forța cu Horemheb. În *Regina eretică,* o continuare a romanului *Nefertiti*, sunt descriși ultimii ani, tumultuoși, din viața lui Mutny, sub domnia fascinantă a fiicei sale, regina Nefertari. Totuși, în *Nefertiti* am descris deliberat primii ani din viața lui Mutny, când s-a căsătorit din dragoste.

În roman, multe nume au fost schimbate, pentru a ușura lectura cititorului. De exemplu, orașul Akhetaten este prezentat cu numele său din prezent, Amarna, în vreme ce Waset a fost schimbat cu echivalentul său modern, Teba. Mare parte a acestui roman respectă istoria: de la prezentarea detaliilor casnice până la cunoștințele pe care le aveau vechii egipteni despre păstrarea vinului, sau descrierea picturilor de pe podiumul din Malkata. Totuși, mi-am permis câteva libertăți în ceea ce privește personalitățile, numele și evenimentele minore. De exemplu, nimeni nu poate ști ce părere avea Mutnodjmet despre viziunea surorii ei în legătură cu un Egipt fără preoți ai lui Amon. Însă, într-o reprezentare a ei găsită la Amarna, stă de o parte, cu brațele coborâte, în vreme ce toți ceilalți îl îmbrățișează cu entuziasm pe Aton. Într-o perioadă în care arta încerca pentru prima oară să surprindă realitatea, acest detaliu mi s-a părut important. Și, deși Nefertiti a avut într-adevăr șase fiice cu Akhenaton, nu există dovezi că ar fi născut gemeni.

Mai sunt și alte date istorice incerte. A fost vreodată Amenhotep cel Tânăr coregent alături de tatăl lui? A condus Nefertiti vreodată singură? Câți ani avea Nefertiti când a murit? Ce a ucis-o pe Tiye? Sunt mistere care deocamdată nu și-au găsit răspuns și pentru care, în cele din urmă, am ales interpretarea care mi s-a părut cea mai probabilă.

În anii ce vor urma, poate că unele dintre aceste întrebări își vor găsi răspunsul, odată cu descoperirea mumiilor din Amarna. Deși mare parte din trusoul funerar al Kiyei a fost găsit în mormântul lui Tutankhamon, nu a rămas aproape nimic din bunurile lui Akhenaton sau ale lui Nefertiti. Unii arheologi afirmă că două mumii ascunse în mormântul KV35 sunt trupurile lui Nefertiti și ale Reginei Văduve. Dacă este adevărat, înseamnă că au rămas niște frumuseți uluitoare chiar

și după moarte. Dacă nu, căutarea a două dintre cele mai puternice femei din istoria Egiptului continuă.

GLOSAR

Alabastru Mineral dur, calcaros sau gipsos, cu aspect de marmură albă, exploatat în Egiptul antic din localitatea Akhetaton (numită de greci Alabastron).

Ammit Divinitate egipteană, devoratoarea morților, care adesea era reprezentată cu corp de leu și cap de crocodil. În momentul trecerii în viața de apoi, dacă inima unei persoane cântărea mai mult decât pana adevărului zeiței Maat, Ammit îi devora sufletul și o condamna la uitare.

Amon Cea mai importantă divinitate egipteană, creatorul tuturor lucrurilor. Soția lui era zeița Mut.

Ankh Simbol al vieții, asemănător unei cruci cu o buclă în partea superioară și mâner.

Anubis Paznicul morții, care cântărea inima celui decedat pe o balanță a dreptății pentru a hotărî dacă poate continua călătoria spre Ținutul Binecuvântat. Adesea era întruchipat cu un cap de șacal, șacalii fiind văzuți dând târcoale prin Valea Regilor, unde erau îngropați cei decedați.

Aton Disc solar venerat în timpul domniei lui Akhenaton.

Bastet (sau **Bast)** Zeița soarelui și a lunii. Era și divinitate a războiului, întruchipată sub formă de leu sau pisică.

Bes Zeul pitic al fertilității și nașterii, ocrotitor al familiei.

Calendar

ANOTIMP	LUNĂ	FESTIVAL	DATE

Akhet Toamnă	Thot	Festivalul Wag	19 iulie–17 august
	Phaophi	Festivalul Opet	18 august–16 septembrie
	Aythyr	Festivalul lui Hathor	17 septembrie–16 octombrie
	Choiak		17 octombrie–15 noiembrie
Peret Iarnă	Tybi		16 noiembrie–15 decembrie
	Mechyr	Festivalul lui Isis	16 decembrie–14 ianuarie
	Phamenoth		15 ianuarie–13 februarie
	Pharuthi		14 februarie–15 martie
Shemu Vară	Pachon		16 martie–14 aprilie
	Payni	Sărbătoarea Văii	15 aprilie–14 mai
	Epiphi		15 mai–13 iunie
	Mesore		14 iunie–13 iulie
Epagomene			14–18 iulie

Canopă Vas funerar. În patru canope erau conservate cele mai importante organe ale unei persoane decedate (ficat, plămâni, stomac, intestine) pentru viața de apoi.

Cartuș *Shenou*. Simbol hieroglific de formă ovală, cu o linie orizontală la bază, care indica faptul că în interior era scris numele faraonului.

Cârjă și îmblăciu Însemne ale puterii faraonului, simboluri care reaminteau poporului rolul lui de păstor (cârja) și de binefăcător (îmblăciul, folosit la treieratul grânelor).

Cuneiform Sistem de scriere mai întâi pictografică, apoi cu simboluri în formă de cuie, înscrise pe tăblițe de argilă și folosit inițial de sumerieni. A fost adoptat ulterior și de hitiți.

Deben Inel de aur, argint sau bronz cu valori stabilite și folosit ca unitate de măsură pentru greutate.

Faianță Ceramică smălțuită utilizată pentru podoabe mici sau amulete.

Hathor Zeița bucuriei, a maternității și a iubirii. Era reprezentată adesea sub formă de vacă.

Horus Zeul cu cap de vultur al soarelui și cerului.

Ibis Pasăre de baltă cu cioc lung și curbat.

Isis Zeița frumuseții și a magiei. Era venerată și ca soție și mamă.

Ka Spiritul sau sufletul unei persoane, care era creat la naștere.

Khepresh Coroană albastră purtată de faraon în război sau, mai rar, în timpul ceremoniilor.

Kohl Pudră minerală folosită în Egiptul antic ca rimel pentru machiaj și realizată în principal dintr-un amestec de plumb, sulf și grăsime animală, chiar bitum.

Maat Zeița dreptății și a adevărului. Maat era adesea reprezentată sub forma unei femei cu aripi (sau o femeie care purta o coroană cu panaș). În viața de apoi, inima unei persoane era pusă în balanță cu una dintre penele ei pentru a hotărî dacă meritau să treacă în Ținutul Binecuvântat. Cuvântul *maat* reunește principiile dreptății, ordinii și proprietății, pe care trebuia să le respecte fiecare egiptean.

Mawat Mamă.

Miw Pisică.

Montu Zeul cu cap de șoim al războiului.

Templu mortuar Templu (adesea separat de mormântul celui decedat) ridicat pentru a comemora viața cuiva.

Mut Zeița maternității și partenera lui Amon. Adesea era reprezentată cu un cap de pisică.

Nemes Coroană regală cu aspect de perucă, cu dungi albastre și aurii. Este coroana reprezentată pe sarcofagul lui Tutankamon.

Osiris Soțul zeiței Isis, judecătorul sufletelor și stăpânul lumii de dincolo. A fost ucis de fratele său, Seth, care a împrăștiat bucăți din trupul său în tot Egiptul. Isis a adunat bucățile din trupul lui Osiris și l-a înviat, acesta devenind simbolul vieții veșnice. Osiris a fost adeseori reprezentat ca un bărbat cu

barbă, închis într-o ladă de mumie.

Papirus Tip de trestie care crește în Delta Nilului, a cărei tulpină uscată, prin suprapunere și presare, poate fi folosită apoi pentru scris.

Per Medjat Bibliotecă.

Pschent Coroana dublă egipteană, roșu cu alb, simbolizând atât Egiptul de Sus, cât și Egiptul de Jos.

Ptah Zeul constructorilor și al artiștilor.

Pylon Poartă sau intrare de piatră, adesea însoțită de statui pe ambele părți.

Ra Zeul soarelui, care era frecvent reprezentat sub formă de șoim.

Renpet Un an, potrivit calendarului egiptean, care cuprindea 365 de zile (douăsprezece luni a câte treizeci de zile fiecare, la sfârșit adăugându-se cinci zile, epagomene).

Sarcofag Criptă sau sicriu de piatră, adesea acoperit cu aur.

Sekhmet Zeiță cu cap de leu a războiului și a distrugerii.

Senet Considerat primul joc de societate, pe tablă, din lume, ulterior a devenit un simbol religios și a fost deseori reprezentat în morminte.

Senit Fetiță.

Seth Zeul furtunilor, al haosului, zeu malefic, care l-a ucis pe fratele său, Osiris. Era înfățișat cu capul unui animal necunoscut, trup de ogar, coada despicată și cu botul prelung, sau era reprezentat cu părul roșu.

Shedeh Băutura preferată a egiptenilor, făcută din rodii sau din struguri.

Sistru Instrument de mici dimensiuni din bronz (sau alamă) alcătuit dintr-un cadru în formă de U, prevăzut cu un mâner la capăt și pe care erau așezate mici discuri vibrante. Când era scuturat, instrumentul scotea un zornăit puternic, subțire.

Tawaret Zeița nașterii, care era reprezentată deseori sub formă de hipopotam.

Thot Zeul egiptean al lunii, al scribilor și autorul renumitei *Cărți a Morților*. I s-a atribuit inventarea scrierii și a vorbirii. A fost înfățișat frecvent ca un zeu cu cap de ibis sau de babuin.

Uraeus Coroana sub formă de cobră care reprezenta regalitatea. Cobra este înfățișată cu gluga umflată, pregătită de atac, și se credea că poate scuipa flăcări în ochii dușmanilor celui care o poartă.

Vizir Sfetnic al familiei regale.

MULȚUMIRI

În primul și în primul rând, vreau să-i mulțumesc tatălui meu, Robert Francis Moran, care a sădit în mine dragostea pentru istorie. Ai fost cel mai mare campion al meu și cel mai înfocat susținător și îmi lipsești mai mult decât voi putea exprima vreodată în cuvinte. Voi regreta întotdeauna nespus că nu ai apucat să vezi romanul *Nefertiti* publicat, dar trebuie să cred că, de acolo de unde ești, îl știi acum. Vreau să-i mulțumesc și mamei mele, Carol Moran, pentru că-mi este cea mai bună prietenă și pentru că mă susține din toate punctele de vedere. Fără tine *Nefertiti* nu ar exista. Dragostea și bunătatea ta sunt o inspirație pentru mine.

Nu pot să nu-i mulțumesc soțului meu, Matthew Carter, a cărui generozitate în ceea ce privește timpul petrecut cu el mi-a permis să scriu acest roman. Ești primul meu editor și admiratorul pe care îl iubesc cel mai mult. Îți mulțumesc că ai atât de multă încredere în mine și că mi-ai acceptat atât de multe ore de muncă.

Desigur, scrisul nu este un efort solitar în publicarea unei cărți. Îi datorez o profundă recunoștință agentului meu de presă, Anna Ghosh, care a crezut îndeajuns în mine încât să aștepte în timp ce scriam *Nefertiti.* Mulțumesc, Anna, mai mult decât îți închipui. Danny Baror a fost un agent internațional fantastic, care a avut grijă ca *Nefertiti* să poată fi citită în mai

mult de treisprezece limbi, urmând să apară și în altele. Și lui Allison McCabe, incredibilul meu editor, care a avut o contribuție imensă la romanul pe care îl aveți în față, îi sunt profund îndatorată. Atenția ta la detalii este neîntrecută. A fost o adevărată plăcere să lucrez cu tine și mi-au plăcut în mod deosebit fotografiile pe care i le-am făcut lui Audrey. Fie să rămână mult timp cel mai frumos ogar italian din New York.

Oricum, cu tot ajutorul pe care l-am primit de când am început să scriu *Nefertiti,* nimeni nu devine autor dintr-o dată. Cei mai mulți dintre autori pot privi în trecut și să vadă evenimentele și experiențele care i-au transformat în ceea ce sunt și despre care au ajuns în cele din urmă să scrie. Din acest motiv, sunt recunoscătoare Muzeului de Istorie Naturală din Los Angeles, care a organizat pe timpul verii cursuri de științe pentru copii. Aceste cursuri au aprins în mine scânteia interesului pentru istorie, pe care tatăl meu l-a cultivat mai târziu și pe care profesorii l-au rafinat. Sunt de asemenea recunoscătoare Colegiului Pomona și Universității Claremont Graduate, care m-a ajutat să fiu trimisă în Israel pentru a lucra la situl arheologic care m-a inspirat să scriu romane de ficțiune istorică.

Am avut totodată norocul în cariera mea academică să întâlnesc profesori care au fost o mare inspirație: Gayle Hauser, Ed LeVine, Kenneth Medina, Ernestine Potts și profesor Martha E. Andersen, care l-a readus la viață pe Shakespeare, din secolul al XVI-lea.

Și, desigur, sunt recunoscătoare întregii echipe de la Crown. Directorului de producție Cindy Berman și extraordinarului corector Shelley Bennett, care au petrecut ore și ore de muncă pentru a se asigura că nu există inexactități între mulțimea de nașteri și morți din *Nefertiti.* A fost o sarcină cu adevărat herculeană și, sub privirile lor și ale soțului meu, fiecare lună

din *Nefertiti* a fost potrivită cu exactitate. Sarah C. Breivogel și Dyana Messina rămân niște editori de excepție, care au reușit să facă publicitate romanului *Nefertiti* în multe colțuri ale lumii. Publicarea unei cărți este întotdeauna un efort colectiv și le sunt recunoscătoare tuturor celor care au contribuit la succesul lui *Nefertiti*.

În cele din urmă, vreau să mărturisesc cât de norocoasă mă simt că am o familie și prieteni care au crezut întotdeauna în cariera mea de scriitoare: Robert William Moran, Tracy Carpenter, familia Armstrong-Carter, familia Markstein, familia Moran, Cathy Carpenter, Judy Indig, Bobbie Kenyon și Barbara Ballinger… sunt doar câțiva dintre ei. Mulțumesc și colegei mele autoare M.J. Rose – sfaturile tale în legătură cu tot ceea ce înseamnă publicarea unei cărți au fost pur și simplu de neprețuit. Și minunatei mele echipe de asistenți care m-au monitorizat, fără de care nu aș fi avut niciodată timp să scriu: Monica Castañeda, Cynthia Castellanos, Jésica Castillo, Dilery Lovillo și Catherine Perez. Vă mulțumesc din suflet tuturor.